

TEČAJ XXIV.

SIJEČANJ

GODIŠTE 1915

Glasnik Presvetog Srca Isusova

blages ovljen od svetog Oca pape i mnogo puta preporučen od u. v. biskupa, jedino je glasilo Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojiske Srca Isusova proti psovki, djevojačkim društava za naknadnu svetu picest, te jedino glasilo svih hrvatskih Marijinih kongregacija.

Izlazi svaki mjesec. Preplata „Glasniku Presvetog Srca Isusova“ iznosi na cijelu godinu s poštom 1 krunu i 20 filira. Tko ga osobno uzima kod uprave: 1 kruna; a za one, koji su izvan Austro-Ugarske monarhije: 2 kruna. Pojedini broj stoji 10 filira. Na ručbe, preplata, reklamacije i milodari šalju se

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Umoljavaju se svi p. n. dužnici, da što prije podmire svoje račune za Glasnik, Kalendar, knjige i ostalo, što već tko ima.

Uprava Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Kalendar Srca Isusova i Marijina za prostu godinu 1915. Blagoslovjen od sv. Oca pape.

Cijena je Kalendaru: Za monarkiju s poštom 90 filira; tko naruči barem 6 komada najednom, ne ulaci poštarske nego samo 80 fil. po komadu; a tko naruči barem 15 komada najednom, dobije još 1 na dar; kod 25 komada 2 na dar, i tako dalje; za svakih daljnji 10 komada 1 na dar. Jedino izvan Austro-Ugarske monarhije, dokle i za Ameriku, stoji Kalendar s poštom 1 K 50 fil. (30 centa) i ne mogu se dobiti istisci na dar. Narudžbe i novci šalju se

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Pučke novine (Split, br. 32. od 8. listopada): „Vrijedno sredstvo omiljelog i vrlo rasprostranjenog Glasnika upravo je obveselio svakog Hrvata katolika izdanim ovoga uzornog Kalendaru. Vrsna su tu pera, koja tu surađuju, lijep je i gladak jezik, kojim je Kalendar zaslužen, a sadržaj mu običan, zanimljiv, poučan i vrlo zgodan za svagašnji način života kroz godinu. Na prvom mjestu se nalazi Kalendar, ali nije to samozrano nabavljajmo, jer je svaka stranica ispunjena zanimljivim podacima o sv. moćima, što se čuvaju u raznim crkvenim ustanovama, katoličkim crkvama i raznih država. Oscibito je vezan i zgodan za našeg težak gospodarski dio, jer se tu nabavljaju gospodarski poslovi, što se moraju obaviti svakoga mjeseca. Iz ovog ponuđenog sadržaja slijede hrvatski članici, pjesme i pripovijesti isprepletene umjetničkim slikama. Vanjska je kalendaru takodjer vrlo privlačita. Ovaj lijepi i poučni Kalendar svima najprije preporučujemo.“

Osk Lički: D. D.: „Kalendar je krasno uređen. Narod ga rado kupuje i sa pohlepom čita.“

Novaves, P. K.: „Molim, izvolite mi poslati još šest Kalendaru. Vrio mi se svidjet i ja volujem da se u takom i narod, koji je sve dosadanje razgrazio.“

Jelsa, don V. G.: „Kalendar je lijep, ukusan, sadržaj mu biran i bočreti katolički. Dopada se uopće, što stadeste u Kalendaru skupljati mabožnu statistiku po hrvatskim župama.“

„List Dubrovačke biskupije“ (br. 9, od 1. listopada 1913): „Vec je deseta godina, da je ovaj Kalendar prvi put ugledno svjetlo Božje. To je bio prvi Kalendar, što se je kod na dosta odvojio od običnih kalendara, i milota je, kako lijepo napreduje. Svake je godine to ljepši i zanimljiviji.“ Polomi ističe razne članke te završuje: „U kratko ovo je veoma praktični, poučni, zabavni, okusno opremljen i fino ilustriran, a veoma čijeni naš Kalendar, i uvjerlji smo, da će on biti miljen i dobrodošlim gostom kao u sročašnoj kolibici, tako i u bogatoj palaci.“

GLASNIK
PRESVETOG
SRCA ISUSOVA.

S DOPUŠTENJEM CRKVENIH I REDOVNIČKIH
STARJEŠINA

IZDALI
**SVEĆENICI DRUŽBE ISUSOVE
U ZAGREBU.**

GODINA XXIV.

1915.

LJUBLJANA.
TISAK KATOLIŠKE TISKARNE.

Gdje je što?

Nakana molitava i dobrih djela.

<i>U siječnju:</i> Apostolstvo molitve i apostolstvo puka	1	<i>U srpnju:</i> Ranjeni, zarobljeni i postradali u ratu	145
<i>U veljači:</i> Kršćanska čednost	25	<i>U kolovozu:</i> Obraćenje protestanta	169
<i>U ožujku:</i> Pobožnost k sv. Josipu	49	<i>U rujnu:</i> Katolički lječnici	193
<i>U travnju:</i> Vjerske potrebe u Čilu	73	<i>U listopadu:</i> Djetinja duša	217
<i>U svibnju:</i> Prečisto srce Marijino	97	<i>U studenom:</i> Zvanje	241
<i>U lipnju:</i> Proglašenje bl. Margarete „svetom“	121	<i>U prosincu:</i> Sv. misa	285

Mjesečni zaštitnici.

<i>U siječnju:</i> Sv. Janja	21	<i>U srpnju:</i> Sv. Ana	158
<i>U veljači:</i> Č. Klaudije Kolombjer	46	<i>U kolovozu:</i> Sv. Alfonz de Liguori	189
<i>U ožujku:</i> Sv. Benedikt	70	<i>U rujnu:</i> Sv. Mihajlo Arkandeo	214
<i>U travnju:</i> Bl. Ljudevit Grignon	95	<i>U listopadu:</i> Sv. Terezija	238
<i>U svibnju:</i> Bl. Andrija Bobola	117	<i>U studenom:</i> Sv. Elizabeta	263
<i>U lipnju:</i> Sv. Petar Apostol	143	<i>U prosincu:</i> Sv. Stjepan	289

Pjesme.

Moje nebo	3	Emaus	88
Bogojavljenje	13	Kraljice neba, raduj se!	98
U sjeni Svetohraništa	31	O čista	113
Maris Stella	41	Srce Isusovo svjetlo u tmini	128
Stijeg Hrvata — Srce Krista	53	Pohod Marijin	147
Srce Isusovo na križnom putu	61	Majci Božjoj Bistričkoj	243
Srce Isusovo, o Srce najdraže	271		

Članci o Srcu Isusovu.

Litanije Presv. Srca Isusova	6	Srce Isusovo, veličanstva beskraj-noga	105
Život bl. Margarete Alakok 11, 34, 86, 110, 136, 161, 181, 200, 230, 257		Kraljevsko Srce	123
Srce Isusovo, Sina Oca vječnoga	30	Mjesec lipanj	126
Pastirsko pismo hrv. biskupa o posveti Srcu Isusovu	49	Srce Isusovo, hrame Božji sveti	128
Posveta Hrvatske Srcu Isusovu	57	Srce Isusovo, Šatore Višnjega	152
Srce Isusovo u krilu Djevice od Duha Svetoga satvoreno	58	Presveto Srce Isusovo	171
Srce Isusovo s Riječju Božjom bitno sjedinjeno	80	Srce Isusovo, kučo i vrata nebeska	174
Kako se najbolje štuje Srce Isusovo	99	Dodi kraljevstvo tvoje!	195, 214, 283
Srce Isusovo, krepotni sviju bezdno 269		Srce Isusovo, žarka peći ljubavi	223

O presvetom oltarskom Sakramantu.

Bijela haljina	9, 32	Leon XIII. i česta pričest	172
Zajednička pričest župe na prvu nedjelju u mjesecu	113	Odvaži se, bojažljiva dušo, i ojunači	219, 246
Rana misa	155		

Poučni članci.

Filir	5	Slika iz protestantskih misija	138
Kršćanska djevojka za domovinu	16	Rusi hoće sve da poruse	147
Dobar prijatelj	18	Stalež svećenički, najuzvišeniji stalež	158
Tko je krv ovomu ratu	27	Narode, uti se radu i urednosti	166
Drago mi baš nije	74	Poruka jednog ranjenika	171
Veliki tjedan	75	Oče, budi volja tvoja!	179
Dužnosti roditelja glede odgoja djeca	77	Bacanje karata	179
Na raskršću	82	Ne suti, kada treba govoriti	186
Uskrs	88	Poučavajte djecu, da budu strpljiva u bolesti	186
Reče luda u srcu svom: Nema Boga!	100	„Pomodnima“ na razmišljanje	197
Opusjeli dvori	101	Rat i naša javnost	198
Ozbiljna riječ u ozbiljno vrijeme	124	Ta joj valja!	210
Mjesec lipanj	126	Seoske svjeti na dušu	222
Hrvatskim vojnicima na srce	130	Muke sjedinjenih u Galiciji	228, 255
Izbor staleža	131	Svećenstvo samo plasi neuki svijet	234
		Cistite svoju kuću	287

O Majci Božjoj i Marijinim kongregacijama.

Čuvajmo se duha svjetskoga	19	Česta pričest u kongregaciji	115
Rad sarajevoških kongregacija za vri- jeme rata	22	Vjerski duh u kongregaciji	139, 163
Akademije u đačkim kongregaci- jama	43, 67	Srce Marijino, ogledalo čistoće	148
Zašto daci u višim razredima istu- puju iz kongregacije	91	Osnivajmo kongregacije za djecu	187
Predlog za đake — kongreganiste	84	Okupljajmo mladež u kongregacije	211
Svibanska pobožnost	100	Apostolska srca	235

Nacrti za govore u kongregacijama.

Veliki dani u životu kongrega- nista	44	Sveti Alojzije, uzor zborniku	164
Marijina kongregacija — škola	68	Zbornik — apostol	190
Kongreganist i Crkva	93	Pobožni kongreganist	213
Sreća zbornika Marijina	118	Glavna dužnost zbornika	236
Zbornik i Srce Isusovo	141	Zbornikova medaljica	260
		Naš ponos i dika	291

Slike iz života Isusova.

Isusa odsudiše na smrt. Petar za- taji Isusa	14	Isus susreće Majku svoju. Šimun pomaže Isusu	156
Isusa vode k Pilatu. Isus pred Pi- latom	36	Veronica. Isus pada po drugi put pod križem	184
Isusa vode opet k Pilatu. Nemilo bićevanje	60	Isus i pobožne žene. Isus pada po treći put pod križem	208
Zidovi krune Isusa trnjem. Gle co- vjeka!	84	Isus na Kalvariji. Isusa razapinju na križ	232
Pilat pere ruke i odsuđuje Isusa na smrt	108	Isus visi na križu. Snimanje s križa	250
Isus uzima na se križ i pada prvi put pod njim	133	Pokop Isusov. Stražari kod groba	273

Razno.

Na posao za Srce Isusovo!	4	Odgovor hrvatskim djevojkama	142
Molis li se i ti za svog izpovjed- nika	12	Arapska priča	147
Dobar prijatelj	18	Zagrebačka procesija k Majci Božjoj	150
Vrlo dobar savjet	20	Poruka jednog ranjenika	171
Zašto neke kongregacije ne uspi- jevaju	20	Ne boj se!	180
Sveti Otac papa i rat	89	I nama sirotama	243
Znam, tko me stiti	112	Poruka uprave	267
Posvetna molitva Srcu Isusovu	116	Ostani mu vjeran	277
Molitva sv. Oca pepe za mir	120	Što koristi vjera u ratu	280
Majčina riječ	122	Glasnik utjeha ranjenih	271
		Kako Bog može dopustiti rat	268
		Sveti Otac opominje katolike	268

Različite vijesti.

S parobroda „Metković“	23
S bojnih poljana	48, 71, 119, 134
Posveta austrijske pole Srcu Isu-	
sovou	26
Kralj se preporučuje Majci Božjoj	
i posvećuje Srcu Isusovu	36
Medalje mjesto škapulara za voj-	
nike	53
Štovanje Presv. Srca u Bošnjacima	64
Štovanje Presv. Srca u Petrijevcima	76
Pobožnost k Srcu Isusovu u bisku-	
piji Šibenskoj	83

Pitanja i odgovori.

1. Ne bi li trebalo u mlađenackim	
kongregacijama više pažnje posve-	
titi zabavama?	188
2. Kako da se počne kod osnutka	
dačke kongregacije?	188
3. Kakva svojstva treba da imaju član-	
ovi »Vijeća«?	188
4. Dnevno ispitivanje — savjeti od-	
vise za svjetovnjake	188
5. Treba li za osnutak M. kongre-	
gacije dopuštenje državne oblasti?	92
6. Trebaju li dodaci »Općih pravila«	
kakve potvrde?	214
7. Kada da se nose društveni znakovi?	290
8. Jesu li »Opća pravila« obvezatna	
za sve kongregacije?	290
9. Imaju li pojedini članovi svoje	
posebno mjesto na sastancima?	290

Vijesti iz raznih kongregacija.

Dakovo	140
Dubrovnik	47
Fojniča	69
Sarajevo	32
Sinj	140
Šibenik	47
Vinica	96
Zagreb	47, 69, 96, 262

Nove kongregacije.

Dakovo, za učenice internata	140
Cernik Primorski	262
Modrić, za djevojke	140
Nasice, za žensku školsku mladež	140

Zahvalnice.

1. Duhovne potrebe	
U duševnim napastima	24
Obratio se pijača	71
U velikoj duševnoj i tjelesnoj stiscu	90
Obratio se čitajući Glasnik	144
U duševnim potrebama	192
Nestalo velike smutnje	240
Obratio se muž	240
Plod velike devetnice	264
Utjeha žalosnih	264
Srce Isusovo pomoglo do samo-	
stana	215, 216
Ustajao u zvanju	286
U teškoj duševnoj borbi	286
Našli se izgubljeni novci	114
Dobro prodao blaće	144
Očita pomoć Srcu Isusova	144, 168
Postolar dobio pune ruke posla	144
Užasne boli	168
Svemogući liječnici	168
7 godišnjina bolesnica	168
Na umoru	192
Dvije neizlječive bolesnice	192
Operiran na želucu	216
Na smrt bolesno dijete	216
Ozdravilo troje djece	216
Spriječena pogibelj otrovanja krvi	239
Brza pomoć	286
Nevolje ratalka	286

2. Tjelesne i vremenite nevolje.	
Plodovi velike devetnice	24
14 godišnji bolesnik	24
Dobri pomoćnici	42
Sa sjevernog ratišta	71
Najbolji i najjeftiniji liječnik	72
Očinji vid	72, 191
Ozdravio od upale pluća	90
Ozdravio dijete i bez operacije	90
U teškoj bolesti	90
Jeli otrovne glijive	90
Znam, tko me štiti	112
Ozdravila ju Majka Božja Trsatska	114
Pomoć u porodu	114
Najbolji liječnik branitelj časti	114
Izmirili se supruzi	24
Obrana nedužnih	24
Moćan zagovornik	114
Povratila se braća na domaće ognjiste	167
Pomirila se supruga	192
3. Obiteljske prilike.	
Oslobodio se nemile službe i još	
goreg društva	42
Utjeha i pomoć sirota	42
To je čudo Božje!	42
Siročad	90
Sv. Antun pomogao	114

Broj 1.

SIJEČANJ 1915.

Tečaj XXIV.

Apostolstvo molitve i apostolstvo puka.

Opća nakana molitava i dobrih djela u siječnju,
blagoslovljena od sv. Oca Pape.

Obro ugrijana peć ne može zadržati za se svoj žar i toplinu, već nužno grije sav prostor, u kom se nalazi i sve što je u tom prostoru. Tako i srce, koje plamti ognjem savršene ljubavi prema Bogu i bližnjemu, ne može u sebi sakriti svoj plamen, već mora da zahvati sve, koje mu se približe. Tako je preljubezno Srce Isusovo vruće željelo, da se oganj, što ga je donijelo na ovaj svijet, što više raspali i što više ljudskih srdaca obuhvati. Tako su apostoli i sveci po primjeru Božanskoga Spasitelja svoga širili kraljevstvo Božje na zemlji, kako su najbolje znali i mogli. Tako se i danas malo ne svi crkveni redovi bave ne samo spasom svoje neumrle duše nego i spasom duša bližnjega svoga. Tako napokon i svi plemeniti svjetovnjaci nastoje, koliko samo mogu, da pomognu bližnjemu u svim potrebama njegovim, duševnim i tjelesnim.

Nikad nije gorljivim dušama manjkalo prilike, da čine dobro. »Ne ćete obići gradova Izraelovih, dok dode Sin čovječji«, rekao je Gospodin (Matej 10, 23); a to znači: Dok je svijeta i vijeka, bit će uvijek prilike, da se dobro čini, jer će uvijek biti na svijetu bijede i nevolje.

A što hoće zapravo »Apostolstvo molitve«? Ništa drugo nego da kršćane učini dobrim apostolima, koji će među vjernicima i među nevjernicima prema prilikama i svojim sposobnostima širiti kraljevstvo Božje. »Dodi kraljevstvo tvoje!« to je lozinka Apostolstva, to svakidanja molitva njegovih članova, to opća nakana svih dobrih djela i molitava njihovih kroz sav im život.

Ne mogu svi vjernici biti apostoli ni propovjednici ni misjonari; ali svi se mogu moliti, svi mogu razna dobra djela svoja prikazati Bogu na tu nakanu, da Bog blagoslovi trud i rad pravih svojih apostola, propovjednika i vjerovjesnika. I ako onaj, koji prima proročka u ime proročko, prima plaću proročku» (Matej 10, 41), to će bez sumnje i onaj, koji podupire svojim molitvama i dobrim djelima proroka — a to je svaki poslanik Božji, koji nam u ime njegovo naviješta riječ njegovu — primiti plaću njegovu. A da te molitve i ta dobra djela urode što obilatijim plodom, sjedinjuju ih članovi Apostolstva molitve s molitvama, djelima, trpljenjima i patnjama Srca Isusova. U tom stoji prava vježba Apostolstva molitve.

Da se pruži prilika gorljivijim dušama, koje bi se rado žrtvovale ne samo za općenito i neodređeno dobro, nego i za koju posebnu svrhu, ustanovljen je u ovom Apostolstvu drugi stepen, u kome članovi mole danomice povrh one općenite prikazne molitve jedan Očenaš i deset Zdravo Marija na onu posebnu nakanu, koju sveti Otac Papa običaje preporučiti svaki mjesec kroz čitavu godinu. Ta se posebna nakana, od svetog Oca napose blagoslovljena i preporučena, oglašuje na četvrtoj stranici omota u svakom broju »Glasnika«, o njoj raspravlja svaki broj »Glasnika« na prvim svojim stranicama. One pak dobre nakane, što ih »Glasnik« donosi za svaki dan u mjesecu, potiču i jedne i druge članove, da što pobožnije obavljaju svoju prikaznu molitvu, kao i sve ostale preko dana, a tako i sva svoja dobra djela. Uvijek nas naime potiče na veću revnost, kad znademo, za što se molimo, nego kad se molimo u koju sasvim općenitu svrhu.

Napokon članovi trećeg stepena Apostolstva molitve primaju zgodno razdijeljeni u skupine od 7 ili 30 članova jedamput u tjednu ili u mjesecu svetu pričest, da tim nadoknade Presvetomu Srcu Isusovu nebrojene uvrede, koje mu se danomice nanose u svijetu.

Svaka od ovih skupina ima svoje posebne oproste. O svem tom lijepo i opširno piše molitvenik »Srce Isusovo spasenje naše«, koji se dobiva kod uprave »Glasnika« za K 1'20, 1'60 i 2'50, već prema tomu, kakav je uvez.

Tako se eto u Apostolstvu molitve pruža lijepa prilika svim gorljivim dušama, da budu pravi apostoli i da jednom prime plaću pravih apostola.

Današnja teška vremena trebaju osobito takvih apostola. Odviše je zla na svijetu, kome ne mogu stati na kraj sami svećenici. Odviše je, osobito sada uslijed ovih krvavih ratova, svakojake bijede i nevolje, koje ne mogu odstraniti službene osobe same, nego treba da im pomogne sav narod. Ima nažalost i takvih, koji svojom dobrotvornošću traže sebe i svoju privatnu korist, pa rastrubljuju u sav

svijet, ako što dobra učine. O takvima reče Isus: »Primili su plaću svoju!« Tražili su, da ih ljudi vide i pohvale, to su i postigli; zato neka se ne nadaju nikakvoj plaći od njega. Ne, tako ne rade pravi štovatelji Srca Isusova! Oni se drže opomene Spasiteljeve: »Ti kada daješ milostinju, neka ne zna ljevica tvoja, što čini desnica tvoja... I kad se molite, ne budite kao licemjeri, koji rado po zbornicama i na raskršću stoje i mole se, da ih ljudi vide... Ti kad se molиш, udi u sobu svoju i zatvorivši vrata pomoli se Ocu svojemu u skrovitosti; i Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, platit će ti« (Matej 6, 3—7).

Tješimo dakle žalosne, pomažimo izdašno potrebne, zauzmimo se svojski za sirote; žrtvujmo rado u tu svrhu svoje slobodno vrijeme, odrecimo se požrtvovno kojeg suviška bilo u novcu, bilo u hrani, bilo u odijelu; rado podupirajmo sva katolička društva, neu-morno šrimo dobru katoličku štampu; a sve to činimo iz čiste i nesobične ljubavi prema Bogu i bližnjemu, i eto od nas pravih apostola, koji će jednom na dan pravedne isplate kud i kamo više primiti, nego što su dali!

Moje nebo.

Po sestri Tereziji od Djeteta Isusa: Branislava.

Da podnesem progon ove suzne dol
Nuždan mi je pogled Spasitelja moga.
Pogled taj otkriva sred najžešćih boli
Duši mojoj čare raja vječitoga.
Isus mi se smiješi, kad se k Njemu vinem,
A tad meni lako i sred tuge, vaja,
Pogled taj Božanski, za kojim sved ginem:
Eto moga raja!

Raj mi je, kad mogu u tišini svetoj
Moliti za ljudstvo i domaju svoju,
Vapiti da skrši moć se zmiji kletoi,
Izvor da života krijeći braću moju.
Znam, da sve ču dobit, štogod puna žara
Zamolim Božanskog Kralja srca svoga;
Mileni taj govor podno Tvojih oltara:
Eto raja moga!

Raj je moj na zemlji Hostija ta mala,
Gdje se Isus dobri krije oku mome;
Tuj mi crpe snagu duša malaksala,
Tuj otvaram srce Spasitelju svome.
Presrećnog li časa u Tvoj naručaju,
Kad upijam zrake svijetla Božanskoga!
Zagrlij taj slatki, melem mome vaju:
Eto raja moga!

Raj je moj pomislo, da u sebi imadem
Odsjev samog Stvorca, Prilike presvete;
Raj je moj i u tom, što sigurno znadem
On da moj je Otac, a ja njegovo dijete.
Ne bojim se bure, što mi strašna prijeti,
Dok u sjeni živim krila očinskoga,
Snvat na tom Šreuu, uz obraz mu sveti:
Eto raja moga!

Rajska sreću nadoh trojednom u Bogu,
Koj' u srcu mome tajnosno prebiva,
Tu mu svakog časa snova kazat mogu
Da ga ljubit hoću, doklegod sam živa.
Ne sjaje mi uvijek njegov pogled blagi,
I ja kročit moram tamom žiča toga;
Al' uz posmijeh čekat njegov povrat dragi:
Eto raja moga!

Na posao za Srce Isusovo!

Iza ovih krvavih ratova, kakvih nije bilo na svijetu, otkako postoji, opustjela su mnoga polja i u crno se zavile mnoge i mnoge sirote. Jedva da imade kuća, koja nije doprinijela najveće žrtve i u imetku i u krvi. Ovdje kuka sirota udova, ondje nejaka dječica; tamo iznemogli stari roditelji, onamo rascvijljeni brat ili sestra. Netko oplakuje pale u boju, netko teško osakaćene i za svaki rad i zaslubu nespособne. Koliko je ljute bijede i prouzročio krvavi rat!

Tko će nam suze otrti, tko će nas tužne utješiti, tko nam ljute rane vidati, ako ne onaj **najbolji liječnik**, koji najbrže i najsigurnije vidi najluće rane duše i tijela, milo i slatko **Srce Isusovo?** K njemu se dakle utičimo postojano i zaufano! A tko će nas najbolje upoznati sa predobrim Srcem Isusovim? **Glasnik Srca Isusova.** Njegova poduka blaži i najluće boli, njegove zahvalnice podižu i već sasvim klonulu dušu, njegovo štivo umekšava i najokorijeliće srce. Pitajte samo one, koji ga redovito drže i marljivo čitaju; pitajte one, koji su ga unijeli u kuće, gdje se prije nije marilo za Boga ni za dušu; pitajte one, koji su ga dali u ruke osobama, što su bile već izgubile svaku nadu u ljudsku pomoć i došle već do zdvojnosti!

Pa kada to znademo, zar možemo i pomisliti, da će se naći ma samo jedan jedini pretplatnik, koji će mu se ove godine iznevjeriti? Zar se ne će svatko, ma u kakvu vremenitu nevolju zapao, odreći radije svakog i dopuštenog užitka, do potrebe pače i od usta si otkinuti, samo da smogne ovo malo pretplate te se pretplati na »Glasnik«? Ne zaboravimo, da su neki pokušali na taj način »štediti« pa da su izgubili i ono, što su prije imali, da su izgubili sreću i blagoslov Božji. »Prije ču biti,« reče netko, »bez

lule i duhana, bez boljega zalogaja na Božić ili na Uskrs nego li bez Glasnika!« »Otkako sam Glasnik napustio,« piše opet drugi, »kao da je i Srce Isusovo napustilo mene: sve mi ide naopako, nigdje ne mogu naći duši pravoga mira ni pokoja, a ni u gospodarstvu nemam pravog blagoslova Božjega.«

Nije dosta, da sami ostanemo Glasniku vjerni. Tko iskreno ljubi bližnjega svoga te mu od svega srca želi dobro, gledat će, da i njega s Glasnikom usreći, da s Glasnikom i u njegovu kuću doneše blagoslov Srca Isusova. A ima ih još veoma mnogo, koji ne drže Glasnika, a držali bi ga rado, kad bi im ga tko pokazao i preplatilo ih. Ima još čitavih sela, čitavih pokrajina, čitavih otoka i naseobina, gdje se za Glasnik i ne zna. A ima i sela i gradova, što broje na hiljade katolika, a Glasnik im dolazi jedva u nekoliko primjeraka. Ima tvornica, obrtničkih i trgovачkih poduzeća, gdje su hiljade radnika i drugih namještenika zaposlene, a nemaju Glasnika. Ima na hiljade hrvatskih radnika, koji polaze u daleke tude krajeve, gdje bi im Glasnik bio jedina utjeha i jedina hrvatska riječ; a oni ili ne znadu za nj ili nemaju nikoga, koji bi ih ponukao, da se na nj preplate.

Evo dakle širokoga polja rada za sve gorljive duše! Na posao za Glasnik Srca Isusova, na posao za samo Srce Isusovo!

Filir.

Ima ljudi, koji vrlo rado gledaju i pomno skupljaju filire, da ih u nedjelju ili kojom drugom prilikom s velikom pobožnošću prikužu Bogu dragom kao milostinju. *Jedan filir!* To je njihova milostinja!...

Za jedan filir ne mogu si nigdje ništa u trgovini kupiti. S jednim filirom ne će nitko nagraditi nikakvo služinče. Da se udovolji taštini i ljudskoj obijesti, potrošit će se ogromne svote, a kad se radi o tom, da se Bogu štograd žrtvuje, onda se to čini — s filirima! Ima Bog dragi dosta novaca...

Možebit, da to netko čini iz puke navike; ali često puta nije tomu drugi uzrok već odurna škrlost, prezira vrijedna lakomnost, skrajnje nepoštivanje kuće Božje i Boga samoga. Kad se kupe dobrovoljni prinosi za kakvu javnu domoljubnu svrhu, to se daju krune, desetače, dukati, stotinarke i hiljadarke; a kad se kupi za crkvu, onda se istresa kesa do dna, da se nađe — *jedan filir...*

Mnogi tako rade i onda, kad treba preplatiti koje dobre novine ili koji dobar, poučan list. — — —

S.

Litanije Presv. Srca Isusova.

ad je čovjek u nevolji, ne govori puno; što je zgrovitije i kraće viće za pomoć. Slijepac u Jerihu nije držao dugi govor Isusu, da ga ozdravi. Ukratko i od srca reče samo ovo: »Isuse, sine Davidov, smiluj mi se!« Ovo je opetovao sve doble, dok ga Isus nije uslišao. Tako su se kršćani već od početka molili Bogu. Svećenik je zazvao Boga ili Svece, a puk: »Smiluj nam se!« ili »Molite za nas!« Ovaj način prosne molitve zovu se »litanijske« od grčke riječi: »litaneio«, što znači: moliti, proštit.

Nu nitko ne moli drugoga, kad ništa ne treba; ili ako drugi nema ili ne može da mu pomogne. Zato svaka molitva, dakle i litanijske, pretpostavlja dvoje: potrebu u onoga, koji prosi, i obilje i dobrotu u onoga, od koga se prosi.

Trebamo li mi što? Svagdašnje iskustvu nas uči, da mnogo trebamo za dušu i za tijelo. Puni smo slabosti, potreba i nevolja. Ne možemo živjeti ni tijelom, ni dušom, ako nas Bog ne uzdržaje i ne pomaže. Može li nam Bog pomoći, i hoće li da nam pomogne?

Vjera nas uči, da je Bog svemoguć i da mu je dobrota beskrajna. Tako nas ljubi, da je i svoga jedinorodenoga Sina dao, samo da nas otkupi od vječne propasti. Tako mu je milo, kad mu se molimo, da nas je sâm naučio, kako da mu se molimo. Isus reče apostolima: »Ovako ćete se moliti: Oče naš« itd.

Sjetimo li se dakle, koliko trebamo, kako smo oskudni i siromašni, a kako je Bog neizmjerno bogat i sklon, da nam pomogne u svakoj potrebi; to će nam se kao sama od sebe izvinuti prošnja iz srca: Smiluj nam se, Bože, i pomozi nam!

A zašto se molimo

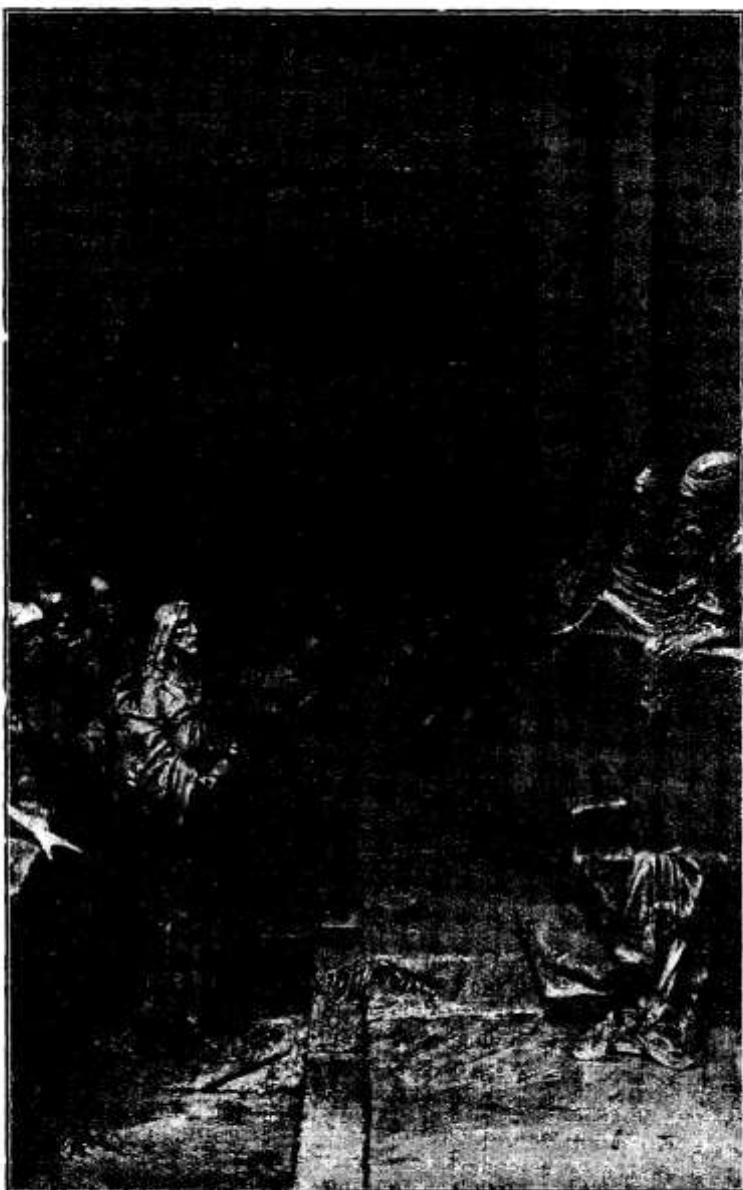
Presv. Srcu Isusovu?

Zašto ne samomu Isusu, kako to biva n. pr. u litanijama Presv. Imena Isusova?

Prvo zato, da ga prije sklonemo na pomilovanje. I kod ljudi, kad smo radi postići nešto čim prije: mi se pozivamo na njihovu dobrotu, milosrđe; a ne na mudrost ili znanje. Drugo zato, da time probudimo u sebi veće pouzdanje. Tako nas je i Isus naučio, da oslovimo Boga moleći »Oče naš«, a ne: »Svemogući«, »Neizmjerni«, »Pravedni« ili kako slično. Uvijek ćemo se pouzdanije moliti, kad pomislimo na koje veliko djelo milosrđa Isusova.

Kad je Crkva prije 14 godina odobrila litanije Presv. Srca, očitovala nam je svoj neprevarljivi sud, što ona misli i drži o Božanskom Srcu. A ujedno je izjavila, što treba da misle i vjeruju svi vjernici o tom svetom Srcu.

Litanije Presv. Srca imaju 33 prekrasne pohvale, što ih je bl. Margareta sastavila na čest 33-godišnjeg života Isusova na zemlji. Svaka je pohvala divna i puna poduke. Svaka nam predstavlja Božansko Srce s druge i druge strane; a sve skupa daju nam predivnu sliku Božanskoga Srca.

Isusa odsudiše na smrt.

Litanije Presv. Srca svečana su, divna i dosada nečuvena povijed. Kazuju nam, zašto da to Srce štujemo, zašto da mu se klanjamo, zašto da ga hvalimo, ljubimo i naslijedujemo.

Litanije Presv. Srca su krasan vjenac, što ga je zaručnica Crkva spleta svom Zaručniku i ovjenčala mu Božansko Srce; a koji mu svaki kršćanjin nanovo nudi, kad mu se moli.

Litanije Presv. Srca duboki su zdenac, iz kojega možeš grabiti, a nikad ga ne ćeš iscrpsti; e da uvijek svježu uzdržiš svoju pobožnost prema Presv. Srcu i sve to većma ju umnožiš. 33 izreke 33 su silna razloga i najjača ponukovanja, da ustrajemo i pouzdanj Štujemo Presv. Srce. Litanije Presv. Srca su najbogatija blagajna. U njoj je nagomilano bogatstvo za sav svijet, a vazda je otvorena ta blagajna svakomu, da vadi iz nje.

Isus nam je po bl. Margareti očitovao nebrojeno puta, da će dati osobite milosti svima, koji njegovo Srce štiju. Ali svakom izrekom od ove 33 vanredno ga štujemo, jer vjerujemo i ispovijedamo one istine, što ih svaka izreka sadržaje. Nije nam zato slobodno sumnjati, da ćemo obilate milosti zadobiti od Isusa, kad ove litanije pobožno molimo.

Moljenje litanija Presv. Srca jest

Izvrstan lijek

proti rakrani našega vremena: proti bezvjerstvu i vjerskom nehaju. U litanijama ispovijedamo javno vjeru u sva poglavita otajstva, što ih je Isus za naše otkupljenje učinio. Kolikogod puta molimo litanije, rastjerujemo mrak nevjere, a gorljivošću odstranjujemo nehaj u kršćanskom životu.

Kad su se litanije Presv. Srca 1720. prvi put molile u Marseillu, odmah je prestala strašna kuga, koja je u gradu harala. I ova je činjenica ne malo doprinijela tomu, da se je javno štovanje Srca Isusova prije uvelo u sv. Crkvu.

Koliko duša umire danomicie od strašne kuge grijeha, koliko ih propada u pakleni ponor! Koliko ih se okuži nehajem prema sv. vjeri od t. zv. inteligencije i socijalizmom od radničkoga naroda! Kako ćemo se očuvati od te kuge? Koji su već zaraženi, kako će se oprostiti? Početak mora biti molitva. Nema kuge, nema bolesti, koja ne bi prestala, čim započnemo pobožno i pouzdano moliti litanije Presv. Srcu!

Isus reče jednoć bl. Margareti: »Mene mori žeda, da me ljudi poštiju u presv. Sakramantu; a jedva mogu ikoga naći, koji bi se trsio ugasiti mi ovu žedu, podavši mi ma koju zadovoljštinu.« Što misliš, kad započneš pouzdano zazivati Presv. Srce, što gori od ljubavi prema nama: hoće li ti ono moći što uskratiti, ili te odbiti, kad ga mori želja, da se ljudi na nj obrate i prose ga za milost?

Svi su grijesi gori od kuge. Dode li ti napast, ili padneš li u koji grijeh, a ti pohiti nebeskome liječniku, zazovi preljubezno Srce njezino i sigurno će ti pomoći.

Kralj Ezekijel razboli se na smrt. Bog mu pošalje Izaiju proroka, koji mu reče: »Uredi svoju kuću, jer ćeš umrijeti.« A Ezekijel stane plakati i vapiti Gospodinu, da bi mu produljio vijek. Kad Izaija pode kući, reče mu Gospodin: »Vrati se natrag i reci Ezekiji: Ovako veli Gospodin: Čuo sam molitvu tvoju i video suze tvoje. Evo ja

ću ti dodati vijeka još 15 godina.« Tada načini Izaija melem od smokava i privije Ezekiji na ranu, i za tri dana ozdravi kralj i otišavši u hram zahvali Bogu, što ga je iscijelio.

Da li je to moguće, da melem od smokava ima veću ljekovitu moć nad smrtnom bolesti, nego li Božanski melem, što nam je Bog u Presv. Srcu Sina svoga dao? Taj Bož. melem mi si privijamo na rane, kad pouzdano molimo pohvale Presv. Srcu. To su one krasne izreke, o kojima prorok veli: »Radujem se rijeći tvojoj kao onaj, koji zadobije veliki plijen.« (Ps. 118, 162).

Snade li te zato smrtonosna napast proti vjeri, proti čistoći, proti pouzdanju u Boga; tišti li te siromaštvo, neprijateljstvo, zla djeca: a ti se uteci Presv. Srcu; uzmi po jednu rečenicu od onih 33 i metni ju poput melema na svoju ranu. Ne ćeš trebati ni tri dana i potpuno ćeš ozdraviti. Budeš li taj lijek stalno upotrebljavao, Bog će ti produljiti vijek u milosti ovđe na zemlji, a poslije ovoga života u vječnosti; ne na 15 godina, nego na cijelu vječnost, gdje ćeš se radovali slavi, divoti i sili Presv. Srca.

M. K. D. I.

Bijela haljina.

A. Bessieres D. I. — Pohrvatila Branislava.

prostite, Velečasni, što vas smetam kod časoslova . . .

Prekinuh molitvu svetog Ubalda, digoh glavu i opazih pred sobom starog Antuna, kojega su odlikovali u krimskom ratu radi njegova osobita junaštva, pa ga zato i svi prolaznici pučkoga vrta nazivahu »Sebastopolom«. Sebastopol bijaše gradski vrtlijar. Često sam se s njime sastajao, kad je ujutro između sedme i osme ure savjesno zalijevao ledinu i gredice vrta. Kad nikoga blizu ne bijaše, zaustavio bi se, da me pozdravi. — Sad je stajao preda mnom taj čovjek, stasa malo pognutu, brkova i brade bijele, držeći svoj trošni šešir u ruci. Na sebi je imao od sunca izblijedjelo odijelo, koje bijaše nekada modre boje, što su svjedočile po dvije nove zakrpe na laktima i koljenima. Svoju je cijev za polijevanje spustio kraj sebe na travu.

»Velečasni, evo što me nosi k vama. Mala će na Tijelovo ići na prvu sv. pričest, pa se sada moja žena i ja pitamo, bismo li joj kupili bijelu ili šarenu haljinu. Ta znate, bijela se haljina rijetko kada oblači . . . a tko nije bogat . . .«

»Govorite li o svojoj maloj, dobri moj Antune?«

»Nije baš moja . . .«

Časak okljevaše, a zatim mi se još više približi:

»Ta vam je mala kćerka našega susjeda, radnika na željeznici. To su vrlo siromašni ljudi, tako da više puta kruha nemaju. Kad moja žena zgötovi juhu, pošalje im uvijek punu zdjelu. Budući da nijesu mogli pribaviti maloj svojoj Julkici odijela, rekli su, da je ne će pustiti k prvoj sv. pričesti. Zato smo ja i moja Nanika odlučili štedjeti, da joj kupimo kakovu pristalu haljinicu. Počeli smo već

prije tri mjeseca, a sad imademo 25 kruna. Roditelji još ništa o tome ne znaju. Sutra namjeravamo da joj kupimo i da ih iznenađimo; a pozvat ćemo ih i na ručak na dan prve pričesti.«

Izgovorivši to uspravi se starac ko pomladjen. Zatim se sagne da podigne cijev, iz koje je neprestano curila voda i načinila već malu mlaku u īravi.

»Ali, Velečasni, već se dogovaramo osam dana. Kakvu da joj haljinu kupimo, bijelu ili šarenu? Kupimo li joj bijelu, nosit će je samo jedamput; a jer za druge blagdane nema ništa, izostajat će od sv. mise i pričesti. Tako bi joj prva pričest bila prva i posljednja...«

»Pravo imate, dragi Antune, bila bi dakle bolja šarena opravica...«

»I ja tako mislim, ali mi žena kaže: Ah, šareno odijelo ne pristaje za tu zgodu... Julkica ne će biti vesela... Ta znaš, sve će druge biti u bjelini... A mi bismo htjeli, da mala bude taj dan potpuno srećna i zadovoljna... Ma vidite, tih stvari čovjek nikada ne zaboravlja...«

»Dakako, dragi prijatelju. No ne biste li mogli tako načiniti, da joj možda kupite šarenu haljinicu i bijelu koprenu?«

»I na to smo već mislili, no mojoj se ženi ni to ne svida.«

Dobričina malo zašuti zadubivši se u to neriješeno pitanje; zatim poče opet nesigurnim glasom:

»Sjetili smo se i nečesa drugoga. Danas kod doručka reče mi moja Nanika:

— Znaš, Antune, što mi je palo na pamet? Mi joj možemo kupiti šarenu opravicu za dvadeset kruna, a ipak joj dati i bijelu...«

— A gdje nam je novac?

— Slušaj, reče mi i raširi bijelu haljinu, što ju je imala na dan našega vjenčanja. — Malo je doduše već izležana, a ni moljci je nijesu poštredjeli, ali ja bih je ipak mogla prenapraviti (moja je žena bila krojačica): kupit ću za četrdeset filira vrpce, pa ćeš vidjeti, da će izgledati kao novo. Što ti veliš na to?

— Dobro, ali koprena? Ipak će nešto nedostajati.

— I na to sam mislila. Svoje dakako više nemam. Ti znaš, da sam njome pokrila mrtvu našu Ivankicu; ali ostaje nam još pet kruna, a to bi dosta bilo za novi veo. Baš sam neki dan vidjela jedan u bazaru, koji upravo pet kruna stoji, a vrlo bi dobro pristajao. Kazat ćeš mi dakle opodne, što si odlučio.«

»Ma to je izvrsna misao, dobri moj Antune! Učinite tako...«

»Hoće li time biti drugi zadovoljni?«

»To se znaće, pa ne samo ljudi, nego i dragi Bog.«

»Sad sam na čistu; kad i vi odobravate, onda ćemo načiniti po želji Nanikinoj. Ta znate, ima dana, kad se čovjek mora potpuno da razveseli... to osladi i ostale dane...«

Nato ušuti, kao da se želio malo da sabere.

»Velečasni, još imam nešto na srcu, a vama to mogu da povjerim. Otac male Julkice ne ide nikad u crkvu... Ah, kad čovjeka bije tolika bijeda, onda zaboravi na sve. Zato sam ja sa svojom ženom skovao malu urotu. Kad mu donešemo odijelo za Julkicu, reći ćemo mu onako izdaleka, neka bi i on na Tijelovo pristupio k Stolu Gospodnjem, jer bi se inače Julkica žalostila. A da ga ohram, kazat ću mu, da ću i ja ići s njime... A sad, Velečasni, opro-

stite, što sam vas prekinuo u vašoj molitvi, no bio sam u velikoj neprilici. Mi se siromasi tako lako ne snademo. Moja će se žena vrlo obradovati, kad čuje, da ste vi sa svime sporazumni.«

Čestiti se Antun nato zaputi laganim korakom sa cijevlju u ruci prema jednoj gredici bijelih karanfila, koji su popolike svoje pootvarali jutarnjem suncu...

(Svršit će se.)

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović D. L.

(Nastavlja se.)

Velika jubilarna sv. ispovijed.

Nijesam doduše znala, što to znači »upravljati čijom dušom«; ali sam silno željela, da živim pod posluhom. Dobri Bog dao, te je u vrijeme jednog jubileja došao u našu kuću neki franjevac i noćivao kod nas, da nam tako dade priliku, te uzmognemo sv obaviti veliku ispovijed. Kakvih petnaest dana i više trebala sam, da popišem svoje grijeha za ispovijed! Jer ako sam se i ispovjedila, kad god mi se nadala prilika, mišljah još uvijek, da se nikada nijesam potpuno ispovjedila, jer su mi grijesi bili mnogobrojni. Radi toga bijah tako žalosna, te sam ih ne samo gorko oplakivala, nego bijah pripravna ispovjetiti ih javno, pred svim svijetom. A najviše me boljelo, što u svojoj zaslijepjenosti nijesam mogla grđobu svojih grijeha ni spoznati ni očitovati.

Zato bih ispisala sve, što bih našla u molitvenicima. Tako bih zabilježila i grijeha, nad kojima se zgražam, kad ih samo spomenem. Mišljah naime: »Možda sam ih ipak učinila, pa ne znam i ne sjećam se više toga.« I pravo je, da se stidim ispovjetiti ih, da tako zadovoljim pravdi Božjoj. A ipak moram priznati, da se nikada ne bih mogla utješiti, da sam većinu tih grijeha, što sam ih ispovjedala, u istinu učinila. Nestalo bi me valjada, da me nije vrhovni moj Gospodar uvjerio, kako opraća volji, u kojoj nema zlobe. — Ispovjedih se dakle pred tim dobrim ocem, koji mi naložio, da preskočim nekoliko listića, ne dopustivši mi, da sve čitam. Molila sam ga, da mi dopusti umiriti si savjest, jer da sam veća grješnica, nego što misli.

Jubilej, o kome bl. Margareta ovđe govori, raspisao je papa Klement X. godine 1670., kad je bio izabran za papu. Margareta nije imala dobrog ispovjednika; odatle ona pretjerana bojažljivost, da nije stogod u ispovijedi zaboravila, i ona pomnja, kojom bi bilježila i kazivala sve grijeha, što ih našla u knjigama u obrascu za ispitivanje savjesti. To je u sebi velike pogreška, i tko bi to hotimice činio, teško bi grijesio, jer bi naumice u ispovijedi lagao, kazujući naime grijeha, kojih nikada počinio nije. U ispovijedi nije slobodno reći ni više ni manje, nego samo onoliko i onako, koliko i kako je bilo. Tko ne zna točno vrst i broj grijeha, mora reći po duši onako, kako zna, ništa ne izvraćajući.

Margaretu je isprćavalo njezino neznanje. Neznanje, velim, a ne tvrdoglavost, usjed koje si množe takve bojažljive duše ne dadu ništa reći i ne će da slušaju svog ispovjednika, koji im brani tužiti se za grijeha, o kojima znade, da ih nikada počinile nijesu. Zato je sasvim mudro i ovaj razboriti franjevac naložio Margareti, neka više listića preskoči. Vidio je naime iz njezina kazivanja, kao i iz cijelog njezinog ponašanja, a bez sumnje i iz nekoliko njezinih odgovora, da ona sigurno nije nikada ono učinila, o čem se je tužila i da to ne spada na ispovijed.

Kako sasvim drugačije čine množe mlake i nemarne duše! Mnogi veliki grješnici lete odmah s crkvenih vrata u ispovijedaonicu, da se nijesu prije ni

Gospodinu Isusu u presvetom Sakramantu poklonili; ni o svojim grijesima malo razmišljali, da se sjete svega, što im valja u isповijedi kazati; niti se za grijeh svoje skrušeno pokajali; ni dobru odluku učinili. Ne valja to! Nije čudo onda, ako koji grijeh zaborave i ako nemaju pravoga kajanja; pa im možda — ako su toj nemarnosti sami krivi i ako ih njihovo neznanje ne ispriča — cijela isповijed bude nevaljana, svetogrđna. Ispovijed treba da je potpuna, skrušena i iskrena; a za to se hoć vremena.

Ova me isповijed — nastavlja bl. Margareta dalje — sasvim umirila. Pripovijedala sam mu također štošta o načinu, kako živim; i on mi je dao više dobrih savjeta. Nijesam mu se ipak usudila svega reći, jer sam mislila, da bi to bilo samo iz taštine. A te sam se veoma bojala, jer sam od naravi bila na nju sklona i jer sam držala, da sve što činim, činim iz taštine, ne razlikujući sklonost od privole na sklonost. Radi toga mnogo sam trpjela, jer sam se veoma bojala grijeha, što goni Boga iz mog srca.

Isti dobri otac obećao mi je poslati nešto pokorničkog oruda. Rekla sam mu također, kako me brat, premda je već prošlo kakovih četiri do pet godina, otkako sam odlučila postati redovnica, neprestano zadržaje u svijetu. Poslije je svećenik bratu savjest tako uzne-mirio, te me je kasnije sâm pitao, želim li još uvijek ići u samostan. Kad mu odvratih, da sam pripravna radije umrijeti, nego svoju odluku promijeniti, obećao je, da će mi želji udovoljiti.

Zadnja borba i pobjeda.

I doista, otišao je, da se s dobrom sestričnom, koja me neprestano k sebi zvala, porazgovori glede miraza. Pa i majka i ostala moja rodbina željela je sada, da u taj samostan stupim. Nijesam već znala, kako da se obranim. Dok je brat bio na putu, ja se utekoh bl. Djevice Mariji, mojoj dobroj Gospodarici po odvjetovanju sv. Hija-cinta, komu sam se mnogo molila. Dala sam odslužiti i više svetih misa na čast moje presvete Majke. Jednoć će mi ona milo i utješljivo: «Ništa se ne boj! Ti ćeš biti moja prava kćerka, a ja uvijek tvoja dobra Majka.» Te su me rijeći tako utješile, te bijah uvjerenja, da će se uza sve poteškoće obistiniti.

Brat se povratio i rekao: »Išcu 4000 kruna; radi sad sa svojim dijelom, što ti je milo i drago, jer ugovor još nije potpisani.«

»I ne ćeš biti potpisani nikada!« odvratih u isti čas sasvim odlučno. »Ja ću stupiti samo u družbu »kćeri Marijinih«, u koji daleki samostan, gdje ne ću imati ni rodaka ni znanca; jer želim biti redovnica samo iz ljubavi prema Bogu. Hoću da ostavim svijet sasvim, da se sakrijem u kakav zakutak, te da zaboravim svijet i on da zaboravi mene, i nikad ga više ne vidim.«

Moliš li se i ti za svog isповједnika?

»O. Rajmundo govori dobro malajski,« reče neka djevojčica starješini misjonara u jednoj postaji. »U isповijedi daje lijepo poduke. Nedavno, kad je bila isповijed, nijesam se morala i ja isповijediti pa sam mjesto toga izmolila za njega jednu krunicu.« — »A zašto to?« — »Da nas u isповijedi može dobro razumjeti i dobro nas podučiti.«

Bogojavljenje.

Spjevao Fr. Gj. — Varaždin.

Sjaj zvijezde istočne
Blista kao alem,
Tri mudraca putuju
U grad Jerusalem,

Da potraže novoga
Kralja Spasitelja;
Njega naći, njihova
Goruća je želja.

Al' ga tuj ne nadoše,
Već ih Irud puti:
»U Betlemu rodi se,
Tako prorok sluti.

Pa kada ga nadete,
Dod' te opet amo,
Da mu i mi odavle
Našu poštu damo.«

Tri mudraca krenuše
Iz Jerusalema,
A zvijezda ih vodila
Sve do Betlehema.

Kad u Betlem stigoše
Tiha nojca pade,
A zvijezda vodilja
Nad štalicom stade.

Stupiv nutar nadoše
Novorođenoga,
Koga dugo tražiše,
Spasitelja Boga.

Premda jošte jezikom
Ništa ne govori,
Ali mu iz očiju
Ljubav božja zbori.

Poklon svetih Triju Kraljeva.

Padši pred njim ničice
Puni vjere prave,
Njemu se poklanjaju,
Molitvom ga slave.

Pa otvoriv darove,
Da mu čast iskažu,
Zlato, tamjan, dragu mast
Pred njime polažu.

Tad se kući vratiše,
Al po drugoj cesti,
Jer ih u snu andeo
Tako ubavjesti:

Pošto Irud hoće, da
Isusu kidiše,
Neka se u njegov grad
Ne vraćaju više!

Slike iz života Isusova.

Rulja vojnika, što je uhvatila Isusa, odvede ga najprije k velikomu svećeniku Ani, koji je bio poglavar one godine, ako i proti zakonu. Ana ga ispitivao o njegovim učenicima i o nauku njegovu; a Isus se pozva na sav narod, koji ga je slušao, jer u potaji nije nikad govorio, pa se zato ne boji nikakve odgovornosti. — Blažene vesti, koja smije ovako u lice govoriti svojim krvnim dušmanima!

Od Ane odvedoše Isusa k pravomu svećeničkomu poglavaru Kaifi, gdje su se u zoru sabrali književnici i starješine. Evanđeliste pripovijedaju, kako su svi tražili kakav razlog, da mogu Isusa odsuditi na smrt, pa su doveli i mnogo svjedoka; ali ni dva svjedoka ne posvjedočiše sukladno. To je bila najsajnija obrana za Gospodina; i zato je on mirno šutio.

Kad nije htio drage volje da sam proti samome sebi svjedoči, kako su se nadali, da će učiniti kod Ane; kad nijesu ništa pomogla ni sva svjedočanstva mnogih lažnih svjedoka; dosjeti se Kaifa zadnjemu sredstvu, kojim ga odluči prisiliti, da ipak progovori.

Zapita dakle Isusa: »Zaklinjem te Bogom živim, da nam kažeš, jesli li ti Krist, Sin Božji?« Mislio je lukavac: Ako zaniječe, odsudit ćemo ga, što zavađa narod; ako pak to i sada ponovi, pograbit ćemo ga radi bogohulstva, što se on, čovjek ko i drugi ljudi, pravi Sinom Božjim. Isus prizna pred svom skupština i reče: »Ti kaza!« to jest: istinu, jer ja to i jesam. Pa da odvratи i njega i suce od strahovitoga zločina, upozori ih, da će ih on jednom suditi na svršetku svijeta. Ali ne slušaju oni, što on dalje govoriti. Njima je dosta, da je priznao, da je Sin Božji; a da li je istinu rekao ili laž, to je njima svejedno. Oni ga moraju maknuti s puta, jer su vidjeli, da sav narod sluša njega, a ne njih. Nastade dakle silna vika sa svih strana, da tobož huli na Boga i da je zasluzio smrt. I odsudiše ga svi jednoglasno na smrt. — Naša slika na strani 7. prikazuje taj čas, kad su Gospodina odsudili na smrt. Kaifa je svoju rekao, a starješine viču iz svega grla: Zasluzio je smrt!«

Što učini oholost i zavist! Dokle dovede nepravedne suce zasljepljenost i mržnja! Strašnog li primjera za sve, koji se za njima povode! A divnog li primjera, što nam ga dade Gospodin, kako moramo biti u dobru stalni i značajni, kako moramo svoju vjeru javno ispovijedati! Hvala Ti, Gospodine, za tu jasnou i odrešitu riječ! Tebe je ona doduše stajala smrti, ali je zato nama pribavila život vječni, utvrđivši nas u svetoj vjeri.

Dok je Isus bio pred Kaifom, Petar se grijaо u dvorištu i čekao konac istrage. Nije pazio, kamo je zašao; jer eto najednom sluškinje, koja će mu u lice, da je i on bio s onim Galilejcem, nazvavši tako porugljivo Gospodina. Jadni Petar poboja se za svoj život i zataja pred svima veleći, da ne zna tobože, što ta sluškinja govoriti. Poslije ga na sličan način saleti druga sluškinja, a onda i službe, koji su se s njim grijali kod vatre; a moj ti Petar zataja Isusa i po drugi i po treći puta pridodav k tomu još i krvu zakletvu. Gledajte ga na strani 15., kako se branil!

Ti grijehnični osobito, pogledaj ga dobro! Živa je to i vjerna slika tvoja! Sjeti se samo tolikih tvojih uvjeravanja, i najsvečanijih obećanja, da ćeš uvijek vjerno Bogu služiti; a onda tolikih grijeha svojih, kojima si poput Petra zatajao Spasitelja svoga. Oj ti, koji si se ugledao u Petra, kad je grijehio, ugledaj se u njega i sada, kad je ljutu pokoru činio za cijelog života! Od silnih suza napravile su mu se, kažu, brazgočine na licu. A gdje su suze tvoje?

Petar zataja Isusa.

Kršćanska djevojka za domovinu!

ijela monarkija se podigla da doprine ţrtvu. Od pamтивjeka se ne sjeća povijest na toli diyno i opće oduševljenje, što je prije nekoliko mjeseci rasplamtjelo sve narode naše široke monarkije, a traje još i sad. Da nije bilo samo neplodno čuvstvo, dokazuju divni i upravo nevjerljivi čini, što su svi narodi i svi slojevi doprinijeli i doprinose. Svetlo je to oduševljenje, jer ga proizvede čista nakana za pravednu stvar. Koliko je mladih života palo! Koliko je obitelji u crno zavijeno! Koliko je bolnica širom monarkije ranjenicima napunjeno! Koliko je ţrtava u novcu, imutku, vremenu doprinešenol

Zar samo vi, kršćanske djevojke, da bezbržno gledate, kako narodi ţrtvaju, kako naši mladići oduševljeno srću u smrt? Reći ćete: Mi požrtvovno dvorimo ranjenike u bolnicama!

To je svake hvale vrijedno; al toj požrtvovnoj ljubavi samo malo vas se može ţrtvovati. A zar da je to sve, što na oltar domovine polaze? Kad gledate, kako se je cijela monarkija iscrpla doprinoseći toli ogromne i mnogobrojne ţrtve, kad gledate, kako naši mladi junaci život svoj hrabro ţrtvaju: vi da se zadovoljite time, što samo nekoliko od vas za nekoliko tjedana ranjenima rane zavija? Doista domovina traži od vas

Veću ţrtvu!

A koja je to ţrtva? Ta ţrtva treba da je — vaš život.

Božanski Spasitelj veli, da prijatelj tim pokazuje najvećma, da ljubi svoga prijatelja, kad život svoj polaže za nj. Tako ćete i vi samo tim pokazati, da ne zaostajete za svim slojevima narodâ u ljubavi i požrtvovnosti, ako život svoj ţrtvujete za domovinu.

Ne dvojim, kršćanske djevojke, da ste i na taj nedvojbeni dokaz prave ljubavi i požrtvovnosti pripravne, tek želite znati, k a k o da ţrtvujete svoj život?

Poslušajte me, odmah ću vam reći, a vi ćete se čuditi toj neslučenoj, a najuzvišenijoj ţrtvi. Vi ćete ţrtvovati svoj život, a ostati ćete u životu! Vi ćete domovini silno koristiti, a najveća korist će ipak biti vaša!

Posvetite se Bogu u redovničkom životu!

Reći ćete mi, kakva je korist domovini od redovnika? Velika, kršćanske djevojke! Vi se sjećate, učile ste u školi, kako je Bog bio pripravan poštediti od propasti cijele gradove: Sodomu, Gomoru i obližnje gradove na molbu Abrahamu uz uvjet, ako se nade u njima d e s e t pravednika. Znate i to, kako su Izraelici u ratu sve dotle pobjednici bili, dok se jedan Mojzija Bogu moljaše raskriljenim rukama. A čim je prestao od umornosti moliti se, nadjačali su Američani Izraelice. — Sv. Leopold, austrijski vojvoda, podigao je veliki samostan za redovnike u Klosterneuburgu kraj Beča osvjeđen, da će tako najuspješnije domovini priteći u pomoć. Sv. Stjepan, kralj ugarski, podigao je uz deset biskupija i benediktinski samo-

stan na brdu sv. Martina, da bude živa i neprestana žrtva za novoosnovano kraljevstvo.

Tako bih vam mogao, kršćanske djevojke, iz svakoga kršćanskog kraljevstva navesti primjera, u kojima su kraljevi i druge slete, velikodušne osobe samostane podizali, da učvrste temelje i rašire kršćansku uljudbu.

Povijest

nam kazuje, da su redovnici spasili znanost, umjetnost i čudorednost svijetu. »Bez katoličke Crkve, čiji su prvi lučonoše redovnici i redovnice, bila bi Europa pozorište vječnog razdora ili mongolska puštinja«, veli jedan učenjak. — »Vjera je majka znanosti, te Europa drži žezlo znanosti samo zato, jer je kršćanska.« Tako francuski učenjak de Maistre. —

O sv. Genovevi djevici zabilježi povijest, da je Bog na njezine molbe, kad je u ruke Germana biskupa položila zavjet sv. čistoće, spasio grad Pariz od Atile, kralja Hunu, koji je na nj bio navalio. — Zatim kad je u istom gradu Parizu harala strašna skupoča i glad, Genoveva je hranila silu siromaka i spasila grad od glada. Parižani je i sada štuju kao zaštitnicu grada.

A nije to ništa novo. Sv. Crkva drži, da je redovnički stalež žrtva za grijesan rod ljudski. Zato redove vazda štiti, brani i mnogim povlasticama ih potiče na revnost u sv. zvanju njihovu.

Znamo, kako je sam Krist Gospodin preporučio svete zavjete. Rekao je, da to ne mogu svi shvatiti, nego samo onaj, komu je osobito dano. Kad je od njega pitao mladić, koji je vjerno obdržavao sve zapovijedi, što mu još manjka, Isus mu preporuči evandeoske savjete, koji će ga dovesti do savršenosti u nasljedovanju Kristovu.

Sv. Augustin prisopodablia redove s nebom. U nebu, veli, vazda se slavi i hvali Bog: To isto biva i u samostanu. Slaviš Boga, veli, kad obavljaš samostanske poslove, kad jedes, kad pijes, kad počivaš i spavaš, isto tako kao kad se moliš i razmatraš. U nebu vlada neprekidni mir, blaženi sve dobro nalaze u Bogu: tako i u redu, gdje se ništa drugo ne traži osim Boga.

Slično govori i sv. Alfonzo Liguori: Redovničko je zvanje, zvanje u nebo. U nebu, veli, nema pohlepe za imutkom i nema vlastite volje; tako je to i u redu, gdje se zavjetom siromaštva odstranjuje pohlepa za imutkom, a zavjetom pokornosti vlastita volja. U redu se najvećim pravom moli: »Budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji.« A kolika sreća i blaženstvo vlada tamo, gdje se ispunjuje volja Božja! Zato veli sv. Alfonzo: Više cijenite redovničko zvanje, nego li svu slavu i kraljevstva svijeta. Crkveni red čuva od grijeha, u koje se u svijetu upada; zabavlja vas vazda sv. mislima i duhovnim poslovima, pribavlja vam svaki dan nove krune na nebu. Čini vas, veli sv. Alfonzo, zaručnicama Kristovim i poslije smrti kraljevima i kraljicama na nebu. — Čim ste zaslužile, pita isti crkveni učitelj, što vas je Bog između tolikih drugih izabrao, koji su možda puno većma zasluzili od vas istu milost? Bez dvojbe biste veoma nezahvalne prema Bogu bile, kad mu ne biste svaki dan od srca zahvalile za redovničko zvanje.

Sv. Marija Magdalena Paziska veli, da je redovničko zvanje najveća milost, što Bog poslije sv. krštenja može komu dati. Ona mu

se svaki dan zato od srca zahvaljivala i najvjernije mu u sv. redu služila.

Al nitko nije tako istaknuo prednosti redovničkoga staleža kao sv. Bernardo. (Hom. in Matth. 13.)

Zar nije redovnički stalež, veli on, u kojem se čistije živi, rjede pada, brže se iz pada ustaje, opreznije se živi, češće čovjeka milost Božja orosi, sigurnije živi, pouzdanije umire, brže se očisti i bogatiju nagradu prima? — A možeš li, kršćanska djevojko, više željeti od Boga za života svoga, dapače i za vječnost? Možeš li više svom narodu koristiti, nego upravo tako savršenim životom?

A ne misle ovako o redovničkom životu samo sveti Oci, nego i
Svjet.

Neki župnik, kad redovnice dodoše u njegovu župu, da započnu školu za djecu, e da protumači narodu tko su i što su redovnice i redovnički stalež, ukratko im reče: »One su brašno, a vi ste mekinje.«

Car Konstantin je upravio list na sv. Antuna pustinjaka i preporučio sebe i državu u njegove molitve.

Tako je i Eugen papa preporučio sebe i sv. Crkvu u molitve sv. Bernardu.

Svjet je vazda shvaćao a i sada pravo misli, da su redovničke osobe Bogu bliže i pouzdanije, te da će ih zato Bog brže uslišati za sve, za što ga prose.

Časni Cezar Bustis, koji imadijaše unuka redovnika, pisa mu jednoć ovo: Dragi moj unuče, kad pogledaš na svod nebeski, sjeti se neba; kad vidiš onaj svijet, sjeti se pakla, gdje je uvijek patnja bez prestanka. Kad zatim promatraš svoj samostan, sjeti se čistilišta, gdje ima duduše mnogo patnja, ali pati se i trpi se u miru i sigurnoj nadi, da će se iz čistilišta skoro u nebo. Jamačno da svaki mora nešto trpjeti, tako i redovničke osobe; ali može li tko ljepše i zasluznije trpjeti, nego kad mu je čista savjest, a iščekuje zato na gradu od Boga?

(Svršit će se.)

Dobar prijatelj.

Neki otac reče svome sinu, kad mu ovaj kaza, da se vraća od svoga prijatelja: »Blago tebi, sinko, kad imaš toliko prijatelja! Ja sam u svojih 70 godina jedva jednoga našao.« Slično se, kažu, izrazio i mudri Sokrat, kad netko primijeti, da mu je kuća pretjesna: »Kad bi samo uvijek bila puna pravih prijatelja!« I doista, rijetki su pravi prijatelji tako, te i samo sveto Pismo veli: »Tko ga nađe, našao je blago.« Da, ali nadider ga! Svi hoće da budu prijatelji, a ipak su mnogi prije neprijatelji i zavoditelji nego li pravi prijatelji.

Tko je dakle pravi prijatelj? Kako se može raspoznati pravi od krivoga? Ono je pravi, koji je od srca pobožan, koji se rado moli, rado u crkvu ide, rado i često svete sakramente prima, svoje dužnosti savjesno vrši, prijatelju iskreno dobro želi i kad se pruži prijlika i čini; ukratko: onaj, čije te prijateljevanje potiče na dobro i čini boljim. Svako drugo prijateljstvo krivo je i pogibeljno. Pogledaj dobro, da li si se na takvog pravog prijatelja namjerio!

Čuvajmo se duha svjetskoga!

Nitko ne može služiti dvjema gospodarima, koji sa-
svim protivne usluge od čovjeka traže. A eto, svijet
je gospodar sasvim protivan Bogu, i duh svijeta ovoga
skroz je protivan duhu Isusovu. Zato tko hoće da
služi Bogu, ne može u isto doba da služi i svijetu.
To je upravo onaj poglaviti razlog, zašto se mnogi
katolici tako postrance drže od strogo katoličkih
društava i ustanova: radi bi ugodili i Bogu i svijetu.
Takvi zaboravljaju na onu Spasiteljevu: »*Tko nije
sa mnom, proti meni je*« (Matej 12, 30). Tkogod dakle na to-
liko očiju ka svijetom, da uslijed toga zanemaruje svoje kršćanske
dužnosti; taj je već proti Isusu.

Ovakovo očijuwanje znade se uvući i u katolička društva, pače
i u Marijinu kongregaciju. Kongreganist ili kongreganistica stidi se
n. pr. svijeta, da mu se ne naruga, da ga ne ismije, da ga ne proglaši
pobožnjakovićem, pa propušta javno ispovjedati svoju vjeru, kad
zvono zazvoni Gospu na pozdrav, kad susrete svećenika s presv.
Poputbinom, kada tko napadne koju vjersku istinu ili Crkvu ili sve-
ćenstvo, kada petkom ili kojim drugim posnim danom dođe u tudu
kuću, gdje ga časte mesom: zar to ne znači odisati duhom svjetskim,
a ne duhom Kristovim? Zar to ne znači biti protiv Krista? Zar to ne
znači iznevjeriti se Kraljici i Majci svojoj?

Bilo je kongregacija, koje su radi javnih prekršaja zapovijedi
Božijih i Crkvenih smjesta za neko vrijeme isključile takvog zbornika,
a iza opetovanog čina i sasvim. Kad bi se danas tako radilo u svim
kongregacijama, koliko bi na koncu u gdjekojim ostalo članova? Nije
li to najbolji dokaz, da se je takva kongregacija sasvim posvetov-
njačila i da joj ime »kongregacija« služi u sasvim drugu svrhu, a ne
u onu, u koju bi jedino trebala da služi? Ne će škoditi, ako svaki
zbornik i svaka zbornica na ovom mjestu malko ispita svoju savjest.

I na ovu se riječ Isusovu rado zaboravlja: »*Tko n e s a b i r e
s a m n o m , r a s i p l j e*« (Matej na istom mjestu). Nije dosta, da
netko sam vjerno služi Bogu; već tko ga iskreno i žarko ljubi, nastoji,
da mu i drugi jednako vjerno služe. Kongreganiste na to obvezuju
njihova pravila i sva prošlost Marijinih kongregacija. Nije dakle
dosta, da kongreganist samo sebe sačuva, da ga svijet ne zarazi, nego
treba da prema danim prilikama razborito nastoji te i druge od te
kuge sačuva.

A kako tu dužnost vrše gdjekoji kongreganisti, gdjekoje kongreganistice? Zatvaraju oči, kad bi ih morali širom otvoriti, začepljaju uši, gdje bi ih morali dobro naperiti, zavezuju jezik, kad bi ga morali i te kako razvezati. Kako su razmijerno rijetke bratske i sestrinske opomene, dobri savjeti i ljubezna ponukovanja! A ipak, koliko bi se na taj način moglo zapriječiti zla, a učiniti dobra! I to je dokaz duha svjetovnoga, koji se i neopazice možda uvukao u dušu takvih mlakih i nemarnih zbornika.

Proučavajmo marljivo svoja pravila, razmišljajmo puno o njima, čitajmo ih često, vršimo ih do najmanje sitnice, i eto nas sigurnih od zaraze svijeta ovoga!

Zašto neke kongregacije ne uspijevaju?

Između mnogih drugih uzroka neće bez sumnje zadnji biti ni ovaj: Zbornici ne poznавају svojih zborničkih dužnosti i ne čitaju svoga zborničkoga glasila.

Pa zar ima i takvih zbornika? — I te koliko! Ded propitajte se samo: koliko ih imade u tako slaboj kongregaciji, što jedva životari, koji imadu priručnik „Kongreganist“ ili „Kongreganistica“, ili barem neznatnu brošuricu „Opća pravila Marijinih kongregacija“?! A tko može tražiti od nekoga, da vrši dužnosti, za koje niti ne zna, da za njega postoje? Nije dosta, da se o pravilima tek jedan dva puta u godini par riječi progovori ili da se iz njih po gdjekoji odlomak pročita: Svaki zbornik treba da ih ima i da ih sâm marljivo prouči te se ne uzmogne ispričati, da koji propis ili običaj nije znao.

Preporučamo stoga svim kongregacijama, u kojima ova pravila nijesu dovoljno raširena, da si makar iz zajedničke blagajne nabave barem „Opća pravila“, a ako blagajna dopušta, i dottični priručnik. Pravila se dobivaju kod *Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb 1. za 16 fil.*, a priručnik kod *Vrhbosanskog kapitola u Sarajevu za K 1.*

Pogotovo ne bi smjelo biti nijednog zbornika bez zborničkog glasila, a to je „*Glasnik Presvetoga Srca Isusova*“. Bit će najbolje, da koji osobito gorljivi, okretni i savjesni član bude povjerenik te naruči Glasnike za sve i vodi brigu, da ga svi što prije i plate. Zajednička blagajna mogla bi možda sama pretplatiti nekoliko siromašnijih članova.

Vrlo dobar savjet.

Jedinica očeva dorasla do udaje. Momci dosadivali kao muhe; ta devojka bila u svakom pogledu čestita i vrijedna. Brižni otac dade joj potpunu slobodu, neka si bira druga po volji. Na jedno ju tek upozori:

„Kćeri moja! reče joj, »čuvaj se samo da ne odabereš sirom a šnoga; a nemoj se varati, već znaj, da je najsiromašniji onaj, koji ima puno novaca a — više ništa.«

Sv. Janja.

Mjesečna zaštitnica 22. siječnja.

Sv. Janja bijaše kao kći odličnih i bogatih roditelja veoma brižno odgojena. Ljepota njena općarala mlade Rimljane, te ju još kao nejaku djevojčicu salijetali dosadni prosci. Ali ona već u desetoj godini zavjetova Bogu vječno djevičanstvo; zato, kad ju zaprosi za ruku sin gradskog načelnika Simfronija, odvrati mu desetgodišnje djevojče: »Prekasno si došao: već sam s drugim zaručena! Njegov život ne umire nikad, plemstvo njegovo nema početka, moć njegova silna je, njegova ljubav čarobna; u njegovim ču rukama ostati vazda djevica, zato i ja njega ljubim neizrecivo, njega jedinoga, do vijeka.«

Mladić ostao osupnut. Na svu silu htjede dozнати, tko je taj sretnik, koji ga je pretekao i sazna, da je Janja kršćanka. To ponuka njegova oca, da pokuša prisiliti djevojčicu, te podje za njegova sina. Reče joj dakle, da se je doduše teško ogriješila o državne zakone, što prezire bogove; ali on da će joj sve oprostiti, ako podje za njegova sina. Ne posluša li, udarit će ju na teške muke i pogubiti. A Janja će njemu neustrašivo: »Ne trebam tvoje samilosti. Vjernost ne stoji u godinama već u spoznaji; i svemogući Bog gleda na srce, a ne na dobu. Čini, što si naumio!«

Tako dobi trinaestgodišnja djevojčica dana 21. siječnja 304. dvostruki vijenac; mučeništva i djevičanstva.

Poslije smrti ukaza se svojim roditeljima u nebeskoj slavi s janjetom u naručaju i u pratnji mnogih djevica te im reče, da ne plaču za njom, jer da je sad zauvijek zaručena s Onim, koga je toliko ljubila na onom svijetu. Car Konstantin sagradi joj lijepu crkvu, u

kojoj se još i danas svake godine blagoslivlju dva bijela janjeta, a od njihove vune prave se takozvana »palija«. To je poseban znak vlasti i odlike svih katoličkih patrijarha i nadbiskupa, što se nosi oko vrata poput kakvog škapulara, a ukrašen je crnim vunenim utkanim križićima.

Sv. Janja.

Sv. Janja divan je uzor, kako valja visoko cijeniti sveto djevičanstvo i čistoću. A tko drugi da se u toj andeoskoj kreposti više odlikuje od kongreganista? To je krepstvo, koju je i Marija, Majka naša, toliko cijenila te bijaše pripravna odreći se prije i Materinstva Božjega nego djevičanstva. Pa onda živa vjera Janjina, njezina postojanost i neustrašivost! — Sve su to krepnosti, kojih svijet danas sve manje poznaće, a u kojima se imadu upravo zbornici Marijini odlikovati. O da bi se svi svikoliki poveli za svetom Janjom!

B.

Rad sarajevskih kongregacija za vrijeme rata.

Jedva je rat bio otpočeo, kad se odlične članice gospojinske kongregacije stadoše sakupljati svake večeri, po lijepu i po ružnu vremenu kroz devet dana, da zajedničkim molitvama isprose od Boga pobjedu pravednoj stvari. A kad su stigli prvi ranjenici, razidoše se gospode po raznim bolnicama, da dvore ranjenike iskazujući im sve, i najnije usluge.

nimalo ne zaostaju za mladim svojim drugovima.

U listopadu se ove godine osobito gorljivo pohađalo javno moljenje svete krunice. U sjemenišnoj crkvi molila se krunica ne samo ujutro, kao i prije, nego i navečer. Tom je prilikom neumorni o. Puntigam držao svaki dan mali govor. Krunica se molila i u katedrali, i kod oo. franjevaca, i kod čć. se-

Sarajevska katolička mladež na carev dan u Sarajevu.

Na sličan način pomagahu i realci svome ravnatelju, da se što udobnije uredi pomoćna bolnica u školi, a tako i sami daci odstupiše u svom đačkom domu prostorije za bolnicu, pa je tako i tu smješteno 16 kreveta.

Članovi građanske kongregacije predmole od početka rata kod prve mise u pet sati krunicu za sve one, koji se nalaze na bojnom polju. Većina članova ove kongregacije morala je i sama poti u rat. Ima među njima i vremešnih muževa od 50 i više godina, koji

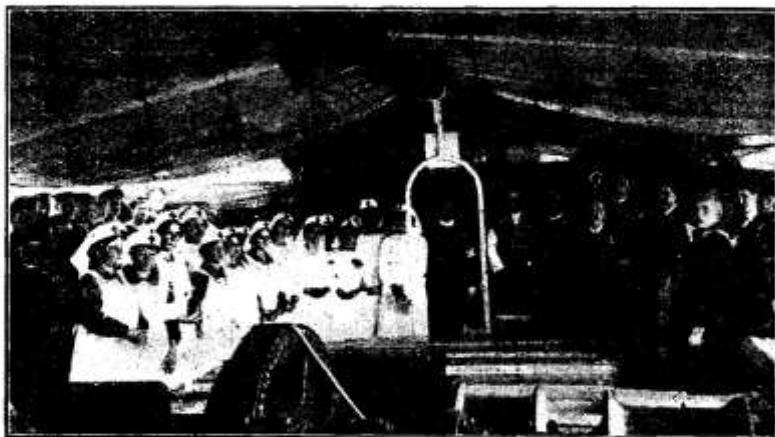
stara na banjskom brijezu. Ne treba ni spominjati, da su članovi 19 naših kongregacija najmarljivije posjećivali ove pobožnosti.

Na blagdan Kraljice svete krunice priredio je o. Puntigam ratnu pobožnost za svu sarajevsku mladež. Ujutro se dijelila sveta pričest po svim sarajevskim crkvama, da su se svećenici baš umorili; tolika je bila navala đaka i drugoga pobožnoga svijeta! Poslije podne skupila se sva mladež iz raznih škola i samostana u sjemenišnoj crkvi. Šarolike li slike! Tu su čć.

sestre iz sirotišta u Betlemu sa svojim sirotama, tu kćeri Božje ljubavi iz samostana sv. Augustina i sv. Josipa, tu češ sestre sv. Vinku sa svojom mlađeži. Muška školska mlađež pošla je iz svoga privremene doma pod krasnom svojom zastavom, koju su nosili sveučilištari, u sjemenišnu crkvu.

Biskup-zbornik dr. Ivan Šarić izmolio je s narodom krunicu za našu vojsku, a onda povede veliku procesiju u prvostolnu crkvu Srca Isusova. Putem pjevahu zbornici

svojoj dvorskoj kapeli i vruće se Bogu moli za svoju carevinu, za svoje narode, za vojsku svoju na bojištu. Poput kralja Davida moli i on: »Gospode, usliši glas moj, i vapaj moj neka dođe k tebi!« U junačkog kralja Davida neka se ugleda, reče, i sva mlađež naša te uzev u ruke praću molitve neka stavi u nju pet glatkih kameničića: ljubav k presv. oltarskom Sakramantu, sv. pričest, molitvu svete krunice, molitve k sv. Andelima, sv. vitežovima i sarajevskim mučenicima.

Narijine pjesme. Tu spomenu u zanosnoj propovijedi presvjetli biskup Šarić, kako je Nj. Veličanstvo na početku ovoga rata stavilo sve svoje ufanje u Boga. Istače i najnoviju sliku Nj. Veličanstva cara i kralja, kako u generalskoj odori kleći u

Na koncu izmoli biskup divnu molitvu za našu vojsku i zaključi svečanost blagoslovom s presvetim Otajstvom. Uz druge odličnike prisustvovao je cijeloj pobožnosti i sijedi preuzvišeni natpastir, nadbiskup Josip Stadler. Fr. H.

S parobroda »Metković«.

Parobrod »Metković« sav je u službi crvenoga križa. Ima uz liječnike i brojne dvoriteljice ranjenika još i svoga posebnoga vojničkoga kapelana, koji im svaki dan služi svetu misu, propovijeda im, tješi ih, bodri, sokoli i pruža utjehu svete vjere. Ranjenici dolaze sa srpskog ratišta. Nedjeljom imaju misu na palubi. Prisustvuju joj svi ranjenici, sva posada broda, bolničarke, a i mnogi gosti. Ranjenici pjevaju u svom materinjem je-

ziku crkvene pjesme. Ima tu Nijemaca, Madžara, Ceha, Poljaka, a i naših ljudi. Jednu takvu misu na palubi prikazuje nam naša slika na ovoj strani. U listopadu su imali svaki dan listopadsku pobožnost, kojoj su danomicice prisustvovali ranjenici, bolničarke i vojnici. Za vrijeme odmora zabavljaju se ranjenici kakvom nedužnom igrom, navlastito tombolom, za koju im uvijek nešto nakupi vojni kapelan o. Müller D. I.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svemu obećaju udovoljava svačko, ako zahvalnicu uredištu pošalje, mukar je ono i ne oglasilo. Za oglašavanje zahvalnice nije dužan nikko ništa platiti.

Izmirili se supruzi.

Hrvatska. — Oženio sam sina, jesen je prošla godina dana. Bilo baš po njegovoj želji, a djevojka poštena i marljiva. Prošla im godina u miru i ljubavi. Ali zavidičica susjeda nije dala mira, već kako potvorila moju snahu. Kako mi sin ide na posao kad i kad i dosta daleko, povjeravao, i evo najednom velikoga zla među njima. Na drugi dan Božića razbijesnio se sin na toliko, da je svojoj ženi rekao: »Ili mi se kidaj s očiju, ili će te ubiti!« Moje posredovanje nije koristilo ništa. Nije bilo druge, već da zamolim milostivo Srce Isusovo, neka ono učini mir. Počeo sam devetniku. Kad bilo sutradan, sin se primirio; uvidio je da je ono govorjanje bila samo prosta kleveta, i izmario se sa ženom, pa sad opet, hvala slatkome Srca Isusovo, živu lijepo u slozi i ljubavi.

Obrana nedužnih.

Slavonija. — Na mene su naši ukučani uzeli zlu volju i u svacem me grdiši. Još su nagovarali i muža, da me i on prezire. U tom velikom jadu i muž nijesmo znali, što da uradimo, nato mi se i muž razboli od velikog jada. Sjetim se ja Presvetog Srca Isusova, te mu obećam jednu devetnicu i javnu zahvalu u njegovu Glasniku, ako mi molbu usliša. Netom sam počela obavljati rečene molitve, na moju veliku radoš moja se želja ispunila. Slatko Srce Isusovo, obrana nedužnih, vječna ti hvala!

Plodovi velike devetnice.

Bosna. — Bolovala sam opasno. Pomoći ni od kuda. Velečasnici Gattin Isusovac savjetovao mi, da se utečem u likom devetnicom Presv. Srcu Isusovu; ono da će mi sigurno pomoći. Odlučila sam ovršiti devetnicu, ako potpuno ozdravim, ta uzmognem u crkvu. Ja sam potpuno ozdravila. Razne zaprijeke i obziri sprječile me, da nijesam odmah devetnicu ovršila; ali moja odlučnost svladala je sve zapreke. Kroz godinu

dana svaki prvi petak u mjesecu pričestila sam se, a uz to danomice i stanovite molitve i pobožnosti ovršivala na čast Presv. Srcu Isusovu. Milost Srca Isusova povratila mi stalno zdravlje, a usrećila me i vremenitim dobrima, poklonivši mi druga, dobroga supruga. Iz zahvalnosti prema milom Srca Isusovu želim biti pretplatnica Glasnika Srca Isusova dok će živjeti, a i 20-tero djece preplaćujem na Glasnik Srca Isusova. Dobrotu, milost i blagodarnost Srca Isusova hvalim i slavili svi narodi, svi jezici i sve što bitiće na zemaljskoj kruglji i u cijelom svemiru!

Četraestgodisnji bolesnik.

Dalmacija. — Radilo se o velikoj stvari. Da si isprosim željenu milost, obavio sam u veliku devetnicu, to jest primio sam sv. pričest za devet prvih petaka u mjesecu. I ja sam milost dobio prije nego sam devetniku dovršio. — To me osokolilo, pa sam počeo novu takovu veliku devetniku za moguće četraestgodisnjega sina, koji je od svoga djetinjstva bolovan na ranama, a da mu nikakvi lječnici ni lječnici nijesu pomogli. Za operaciju bio je preslab. „A evo, i opet nijesam devetniku dovršio, kad mi sin sasvim i bez svakog lijeka ozdravio. Hvala budi zato Bož. Srcu i Majci Mariji, koja me zagovarala kod njega.

U duševnim napastima.

Slavonija. — Citajući mili Glasnik Presv. Srca Isusova i ja nadoh u njemu srcu svome i duši svojoj lijeka. Uvijek i uvijek su me napastovale neke zle misli i zla volja i svakojake napasti tako, te sam mislio već, da će saci s umom. Utekoh se devetnicom Presvetom u Preslavnom Srcu Isusovu i občao sam, ako me usliša, da će biti pretplatnik na Glasnik Presvetog Srca Isusova dok sam živ i da će se javno zahvaliti u njemu. I Presveto Srce Isusovo zaista me uslišalo. Oj, molite se i utičite se Presvetom Srcu Isusovu svi, koji ste u kakvoj god potrebi, jer Presveto Srce Isusovo još nikoga odbilo nije.

Sadržaj: Apostolstvo molitve i apostolstvo puka 1. — Moje nebo 3. — Na posao za Srce Isusovo 4. — Filij 5. — Litanijske Presv. Srca Isusova 6. — Bijela hajdina 9. — Život bl. Margarete Marije Alatok 11. — Molitvi se i ti za svog isповjednika 12. — Bogoslovljene 13. — Slike iz života Isusova 14. — Krčanska djevojka za domovinu 16. — Dobar prijatelj 18. — Čuvajmo se duha svjetskoga 19. — Zato neke kongregacije ne uspijevaju 20. — Vrlo dobar savjet 21. — Sv. Janja 21. — Rad sarajevskih kongregacija za vrijeme rata 22. — S parobroda Metković 23. — Zahvalnice 24.

Broj 2.

VELJAČA 1915.

Tečaj XXIV.

Kršćanska čednost.

Opća nakana molitava i dobrih djela u veljači,
blagoslovljena od sv. Oca pape.

Dok je sv. Orgur Nazijanski boravio u Ateni na naukama, učio je s njime i carski princ, Julijan, o kome je Svetac kasnije ovo napisao: »Ništa dobra ne davaše naslućivati neprestano zakretanje njegovo glavom, nemirno trzanje zatiljkom, uzvijanje ramenima, drzoviti pogled, nesigurno zabacivanje nogu, prezirno i porugljivo mrštenje nosa, pakosni izražaj lica, raspušteni smijeh, naprasno mijenjanje obličja, isprekidani govor, drzovita i besmiselna pitanja, kao i odgovori, koji ne bijahu ništa bolji. Kad bi sada bili tu oni, koji su sa mnom tada općili, mogli bi posvjedočiti, kako sam gledajući to ponašanje uskliknuo: „Kakvu neman hrani rimska država na svojim grudima!“

Iz nevaljala, nečedna ponašanja zaključivao je sveti učitelj na još goru nutarnjost i na nesretnu budućnost. Kasniji događaji dali mu potpuno pravo. Julijan se odmetnuo od Crkve i stao ju progoniti, a povijest mu dade pridjev »Odmetnik«.

Ovakve pojave, kakve nam opisuje sv. Orgur, gledamo i mi danas na sve strane. Roditelji, učitelji, uzgojitelji ne mogu se dosta natužiti na nečednost, drzovitost i skrajnu neuljudnost današnje mlađeži. Na svaku opomenu odvraćaju drzovito i osorno; njihovo vladanje pred starijima ne odaje često puta nimalo poštivanja; nagli su, žestoki su, svojeglavi su, nepokorni su, nepoučljivi su, nepristojni, naprasiti, tašti, nametljivi, smutljivi. Djevojčica, koja još nije ni školsku prašinu sa sebe otresla, već gleda na svoju majku nekako s povisoka; dječak, koji nije dotjerao ni do petog razreda koje srednje škole, već hoće da prosuđuje i odsuđuje po časopisima i novinama sve, što nije po njegovoj čudi.

Kod uzgoja u roditeljskoj kući, a pogotovo u školi, malo se danas pazi na uzgoj kršćanske čednosti, koja ravna svom vanjštinom i nutrinom kršćanskoga mladića i kršćanske djevojke. Na vanjštinu spada držanje tijela i sve njegove kretnje, izražaj lica, osobito očiju, hod, govor i smijeh, a i odijelo. U svemu se tom danas mnogo griješi. Mnogi opet i pretjeravaju, posvećujući odviše pažnje pukoj vanjštinii, a zanemarujući nutarnje duševne sklonosti, koje se očituju u vanjskom držanju. Odatle onaj nesklad između nutritre i vanjštine; odatle ona pretjeranost, usiljenost i nenanavnost u ponašanju, što se opaža kod mnogih.

Kršćanska čednost nije skučenost ni bojažljivost, nije mlitavost ni prisiljena udvornost. Ali i s druge strane nije ni mrkost ni surovost, vjetrenjaštvo ili pretjerani ponos. Ona čuva smjeren pogled, ali ne zatvara oči; ona drži uspravno tijelo, ali ne ukočeno i prisiljeno; ona razlijeva licem blagi smiješak, ali nikad ne širi usta niti odaje glasnoga hihota; ona se doduše naklanja, ali nikomu ne laska, već to čini s dubokim počitanjem osobe, s kojom opći; ona se odijeva lijepo i prema staležu svome dolično, ali vazda pristojno i umjereni; ona je razgovorljiva, ali ne ističe nikada svoga dragoga »ja«; ona osjeća uvodu i nepravdu, ali se ne osvećuje.

Takav je bio naš Spasitelj, takvi su po njegovu primjeru bili svi njegovi Sveci, u prvom redu preblažena njegova Majka. Dosta ih je bilo samo vidjeti, da zanesu svačije srce. Tako je neki rimski plemić bio duboko ganut čednošću sv. Ivana Berhmansa, te je baš radi toga radije dolazio u crkvu, da se naužije promatrajući onako čedna i u molitvi onako sabrana Sveca. Tako i o sv. Franji Saleskom svjedoči biskup Kamus, da ne bi nikad promijenio svoga držanja, kad bi ga tko pohodio, jer se tako ponašao na samu, te je u svako doba mogao svakoga dočekati, kako je to dolikovalo prema odličnom dostojanstvu njegovu.

Stovatelji poniznoga, skromnoga i čednoga Srca Isusova u prvom su redu dužni, da ga u ovim krjepostima nasljeđuju i da svojim primjerom i druge potaknu, te ga i oni nasljeđuju. Vježbajmo se stoga marljivo u toj krepости, navlastito u ovom mjesecu, kada mnogi svojom nečednošću i neumjerenosti najviše vrijedeđaju presveto Srcu Isusovu.

J. V. D. L.

Posveta austrijske pole monarkije Srcu Isusovu.

Na Božić izdali su svi nadbiskupi i biskupi austrijske pole monarkije zajedničko pastirske pismo na svekoliko katoličko pučanstvo svojih biskupija, u kojem nareduje opću obnovu posvete Srcu Isusovu, kojom su se narodi te polovice monarkije već godine 1900. svećano posvetili istomu presv. Srcu Isusovu. U Bečkoj se nadbiskupiji ta obnova posvete obavila dne 1. siječnja ove godine. — I u Ugarskoj se posvetio puk Srcu Isusovu dne 10. siječnja.

Tko je kriv ovomu ratu?

Piše vojni superior Matija Rihrtarić.

U Srbiji početkom prosinca 1914

Sakrit ću lice svoje od njih i gledat ću, kako će im biti. Ove mi riječi, što sam ih nedavno molio u časoslovu, još i danas zuje u ušima. Riječi su to samoga Gospodina Boga, a nalaze se u svetom Pismu, u knjizi »Ponovljeni Zakon« u poglavju 42. Strahovite su to riječi! Pa još kad znademo, da dolaze iz ustiju našega Oca, našega dobrog Oca! On dakle, naš dobar Otac, skriva lice svoje od nas te gleda, kako će nam biti! A zašto? Radi naših grijeha, jer ne more više da ih mirno gleda i trpi.

Mi smo Hrvati malen narod. Imademo neprijatelja na sve strane, pa i u vlastitoj kući. Trpimo uslijed toga već stotine godina i nikako ne možemo, da do svojih prava dođemo. Sad neka nas još ostavi i dragi Bog: što će onda biti od nas? Do sada smo se barem tješili: Još živi pravedni Bog! A sada gledamo, kako se ta njegova pravda survala i na nas... I punim pravom. Grijesili su i drugi, ali smo grijesili i mi; možda i više nego drugi. Ima svakako u našem narodu grijeha, koji se mogu nazvati pravom »hrvatskim« grijesi, jer ih nijedan drugi narod barem u tolikoj mjeri ne počinjava, kao naš hrvatski. Tu mi na prvom mjestu dolazi na pamet

Psovka ili kletva.

Cetiri su već prošla mjeseca, kako se nalazim u nepreglednom moru samih vojnika. Ima ih svake vrsti i svake narodnosti, a najviše naših Hrvata. A vec sam vam punih trideset i pet godina kod vojništva, pa ih poznam u dušu. Ali ovo, što sam vido u ova četiri mjeseca, nadilazi sve. To su prave strahote! Tri sam mjeseca boravio u Brčkom i promatrao muslimane, kojih je ondje najviše. Zanimalo me osobito, hoću li čuti i njih da psuju, kunu i proklinju. I, vjerujte mi, nijesam čuo nijednoga! Ne kažem, da nijedan ne psuje; ali to kažem, da barem ja nijesam čuo nijednoga. Ako sam koga čuo, da psuje, to sam unaprijed znao, da je katolik. I bilo je tako!

Sada sam u Srbiji, ali jedva da vidim koga Srbin. Nema ih, jer su svi pobegli. Psuju li i oni? Kažu, da su još bolji majstori u tom od naših. Ne znam, jer ih ovde nema. Ali to mi reče jedan srpski zarobljenik: »Kod vas je prevladao socijalizam. Mi tu glijemo — njegova je to riječ — ne puštamo medu nas.« Bio je po zanatu zidar. Pomislim na tolike naše zidare... Ovi su vam uz male iznimke svi socijalisti! A socijalisti znaju i te kako psovati! Nije ni čudo, ta oni ne vjeruju u Boga! Sad znadem, zašto toliki majstori naši onako strašno psuju... Nijesu ipak ni svi Hrvati socijalisti; ali psovati znaju, da je strahota! Ne smiješ proći ni selom ni gradom, ne smiješ zaviriti ni u jednu tvornicu za vrijeme odmora, kad smiju govoriti, a da ne čuješ kako sve ruše »bogove...«

O psovko, o kletvo, o hrvatska kletvo: ne bilo te na svijetu! Radi tebe odvraća debri Otc a naš nebeski lice svoje od nas, jer te ne može slušati. Radi tebe bije nas ovaj strahoviti bič rata. Tko će te iskorjeniti? Tko? Ah znam, tko! Rat! Poubijat će nas, izmravarić će nas. A kad bude manje Hrvata, koji psuju, bit će i psovke manje... O Bože! Zar doista nema drugoga sredstva, da se moj narod opameti i da Te prestane već jednom tako nemilo proklinjati i psovati? Slatko Srce Isusovo, Ti se, daj, smiluj i opameti nas! Opameti nas barem sada iza ovoga strašnoga pokolja!

Krada.

To je druga mana, radi koje Bog odvraća od nas svoje lice. Prolazio sam jednom tlicom u Brčkom. Na otvorenom dvorištu povješano rublje, da se suši. Bilo oblačno pa se rublje sporo sušilo. Visjelo je tu kroz nekoliko dana. I pomislim: Deder ti u Zagrebu, a tako i u mnogim drugim gradovima i selima našim, izvjesi ovako rublje i u zatvorenom dvorištu? Ja kriv, ako ti tko drugi ne »pomogne« barem polovicu »spremiti« na sigurno mjesto! Znam ja to dobro! I ja sam imao takve goste! U zatvoreni stan se uvuku, a ne bi u dvorište!

Otvorite samo novine: ne ćete naći gotovo broja, u kom ne bi stajalo, kako je ovemu ili onomu nestalo sad novaca, sad živadi, sad blaga iz staje. O kradama, što se dogadaju u polju, novine i ne pišu. A tko bi i pisao o tom? Za to bi trebalo posebne novine, toliko je toga svaki dan! Nije tako samo u jednom kraju; ima takvih nepoštenjaka svagdje u našem narodu. I stranci nas poznađu — radnici su nas naši razglasili po tuđini — kao kradljivce i lopove. A što je još najgore: ljudi se, kada tako što čuju, nasmiju i — nikom ništa! A grijeh? Tko i misli na grijeh? Tko isповijeda taj grijeh? Tko je pripravan ukradeno povratiti ili barem učinjenu štetu nadoknaditi? Pa ipak se i ti lopovi znadu isповijedati! ...

Narode! I radi te ljage, i radi te sramote, i radi te grjehote odvraća Bog lice svoje od tebe! I radi kradu, nebrojenih krada, što ih ti sâm počinjaš ili znaš za njih, pa ih još braniš, ispričaješ, poljepšavaš, podupireš, i radi tih krada i raznih drugih varka i prevara u mjeri, na vagi, u pokvarenoj robi, koju prodaješ: radi svega toga sada trpiš. Bog je spor, ali dostižan; sada te je dostigla ruka njegova. Radi tebe stradavaju i toliki nedužni.

Drugi grijesi i poroci.

Sad bih morao spomenuti grijeh, o kojem kaže sveti Pavao, da se medu kršćanima ne bi smio ni imenovati, a kamo li dogoditi! Ali ima naših čitavih krajeva, koji su tako zaraženi ovom kugom, da se mora i o njoj govoriti. Možda je baš i to jedan od uzroka, zašto se ta kuga tako širi i tako dugo podržaje, što se o njoj malo govor. Mislim tu na nepoštene i na bračnu nevjenu.

Još pred koji desetak godina bilo je u mnogim stranama nečuveno, da bi koji momak zašo s pravoga puta ili da bi koja djevojka izgubila svoje poštenje. A danas? Čovjeka groza hvata, kad na to i pomisli. I seoski momci, a osobito oni, koji idu trbuhom za kruhom po svijetu, kao što su radnici i djetići, pa daci, kad dodu u više razrede srednjih škola, pogotovo, kada očute »akademsku slobodu«! Bože! što će biti od nas, ako to zlo dulje potraje?

A oženjeni? Muževi idu u tudinu, a žene ostaju bez svjedoka, bez zaštitnika... Amerikanuše, vi me razumijete! A istom neka te neka »gospoda«! I to kao da je sasvim »gospodski«, da se žene izmjenjuju, kao još nešto...; da se i vjera ostavi i prijeđe na drugu, krivu, samo da se tuda može u kuću dovesti i ostati »pošten«!!

Nije napokon čudo, ako tako rade »gospoda«; ta ona su »nabrožena«, »prosvijetljena«; njima ne treba ni Boga ni vjere, pa nije onda ni čudo, ako živu kao oni stvorovi, koji takoder nemaju nikakve vjere niti znaju što o Bogu... Ali da je prelijub tako čest i u tako zvanom »prostom« narodu, koji kaže, da ima vjere; to neka razumiće, tko može; ja ne mogu!

Je li onda čudo, ako u obiteljima nema prave kršćanske sloge, ako u takvima obiteljima trpi uzgoj djece, ako se u takvoj obitelji nogama gaze sve zapovijedi i Božje i Crkvene? Je li onda čudo, ako nas Bog dragi pohodi i kojim velikim bićem, kao što je baš ovaj rat? Da, i radi bezbrojnih sramotnih grijeha svake vrsti trpimo danas svi, i krivi i nekrivi. Hoće li takvi nesretnici barem sada otvoriti oči te popraviti zlo, koliko se još dade? Hoće li barem odsele roditelji zabraniti svako noćno klatarenje svoje djece po kojekakvim divanima? Reče netko: Čestitu kravu najprije ćeš naći u dobroj štali... Ne ču dalje; tko ima pamet, da razumije, taj će razumjeti i bez mojih dodataka, što to znači.

Ukinite dakle sva posijela, gdje su do sada bila u običaju; ukinite i one sramotne prave sajmove s djevojkama, kad ih vodite prigodom crkvenoga goda »na ogled«, ukinite i svu pretjeranu gizdu, gdje se je uvriježila. Sad nije vrijeme dukata, zlata i svile, već zasukanih rukava i teškoga rada, da se može živjeti. I tko ima više, kršćanska ljubav i meko plemenito hrvatsko srce traži, da pomogne onome, koji nema i koji je sada u ratu izgubio svoga hranitelja. Ukinite i sav onaj rasap kod svadbe, kod ukopa, kod crkvenih godova. Svega toga nemaju drugi narodi, pa zato nema ni toliko zla među njima. I mi možemo i moramo biti bez toga!

U novije doba uvukao se u naš dobri hrvatski narod nekaki, kad već moram reći, socijalistički davno, osobito u radnike i obrtnike te ih truje i rastače, tako te sve više ponostaje vjere u narodu. I isti seljaci, ne možda pogani, ne nekrštenici, ne, već naši, hrvatski seljaci već govore: Ne trebamo popa! Kad ne trebaš popa, znak je, da već nemaš ni vjere; jer nema vjere bez svećenika, ili kako ti voliš reći »popa«. A ipak je vjera, sveta katolička vjera naša jedina, koja čovjeka uzdiže nad nerazložnu životinju.

Eto, narode, i radi ovih teških grijeha tvojih, što se sve više odvračaš od Boga, od Crkve, od svećenstva, što se sve više zdržuješ s neprijateljima nijihovim te ih s njima skupa grdiš i psuješ i ugled im olimliješ, gdje samo možeš; i radi tih grijeha tvojih odvrača Bog lice svoje od nas. Ti ostavljaš crkve, ti ne mariš za misu, za post, za svetkovanje nedjelja i blagdana; ti omalovažuješ svete stvari, sveta mjesta, svete i Bogu posvećene osobe; ti sve to oskvrujućeš i obeščaćuješ; je li onda čudo, da te je Bog pohodio s ovakovim križem, da je edvratio od tebe lice svoje?

»Jeruzaleme, Jeruzaleme — hrvatski narode moj! — obrati se Gospodinu Bogu svojemu!

Prva pohvala u litanijama Presvetoga Srca.

Najkrasniji, javni i trajni spomenik pobjede pobožnosti Presv. Srca jesu litanije Srca Isusova. Na prvom mjestu litanija izjavljuje sv. Crkva, čije je to Srce, što ona javno štuje i komu se klanja u ovim litanijama:

Srce Isusovo, Sina Oca vječnoga!

To je dakle pravo ljudsko srce; jer Isus je pravi čovjek; ali pripada Sinu Božjem, Sinu Boga Oca vječnoga, jer je Isus ujedno i pravi Bog. Ipak je Srce Isusovo pravo pravcato srce ljudsko, kao što je i naše srce; no ne upravlja ovim srcem čovjek, nego druga osoba Presv. Trojstva, Sin Boga Oca, koji je, kao i Otac, od vijeka i njemu u svemu jednak. Zato uistinu moramo reći, da je to Božansko Srce, ili Srce Božje; jer tako pripada drugoj Božanskoj osobi, Sinu, kako tvoje srce pripada tebi, t. j. tvojoj osobi.

Mi ovom izrekom: »Srce Isusovo, Sina Oca vječnoga«, isto tako očitujeemo, kakvo je to Srce, kao što je sv. Petar javno i svečano očitovao na pitanje Isusovo: »Za koga drže ljudi Sina čovječjega?« — »Ti si Krist, Sin Boga živoga!« Znao je sv. Petar, kako mnogi nijesu znali, da je Isus pravi Bog. Znao je i to, da mnogi nijesu htjeli, da priznaju Isusa za pravoga Boga, premda su to znali od Isusa. Ali on nije mario ni za jedne ni za druge, nego je srčano i odvažno isповijedio, što vjeruje o Isusu: »Ti si Krist, Sin Boga živoga!«

Tako čini i sv. Crkva i svi njezini vjernici, koji pobožno mole litanije Presv. Srca: javno i svečano isповijeda, što o Srcu Isusovu vjeruje, odmah u prvoj izreci: Srce Isusovo, Srce Sina Oca vječnoga!

Sv. Petar nije samo ustima isповijedio, za koga on drži Isusa. Zato ga još ne bi Isus pohvalio i sjajno nagradio; nego što je ustima isповijedio, to je dušom i srcem prihvatio. On se je Isusu kao svomu pravomu Bogu i Spasitelju poklonio.

Tako čini i sv. Crkva. Tako ona uči sve nas u ovim litanijama: da naime ne samo ustima izgovaramo, kakvo je i čije je to Srce, nego da mu se i srcem i dušom klanjamo, da priznamo to Srce za Srce našega Boga i Spasitelja. Zato čim tu izreku izgovorimo, svi na to odgovoramo: »Smiluj nam se!« Kako odgovoramo na zaziv: »Oče, nebeski Bože! — Smiluj nam se!« isto tako izgovoramo i na zaziv: »Srce Isusovo, Sina Oca vječnoga! — Smiluj nam se!«

Ali mi po nauci sv. Crkve još više činimo, kad izgovoramo ovu pohvalu: »Srce Isusovo, Sina Oca vječnoga!« Mi tada ne samo isповijedamo, da je to pravo Božje Srce; ne samo, da se mu klanjam, nego ga ujedno prosimo za milost, za pomoć u našim potrebama, jer litanije su prosna molitva.

Kako je satnik u Evandeliju isповijedio Isusovu svemožnost i nazočnost na svakom mjestu te ga prosio, da na mjestu, gdje se je u taj čas nalazio, iscijeli slugu njegova: tako i mi, pošto smo isповijedili, da je to Srce pravo Božje Srce, te zato svemožno i neizmerno milosrdno, prosimo ga, da nam pomogne u našim potrebama i nevoljama.

Kad molimo: »Srce Isusovo, Sina Oca vječnoga!«, budimo u sebi p o u z d a n j e u Srce našega Boga i Spasitelja. Govorimo kanoti sebi: Pomisli, dušo moja, koliki je Bog u svakom savršenstvu, osobito u pomilovanju! Sada ti evo sva savršenstva predstavlja u najljubeznijem liku, u Srcu, samo da probudi pouzdanje i ljubav u tebi. Nemoj se zato strašiti; jer premda je Bog neizmjerno pravedan, on ti evo otkriva Srce svoje, da ti se smiluje, da te poštedi.

Prije kojih 30 godina podigše misijonari na jednom mjestu u Africi među divljacima jednu kapelicu. U kapelici smjestiše 14 slike križnoga puta. Jednoga dana dode misijonarima u posjet kralj tamošnjih divljaka. Osobito ga zadive krasne slike križnoga puta. Zamoli misijonare, da mu protumače, što znaće te slike. Čudio se je i vanredno ga je ganulo, kad mu misijonari započeše tumačiti, što je sve Isus za nas učinio i pretrpio. Pred 12. postajom zadržao se najdulje. Izbrojio je čavle, kojima bijaše Isus prikovan na križ; koliko je bodlja imala trnova kruna na glavi Spasiteljevoj; dotakao se sa strahopočitanjem prstima svojim rane, kroz koju je potekla krv i voda iz Srca Isusova.

Kad mu misijonari rekoše, da je Isus sve pretrpio za nas, i za njegu, kralja, da zadovolji za naše grijehu i da nas izbavi od vječne propasti; to se je kralja duboko dojmilo. Uvijek je nova i nova pitanja stavljao misijonarima i jedva se je mogao naslušati, što je sve Isus učinio iz ljubavi prema nama.

Kako misijonari vodiše kralja k pojedinim slikama križnoga puta, tako vodi i nas Crkva u pojedinim izrekama litanijski Presv. Srca od slike do slike, te nam čudovite stvari kazuje o tom Bož. Srcu. Razumiješ li ono, što ti Crkva u pojedinim izrekama o Presv. Srcu govori: i ti ćeš se morati diviti s poganskim kraljem: Da li je to moguće, da to Srce toliko ljubi mene, sirotog grješnika? Sumnjati ne smiješ, jer to ti govori Crkva, koju Bog postavi za nepogrješivu učiteljicu svim narodima. Štuj ga dakle, ljubi ga, budi mu zahvalan; klanjam mu se, pouzdaj se neograničeno u nju!

M. K. D. L.

U sjeni Svetohraništa.

Razbesnio se orkan širom svijeta,
I mnogog pod njim nestalo je cvijeta;
Ko groblja tek su poljane zelene,
A bistri vali krvcom se rumene.
Tu sijeku munje ko za sparnih dana,
I tisuć vrućih otvara se rana.
Svud groznim klikom ori ratna trublja,
Jer srđbe Božje raspali se zublja.
Ta suzna dol još tužnija je sada,
Kad tolik jauk i plač u njoj vlada...
Sred vrtloga tog stoji stanak mali,
O koji žalud udaraju vali;
Tišine svete ništa mu ne muti,
Jer buka svijeta mora tuj da šuti.

Tihani plamsaj ovđe samo plije,
I kaže svima, da Gospodar bdi...
Da, bdi On, taj vječni vladar mira,
Kog tuga naša sveđ u srce dira;
I dosta riječ je Njegova Božanstva,
Da stiša pokolj jadnog čovječanstva!...
Na podnožje stog podimo oltara
I vapimo svi srcem punim žara:
„Ah, Gospode, gle, strašni sad su časi,
Oj spasi, Bože, domovinu spasi!
Daj, poslije kušnje da se teške ove
Prevoru rod naš u kršćane nove!
Da geslo nam je: Krst, sloboda zlata,
A ti da jesи vječni Kralj Hrvata!“...

Branislava.

Bijela haljina.

A. Bessieres D. I. — Pohrvatila Branislava.

(Svršava se.)

Dan iza Tijelova...

Moj je Antun zakasnio... Uzalud stadoh, da ga tražim među gredicama i zelenom tratinom, kadli živi cvrkut ptičica svrati moju pozornost na drugu stranu. Zaputih se tamo i evo ti njega, gdje hrani jato vrabaca. Opazivši mene pobrza mi ususret vedra lica i sa smiješkom na usnama.

Ah, Velečasni, da ste je samo vidjeli!... Najljepša je bila od sviju... Moja ju je žena tako lijepo opremila, da ne bi nikto bio rekao, da joj haljina nije posve nova. Ali sam je i ja nećim iznenadio. Zaboravili smo naime bili na vjenčić i svjeću. Ja sam se prvi na to bio sjetio; no nijesam htio o tome ništa svojoj ženi da govorim, nego sam uzeo osamdeset filira od svoje plaće i kupio svjeću. Gospodin bi joj župnik bio sigurno posudio jednu svjeću kao i drugim siromasnim djevojčicama, no to je ne bi tako veselilo. A vjenčić? Teško bi vam bilo pogoditi, kako sam do njega došao.«

Nato me uze za ruku i povede do gredice bijelih karanfila.

»Vidite, kako su krasni!...«

I on ih pogledi staračkom svojom rukom stresavši pri tom kapljice biserne rose, što se caklila na suncu.

»Čuješ dakle! Pošao sam k nadgledniku vrta i zamolio ga, neka bi mi dopustio, da uberem dvije kite karanfila, jer ih trebam za prvu pričest male Julkice. Ubrao sam ih na samo Tijelovo u pet sati ujutru, da budu posve svježi; zatim sam ih odnio svojoj ženi.

— A na vjenčić nijesi mislila? reknem joj. Na što ona od straha sva problijedi.

— A zbilja! Šta ćemo sada?

Ja sam se slatko nasmijao i pokazao joj moje cvijeće:

— Ne žalosti se, evo za vjenčić!

Ona brzo skoči po žicu; ja joj pomognem, kako sam znao; i za kratko je vrijeme vjenčić bio gotov. Ah, Velečasni, nijedna djevojčica nije ljepšeg imala.«

Dobričina se Antun okreće nato, da dobaci nekoliko mrvica gladnim vrapcima; ali i da kradom otare suze, što su mu bile navrle na oči.

»A šta je na sve to rekao Julkin otac?«

»Ah, on je bio tako sretan i ganut, da se nije znalo, tko je zapravo bio na prvoj svetoj pričesti, on ili Julkica. U predvečerje Tijelova pošao sam k njemu u osam sati i rekao mu: Dodi k nama na večeru! Kad se dobro navečerao, kazah mu: A sad ćemo obadva na svetu isповijed; zar ne? Ta znaš, da bi se Julkica inače žalostila... Ja ćeći prvi, ne boj se ništa... I on podje i za par časaka uredi sve svoje račune s dragim Bogom. Kad smo izašli, malo da me nije pred svima poljubio od radosti. Dopratio sam ga sve do kućnoga praga. Tu ga je čekala Julkica, da ga moli za oproštenje. Na taj smo prizor zaplakali svi ko djeca.«

— Zagrlili smo Julkicu, a onda nas je ona zamolila i za blagoslov, koji smo joj podijelili, kako smo to mi znali. Prije nego se rastadosmo, reće mi Julkin otac:

— Ja nemam nego taj kaput; mogu li u njemu ići na svetu pričest? —

Ja mu odgovorim: Lako je za to; posudit ću ti svoj ljetni kaput, ja tako i tako volim zimski.

Drugi smo dan pošli u sedam sati k svetoj misi. Julkica je stupala u sredini sa svojom bijelom haljinicom, vjenčićem i svijećom. Kod svete je pričesti bila ona prva sa svojom majkom i mojoj ženom, a zatim smo pristupili nas dva. Velečasni! kažem vam, nije sam od prve svoje pričesti još bio tako srećan... Ah, toga sam dana zaboravio na sve svoje patnje... Na crkvenim vratima reče mi Julkin otac sav zažaren u licu:

— Znaš, Antune, sad moraš doći svake nedjelje po me, da idemo k svetoj misi. Ići ćemo uvijek k prvoj, da mogu biti u svome starome kaputu. —

Riječi toga plemenitog starca tako me ganuše, da sam mu pružio ruku i rekao:

»Dobri Antune, Bog će Vam dragi sve to obilno naplatiti.«

On se samo nasmiješio i tajinstveno dodao:

»Priredili smo im i gospodski ručak, moja žena je ispekla koš, a ja sam iznio iz podruma bocu staroga vina, što sam ga čuvao bio za prvu pričest jedne moje Ivankice. — A sad na posao!...«

I zasuće rukave i krene prema gredici snježnih karanfila.

»Ljetos ima mnogo trave, kad je tako kišna godina,« reče, okrenuvši se još jednom prema meni. A tada klekne, da čupa korov.

Ja sam se zagledao u taj vrt, urešen tolikim poganskim kipovima, što ih ovamo postaviše materijalisti, ljudi, koji nemaju više smisla za uzvišene i Božanske stvari. Vidio sam u duhu i kako se mnoštvo andela kupi nad tim priprostim čovjekom, da uživaju promatrajući krasotu njegove duše. Tako se i Isus dragi zaustavio na putu galilejskom, da se divi duši jednoga poganina, stotnika u rimskoj vojsci, koji je došao k njemu da ga moli, e bi mu ozdravio slugu njegova.

»Zaista, kažem vam,« uskliknuo je Božanski Učitelj, »toliko vjere ne nadoh u Izraelul!«

Dobri je Sebastopol još jednakom mislio na vjenčić bijelih karanfila, što ga je savio djetetu, koje je imalo da bude živo Svetohranište euharistijskoga Spasitelja; a nije ni pomišljao na rajske vijenac, koji su njemu pleli andeli zato, jer je bio milosrdni Samaritanac, spasitelj duša... .

Sveta obitelj.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović D. I.

(Nastavlja se.)

Predložiše mi više samostana, ali ja se nijesam mogla ni za jedan odlučiti. Kad mi pak napomenuše Paray (čitaj: Paré), srce mi se od veselja raširilo, i ja privoljeh smjesta.

Ali prije sam morala posjetiti sestre, kod kojih sam u osmoj godini bila na uzgoju; a tu mi je valjalo još jednu tešku borbu izdržati. Uvele me u samostan i govorile, da sam im bila kao njihovo dijete: pa zašto ih hoću ostaviti, kad me tako srdačno ljube? One ne mogu, govoraju, dopustiti, da stupim u red »kćeri Marijinih«, jer znadu, da ne će tamo izdržati. A ja im na to rekoh: »To će barem pokušati!« Morala sam im obećati, da će doći k njima, ako bi doista odanle istupila; jer one su, rekoše, uvjerene, da se nikada ne će moći ondje priučiti. Srce moje bijaše u ostalom posve besčutno, te se u svojoj odluci samo učvršćivalo i šaptalo neprestano: »Ili umrijeti ili pobijediti!«

Mimoilazim sve ostale borbe, što sam ih morala izdržati, da napokon dodem u mjesto, gdje nadoh svoju sreću, u Paray.

Margareta nije nikada do onda bila u Paray-u ni poznala tamošnje sestre. Jedva je za njega čula i znala samo, da leži u istoj pokrajini Charlois, u kojoj i njezino rodno mjesto. S jednim daki svojim bratom otide onamo, da vidi samostan i sestre, pa ako joj se podapne, vratit će se kući, urediti sve što treba, oprostiti se s rodbinom i povratići.

Kako je bila sretna, kad je stupila u gostinjsku sobu psrejkog samostana! Sama će nam odmah o tom pripovijedati. Dusevna radost odsjevala joj se u očima i na licu, odrazivala se u cijelom držanju njezinom tako, te je neke sestre u svom srcu odsudiše misleći, da nemta u sebi puno duha samostanskoga. Ali glavarica, časna majka Margareta Jeronima Hersant, žena veoma kreposna i razborita, proniknu je u prvi čas u dušu i spoznade, da joj Gospodin šalje rijetko blago. Stoga ne bijaše njezina želja, da je što prije primi, manja od Margarete, da bude primljena.

Margareta htjela odmah ostati ondje. Brat se sav snebivao od čuda gledajući sestru onako veselu i odlučnu. Ali je mudra glavarica uputi, neka se samo jos jednom kući povrati i sve vremenite svoje brige i potrebe uredi, a onda neka dođe. Tako i bilo.

Ali čujmo, što nam Margareta dalje pripovjeda o sebi.

»To je kuća, u koju sam te zvaو!«

Jedva sam stupila u gostinjsku sobu, kad primijetih u svojoj duši ove riječi: »To je kuća, u koju sam te zvaо!« Stoga rekoh bratu, da mora privoljeti, jer ja ne idem više drugamo. On se tome veoma začudio, tim više, što me onamo poveo samo da vidim sestre od »Pohoda Marijina« i ne sluteći, da bih ja htjela ondah i ostati. Ali ja ne htjedoh kući, dok se stvar konačno ne uredi.

Bilo mi, kao da se budim na nov život: tako sam bila sretna i zadovoljna. Radost moja bijaše tolika, te su oni, koji nijesu znali, što se dogodilo, šaputali: »Gledaj je! zar je ta za redovnicu?« Imali su donekle i pravo. Bila sam naime nešto bolje obučena nego inače, a uz to sam bila sva vesela i oduševljena, što će eto biti sva Gospodina moga, koji me i sada, kad ovo pišem, ljubezno opominje ovako:

»Gledaj, kćeri moja, ima li gdje na svijetu otac, koji je toliko ljubio sina svoga jedinca i koji se ikad za njega toliko brinuo i pružio

Isusa vode k Pilatu.

mu toliko dokaza svoje nježne ljubavi, kao što ja tebi pružam, a pripravan sam pružiti ih i u većoj mjeri! Uzgajao sam te i usavršavao po svojoj volji od rane mladosti tvoje s velikom strpljivošću i mukom. Čekao sam ljubezno i nijesam se dao odbiti tvojom opornošću. Znaj dakle, ako ikada zaboraviš na dužnu zahvalnost i ako ne budeš meni prinosila hvalu za sve, da će ti se radi toga zatvoriti ovo ne neiscrpivo vrelo dobara.*

Napokon došao toli željno iščekivani dan, kad sam rekla svijetu »s Bogom!« Nikad još nije srce moje bilo tako veselo i postojano kao onda. Bijaše, rekla bih, bez osjećaja za prijateljstvo i za žalost, što sam je oko sebe gledala, navlastito majčinu. A ja, da bih samo suzu pustila, kad sam ih ostavljala! Bijaše mi kao ropkinji, koja se sad na oslobođila tamnice i okova te hrili u kuću zaručnika svoga, da se ondje nastani i da se naužije do mile volje njegove prisutnosti, njegovog blaga i ljubavi njegove. Tako on sam govoraše srcu mojemu, a ja bijah kao izvan sebe od radosti.

Da me tko upitao: Zašto stupaš baš u samostan »Od Pohoda«? ne bih znala dati drugi odgovor do ovaj: »Jer hoću da budem kći Marijina.«

Moram priznati, da su me u onaj čas, kad sam htjela prekoračiti samostanski prag — bila upravo subota — spopale sve one muke, što sam ih do tada trpjela, i još mnoge druge tako žestoko, te mišljah, da mi valja u taj čas dušu ispustiti. Ali tek što sam ga prekoračila, pckazalo se, da je Gospodin razderao uzničko moje odijelo i zaodjeo me plăštom radosti. Veselje me zanjelo, i ja uskliknuh: »To je kuća, u kojoj hoće Bog da budem!«

Bijaše 25. svibanj 1671., kad je Margareteta stupila u samostan od »Pohoda Marijina«. Bilo joj onda od prilike 23 godine. Najprije joj valjalo izdržati prvu kušnju, koja je za nju trajala tri mjeseca, a onda je istom obukose u redovničko odijelo i primiše u drugu kušnju kao pravu novakinju.

Slike iz života Isusova.

Smrtnu odsudu, koju je veliko vijeće židovsko izreklo nad Isusom, morao je potvrditi rimski upravitelj Judeje Poncije Pilat. Zato u ranu zoru krene ogromna povorka s Isusom k Pilatovu dvoru u tvrđi Antoniji, nedaleko hrama. Naša slika na strani 35. prikazuje prizor, kako vode Gospodina kroz uske i nečiste ulice Jerusalemske k Pilatu.

Još su se sinoć bojali, da se ne bi puk pobunio; a sada ga vode javno po ulicama, da se na njihovu viku strkalo sve i mlado i staro. Tako vidimo na slici dva dječaka, kako se rugaju Spasitelju svijeta; a tako i jednog starog židova s protivne strane. A i ona trojica, što stoje pokraj njega, nemaju najbolju namjeru, kako to svjedoči zgrčena šaka jednoga od njih. Gospodina vode svezana. Nesmiljeni vojnici guraju ga preko onih trošnih starinskih stuba, a za njim se natiskuje nepregledna rulja bipesne svjetine, nahuškane od farizeja i svećeničkih poglavara. Isus stupa čedno, strpljivo i mučljivo — kao janje, što ga vode na klanje.

Ovako svijet časti svoga Stvoritelja i Otkupitelja! To je ljubav, to je zahvalnost, kojom svijet plaća toliku dobročinstva! Vi, koji se uvijek tužite na sav svijet, koji si u časovima kakove i neznatne kušnje odmah

smrt želite te i proti Bogu mrmljate: ovamo vas, da vidite, kako se uvrede i nepravde strpljivo podnose, kako se oplakuju tuđi grijesi, pa se naučite oplakivati barem svoje! Ovamo, da vidite, što je grijeh u očima Božjim, kada Sin Božji za nj mora toliko da trpi!

A sad pogledaj onu sliku na strani 39. Isus pred Pilatom. Kukavni stvor sudi Stvoritelju svome! Gospodar neba i zemlje stoji pred nevjernikom, pred bezbožnikom, pred okrutnikom i tlačiteljem! Stoji i šuti; šuti i trpi. Židovi su ga tužili, da buni narod, da brani plaćati cesaru porez, da se pače sam izdaje za kralja. Ne iznose onaj razlog, radi koga su ga sami odsudili, što se naime smatra Sinom Božjim; jer znaju, da za to poganski upravitelj ne bi puno mario; zato iznesoše druge tužbe, koje ipak ničim ne dokazuju. Ta ispostavilo se već prije, da nijednu od tih tužba ne mogu ni dva svjedoka da suglasno potvrde. Nadali su se, da će svojom vikom prisiliti Pilata, da ga i ne ispituje, već da im slijepo vjeruje i odsudi ga. Ali se prevariše u računu.

Pilat pusti Isusa u sudnicu i tu ga zapita: »Jesi li ti kralj?« A Isus prizna i reče, da jest. Ali odmah pridoda, da njegovo kraljestvo nije od ovoga svijeta, kako to Pilat misli, pa da se zato ne treba bojati ni on ni njegov cesar, jer »ne otimle kraljevstvo zemaljsko onaj, koji nuda kraljestvo nebesko,« kako lijepo veli Crkva na blagdan Triju Kraljeva. Pilat odmah uviđi, da to nije nikakav pogibeljni buntovnik; zato odluči, da ga pusti na slobodu.

»Blago vama, kad vas usprokljinju i usprogone i uzgovore na vas sve zlo lažući radi mene! Veselite se i radujte se, jer je plaća vaša velika na nebesima; jer su tako progonili proroke, koji su bili prije vas« (Matej, 5, 11 i 12). U svojoj neizrecivoj ljubavi Sin se Božji toliko ponizio te nam kako u svem drugom tako i u podnašanju krivih sudova, nepravda i progonstva prednjači, kako se nitko ne će moći potužiti, da trpi odviše. Tko je sjetiji i nedužniji od njega? Pa gle, i on trpi, i te koliko trpi! Tko si dakle ti, kukavni crve zemaljski, ti sičušni praše, da se tužiš na Božju providnost i govorиш: Zašto baš ja toliko trpim? Zar sam ja najgori čovjek na svijetu?

Pogledaj Isusa pa će ti biti lak i najteži križ. On ti je svojim zaslugama olakotio svako breme.

Kršćanska djevojka za domovinu.

(Svršava se.)

A što misle o redovničkom životu sami

Redovnici i redovnice,

koji najbolje znaju iz vlastitoga iskustva, što je redovnički život?

Sv. Lovro Justinijan reče: Bog je blaženstvo, što ga redovnici uživaju, zato sakrio svijetu, jer kad bi to znali, svi bi ostavili svijet i pošli u red. — Sv. Serafin Ascoli, kapucin, veli: da ne bi dao jedan pedalj od onoga konopca, kojim je opasan, za sva kraljevstva ovoga svijeta. — Kad je Arnulf, cistercita, ostavio bogatstvo i časti kraljevskoga dvora i okusio utjehu, što mu Bog u samostanu dade, uskliknu: »Istina je, dragi Isuse, da ćeš stostruko vratići onome, koji radi tebe sve ostavlji! — Karlo Lotringen, iz carske obitelji, kad je stupio u družbu Isusovu, reče, da ga je Bog

jednim časom mira, što je u redu okusio, obilno nagradio za sve ono, što je u svijetu ostavio. Kada mu je Bog toliku utjehu udijelio, da je od veselja klicao. — Sv. Ignacije Lojolski je rekao, da je jedna kap octa Isusova slada od svega meda ovoga svijeta. — Sv. Marija Magdalena Pacijska često je ljubila samostanske zidove i govorila: »O vi mili zidovi, od koliko me zala čuvate!« — Bl. Magdalena Orzini, kad je opazila, kako se njeni susestrice smije, reče: »Smij se, sestro, pravom se veseliš, jer si izbavljena od svjetskih zala! — Katarina od Isusa, karmeličanka, osnovala je s velikom mukom i s mnogim poteškoćama jedan samostan. Kad bi ju zato sažaljivali, reče: »Bog mi je to obilno nagradio sa jednim satom, što u samostanu živim. — Časna Marija od Isusa, osnovateljica jednog samostana u Toulousu, običavaše govoriti, da zbog dva razloga osobito cijeni svoje redovničko zvanje: Prvo, što uvek s Isusom stanuje pod istim krovom; drugo, što uslijed zavjeta poslušnosti posve Bogu pripada, jer je time žrtvovala sebe i volju svoju Bogu.

A sjetite se, kršćanske djevojke, tko je pravi

Osnovatelj

sviju redova, i morat ćete još većma ljubiti i cijeniti redovničko zvanje. — Osnovatelj sviju crkvenih redova je sam Isus. On je rekao: »I svaki, koji ostavi kuću ili braću ili sestre ili oca ili mater ili ženu ili sinove ili polja imena mojega radi, primit će sto puta onoliko i dobiti će život vječni« (Mat. 19, 29). Ili kako je sv. Marko još točnije zabilježio: »Nema nikoga, koji je ostavio kuću ili braću ili sestre ili oca ili mater ili djecu ili polja mene radi i Evangelijski radi, a da ne će primiti u ovo vrijeme sto puta toliko kuća i braće i sestara i matera i djece i polja u progonjenju, a na onom svijetu život vječni« (Mar. 19, 29). Isus je rekao i ovo: »Ako hoćeš da budeš savršen, idi, prodaj što imas i podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu, i dodi i idi za mnom« (Mat. 19, 21).

Sv. Ivan Zlatousti piše jednom redovniku: »Nije moguće, da Bog neistinu govori; on je obećao vječni život onima, koji ostave prolazne stvari. Ti si sve ostavio; kako dakle možeš pored ovog obećanja dvojiti o svom spasenju?«

Kada Bog sam na toliko cijeni redove, da osim vječnog života na onom svijetu, obećaje još sto puta onoliko već na ovoj zemlji svima, koji iz ljubavi prema Isusu ostave svijet i uđu u ma koji red, tko bi mogao komu što bolje ili veće preporučiti, tko li bi si više mogao zaželjeti? — Zato piše sv. Gregorije Naziazenski, da su redovnici prvijenci stada Kristova, stupovi i kruna sv. vjere i najdragocjeniji biseri sv. Crkve.

Ja za stalno držim, govori sv. Alfons Liguori, da će najviše mesta Serafina, što su ih Lucifer i njegovi drugovi izgubili, zauzeti redovničke osobe. Isti sv. Alfons piše, da su u sedamnaestom vijeku između 60 osoba, što su bile proglašene svećima i blaženima, svi bili redovnici i redovnice osim pet ili šest svjetovnjaka. U 18. vijeku od 102 nova sveća 81 pripadaju redovničkom staležu, a samo 21 svjetovnom. Jao si ga svijetu, reče jednoć Božanski Spasitelj sv. Teresije, kad ne bi bilo redovnika i redovnica! Rufin veli: »Što svijet još opstoji, to ima zahvaliti jedino zaslugama redovničkih osoba.«

Isus pred Pilatom.

Možete li dakle reći, kršćanske djevojke, što bi to domovini koristilo, ako biste stupile u samostan?

Ja vam kažem, da vas providnost Božja upravo ovim svjetskim ratom poziva u crkvene redove.

7

Svjetski rat.

Ako vjerujete u providnost Božju, morate i to dopustiti, da Bog hoće, te mnoge i mnoge od vas ostanu djevice. Za koga ćete se udati? Mladići su na hiljade i hiljade ostali na bojnom polju. Ili ćete dakle u svojoj obitelji živjeti u djevičanstvu ili vam providnost Božja u svojoj svetoj mudrosti otvara samostanska vrata. Ja mislim naime, da svaka kršćanska djevojka hoće da ostane čestita i poštena. O takima ne govorim, koje bi voljele dušu i tijelo svoje predati sotoni u nepoštenom životu, nego li Isusu, u samostanu živući kreposno.

Nemojte misliti, da domovina ne treba vaše pomoći i poslije rata! Sad istom i trebamo pomoći Božju, da se pobedom okoriste svi narodi naše monarkije po pravednosti. Svi su žrtvovali imutak, a premnogi i život; svi dakle imadu i pravo na nagradu. Nije to tako lako svima dati, što su zaslužili. Moglo bi doći do velikog nezadovoljstva. A svakako trebamo mir, da uživamo krvavu stečevinu. Kako bi to krasno bilo, kad bi nam naše kršćanske djevojke, žrtvujući se Bogu u samostanu, isprosile od Boga milost, da u miru i blagoslovu uživamo ono, što nam naša braća, kršćanski mladići, stekoše svojom krvljku i životom na bojnim poljanama!

Kršćanske djevojke, vi se morate od srca Bogu zahvaljivati, što vam je nenadanim strašnim svjetskim ratom pripravio toli sjajno

Odlikovanje.

Usporedite samo ono, što ste ratom izgubile, s onim, što ste dobile.

Što ste izgubile u ratu? Izgubile ste možebit dobrog i vjernog zaručnika, s kojim biste poslije zakonite ženidbe osnovale u najboljem slučaju sretnu obitelj. Djeca bi vam, dok su pod paskom roditelja, ostala dobra. Kad bi se, čemu se izbjegći ne može, započela družiti sa današnjom raskalašenom mlađeži, postala bi i ona takova. Eto ti sto jada i nemira u obitelji! A ostala djeca i najbolja, koliko brige, dok se ne osove na vlastite noge! Od koliko briga i jada čuva Bog one, koji se njemu posvete?

Bog ti je uzeo zemaljskog zaručnika, da ti on sam postane zaručnikom. Koliko odlikovanje! Tko bi smio usporediti Stvoritelja s kukavnim stvorom; čovjeka s Bogom; grješnoga čovjeka s Spasiteljem svijeta! Pa ipak, On te zove među svoje zaručnice; On će te uvesti u obitelj svojih odabranica; On će ti dati da okusiš od utjehe i mira, za koji svijet niti zna niti ga uživa.

O sv. Tereziji pišu njezini životopisci, da je svojim molitvama šezdeset hiljada grješnika obratila. Koliko je sinova i kćeri okupila oko sebe u kraljevstvu Božjem! Kako će joj zahvaljivati kroz čitavu vječnost oni, koje je ona na svrhunaravski život porodila i otela ih vječnoj propasti! Tako daje nebeski Zaručnik stostruku nagradu i vječni život onima, koji radi njega ostave zemaljskog zaručnika.

Nemojte, kršćanske djevojke, prezreti to rijetko odlikovanje, što vam ga sam Krist Gospodin nuda. Vi ćete se kroz sve vijekе zahvaljivati neizmjernoj dobroti Božjoj, što vas je toli sjajno odlikovala! Tko bi mislio, da će providnost Božja iz općega zla, kakvo je svaki rat, među ostalim dobrima i ovo izvesti!

Preporučite se po Majci Božjoj Presv. Srcu Isusovu! Započnite njemu na čast devetnicu, te ako i onda ostanete stalne u svojoj dobroj odluci, nemojte oklijevati, nego što brže ostavite Sodomu, ovaj svijet, i pohrlite u naručaj Krista, vašeg nebeskog Zaručnika, koji vas zove!

M. K. D. I.

Kralj se preporučuje Majci Božjoj i posvećuje Srcu Isusovu.

U karmelitskoj crkvi bečkoga predgrađa Döbling staje se od starija slika Majke Božje. Onamo polaze Bečljije osobito sada za vrijeme rata, da isprose od Boga po Marijinu zagovoru pobjedu našemu oružju. Visoka starost nije dala sijedomu vladaru našemu, da i on pode onamo; zato doniješe na Začeće tu čudotvornu sliku k njemu i namjestiše ju u kapeli Šenbrunskoga dvora na oltar.

Tu se pred njom u prisutnosti kraljevoj služila sveta misa, tu je pobožni kralj po primjeru svojih naroda izlio svoje plemeno srce i preporučio sebe i državu svoju moćnoj Kraljici neba i zemlje. Tom je prilikom Njegovo Veličanstvo posvetilo sebe i svoju kuću Božanskому Srcu Isusovu, da bi od njega isprosilo pomoći i blagoslov u ovim teškim vremenima. Okružen svim članovima prejasne kraljevske kuće, koji su tada bili u Beču, moljaše sijedi vladar pred izloženim presvetim Otajstvom ovu posvetu: »Gospodine Isuse Kriste, Sine Boga živoga, Kralju neba i zemlje! Životom vjerom i dubokom poniznošću približujem se podnožju Božanskoga prijestolja Tvojega i klanjam Ti se u ovom presvetom Otajstvu... Evo, Gospodine, okružen brojnim i moćnim ne-

prijateljima kao nikad prije, otkako postoji ovo carstvo, očekujem ja s mojim narodima pomoći i zaštitu od Božanskog Srcu Tvojega u presvetom oltarskom Sakramentu. K tomu Božanskomu Srcu Tvojemu vapijemo mi iz dubine duše svoje.

U tom svečanom času posvećujem sebe i svoju kuću Presvetom i Božanskomu Srcu Tvojemu, i sklapam s Tobom, Božansko Srce, sveti savez proti svim nasim vidljivim i nevidljivim neprijateljima. Božanski Spasitelju, Kralju kraljeva, Gospodaru gospodara, Ti budi odsele sa Presvetim Srećem svojim za uvijek naš vrhovni Saveznik, i pomozi nam za vrijeme rata, pomozi nam za vrijeme mira! Tebi pred noge stavljamo hvalu za svu pomoći i za sve uspjehe, što ih je naša hrabra vojska postigla nad brojnim neprijateljima našim. Tebi jedinome prikazat ćemo i odsele svu čast naših pobjeda, Tebi biti zahvalni i na blagoslovu mira. Ti pak, o preverjeno Srce Isusovu, daj nam milost, da i mi Tebi vazda ostanemo vjerni.

Majka Božja Marija, nebeska Kraljice, ... Ti budi svjedokom ovoga našega saveza sa presvetim Srećem Sinka Tvojega na dan Bezgrješnoga Začeća Twoga i moli se za nas! Amen.*

Maris Stella ...

*Maris Stella!... K Tebi dižem ruke,
Da nam skratiš teške ove muke.*

*Maris Stella!... Majko puna boli,
Gledaj krvcu, koja se već proli!...*

*Maris Stella!... Zoro naša zlata,
Ne ostavi svojih Hrvata!*

*Maris Stella!... Zvijezdo jutarnjice,
Domovini obnovi nam lice!*

*Maris Stella!... Odvjetnice jaka,
Spomeni se palih već junaka.*

*Maris Stella!... Nakon zemskog boja,
U stan vječnog vodi nas pokoj!*

Branislava.

Zahvalnice.

Oslobodio se nemile službe i još goreg društva.

Z a g r e b. — Služba me siliла, da hoćeš ne češ, budem dan i noć u društvu raspuštenih i pokvarenih drugova. Bio sam kao ovca među vukovima. Ako samo pisnem, oni jošgori; ako od teškoga bola i žalosti, kad začujem bogumirsku psovku, samo uzdahnem, oni udri psuj još strahovitije; ako se navećer prekrstim, da barem Očenaš izmolim, oni se smiju i rugaju u sav glas. O Bože, kud sam to zašao? Ja naučio kod kuće živjeti u miru i Bogu služiti, a sada kao da sam u crni pakao zašao. — Počnem se moliti Božanskom Srcu Isusovu, da me izbavi iz ovoga zla. Po ljudsku govorči nije bilo za to ni trunka nade. Pa ipak, iza četiri mjeseca ustrajne molbe, koje sam prikazivao Presvetom Srcu najradije u njegovom Svetištu u Zagrebu, kad sam samo mogao onamo doći, ja sam bio sloboden: mogao sam se vratiti k svojima, da bvalim i slavim preslatko Sreću dok sam živ, što me izbavilo iz onoga pravoga pakla. Hvala mu do vijeka!

Utjeha i pomoć sirotā.

S l a v o n i j a. — Moja majka i ja velike smo sirote. Prije nekoliko godina otišao mi muž u Ameriku, a ja ostala s mojim djetetom kod roditelja. Naskoro mi iza toga umro otac, a nije dugo potrajalo te i moj muž u Americi umre. Ostadosmo dakle nas dvije tužne udovice i moje nejako sirote. O, koliko sam od onda pretrpjela! Gorak je to život, gdje ja, ženska, moram raditi poslove, što su i muškima često teški. No Bog mi uz patnju i križeve šalje pomoći i utjehe. Jedinoga prijatelja i savjetnika imamo, a to je Božansko Sreću Isusovo. Ono nam u svakoj nevolji pomaže.

Tako jednom neka krava ubola na paši moju, pa mi svi rekli, neka ju prodam mesaru, jer od nje više ne ču imati nikakve hasne. Meni bilo silno teško. Za nju ne ču mnogo dobiti, pa kako ču si drugu nabaviti? Utekoh se Srcu Isusovu — i ono dade, te na čudo svima — moja krava potpuno ozdravi. I svinje mi bilo bolesno; mi smo se molile, pa je i ono ozdravilo. U krčevini sam jednom kopala kukuruze, te neopreznošću oštetili nekoliko mladih hrastića. Osudiše me na zatvor i globu. Zatvor, akoprem mi je bilo silno mučno, jer sam se strašno stidjela, ipak sam dragovoljno pretrpjela; a da od svoje krvave zarade otrgnem za globu — to

mi je bilo neizrecivo teško. Utekosmo se dakle Srcu Isusovu. Umolile smo još nekoliko duša, da se i one za nas mole — i gle — oprostio mi globu; rekoše dapače, da nijesam ono svojih nekoliko dana odsjedila, da bi mi i to oprostili. Nešto novaca skucah, te si htjedoh komadičak zemlje da kupim; ali umalo, da pri tom ne izgubim 100 K. Počesmo dakle opet devetnicu Srcu Isusovu i stvar se sretno svrši. Tako mi je i u mnogim drugim slučajevima Božansko Sreću Isusovo pomoglo. Hvala mu i slava na vijekte!

Dobri pomoćnici.

S l a v o n i j a. — Dne 4. veljače 1912. dogodi mi se nesreća u kući: krava mi probola suprasnu krmaču. Tu ja siroti ostavila za rasplod, a sad eto, što se dogodi! Osam dana ništa ne jede; susjedi me nagovaraju, da je prikoljen; jer da će uginiti. Da mi žalost bude još veća, isti dan stigne mi knjiga od muža iz Amerike, da će se možda skoro vratiti kući, jer da ponestaje posta. — Što ču, već zamolim Presv. Sreću Isusovo, Majku Božju i sv. Antuna i obećam im tri devetnice i tri mese. I na dobre sam se pomoćnike obratila. Krmče mi ozdravi i domala sretno izvede zdrave prasce; a ne bilo dugo evo i od muža druge knjige, u kojoj mi javlja, da je našao opet zarade. Hvala zato do neba slatkom Srcu Isusovu, bl. Gospu i svetom Antonu.

To je čudo Božje!

H r v a t s k o P r i m o r j e. — Siroti sam udovica već osam godina sa dvoje nejake siročadi. Sinu je 12 godina. Već sam dulje vremena opazila, da mu želudac nije u redu. Liječnici hoće da ga operiraju. A kako ču ja jedna siroti namiriti tolike troškove? Odem lurdskoj Gospo kod oo. kapucina i svetom Antu na Trsatu kod oo. franjevaca, pa zamolim i Majku Božju i svetog Antu, da mi pomognu kod Srca Isusovu. Dala sam odslužiti i jednu svetu misu na čast Presvetoga Sreća. Operirali su ga i za trinaest dana pustili kući. A svi su mi u bolnici kazivali: Draga moja, na njem nije ništa drugo nego pravo čudo Božje! Kažu, da su mu odrezali desni bubreg, pa opet zašili. Ja znam samo to, da me moje ufanje u Presvetu Sreću Isusovo nije prevarilo i da je moj sin danas — bilo to prošle godine o Antonovu — zdrav i rumen ko ružica. Evo majke, evo sirote i udovice, tko će vas pomoći!

Akademije u djačkim kongregacijama.

dačkim se krugovima opetovano naglasivalo, da bi svaka dačka kongregacija morala imati svoj srednjoškolski list i glasilo. O tom se pisalo više puta, a čulo se dosta i tužba, što prvo oduševljenje brzo jenjava i što lijepo započeti listovi brzo prestaju. Pravo da kažemo, mi se tome ne čudimo ni najmanje. Samo zrno, što u dobru zemlju padne, donosi obilati plod; nipošto pak ono, što padne na put, na kamen ili u trnje. Dobra pak zemlja, na kojoj će uspijevati dobri dački listovi, jest dobra Marijina kongregacija.

Ne da se poreći, da naše dačke kongregacije s veće strane nijesu ono, što bi morale biti. To priznaju kongreganisti i upravitelji. Obično su na školama gotovo nepoznate, bez ikakvog ugleda; regrutirane većim dijelom iz nižih razreda, premda neke već više godina postoje; ograničuju se samo na svoje sastanke, koji se veoma nemarno i bez dovoljne, pače i bez svake kontrole posjećuju; pune su raznog balasta kao opelovničara, drugoredaša, javno ukorenih, pače i karceriranih, te ne samo s drugom već i s trećom notom iz vladanja. Kongreganisti su u nekim kongregacijama gotovo bez nadzora: idu kamo hoće, druže se s kim hoće, čitaju što hoće. U vjeronaku često puta slabo podučeni; nekako prisiljeno i preko volje, više iz obzira ljudskoga primaju sv. sakramente, a zato i bez pravoga ploda.

Dačke kongregacije ne opće međusobno; mnoge ne znadu niti da postoji *za jedničko glasilo* svih kongregacija; pa niti ga drže niti čitaju niti što u njemu izvješćuju niti prate rad u drugim kongregacijama, što bi i njih na revnost potaklo. Dakako, da ova kongregacija ne će nikad biti dobar kvas u svojoj školi, da nikad ne će doći do velikog ugleda ni među dacima ni među profesorima. Takva kongregacija ne će nikad imati privlačive snage u sebi. Koje čudo onda, ako u takvoj kongregaciji ne uspijevaju dački listovi? Što treba dakle bezuvjetno učiniti, da se dački listovi održe i da napreduju?

Ne ćemo sad govoriti o tom, kako bi trebalo mnoge kongregacije *radikalno pročistiti*, kako bi trebalo u mnogim pregledati i dotjerati posebna pravila; možda izmjeniti i vijeće, pače i samog upravitelja; strogo se držati pravila i dosljedno provoditi zaključke vijeća i t. d.

Jedno ćemo samo spomenuti, što valja bezuvjetno učiniti, a to je: da se u krilu kongregacije i pod strogom kontrolom vijeća osnuje akademija iliti književna sekacija.¹

Svrhu ovakve akademije opisuju »Opća pravila« (III, 14.) ovako: »Tudi će se mladići vježbati u radnjama na polju književnom, naučnom, umjetničkom... e da se sve više usavrše u svojim posebnim naukama ili strukama, i da zauzmu pravo stanovište — pod vodstvom iskunesnih muževa — pretresajući pitanja, što su u svezi s katoličkom vjerom i s katoličkim čudoredem.«

Prema tome opisu, kongregacija bogoslova treba da u svojoj akademiji obraduje poglavito i sveće strane bogoslovna i filozofska pitanja; jer to spada u njihovu struku i nauku, u tom treba da se oni usavrše. Na sličan način kongregacija sveučilišta raca a svjetovnjaka, gdje ima dovoljan broj članova sa svih svjetovnih fakulteta, može osnovati posebnu akademiju za članove svakog pojedinog fakulteta napose; gdje pak nema puno članova, neka pojedini članovi s veće strane obraduju predmete svoje struke, koju študiraju i kojoj se kane posvetiti. Na sličan način i na akademijama srednjoškolaca treba da se obraduju temata prema razredima, što su ih svršili.

Drugim riječima: Od ovakih »akademičara« ne valja tražiti ono, čemu nijesu dorasli; niti im valja dopustiti, da obraduju pitanja, koja iziskuju dugi i sustavni studij, a ne tek da se pročita jedan auktor i plagira, a usto još i naopako shvatit! Ali još manje treba trpjeti, da »akademičari« trate vrijeme baveći se kojekakvim tricama, od kojih nitko nema nikakve koristi, a možda škola da odatle trpi.

(Svršit će se.)

Veliki dani u životu kongreganista.

»Memento dierum — misli često na svoje dane« (Deut. XXXII, 7). — Koliko ima ljudi, koji tumaraju na zemlji kao u noći. O da se ova zemna noć ne odluji jednom u vječnu! — Kongreganistu (kongreganistici) treba da lebde pred očima tri, odnosno četiri velika i znamena dana. Dani su to rada i žrtve, ali i dani radosti i zanosa, utjehe i milosti.

L Kratki dan — primanja. Od srca, odlučno govoriti kandidat: »Eligo te — odabirem te.« U ime Marijino odvraća upravitelj: »Recipio te — primam te.« Dan je to časti i odlikovanja. Uzvišena je Kraljica nebeska. Andeoski zborovi je štuju i dvore. Sin Božji njoj se pokoravao. Njoj da služe, smatrali su osobitom čašcu najodličniji sviju vijekova: sv. Bernard, Bonaventura, Alojzije, Franjo Saleski i drugi. Pa gle, i ti siromašni, slabí stvor smiješ joj služiti, boraviti u njezinoj blizini, biti u njezinoj odabranoj pratnji! Ima li veće plemstvo?

Dan je to milosti i blagoslova. Da si uvršten u četu Marijinu, znači više nego samo sklonost Kraljice; to je zalog vječnoga spasa, prva karika na lancu milosti, koji dopire do prijestolja moćne Zaštitnice. Danas ti se je otvorilo obilnije vrelo, odakle će se izlijevati rijeke oso-

¹ Naredba kr. zem. vlade od 27. pros. 1914. ne odnosi se na Marijine kongregacije i njihove sekcije, jer su M. kongregacije skroz vjerska društva (Opća pravila I. t.) a njezine sekcije bitni, sastavni dio kongregacije (Op. pr. III, 12—4), i zato stoje isključivo pod upravom i nadzorom biskupa. (Cfr. Smrekar: Priručnik za polli, upravu. Knj. II, str. 976.)

bitog blagoslova nebeskog na tvoju dušu i tijelo. »Kad bi me čovjek svjetovnjak upitao, što mu valja činiti, da se spasi, ne bih mu umio ni bolje što ni sigurnije preporučiti, nego da stupi u Marijinu kongregaciju.« Tako veli sv. Alfons Liguori.

Dan je to radošti i veselja. Visoko odlikovanje, svrhunaravskie milosti dobio si danas; velika prava, poimence na mnoge oproste i razne povlastice; postaješ dionikom molitava i zasluga svih Marijinih kongregacija na cijelom svijetu. Sama sv. Crkva prima te i stavlja pod osobito okriliće Marijino. Čuveni učenjak Justo Lipsije priznao je još na umoru, da mu je najljepši dan života bio onaj, kad je bio primljen u Marijinu kongregaciju. Zaista se možeš sretnim scijeniti na dan primanja. Ali ne zaboravi, da si uzeo na se i obvezu za:

II. Drugi dan — života. A što će ti ovaj donijeti? Rad, borbe, muke. Nego ne zaboravi pri svemu tomu nikada, da si kongreganist t. j. podanik, štićenik, dijete Marijino.

Kao ptica za lijet, tako je čovjek stvoren za rad. Marija je radila u nazaretskoj kući, radila je marljivo i veselo, radila mirno i ustrajno: tako i kongreganist. Sve za Isusa, kao i Marija, i s Marijom: pa će rad biti lak i zaslužan. — Borba je život ljudski. Sotona hoće da te otrgne od Boga i Marije; s njime je pola svijeta u savezu, i k tomu pridolazi zla sklonost u tvom vlastitom srcu. Ali ne kloni duhom! Marija je pokroviteljica kongregacije; ona je satrla glavu paklenoj zmiji, ona je uzornim vrlinama svojim pokazala, kako će njezin kongreganist presjeći zamke svijeta i dnevnicu napredovati u dobru. Gledaj u nju, navlastito u napastima!

Ne će ti manjkati ni mukā; jedini je to put u nebo. Isus je ovim putem pošao naprijed, ti za njim srčano, postojano; Marija te prati majčinim brižnim okom, vodi te vjernom jakom rukom, tješi te ljubeznom majčinom riječi, jači te novim milostima. Zazivaj je pouzdano!

Tako radi, tako se bori, tako trpi kongreganist. Tako misli i moli, tako se pouzdaje, pobjeđuje i pripravlja na

III. odlučni dan — smrti. Veliki je to dan, važan, bolan, nesiguran i odlučan za svakoga, pa i za kongreganista. Čega da se boji? Za njim je čist, bogoljuban, krepostan život; što je po ljudskoj slaboći pogriješio, oprao je u krvi Jagatca. Budućnost? Ta on smije k svojoj nebeskoj Majci. Marija tjeri od njega sotonom, a boli mu ublažuje pogled, uzdah k Mariji. »Ljepša od života je smrt,« reče revni kongreganist-duhovnik. »Ne bojim se smrti; nemojte moliti, da ozdravim, nego da se ispunji na meni volja Božja!« govorila zbornica-učiteljica. Sličnih primjera dalo bi se navesti mnogo. Sama Marija odvest će kongreganista u nebo, ako je za života bio, što je na prvi dan zborničkoga života obećao: vjerno, dobro dijete Marijino.

Da, možemo tomu zgodno dodati i četvrti: **vječni dan — nagrađe.** Sjajno uskršnjo jutro novog preobraženog dana svanut će i navjestiti dan vječne sreće i slave u lijepom raju. Sav rad miruje. Sve bure zamukoše. Sve suze presahnuće. Izabrano dijete Marijino vraća se u naručaj nebeskoj Majci. Zar ne mislimo premalo na ovaj vječni dan sreće? Pa ipak sadržaje u sebi sve, što si kongreganist može samo željeti. I ne čini li on svaku žrtvu lakom i svaku bol slatkom? Doći će dan plaće, a Marija nagraduje sjajno. — Blago kongreganisti, koji misli rado, misli često na ove velike dane svoje!

Časni Klaudije Kolombjer.

Rodio se 2. veljače 1641. u malenom seocu Sv. Simforijana, blizu Liona u Francuskoj. Početne je nauke primio u zavodu Isusovaca u Lionu i tu bje primljen u Marijinu kongregaciju. Svršivši nauke, stupi god. 1658. u novicijat Družbe Isusove. Poslije postane odgojitelj djece ministra - predsjednika Colberta u Parizu. To mu donese mnogo svjetskog priznanja, ali i

Klaudije Kolombjer.

mnogo zavisti. Božja Providnost dopusti, te ga ministar otpusti u nemilosti, oslobodivši ga tako svjetskih okova, da ga sačuva za veće stvari.

Nakon što je dvije godine bio učiteljem u Lionu, gdje je ujedno upravljao i dvjema kongregacijama, poslaše ga poglavari g. 1675. za starješinu malene Isusovačke kuće u Paray-le-Monialu. Tu se sastao s bl. Margaretom Marijom Alakok, koja je baš u to doba mnogo trpjela radi svojih objava i videnja Srca Isusova. Kolombjer utješi Margaretu i umiri njezinu glavaricu. Margaretu mu točno opisala svoje objave, a on ih poslije prenio doslovce u

svoj dnevnik, koji su objelodanili iz njegove smrti. Taj dnevnik najviše je doprineo, da se je pobožnost k presv. Srcu Isusovu stala u velike širiti posvuda. Nakon što je 18 mjeseci bio u Paray-le-Monialu, bude poslan u Englesku kao propovjednik vojvotkinje od Jorka, čiji je muž kasnije postao kralj pod imenom Jakoba II. Tu je njegov sveti život mnogo doprineo, da su se protestanti izmirili s katolicima. On je uveo pobožnost k presv. Srcu Isusovu u Engleskoj. Priča o uroti Isusovaca proti kralju dovela je i časnog Klaudija u tamnicu, a napokon bude prognan iz Engleske. Povratio se za učitelja u Lion, ali dugo tamnovanje skršilo mu tjelesne sile. Umrije tri godine kasnije, dne 15. veljače 1682.

Malo satiiza njegove smrti, reče bl. Margaretu svojim sestrama u Pareu: »Prestanite moliti se za njega; jer sad on može pomoći vama, i to više nego ikada prije.« Time jasno odade, da joj je Gospodin objavio nebesku slavu vjernoga sluge svoga. Crkva je zapodjela istragu o njegovu životu i čudesima, što ih je Bog učinio po njegovom zagovoru, e da ga proglasiti »blaženim«. Do sada nosi samo naslov »časni«.

Kolombjer se osobito odlikovao nježnom ljubavlju prema presv. Srcu Isusovu. On mu se prvi s blaženom Margaretom posvetio u petak iza osmine tjeolske dne 21. lipnja 1675., pošto mu je malo prije Margaretu isporučila želju Isusovu, da svim silama nastoji pribaviti dužnu čast i štovanje Božanskom Srcu njegovu. Kolombjer je taj časni nalog sretno izvršio; a zato je i zasluzio slavu, što ju danas uživa na nebu i na zemlji, kao pravi »apostol Srca Isusova«. Budimo takvi apostoli i mi, gdje nam se god prilika za to pruži!

Vijesti iz Marijinih kongregacija.

Dubrovnik. U kongregaciji sjeminsaraca obavio je na Bezgrješno Začeće presvjetli gosp. biskup Marćelić u sjemeništu kapelici svečano ustoličenje novoga magistrata i primanje novih članova. Prigodno slovo izrekao je v. o. Dvornik D. L., a ganutljivo je i baš očinski progovor zbornicima i Presvjetli.

Šibenik, kongregacija učenika realne gimnazije. Školske godine 1908.—1914. imali smo u svemu 19 sastanaka; od tih je bio jedan izvanredan, a jedan svećan prigodom proslave tristogodišnjice Marijine kongregacije u Hrvatskoj. Bilo to na Dušovski ponedjeljak. Ujutro nam služio presvjetli gospodin biskup tihu svetu misu, pod kojom nas pricestio, a zatim primio devet novih članica u kongregaciju učenica građanske škole. Navečer bijaše svečana akademija s pjevanjem, deklamovanjem, tamburjanjem i čitanjem sastavka o »Marijinoj kongregaciji«. Ovo je bio naš prvi istup u javnosti, koji je potpuno uspio. Tako je ovašnje građanstvo imalo priliku, da upoznade Marijinu kongregaciju, o kojoj do onda nije imalo gotovo ni pojma. Odziv i susretaj građanstva bijaše preko svakog očekivanja povoljan.

Izvanredni sastanak bijaše u proslavi Konstantinova jubileja, godine 1913. Nekli su naši kongreganisti sudjelovali i svečanoj proslavi tog jubileja u Splitu. — Primili nijesmo ove godine ikoga; ali smo zato izgubili gdjekoga slabica, koji se dao zavesti od bezdušnih husaka, koji su progolili kongregaciju, gdje su samo mogli. Ali sad će valjda vidjeti i oni, koji bi nas morali potpomagati, kamo vodi napredni nacionalizam, koji rada — Principima. Dobro reće naš mještanin Tomaseo! »Ako škola nije crkva, tad je — razbojnica spilja«.

Evo i popisa predavanja, što smo ih čuli prigodom naših sastanaka; možda će komu dobro doći: 1. Da li vjersko pitanje zaslužuje našu pažnju? 2. Sto je smrtni grejeh? 3. Zašto se moramo čuvati i lakoga grejeha? 4. O vjerskom drijemezu. 5. Uzroci i lijekovi bezvjernstva. 6. Povijest i uzroci posta. 7. Kakav bi nam morao biti javni život? 8. O sv. čistoći. 9. Zbornik dijamant. 10. Nadnaravna svrha svete Crkve. 11. O iskrenosti. 12. O pobedi kršćanstva nad poganskostom po Konstantinu Velikom. 13. Papa naš vođa. 14. Sto je Marijina kongregacija? 15. O klerikalizmu. 16. Odgajaj samoga sebe! 17. O ustrajnosti u kongregaciji. 18. Potreba i korist Marijinih kongregacija za mladeze.

K tomu nam je veleć. gosp. upravitelj ri esio ove dvojbe: 1. Može li čovjek biti pošten i bez vjere? 2. Kakav je udio imalo Španjolsko svećenstvo u smrtnoj odsudi Ferera? 3. Sto je to »Spanjolska inkvizicija«? 4. Biblijka povijest o postanku roda ljudskoga i kršćanska moralika. 5. Kako mogu biti blaženi »ubogi duhom« (t. j. umom)? 6. Kako se imamo ogradići proti nezgodama i biti Bogu odani? 7. Kako se imademo u potankostima vladati kod svete pricesti? 8. Nesto o »sv. Johanci«. 9. Do koje mjere imamo strpljivo podnositi usilnike? 10. Da li se dade u naše doba živjeti pravim kršćanskim duhom?

Bilo bi nam drago, kad bi i druge kongregacije objelodanile svoja predavanja; time bi se ne samo upraviteljima olakšalo, nego bi i drugi puno toga naučili. Mi radimo ovako: Na malom papirku bez potpisa napišemo dvojbu svoju ili tuđu, te ju stavimo u »lisnicu« našega nadstojnika. On te cedulje predaje g. upravitelju; a ovaj nam na ta pitanja odgovori ili u obliku pravoga odgovora ili u obliku cijelog predavanja. Tako mu mi sami pružamo gradivo, koje nas najviše zanima, te koje nas i naše drugove za vremena oslobađa od skepticizma, te opće i vrlo pogibeljne datke bolesti.

P.

Zagreb, desetogodišnica radničke kongregacije. — Svečanost se obavila 8. prosinca prošle godine u crkvi s generalnom pricestvu i primanjem u kongregaciju, a izvan crkve sa svečanom akademijom, koju je uz ostale odlične goste počastio i preuzvišeni gosp. nadbiskup Bauer sa svojim generalnim vikarom i tajnikom. Tom je prilikom nadstojnik kongregacije očitao ukratko život i rad kongregacije u ovo prvo desetljeće. Do suza je ganula sve prisutne djevojčica od 5 godina Dragica Čukovečki, koja je izvan programa deklamovala ovu ganutljivu pjesmicu:

Na bojnom polju otac moj Za dom i vjeru biće boji; Ja sama s majkom ostala, Za ocem s majkom plakala.	On nam se često javio, Na srce nama stavio: U Boga da se uzdamo, Dobroti Božjoj predamo;	Jer svojili Bog ne ostavlja, Na dobro sve im upravlja. O Bog dobiti tješit nas I brinut se za naš spas.
Ja svaki dan s majčicom U sveti hram Božji dom, I primam dragog Isusa I Majku Božiju prosim ja:	»O čuvaj, Majko, oca moj, Za ljubav, molim. Sinska Tvog! Na bojnom polju prati ga I zdrava k nama vrati ga!«	

Maia je Dragica proljetos primila prvu svetu pričest. Kojih 200 kruna čistoga prihoda, što je unišlo na toj akademiji, upotrebljeno je u korist naših ratnika i ranjenika te siromašnih obitelji njihovih.

Kongregacija hrvatskih gospoda i gospojica poredila je na Badnjak i na Božić krasnu božićnicu ranjenicima – preko 140 na broju – u vojničkoj bolnici u kaptolskoj školi, gdje zbornice s velikom pozrtvovnošću obavljaju sve i najteže poslove. Na Badnjak su okitile u svakoj bolesničkoj sobi božićno drveće, nabavile ranjenicima najpotrebitije stvari, obdarile ih obilno duhanom, poredile im lijepu večeru, pjevale s njima božićne pjesme i molile se. Svi su se bolesnici za Božić ispoljili i pričestili.

Na Božić su im priskrbile gospode posebnu sv. misu i pribavile im pravi Božićni objed, da im ništa ne uzmanjka, kao da su kod kuće. Troškove za sve to u iznosu od 250 kruna gotovoga novca, ne računajući ovamo darove mesa, peciva, vina itd., pribavile su gospode što iz svojih sredstava, što potporom velikodušnih dobročinitelja, navlastito prečasnog kaptola i vojničkog nadljetičničkog ureda.

Kongregacija učiteljica obukla je iz čednih svojih sredstava pred Božić 24 siročadi iz svojih škola, nabavivši im svu odjeću i obucu. – Isto tako zaođenu i kongregacija djevojaka sedmero sirota.

S bojnih poljana.

Jedan vojni kapelan piše sa sjevernog ratišta u Galiciji:

Od 5 sati ujutru pa sve do podne imam posla s ranjenicima, koji se ispovjedaju i pričešćuju; a poslije podne sa zdravima, koje podučavam u svetoj vjeri. To je dakako tako onda, kad se može. Obratila se sva sila bezbožaca, osobito časnika, okrutnika, bezvjeraca. Samo jedan primjer da navedem! Bio u mojoj regimenti kapetan, poznati hulitelj Gospodin Bog, kojemu se nije smio ni približiti, da mu štograd o vjeri spomenes. Nažalost hrvatski je to sin, pa bi se morao odlikovati u svim hrvatskim vrlinama, ne samo za kralja i za dom, već i za Boga i za vjeru. No sve zaludu. Dne 25. rujna u pet sati i po poslije podne morade na bojno polje. Na polasku reknem mu: »Gospodine, obratite se k Bogu, da Vam bude u pomoći!« A on će mi: »Vi uvijek govorite o tom Vašem Bogu: Vi se s njime i zabavljajte, meni je to dosadno.« Kad bilo sedam sati, dolete dva vojnika k meni: »Velečasni, brže, kapetan umire!« Uzmem ja Presvetu Otajstvo i pohitim s njima. Dodem i imam što da vidim: Kapetan bez desne ruke, a prsa mu sva slomljena. Slabim glasom izgovori: »Vele-

časni, ispjovjedite me; ja umirem. Sada vidim, da ima Bog i da je to Božja kazna... O Bože, oprosti mi barem sada na smrtnom času! Velečasni, molite se za moju dušu! Oprostite mi!« To reče i dušu ispušti.

Takovih je prizora mnogo. A ima i ljudi doista od srca pobožnih. U listopadu smo molili svako jutro krunicu. Do sada se obratilo osam židova na katoličku vjeru, i dvadesetidva grkoistočnjaka: u svemu dakle 32. Teško je, kad ljudi poznaju Boga samo u nevolji, naime za vrijeme rata, a inače ne će da za njega znadu...

Uzeo sam sliku Srca Isusova u lazaret, i tu primaju vojnici svetu pričest svaki dan. Pred tom se slikom zagovaraju vojnici; pače i časnici stave i više cijelog regimenta pod zaštitu presvetog Srca Isusova.

Jedan časnik opet javlja nam, kako je naša momčad željela na Crnom Vruhu u Srbiji da proslavi blagdan Svih Svetih. Napravili su u šancevinu oltar; ali nigdje nikakve slike. Dosjeti se jedan vojnik i uzme s Glasnika o mot i stavi ga na oltar. Pred tom su se slikom svi molili i pjevali pobožne pjesme.

Sadržaj: Kršćanska čednost 25. – Posvetni austrijske pole monarhije Srca Isusova 26. – Tho je krv ovomu ratu 27. – Prva pojava u litanijsama Presvetoga Srca 30. – U sjeni Svetohramista 31. – Bijela haljina 32. – Život bl. Margarete Marije Alakok 33. – Silke iz života Isusova 36. – Kršćanska djevojka za domovinu 37. – Kralj se preporučuje Majci Božjoj i posvećuje Srcu Isusova 41. – Maria Stella... 41. – Zabavljanice 42. – Akademije u dječim kongregacijama 43. – Veliki dan u životu kongregacija 44. – Česni Klasadije Kolombjer 46. – Vljetni iz Marijinih kongregacija 47. – S bojnih poljana 48.

Broj 3.

OŽUJAK 1915.

Tečaj XXIV.

Svim vjernicima metropolije zagrebačke mir i blagoslov od Boga Oca našega i Gospodina Isusa Hrista!*

Pastirska dužnost i skrb naša oko stada Gospodnjega, nad kojim nas je postavio Duh Sveti, da njime duhovno ravnamo i upravljamo, nuka nas, predragi vjernici, da vam u ovim teškim vremenima svi kao na jedna usta i u jedan glas očinski progovorimo.

Evo je već pô godine, kako je ratni požar zahvatilo malone čitav svijet: stotine tisuća ljudi već je ranjeno i poginulo, milijuni sirota već je zakukalo, nebrojena sela i gradovi su opustošeni, a strašnometu ratu još se uvijek ne vidi kraja! A kad se završi rat, onda će se istom razabrati strahovite rane, što ih zadao svemu svijetu a osobito tebi, narode hrvatski! Prenogu je već sada kuća i porodica, gdje se vide krvavi tragovi njegovci. Vjerna žena nariče za pokojnim drugom, sitna i neopskrbljena dječica nad izgubljenim ocem i hraniteljem; mnogi roditelji izgubiše štap starosti svoje, mnoga udova majka utjehu svoju, jedinca svoga. Sve te nevolje ljuto bole duše i srca naša.

Puče kršćanski! suze same nam ne će pomoći, niti će ublažiti nevolju, u koju zapadosmo i koja nam još dugim ratom prijeti. Što ćemo dakle? Kome ćemo se uteći? — Odje ćemo pomoći zatražiti? — Odje ćemo lijeka i melema naći? — Vi i sami, predragi vjernici, dobro znadete, da nam je u svoj-ovoje nevolji i jadu jedini Utještitelj Otar naš Nebeski; Vi i sami predobro znadete, da nam je u svim tjelesnim i duševnim potrebbama najbolja i najslada pomoć u predobrom i pre-milostivom Srcu Isusovu, tome svetohraništu Božije Dobrote i Ljubavi.

Grozni ovaj rat je kazan za svijet, koji se je odmetnuo od Boga, od Objave i zakona Njegova. Nikoje čudo. Bezboštvo i bezvjerie rasirilo je svoje korijenje u svim narodima i pucima, pa kada neiskazana dobročinstva Stvoriteljeva nijesu kadra bila nezahvalnoga ljudstva vje-

* Donosimo ovo apostolsko pismo naših biskupa ako i okasno — broj 2, bio je već doštampan, kad je pismo bilo oglašeno — da mu se i u Glasniku sačuva trajna uspomena i da ga sav narod, i onaj iz drugih hrvatskih pokrajina, čuje i k srcu primi. — (Uredništvo.)

rom i ljubavlju privezati uza Nj, ono je Gospodin u svojem Promislu posegao za kaznom rata, da čovjeka k Istini i pravom putu privede. Nu Njegova kazan nije nikada iz mržnje i osvete, nego je iz milosrđa i pravice.

Predragi vjernici! — I naš hrvatski narod zaslužio je ovu kazan Božju. I kod nas u posljednje vrijeme otudiše se ljudi od Boga i Crkve.

Sa zemnjom u srcu gledamo mlađež, što nam izlazi iz srednjih škola, pogotovo onu, koja polazi više nauke, gdje se na sve pazi, samo ne na vjeru i kršćanski odgoj budućih stupova crkve i domovine. Mlađež pak, koja se posvećuje obrtu i trgovini, mlađež, koja je radi svagdanjega kruha prisiljena poći na teški rad daleko u udinu, vidimo, da se vraća kući većim dijelom takova, te ju vlastiti roditelji jedva mogu prepoznati. A i mnogi odrasli kao da su sasvim zaboravili na Boga, Oca svoga nebeskoga, i na Crkvu, majku svoju. Za njih kao da već nema nikakvih zapovijedi, ni Božjih ni crkvenih: gledajte trgrove, tvornice, gledajte radionice, promatrajte trgovine, zadite u urede: svud se radi svetkom kao petkom, svud su radnici i namještenici prikovani uz svoje mjesto, da ni najsvetijim svojim dužnostima kršćanskim često puta i kraj najbolje volje ne mogu udovoljiti.

Sloge i ljubavi kršćanske nestaje također sve to više; i tako gledamo na svoje oči, kako danas ni rođeni brat s bratom ne može više opstat pod jednim i istim krovom i živjeti kako Bog i Crkva nalaže. I bračna sloga kao da sve više u svim slojevima popušta, a brakolomstvo i preljub već se i javno očituje.

Pogotovo ne možemo u ovom svom pismu prešutjeti rak-ranu tvoju, narode hrvatski, koja bi sama po sebi, da nijedne druge nemaš mane, bila dovoljna, da Bog na te digne ruku svoju: a to je bogumirska psovka ili kletva. Nemamo riječi, kojima da opišemo strahotu i grđobu toga grijeha, koji je izravno naperen na Stvoritelja Tvoga. Zaista se čovjek snebiva od čuda, kada vidi, da nas dobri Bog i Otac naš još žive trpi, a toliki ga jezici, počevši od onih, koji bi se morali spremati, kako će odgovarati pravednome Sucu živih i mrtvih, dan na dan užasno psuju i prokljinju. Pa još kad znademo, da se u mnogim krajevima s muškim natječe u psovki i ženskinje, groza nas hvata i srce nam se steže u strahu, što će biti s narodom, koji ovako pogrdaju Stvoritelja svoga.

Velik je porok hrvatskoga naroda i pijanstvo. Taj grijeh ubija u pojedincu svaki plemenitiji osjećaj, truje tijelo i dušu, razara obitelji, uništaje naraštaje i pukove. Malo ima narodâ u svijetu, koji bi ovome zlu bili tako odani, kako je naš narod.

Ne možemo prešutjeti ni žalosnu pojavu, da se baš oni, koji bi po svojem zvanju i ugledu, što ga uživaju u svijetu, morali običnom narodu u svem prednjačiti, da se baš ti tako zvani naobraženi i bolji slojevi našega naroda otuduju Bogu i Crkvi njegovoj.

Tako vidimo, da se u zadnje vrijeme otrov bezvjerja širio u nas u dnevnoj štampi, u lijepoj knjizi i umjetnosti.

S druge strane srce nam se velikom radošću napunja, kad slušamo, kako se navlastito dobri naš narod seoski, ta srčika naroda hrvatskoga, bezvjerju opire, te upravo pohlepno sluša riječi Božjih poslanika, što mu ih mi od vremena do vremena šaljemo, kako se optimlje za dobrim štivom, koje odgovara kršćanskom srcu i osjećanju njegovom.

Osobito nas veseli, što se sve više i više širi pobožnost presvetom Srcu Isusovu, za koju reče papa Leon XIII., „da je dandanas značajni biljeg Crkve, korablja njezina spasenja, zalog budućega slavlja njezina, podloga svoj nadi našoj u bolju budućnost“. Nikad nije čovječanstvo bilo u ovakoj vremenitoj nevolji, nikad nijesmo s većim strahom gledali u budućnost: ako dakle ikada, a to nam neka sada bude Božansko Srce Isusovo korablja spasenja i naša nada u bolju budućnost.

Velikim si se oduševljenjem, mili puče kršćanski, s cijelim svijetom godine 1899. i ti posvetio Božanskomu Srcu Isusovu. Još si većim slavlјem izručio god. 1900. najboljemu zaštitniku, istome Presv. Srcu Isusovu, najveće svoje blago: svukoliku svoju mladež. Obilni plodovi tih posveta nijesu uzmanjkali i od onda se razvio u Tebi jači katolički život; od onda su stala nicati razna vjerska društva, osobito u počast Bož. Srca Isusova; od onda se zapodjela snažna borba s općim vjerskim nehajem i mrtvilom, koji je bio već sasvim s nama obladao; od onda se duhovno obnoviše mnoge župe i čitavi krajevi.

Ali niti neprijatelj nije mirovao, nego je neprestano sijao neslogu i nepouzdanje, još veći nemar i nehaj glede vjere i dužnosti kršćanskih, još je većom silom stao udarati u novinama na najveće svinjetine naše, još više stao zavadati mladež našu stavljajući joj na svakom koraku tisuć svakojakih zamki. K tome unutarnjem neprijatelju pridošli i vanjski, koji zaprijetiše, da će nam oteti najveća dobra naša: ime naše i sv. katoličku vjeru. Nastao je krvavi ovaj rat, koji je dosada već mnoge nehajnike probudio na živu i djelotvornu vjeru, mnoge rasipne sinove povratio Ocu nebeskome, mnogu nezahvalnu djecu opet doveo k majci Crkvi. S velikom duhovnom utjehom promatramo, kako je u onima, što kod kuće ostalo, procvala vjera i kršćanska ljubav, kako se plemenito natječu, da otaru što više suza, da ublaže što više nevolja i da pomognu što više sirota. To je ono vrijeme, kada ljudi počinju razumijevati, da ima na nebu pravedan Bog, i da se u ova vremena teške kušnje vrši sv. pravda Njegova.

Ne oklijevajmo, braćo, svojom pokorom, već kao skrušena djeca potecimo pouzdano premilosrdnome Ocu svojemu, pohitimo preljubeznom Srcu Isusovu i priznajmo svoje krivnje, grijeha i opačine.

Posvetimo sebe, svoje kuće, svoje porodice, cijoj narod Pre-svetome Srcu Isusovu, stavimo se u Njegovu osobitu zaštitu i obranu.

Tako učiniše svi katolički narodi. U najnovije vrijeme učiniše to sve biskupije u obim polama naše starodrevne države, učinio je to i katolički narod moćnoga njemačkoga carstva. I sam naš premilostivi vladar i kralj Franjo Josip I. na dan Bezgrješnoga Začeca Bl. Dj. Marije dne 8. prosinca 1914. posvetio je u dvorskoj kapeli Schönbrunskoj sebe i svu svoju prejasnu kuću zaštiti Božanskoga Srca.

Slijedimo i mi ovaj uzvišeni primjer. Neka nam burno vrijeme rata i teške nevolje bude vrijeme milosti i milosrđa. Ujedinimo se što čvrše s našim Spasiteljem u Njegovom presv. Srcu. Složimo se svi: djeca i odrasli, muževi i žene, mladići i starci, oni, koji su doma, i oni, koji su na bojnom polju, biskupi i svećenici, složimo se u svećanoj posveti. Presveto Srce Isusovo neće nas ostaviti. U Njemu ćemo naći jakost i utjehu, najteže udarce podnašat ćemo odanom strpljivošću; sve svoje dužnosti vršit ćemo vanrednom revnošću i do kraja ćemo ustrajati u vrućoj molitvi, da dodemo do prave i odlučne pobjede, koju neka nam beskonačna Dobrota i Ljubav Božja što prije udijeli. A onda ćemo

poniznim srcem hvalu uzdati Gospodu i harni hoditi putem pravednosti i kreposti, sjećajući se riječi proroka: *Ovako veli Gospod, Spasitelj tvoj, Sveti Izraelov: ja sam Gospod Bog tvoj, koji te učim, da bi napredovao, vodim te putem, kojim treba da ideš; o da bi pazio na zapovijedi moje! mir bi tvoj bio kao rijeka, i pravednost tvoja kao valovi morski i potomstvo tvoje bilo bi kao pijesak u moru.* (Isaj. 48, 17.)

Evo to-učekujemo od ove posvetbe za nas i za cijelu domovinu našu. Tim pouzdanjem posvećujemo mi, Tvoji duhovni natpastiri, ujedinjeni s tobom, hrvatski narode, sebe i biskupije svoje Presvetome Srcu, sve vas i svakoga napose; naše vojnike, za koje dnevice molimo; udove i sirote poginulih junaka, za koje prosimo melem nebeske utjehe; našu domovinu, za koju u ovo doba posebnim načinom kuca srce naše.

Posveta neka se u svim stolnim, zbornim, župskim i ostalim javnim crkvama obavi što svečanijim načinom u nedjelju 7. veljače.

Ne bez znaka osobitoga Božjega Promista, baš na ovaj dan, u koji smo odlučili, da se cijela metropolija naša posveti Božanskomu Srcu Isusovu, sv. Otac Papa Benedikto XV., slavno vladajući glavar svega kršćanstva, naredio je, da se u svim crkvama katoličke Evrope molj za što skoriji mir, te je za to i posebnu propisao molitvu. O da bi se dobri Bog smilovao narodima i uslišao vapaj svoje Crkve! Mi ćemo molitvu sv. Oca spojiti s našom posvetom Božanskome Srcu u tvrdoj nadi, da će nas Bog to radije uslišati.

Na samu posvetu neka se vjernici priprave trodnevnom pobožnošću te skrušenom isповijedu i sv. pričešću. Zato određujemo:

- da se ovo naše pastirsko pismo imade pročitati u svim crkvama hrvatske metropoliye u nedjelju dne 31. siječnja.

- da se u svim crkvama dne 5. i 6. veljače u jutro iza sv. mise izloži presv. oltarski Sakramenat i pred njim izmole litanije o presv. Srcu Isusovom s otpošnjom; poslije podne pak o zgodno vrijeme neka se drži blagoslov s presvetim Otajstvom, i pri tom izmole litanije o presv. Srcu Isusovu s otpošnjom i s himnom *Tantum ergo i Genitori;*

- u nedjelju pak 7. veljače nek se presv. Otajstvo izloži u jutru u 6 s. na klanjanje sve do konca svećane misе. Gdje su bar dva svećenika nek se uzme za taj dan svećana misa *Missa de SS. Corde Jesu ut missa solemnis pro re gravi, s Gloria i Credo, unica oratio i Praefatio Crucis;* gdje je samo jedan svećenik, ima se služiti svećana misa de ea s propisnom commemoracijom de SS. Sacramento. Nadalje se ima u propovijedi protumačiti značenje posvete naroda i pojedinka Božanskome Srcu. Poslije mise neka svećenik izmoli zajedničku posvedu po priloženom oblicku; zatim molitvu sv. Oca Pape Benedikta XV., napokon *Tantum ergo, Genitori, oratio i blagoslov sa Svetotajstvom.*

U Zagrebu, dne 19. siječnja 1915.

Dr. Antun Bauer, v. r. metropolita i nadbiskup zagrebački.	Dr. Ivan Krapac, v. r. biskup bosanski ili dakovacki i srijemski.
--	---

Dr. Dionizije Nyaradi, v. r. posvećeni biskup abylenški, apostolski administrator eparhije križevačke.
--

Josip Šnidaršić, v. r. kapitularni vikar biskupije senjske.	Dr. Dragutin Smokvina, v. r. kapitularni vikar biskupije modruške ili krjavskie.
---	--

Stijeg Hrvata — Srce Krista!

K posveti Hrvatske Presvetome Srcu.

Sa svih strana bojni krik se ori,
Kô svjet čitav paklom da se
stvori;
Dan za danom lije krv se vuela,
Poju bolna, smrtna se opijela...
I Hrvatska digla barjak svoj,
Hrabru četu povela u boj,
Da se bori dušom svom
Za svog kralja i za dom!
Pošo Hrvat kao lav,
Dušom, tijelom pošo sav;
Kano soko leti siv,
Da se bije kao div,
Te u ljutom, krvavome boju
Spase dragu djedovinu svoju...
Hrvatska, oj mučenička mati,
Što li rod tvoj sve već ne prepati!
Malo njemu svanu srećnih dana,
Ali mnogo podnje teških rana...
Kad god bilo štitit krst, slobodu
zlatu:
Na braniku stati bijaše Hrvatu!
Ah, mnogu suzu, rode moj,
I mnogu proli krv;
Za Boga svog i domak svoj
Ti zgažen bi kô crv...
Al' s visina,
S plavetnih vodriva
Gleda budno Otac blagi,
Sto mi narod trpi dragi.
Dosta njemu crnih tvojih jada,
Stog usrećit želi tebe sada.
Preko usta brižnih nadpastirâ
Zbori tebi višnji Vladar mira:
»Hrvatska, oj zemljo dičnih so-
kolova,
Blagim će ti sjajem sinut sreća
nova.

Evo ja otvaram plamne svoje
grudi,
Rujna zora iz njih tebi da zarudi.
Hrvat sved je bio
Vjeran Bogu svom,
Rumen-krvnu lio,
Da obrani dom.
Pa stog ga opet zovem ja
Pod sveti barjak svoj,
Na kom u žaru sunca sja:
Da Hrvat vijek je moj! « —
Oj, Kriste, Sunce naše,
Gle, sva se Hrvatska diže
I Tebi, Spasu svome,
Vjernost sad prisije.
Ah, Tebi starca uvelo oko,
I mlađanib grudi čuvstvo duboko;
I ona srca probodena,
I ta tjelesa izranjena,
I starimlad sad šalje zavjet sveti:
Pod slavnim stijegom Tvojim da
živjet će i mrijeti;
Oj primi, Kriste, u stan Srca svoga
Zemlju dičnog branitelja Tvoga
I Subića i Zrinskoga!
Tvoj nek svaki list je naših zelen-
gora,
Tvoji pusti žali sinjega nam mora;
Tvoja nek je Slavonija ravna,
Tvoja, zavijek Tvoja i Bosna nam
slavna!
Ti nam budi sjajni, vječni Ideal,
Kad zaprijeti pakla strahoviti val.
Srce Tvoje zalog boljih nam je dana,
Ono stišat boli teških će nam rano.
Zato dizat ćemo smjelo barjak Tvoj
I do zadnjeg daha biti za Te boj!

Branislava.

Medalje mjesto škapulara.

Sv. Otac papa Benedikt XV. dopustio je odlukom od 10. studenoga 1914 da za vrijeme ovoga rata može svaki svećenik za vojnike blagoslovati običajne medalje (na jednoj strani barem poprsje Srca Isusova, a na drugoj ma kakva slika Majke Božje) te ih poslati, bili ti vojnici na bojištu ili u kasarnama ili u bolnicama i pripadali ma kojoj narodnosti. Blagoslovju se tako, da nad takvim medaljama svećenik napravi jednostavan znak križa, i to toliko puta, za koliko škapulara hoće, da ta medaljicu vrijedi; a tih je, kako je poznato, sedam. Vojnike ne treba upisivati niti moraju osobno prisustovati.

Pobožnost k sv. Josipu.

**Opća nakana molitava i dobrih djela u ožujku,
blagoslovljena od sv. Oca pape.**

Imeđa Isus i Marija jesu najdraža i najslađa katoličkome srcu. Nu mi kao da istom onda kušamo i čutimo svu slasti i dragost ovih svetih imena, kada uz ime Isusovo i Marijino i sv. Josipa spomenemo. Kao što su Isus, Marija i Josip nekoć na zemlji, a sada i u nebu usko sjedinjeni, tako su i u katoličkome srcu nerazdruživa njihova imena. To su ona imena, koja kršćaninu i radost zasladjuju i žalost razblažuju; to su ona imena, s kojima on dan počinje i dočinje; to su ona imena, za koja katoličko srce želi, da mu budu zadnje riječi na samrtnoj postelji, kao što su bile prve u kolijevci.

Otkle ovolika obljudljenost, ovoliko poštovanje i pouzdanje u posvetnoj molitvi k sv. Josipu? Iz njegova uskog odnošaja prema posvetnoj molitvi k sv. Josipu. Iz njegova uskog odnošaja prema Isusu i Mariji. On je muž Marijin, on je pred ljudima zakoniti otac Isusov. Kud ćeš veće časti i odlike od ove? Tko je drugi ma samo sličan sv. Josipu?

Prava bitnost pobožnosti sv. Josipu lijepo je izrečena u strjelovitoj molitvici, koju je sveta Crkva nadarila oprostom od 300 dana: »Sveti Josipe, uzore i zaštitniče štovatelja presvetoga Srca Isusova, moli za nas!« Pa uistinu ona je pobožnost Bogu i svećima najmiljija a nama najkorisnija, s koje se mi trsimo, da sveće većma naslijedujemo i ponizno ih zazivamo u pomoć u našim potrebama. U čemu dakle da naslijedujemo sv. Josipa i u čemu da nam bude zaštitnik? U obiteljskom životu.

Obitelj je izvor sreće i blagostanja ne samo za pojedince već i za čitave narode, ne samo za domovinu, nego i za svetu Crkvu. I kao što su dobre obitelji temelj i izvor blagostanja i sreće kojega naroda, tako su opet zle obitelji smrt i grob narodnoga života, snage, poštenja i vjere. S ocem, majkom, s braćom i sestrama ne možeš da živiš u slozi i ljubavi, pa ćeš sa sugrađanima živjeti u ljubavi i slozil. Ne slušaš glas oca i majke, a slušati ćeš glas domovine i Crkve! Ne pomažeš svoje roditelje, ne žrtvuješ se za njih, pa da se onda žrtvuješ za domovinu i vjeru! Jasno je dakle, gdje je rastrovan obiteljski život, da je i čitav narod otrovan, da mu je već krv rastvorena, a stablo života podgrizišeno; pokvareni obiteljski život jest ne prebôna rak-rana na narodnom tijelu.

A kako je s hrvatskom obitelji? Je li hrvatska obitelj još uvijek nepredobiva kula hrvatske jakosti i poštenja, trijeznosti i umjerenosti, stalnosti i vjernosti prema Bogu i domovini? Često se čuju tužbe na hrvatsku obitelj, da je i u njoj sjeme nesloge i razdora niklo; da je zagušni dah nečudorednosti i naš dom okužio; da bezbožni svjetski duh sve to više maha preotimlj. Nestaje poštovanja i odanosti u mladih prema starijima; nestaje u starijih brižne i strpljive ljubavi prema djeci. Roditelji ne smatraju više, da su im mnogo brojna, zdrava i dobro odgojena djeca najbolji ukras, najveća dika i ponos. Širi se neumjerenost u jelu i pilu; raskoš u odijelu; ove pak uništaju čistoću, bračnu vjerenost i ljubav u obiteljima. Gostionica šu i krčma, a ne rodena kuća i crkva, najmilije stjecište našega svijeta,

Isusa vode opet k Pilatu.

osobito mladega, u nekim krajevima čak i ženskoga; ovdje su kojekakve bezbožne i nećudoredne novine postale njihovo evandelje. Posljedice su toga strašne; nećudorede ispija i truje narodnu snagu i život; raskoš i neumjerenost upropošćuju narodni imetak; bezbožne i nećudoredne novine i nauke otimaju narodu vjeru i ljubav Isusa Krista. Stoga izumire narod, stoga se s nestašice i bijede iseljuje u strani svijet i svoju očinsku grudu prepušta stranom došljaku.

Šta će na sve ovo štovatelji Presvetoga Srca Isusova? Nek upru svoj pogled na sv. Josipa i njegovu uzor-objetlj nazaretsku. U Josipa neka se ugledaju hrvatski oci obitelji, u Mariju hrvatske majke, u malog Isusa hrvatska djeca: i eto nam preporodenoga doma!

A što je učinilo svetu Obitelj tako sretnom? Zar možda zemaljsko blago i bogatstvo? Ali Josip je bio siromašni tesar! Ili su možda bili bez svakoga križa i napasti? Ali pokolj u Betlemu, bijeg u Egipat! Ili mu je radnja sjajno napredovala, da je bilo posla i zasluge na pretek? Evangelje i predaja ne vele o tom ni riječi. Izvor sreće bio je u ljubavi i odanosti prema Bogu, u ljubavi i odanosti prema vlastitoj obitelji. Boga je sv. Josip prije svega i nada sve ljubio; njemu je bio svim srcem i svom dušom odan; njegovu je sv. volju iznad svega cijenio. Vjerovao je u ljubav i mudru providnost Božju, pa joj se posve povjeravao. Sveti je Josip ljubio svoju obitelj: Isusa i Mariju. Za njih je živio, za njih je radio, na njih je dan i noć mislio i za njihove se vremenite potrebe savjesno brinuo. Sreća je bila u svetoj Obitelji nazaretskoj, jer je među njezinim članovima vladala požrtvovna i djelotvorna ljubav; sreća je bila, jer je ta njihova ljubav bila iskrena i otvorena, stalna i vjerna, čista, nebeska.

Sve u jedno: hoćemo li, da i naše hrvatske obitelji budu uistinu kršćanske, neka se ugledaju u svetu Obitelj Josipovu.

Koji je na zemlji bio tako mio Srcu Isusovu, zar da mu ne bude i u nebu? Znaju to dobro svi pravi katolici, pa ga zato ne samo pojedinci nego i cijela društva i crkveni redovi, dà i svakolika Crkva izabra svojim zaštitnikom. A sv. Josip pokazao se vazda vrijednim ovolikog pouzdanja. Sv. Terezija svjedoči: »Ne sjećam se, da sam ikada što zamolila od sv. Josipa, a da nijesam dobila...« Time je puno rečeno.

Osobito je sv. Josip mogućan pomoćnik u unutrašnjim kušnjama i u vremenitim potrebama života. Ako su hrvatske obitelji ikad imale razlog, da se zbog ovoga obrate na sv. Josipa, to ga imaju sada. Iza ovoga nemiloga rata nema kuće, u kojoj se ne bi čuo plać i jauk. U jednoj obitelji oplakuju mrtvoga oca; u drugoj žale otac i mati miloga sina, a djeca dragoga brata; u trećoj opet kuka vjerna druga nad nezaboravnim vojnom svojim; ondje opet leži bogalj bez ruke ili noge, a on ih je sve hranio i uzdržavao... Tko će opisati svu bijedu i nevolju, što ju prouzročio krvavi rat?

Tko će nam tu pomoći, tko li nas utješiti? Sv. Josip! Veća je moć njegova od moći naših neprijatelja; više nam može dati ljubav njegova, nego li mržnja naših dušmana oduzeti.

I ako je Bog tražio od nas teške žrtve, i ako je pozvao k sebi naše mile i drage, nije nas ipak ostavio sirotama: dao nam je sv. Josipa za oca. Samo se uzdajmo u njega i u moćni zagovor njegov kod Presvetoga Srca; predajmo se posvema mudromu vodstvu njegovu!

J. Filipović D. I.

Posveta Hrvatske Presv. Srca Isusova.

Za čim su kroz godine i godine živom željom čeznuli toliki štovatelji Srca Isusova, što su već dugo očekivali svи dobri katolici u Hrvatskoj, to se napokon dogodilo: Dana 7. veljače ove godine 1915. posvetila se Hrvatska Božanskom Srcu Isusovu. Dok su već prije to učinila naša braća u Dalmaciji i Istri i Bosni, rečenoga dana postavljena je tomu svečanomu činu kruna u Hrvatskoj i Slavoniji. Sve biskupije, sve hrvatske pokrajinе posvetile su se Presv. Srcu tako, te se može i smije punim pravom reći, da je sada s a v hrvatski narod i sva Hrvatska posvećena Presv. Srcu Isusovu.

U času, kad se i kod nas stala u velike širiti opća čudoredna iskvernost, navlastito mladeži, u času, kad se i očito bezvjerstvo počelo i kod nas javljati, posvetismo uzdanici svoju, svukoliku mladež hrvatsku Božanskomu Srcu Isusovu. Svi smo živi svjedoci, kako je sretna bila ta namisao i kako je krasnim posljedicama ta posveta mladeži urodila. To je bio početak; kruna je postavljena sada. Uskoroće doduše taj čas vanredno teške vanjske prilike; ništa zato; samo kad je nadošao! Hrvatski je narod stavljen javno i svečano po svojim zakonitim duhovnim poglavarima i uz neopisivo oduševljenje svih slojeva naroda pod okrilje i zaštitu Srca Isusova, i to nam je dosta!

Ali što, zar sada smijemo prekrstiti ruke i očekivati s neba čudesa? O nel! Podnipošto nel! Sada valja vjerno držati obećanje, što ga zadadosmo Božanskomu Srcu Isusovu, e da i ono ostane spram nas vjerno obećanjima svojima. Kad smo se jednom sasvim izručili i posvetili Presv. Srcu, treba da i govorimo i radimo kao svojina Srca Isusova. Što hoće Srce Isusovo, treba da hoće i narod, njemu posvećen; a što ne će Srce Isusovo, to ne smije htjeti ni narod, njemu izručen. Njegov dakle zakon neka nam je nada sve častan i svet; njegove ustanove, osobito Crkva njegova, duhovna uprava, svi sakramenti, svukoliki članci slike katoličke vjere naše, sve mudre uredbe, ustanove i običaji crkveni; sve to neka nam je odsele nada sve zemaljsko blago milo i drago. Po načelima Isusovima odsada ćemo živjeti više nego dosada; njegovu volju i odredbe poštivat ćemo odsele više nego dosele; uz njega ćemo prianjati čvršće nego dojako, za njega živjeti, za njega raditi više nego smo to prije činili.

„Katolički List“ (br. 4.) doneo je »dodatak pastirskome listu hrvatskih biskupa«, po kojem se zadnja točka 3. (vidi str. 52.) promjenila u toliko, da je po naredbi sv. Oca pape cijeli taj dan ostalo Svetotajstvo izloženo. Ujutro prigodom ispostave molio se psalam »Miserere« (Smiluj mi se, Bože) s posebnom molitvom. Klečanju je prisustvovala sva školska mladež. Posveta Presv. Srcu obavila se poslije sv. mise, a molitva za mir iza večernjice u 5 sati poslije podne, kojom se prilikom molila i krunica Gospina te litanije sviju Svetih. — Sv. Otac podijelio je toga dana potpuni oprost svim vjernicima, koji su primili sv. sakramente i prisustvovali rečenim pobožnostima.

U Zagrebu se obavila posveta svečano u svim crkvama. U pravoslavnoj crkvi prisustvovali su posveti svekolike oblasti. U svetištu Srca Isusova držana je prije posvete pet dnevnna pobožnost s propovijedu.

Srce Isusovo, u krilu Djevice Materice od Duha Svetoga satvoreno.

ele stručnjaci, da kod postanka čovjeka najprije postaje srce i njegovo kucanje. To je prvi znak života. A srce, odnosno njegovo kucanje, obično da je zadnje, što prestaje u čovjeka.
Dakle je i tjelesni život našega Spasitelja započeo sa Srcem i njegovim kucanjem. Kucanje toga Srca uzdržavalo je njegov život za 33 godine; djelovalo je kod svakoga djelovanja, naučavanja, patnja, truda i muka; a sa zadnjim kucanjem na križu prestade zemaljski život Spasiteljev. Kod uskrsnuća opet oživje Isus, pošto je ovo Srce iznova zakucalo u proslavljenom tijelu; da više nikada ne prestane kucati do vijeka. Srce je dakle i u tijelu Isusovu najznamenitiji i najplementitiji dio.

Što nas dakle uči sv. Crkva ovom izrekom: »Srce Isusovo u krilu Djevice Materice od Duha Svetoga »satvoreno« ili »sazdano«?«

Uči nas, da je Srce Isusovo postalo ne sudjelovanjem muža od matere, kako se svako srce čovječe začinje, nego da je sam Duh Sveti stvoriteljnom svemogüćnošću svojom u ovom jedinom slučaju nadomjestio muža. Duh Sveti je osobno *satvorio*, sazdao Srce Isusovo, i to ne iz ništa, kako stvara dušu čovječju, nego iz krvi bl. Djevice Marije. — Zato Isus kao čovjek nema oca. Što kod našega začeća čine sile naravskе, to je kod začeća Isusova učinio Duh Sveti silom svemoći svoje. Odovud slijedi, da je Srce Isusovo i posvom postanku najsvetije Srce; jer tako nije ni jedno drugo srce postalo. Samo je Srce Isusovo po Duhu Svetom satvoreno.

Ljudi mnogo drže do svoga porijetla, do otmene obitelji ili ča do kraljevske krvi. Židovi su se ponosili i pozivali se na porijetlo svoje, koje su izvodili od Abrahama. Ali jedini Bog-čovjek — Isus — ima najviše porijetlo: od samoga Duha Svetoga.

A ne imenuje li se Isus sinom »Davidovim«? Jest, to proroci vele, pa i sam Isus to kaže; ali to je samo po Materi. Marija je od krvi Davida kralja; te zato i zazivamo Presv. Srce: »u krilu Djevice Materice satvoreno«. Marija je od krvi Davidove, a Isus je od krvi Marijine od Duha Svetoga satvoren.

Presv. Srce Isusovo je

živ kalež,

satvoren od najvećega umjetnika, iz suhog zlata. Sv. Crkva propisuje, da kalež bude od zlata ili srebra načinjen, ili barem čaša kaleža da bude od zlata; pa ako je od srebra, da bude čaša iznutra pozlaćena. To Crkva zato propisuje, jer u kaležu pretvara svećenik u sv. misi vino u presv. krv Isusovu. Bezbroj umjetnika već je pokazalo svoju umjetnost, da napravi umjetnički kalež. Ali neizmjerno je natkriljio sve ljudske umjetnike vrhovni Umjetnik — Bog Duh Sveti, kad je od Djevice Materice satvorio živ kalež, Presv. Srce Isusovo, koje sadržaje njegovu presv. krv.

Što tome Srcu podaje još veću, neizmjernu čast, to je, što je Duh Sveti u istom trenutku, u kojem ga je satvorio ujedno ga i sje-

dinio sa drugom Božanskom osobom, sa Sinom Božjim. Tako je to Srce pravo Božansko Srce. — Sv. Cyril Aleksandrijski služi se ovom prispodobom, da protumači otajstvo, što se je zbilo kod utijelovljenja Sina Božjega. Ugljen, veli on, pošto ga pronikne organ, postaje sjajan, vruć i silan, premda narav ugljena i ognja ostaje ista. Tako je postala narav čovječja u Kristu, pošta ju je pronikla Božanska narav Sina Božjega: sjajna, proslavljenja, silna, jaka, Božanstvena, premda je jedna i druga, i Božja i čovječja narav u Kristu ostala neozlijedena, nepomješana, netaknuta.

Bog je pri stvaranju našega tijela svakome udu opredijelio posebni rad, posebnu službu. Oku da gleda, uhu da čuje, jeziku da govoriti; tako je odredio da srce čuvstvuje, osobito pak da

Ljubi.

Zato je Duh Sveti i Isusu satvorio Srce, da Boga i nas ljubi. Nijedno srce nije tako i toliko ljubilo Boga i nas, kao Srce Isusovo.

Srce je Isusovo »bezdrobno sviju kreposti«, kako ga Crkva pozdravlja u litanijama. Al ljubav mu je ipak najveća. Ljubav je kraljica i život sviju kreposti. »Ako imam proroštvo,« veli sv. Pavao u prvoj poslanici na Korinčane 13, 2, »i znam sve tajne i sva znanja, i ako imam svu vjeru da i gore premještam, a ljubavi nemam: ništa nijesam.« Ljubav je Srca Isusova tako velika i divna, da ju nijedan stvoreni um ne može dokučiti.

Dvostruka je ljubav plamnjela u Presv. Srcu Isusovu. Božja ljubav, koja nema granica, neizmjerna je; i prava čovječja ljubav, koja ima granica, — kako sv. Toma veli, — ali je ipak tako velika, da ju samo Bog može mjeriti.

Ova se ljubav zove Božanska, jer čovječja narav Isusova privata kao prava svojina drugoj osobi Božanskoj. Zato je i Srce Isusovo pravo Božansko Srce i ljubav toga Srca prava je Božanska ljubav.

To Srce je Duh Sveti zato satvorio, da bude dostoјno i poglavito sredstvo, kojim će grijesni rod ljudski izmiriti s Bogom.

Kad se srce svakoga pravednika, makar i ne bio svetac, drži u časti, kako da ne častimo Presv. Srce Isusovo, kojim smo od propasti izbavljeni i na Božanski život preporoden! To većma smo dužni Presv. Srce štovati i klanjati mu se, što je to Srce i sada nepresahnjivi izvor sviju milosti Božjih. »Ja ti obećajem,« govori Isus bl. Margareti, »da će se Srce moje raširiti i milostima ljubavi svoje obilno nadariti one, koji mu iskažu počast i uznastoje, da mu je i drugi iskažu.«

Ona dva slijepca, o kojima sv. Matej Evangelista govori, nijesu toliko znala o dobroti Srca Isusova, koliko mi znamo. A ipak kolikim su ga pouzdanjem zamolili, da učini na njima veliko čudo, da zadobiju vid! Znamo, da ih je Isus odmah ozdravio. Tolika mu je dobrota, da nikoga ne odbija, koji ga s pouzdanjem bilo ma za koju milost zamoli. Zato se u svim potrebama i nevoljama svojim s velikim pouzdanjem utećimo predobrom Srcu našega Božanskoga Spasitelja!

Srce Isusovo, u krilu Djevice Matere od Duha Svetoga satvreno! Smiluj nam se!

Slike iz života Isusova.

Kad Židovi razabraše, da Pilat kani Isusa pustiti na slobodu, uzeše vikati, što ih grlo nosi, da ga odsudi. »On buni narod,« govorahu, »onamo od Galileje!« Ova riječ dobro dođe sucu kavaci, da ih se riješi. U Jeruzalemu bio naime onih dana kralj Irud, koji je upravljao u ime Rimljana Galilejom. Njemu će dakle Pilat poslati Isusa, da ga on kao svoga podanika sudi. I posla ih sve k Irudu.

Tu je Gospodin doživio novo poniženje i nove nepravde. Irud ga smatrao nekakvim čarobnjakom te se unaprijed veselio, da će sada vidjeti kakvo njegovo umijeće, jer takvim je držao sva čudesa Isusova. Ali baš radi te njegove nevjere i radi bezbroj drugih javnih opačina njegovih ne htjede ga Isus ni pogledati, a kamo li ga udostojati koje riječi. To razbjesni Iruda te da nekako pokrije svoju sramotu, nazva Gospodina lučakom, pa mu se kao lučaku, koji se utvara, da je kralj, dade narugati sa svom vojskom svojom, koja ga je dopratila ovamo.

Tako eto stoji Isus poput ludaka pred Irudom i njegovom četom, Kakvo poniženje! Isus, Mudrost Očeva, Istina Božanska, stoji tu u bijeloj haljini jednoga ludaka! Evo utjehe za nas, kad nedužni stradavamo!

Ni Irud ne odsudi Isusa, već ga povrati k Pilatu. Naša slika na strani 55, predočuje Isusa u času, kad ulazi opet u sudnicu Pilatovu. Od jednoga suca vode ga do drugoga; a on na sve šuti zadovoljavajući strogoj pravdi Očevoj za naše grijeha. Tko takvu ljubav ne bi ljubio! Tko bi takva prijatelja mogao ikada više uvrijediti!

Pilat priznade u više navrata javno pred svim narodom, da na Isusu ne nalazi nikakve krivice; uza sve to reče: »Dat ću ga dakle išibati, a onda ću ga pustiti.« Dakle zato što je nevin, zato će ga dati išibati! Još se valjda nikad nije pravdi i istini tako pljuvalo u lice, kao sada, kad se radi o Spasitelju svijeta. Bičevanje je bila strahovita kazna. Tako su kaznili samo najveće zločince. Jadne žrtve bile bi tako isprebijane, da su ostale poslije sakate kroz sav svoj život; k tomu još i osramoćene i lišene dobrega glasa. Na tu kaznu odsudi dakle nepravedni Pilat Isusa.

Izvedeo ga u dvorište. Privezaše ga o jedan stup, pošto su ga prije lišili odijela. Pogledaj samo sliku na strani 65.! Ruke su mu već svezali; sad mu vežu noge. Jedan krvnik udara ga nemilo velikim šibama, a prisutni književnici, farizeji i starještine rugaju mu se derući se iz svega grla. Šibe padaju po nježnomu tijelu, koža se crveni, krv probija i pišti iz ljudih rana. Isus je već sav obnemogao, i da nije svezan, pao bi ničice. — —

Ti, koji to s užasom promatraš, ne ljuti se ni na krvnike ni na Židove, već na se i na svoje grijehе. Radi ljudske mekoputnosti, radi ljudskih besramnosti svake vrsti i nečistoće trpi Isus ovo strahovito poniženje i ove užasne muke. Neka ti se ova slika duboko usjekne u dušu i neka ti vazda lebdi pred očima, kada te snade napast, da se iznevjeriš Bogu svome. Upoznaj i u tim mukama, koliko te ljubi Bog tvoj, kada radi tebe toliko trpi! Oplači svoje grijehе, dok još možeš, i vrati se na pravi put, dok je vremena. Brzo će doći dan, prije nego i misliš, kad bi mogao ti biti privezan uz stup usred pakla, te bičevan za sve vječnosti. Ovaj primjer nevinoga Isusa neka ti bude moćno poticalo, da oplakuješ zablude svega života svoga sve do smrti. Jer kad ovako na sudu Božjem prolazi sama Svetost, što će istom biti s opačinom!

Srce Isusovo na Križnom putu.

I. Pilat odsugjuje Isusa na smrt.

*Srce Tvoje, o Isuse mili,
Gorke boli čutjelo je tada,
Što ih puk Tvoj neharni Ti zada,
Kad Pilata predao Te sili.*

*Ah! kol' Srce Tvoje to ucvili,
Koliko je kidalo ga jada,
Kadno vidi dušmane si sada,
Što pred malo prijazni Ti bili!*

*Bilo to pred nekoliko dana,
Kad si išo put Jerusalema,
Klicali su „Slava!“ i „Hosana!“*

*A sad puk taj osudu Ti spremi,
Milosrđa prema Tebi nema;
Raspni njega: viču sa svih strana!*

*Da od vječne propasti izbavi
Neharnike i spas im pribavi,
Drage volje na muke se preda.*

III. Isus pada 1. put pod križem.

*Drage volje na muke se preda,
Nosi križ na goru Kalvariju,
S križem nosi griehe ljudi sviju —
Orozan teret, nositi se ne da!*

*Isus pade malaksav s ozlieda,
Ipak usta i vodi litiju;
Zloradi mu dušmani se smiju,
Jer im srce hladnije od leda.*

*A milosno Srce Isusovo
Iz ljubavi teški teret nosi,
Izaija tako prorokovo;*

*Da od grieha oprost nam isprosi,
Vječna kazna da nas ne pokosi,
Kako piše sveto Božje Slovo.*

II. Isus uzima na se križ.

*Raspni njega! viču sa svih strana,
A Pilat im dopuštenje dade,
Nek po volji sa Isusom rade,
Pa ih gleda iz svojega stana.*

*A svjetina na zlo nahuškana,
Teški križ u pripravi imade;
Isusu ga natovari tade,
Prem mu tielo bješe jedna rana.*

*A Isus ih samilosno gleda,
Srce mu je prepuno ljubavi,
Nema u njem osvetnoga jeda.*

IV. Isus susreće svoju Majku.

*Kako piše sveto Božje Slovo:
Kadno Isus na svom križnom putu
Podnosi sudbinu si krutu,
Proroštvo s' ispuni Simonovo,*

*Što ga nekoć Majci prorokovo,
Da će trpjjet bol i muku ljutu,
Gazit stazu bodljikam posuta.
A to sve za milo diete ovo.*

*Došla ura sada za Mariju,
Da si gleda Sina ljubeznoga,
Kako nosi križ na Kalvariju,
Znajuc, da je volja Oca Boga,
Da iskuša Srce Sina svoga,
Hoće l' nositi griehe ljudi sviju?*

VI. Veronika praža Isusu rubac.

*Hoće l' nositi griehe ljudi sviju?
Višnji Otac jur od vleka znade,
Da se Isus pokorit imade,
Te pretrpjete smrt najsramotniju.*

*Nosec križ na goru Kalvariju,
Ranjen, trudan više puta stade;
Židi gledu, šta će činit sade,
Te pograbe nekoga deliju:*

*To bje ratar Cirenejac Šime,
Sile ga, da Isusu pomaže,
Nositi križ, da ide za njime.*

*Prem se Isus s muke prenemaže,
Srce mu se s voljom Oca slaže,
Ocu svom je poslušan sa svime.*

*Kad se otro, rubac joj povrati,
S rupcem joj i svoju sliku dade,
Tim joj milu uslugu naplati:
Nek se kao dokaz vječni znade,
Koji Njemu što za ljubav rade,
Njegvo Srce platu će im dati.*

VII. Isus pada 2. put pod križem.

*Njegvo Srce platu će im dati,
Kojim god je srce milostivo,
Te promisle, kako je to krivo,
Što nedužni Isus muke pati.*

*Zašto pati? Jersvijet mora znati,
Da mu j' Srce milosrđe živo,
Te križ nosi za grijeh dobrostivo,
Prem ne može već na nogam stati.*

*Opet pade, sad po drugi puta,
Da od grjeha grješnike pridigne,
Nek ih mine sudbina preljufa;*

*Da ih kazan paklena ne stigne,
Koljeno se Njegvo k padu prigne,
Sveta krv mu putem je prosuta.*

VIII. Isus tješi pobožne žene.

*Sveta krv mu putem je prosuta;
Njega žale žene ovostranke,
Plaću nad njim iste nepoznanke,
A On njima vikne usred puta:*

*Daљ vam zamnom nevolja eljata?
Ne žalte me, Jerusalētanke!
Sebe žalte i svoje podanke
Jer vas ne će minut sudba kruta!*

*Popostaje, da se kriepi time,
K njemu tad Veronika pristupi,
Svoj mu rubac sažalno ustupi,
Da ga primi, i da s' otre njime.*

*Kad ja moram trpjeti ovako,
Premda moje Srce je nedužno,
Tad možete prosuditi lako :*

*Kako tamo, gdje je sreća kužno
I od grijeha posvema je ružno, —
Teška kazna biti će svakako.*

IX. Isus pada 3. put pod križem.

*Teška kazna biti će svakako!
Grješnicima, koji tvrdokorno
Ustraju u griesim nepokorno:
Vječna kazna biti će im pako.*

*Dragi Isus ne želi im tako,
Vijek mu Srce na milost je horno,
Premda tijelo posve je umorno,
Te on pade onemogav jako.*

*Treći put vec pade Isus dragi,
Da pridigne nas od naših grijeha,
Te nam jednom bude Sudac blagi.*

*Zator grijeha njegova je utjeha,
Najviše mu do tog je uspjeha.
Nosi križ na iznemogloj snagi.*

X. Isusa svlače.

*Nosi križ na iznemogloj snagi,
Teškom mukom dođe na Golgotu,
Tu mu Židi spremaju sramotu :
Svlače ga, da bude posve nagi.*

*I tu bol pretrpi Isus dragi,
Gleda njinu sramotnu rabotu,
A Srce mu spremno na dobrotu, —
Ljubav zlobu preteže na vagi.*

*Sve pretrpi rad našeg spasenja,
A to sve mu Srcu nije dosti,
Njegova ljubav sprama nam nejenja;*

*Predaje se svakoj ružnoj psosti,
Samo da je nama vir milosti.
Još dolazi vrhunac trpljenja.*

XI. Isusa pribijaju na križ.

*Još dolazi vrhunac trpljenja :
Na križ tvrdi sad ga položiše,
Ruke, noge čavli mu pribiše,
Nek je konac njegova življenja.*

*Ne imadu za njim sažaljenja
Križ s Raspetim tada osoviše ;
Na križu mu Pilat krivnju piše
Kao uzrok njegova pogubljenja.*

*Al se uzrok ne može uzeti,
Nego ljubav Srca Božanskoga,
S nje se dade On za nas raspeti.*

*Gledaj sada raspetoga Boga,
Gledaj dušo, Spasitelja svoga !
On će za te na križu umrijeti.*

XII. Isus umire na križu.

*On će za te na križu umrijeti,
On te ljubi za te umirući ;
Srce mu je kao oganj vrući ;
Ljubavi ne može odoljeti.*

*Još se prije svoje Majke sjeti,
Nju Ivanu svome preporuči,
Njoj Ivana i sve nas izruči,
Tad mu uzdah k Ocu gor' odleti.*

*Cielu zemlju mrak pritisnu gusti,
Ljudi gledu i pitaju : Što je?
Zadnje riječi Isus još izusti;
„Oče, duh moj prim' u ruke svoje!“
Tad zavapi glasno: „Svršeno je!“
Nagnu glavu i dušu ispusti.*

XIII. Isusa polažu Majci na krilo.

*Nagnu glavu i dušu ispusti;
Tad mu kopljem vojnik bok probode,
A iz rane pol krvi pol vode
Mah proteče, niti s' u kruto zgusti.*

*Tada Pilat skinut ga dopusti.
Večer nasto, a svjetina ode,
Tužnu Majku znanci na stran vode,
Tu se ona na tvrd kamen spusti.*

*Na tvrd kamen tužna Majka sjela,
Ovdje čeka, dokler s križa skinu
Dragi teret Isusova tijela.*

*Tad u krilo svoje ga privinu,
Gledajući žalosnu istinu:
Smrt je život Isusu uzela.*

XIV. Isusa polažu u grob.

*Smrt je život Isusu uzela.
Kad mu tijelo u platno zaviše,
U grob novi tad ga položiše,
A Majka se od žalosti smela :
 Naricati tužno je počela
Radi Sinka, što ga nema više,
Al joj Andeo tajno suze briše,
Rodbina ju od groba odvela.*

*Ne će ona dugo za njim žalit,
Sreća njegvo opet će ožiti,
Kamen grobni sam će s' odvalit ;
 Njegve će se riječi ispuniti,
Te će slavno iz groba iziti,
Vjerne duše svoj će spas mu hvalit.*

Fr. Gj.

Štovanje Presv. Srca Isusova u Bošnjacima (Slavonija).

Prvi temelj pobožnosti Presv. Sreću Isusovu postavile su sv. misije, obdržavane u Bošnjacima g. 1864. od 15.—26. svibnja. Držali ih čč. oo. Isusovci: Anton Ajala, Anton Duriceo i Vinko Basile. Plod ovih duhovnih vježba bio je vanredan. Spomenice župe veli: Mnoge su ispovjedjene generalne obavljene. Vjernici ne samo Bošnjaka, nego i Županje, Štitara, Podgajaca, Račinovaca, Lipovca i Strošinaca su dolazili i sv. sakramente ovom prigodom primili.

Nu najlepši plod ovih misija i vidljivi spomen, bila je za vrijeme misija osnovana bratovština kćeri Pre-svetog Srca Isusova. Zupna spomenica ne navodi pravila te bratovštine; ali navodi imena 60 prvih djevojaka, koje su stupile u tu bratovštinu. Prva predsjednica bila je Amalija Malović, kćer domaćega učitelja Karla.

Godine 1864. bila je krizma i kano-nički pohod u Bošnjacima. Tom prigo-

dom pozdravi predsjednica bratovštine »kćeri Srca Isusova« biskupa Strossmayera, a on im posia dvije slike: Srca Isusova i Srca Marijina. Obadivje slike stoje još i danas na velikom oltaru kao mila uspomena od velikog biskupa.

Ne zna se, kako je dugo postojalo to društvo »kćeri Srca Isusova«, jer »Spomenica« govori samo o njezinu početku. Godine 1899. osnova se u Bošnjacima bratovština Srca Isusova, koja i danas postoji te broji preko 940 članova.

Kad je Glasnik živo zagovarao, da se blagdan Srca Isusova slavi u petak iza osmine tjelovskie, odazvaše se tomu pozivu i Bošnjaci. Crkva se tom prilikom ukrasi zelenilom; služi se svećana misa, vodi procesija s kipovima Srca Isusova i Marijina, a brojni puk prima svete sakramente. — I prvi petak slavio se ovđe svećano od osnutka bratovštine; molile se litanije i otpošnja. Od g. 1911. obavlja se glavna pobožnost

Isusa nemilo bičuju.

prve nedjelje. Prije večernje bude propovijed, onda se pjevaju litanijs Srca Isusova, moli otprošnja i daje blagoslov s Presvetim Sakramentom. Otkako je česta riječ, napreduje neprestano i broj novih članova bratovštine. Srcu Isusovu na čast daju vjernici često sv. misu, obavljaju privatno devetnice. Uoči prve nedjelje i prvoga petka palj se uvijek uljanica pred oltarom Srca Isusova.

Najveće pomagalo pobožnosti Pre-svetog Srca Isusova bila je i sada je »Velika devetnica spasa«. Po njoj je prvi petak postao danom ljubavi i knadne Presv. Srcu Isusovu. Upravitelj bratovštine puno se trudio, da oživi život bratovštine; ali ipak nije bio zadovoljan s uspjehom svoga rada i truda. Istina je, da je česta i svagdanja sveta pričest zadnjih godina vrlo napredovala; ali želi Srca Isusova još nije posve udovoljeno. Ono je toliko žudilo i žudi, da se prvi petak u mjesecu štuje, da se sveta pričest i na knadu prima za uvrede, nanesene Srcu njegovu. Kad je župnik proučio knjigu Glasnikova urednika: »Veliko obećanje Srca Isusova« (vidi stranu treću omota »Glasnika«), odlučio je u govorima prve nedjelje govoriti o »velikoj devetnici« sa čvrstim ufanjem, da će tumačenje toga obećanja donijeti najobiljnije plove i najviše štovatelja privući Pre-svetomu Srcu. Uz tumačenje je župnik svagda navodio po koji primjer velike milosti, što su je postigli oni, koji su »veliku devetnicu« obavljali. Objavio puku i pozove ga, da mogu i oni, tko hoće, odmah slijedećeg prvog petka početi obavljati »veliku devetnicu spasa« primajući dostojno svetu pričest prvog petka kroz devet mjeseci. Ujedno je počeo prvog petka pjevati sv. misu na čast Presv. Srca Isusova.

I gđe već sljedećeg prvog petka iz prve propovijedi bilo je do 70 duša, koje su započele obavljati »veliku devetnicu«. A taj broj neprestano rastao i raste, što se je tumačenje »velike devetnice« dalje nastavljalo. Sada broj pričesti prvog petka iznosi oko 200, a svи ti obavljaju i »veliku devetnicu«. Crkva je sada prvoga petka puna pobožnoga svijeta! Ispovijeda se sada i uoči prvog petka i na sám dan; a oni koji misle, da će morati taj dan dulje čekati, priprevate se, ako im je isповijed potrebna, već od nedjelje, jer isповijednici svaki dan sjede u isповijedaonicama na uslugu vjernika; i tako je olakšano primanje sv. pričesti. Za ljetnih mjeseci, kada mnogi radi velikih poslova ne mogu čekati pjevanu misu, dolaze po volji već u 4 sata ujutro.

Kako je postala milom »velika de-

vetnica«, najbolje pokazuje to, što ju obavljaju ne samo stare, odrasle žene i ljudi, nego i mnoge djevojke, djevojčice i mladići, ne samo seljački nego i obrtnički, te školska djeca, gospodice, obrtnici. Da mnoge zadružne žene uz mogu lakše obaviti devetnicu, uputio je župnik ukućane, neka puste, da jedno, dvoje iz zadruge obavljaju najprije; a kad ovi svrše, neka opet drugi, koji hoće, obavljaju; i tako ne će u zadruzi biti teško raditi posla. I koji su već obavili »veliku devetnicu«, ne prestaju za to primati sv. pričest u prvi petak i na sljedeću, ili ju obavljaju ponovno za kakvu vanrednu milost za se ili za svoje. Zastava sve dojakošnje nastojanje, tumačenje i ponuke o pobožnosti Srcu Isusovu nijesu toliko doprinijele i toliko usplam-tjele duše prema Presv. Srcu, koliko tumačenje puka »Velike devetnice spasa«. Hvala vječna Presv. Srcu Isusovu! Hvala i vrijednomu piscu knjige »Velikog obećanja«! Tkogod želi, da oživi pobožnost Presv. Srcu u svojoj župi, njima ja velim: nema boljeg pomagala do o voga.

Bio je prvi petak mjeseca lipnja prošle godine 1914. Oko sedam sati na večer pohodio župnik u crkvu Pre-svetu, pa će poslije na malu šetnju. U crkvi, koja je ovdje uvijek otvorena, sastane i jednu ženu u molitvi. Na povratku iz crkve evo za njim i one žene. »Što želiš, dušo, u ovo doba dneva?« zapita je župnik. — »Ja bi se rado pričestila. — »Pa zar das, ženo? A jesli jela danas?« — »Nisam ništa okusila.« — »Pa zašto nijesi jutros došla?« — »Nije mi dao muž, nego sam moralas s njim odmah u 4 sata na posod; i dosud sam radila.« — »Pa nijesi ništa jela ni pila cijeli dan?« — »Ne,« gospodine! Obavljam »veliku devetnicu« pa sam rekla, da će za ljubav Srcu Isusovu pretrptjeti i posod i glad, samo da ne propustim svetu pričest.« Župnik se divio tolikoj samozataji žene i odmah se vratio i uslišao njezinu molbu te ju iznimno pričestio. Eto takim plodovima rada ljubav prema Presv. Srcu Isusovu!

Sigurno je najveća želja Isusova sjedinjenje s nama po sv. pričesti. Stovanje Srca Isusova i širenje česte sv. pričesti najuze je spojeno. I prem je česta pričest u župi Bošnjaci zadnjih godina napredovala, ipak je ova godina natkrilla prijašnje. To sve župnik zahvaljuje velikoj devetnici spasa. Najveći broj sv. pričesti je o prvom i na prvi petak iiza njega, te nedjeljama i svetkovinama. U god. 1912. bilo je u župi 12.801, u god. 1913. bilo je 13.743, a g. 1914. 16.152 pričesti u župi. M. G.

Akademije u djačkim kongregacijama.

(Svršava se.)

Nadalje, ovakove »akademičare« valja sustavno uzgajati. Čuje li se, da netko samostalno izrađuje školske i domaće zadaće iz hrvatskog jezika s lijepim ili čak i s odličnim ocjenama, toga valja odmah primiti »u školu«, zadavati mu laglja temata, prijaviti mu potrebita pomagala, radnju mu razdijeliti na glavne dijelove, do potrebe sastaviti mu i čitavu okosnicu, a onda ga pustiti, neka je sam zaodije mesom i kožom. Gotovu radnju trebat će pregledati, na nedostatke u četiri oka upozoriti; ustreba li, pokazat će mu se, što i kako mora preraditi, što ispraviti, dotjerati, upotpuniti itd. Za ovaj ne baš ugodni, ali veoma zahvalni posao valja odrediti jednog ili više starijih i vještih akademičara. Radnje onih, koji su već dobrano napredovali, neka prije pregleda i ispravi rektor akademije, a radnje već vještih radnika, upravitelj kongregacije ili profesor dotične struke.

Mnogi stariji »akademičari« rado bi štogod napisao, ali ne zna, o čemu; nema ni knjiga, iz kojih bi što izvadio; nema nikoga, komu bi bez pogibelji, da će ga ismijati i narugati mu se, svoj proizvod pokazao. Svemu tomu valja u akademiji doskočiti. Rektor akademije mora imati uvijek u zalihu takvih temata, a sama sekcija dobru priručnu knjižnicu. Manjak neka nadoknadi upravitelj kongregacije, strukovni profesor, školska ili zavodska knjižnica; a gdje takvih nema, treba nastojati, da kongregacija osnuje vlastitu.

Akademija mora imati stalne kritičare, vješte svojoj zadaći, razborite i pravom bratskom ljubavlju skroz prožete. Svaku radnju, ma kako bila slaba, što se iznese i pročita na »sjednici akademije«, valja podvrći kritici i to pismo. Da ta kritika bude stvarna i poučna, dobro će biti, da rektor unapred odredi kritičara za svaku radnju, koji će kod čitanja paziti, kakav će dojam radnja učiniti na njega i na ostale. Svrha kritici mora biti ta, da se »pisac« obodi, o sokoli i usavrši. Valja se dakle pomno čuvati svake osobnosti, ujedljivosti, peckanja, ruganja, ironije. Treba više isticati dobre strane radnje nego li zle. Što je manjkavo, valja konkretno spomenuti, a ne samo općenito, i pokazati, kako bi se po prilici dalo popraviti. Ovakova stvarna i ljubavlj u napisana kratka kritika poučit će i auktora i sve prisutne. Dobro bi bilo, da netko i ovakvu kritiku [pročita prije nego [se na sijelu iznese.

Akademske sjednice ili sijela s čitanjem, raspravom, deklamacijom, govorom, kritikom itd. valja držati barem svakih 14 dana u stanoviti dan i sat. U akademiju treba pripustiti samo takve, koji se obvezuju, da će barem s jednom radnjom na godinu javno istupiti. Razumije se, da član akademije može biti samo član kongregacije. Pogibeljno je goste ma samo uvadati! Trutove valja zarana odstraniti. Na sijela moraju doći svakiput svi članovi akademije, koji nijesu razložno zapriječeni, ali i ovi se moraju u tom slučaju ispričati rektoru. Bez stroge kontrole nikud i nikamo! O radu akademije valja voditi točan zapisnik, dotično popis svih radnja i njihovih auktora, kritičara itd.

Jedampot u godini, najbolje, kad se slavi naslov kongregacije ili zaštitnik, neka kongregacija priredi javnu akademiju, na koju valja pozvati sve profesore zajedno s ravnateljem škole, zavoda, ostale kolege nekongreganiste i druge prijatelje kongregacije. — Najbolje radnje pjesničke i prozaičke štampaju se u dačkom listu, koji može spočetka, dok se sabere dovoljno dobrih radnja, izaci tek tri do četiri puta na godinu, a poslije i češće, ne ipak mjesечно, jer bi to moglo škoditi i listu i — »piscima« u školi. Vrsne radnje, koje bi bile od općeg interesa i za druge zbornike, rado će donijeti i Glasnik.

Marijina kongregacija — škola.

Piše: Josip Predragović D.L.

U carskom je Beču kršćanski život zahvatio dublji, jači korijen i bujni se razvija. Imade u njem, hvala Bogu i Gospu, liep broj neustrašivih i požrtvovnih borilaca u katoličkom taboru. Utješljiva je to pojava. A poznato je, da su tomu preporodu i napretku među ostalim u prvom redu upravo Marijine kongregacije vrlo mnogo doprinijele. — Pitali jednom povjesničara Swobodu, što on smatra uzrokom, da je u Češkoj začudo nanovo oživio stari duh kršćanski, katolički. Bez oklijevanja odgovori: »Marijine kongregacije«. Zar da se tomu čudimo? Tā kongregacija je najbolja škola i za mlađe i za staro, za muško i za žensko, za selu kao i za one u gradu. Za sve? Jest, samo neka su dobre volje. A kakova je to škola?

I. Škola života. Dodajmo: pravog kršćanskog života. Ko uči u toj školi, koga i što se uči? — 1. Ko uči? Bl. D. Marija. Nju zovemo u litanijama: »Djevice premudra« i »Prijestolje mudrosti« i »Kraljice apostola«. Uči a) kao »Ogledalo pravde« uzor - vrlinama svojim; b) na usta upravitelja — glasnika svog; c) po pravilima zborničkim; d) primjerom sviju članova kongregacije. — 2. Koga uči: Tebe, zbornice i zbornice. Nebeska Majka uči dijete svoje: rado i od srca, požrtvovno i ustrajno. Tebe, koji tako lako zaboravljaš dužnosti svoga zvanja i staleža, pa zato trebaš često i često duševne pouke i savjeta. Tebe, koji tumaraš i ne možeš se snaći u raznim prilikama i neprilikama života. — 3. Što se uči? Ne uči se tu, kako će se zbornik (zbornica) obogatiti ili kako će ugodno i udobno živjeti, niti kako će na zemlji postići slavu i čast. Sve to i što je tomu nalik, ne uči se u školi kongregacije. Nego: kako će živjeti kao pravi kršćanin-katolik. U kongregaciji se uči, kako će se članovi usavršiti u svom staležu i sprovoditi život čist i neporočan, u pravoj i temeljitoj kreposti radinosti, požrtvovnosti i tačnom vršenju zapovijedi Božijih i crkvenih i svoga staleža.

Al što vrijedi ona: »Ali ja mogu i bez kongregacije kršćanski živjeti!« Dakako, da možeš; ali hoćeš li? I kako dugo? Možeš, ali u kongregaciji lakše i bolje i savršenije i ustrajnije. — Dolaziš li rado na zborničke sestanke ili nemarno? Ispričaješ li se možda daljinom puta ili ružnim vremenom ili preopterećenjem posala? Kukavno; kolika li šteta!

II. Škola značaja. Slabo poznaju kongregaciju, koji misle, da je ona tek kakovo društvo, recimo poput onih trgovачkih ili pjevačkih; ili da je kakova bogoljubna bratovština s nekim stalnim molitvama i pobožnostima. Svrha je kongregaciji mnogo dublja: da odgoji i izobrazи značajne ljude,

1. »Budi postojan na putu Gospodnjem i pri tom, što si upoznao kao istinu.« (Crkv. V. 12.) Kongregacija daje zdrava, dobra načela; raspršuje razne predrasude; uređuje zbrkane, krive pojmove, popravlja, čisti. Evo, ne radi se tuj o sladokusnoj pobožnosti, nego o i te kakvom brušenju! Koliko li pobude, utjehe, svijetla!

2. Budi muž, zborniče; budi jaka ženska, zbornice! Škola kongregacije potiče na to. Ne slaba trstika, kojom svaki vjetar niješ sad amo sad tamo; nego kremenjak, čelik-značaj i mišljenjem i osjećanjem i djelovanjem. Budi nepokolebivog uvjerenja na obranu istine i prava; pošten u srcu, na jeziku i pri svakom koraku. Ne samo kad si u zborničkoj kapelici ili kod kuće, nego i na ulici i u društvu i kod javnih poslova.

Kongreganist ne pozna obzir ljudski, gdje se radi o pravdi i zakonu Božjem. Kako si već dugo u kongregaciji? Koliko si u toj školi naučio, koliko li napredovao u pravom kršćanskom životu? Jesi li značajan ili prevrtljiv? — Sam od sebe rasplinut će se onaj prigovor: »Tā što je kongreganist bolji od mene, koji nijesam u kongregaciji!« Jest bolji, jer je bolji kršćanin; jest bolji, jer je značajniji ...

Svanut će ljepši dani u hrvatskim zemljama, kršćanski preporod bit će to uspješniji, kad nam svi kongreganisti budu odlični daci u ovoj školi života. Dao Bog i Gospa!

Vijesti iz raznih kongregacija.

Fojnica, kongregacija djevojaka priredila je dne 24. o. m. u hrvatskom domu »Svečanu večer crvenoga kriza« u korist ovoga društva s biranim rasporedom i predstavom »Sv. Janje«. Prepuna je bila dvorana, još punija srca gledalaca udjeljena prama sv. vjeri našoj, koja je tako divno zasjala u sv. Janji. Dubokom ganuću ne mogahu se oteti ni inovjerci, koji su u velikom broju posjetili ovu »Večer«. — Naša se kongregacija uz dosadanje dvije sekcije (euharističnu i dobrotnoru) umnožila za dvije nove: za dobru štampu i zabavnu, koje s onim starijima razvijaju također zamjernu djelatnost.

B.

Zagreb, kongregacija radnika izgubila dva vrijedna druga i uzornika na srpskom bojištu. Dne 19. siječnja bila je za njih u kapeli kongregacije sv. misa, kojoj su prisustvovali u rodbini svi zborinci i mnogi prijatelji naših milih pokojnika. Pod misom se prîcestili gotovo svi prisutni za ispokoj njihovih duša. Veleć. upravitelj Ilija Gavrić spomenu u kratkom govoru lijepe kreposti njihove i junaštvo na bojištu. Počivali u miru!

Gospojinske kongregacije pozvaše posebnim pozivom sve hrvatske Marijine kongregacije, — ne znajući tada još za pastirsко pismo naših biskupa — da se dne 7. veljače kao na prvu nedjelju u mjesecu posvete Presv. Srcu Isusovu, što su bez sumnje sve i učinile.

U Zagrebu su Marijine kongregacije imale toga dana generalnu pričest u crkvi Srca Isusova te su se tom prilikom svećano posvetile Božanskomu Srcu.

Na poticaj kongregacija uredila se u Zagrebu »ratna pobožnost« tako, te svako katoličko društvo ima stalni dan u tjednu, kad imade generalnu pričest, doklegod bude trajao rat.

Sv. Benedikt.

Mjesečni zaštitnik 21. ožujka.

Oko g. 480. darova Bog Benedikta, ili po našemu »Benka«, vrlo odličnim i bogoljubnim roditeljima u talijanskom gradu Nurziji. Od 7. do 15. godine se učio dječak marljivo u Rimu. Kad najednom iznenadi svoje znance i drugove — pobegavši netragom iz Rima. Plemenitome se mladiću ogadio nečuredni život u gradu, osobito među lacićima; pa da se njegovo srce ne okuži, povuče se u zabitnu pustoš istočno od Rima i nastani se u nepristupnoj špilji blizu Subjaka. Tu je sprovodio život u oštrot pokori i žarkoj molitvi. Kamo ljudska noge ne nađe pristupa k mlađom pustinjaku, nade ga nečastivi. Dan i noć ga uze mučiti svakojakim napastima. Ne znajući šta bi počeo, baci se junački mladić u oštro trnje i dotle se je u njemu valjao, dok napasti nije nestalo. Radi tako odlučne borbe osloboди ga Bog kroz sav život od putenih napasti.

S vremenom se saznalo za odličnog pustinjaka. Monasi obližnjeg samostana prinukaše ga, da im dođe za poglavara. Ali se sveti starješina ne svidje nekim samostancima, koji ne imaju pravoga duha u sebi. Našlo ih se dapaće među njima, koji mu pružiše u čaši s napitkom otrova, samo da se oslobole strogoga opata. Svetac po nadahnuću Božjem napravi nad čašom znak sv. križa, i ona se rasprsnu. Na to se Benedikt vrti u omiljelu svoju špilju. Malo pomalo stali se oko njega sakupljati mladići i muževi, da ih čovjek Božji vodi putem kršćanske savršenosti. Svetac osnova u tamošnjoj okolini 12 samostana. Oko godine 529. preseli se na Montekasino. Montekasino postade kolijevkom glasovitoga reda benediktinskoga, a donekle i skoro sviju samostanskih redova na katoličkom Zapadu. Red sv. Benedikta dao je Crkvi Božjoj do danas osim biskupa i drugih crkvenih dostojanstvenika oko 200 kardinala, 40 papa, i silan broj učenjaka i svetaca. — Sveti Benedikt umrije u 63. godini života dne 21. ožujka oko godine 543.

Ima nažalost i kršćana, koji misle i govore, da Bog i Crkva kad ikad tobož odviše traže od čovjeka. To su oni, koji zaboravljaju, da smo na zemlji putnici i prognanici, a nebesko kraljevstvo da »silu trpi i da ga samo siloviti zauzimaju« (Mat. 11, 12). Ovi bi rado, da bez svake muke i truda, bez svake žrtve i samozataje zasluge nebo. Ali zar nije trebalo, da i Isus trpi i umre te tako uđe u slavu svoju? (Luka 24, 26.) Po njegovu primjeru trpjeli su mnogo i svi sveci, kao što i danas mnogo trpe svi dobri kršćani. Svaki je križ težak i gorak; ali baš se tada najbolje vidi, kakav je tko kršćanin. Tako i u napasti ne valja ruke prekrstiti, nego se latiti najboljeg oružja: molitve, posta, pokore, samozataje.

Sv. Benedikt, opat.

S bojnih poljana.

Primisimo od jednog vojnika;

Daleko smo, u tidoj zemlji, gdje ne vidimo ni crkve ni križa, niti čujemo pozdrava Gospina, niti možemo biti kod mise, a kamo li da se pričestimo. Ipak strpljivo podnosimo sve patnje i nadvladujemo neprijatelja. Imamo dosta oružja i strijeljiva; ali što nas najviše brani, to su nabožni predmeti: krunica, medaljice, škapulari. Ne kao da bi naši predmeti sami po sebi branili, već živa vjera i neograničeno pouzdanje u Boga i u Srce Isusovo i u Majku Božiju, što se jača po tim blagoslovljivim predmetima i po molitvi svete Crkve... Molite se puno za nas kod svete mise, da se živi i zdravi povratimo u našu domovinu, sretnu i oslobođenu.

Još Vas molim, velečasni, progla-

site svim psovačima, koji se tobode katolicima imenuju, da nas ne čekaju životom glavom kod kuće, ako se ne poprave i psovke sa svim se ne oduče. Jer evo, mi, koji smo u ratu, obećajemo, ne samo, da sami ne čemo više vrijedati dragoga Boga strašnom psovkom i kletvom, već ne čemo trpititi ni da ga drugi tako nemilo vrijedaju; pa makar morali obnoviti stari zakon, da se svaki bogoholitelj smrću kazni. Zar mi da ovdje stradavamo i krv svoju lijemo radi grijeha njihovih? Zar da radi njihovih psovki trpe i naša djeca i sav narod? Pravedno nas je Bog kaznio ovim ratom; uvidimo to svi, i činimo pokor, da nam poslije ne bude još gore!

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svomu obecanju udovoljavam svatko, ako zahvalnicu uredništu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnicu nije dužan nikto ništa platiti.

Zahvalnica hrvatskog ratnika.

Slavonija. — Sirotan u sirotne majke, kojoj u malim danima bijah jedino milje i dražest života; a kad se opasah muževnom snagom, oslon i nada starosti, — pošao sam za balkanskih trzavica 1912. pod pušku, zatvorivši skromnu svoju radionu. Uz brižnu majku, koju mi od mala i ocem bijaše, naučio sam već za rana štovati Presv. Srce Isusovo, Kraljicu neba i zemlje Majku Mariju, i uvijek vjernog zagovornika ucviljenih i bijednih: sv. Antuna Padovanskog. Njihovoj moćnoj zaštiti izručim pri polazu sebe i svoje, i toplotom djetinja srca zaprosim za milost, da se što skorije povratim kući. I pomogli su mi, i povratio sam se.

I sadanje kravato kolo, u kom nemila smrt predvodi, povuklo i mene u krajeve daleke Galicije. Iznenogao u bojnoj pruzi padnem; braća zaskočiše na neprijatelja, a ja ostao u poduljoj besvjestici. Dopremiše me u Prag i smještio u odio za koleraste. Opkoljen službenom i neslužbenom tudinom ostao ondje uz pogibelj da se okužim, a tad — oh, jadno majko moja! zakukat ćeš gorko, a sin ti ne pade ni za dom ni za slavu roda svoga! I u ovakovom čustvu tjeskobe i болi, zazovem svom usrdoču i zaufanjem Presveta imena mojih starih, a vazda vjernih pomoćnika i zagovornika. Tek dorekoh, al evo na

vratima liječnika, koji me za tih dana toliko već puta nije mimoilazio, a sad upravi korake k meni. Pita što je, i određuje smješta prijenos u druge prostore. Da, ja sam u dnu duše uvjeren, da je ta nenadana pomoć u očitoj pogibelji došla baš i jedino po Presv. Srcu Isusovu, Majci Mariji i sv. Antunu. Njima čast i hvala na vijekel. Vraćam se i opet u bojne redove, iz kojih se mnogi i mnogi nikad više povratiti ne će; ali za milje ljubljenoga doma i za stoljećima pjevanja i za junačtvima ovjenčanu slavu roda hrvatskoga — ni mrjeti s braćom teško nije!

Obratio se veliki pijanac.

Ugarska. — Kroz punih 15 godina bijah — kako ono kažu — na križ razapeta poput dragog Spasitelja: Imala sam muža velikog pijanaca, koji se opijao i poslenim danom, a ne samo nedjeljom i blagdanom. U piću bio nasilan i naprasit. Kad bi došao kući, naletio bi nožem na me i na djecu, da nas pokolje. Svu bi mi sirotinju polupao i potrgao. Bio je ko bješmo psešo, kad se napio. Nikoga nije slušao niti poznavao; a ja jedna moram šutiti kao miš zajedno s djecom. Drugi dan, ako sam mu koju riječ rekla, onda je pio nanovo. Tako sam patila 15 mojih najlepših mlađih godina; a predprošle godine početkom ožujka tako poče raditi sa mnom, da sam naumila

ostaviti ga. Tad mi sine u pamet, da je sad ožujak, mesec svetoga Josipa, a moj se muž zove Josip. I stanem svaki dan moliti se svetom Josipu, da mi bude u pomoći. Još obećam, da ču devet mjeseci moliti svakog prvog petka u mjesecu, devetnicu na čast presvetom Srcu Isusovu i dati dvije krune milostinje u crkvi na čest Srcu Isusovu, ako mi mogu muž okrene na pravi put, te da se kani tog nesretnog pića. I evo, dragi i mili Glasnici: Moj se muž odmah iza Uskrsa preselio sa mnom i s djecom u Madžarsku; tu smo dobili dobro mjesto; i od onda se okrenio tako, kao da se je nanovo rodio. Sad se navršilo devet mjeseci u studenom (1913.) Ja sam svoje devetnice obavila. U ovo devet mjeseci samo se jednom napio, a i onda je odmah došao kući i smirio se, te mi nije niti riječi kazao. A drugi dan me molio, da mu oprostim i obećao, da se ne će nikada više optiti.

I hvala božanskom Srcu milijun i milijun puta: on je svoju riječ održao. Sad je dobar muž i mili otac svojih dječadi. Svatko se čudi, kako se taj čovjek okrenio. Zato se od svega srca zahvaljujem slatkom Srcu Isusovu.

Najjelitniji i najbolji liječnik.

Upravo na blagdan Presv. Srca Isusova došao u uredništvo poslijeviće svećane službe Božje već pristari seljak bliz u Zagrebu, te nam predade pisano zahvalnicu i dar od 6 kruna. Evo njegovih riječi, kako ih je što napisao što uz suze radosnice kazivao: Mnogo sam puta čitao u Glasniku Presv. Sreća, kako su mnogi i mnogi zadobili od njega razne milosti. I ja sam imao golemu nevolju, pa odlučim, da ēu i ja pokušati sreću. Moja kćerka bolovala već puno tri godine. Mnogim liječnicima sam ju prikazao, mnogu forintu platio, a sve uzalud. Najposlje morao sam je dati k časnim sestrma u Zagrebu u njihovu bolnicu. Tu mi rekoše svi liječnici, da bi joj pomoći mogla možda samo operacija. Ako je ne dam operativi, umrijet će, kažu, brzo; ako ju dam, možda će ozdraviti. O taj njihov »možda«! Tako su mi i za brata govorili, pa je kod operacije umro. Da sada i kćerku tako izgubim? Ne dam! Vozit ēu je kući,

pa što Bog dā. Sad je vruće preporučim slatkom Srcu Isusovu i precistom Srcu Marijinu. I našao se za moje dijete lijek, koji me nije stajao novaca, već samo molitve i ufjanja u Isusa i Mariju. Moje dijete ozdravilo sasvim bez operacije i bez ikakova lijeka. Sad je već treća godina kako je bolje netragom nestalo. Danas je i ona bila sa mnom u crkvi vašoj, da se zahvalimo Srcu Isusovu. Ja sam iskusio, da su lijekovi ovoga svijeta jako skupi. A nebeski liječnik za malu plaću liječi sigurno. On ne ište druge plaće, već tvrdi vjeru i ustajnu molitvu. Evo Vam, velečasni gosp. uredniče, ovo šest kruna za vašu crkvu, koju ste tako krasno uredili, čovjek misli da u raj ulazi, kad ulazi u nju. Znam, da imate svu silu duga na njoj, jer ne žalite novca, kad se radi o slavi Srca Isusovu. Kažu: imadu popovi novaca! Kako koji! Netko ima, netko nema. Ja znam, da vi nemate nigdje ništa za se, osim dobrih djela i dobroga nauka, kojim i nas upućujete k Presvetom Srcu Isusovu.

Da reknem još jednu: Imam mnogo ljudi, koji boluju na duši, od grijeha, a ta je bolest puno veća i strašnija od svake tjelesne. Evo vam najjelitnijega i najsigurnijega Liječnika! To vam je Presveto Srce Isusovo! A znate li, gdje ćete dobiti njegove recepte? U Glasniku Presv. Srca Isusova. Ja govorim iz iskustva, a sa mnom svi oni, koji se u Glasniku zahvaljuju. Čitate ga marljivo i širite ga što više možete, da po njemu svi Hrvati upoznaju i uzljube Božansko Srce Isusovo, komu budi čast i dika na vijeke!

Očinji vid.

Arix, Amerika: Radim u tvornici bakra. Posao mi nije težak, pošto se za nj hoće samo bistra pamet i ostar vid. Ali evo nevolje ljute: oboje mi danočice ponestajalo. Svaki mi dan pretpostavljeni prigovarali, a ja si nikako ne mogu pomoći. Utečem se svetom Josipu i počinjem devetnicu. I jedva sam ju izmolio, te se ispojavio i pričestio, kad mi se i očinji vid povrati i pamet razbistri i tako služba i kruh osigura. Hvala stoga bezbroj put svetom Josipu, dobrom poočimu našemu!

Sadržaj: Pastirske pismene hrv. biskupa 49. — Stijeg Hrvata — Srce Krista (pj.). Medaljne mjesto Škapulara za vojnike 53. — Pobožnost k sv. Josipu 54. — Posveta Hrvatske Presv. Srcu Isusovu 55. — Srce Isusovo, u krugu Djevice Marije od Duba Svetoga zatvoreno 56. — Slike iz života Isusova 60. — Srce Isusovo na kršćnom putu 61. — Slovanje P. S. L u Bošnjacima 64. — Akademije u dječkim kongregacijama 67. — Marijina kongregacija — škola 68. — Vježbi iz raznih kongregacija 69. — Sv. Benedikt 70. — S bojnih poljana 71 — Zahvalnice 71.

Broj 4.

TRAVANJ 1915.

Tečaj XXIV.

Vjerske potrebe u Čilu.

**Opća nakana molitava i dobrih djela u travnju,
blagoslovljena od sv. Oca pape.**

Gile je republika u Južnoj Americi sa više od 3,000.000 duša. Slobodna je to država od god. 1810, ali tek s godinom 1833 počela se uredno razvijati. Ogromna većina stanovnika pripada katoličkoj Crkvi. Čilani potječu od Španjolaca, zato im je i jezik vrlo sličan jeziku španjolskomu. Pravih je Indijanaca razmjerno malo, jer osim Arunkanaca (50.000) i još nekoliko stotina duša, što pripadaju drugim plemenima indijanskim, svi već izumriješe.

Državna je vjera katolička. Uz nju ima i drugih vjerskih sljedba, te uživaju potpunu slobodu; pače ima dosta i poganâ. U Čilu ima jedna katolička nadbiskupija sa tri biskupije, dva apostolska vikarijata i jednom apostolskom prefekturom.

Što nestašica svećenstva, što razne, dugotrajne, nutarnje i vanjske borbe za samostalnost državnu, što opet druge nepovoljne prilike učiniše, te je kršćanski život u Čilu bio spao na niske grane. Puno je tomu kriva i velika udaljenost mjestâ, a jedan je svećenik imao duhovnu pastvu od 10.000 do 15.000 duša, koje su opet bile rastepene po ogromnom prostoru. Tako n. pr. hoće se često po više dana, da svećenik samo dođe do bolesnika, koga valja opremiti sv. sakramentima i na kršćansku smrt pripraviti. Prema tome nije ni čudo, da su se sv. sakramenti rijetko, a mjestimice i nikako primali. Ta prije kakvih 20 godina gotovo se bilo i zaboravilo na godišnju sv. ispovijed; mnogi pak nijesu ni znali, da ima četvrtu zapovjed crkvena: »Svake se godine najmanje jedan put ispovjedi i o Uskrsu se pričesti.« Dodajmo toj nevolji još i velike neprilike, što su ih Crkvi katoličkoj zadavali tamošnji krivo-vjerci: metodisti. Ovi naime među Indijancima silnu razviješe djelatnost. Među siromašni narod razdijeliše silan novac i druge darove, štampom raširiše bogumirske letakе, u kojima se blatom nabacivalo na sve, što je dobrome katoliku milo i sveto. Podigao

i dva velika kolegija (učilišta) za Indijance, gledajući, kako da mladež odvrate od katoličke Crkve.

Ovako žalosno stanje potraja sve dok ne dođe novi gorljivi misijonari iz Evrope. Bijahu to č. oo. kapucini iz Bavarske. Netom ovi započeše svoj mukotrplji apostolski rad uz Božju je pomoć odmah krenulo na bolje, barem po selima. Vjera je nanovo oživjela. Ljudi znaju opet štograd o svojoj vjeri, pak je i praktično (djelima) isповijedaju. Na hiljade je nedopuštenih brakova prestalo, ljudi se vjenčali po propisu crkvenom, na hiljade se s Bogom prije smrti izmirilo, službenici se crkveni dolično štuju i slušaju.

Kako posvuda u misijama tako je i u Čilu vrlo mučno bilo u revne i gorljive kršćane pretvoriti ljude odrasle, koji su prije bili navikli na život divljački i poganski. Evo kako o tome piše jedan od tamošnjih iskusnih misijonara: »Mnogo se više nadamo od uzgoja mladeži, nego li od našega truda i nastojanja oko odraslih ljudi, e da ih odvratimo od starih bludnja i oapačina, na koje su već privikli.« Na mlađima svijet ostaje; mladež se pak predobiva po školama. Zato su odmah č. oo. kapucini, pa i č. sestre sv. Križa stale podizati škole. Istina, ove škole donose stalani, obilati plod; samo je to zlo, što preveliko siromaštvo ne dopušta, da ih se više podigne.

Molimo se dakle, osobito ovoga mjeseca, Presvetomu Srcu za vjerske potrebe u Čilu; molimo se za biskupe i svećenike, da im Presv. Sreću blagoslovu apostolski njihov rad, da pošalje mnogo svetih i revnih poslenika u ovaj svoj vinograd; molimo osobito za tamošnju mladež i njezine uzgojitelje, da se tako dnevice sve više i više raširi carstvo ljubavi Presvetoga Sreća u onim stranama. — A ne zaboravimo pri tom niti na naše vjerske potrebe, koje u mnogočem ne zaostaju nimalo za onim u Čilu. I upravo stoga mogu se članovi Apostolstva moliti ovoga mjeseca moliti za pravedni svršetak rata i skorašnji mir, jer to je sada naša najveća potreba.

J. C. D. L.

Drago mi baš nije . . .

Jedan otac imao dva dobro odgojena sina. Držao ih je u stegi te nije dopustio nikad, da mu ma najmanje protuslove. »Ako me želite vidjeti vesela, a vi me slušajte!« znao bi im reći.

Bio u selu ples. Došao momak iz susjedstva i pita drugove: »No, zar vi ne čete?« — »Hoćemo, ako otac dopusti . . .«

Slušao to otac pa će sinovima: »Drago mi baš nije; ali ako hoćete, a vi podite!«

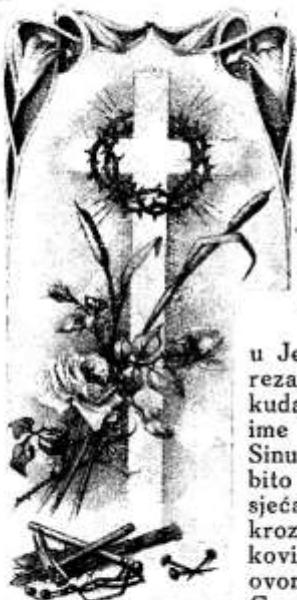
»Hajdmo dakle!« veselo će drug. »Otac vam je eto dopustio.«

»Podnipošto!« odgovori jedan. »Ja ne idem! Ja znam, što to znači: Drago mi baš nije! A ja ne ću uraditi ništa, što mojemu ocu nije drago.« — I obadvajica ostaše kod kuće.

Momci, djevojčice! Sluštate li vi tako svoje roditelje?

Veliki tjedan.

i smrt upravo onda, kad su ga ljudi do neba uzvisivali, tako sada i Crkva iza svećane procesije počimljie misu, a pod njom daje pjevati »muku Isusovu«.

Tu istu muku Isusovu dozivlje nam Crkva u pamet i na Vel. utorak te Vel. srijedu. Na Veliki četvrtak slavi Crkva u svoj tišini, ali zato to dirljivije uspomenu na onaj svečani trenutak, kada je Božanski Spasitelj polazeći u muku ustanovio presv. oltarski Sakrament, u kojem pod prilikama kruha i vina prebiva i danas živ i proslavljen među nama. Oltar je svećano ukrašen, misno je ruho najfinije i bijele radosne boje. U svakoj crkvi služi se samo jedna sveta misa, a ostali svećenici, gdje ih ima, primaju iz ruku misnikovih danas svetu pričest. Sve nas to živo sjeća na onu prvu pričest, što ju je sam Spasitelj prvi puta podijelio svojom rukom apostolima na posljednjoj večeri. I vjerni puk pristupa pod tom misom na sv. pričest, da se odazovu želji i nalogu Isusovu: »Uzmite i jedite od njega svil!« I opet: »Uzmite i pijte iz njega svil!«

Sutradan, na Veliki petak ne će biti prave mise, u kojoj se pretvara kruh u tijelo i vino u krv Isusovu, nego će se samo proslaviti uspomena pregorke muke i smrti Isusove; zato se već danas posvećuje još jedna Hostija, koja će se kod sutrašnje tako zvane »mise sa prije posvećenim darovima« (*missa praesanctificatorum*) upotrijebiti. Ta se posvećena presv. Hostija nosi poslije mise u svećanoj procesiji kod nas na poseban što ljepše ukrašeni oltar, pred kojim se vjernici cijeli dan klanjuju Bogu svomu i zahvaljuju mu se na tom nezrecivom daru. U nekim krajevima izloženo je

presveto Otajstvo cijeli dan na klanjanje. Pa i cijelu noć od Vel. četvrtka na Vel. petak sprovadaju vjernici u mnogim mjestima u molitvi u crkvi promatrajući potresne one događaje, što se prije toliko stoljeća odigraše u toj velikoj noći.

Veliki petak! Doista »Veliki! Toga dana skinuto je prokletstvo s grješnoga roda ljudskoga, toga dana skršena je moć sotone paklene, toga dana otvoreno je opet čovjeku nebo. Sin Božji pri vrijedio nam je to mukom i smrću svojom, koju je na današnjem dan podnio za nas u Jeruzalemu. Umro je za sve; i koliko je do njega, svi se ljudi mogu spasiti, samo ako hoće. Zato se i Crkva moli danas za sve ljude bez razlike: za neznabošce, za krivovjerce, za odmetnike i raskolnike, dā i za iste vjerolomne i nezahvalne židove. A sad nam dozivlje vjerno u pamet sve događaje sudbonosnoga dana onoga, svu muku Isusovu i sve događaje na Kalvariji. Slijede daljni obredi, koji nam tako rječito prikazuju muku i smrt Isusovu na križu, dok se napokon presv. Otajstvo ne prenese u poseban grob, u kom ostaje izloženo sve do proslave uskršnja. Ovako biva u našim stranama, dok u drugim nema Božjega groba nego se mjesto toga slavi samo pokop Isusov posebnom procesijom.

Pred misom se na svečani način otkrio križ, pri čemu je svećnik tri puta pjevao: »Evo drvo križa, na kom je visio Spas svjetla! I položio je sveti taj znak našega spasenja na zemlju, i po kleknuvši tri puta pred njime poklonio mu se i poljubio ga. Za njim čine to i vjernici i ponavljaju tu počast kroz cijeli dan. A i kako ne bi! Ta svaki zna, da je on takav križ zasluzio, a mjesto njega da je ljute muke podnio Sin Božji. »Radi mene,« mora svatko da kaže, »on je trpio i umro. Ja sam zasluzio sve to i puno više, i još mi ne bi sve to ništa koristilo, da nije on mjesto mene trpio i umro.« O tko ga ne bi ljubio, tko mu ne bi od svega srca barem na današnji dan bio zahvalan!

Stjepan Babunović D. L.

Štovanje Srca Isusova u Petrijevcima (Slavonija).

Ovdje je osnovana bratovština Presv. Srca Isusova još godine 1892. te broj do danas u svemu 300 članova. Glasnik dolazi u selo u 41 primjerku. Na Ime Isusovo ove godine dobismo krasan kip Srca Isusova, koji će bez sumnje još više doprinjeti širenju ove pobožnosti. Zanimat će možda gdjekogu, kako smo lako došli do toga kipa. U selu naime postoji već odavna društvo »sv. Krunice«. Članovi toga društva uplaćivali su svaki mjesec po dva filira, da se time osigura svake mlađe subote sveta misa za žive članove društva. Vrijedni član bratovštine, Duro Krčag, koji je imao s tim novcem brigu, ulagao je svaki mjesec mali preticak ubrane svete na poštansku knjižnicu; a koji puta bi i sam ulazio po kipu krunice, dok se tako nije sabrala lijepa svotica, te je mogao članovima predložiti da se za taj novac nabavi kip Srca Isusova, i nabavljen je za 750 kruna u Tirolu. Što to znači za ovu nekadjanu pokretašku kulu, to će razumjeti samo oni, koji znaju, kako je ovdje prije bilo. To je pobeda veća od onih Hindenburgovih!

Zlatna se krunica Srca Isusova pjeva svake prve nedjelje. Sad se na poticaj ravnsajućeg učitelja, g. Böhma, sabiraju dragovoljni prinosi, da se svakoga prve petke u mjesecu osigura stalna sv. misa za sve članove bratovštine. Prvi je petak postao u Petrijevcima kao kakav svetac. Psovke nestaju u selu sve više; muškarci pristupaju u sve većem broju k svetim sakramentima. Krada, koja je prije bila glasovita, sad je sasvim prestala. Ako još spomenem, da se opaža očiti blagoslov i u brakovima, tad sam za one, koji poznaju tužnu Slavoniju, rekao sve. A sve to imademo zahvaliti ovoj miloj pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu. J. B.

Dužnosti roditelja glede odgoja djece.

Djakovački biskup dr. Ivan Krapac raspravlja u ovo-godišnjoj korizmenoj okružnici o dužnostima roditelja glede odgoja djece. Evo nekoliko misli iz te prekrasne okružnice, koja bi zaslužila, da ju svi kršćanski roditelju čuju i uvaže.

Govoreći o dužnosti roditelja, da si djecu vjerski odgajaju, piše biskup: »Pozivam svaku kršćansku majku i zaklinjem onom žarkom ljubavlju, kojom ljubi čedo svoje, da u zajednici s ocem vrši tu časnu dužnost, da dijete zarana pouči o Bogu i o najznamenitijim istinama vjere katoličke. Čim dijete protepa, ručice samostalno sklapa te ustancima progovara riječi, uči ga dobra kršćanska majka, izgovarati presveto ime Isusa i Marije, uči ga molitvu »Oče naš« i »Zdravo Marijo«, nauči ga male jutarnje i večernje molitvice, zatim moliticu na čast Andelu čuvaru. Pripovijedaj mu, kad će umom shvaćati, o djetetu Isusu, o njegovoj ljubavi i poslušnosti; zatim o njegovim djelima i čudesima, o muci i uskrsnuću, o dobročinstvima dragoga Boga.«

Zatim opominje biskup roditelje, da na vrijeme obuzdaju zle dječje sklonosti kao: samovolju, srditost i ljutost, pretvaranje i licemjerje; naprotiv neka ih zarana priviknu svakoj krepstiji, ljubav k Богу i k molitvi, te naglašuje: »Nijesu samo svećenici i učitelji zvani, da vašu djecu podučavaju u dobru; u prvom je redu to vaša, roditeljska dužnost.«

Roditelji su dužni brinuti se i za umni odgoj svoje djece te ju marljivo slati u školu i na kršćanski nauk. Isto tako treba da svoju djecu odgajaju i tjelesno brižno bđijući nad njihovim zdravljem, te veli: »Čuvajte zdravlje svoje djece, da se u njima ne zametne klica prerane smrti. Hranite ih prostom, zdravom i nježnoj njihovoj dobi primjeronom hranom; držite ih u čistoci i zdravom zraku uz umjerenost u jelu i pilu. Priučavajte djecu na radinost i štedljivost, da novac dobro upotrebe i bez nužde ne troše... Tri su rak-rane na ustrojstvu našeg seljačkog naroda, da propadamo i da nam se tudina naseljuje: prva rak-rana je neumjereni užitak žestokih pića, vina i rakije; druga rak-rana: loš odgoj djece i gizda; a treća nevolja: trovanje poroda te čuvanje...«

Po tom raspravlja, kako su roditelji dužni na djecu paziti, koriti ju, od zla odvraćati, a po potrebi i kazniti. Piše: »Djeca su dobila na krštenju dragocjeno blago, odječicu nevinosti. Ako želite, da vam se ta krepstina sačuva, treba vazda da ste budni, da nadgledate nejaku djecu svoju, kojoj zasijedaju nebrojni neprijatelji, nevaljali i izopačeni drugovi u igri, iskvarene i lakoumne osobe i nevaljana služinčad. Pazite, molim vas, na svaki korak, nadzirajte igre i razgovore djece svoje; uopće budite na oprezu kod svih djela i beseda vaše djece.«

»Često puta iskvare se dijete u očinskoj kući, kad vidi smutljiva djela, sluša neoprezne, šta više besramne riječi, pa to ne od služinčadi, već od samih roditelja. Ne dopustite, da vam se djeca po ulicama klatare i s uličnjacima druže, jer su to obično zapuštena nevaljala djeca. Zabranite djeci posjet kojekakvih zabava i društava, sumnjivih osoba i zloglasnih kuća; a u noći neka budu vaša vrata zatvo-

rena.« Nemarnim roditeljima dozivlje biskup u pamet riječi sv. Ivana Zlatoustoga: »Za volove i krmke tražite najbolje pastire, a djecu svoju povjeravate nevaljalim osobama, i ne marite, hoće li te osobe vašu djecu sačuvati dobru ili je sablazniti, pa za uvijeke upropastiti.«

»Da djeca sačuvaju svoju nevinost, nužno je, da ih roditelji čuvaju od svakog pouzdanog općenja s osobama drugoga spola. Dječaci neka še s dječacima, a djevojčice s djevojčicama pristojno igraju; osobito pazite, da se po kutovima i samotnim mjestima u kući ili izvan kuće ne sastaju. A najveću brigu uložite za odraslu djecu, da ne opće s drugim spolom na samu, jer ste inače grobari njihove nevinosti. „Zar može tko, veli Duh Sveti, u grudima svojim nositi organi, a da si ne upali svoje odjeće? Ili ići po živoj žeravici, a da si ne oprži tabane?“ Pravo naziva sv. Jerolim pouzdano općenje s drugim spolom: smrtnom borbom umiruće čistoće, drvom grijeha, ujedom paklene zmeje... Mnoga je već djevojka u noćnim sastancima, u kolu, kod sijela i prela izgubila svoj najkrasniji ures — čistoću i nevinost svoju — te je postala prije majkom nego li ženom. Mnogi je mladić u takvim sastancima navukao na se vječno prokletstvo, jer ga učiniše smutljivcem nevinosti. Zabranite i ne dopustite djeci posjet plesa, kazališta, kinematografa, neuredne igre i čitanje zločestih knjiga.«

»Neka roditelji ne dozvoljavaju djeci svojoj takove igre, koje su na štetu sv. čistoći i čudoreda; neka djeci zabrane igru, koja lako prelazi u strast. Ovamo spada osobito kartanje na novac. Napokon svaka pristojna igra neka ne traje dugo; neka služi više na odmor, a ne da strasti uspiruje.«

»Zabranite djeci vašoj, da čitaju bezbožne, pokvarene, ljubavne, erotične knjige i spise... Uopće zabranite djeci čitanje takvih knjiga, u kojima se brane opačine, samoubojstva, dvoboji, osvete, nečistoće; knjige takve, koje su skroz bezvjerske i nasteće vjeru i krepost potkopati, a uspostaviti poganstvo bez čudoreda.«

Napokon govori biskup »o kruni roditeljskog odgoja djece«, a to je dobar primjer roditelja s a m i h. »Život roditelja,« veli, »mora biti djeci živi katekizam, živo evandelje, iz kojega uče spasonosne nauke. Djeca naime ne rade samostalno, već oponašaju u svem roditelje svoje, u koje imadu potpuno pouzdanje. Ako dakle u roditeljima opažaju i vide, da se danomice rado Bogu mole, da svake nedjelje i blagdana crkvu polaze, često da idu na svetu ispojed i pričest, da živu sveto i bogoljubno poput sv. Ane i Joakima, te Elizabete i Zaharije, bit će vladanje djece vjerni izražaj roditeljskog primjera, koji će sve dublji i jači korijen uhvatiti u njihovom srcu i odoljet će mnogim napastima; pa ako im i podlegnu za čas, ipak će se ubrzo pridići, jer je u njima krepost zahvatila korijen u mladosti...«

Tko vidi zle primjere, taj gubi zdrava i dobra načela, nježnost savijesti, odvraća se od Boga i bez straha Božjega grieši. A osobito zli primjeri roditelja djeluju užasno i porazno na djecu, jer idu bez straha Božjega stopama roditelja, nasljeđuju njihove zle običaje i navike: psuju, lažu kao otac i mati, odnemaruju svetu molitvu, polazak crkve, slušanje riječi Božje, primanje sv. sakramenata. Puštaju s godinama uzde svojim divljim strastima i otvrđnu posve, dok bez pokajanja i obraćenja ne padnu u ruke Boga živoga i pravde njegove.«

Srce Isusovo, s Riječju Božjom bitno sjedinjeno.

M. K. D. I.

va je izreka glavna među svim izrekama litanija Presv. Srca; izvor je to, iz kojega teku sva savršenstvo i odlike Srca Isusova.

Prije svega treba da znaš, kršćanine, što je to Riječ Božja, jer velimo, da je s njom Srce Isusovo sjedinjeno. »Riječ Božja je isto što Sin Božji; a Sin Božji je druga osoba Presvetoga Trojstva.

Sad treba da znaš, što će to reći: bitno sjedinjen. Ovo će ti protumačiti na čovjeku.

Tijelo i duša u nas ljudi bitno su sjedinjeni.

Duša i tijelo sačinjavaju bit čovjeka. Ako manjka duša ili tijelo, onda već nije čovjek. Kad čovjek umre, preostaje samo mrtvo tijelo čovječe ili truplo; to više nije čovjek nego lešina. Tako ni duša poslije smrti čovjeka, nije više čovjek, nego samo duša čovječe; jer čovjek sastoji iz duše i tijela. Oboje spada na njegovu bit. Sve drugo, osim tijela i duše, nije bitno kod čovjeka. Na primjer: kosa, brada, nokti, bistar vid, oko itd. ne spada na bit čovjeka; ti djelovi ne čine čovjeka čovjekom, već samo potpunim čovjekom. Po tim nebitnim dijelovima ili pripacima razlikuje se čovjek od čovjeka, ali ne od kakog drugog stvora.

Vratimo se sada k Presv. Srcu. Sin Božji i čovječja narav, koju je Duh Sveti u krilu Djevice Majke satvorio, jesu bitno sjedinjeni odmah u onom trenutku, kad je Duh Sveti satvorio narav čovječju. Od onoga trenutka je Sin Božji postao pravim čovjekom, a ujedno je ostao i pravi Bog, što je od vijeka bio. Sin Božji i čovječja narav, koju je na se primio: to obadvoje skupa jest Isus Krist. Na bit Isusa Krista spada dakle Božja narav i čovječja narav sjedinjene u drugoj osobi Presv. Trojstva, iliti u osobi Sina Božjega. Prema tomu, ako Isusu Kristu oduzmeš čovječju narav, onda nije više Krist, nego samo Sin Božji. Ili ako bi se u Kristu mogla od naravi čovječe odijeliti narav i osoba Božanska, onda ne bismo imali više Krista, nego samo čovječiju narav ili čovjeka.

Kakogod dakle na bit čovjeka spada duša i tijelo; tako na bit Krista spada: Sin Božji i čovječja narav. Pravo stoga veli sv. Atanazije: Kao što je razumna duša i tijelo jedan čovjek, tako je Bog i čovjek jedan Krist.

A budući da je u Kristu samo jedna i to božanska osoba, zato ova osoba upravlja i čovječjom i božanskom naravite sa svim djelima jedne i druge naravi, dakle i sa Srecem čovječe naravi njegove. Sve to pripada Božjoj osobi; i zato se punim pravom može reći: One oči čovječe naravi Kristove jesu prave Božje oči; one ruke, noge jesu Božje ruke, Božje noge. Tako i Srce čovječe naravi Kristove, jest pravo Božje Srce. Radi toga bitnoga sjedinjenja čovječe naravi s naravljom i osobom Božanskom u Isusu, imade svako djelo čovječe naravi u Kristu neizmijernu, božansku vrijednost. Sve naime, što čini narav, pripisujemo osobi; a budući da je u Isusu samo jedna osoba, i to božanska, to sva djela Isusova, što on ih čini po

svojoj naravi čovječjoj, moramo pripisati božanskoj osobi njegovoj upravo tako, kao i sva ona djela, što ih čini po svojoj naravi božanskoj. Možemo dakle i moramo reći ne samo, da nas je Sin Božji otkupio, već da se je Sin Božji rodio, da je umro za nas itd. Sad razumijemo, kako je Isus mogao svojom mukom i smrću sasvim zadovoljiti pravdi Božjoj za neizmjerne uvrede, što leže u grijehu.

Ovim člankom sv. naše vjere o jednoj osobi i o dvije naravi u Isusu isključeno je ono krvovjerstvo, što je Nestorije učio u petom vijeku. Govorio je naime, da su u Krista dvije osobe: Božja i čovječja. Rekao je, da je Krist bio običan čovjek, u kom je Sin Božji stanovaо kako u hramu; i da zato Krista ne valja zvati Bogom, nego »bogonoscem«. Nestorije je dakle učio jedinstvo u Kristu, ali ne bitno jedinstvo, nego nebitno. Kako što smo mi u crkvi, kad uđemo u nju, tako je po njemu Bog u Kristu.

Ovu je bludnju sv. Crkva odsudila godine 431. na općem saboru u Efezu; a Nestorija, kao krvovjerca isključila iz svoga krila.

Zato se smijemo sada tomu Srcu klanjati, obožavati ga i svemu se nadati od njega, jer je to Srce pravo Božansko Srce. A ne bi bilo pravo "Božansko Srce, da nije bitno sjedinjeno s Riječju Božjom, to jest sa Sinoм Božjim.

Ovo bitno jedinstvo u Kristu očitavao je i nebeski Otac pri-godom krštenja Isusova, kad se otvorise nebesa i kad se začu glas s nebesa: »Ovo je Sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji« (Mat. 3, 17).

Ovo bitno jedinstvo izriče sv. Ivan evangelist u prvom poglavljju ovim rijećima: »I Riječ (Božja) tijelom postade, i prebiva među nama; i vidjesmo slavu njegovu, slavu kao jedinorodenoga od Oca, puna milosti i istine.« Ovim se riječima svršava ono evanđelje, što ga svećenik obično govori na koncu svete mise. Na te riječi poklekne svećenik, a s njim svi, koji slušaju svetu misu. — Ove riječi izgovaramo na pozdrav andeoski. Tri puta zazvone zvona svaki dan po cijelom svijetu i pozivaju kršćane, da se zahvalnim srcem sjete ovog velikog otajstva svete vjere naše i zahvale se Bogu Trojednomu, što nas je toliko ljubio, te je takva čudesna svemogućnosti i premudrosti svoje učinio.

Sjećajmo se i mi, kršćani, zahvalnim i radosnim srcem, što je Sin Božji za nas čovjekom postao. Što je s pravom čovječjom naravi primio i pravo čovječe srce. S ovim nas je Srcem neiskazano ljubio i ljubi nas još uvijek. »Gle ovo Srce — reče On sam bl. Margareti — koje je ljude toliko ljubilo, te nije ništa propustilo, nego se iscrplo i uništilo, samo da im pokaže svoju ljubav!«

Kad pravo razumiješ ovo veliko otajstvo, po kojem je Sin Božji za nas čovjekom postao, samo da uzmognе za nas trpjeti i umrijeti, onda ćeš moći lako razumijeti i to, zašto se bl. Margareti Isus tuži na našu nezahvalnost: »A za hvalu od veće strane ljudi ne primam drugo van nezahvalnost, koju mi u sakramantu ljubavi (to jest u presvetom oltarskom Sakramenu) pokazuju svojim prezirom, nepristojnošću, svetogrđem i hladnoćom svojom.«

Srce Isusovo je radi toga bitnoga sjedinjenja s Riječju Božjom neizrecivo sveto. Zato se mili Ocu nebeskome neizmjerno. Nema opačine, što nam ne bi Otac nebeski oprostio, kad mu za naknadu ponudimo Božansko Srce Sina njegova; nema nevolje, iz koje nas ne bi izbavio, ako ga zato prosimo zaradi zasluga ovoga Srca.

Stoga sv. Crkva u »Malom časoslovu u čast Presv. Srcu Isusovu« osam puta opetuje ovu krasnu prošnju: »Gospodine Isuse, koji si se dostojao osobitom ljubavlju otvoriti zaručnici svojoj, svetoj Crkvi, neiskazane slasti i blago Srca svoga: daj nam, slugama Tvojim, da se obogatimo i okrijepimo milostima nebeskim, što izviru iz ovog preslatkog vrela.«

Naučimo se od sv. Crkve, sve svoje pouzdanje u svim našim potrebam stavljati u Presv. Srce, jer će nas na taj način Bog najbrže uslušati. Zato često s pouzdanjem i živom vjerom, ne samo u crkvi, nego i na svakom mjestu molimo: »Srce Isusovo, s Riječju Božjom bitno sjedinjeno, smiluj nam se!«

Na raskršću.

Piše Stjepan Babunović D. I.

ječak svrši pučku školu i roditelji se odmah pitaju: »Što ćemo sada s njim? Hoćemo li ga dati na zanat ili u srednju školu?« Odjekoji roditelji počine već u tom vrlo važnom času veliku pogrešku, koja se samo teškom mukom dade poslije popraviti. Ne pitaju naime dite: »Sinko, što bi ti najvolio?« pa da onda sami zrelo prosude, ima li dijete pravo ili su to tek kakvi časoviti hiri, već jednostavno odrede: »Ti ćeš u zanat, a ti u školu!«

To ne valja! Nije svako dijete za zanat, kao što nije svako ni za školu ni za polje ni za trgovinu. Istina, u većini slučajeva ne će se to moći već sada točno opaziti, ali u mnogim se može sasvim sigurno zaključiti: »Iz ovog dijeteta nikad činovnika; iz ovoga nikad majstora; ovo je dijete kao stvoreno za školu; ono opet za zanat ili za obradivanje polja.« Tu ima glavnu riječ sam Bog, koji jedini određuje svakom čovjeku stalež, u kom hoće da mu svaki pojedini služi i da se spasi.

Bog je sam stvorio razne staleže u svijetu; prema tomu on sam hoće, da ne budu svi gospoda niti svi seljaci niti svi trgovci niti svi obrtnici. Ne bi to bilo ni moguće. Od česa bi gospoda živjela, kad ne bi nitko obradivao zemlju? Komu bi majstori svoju robu prodavali, kad bi svi bili majstori? Tko bi upravljao zemljom, tko s tolikim narodom ravnao, tko bi ga učio i na Boga upućivao, kad bi svi bili samo poljodjelci? Zato Bog, koji hoće, da bude raznih služba, daje ljudima i razne naravne sklonosti, da nikad u svijetu ne pomanjka nijedan stalež, koji je ljudima potreban ili barem veoma koristan. A ljudi su dužni poštivati tu volju Božiju i računati s darovima i sposobnostima, s kojima ih je obdario, pa mu i služiti u staležu, u koji ih pozivlje. S tim moraju računati i roditelji te ne smiju siliti svoju djecu na nešto, za što nemaju nimalo ni volje ni smisla ni dara.

Roditelji dakle treba da dobro prouče svoje dijete i da vide, za što dijete ima najviše naravne sklonosti, volje i dara. Ako prema tome opaze, da dijete nemari za knjigu, da ga moraju siliti u školu ili da uzme knjigu u ruke: to je očiti znak, da takvo dijete nije za školu

i da će biti puno sretnije, ako odabere koje drugo zvanje, koje više odgovara naravnim sposobnostima njegovim. Krivo je dakle i naopako, kad roditelji s ovim ne računaju već drže, da dijete na svu silu mora u školu. Tako rade osobito roditelji, koji su i sami školovani. A mnogi bi si prištedili pod starost crne dane, da su sina dali radije na zanat ili u trgovinu nego što su ga silili u školu, gdje se silom provlačio kroz sve razrede, gdje se na visokim školama sasvim pokvario, gdje im je svu prištenu rastepo i još ih možda i u velike dugove uvalio.

A ima i seljačkih roditelja, koji misle, da je sva sreća i bogatstvo kod gospode pa da zato i njihov sin mora biti gospodin. Ta laglje će svaki i najnespretniji šoštarski pomoćnik napraviti cipelu, nego li ograničeno dijete s dobrim uspjehom svršiti sve nauke, što se danas od svakog »gospodina« traže. Oni pak, koji ih ne svršavaju s dobrim uspjehom već više mamje silom i s velikim žrtvama: takvi baš i jesu najviše na teret i sebi i roditeljima i svemu narodu, komu sjednu za vrat, a ne osjećaju u srcu prave ljubavi za nj. Ta za se ne osjećaju te ljubavi: kako će je osjećati za druge!

Roditelji! Dobro proučite dakle svoje dijete prije nego ga odredite za kojigod stalež! — To isto vrijedi i za žensku djecu. Nije ni svaka ženska za učiteljicu, za doktoricu, za profesoricu; pače velika ih većina, da ne reknem gotove sve ženske, imadu sasvim drugu zadaču od Boga: da Crkvi i domovini odgajaju dobar podmladak, osim ako koju Bog pozove u stalež redovnički, da mu tu služi u molitvi i djeleima kršćanske ljubavi. Ali baš tuj grijese mnogi roditelji, koji već nejakoj djeci govore o ženidbi i o udaji tako te dijete i kad odraste misli, da se svatko mora oženiti ili udati i kao da je sakramenat ženidbe neophodno potreban svakomu čovjeku. A to je krivo. Isus sam preporučuje stalež redovnički kao najsavršeniji, a i sveti bi Pavao želio, da svi Korinčani budu kao on, to jest: neženjen.

O svojoj budućnosti treba da odluči uz Boga najviše dijete samo, a roditelji imadu samo tu dužnost, da pripaze, te dijete odabere doista ono, što je baš za njega. Nemaju pak roditelji pravo, da dijete sile na nešto, što nikako ne odgovara njegovim naravnim sposobnostima i naravnoj sklonosti njegovojo. Gdje se pak već iza svršene pučke škole ne može jasno i nesumnjivo upoznati, za što dijete ima najviše volje i dara, mogu roditelji po svojoj uvidljivosti, imajući vazda i u prvom redu buduću vremenitu i vječnu sreću svoga djeteta, pokušati ovo ili ono, dok se poslije ne pokaže, kamo dijete od naravi više naginje.

Pobožnost k Presv. Srcu Isusovu u biskupiji šibenskoj.

Presvjetli gosp. Luka Pappafava, biskup šibenski, naredio je u prekrasnoj svojoj okružnici prigodom posvete Presv. Srcu Isusovu, da se »odsele unaprijed obavljaju u svim župama molitve na čest Presv. Srca Isusova, naime Krunica sa njegovim litanijama, sve ke prve nedjelje od mjeseca, nukajući vazda vjernike, da pristupaju onaj dan na svetu pričest. — Isto tako čitamo ondje i ovu lijepu naredbu: »Nek nastoje M. P. Dušobrižnici svim silama, da se vjernici upisu

u spasonosnu Udrugu presv. Srca Isusova te pošalju u svoje vrijeme imenik upisanika ovom Ordinarijatu, da se uzmognе postići kanonička agregacija (pripojenje) Rimskoj Nadbratovštini.« —

Nema sumnje, da će iza ove okružnice ondje još više procvasti ova pobožnost. Mimogred spominjemo, da presvij. gosp. biskup ima u svom biskupskom grubu Srce Isusovo, znak, kako je već prije bio prožet štovanjem Božanskoga Srca.

Slike iz života Isusova.

Pilat je odsudio Isusa samo na šibe. Ali kad su židovi vidjeli njegovu slabost i popustljivost, upotrijebit će priliku, da na Gospodinu iskale sav svoj bijes. Podgovore dakle vojnike, da mu se narugaju kao tobožnjemu kralju pa da ga okrune. Lako, da su im u tu svrhu i sami pružili već pripravljenu kraljevsku krunu; a to je bio vijenac od trnja, koje će mu nabiti na glavu.

Prebacije mu staru, otrecanu vojničku kabanicu — zaogrnuše ga tobož grimiznim kraljevskim plaštem. Tako etero izvrgoše ruglu pravu i Božansku kraljevsku vlast njegovu. Na slici, što je na strani 79., vidimo Isusa, gdje sjedi na jednom slomljenom stupu, zaognut onom poderanom haljinom i svezanih ruku. Na glavu su mu nabili vijenac od trnja, i sad mu ga svom silom nabijaju još jače na glavu, kako će mu strahovite muke još više povećati. A on sjedi mirno; ne progovara ni riječi, kao da mu iskazuju najveću počast. Tko da se ne divi tolikoj strpljivosti! Tko da ga iskreno ne sažali u tom neizrecivom poniženju i u tima neiskazanim mukama? — Uvaži, da to trpi Bog tvoj i budući Sudac tvoj; da on to trpi radi tebe, radi tvojih grijeha; da trpi mjesto tebe, jer si ti sve te muke zasluzio!

Kad su mu se židovi zajedno s vojnicima narugali do mile volje, jave Pilatu, da su njegov nalog izvršili. Pilat je bio čovjek tvrda i okrutna srca, kako je to posvjedočio prigodom raznih židovskih buna, davši buntovnike bez milosrđa posmicitati. Ipak sada, kad ugleda Isusa, zgrozi se nad tom slikom. I uvjeren, da će tužni izgled Isusov ganuti i najokorijelije srce, odluči to upotrijebiti, da skloni židove te barem sada puste Isusa na miru. Izvede ga dakle napolje i pokaza narodu veleći: »Gle čovjeka!« Htjede time reći: Gledajte, što izradiste od njega! Gledajte, je li to još čovjek: Tako ste ga izmrcvarili! — Zar mislite, da su se židovi umekšali? Ne, već sada istom pobijesnište poput ljute zvjeri, kad ugleda krv, te stadoše vikati: »Na križ s njime! Propni ga, propni!« Slika na strani 85. vjerno prikazuje taj strahoviti prizor.

»Gle čovjeka!« Tako je grijeh iznakazio Sina Božjega, te ne izgleda više ni kao čovjek, a kamo li kao Bog. Kako istom nakazuje smrtni grijeh dušu običnoga smrtnika? I doista, čovjek u smrtnome grijehu, pravi je davo. Nije to više slika i prilika Božja, nego slika i prilika sotone paklene, — »Gle čovjeka!« Pogledaj, grješniče, samoga sebe, da vidiš, radiš li kao pametan čovjek ili kao nerazložno živinče, kad u svemu popuštaš grješnim sklonostima svojim, kad ugadaš najnižim strastima svojim! — »Gle čovjeka!« Gledaj Kralja svoga s krunom na glavi i žežlom u ruci! Promatraj pomno ovaj svoj uzor i nauči se strpljivo podnositi sve nevolje ovoga svijeta, jer nijesu vrijedne slave, koju ti je Bog pripravio, ako mu ostaneš vjeran do groba.

Kadgod čovjek smrtno sagriješi, koliko je do njega, iznova razapinje Sina Božjega, kako uči sv. Pavao apostol, i obnavlja svu muku njegovu. Utisni si stoga i ovu sliku živo i duboko u srce, da nikad više ne privoliš ni u najmanji, a kamo li u teški grijeh. Muka Isusova neka te neprestano potiče na pokoru za počinjene grijehе, jer pravdi Božjoj valja svakako zadovoljiti, bilo na ovom bilo na onom svijetu. Bolje je pak trpjeti ovđe dragovoljno i samo kratko vrijeme, nego ondje proti volji, pa još možda kroz svu vječnost — i bez svake nade.

Gle čovjeka!

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović D. L.

II. U samostanu.

Prva kušnja.

Odmah na početku proniknula me svu ova misao: »Ova kuća Božja mjesto je sveto; i svi, koji u njoj stanuju, mora da su sveti. Samo ime družba »svete Marije« kazivalo mi, da i ja moram biti po što po to sveta, i zato da mi se valja Bogu sasvim izručiti i bezuvjetno mu se prikazati. Ova čuvstva zasladivala mi sve, što mi se u prvi mah činilo teško.

Kroz nekoliko dana budio me u svu zoru neki glas, što sam ga posve dobro čula, ako ga i nijesam razumjela: »Ljubio si pravdu, a mrzio nepravdu; zato te pomazao Gospodin (Ps. 44, 8) itd. Kadikad opet: »Posluhni, kćeri i vidi« (Ps. 44, 11) itd. Sve sam to pripovijedala svojoj dobroj učiteljici, a da sama nijesam razumjela tih riječi. Nju sam promatrala, a tako i svoju glavaricu, kao Isusa samoga na zemlji. I makar da nijesam nikad znala za pravo duhovno vodstvo i upravu, niti je imala, bijah ipak tako vesela, što se mogu drugome podvрći i slušati, te mi se činilo, što su mi rekle, kao glas s neba, i da se nikada ne trebam bojati, kad činim što iz poslušnosti.

Jednom zamolih učiteljicu, da me pouči, kako se razmatra; jer je za razmatranjem duša moja toliko čeznula. A ona ne htjede vjerovati, da ja, koja sam u dvadeset i trećoj godini stupila u samostan, ne znam razmatrati. Uvjeravah je, da je ipak tako; a ona će mi onda kao prvi put: »Idite i postavite se pred Gospodina, kao što se razapeto platno stavlja pred slikara.« Željela sam, da mi je te riječi malo protumačila, jer ih nijesam razumjela; a opet nijesam se usudila reći, da ni to ne razumjem. Ali Gospodin mi reče: »Dodi samo; ja ču ti ih protumačiti!«

I doista, odmah na početku molitve pokazao mi vrhovni moj Učitelj, da je moja duša ono čisto i razapeto platno, po kojem će on ispisati sve crte svoga mukotrpнoga života, što ga sproveo u ljubavi i oskudici, u samoći, u tišini i žrtvi sve do uništenja. Ovu će sliku naslikati u mojoj duši, kad se ova očisti od svih još preostalih ljaga, od sklonosti k zemaljskim stvorovima, od samoljubija i od neuredne ljubavi k stvorovima, uz koje mi srce mnogo prianjalo.

U isti čas oslobođio me od svega toga; a onda, pošto me je tako ispraznio i dušu sasvim očistio, raspalio je u njoj tako žarku želju, da ga ljubim i da trpim, te već nijesam više imala mira. Dà, ova me želja tako obuzela, te već nijesam mogla ni na što drugo misliti, nego samo na to, kako ču ga uz mrtvenje ljubiti. On se pak u svojoj dobroti vazda briuo, da mi za mrtvenje pruži dovoljno prilike.

Pred svojom učiteljicom nijesam ništa skrivala; odlučih dapače, da ču je u svojim pokorama slušati više, nego što bi i sama htjela. Ali kad sam jednoč to pokušala, ukorio me sveti naš uteviljitelj (sv. Franjo Saleški) veoma oštro i zabranio mi nastaviti. Drugi put se nijesam više usudila tako šta učiniti. Ovo su riječi, koje mi ostaju uvijek u srcu zapisane: »Što? kćeri moja; zar misliš, da ćeš ugoditi Bogu, ako prekoračiš granice posluha? Posluh je glavni stup i temelj ove redovničke družbe, a ne strogost.«

Novaštvo.

U živoj želji, da se sasvim predadem Bogu, prošla mi prva moja kušnja. Bog me u svom milosrdju neprestano pratio i pomogao mi do sreće, da sam napokon primljena u novaštvo. Kad sam dakle obukla ovo naše sveto odijelo, reče mi božanski moj Učitelj, da je sad nadošlo vrijeme naših zaruka, po kojima će on dobiti novu vlast nada mnom, a ja dvostruku dužnost, da ga što savršenije ljubim. Onda mi objavi, da će mi dati poput strastvenog ljubovnika kušati slasti nježne svoje ljubavi. I doista ta slast bijaše tolika, te bih često bila kao izvan sebe i ne bih mogla ništa raditi. Ovo bi me opet veoma zastidjelo, da se ne bih usudila pokazati se među drugima. Sad bi me istom korili veleći, da to nije duh kćeri Marijinih, koji ne poznae kojekakvih osobujnosti; pa ako se toga ne okanim, ne će me primiti u družbu.

Margareta je imala izvrsnu učiteljicu u novaštvu. Bila je to majka Anka Franjka Thouwaut (cit. Tuvo), nekadanja glavarica, sada učiteljica novakinja, a poslije opet glavarica. Bijaše to veoma kreposna i razborita redovnica, koja se odlikovala osobitim darom, da uspješno rukovodi, tjesi i krijepe duše punеnutarnjih borba, te ih vodi putem prave kreposti. Isto tako znala je lako razabrati, što potiče od duha dobrog, a što od zloga; što je čvrsta i neslomljiva krepost, a što prolazan samo žar časovitog zanosa.

Dobivši Margaretu pod svoju vlast, odmah je zamijetila, da mlada novakinja posjeduje izvrstne duševne darove i temeljite kreposti, osobito neograničenu poslušnost, čistu ljubav i iskrenu mukotrpnost, skopčanu s dubokom poniznošću. Nada sve mila joj bijaše Margaretina iskrenost, pomoću koje pomagaše zaviriti do u dno duše njezine. Tu opazi bistro oko njezino, da Margaretu nema sve svoje duševne sile u potpunoj vlasti; da ima netko, koji je vodi nekim neobičnim putem. Nije mogla reći, da je taj put pogibeljan; ali nije redovit, pa već zato iziskuje veliku pozornost i opreznost.

Izvanredna rasvjetljenja mlade novakinje, čudni glasovi, što ih u dubini duše svoje sluša, zabrinuše malo razboritu učiteljicu, i ona se posavjetova s poglavicom i dogovori, de će Margaretu obadvije svestrano prokušati, te se uvjere, da li sve te izvanredne stvari potječu doista od Boga.

Kolikogod bijaše savršen način razmatranja Margaretinih, pobojaše se ipak glavarice, da ju to odviše napreže, pa da može štetno djelovati i na tjelesno i na duševno zdravje njezino. Odlučiše dakle, da je od toga svakako oduče, pa da poput drugih promatra otajstva i istine, kako se svaki večer običaju sestrama razložiti. Margaretu je napravala sve svoje sile, da se drži predloženog predmeta, ali odmah na početku razmatranja duh bi joj se zanio, te ga više nije mogla navrnuti onamo, kamo bi htjela. Ali ne samo, da je ovako bivalo za vrijeme propisane molitve, nego i preko dana. Stoga je dodijeliše jednoj sestri, koja će je neprestano zabaviti poslom i tako joj duh rastresti. Ali sve uzalud. Napokon se latise zadnjega sredstva; zaprijetiše joj se, da će je otpustiti, ako se toga ne okani.

Što će sirota Margaret? Ovamo poslušnost i ovako strahovita za nju prijetnja; a onamo sila duha Božjega. Tu je i opet morao Gospodin pomoći, pa je i pomogao, kako ćemo kasnije cuti. A sada poslušajmo Margaretu, što nam o tim kušnjama priповijeda.

Ovo (prijetnja, da je ne će primiti u družbu) veoma me rastužilo. Pokušaj sve moguće i ne propustiti ništa, da se tome otmem. Ali sav moj trud bijaše uzaludan. A i naša dobra učiteljica nastojala oko toga sa svoje strane, a bez moga znanja. Kad je naime vidjela, kako čeznem za razmatranjem i kako želim naučiti dobro razmatrati, te kako ne mogu nikada, ma koliko se trudila, da se pri tom držim njezinih naputaka, već samo onih, što mi ih dao božanski Učitelj moj, premda sam kušala, da na to zaboravim i od njega se odvratim, — kad je sve to vidjela, dodijeli me jednoj sestri, koja me za vrijeme molitve slala na posao. Kad bih otišla k učiteljici, pa je molila, da smijem razmatrati, oštros bi me ukorila i rekla, neka se molim za vrijeme

poslova, što ih običajemo obavljati u novaštvu. Ja bih tako uradila. Ali ti poslovi nijesu mi ni najmanje umanjivali slatku radost i duševnu utjehu, koja mi se svakim danom umnožavala.

Zapovjedili bi mi, da poslušam točke jutarnjeg razmatranja; a onda bih izšla i pomela prostor, koji su mi označili. To sam činila sve do «prvog časa» (časoslova). Onda sam morala položiti račun u svom razmatranju ili bolje o tom, što je Gospodin moj djelovao u meni i za mene; jer ja nijesam kod toga imala druge nakane osim slušati. Pri tom bijah neizrecivo vesela pored svih nevolja, što su mi tijelo tištile. Pjevala bih: Što većma mojoj ljubavi prigovaraju, ona se većma raspaljuje. Neka me slobodno muče dan i noć, ne će je ugasići moći. Što više podnašam boli, to se uže združujem s njegovim božanskim Srcem.

Uskrs.

«Isukrst nam slavni — uskrsnu u mrak tamni. Hvalu mu svi dajmo — radosno pjevajmo: Alleluja!» Doista, ako ikada, danas imadu ljudi razloga, da radosno pjevaju i da se od srca vesele. Što je oslobođenje sinova Izraelovih iz sužanstva egipatskoga prema oslobođenju svega roda ljudskoga iz sužanstva davla paklenoga! Na današnji dan pružio nam je Isus očiti i nedvoumni dokaz, da nas je doista iz toga ropstva izbavio. Uskrsnuće njegovo najbolji je dokaz Božanskoga poslanja njegova, najsigurniji dokaz njegova Božanstva i čovječanstva. Uskrsnuće Isusovo čudo je nad sva čudesa i pred njim uzmiče svaka sumnja, svaka dvojba, svaka nevjera. Ono nam je sigurno jamstvo za učinjeno, ono siguran zalog za ono, što još ima doći: slavno uskrsnuće naše.

Ali tko hoće, da mu proslava velikoga toga dana bude na spas, neka je nikada više ne okalja crnom nezahvalnošću! Slaviti pobjedu s Isusom, a onamo ponovno ga razapinjati — zar može biti većega licemjerstva? Poslušajmo stoga riječ velikoga apostola i slavimo Uskrs ne u kvasu starih opaćina, već u beskvasnom hlijebu iskrenosti i istine (I. Konrinč, 5, 8). Uskrsnimo i mi s njime obukavši na se novoga čovjeka, koje ne poznaje više starih grješnih puteva, koji je obamro svijetu i njegovim taštinama te živi i djeluje samo s Kristom i samo za Krista!

Emaus.

*Dan još malo, Gospode, pa će minut,
mrak već pada, doba je pod krov zaći;
Bogu hvala, Emaus evo tu je,
u njem je krov naš.*

*Nemoj dalje, Gospode, gost nam budi!
Bit će sladi razgovor nama s tobom,
tvoja riječ najsladi bit će začin
večeri našoj.*

*Dodi, pa nam, Gospode, blagosövi
Kuću našu pohodom svetim svojim!
Ja ću slušat kucaje Sreća tvoga,
ja sam ti Ivan.*

Iv. Ev. Šarić.

Sveti Otac papa i rat.

Malo dana poslije svoga izbora upravio je sveti Otac papa Benedikt XV. u prvom javnom pismu svojem poziv na sve zaraćene vlaste i vladare, da rat što više ograniče i što prije dovrši. Poslije izdade prvo veliko pastirske pismo, upravljeno svim patrijarsima, nadbiskupima i biskupima cijelog svijeta, u kome ih pozivlje, da se sa svojim svećenstvom i pukom neprestano mole Bogu, neka bi što prije prestale ratne strahote. Ni to mu ne bijaše dosta. Pred Božić izdade drugo pismo, s kojem pozivlje svekolikovo svećenstvo, da se što više zauzme za ranjene, bili vlastiti ili neprijateljski, a tako i za zarobljenike; te im na vlastito pomognu, da se uzmognu javiti svojoj rodbini, koja često strepi nad njihovim životom ne znajući, jesu li živi ili u ropstvu. Isto je tako sv. Otac pokušao, da skloni ratujuće stranke, te međusobno izmijene one ranjene zarobljenike, koji nijesu više sposobni za rat, te su tako sasvim bez pogiblji za protivnu stranku.

Pokušao je, da sklone zaraćene stranke, te barem preko Božićnih blagdana sklope za tri dana primirje, kako bi se dostojno proslavilo porođenje Isusovo, a i umorne čete malo barem odmorile. Dok su sve druge države, a u prvom redu Austro-Ugarska i Njemačka najvećom pripravnosću pristale na njegov prijedlog, Francuska i Rusija ne htjedoše ni čuti; pa još onda, kad je sv. Otac radi Rusa predložio, da slično primirje bude i na grčko-istočni Božić. Prigodom Božićnih čestitanja izrazio je sv. Otac svoju duboku žalost nad tim svojim neuspjehom; ali reče, da uza sve to ne će ipak mirovati, nego će i nadalje nastojati, da ratne strahote što više ublaži, a samome ratu što prije stane na put. To je isto ponovio i koncem siječnja prigodom javnog konzistorija pred kardinalima.

Napokon je naredio, da se po svem kršćanskom svijetu u svim crkvama javno moli za skorašnji mir, što je i bilo, kako svi znademo, u Europi dne 7. veljače, a u Americi dne 21. ožujka. Ni to mu ne bijaše dosta, nego iznese prijedlog, da se u sužanjstvu zadržane žene, djeca i ljudi iznad 55 godina puste svojim kućama. — Tko ne vidi iz svega ovoga pravo očinsko srce, puno iskrene sućuti i samilosti za svu djecu svoju? Pravi doista Namjesnik Isusov, koji je pravi mir donio svijetu, a koji bi rado njegov Namjesnik svijetu povratiti.

Uskrsnuće Isusovo.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svemu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredištu, ne upravi pošalje, mukar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne pišta se ništa, a dragovoljni miledari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Ozdravio od upale pluća.

Hrvatska. — Prošle sam godine — piše nam odlični crkveni dostojašteni — teško obolio od upale pluća. Bolest je dugo trajala i bila je po sudu liječnika veoma opasna. K upali pluća pridružile se i druge slabosti. Za moje zdravije molilo je mnogo plemenitih duša; a i sâm sam učinio devetnicu na čest Bož. Srcu Isusovu i obećao, sko li ozdravim, da će to sa zahvalnošću oglasiti u Glasniku Srca Isusova. U svoj smjernosti duše svoje zahvaljujem se Presv. Srcu Isusovu i preljubeznom Srcu Marijinu na povraćenom mi zdravlju; a zahvaljujem usrdno i svima onima, koji su se za me u bolesti mojoj Bogu molili i u bolesti se za me brinuli. Neka im Svevišnji ljubav njihovu stostruko naplati! Do vijek vijeka čest i slava i poklon Bož. Srcu Isusovu i pret. Srcu Marijini.

Siročad.

Hrvatska. — Ostale smo sirote bez dragoga oca. Ja jošte ne svrših ni škole, da se uzmognem briňuti za majku i dvije sestre. Jedva nekako načinim ispit. Malo zatim dobijem namještenje i uzmem k sebi majku i sestre. Plaća mala, a nas četvero valja nahraniti i zaobjeti. Utečeno se devetnicom Presvetom Srcu Isusovu, da nam ma na koji način pomogne. I gle tuda! Moja starija sestra udade se za kratko vrijeme za dobra i čestita čovjeka, i živi sretno i zadovoljno, te i nas pomaže. Vječna hvala i slava Presvetom Srcu Isusovu!

U velikoj duševnoj i tjelesnoj stiscici.

Bosna. — Bijah u velikoj stisci. Uz sve moje nastojanje, da svojim starijim udovoljam, te da mi oni svojim priznanjem olakšaju materijalne prilike, ne potiču ništa, dok ne odlučih usrdno zamoliti Božansko Srce Isusovo po zagovoru sv. Ante i Blažene Djevice Marije neka se zauzme za mene. Nije prošlo ni polovicu danâ moje devetnice, kad se ne nadano okrenuo sve na moja dobro. Objećala sam Božanskom Srcu, da će se u Glasniku javno zahvaliti, i da će doživotno držati Glasnik njegov, te danas svim srcem to izvršujem i kličem: Hvala i slava budi Božanskom Srcu Isusovu, bl. Djevcici Mariji i sv. Antu na dobitnoj milosti, koji svojih ne ostavljaju

Zahvalnice.

Ozdravilo dijete i bez operacije.

Bosna. — Djetcetu mi bilo jedva dva mjeseca, kadno si uslijed mnogoga plića pokvari grlo tako, te je liječnik rekao, da se pogreška može popraviti samo operacijom; ali na tu treba čekati do sedme godine, jer da se ovako nejako dijete ne može operirati. Bože mili! Sedam godina, da mi se dijete muči, a i ja s njime?! Ne, potražit ću drugog vjetnjeg liječnika: počnem se moliti Srcu Isusovu, kojemu sam dijete izručila prije nego se i rodilo bilo; zamolim pomoć i zagovor i u Gospe od Veprica (u Dalmaciji), kamo sam s dijetetom i hodočastila, te u sv. Antuna Padovanskoga. Gospodin me ostavio na kušnji puno dvije godine; a onda ozdravili mi dijete sasvim i osta zdravo zdravstvo, da se i svi liječnici čude, kako je to prošlo bez operacije. Kličem stoga od svega srca: Hvala i slava Presv. Srcu Isusovu, bl. Gospu od Veprica i sv. Antunu!

U teškoj bolesti.

Hrvatska. — Liječnik sâm, koji me je liječio, bio je u velikoj dvojbi, skoro bez nadje, kad je nemila bolest bila na vrhuncu. Kad se zavjetujem i ja i moji Božanskom Srcu, da spasi majku sitnoj dijetici. I — da mu je hvala, slava i čast na vjeke! — Srce Isusovo uzdržalo me na životu, što više, povratilo mi potpuno zdravlje, a bez ikakvih posljedica ljuće bolesti, što se, kako je poznato, iz tifusa dosta rijetko događa. Iz zahvale Šaljem 2 K za raširenje Glasnika.

Jeli otrovne glijive.

Hrvatska. — Zahvaljujem se iz dna srca svoga Presvetom Srcu Isusovu i Marijinu na očitom čudu, kojim smo spasieni od sigurne smrti jedući otrovne glijive. Naša svekrva i svekar podlegoše otrovu; a mi u strašnim bolovima čekasmo, da nas stigne lpta sudbina. Ali utekavši se nebeskom Liječniku zavjetovasmo se, da ćemo do smrti držati Glasnik i javno se zahvaliti, ako nas spasi. I premilostivo Srce ganulo se i povratilo nam zdravlje. Stoga kličemo: Budi hvaljeno i vazda slavljeno Presveto Srce Isusovo i Marijino!

Roza, Mato, Staza i Mara.

Zašto neki dјaci u višim razredima istupaju iz kongregacije?

P

očetkom svake školske godine prijavi se većina prvoškolaca u kongregaciju. Dakako, da svi ne budu primljeni, jer ili propadnu ili se svojim vladanjem pokažu nevrijednima te časti. Većina ih ipak ostane: ali kada dođu u više razrede, evo ih, gdje sve jedan za drugim istupaju... Što je tomu uzrok?

Često puta leži krivica i na vijeću, koje ne pazi na to, da li kandidat vrši svekolike svoje dužnosti iz nutarnjeg dubokog uvjerenja, ili tek onako samo na oko, od običaja ili iz kakvog obzira ljudskog. Istina, ne može se od prvoškolaca tražiti i očekivati bogzna kakvo uvjerenje: ali se svakako ni s pukom vanjštinom ne bi smjelo zadovoljiti. Napokon su svi dјaci u nižim razredima više manje »legalni«; pa će tako i sastanke pohađati i sakramente primati u redu i bez prigovora. Nego to nije dosta.

Ako dak nije donio sa sobom već od kuće čvrsto vjersko uvjerenje, treba mu ga dati barem u kongregaciji, kad mu ga ne pruža škola. A to je drugi veliki manjak, što ga opažamo u većini naših đačkih kongregacija. Kongreganisti se ne uzgajaju dovoljno za praktični život. Ono, što daku u današnjim prilikama treba, ne može mu se dati niti u ona kukavna dva satiča vjerouauka niti u ono malo poduke, što ju čuje prigodom sastanka u kongregaciji. Atmosfera, u kojoj se danas dak kreće, sva je okužena. Bio kod kuće, bio u tudem stanu, bio na ulici, bio u školi: svagdje sluša i gleda puno toga, što mu može vjeru uzdrmati i srce pokvariti. A na to se upravo u mnogim kongregacijama veoma malo pazi. Tako se dogada, da dak dode u više razrede, a da ni o jednom vjerskom činu svojemu nije kadar dati račun. Treba samo, da mu dode koji već pokvareni drug, pa da mu kaže: »Vidiš, da ni sam ne znaš, što činiš? Vidiš li, kako su te popovi zaglupili? Ded pročitaj ovu ili onu knjigu, pa ćeš odmah o svemu tomu drugaćije suditi i brzo se uvjeriti, da su to sve popovske i jezuitske bajke!« Ovakva zavodljiva riječ dovoljna je, da svaki površni dak počne najprije dvojiti, a onda pohlepno tražiti pokvareno štivo, koje će ga u njegovoj sumnji još više učvrstiti. Sad napusti sve dojakošnje duhovne vježbe, bací se u vrtlog nečudoreda, i — kako će takav biti dulje u kongregaciji? On istupa; a oni, koji su ga otprije dobro poznavali, vide, da se kongregacija samo riješila jednog glupana.

I upravitelj i cijelo vijeće i svi drugovi, a osobito akademije

treba dakle da ovim pojavama posvete svu svoju pažnju te kongreganiste dovedu do toga, da ne budu licemjeri, da ne budu nijemi strojevi, već da budu svijesni svega, što čine, da mogu dati svakomu i razlog za sve ono, što čine, osobito u vjerskom pogledu.

Osobito valja kongreganiste zarana priući na **d o b r o š t i v o**. Ovo će im nadomjestiti ono, što im se kraj najbolje volje ne može uvijek dati ni kod redovitih sastanaka ni u akademijama. U njemu će naći odgovore na nebroj besmiselnih prigovora, što ih dan na dan slušaju. Niti je dosta, da čitaju samo strogo znanstvene stvari, koje i tako u početku ne će odmah shvatiti, nego i strogo religiozne. Zato si ja barem ne mogu ni pomisliti dobrog kongreganista, koji ne bi čitao barem svoja glasila: »Luč« i »Glasnik Srca Isusova« te »Hrvatsku Stražu«; kao što ne mogu vjerovati, da bi otpao od kongregacije onaj, koji te listove redovito i marljivo čita. Bez tih časopisa jedva će se koji zbornik moći dovoljno učvrstiti u svojim vjerskim načelima, kako to dovoljno dokazuje žalosno dnevno iskustvo. Kada pak dak jednom upozna korist ovih časopisa, čitat će ih s veseljem i oduševljenjem kao nijedan roman.

Isto tako i primanje svetih sakramenata ne smije se pretvoriti u kakvu šablonu, već treba, da je svaki zbornik u duši svojoj uvjeren, da bez njih ne može dugo u dobru ustrajati, te da su mu zato sakramenti ne samo vrlo korisni, nego možda kadikad upravo potrebiti. Tad će ih i s veseljem primati i s velikom duhovnom korišću.

Još je jedno za daka veoma važno pitanje, koje se u kongregaciji valjda nimalo ne obrađuje; a to je sexualno. Baš radi toga, što se pretpostavljeni regbi nekim djevojačkim stidom ustručavaju o tom i progovoriti, pogaze neki članovi kasnije svoje čovječje dostojanstvo, jer nijesu nikad o tom ni izdaleka čuli niti što dobro čitali. Tako ne poznaju pogibelji, koje im prijete, ni strasti, koje se mogu s vremenom u velike opačine izrodit, a kojima se u početku lako moglo stati na put, da su bili za vremena na to opozoreni. Muk o tom u kongregaciji to je pogibeljniji, što zavodnici ne šute.

Mz., gman.

1888

Treba li za osnutek kongregacije dopuštenje državne oblasti?

Ne treba nikakvo dopuštenje nikakve oblasti, osnivala se kongregacija za odrasle ili za školsku mladež. To vrijedi za jednu i za drugu polu monarkije.

»Marijine su kongregacije od Družbe Isusove podignute i od sv. Stolice potvrđene duhovne udruge.« (Opća pravila I. 1.) Prema tomu nijesu Marijine kongregacije »društva« u smislu školskog zakona niti onoga u Hrvatskoj i Slavoniji niti onoga u austrijskoj poli, kako se to na mjerodavnim mjestima opetovano izjavilo. (Vidi n. pr. »Glasnik Srca Isusova« 1913, str. 307. i »Zastava bezgr. Djevice« 1910, str. 27.*)

Prema tomu ne samo da nije potrebno, da se vlada (namjenski) pita za dopuštenje niti da joj se pošalju pravila na ogled niti ikakva izvješća, makar se to i tražilo, jer na to vlada nema naprosto nikakvo pravo, pošto Marijina kongregacija, podignuta izvan kuća Družbe Isusove, kao strogo duhovna zadruha spada isključivo

* Vidi: Smrekar, Priručnik za polit. upravu. Knjiga II., str. 976.

pod vlast biskupa — nego je upravo žalostno i neoprostivo, kada tko svojim neznanjem ili netaktičnošću svojom daje svjetovnoj vlasti priliku, da se miješa u strogo crkvene poslove.

»Ali ako se kongregacija ne prijavi u Austriji i ne dobije dopuštenje od c. i k. namjesništva, ne smatraju država juridičkom osobom i ne može po zakonu ništa baštiniti.«

Ovo je doduše istina za austrijsku polu — u Hrvatskoj i Slavoniji može svaka kongregacija baštiniti — a to je baš i dobro, da je tako. Kongregacija nije nikako tek vovo niti potporno društvo, pa prema tomu i ne treba, da baštini ne znam kakve nepokretnine. Ako joj pak tko želi ostaviti kakve gotovine, neka joj dade za života, pa je stvar gotova. Ono malo troškova, što ih kongregacija ima za nabavu diploma, medalja, knjižica, pravila, za ukras zborničke kapele i sl., neka se podmiruje iz redovitih prinosa, što ih treba u tu svrhu svaki zbornik godišnje ili mjesечно da doprinosi. Ako ovi ne dostaju, valja kupiti milodare. Ovo je hiljadu puta bolje, nego li dopustiti, da se u crkvene poslove miješa nepozvani gost.

Kongreganist i Crkva.

Piše: Josip Predragović D. I.

»Ako tko ne posluša Crkve, nekati bude kao pogani i carinik« (Mat. XVIII. 17).

Vi ste kršćani katolici. Otvoreno priznajete sa sv. biskupom Pacijanom: »Kršćanin mi je ime, a katolik prezime.« Vi ste članovi rimo-katoličke Crkve. Dobro znadete onu sv. Ciprijana: »Onomu ne će Bog biti Otac, koji ne će, da mu Crkva bude mati.« Ali vi ste još i više! Vi ste zbornici, izabrani članovi rimo-katoličke Crkve pod barjakom Gospinim. No to bi bio lijep zbornik, koji ne bi bio svom dušom odan sv. Crkvi, koji je ne bi ljubio, koji ne bi planuo svetim žarom i branio ju, kad čuje ili vidi, gdje se govor i radi protiv Crkve. Pa kako će zbornik bolje očitovati i zasvjedočiti svoju sinovsku odanost spram sv. Crkve, nego ako:

1. **vjeruje, što Crkva vjeruje** i predlaže za vjerovanje. Ona je u vjerskim pitanjima svjetionik, od kojeg ti dolazi svijetlo; putokaz, koji daje pravac tvome životu; vjerna i nepogrješiva čuvarica istine, koju je primila od svoga božanskog Utemeljitelja u zaklad i kao baštinu. Nema tuj: jedno »primam«, a drugo »ne primam«; n. pr. vjerujem, da ima nebo; ali ne vjerujem, da ima pakao. Jer to ne bi značilo vjerovati Crkvi, nego vjerovati sebi; to bi bilo oči zatvoriti, pa vikati; ne znam, ne vidim, mrak je! Pitali dijete, odakle znade vjerske istine, a ono će: »Mama mi je kazala.« — »Ako je mami kazao.« — »Bog, odvrati dijete. Isto tako znamo i mi vjerske istine, jer nam kaže sv. mati Crkva; a ona je primila čistu i potpunu nauku božansku od Boga, od Isusa Krista. »Kad primamo svjedočanstvo čovječe, svjedočanstvo je Božije veće« (L. Iv. V, 9).

Koji čovjek ili ne bi sve, što Crkva vjeruje i predlaže za vjerovanje, vjerovao, ili bi hotimice dvoumio: zar bi takov čovjek mogao biti pravi kršćanin katolik, a nekmoli odličan sin sv. katoličke Crkve — zbornik Marijin? Ili kad bi se ustručavao, stadio vjeru svoju javno priznati i ispovijedati? Sv. apostol Pavao veli: »Srecem se vjeruje za pravdu, a ustima se priznaje za spasenje« (Rimlj. X, 10). I sam Isus Krist reče: »Kojigod prizna mene pred ljudima, priznat će i ja njega pred Ocem svojim nebeskim...« (Mark. VIII, 38. Mat. X, 32.)

2. **Ako štuje Crkvu**, Kongregacija je crkvena zadruga. Samo crkvena oblast ustanavljuje kongregaciju. Crkva je nadzire. Pape su odobrili i potvrdili, te mnogim povlasticama i oprostima obdarili kongregaciju;

biskupi je zakonito podižu u biskupijama, a svećenik-upravitelj, koji je oživljava kao duša tijelo, imenuje se od crkvenog poglavarstva. Ovako je kongregacija na osobit način spojena s materom Crkvom. Po tom spoju osjeća se zbornik kao izabrani član rimo-katoličke Crkve, koji za nju živi, osjeća i radi; osjeća se obvezanim, da štuje Crkvu t. j. njezine poglavare i službenike: sv. Oca papu, biskupe i svećenike.

Veoma je zgodno primjetio jedan iskusni upravitelj hrvatske Marijine kongregacije: Nemojmo se varati! Zaludu je sav vanjski rad, uza ludne svečanosti, uzaludan sav pokret: ako se pojedini radnici, u prvom redu vođe, ne odlikuju krepostnim životom, ako nemaju one prave si-novske odanosti i vjernosti prema vrhovnoj glavi Crkve sv. Ocu i prema svojim biskupima. — Časna je zadača, lijepa zgoda, golema upravo potreba, da zbornik prednjači ostalima u štovanju crkvenih poglavara. Istina je: i svećenici su ljudi, te mogu imati svojih slaboća; ali zato nemaš, zborniče, prava, da ih prosuduće i osuduće. Sveti misa bilo ovog bilo onog svećenika — jednake je cijene; sveti krst i jednog drugog jednako vrijedi kao i ostali sveti sakramenti.

3. Ako sluša Crkvu, t. j. vrši njezine zapovijedi i odredbe. Od Krista je primila vlast, da postavlja pravila i zakone. »Ko vas sluša, mene sluša; i ko vas prezire, mene prezire« (Luk. X., 16). Najopćenitiji crkveni zakoni sadržani su u ono »Pet zapovijedi crkvenih« — svetkovanje nedjelje, post i nemrs, ispovjed i pričest zabranjeno vrijeme. Ovo su opći crkveni zakoni za svu koliku Crkvu. Ima i posebnih samo za pojedine biskupije ili crkvene pokrajine: sve valja obdržavati.

Veliki sin katoličke Crkve Danijel O'Connell, dika Irske, ostavio je u svojoj oporuci: »Tijelo moje Irskoj, a srce Rimu.« Da, zborniče, tvoje tijelo domovini; a srce, dušu, odanu Rimu, gdje je glava sv. Crkve. Za sv. Crkvu moli, radi, boris se, makar i život svoj za nju žrtvovao.

U bici kod Waterlo-a zahtijevalo se od francuskog generala Cambronne-a (Kanbruna), zapovjednika tjelesne straže, da se preda. On odvrati: »Četa umire, ali se ne predaje!« O da bi tako i svaki upravitelj kongregacije Marijine mogao reći punim pravom: Četa — kongregacija Marijina, trpi, radi, umire za sv. Crkvu, ali se ne predaje!

Prijedlog za dake-kongreganiste.

Na zborničkom sastanku svih srednjoškolskih kongregacija u Tirolu, što se obdržavao g. 1913. u Innsbruku, preporučilo se zbornicima, da se zauzmu za slabije, a inače dobre dake, te ih besplatno poučavaju. To je izvrsno djelo ljubavi bližnjega. Ne bi li mogli ovači prijedlog poprimiti i naši daci-zbornici? Mi još nemamo dovoljno prave katoličke inteligencije, stoga moramo ozbiljno i sustavno nastojati, da si ju odgojimo. A evo, i ovo bi bio jedan način, kako da mnogog slabica pridignemo i od njega danas sutra čelik-muža učinimo.

Poznato je naime, da vrlo malo daka, koji počimlju škole, dove do svoga cilja. Krivo bi bilo suditi, da svi oni, što propadnu, nijesu dosta daroviti. Takvih je razmjerno vrlo malo. Tu su većinom drugi razlozi. Mnogi ne znaju uopće učiti, mnogi se ne pouzdavaju u se; jedni su vjetrenasti i rastreseni, drugi mlijativi, lijeni. Cesto bi se dali takci spasiti, kad bi se koji bolji dak za njih zauzeo i pomogao im. Takvoga treba kroz neko vrijeme vježbat i pomagati mu, dok se ne osovi na vlastite noge. Iako takav zbornik ne bi dobio za to plaće novčane, dobio bi zahvalnost svoga druga, zahvalnost roditelja njegovih, zahvalnost svoga naroda i imao bi dio na svem dobru, što bi ga možda ovaj poslije učinio. U slučaju, da ne bi ništa od ovoga dobio, ne će mu manjkati barem ona nagrada vjećne vrijednosti, koju će mu dati Onaj, koji sve, što se bližnjim učini, smatra kao da je njemu samome učinjeno. — Stavljamo ovo na srce svim dacima-zbornicima.

Bl. Ljudevit Marija Grignon de Montfort.

Mjesecni zaštitnik, 28. travnja.

Iste godine, kad je bl. Margareta imala prvo veliko ukazanje Presv. Srca Isusova, godine naime 1673., rodio se naš Ljudevit u bretonskom gradu Montfortu. U 12. godini stupi u kolegij Družbe Isusove u Rennesu, gdjeno kao nedužni anđelak poput sv. Alojzija bude primljen u Marijinu kongregaciju. Godine 1700. bje zareden u svećenika. Kao neumoran misijonar biće strah i trepet za krivovjerne janzeniste. Propovijedao je pače i po krčmama, po plesnim dvorana-ma; što više i po zloglasnim kućama s velikim uspjehom. Za siromake i bolesnike se osobito uzimao; po 200 kadikad znao ih je nahraniti.

Prigodom misija osnovao je mnogo pobožnih društava, kao n. pr. bratovštine slike krunice, društva »bijelih pokornika« protiv pijaanstva i nečistoći, »bijelih djevica« za očuvanje djevičanstva, društvo prijatelja za prijatelje sv. križa. Širio je klanjanje presv. Sakramentu i čestu sv. pričest; otvarao posvuda kršćanske škole. Ute-

Bl. Ljudevit Grignon.

meljio je i tri redovničke zadruge: »Kćeri Mudrosti« za njegu bolesnika, Družbu »Duga Svetoga« za odgoj dječaka i »Družbu Marijinu« za sveta poslanstva.

Sav proniknut nježnom ljubavlju spram bl. Gospe širio je perom i jezikom štovanje njezino. Po njemu treba da se svaki štovatelj Marijin sasvim posveti Majci Božjoj, njoj da povjeri sva svoja dobra djela, pokore i zadovoljštine, da ona s time neograničeno upravlja. K tomu treba da svaki pravi štovatelj Marijin svojski nastoji, te Mariju u svim djelima svojima što vjernije naslijede, da tako postane što savršenija slika Bož. Spasitelja.

Leon XIII. proglaši ga god. 1888. »blaženim«.

Bl. Ljudevit užor je apostolske revnosti, mrtvenja i samozataje, a navlastito, kako da ljubimo onu, koja je poslije Boga svake ljubavi najvrijednija: blaženu Gospu. Vježbajmo se marljivo u tomu kroz ovaj mjesec; to će biti najbolja priprava za svibanjsku pobožnost.

P. P. D. I.

Pod barjakom Srca Isusova u boj!

Bilo to dne 19. veljače, kad su zagrebački domobranci polazili na sjeverno ratište. Na čelu čete lepršaju tri velike hrvatske trobojke. Na onoj najvećoj u sredini bila je ušta i zlatnim obrubom opšta velika slika Srca Isusova s jedne, a isto tako velika slika Srca Marijina s druge strane. Jedan će gospodin zapitati barjaktara, odakle je? »Iz Samobora,« odvrat će stasiti mladić, i pridoda: »Ova me je zastava, gospodine, živa dovela iz Srbije, ona će me živa dovesti iz Rusije.« — Pratila ga je majušna i slabašna ženica, majka. Na rastanku s njome diže desnicom u vis barjak, a lijevcu pruži majci i reče: »Majko, ne plači i ne misli više na me, nego se samo moli Šreću Isusovu: ono će nam dati pobjedu!« — Pa da se ne bi na ovakov prizor ganulo i premilosrdno Srce Božje!

Kongregacijo — gdje si?

Naišao sam na jednog gimnazijalca četvrtoškolca, koji mi se pričinio dosta dobar i nepokvaren. Zapitam ga: »Jesi li, sinko, u kongregaciji?« — »U kongregaciji? Što je to, Velečasni?...«

»Tako? Ti dakle ne znaš, što je to kongregacija? Pa ipak ima u vašoj gimnaziji 50—60 kongreganista!«

»Možebiti; ali ja sam za njih, Velečasni, sada eto prvi put čuo od Vas...« Kongregacijo, gdje si?...

Vijesti iz raznih kongregacija.

Vinica, kongregacija djevojaka lijepo napreduje tako, te su zbornice najljepe ures i dika cijele župe, pravo ogledalo za svakoga. Sastanci se pošjećuju marljivo, sakramenti primaju često, glavni blagdan slavi posebnom svečanostu, akademijom ili predstavom. Rado doprinese i maleni prinos za dobre svrhe i potrebe kongregacije. Teko su prošle godine upravo divno uresile oltare župne crkve, dale su nešto za crveni križ; a šalju evo jednu malenkost za razširenje »Glasnika«. Kongregaciju u svakom pogledu izdašno podupire grofica Ida Festetić, koja ne propusta nijednu priliku, da zbornice ne potakne na ustrajnost i blagotvoran rad. Nadarila je kongregaciju i lijepim kipom Majke božje i razdijelila silu molitvenika, krunica i medaljica.

Zagreb, izvještaj euharistične sekcije radničke kongregacije. U prvoj polovici prošle godine brojila je I. skupina, koja se pričešće svakoga tjedna barem po jedamput, 52 člana; II. skupina, koja se pričešće svakih 14 dana, 56 članova, a III., koja se pričešće barem svaki mjesec, 68 članova. U drugoj polovici bijaše u I. skupini 60, u II. 55, a u III. 71 član. Svake prve nedjelje u mjesecu imade sekcija svoj posebni sastanak, na kome v. g. upravitelj drži kratko slovo o praktičnom stovanju presv. Sakramenta. Kad je god u crkvi Srca Isusova bilo izloženo presv. Otajstvo, a to je, osobito otkako je počeo rat, bilo često, sekcija je svaki put imala svoje stalne sate, kad se je na posebnim klecalima pred svetištem zajedno s drugim ovdašnjim kongregacijama, klanjala presv. Sakramentu. Tako su članovi primjerice samo onda, kad je presv. Otajstvo bilo izloženo za našu vojsku, klečali kroz 63 sata.

Sekcija prima svaki mjesec zajednički svetu pričest, te ju prikazuje na razne dobre nakane, od kojih da spomenemo barem nekoliko: Za sv. Oca papa i njegove osobne i službenе potrebe, za slobodu svete Stolice; za svekolike biskupe i sveđenike, za hrvatsko svećenstvo; za svekolike redovnike i redovnice, napose za hrvatske muške i ženske redove, za svećenički podmladak; za obraćenje pogana, židova, krivovjeraca, istočnjaka, grješnika; za raširenje kraljevstva Srca Isusova, za jedinstvo vjere svih Hrvata, za vremento blagostanje hrvatskoga naroda, za neustrašivo isповijedanje svete vjere među Hrvatima, za apostolski rad u Hrvatskoj; u naknadu za svu svetoigradu, nanesena Presv. Srcu Isusovu; za našu kongregaciju, za obraćenje psovača, rastavljenih supruga; onih, koji živu u grijehu; za napredak Družbe Isusove; za katoličku stampu, za pravi kršćanski odgoj u školi, za pravi kršćanski duh u obitelji, za obraćenje razuzdane mladeži itd.

Iz kontrolnih cedulja vidi se, da su sv. članovi svih skupina marljivo i vrlo savjesno obavljali svoje dužnosti, napose primali svetu pričest; jedva da bi od cijelokupnoga broja manjkao jedan ili baš nijedan. Sekcija razvija živalu dječatost i u tom smjeru, da nagovori na ispunjaju teško bolesne osobe, koje bi po nemarnosti njihovoj ili njihove rodbine umire bez svetih sakramenata; pa je i u tom pogledu postigla lijepih uspjeha.

A. Metelko.

Sadržaj: Vjerske potrebe u Čelu 75. — Drago mi baš nije 74. — Veliki tjedan 75. — Stovanje S. I. u Petrijevima 76. — Dužnosti roditelja glede odgoja djece 77. — Sreću Isusovo s Riječju Božjom bitno sjedinjeno 80. — Na raskrištu 82. — Pobožnost k P. S. I. a biskupiji šibenskoj 83. — Slike iz života Isusova 84. — Život bl. Margarete Alcock 86. — Uskrs. Emaus 88. — Sv. Otar papa i rat 89. — Zahvalnice 90. — Zašto daci u višim razredima istupaju iz kongregacije? 91. — Treba li za osnutak kongregacije dopuštenje državne oblasti? 92. — Kongreganist i Crkva 93. — Prijedlog za dake-kongregante 94. — Bl. Ljudevit Grignion 95. — Kongregacijo — gdje si? Vijesti iz raznih kongregacija 96.

Broj 5.

SVIBANJ 1915.

Tečaj XXIV.

Prečisto Srce Marijino.

Opća nakana molitava i dobrih djela u svibnju,
blagoslovljena od sv. Oca pape.

Deka stara legenda veli, da je bl. Dj. Marija dobila milost od Boga, uslijed koje je vazda gledala dušu i Srce Isusovo te sve misli i čuvstva njegova jasno motrila. Nadalje tvrdi ista stara predaja, da je bl. Dj. Marija tako točno i vjerno naslijedovala Srce, dušu Isusovu, da je sva čuvstva, što ih je od časa do časa motrila u njemu, i u svom srcu budila. Tako nijedno čuvstvo ni osjećaj nije bio u Srcu Isusovu, što ga bl. Dj. Marija ne bi i u svom srcu probudila i očutjela.

Tko bi mogao izreći čistoću i svetost Srca Isusova!? To je pravo Božansko Srce. Njegove se krepsti ne mogu mjeriti stvorenim umom ili maštom. Zato veli o njem sv. Crkva: »Srce Isusovo, krepsti sviju bezdno«. Pomislimo kako je čisto moralo onda biti ono srce, koje se najvjernije povelio za Srećem Isusovim! Bl. Dj. Marija dobro je znala, da je naša jedina i glavna zadaća, te što sličniji postanemo Srcu Isusovu. Zato je svom silom nastojala, da srce svoje preudesi po Srcu Isusovu. Srce Marijino je najvjernije zrcalo Srca Isusova. Nije bilo u Srcu Isusovu vrline ni krepsti, što ih Marija ne bi u nedohitnoj mjeri utisnula u svoje srce.

Srce je Isusovo najsvršeniji uzor blagosti, ali poslije Srca Isusova nema tako blagoga srca, kao što je srce Marijino. Sv. Crkva ju pozdravlja: »O blaga, o mila, o slatka Djevica Marijo.« — Sv. Bernard veli, da nitko nije Marije za pomoć zaprosio, a da ga ona ne bi uslišala. To je opće uvjerenje sviju kršćana, da je bl. Dj. Marija najbolja Majka sviju ljudi. Ne možemo ni zamisliti dobrote ili koje vrline, što ne bi resilo srce Marijino.

Bog je Mariju učinio Majkom svega roda ljudskoga; zato joj je i dao tako ljubezno, tako dobro i sveto srce, da ga samo Srce Isusovo dobrotom i blagosti natkriljuje. Tko će orisati dobrotu srca sv. Vinka Paulskoga? Nije bilo staleža u ljudskome društvu, za koji se ne bi

zauzeo. Nije mogao nevoljnih pogledati, a da im se nije smilovao i djelom u pomoć priskočio.

A što da reknemo o preslavnoj i neprispodobivoj Majci Božjoj? Kako joj nije nitko ravan dostoanstvom, tako ni dobrotom. Marija sve daleko nadilazi, što je ispod Boga. Iza dobrote Božje slijedi odmah dobrota Marijina. Ona je i u dobroti kraljica ne samo ljudi, nego i andela.

Marijino je srce ne samo u blagosti najsličnije Srcu Isusovu, nego i u poniznosti. Osvetljivost i oholost poglavite su rane, što udari istočni grijeh srcu ljudskome, Bl. Dj. Marija jedina je između sviju ljudi, koja nije poznala istočnoga grijeha. Kako je čista bila od istočnoga grijeha, tako je čista i od njegovih posljedica. Nikada ni jedno čuvstvo osvetljivosti nije oskvrnulo srce Marijino. Ona se je samo molila i za najveće neprijatelje Sina svoga i svoje. Nikada, ni najmanja oholost nije pristupila u svetište srca Majke Božje. Što ju je Bog većma uzvisio u svetosti i milosti, to se je većma Marija ponizila. Ona je uvijek ostala »službenica Gospodnjka«. A nije drukčije ni moguće, nego da je Majka Božja poslije Isusa najponiznija. Što je poniznost? Poniznost je spoznaja, da smo sve od Boga dobili, da svaki čas ovisimo o Bogu, i da prema ovoj istini uredimo svoj život, da vazda priznajemo životom svojim, da uistinu svaki čas ovisimo o Bogu: to je poniznost. No Majka Božja je tako rasvijetljena bila, da je sve istine skroz poznala, i naravske i svrhnunaravske, i sav život svoj prema toj spoznaji uredila. Zato je Majka Božja sve velike i neizrecive darove uistinu Bogu pripisivala, i sve na slavu Božju upotrebjavala. Tako je radila za cijelog života svoga. Svaki je dan rasla Majka Božja u svetosti; ali svaki je dan napredovala i u poniznosti, jer je znala, da je napredovanje u svetosti i milosti od Boga, i zato je svaki stupanj darova Božjih upotrebila na slavu Božju.

A zašto velimo o srcu Marijinu, da je prečisto srce? Zato, jer nije bilo nikada ni najmanjim grijehom, pa ni sjenom grijeha ili koje pogreške okajano. A bilo je puno milosti, svetosti i svake kreposti.

Kršćani, kako je divan primjer poniznosti, što nam ga Majka Božja i naša pruža! Koliko ćemo napredovati u mjesecu svibnju u milosti i poniznosti, budemo li primjer Majke Božje naslijedovali. Ugledajmo se dakle u Mariju, povodimo se za prečistim srcem njezinim, kako se ona povodila za Presv. Srcem Isusovim. M. K. D. I.

Kraljice neba, raduj se!

*Na brdašcu na kraj našeg sela
Crkva stoji, golubica bijela,
Sunc jarko po njoj biser sije,
Divna proljet zelen vijenac vije.
Slavska lipa u kolo je hvata,
Ubav bršljan puza ponad vrata.
Ajd' na brdo pred crkvicu gori,
Stan, počuj, kako pjesma ori:
»Kraljice neba, raduj se! Aleluja!
Jer kog si dostojava bila nositi, Aleluja!*

*Uskrsnu kako reže. Aleluja!
Moli za nas Boga. Aleluja!
Čistim zrakom skladno plovi zvuk,
Žarkim srcem Gospo poje puk.
S njime sklada brdo i dolina,
S njime poje nebeska modrina,
Ko da nebo na zemlji je samo,
Ili zemlja na nebesi tamo.
Od davnine to običaj sveti,
Srdaca piјev k nebu da poleti.*

M. Horvat.

Kako se najbolje štuje Srce Isusovo?

Lijepo je i hvale vrijedno, ako se tko upiše u bratovštinu Srca Isusova ili u Apostolstvo molitve ili u koje drugo društvo Srca Isusova te obavlja propisane molitve i poviješte puta u godini prima svete sakramente; ali to nije sve, nije barem najbolji način, kako valja štovati Presveto Srce Isusovo.

Ako pravo uočimo, što je Gospodin htio postići s pobožnošću Presvetog Srca svoga, vidjet ćemo jasno, da on želi: 1. dozvati ljudima u pamet nebrojena dobroćinstva svoja te ih sklonuti, da mu budu od srca zahvalni i da mu ljubav uzvraćaju ljubavlju; 2. da ga ljudi ne vrijedaju više; 3. da čine pokoru za svoje i za tude grijeha i napokon 4. da im pruži uzor, u koji da se ugledaju u svem svom djelovanju.

Prema tomu svatko uviđa, kako nije dosta, da se netko nazove i smatra pravim štovateljem Srca Isusova, ako se zadovolji s malo vanjštine, već kako treba da udovolji svim željama i očekivanju Isusovu. A to će biti:

1. Ako se danomice zahvalno sjećamo dobroćinstva Božjih te se tako vrijednima pokažemo, da nam ih i unapredak daje u obilnoj mjeri;

2. ako zamrzimo svim srcem svojim na svaki i najmanji grijeh kao na jedino i najveće zlo; a ta iskrena mržnja uključuje u sebi i čvrstu odluku, da ga nikad više uvrijediti ne ćemo i da ćemo svim silama nastojati, da grijeh zaprijećimo, gdjegod možemo;

3. ako to predobro i premilostivo Srce, koje je već samo po sebi svake ljubavi vrijedno, a pogotovo, kad pomislimo, što smo mi sami sve od njega dobili i što još uvijek dobivamo, ako ga, velim, svim srcem i svom dušom svojom i svim silama svojima ljubimo uzvraćajući mu tako ljubav za ljubav;

4. ako mu pružimo što bolje možemo zadovoljštinu za nebrojene grijeha vlastite i tude; jer tko ljubi, taj ne može mîrno gledati gdje se ljubljeni vrijeda, napokon

5. ako to Božansko Srce, uzor svih kreposti, što vjernije naslijedujemo.

Ukratko: Onaj pravo štuje Srce Isusovo, koji svoj život popravlja i usavršuje po uzoru toga Presvetoga Srca.

Slatko Srce Marijino, budi moj spas

Svibanjska pobožnost. !

Na mladež osobito vreba svako zlo, a i mladež sama posije tako rado za njim. Promatrao to i o. L a t o m i a D. I. u rimskom kolegiju pod konac osamnaestog stoljeća pa odluči, da će pokušati mladež u najlepšem mjesecu u godini okupiti oko oltara Majke Božje, ne bi li je tako sačuvao od nevjere i od raspuštenosti. U tu svrhu zavede malu pobožnost u počast blaženoj Gospici. To je djelovalo izvanredno i plodovi se pokazali ubrzo. Iz Rima se raširi ovaj običaj po drugim kućama Družbe Isusove, dok ga nije napokon papa Pio VII. potvrdio i ovim oprostima obdario:

Svatko, ko kroz čitav mjesec svibanj danomice obavlja kakvu pobožnost u čast Majci Božjoj bilo javno u crkvi bilo privatno sa svojima kod kuće, može dobiti svaki dan oprost od 300 dana, a povrh toga potpuno oproštenje onoga dana, kad se isповјedi, pričesti i po nakani sv. matere Crkve pomoli. Te je oproste proglašio sv. Zbor za Oproste dne 18. lipnja 1822.

Od toga vremena raširila se ova pobožnost po svem svijetu, tako te danas jedva ima gdje na svijetu seoce, u kom se ne bi kakva takva pobožnost obavljala u čast mile »Svibanjske Kraljice».

Reče luda u srcu svomu: Nema Boga!

Poznato je, kako su u Portugalskoj istjerali sve redovnike, biskupima pootimali crkve, sjemeništa i iste stanove, kako se svećenik ondje ne smije pokazati u svom svećeničkome odijelu. U školama se ondje više ne uči katekizam i ne spominje Bog. Naprotiv djeci se utuvljuje dan na dan u glavu, da nema Boga. Evo jednoga takvoga prizora iz takve bezbožne škole, s kojom bi nas neki i kod nas htjeli da usreće. Donese ga portugalski Glasnik g. 1913.

Profesor se muči i dokazuje, kako nema Boga. Učenici ga slušaju, ali malo haju za njegove dokaze, koji ne dokazuju drugo nego njegovu sotonsku mržnju do Boga. Nije to umaklo njegovu oku pa će najednom pograbiti kredu i napisati na ploči: »Nema Boga!« A onda se naglo okreće učenicima pa će nečuvenom drskošću: »Dajem Bogu, ako je negdje, pet minuta vremena, da izbriše ovo, šta sam ja napisao na ploči.«

Pet minuta prošlo, na ploči se još uvijek čitaju bezbožne riječi.

»No? Gdje je taj vaš Bog?« poruglijivo će bezbožnik ponovno. »Vidite li, da je to samo strašilo i utvara!«

U školi mrtva tišina. Najednom začu se tamo straga prigušeni smijeh. Opazio to profesor pa će zapitati:

»No, Petre, što ti je to rekao Ljudevit?«

Petar ustane te će malo smeteno:

»Rekao mi je: »Naš profesor ne postoji!«

»Oho! Kako to on misli?«

»On je napisao u svoju bilježnicu: „Profesor N. ne postoji.“ A onda reče meni: „Ako ovo profesor za pet minuta ne izbriše, onda ga nema!“ Pet minuta je prošlo, njegovo pismo još stoji: na to me je upozorio . . .«

Opustjeli dvori.

Piše: Stjepan Babunović D. I.

o su vam naša svećenička sjemeništa. Naši biskupi gledaju veoma zabrinuto u budućnost. U sjemeništa dolazi svake godine sve manje i manje mlađeži. Smrt prorijeđuje svake godine redove starijih svećenika, a iz sjemeništa ne izlazi godimice ni toliko, da se ova prazna mjesta popune, a kamo li da se stare praznine ispune i novim potrebama udovolji. Punim pravom pitaju se svi zabrinuto: Što će biti, ako nam narod ostane bez duhovnih pastira? Narod bez Boga spremjan je na svaku opaćinu, kako to sami gledamo na svoje oči kod drugih naroda. A tko će narod poučiti o Bogu i o dužnostima, što ih ima prema Bogu, sebi samome i bližnjemu, ako ne svećenici? Gdje je pak malo svećenika, malo je i narod podučen.

Mnogi misle, da je toj nestašici svećenstva uzrok, što nije uređeno lukno, što svećenik mora, dok je duše u njemu da služi, a da nikad ne može računati na pristojnu mirovinu i počin, te što se danas mnogo na svećenstvo navaljuje i kleveće. Čini se ipak, da to nijesu pravi razlozi. Gdje su svećenici gore plaćeni nego u Francuskoj? Ta onđe oni nemaju danas uopće nikakvu plaću već živu od puke milostinje. Gdje se više svećenstvo ocrnjivalo i klevetalo nego u istoj Francuskoj? Pa ipak, ma da je bezbožna vlada otela biskupima i njihove kuće i sva sjemeništa, ma da je mnogo svećenika bilo prisiljeno za čas ostaviti nezahvalnu domovinu, ipak se ne čuje, da bi se toliko tužili na pomanjkanje svećenstva.

Što bi dakle moglo biti tomu pravi uzrok? Držimo, da pravo imadu oni, koj se tuže na slab, gotovo nikakav odgoj djece i mlađeži. I doista, što ih još dolazi u sjemenište, to je gotovo redovito iz staleža seljačkoga i obrtničkoga, iz staleža, gdje još ima žive vjere i straha Božjega. Iz gradova nasuprotni i iz tako zvanih spodskih obitelji dolazi ih sve manje. A ni to se ne da sakriti, da mnogo muške mlađeži u djetinjstvu želi biti svećenicima, a kad podrastu, navlastito, kada dođu u više gimnazijalne razrede, da se najednom sasvim preokrenu te ih rođeni roditelji kadikad jedva prepoznaju. Istina, to su obično godine, kad se čovjek najviše razvija i mijenja; ali i to stoji, da bi se mnogi i mnogi sasvim drugačije razvili, da su kod kuće bili bolje uzgojeni, da su i u školi uživali bolji odgoj.

Rastrovani obiteljski život, nedostatan domaći i školski odgoj, zli primjeri najbližeg okoliša, nevaljalo društvo i otrovno štivo: to su poglaviti neprijatelji mlađeži, to poglavite zapreke svećeničkoga zvanja. I dok se te zapreke ne uklone, uzalud je poboljšavati plaće, uzalud je graditi sjemeništa.

Što da se dakle učini? Prije svega treba da roditelji strogo vrše svoje roditeljske dužnosti. Jedna pak od najstrožih dužnosti roditeljskih jest ta, da svoju djecu od malenih nogu odgajaju u strahu Božjem, da im zarana uliju u dušu iskrenu i pravu pobožnost, savršenu ljubav prema Bogu i bližnjemu i veliku

mržnju na grijeh. Služba svećenička andeoska je služba, pa zato i iziskuje andeosku čistoću duše i tijela. U čistom srcu Bog uživa, čistu dušu najjače k sebi privlači i napuni ju nebeskim darovima svojim.

S godinama raste pogibelj za dijete; a po tom i za roditelje dužnost, da još više bdiju nad svojim djetetom. I što je dijete starije to je veća briga za roditelje. A u tom baš grijese roditelji ponajviše! Đak gimnazijalac obično je daleko od kuće i prepušten samome sebi. Roditelji znaju za njega samo onda, kada treba platiti stanarinu i hranu, ili možda i kakve druge skroz nepotrebne izdatke, te kada dobiju od ravnateljstva ubavijest, da im sin slabo napreduje u naučima. A što im dragi sinak inače radi, čim se bavi, s kim se druži, kamo zalazi, što čita, da li se redovito i svaki dan pobožno Bogu moli, da li marljivo prima svete sakramente i onda, kad ga na to ne sili škola: gdje su ti roditelji, koji za to pitaju?

Gledajte samo, kako se dak »više-školac« ponaša u crkvi! Prebrojite one, koji se pobožno pod službom Božjom mole iz molitvenika ili na krunicu! Đak i krunica! Nek ju samo tko pokaže javno u razredu! To je vrlo značajno za vjerski odgoj današnje mladeži u srednjim školama. A kad dak svrši maturu, onda ga gotovo redovito uz razmjerne male iznimke crkva više ne vidi. Sad je slobodan, sad ga nitko ne tjera na sakramente; sad ih neće više ni primati, dok ne bude morao, a to će biti, kad se bude — ženio. Onda ga opet neće crkva i oltar vidjeti kroz godine, osim ako ga sreća posluži te se namjeriti na dobru ženu, koja će ga teškom mukom prvesti na pravi put. Eto, tako se danas užgaja mladež u školi! Glava se puni svim i svačim, a srce ostaje pusto i prazno, srce, koje baš u toj dobi treba uzvišenih idealja, a nema koga, koji bi ga k takvima uputio. Škola nažalost danas slabo užgaja; i baš vjerska strana užgoja vrlo je manjkava i nedostatna, uslijed česa mladež izlazi iz gimnazije ne u vjeri učvršćena već još uzdrmana, a često puta i bez svake vjere. Glavnu krivnju zato nose pred Bogom dakako užgajitelji. Ali upravo su zato dužni roditelji, da privatnim putem nadoknada ono, što škola ne pruža njihovoj djeci.

Jel li onda čudo, da se takva mladež stidi svećeničkog staleža, da smatra gotovo za uvredu, ako joj tko rekne, neka ide u sjemenište? Je li čudo, ako ni svi oni, koji se ipak na taj korak odvaže, ne ustraju do kraja; ili' ako i ustraju, da ne budu ipak pravi svećenici po Srcu Božjem već po duhu svijeta ovoga? I onda se još nade ljudi, koji radi takvih mraze sav stalež!

Tomu zlu može predusresti samo iskrena i prava bogoljupnost, koju je dijete sobom ponijelo u školu iz roditeljske kuće, te neprestani i strogi nadzor djeteta doklegod je ovisno od svojih roditelja. Đak, koji je naučio još kao malo dače pučke škole rado polaziti crkvu, često s roditeljima primati svete sakramente, redoviti obavljati svoje jutarnje i večernje molitve i druge privatne pobožnosti, takav će uz dobro pasku roditeljsku lako odoljeti svim napastima nevaljalih drugova te se uzdržati nepokvaren kroz svu gimnaziju. Dakle prije svega drugoga: Roditelji, odgajajte svoju djecu u strahu Božjem; ulijte im zarana u dušu iskrenu pobožnost!

Ali dà, baš su mnogi roditelji krivi, što im je sin izgubio zvanje u stalež svećenički! Oni su mu od malenih nogu govorili o ženidbi, oni ga sami slali u pogibeljna društva, oni su mu sami pružali u ruke

Pilat pere ruke.

nevaljalo štivo, oni sami pred njim toliko puta pogrdili svećenički stalež. Reče jednom čestit inače seljak jednom kleriku: »Nemoj u popove! Znaš, oni se ne smiju ženiti, a čovjek bez žene — gotov je bećar!« Koja nepravda i koja uvreda za tolike svećenike i redovnike, za tolike svece Božije! I onda se ljudi tuže, što im biskupi ne dadu svećenika! Dajte vi biskupima, pa će i biskupi vama.

Drugo: Roditelji, čuvajte svoj ugled pred djetetom, i ne žacajte se do potrebe i pokazati ga pred djecom! Mnogi roditelji misle, kad im djece stupi u srednji zavod, da tada prestaje za njih svaka briga i odgovornost te prepusta dijete samom sebi. Za koju godinu je dijete sve jogunastije, sve drzovitije, a roditelji se samo tuže: »Oteo se već; ne mogu mu više zapovijedati; ne će da slušat!« A tko je tomu kriv? Vi sami, koji ste ga dosad uvijek samo mazili, u svemu povladivali, svima hirima i mušicama njegovim popuštali: Vi ste slušali njega, mjesto da je on slušao vas; on je bio vaš gospodar, mjesto da ste vi bili njegov.

Sasvim je drugačije radio onaj otac, koji nije nikad sina po-hodio, a da nije pitao — ne njega, već kućegazdu, gdje je bio u stanu — kako mu se sin vlada, kako uči; da li puno hoda, da li se možda odviše igra i zabavlja, da li ne čita samo zabavne knjige, dok mu školske miruju? Osobito bi brižno pitao, da li mu se dijete svaki dan moli. I to je radio ne možda samo dok mu je sin bio unizim razredima, već sve do njegove mature. A kad bi sin došao o praznicima kući: toga nema, da bi mu sin nedjeljom ostao kod kuće bez mise i da se ne bi zajedno s njim dva tri puta ispojavio i pričestio! Bože sačuvaj, da bi ga video ujutro ustati ili navečer leći bez molitve, ili da bi mu sjeo za stol, a da se ne bi prije pobožno pomolio! Ali zato mu i nije sin bio pod staru glavu na ruglo i sramotu već na diku i ponos.

Pomožite sinu kod izbora staleža! Ako vidite, da je od srca pobožan, da rado i veselo vrši svoje vjerske dužnosti, da se ne boji crkve ni oltara; slobodno mu sami natuknite, da bi vam drago bilo, ako bi odabrao stalež svećenički; ali siliti ga na to nemojte nikad i podnipošto! Niti je bio niti će ikad biti dobar svećenik onaj, koji je postao svećenikom ne Bogu i bližnjemu za ljubav, već samo zato, da ugodi svojim roditeljima! Ako pak on sam izjaví želju, da ide u sjemenište: oj, radujte se i veselite se, makar vam i jedinac bio, jer vam veću milost Bog nije mogao iskazati nego kad je krv od vaše krvi pozvao u svoju službu. Ne zna svijet, tko je Bog, pa stoga ne zna pravo cijeniti ni svećenika njegova. Zaboravlja svijet, da je svećenik glasnik Božji, namjestnik Božji; da nam po svećeničkim ruku dolazi Bog na oltar i u srce. Sretnih roditelja, koje Bog tako odlikuje!

Dobro kaže naša riječ: »Vatra i voda dobre su sluge, ali zli gospodari.« To vrijedi i za ljudsku volju. Dobro uzgojena i oplemenjena volja može od čovjeka učiniti sveca; zla i neobuzdana volja naprotiv učiniti će ga prije ili kasnije divljom i nerazložnom zvijeri. Uči stoga zarana djecu, da se svladaju, da se žrtvuju, da rado pregaraju; riječju: da svojom voljom znadu gospodariti, a ne da njihova volja gospodari s njima, s njihovim razumom.

Srce Isusovo, veličanstva beskrajnoga.

M. K. D. I.

Ova divna pohvala Presv. Srca Isusova slijedi iz prijašnje izreke. Jer buduć da je pravo čovjeće Srce Isusovo bitno sjedinjeno s Riječju Božjom, nužno slijedi, da je i beskrajnoga veličanstva, jer je pravo Božje Srce, a Bog je beskrajno veličanstven.

Što zovemo veličanstveno, divno, vanredno, veliko? Ono, što se na osobit način odlikuje između svega ostaloga iste vrste; bilo da se odlikuje silom, bilo znanjem, krepošću, dobrostom, čašću, porijetlom ili kojom drugom vrlinom. Tako dajemo naslov carevima i kraljevima »veličanstvo«, jer su uzvišeni čašću i vlašću nad cijelim narodima.

I o neživućim bićima u prirodi ili o prirodnim silama kažemo često, da su veličanstvene. Tko pogleda more, osobito kad je silnom burom uskolebano, i nehotice mu dolazi na jezik: To je veličanstven prizor! Kad pogledamo ogromnu, umjetno sagradenu crkvu, velimo, da je to veličanstven hram. Kad pogledamo prirodu, gdje se njezina ljepota i čar na osobit način očituje, velimo, da je divna, veličanstvena.

A zašto kažemo, da je Srce Isusovo veličanstveno, pače da je beskrajnoga veličanstva? Prije svega zato, jer je pravo Srce Božje. Bog je u svakom pogledu neizmjeran ili beskrajan. Dakle je veličanstvo njegovo neizmjerno ili beskrajno. A Srce Isusovo Srce je Božje, Srce Sina Božjega; zato mora da je i ono beskrajnoga veličanstva.

Zatim kažemo da je Srce Isusovo veličanstva beskrajnoga i poradi svih odlika toga Srca, kao i poradi djela, što ih je to Srce izvelo. Namjere, čuvstva, patnje, pobjede i sve, što se ljudskome srcu pripisuje, bilo je u Srcu Isusovu poradi Božanske osobe njegove, s kojom je bitno sjedinjeno, veličanstveno, divno, sve do Isusa neslućeno i nevideno.

Da vidimo na primjer, kakve su to bile

Namjere Srca Isusova.

Još nijedno srce nije nosilo i krilo u sebi tako veličanstvene namjere ili nakane, kao Srce Isusovo. Neizmjerno uvrijeđenomu Veličanstvu Božjem htio je Isus da poda zadovoljštinu, i to takvu zadovoljštinu, koja će posvema odgovarati nebrojenim i neizmjernim uvredama. Koju ćemo namjeru na svijetu usporediti toli veličanstvenoj namjeri Srca Isusova?

Isus je nadalje htio da otme sav rod ljudski najlučem neprijatelju njegovu, koji je pokušao, da sav rod ljudski rine u vječnu propast. A ne samo da je nosio tu namjeru u Srcu svom, da rod ljudski naime izbavi od vječne propasti, nego je ujedno odlučio, da će svemu rodu ljudskomu pribaviti neizmjerno blaženstvo u kraljevstvu Božjem. Kako veličanstvena odluka!

A kako je ovo Božansko Srce izvelo tu veličanstvenu nakanu?

Upravo na veličanstveni način: Žrtvovao je u tu svrhu sve svoje divne sposobnosti i sile s tolikom nesebičnosti, da joj se svatko mora diviti. Sv. Pavao apostol kaže, da je u Isusu sve blago mudrosti i

znanja Očeva. Od toga blaga i mudrosti ništa nije sebi pridržao, što ne bi za nas žrtvovao. Dušu je svoju dao za nas, kad ju je u toliku žalost uronio, te mu je krv mjesto znoja probila iz tijela. *Tijelo je svoje za nas dao, kad ga je podvrgao strašnomu, nemilomu bičevanju.* Nije ostalo zdrava mjesta na njem, što ne bi bilo ranjeno, kako je Izaija naprijed rekao. Čast je svoju žrtvovao, jer je među razbojnima kao razbojnik — on, Sin Božji! — na križu umro. — Nije li to veličanstven dar rodu ljudskomu za otkup!

A kakvim je čuvstvom Božansko Srce sve to žrtvovalo za nas? I tu se vidi beskrajno veličanstvo toga Srca.

To čuvstvo, kojim je pretrpjelo Božansko Srce velike patnje za naše otkupljenje, bilo je čuvstvo b e s k r a j n e l j u b a v i. Ta Božanska ljubav nije za cijelog života Isusova oskvrnjena ni najmanjim dahom nestrljivosti, zlovolje, oholosti, častohleplja ili kojim drugim griešnim ili neplemenitim čuvstvom. Tako je veličanstveno, uzvišeno to Srce, da ga se nije ni mogao taknuti nikakav grijeh. Daleko zaostaje sve, što si i o najuzvišenijem veličanstvu možemo zamisliti za onim veličanstvom, što je u Presvetom Srcu Isusovu. To je, kako sv. Crkva istinito i kratko veli, »beskrajno veličanstvo«.

Veličanstvena je i

Pobjeda Božanskog Srca.

Uništilo je to Božansko Srce svojom veličanstvenom žrtvom na križu sve naše silne neprijatelje, koje nitko drugi ne bi mogao svalati. Tko bi drugi mogao pobijediti davla, grijeh, smrt? Sve je to skršio Krist onom gorkosti, žalosti, pogrdama, što ih je podnio u svom Srcu.

Pobijedio je davla: Oteo mu je plijen, što ga je po grijehu držao u strašnom ropstvu. Nema sada nikakve vlasti više nad onima, koji slijede Krista; već samo nad onima, koji se odrču Krista i njegovih zasluga, te svojevoljno prelaze opet u tabor davlov. Satru mu je glavu tako, te sada ne može više nijednoga čovjeka oteti, koji se pouzdano drži Krista. Sam Isus govori: »Ja im dajem život vječni, i nikad ne će izginuti, i niko ih ne će oteti iz ruke moje» (Iv. 10, 28). Koliko je strašno i žalostno bilo gospodstvo davlovo nad cijelim čovječanstvom, toliko je slavna i veličanstvena pobjeda, kojom nas oslobođio Krist iz ropstva i udijelio nam slobodu sinova Božjih.

Veličanstvena je pobjeda, kojom Krist Gospodin pobijedi i drugoga, još opasnijega našeg neprijatelja, koga nosimo u svom srcu. To su zla na gnuća naša, što nas vazda nukaju na grijeh.

Dvostrukim divnim sredstvom priteče nam Isus u pomoć protiv ovih zlih nagnuća: primjerom i milošću svojom.

Kako su divne i veličanstvene kreposti, što potječu iz Presvetog Srca Isusova, kao iz živog i nepresahljivog izvora! Znao je Isus, kako čezne naše od strasti uskolebano srce za miron i utjehom. Zato nas milo poziva k svome Srcu: »Naučite se od mene, jer sam krotak i poniran srcem, i naći ćete pokoj dušama svojim» (Mat. 11, 29).

A ko da procijeni obilje milosti, što vazda teku iz sedam sakramenata, kao iz sedam vrela, te natapaju siromašne ljudske duše, da im udije i uzdrže u njima pravi Božanski život! Veličanstvena je to, upravo Božanstvena stečevina Presvetoga Srca Isusova!

Nema više smrti vječne. Ovako bo govorio Isus: »Ja sam uskrsnuće i život; tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će; i nijedan, koji živi i vjeruje u mene, ne će umrijeti u vijeće« (Iv. 11. 25. 26).

Pretvorio je Isus veličanstvenom pobedom svojom vječitu smrt u slatki, nadobudni san. Kako je rekao kod Jairove kćeri, da nije umrla, nego da samo »spava«, tako veli sada svemu rodu ljudskomu, komu je svojom divnom pobedom zasluzio uskrsnuće. Svi će naime biti uskrišeni iza kratkoga sna, koji u nj vjeruju i po toj vjeri živu.

Još divnije postaje svjetlo beskrajnog veličanstva Presvetoga Srca, kad se sjetimo

Za koga se Srce Isusovo žrtvovalo.

Za prijatelja će se još naći, tko bi nešto žrtvovao; ali za neprijatelja, tko će što učiniti?

To samo može Srce »beskrajnoga veličanstva«; a to je jedino Presveto Srce Isusovo.

Može biti da je predvio Isus vanrednu zahvalnost i divne plove, kojima će ta pobeda urođiti kod ljudi, ako se za njih žrtvuje? — Znamo, da je većina ljudi hladnoćom, nemarom i strašnim uvredama baš protivno uzvratiла sva plemenita naprezanja Presvetoga Srca. Zato se i tuži blaženoj Margariti, da ga to većma boli, nego sve muke, što ih je za nas pretrpio; što više, da bi bio pripravan sve te muke još jednom podnijeti, pače još i veće, kad bi to bilo moguće, samo kad bi mu ljudi besprimjernu ovu ljubav uzvratili ljubavlju.

Sve je to znao Isus i u onom času, kad je Srce svoje za nas žrtvovao. Kolika je to ljubav, kolika plemenština, koliko veličanstvo toga Srca, koje se unatoč tolikoj nezahvalnosti i uvredama sasvim iscrpi u požrtvovnosti prema nezahvalnim!

Kršćani! Nemojmo da ikad zaboravimo, da ima Srce, čije veličanstvo nijedan um ne može dokučiti. Veliko je, divno je u mukama, u ljubavi, u žalosti, u patnjama, u pobjedi! Sjeti se toga, te nemoj biti škrт prema tako velikodušnom Srcu! Uzvrati velikodušnost i požrtvovnost velikodušnom požrtvovnošću! Vrijedno je toga ovo Božansko Srce radi sebe samoga, vrijedno je radi neizmjernih dobroćinstva i milosti, kojima nas neprestano obasiplje. Budimo mu od srca zahvalni! Ljubimo svim žarom srca svoga ovu toli zaboravljenu i prezrenu ljubav!

Prava ljubav.

Sv. Grgur Veliki imao dobrog prijatelja, koga mu jednoga dana bacise u tamnicu. Svetac nastojao iz svih sila, da ga barem jednom u tamnici pohodi. I uspije, premda s najvećom pogibelju za vlastiti život. Kad su mu drugi prijatelji radi takvog koraka prigovarali i rekli, da ipak ne bi smio vlastiti život stavljati na kocku, odgovori im svetac: »A što ču, kad na drugi način nijesam naučio ljubiti.«

Da, prava se ljubav po tom najbolje poznaje, koliko čovjek radi nje trpi i žrtvuje. Ljubav, koja ne stoji nikakve žrtve, jedva se može zvati pravom ljubavlju. Evo pouzdanog mjerila za našu ljubav prema Bogu i bližnjemu, osobito danas, u ovim teškim vremenima!

Slike iz života Isusova.

Svi su se pokušaji Pilatovi, da oslobođi Isusa, izjavili. Nije uspio ni sa svojim prijedlogom, da biraju između Isusa i Barabe, razbojnika i ubojice. Židovi su u svojoj zaslijepljenosti voljeli ovoga, nego Isusa. Tako je nedužni Isus i to ponizje morao doživjeti od svoga odabranoga naroda. Židovi su neprestano vikali: »Ako ovoga pustiš, nijesi prijatelj cesaru; jer svaki, koji sebe gradi kraljem, protivi se cesaru.« To je djelovalo. Častohlepni Pilat poboja se, da bi ga židovi mogli tužiti cesaru u Rimu, što se zauzima za tobožnjeg buntovnika, a tako bi mogao izgubiti vlast i kruh.

Što učini dakle? Dade si donijeti vode i opra pred svim narodom ruke govoreći: »Ja nijesam kriv u krvi ovoga pravednika; vi vidite.« (Vidi sliku na str. 103.) Priznaje dakle i opet, da je Isus pravedan; brani se pače, da ga on tobož ne će uzeti na svoju dušu; a ipak neće da ga pusti! On, koji je nedavno krvlju ugušio jednu bunu, da ne bi mogao i sada umiriti židove, samo da hoće! Tko da mu vjeruje, da je nevin, što će Isus izgubiti glavu?

Ali ako se Pilat ne može nikako ispričati, što je odsudio Isusa, premda je to učinio prisiljen proti svojoj volji i uvjerenju; zar da se ispričaju židovi, koji su ga nedužna ovako strahovito oklevetali i koji ne će da se smire, dok ne vide, da su sasvim uspjeli? Oni su zapravo pravi ubojice, jer su začetnici tolikog zločina. I da svemu svijetu otkriju svoju golu dušu i nepomirljivu mržnju na Isusa, zaviču svi kô u jedan glas: »Krv njegova na nas i na djecu našu!« (Matej, 27, 25.) I doći će, nesretnici! Ne će proći taj naraštaj, kad će Rimljani opkoliti grad i sravniti ga sa zemljom, a vas povježati na križeve, da će ponestati drveća za tolike križeve. U čem tko grijehi, u tom ga Bog kazni, često puta već na ovom svijetu. I ostat će vam kuća vaša pusta, i rastepst će se po svem svijetu, omraženi svemu svijetu, bez rođene grude, bez domovine i kralja svoga, bez hrama i žrtava, noseći na svom čelu žig Božjega prokletstva, koje ste sami izazvali na se i na svoju djecu.

Kako slijepa strast može čovjeka da poživinči! Kako čini, te griješnik zaboravlja i na Boga i na dušu i na ženu i na djecu i na sadašnjost i na budućnost! Sve prezire samo da si udovolji, pa ma bilo samo za jedan čas. Koja ludost, koje bezumlje! I još ima ljudi, koji se smiju, kad im spomeneš, da se ispovjede i s Bogom izmire! Kako će ti nesretnici jednom opstati pred Isusom, pravednim Sucem živih i mrtvih? Uzalud se Peru i ispričavaju i oni zavodnici i smutljivci, koji misle, da će moći na drugoga svaliti krvnju. Bog se ne vara!

Videći Pilat toliko bjesnilo naroda, da drage volje prima na se svu krvnju i odgovornost, popusti i odsudi Isusa na smrt, predavši ga svećeničkim starješinama, neka čine s njim što hoće. Napokon su postigli, što su htjeli! Promatraj ih na slici, što je na strani 109., kako su mu već pripravili teški križ, ljestve, užeta, čekić i sve, što treba za tako krvavo djelo. Gledaj onu bjesnu rulju odzada, kako diže ruke i klikće od veselja, što su ga dobili u svoje ruke. Pilat sjedi i čita odsudu.

Tako pada Isus kao žrtva besprimjerne mržnje, kao žrtva sotonske zavisti. On mora umrijeti, jer istinu govori; on mora da sramotnom smrću pogine, zato što nas toliko ljubi. Neizmjerna, Božanska ljubav njegova: to je sva njegova krvnja! ...

Pilat odsudjuje Isusa na smrt.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović.

Velikodušna žrtva.

Neki nezasiljiv glad osjećala sam za poniženjem i mrtvenjem, premda se tome moja osjetljiva narav veoma protivila. Božanski moj Učitelj neprestano me poticao, da ga za to molim; a on bi mi davao dovoljno prilike. Tako, kad bi mi uskratili ono, što sam tražila, jer da nijesam vrijedna, dali bi mi što drugo, što nijesam iskala, a što se mojim sklonostima tako protivilo, te bih u svom srcu rekla dobrome Učitelju mome: »Daj sada pomozi! Ti si i onako uzrok svega toga.« A on bi mi i pomogao veleći: »A ti opet spoznaj, da bez mene ništa ne možeš. Moja ti pomoći ne će manjkati, kad god se slaba i nemoćna utekneš mojoj jakosti.«

Spomenut ču jedan samo takav slučaj, kad je samozataja nadilazila moje sile, a on mi po svom obećanju doista pomogao. Bilo nešto, što nitko u cijeloj obitelji našoj nije mogao podnijeti tako, te je brat u samom ugovoru zafražio, da me na to nikada nitko u družbi siliti ne će. Lako su na to onda pristali, jer je stvar po sebi sasvim bezazlena. Ali poslije valjalo mi se i na to priučiti, jer su me sa svih strana oštros napadali, te već nijesam znala, što ču. Činilo mi se, da bih laglje i hiljadu puta život žrtvovala, nego li se u tom svladala; i da mi nije zvanje bilo draže od samog života, ja bih radije iz samostana istupila, nego učinila, što od mene traže. Ali uzalud se opirah; tu je žrtvu od mene tražio moj Gospodar, jer je o njoj mnogo ovisilo.

Tri sam se dana ljuto borila, da su me sažaljevali; osobito moja učiteljica, pred kojom sam najprije pokušala učiniti, što su mi rekli. Ali nijesam imala dovoljno jakosti, da se svladam. Umirah od žalosti, što ne mogu nadvladati svoju narav. Rekla bih: »Uzmite mi radije život, nego da me pustite ogriješiti se o poslušnosti!« A ona me opravi govoreći: »Odlazite! Nijeste vrijedni, da što iz poslušnosti činite. Ja Vam sada zabranjujem, što sam Vam malo prije naložila.«

To mi je bilo dosta. Odoh pred presveti Sakramenat, k obič nome utočištu svome. Tri do četiri ure sprovedoh tu u plaču i uzdisajima vapeći pomoći, da se mogu svladati. »O Bože moj! Zar si me ostavio? Što? zar da si još što pridržim, da mi žrtva ne bude savršena?« Ali Gospodin htjede, kako mi poslije reče, da stavi na kušnju vjernost moje ljubavi prema njemu. Drago mu, veli, bijaše gledati, kako se u nevrijednoj ropkinji njeđovoj božanska ljubav bori s naravnom odvratnošću.

Napokon je ipak pobijedila ljubav. Bez ikakve druge utjehe i bez ikakvog drugog oružja osim ovih riječi: »Ljubav si ne pridržaje ništa!« bacih se učiteljici pred noge moleći je, da mi milostivo dopusti iznova pokušati, što je prije od mene tražila. Napokon učinih to, ali s takvom odvratnošću, kakvu nikad prije nijesam osjetila. Tako mi je bilo svaki put, kad god je trebalo isto učiniti. To je potrajalo kakvih osam godina.

Iza ove žrtve podvostručile se milosti i darovi neograničenog Gospodara moga i u tolikoj se mjeri u duši razlili, te bih bila prinukana često uskljiknuti: »Zaustavi, Bože moj, taj potok, jer se topim u njemu; ili mi pomozi, da mu odolim!«

Ali pustimo sve te preobilne izljeve čiste ljubavi, jer su tako veliki, da ih ne mogu izreći.

Nekako u isto vrijeme održa Margareta još jednu veliku pobjedu nad sobom. Bila je naime u kući jedna sestra, koja se mladoj novakinji činila osobito krepošnja i pobožnja. To ju je njoj privlačilo, te nije mogla tajiti, da je toj sestri osobito sklonja. Ali ma kako dobro i sveto bilo ovo prijateljstvo, u redovničkim zadružama, kao uopće u kućama, gdje se ma na kratko samo vrijeme zajednički život sprovodi, ovakva su posebna prijateljstva veoma pogibeljna. To je obična zamka davolska, u koju hvata neiskusna srca, da po njima, ako ništa drugo, a ono barem neslogu i nepovjerenje u zadruzi Širi. Toga radi zamjerio Gospodin Margareti, što mu ne dà cijelo srce svoje, već ga dijeli među stvor i među Stvoritelja. Zaprijeti joj pače, da će se sasvim povući od nje i napustiti je, ako to prijateljstvo za uvijek ne raskine.

Puna tri mjeseca borila se Margareta proti tome; ali je srce, čini se, teže svladati nego čutila, i tako je opet i opet pada u staru pogrešku. Napokon izlje tromjesečne borbe raskrstila se s tom sestrrom zauvijek. Nije ju doduše možda prezirala ili izbjegavala, jer bi to bilo proti ljubavi bližnjega, koja treba da je općenita; ali je nije više s onom pomnjom navlaš tražila i u njenom društvu najradije bila, kao prije. Odsele joj bila ona kao i sve druge.

Približavalo se vrijeme, kad joj valjalo položiti zavjete. Glavarica još ne bilo je s njome sasvim na čistu. Ti čudni putevi, ma kako bili sveti, uvijek su pogibeljni, jer se i davo znade kadikad pretvoriti u Anđela svjetlosti. Koji duh vodi Margaretu? O tom valja biti sasvim na čistu; jer se radi ne samo o neobičnoj novakinji, nego i o dobrom glasu cijele kuće.

Dva su znaka sasvim pouzdana i neprevrjaljiva: duboka poniznost bez pretvaranja i savršena poslušnost bez izuzetka. Znala to dobro i glavarica novakinja; stoga stavše Margaretu, navlastito u zadnje doba, na svakojake kušnje. Ali ma koliko glavarice bile s uspjehom zadovoljne, još bijahu veoma neodlučne, dok ih napokon sam Gospodin ne umiri. O tom piše sv. Margaretova ovako:

Gospodin umiruje glavaricu.

Još jednom navališe na me. Bilo to malo pred moje zavjete. Vidi se, rekoše, da ja nikako ne mogu primiti u se duh družbe od »Pohoda Marijina«, koji ne odobrava ovakve putove, osnovane na laži i prevari. Ja pak odoh odmah k mome vrhovnomu Gospodaru, pa mu se potužih:

»Zar ćeš doista, Gospodine, ti biti uzrok, da me otpuste?« A on mi odgovori:

»Reći glavarici, neka se ni najmanje ne boji primiti te; ja će za te odgovarati; pa ako zaište, ja ćeš biti i tvoj jamac.«

Izručih joj ovu poruku, a ona mi zapovjedi, da ga molim, neka me na taj način učini korisnom po red, što će sve običaje reda točno ispunjavati; to da će joj biti nedvojben znak. Na ovo mi u prevelikoj svojoj dobroti odgovori ovako:

»Dobro dakle, kćeri moja! Ja ti sve to dajem; i ja će te učiniti po družbu korisnjom, nego što i sama misli; ali na način, na koji samo ja to znam izvesti. Od sad će sve svoje milosti prilagoditi duhu tvojih pravila, tvoje glavarice i slaboći tvojoj; i to tako, te možeš odsele slobodno sumnjati o svemu, što će te odvraćati, da ne obdržaš točno svoja pravila; ova hoću da ti budu nada sve ostalo. Što više, ja sam zadovoljan, ako volju svojih poglavarica prepostaviš volji mojoj u slučaju, da bi ti one zabranile, što ti ja naložim. Pusti, neka čine s tobom, što hoće; ja će već lako naći sredstava, kako da izvedem svoje namjere; a ova će ti se kojiput pričiniti sasvim protivna i oprječna. Za se pridržajem samo nutarnju upravu tvoju, navlastito onu srca tvoga, u kom sam osnovao carstvo čiste ljubavi svoje. Srce tvoje nikad ne će drugom ustupiti.«

Naša majka i učiteljica bijahu ovime veoma zadovoljne. I već doskora opaziše tako očite znakove, te ne mogahu dvojiti, da su te rijeći potekle od Istine same. Odsele nijesam više osjećala u duši nemira. Nastojala sam, da se savršeno pokoravam, ma koliko me muke i truda stajalo. Poštovanje i prijaznost, s kojom me odsele susretahu, bijahu mi mučeništvo nepodnosivo. Ja sam to smatrala pravednom kaznom za svoje grijeha, koji mi se pričinjali tako veliki, te bih rado podnijela sve muke, što se samo dadu pomisliti, da ih izbrisem i pravdi Božjoj tako zadovoljim.

Znam, tko me štiti.

Jedan zbornik radničke Marijine kongregacije u Zagrebu piše s ratišta svome upravitelju.

... Dne 28. siječnja došlo do ljudoga boja. Već u 2 sata ujutru bijasmo pravni, a oko 6 sati krenusmo na desno našemu dosadanjemu mjestu, na jednom visokom brdu. Rusi nas napali sa strane. Opazim, da će danas biti strašnoga klanja te se i opet utečem Presv. Srcu Isusovu, kako sam to dnevno činio i do sada. Sjetio sam se, kako sam već prije bio ranjen i kako samu Srcu Isusovu imam zahvaliti, što sam još živ; to mi uljevalo u dušu neograničeno pouzdanje u neizmernu dobrotu ovoga preslatkogga Srca. Molio sam ga: „Nijesam vrijedan tvoje pomoći; ali se smiluj barem onom nedužnom dijetetu kod kuće, koje će ostati bez oca i hranitelja.“ Zazovem u pomoći u nebesku Majku našu, da ne zaboravi u ovom odlučnom času svoga sina, štićenika i služe. Ne mogu Vam opisati onu promjenu u meni, koju sam osjetio u srcu iza one molitve. Bijah miran i veseo kao nikad prije te nijesam ni pazio na kugle, što su oko mene zulje.

Kako je bila šuma i grmlje, a i snijeg do pasa, nijesmo neprijatejija opazili, dok mu se nijesmo približili na 10—12 koračaja. Iz te blizine sasluši Rusi strašnu vatru na nas. Jedan baš nišanio na me. Nije me bilo strah: ta znao sam, tko me štiti! Puška mu plane i promaši; da opali i drugi put, nije već imao vremena: ja sam bolje cijlao. — Tako je to trajalo cijeli dan. Bijah siguran, da mi se ne će ništa dogoditi. Zarobili smo tu svu silu Rusa, dok su mrtvi ležali po snijegu poput misirača (buča, bundeva) po kukuruzu. Ja sam odveo zarobljene Ruse našemu zapovjedništvu, koje će ih dalje opremiti. Na povratku čujem, kako jedan ruski šrapnel leti prema meni. Bacim se brže kako sam dug na snijeg; kada taj čas čujem silan prasak i jaki pritisak zraka nadu mnom: šrapnel se rasprsnuo koja tri metra povrh mene. Ogledam se: svuda dim, pokušam ustati, da vidim, nijesam li ranjen: ništa nijesam osjetio. Bijah spasen!

Ja da ēu ustati i poći dalje, kad eto ti opet drugog šrapnela, koji se isto tako rasprne u neposrednoj blizini mojoj, a ja i opet pod zaštitom Isusovom i Marijinom ostao živ i neozledjen. — Toga smo dana pet puta jurisali. Mnogo smo i mi drugova izgubili. Ali za čudo, ja sam usred neprestane kiše puščanih i topovskih taneta ostao neozledjen. Pače s velikim sam veseljem i odvažnošću vodio druge za sobom. — Velečasni, neka drugi misle o tom, što god hoće; ja se sjećam Vaših pouka i pobuda, da štujemo Srce Isusovo, koje nikog ne ostavlja, tko se sasvim njegovoj dobroti prepusti. Ja sam uvjeren, da samo svemuogućoj zaštiti njegovoj moram da zahvalim, što sam živ i zdrav. Da mu je hvala i slava do vijeka!

Ne kazni nikad dijete, kad si jako ljutit i srdit, jer ćeš lako prekoračit granice pravednosti, ogorčiti dijete i proigrati svu roditeljsku ljubav svoju. Nikad ne smije dijete osjetiti, da je nepravedno ukorenio ili dapače i kažnjeno, već samo kad je krivo. Pa i tada mora da je uvjeren, da je roditelje samo ljubav natjerala, da ga kazne, a ne možda mržnja i zloba.

O Ćista.

*O svrni oči blage
Na bijedni ovaj kraj,
O Ćista i bez ljage,
Ublaži gorki vaj.*

*Gđe lice tvoje sine,
Tu bježi crni mrak;
O Ćista sa visine,
Nek svijetli tvoj nam trak!*

*Nas ljute tište rane
Nas mori tuga, vaj,
O Ćista, daj da grane
I nama sunca sjaj.*

*I kad nas grijeh mami,
I pak prijeti klet:
O Ćista budi s nami,
Nek život nam je svet!*

*U tuzi ti nas tješi,
U tami blago sjaj!
O Ćista k nama spješi,
Pokaži put u raj!*

M. R.

Zajednička pričest župe na prvu nedjelju u mjesecu.

Ratno je vrijeme oživjelo davno zamrlu vjeru u mnogom srcu. Crkve nijesu više tako prazne kao prije, a i sakramenti se primaju sada puno češće i gorljivije. Zar da tako bude samo tako dugo, dok nas nevolja tišti? Ne, tako mora i ostati! A kako ćemo to postići, Evo kako: Uvedimo svake prve nedjelje u mjesecu zajedničku pričest svih župljana! A kad se jednom naučimo primiti sv. pričest svakog mjeseca, ne će nam biti teško i više puta u mjesecu pričestiti se; i evo česte pričesti u svakoj župi.

U tu svrhu treba crkvu lijepo okititi, oltar osobito lijepo ukrašiti. Gojite što više naravno cvijeće, a ne kupujte kojekakvo umjetno, koje često puta nije ni za ropotarnicu, a kamo li za oltar. A i naravno cvijeće treba zarana odstraniti s oltara, prije nego počne venuti. Sveta misa mogla bi se služiti te nedjelje pred izloženim presvetim Sakramentom, a prema prilikama mjesta i vremena i procesija izvesti, kako se to čini u mnogim župama na mladu nedjelju. A da ne bude toga odviše i da ovakova proslava ne postane svakidanja, neka se tako slavi samo prva nedjelja, a mlada neka se jednostavno napusti. I tako je ta slava po sebi bez ikakva smisla, te je već u mnogim župama, gdje je prije vladala, ukinuta i s prvom nedjeljom zamijenjena.

Da se pak na tu zajedničku pričest puk priuči, neka dobrim primjerom prednjače revnije i gorljivije duše u župi, osobito članovi Apostolstva molitve, bratovštine Srca Isusova, Marijinih kongregacija, trećega reda, djevojačkih društava, Vojskâ Srca Isušova, društva revniteljica itd. Ispovijed bi se mogla na taj način olakšati, da se oni, koji se često ispovijedaju, ispovjede već u petak ili u subotu ujutru; djeca i mladež mogla bi doći u subotu popodne, a u nedjelju ujutru oni dosada rijetki gosti, koji se ne usuđuju ni jednu noć biti bez ispovijedi. Tako ne će biti prevelike navale ni predugog čekanja, a ne će se ni duhovni pastir previše opteretiti.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može ovrtiti. — Svemu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredištu, ne upravi pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnice ne plaća se ništa, a dragovoljni mili doli upotrebljavaju se za raširene Glasnike.

Majci Božjoj Trsatskoj za zdravlje.

Hrvatska. — Bolovala sam teško punih 18 mjeseca. Tri su liječnika izjavila, da imam srčanu bolest i da mi pomoći nema. Jedan franjevac dao mi knjižicu o Majci Božjoj Trsatskoj. To me ponuka, da potražim pomoći u nebu, kad je nema na zemlji, samo ako će zdravlje biti duši mojoj na spas. Godine 1908. pođem s roditeljima u Trsat. Nijesu me samu pustili bojeći se, da se ne ču živa vratiti. Tu sam primila svete sakramente i dala odslužiti svetu misu, i od toga dana, kao da si mi bolest rukom odnio. Sad su se navršile već mnoge godine, a da mi se bolest nije nijedanput povratila. Hvala za to i slava Majci Božjoj Trsatskoj, što mi je od Srca Isusova isprosila zdravlje, a ja ču svake godine dati njoj čast odslužiti jednu svetu misu i primati svetu pričest što ćeće budem mogla. To je moja najveća sreća i radost i veselje i zadovljstvo i utjeha. O kad bi to pokušali i oni, koji ne če da se često pričešćuju, premda bi mogli!

Pomoći u porodu.

Piše nam jedna Slavonka: Troje sam djece rodila, sve troje uz smrtnе muke i boli; prvo dapače bilo nedonoće, pa se ni okrstiti nije moglo. Kad bilo na redu i četvrti, zamolim Majku Mariju, da mi pomogne, te sve prode bez pogibelji moje i djeteta. Počnem devetnicu. I doista, premda sam bila udaljena od kuće, bez liječnika i bez primanje, rodila sam ovaj put posve zdravo dijete. Kasnije razbolim se ljuto. Sad se obratim opet Presv. Srcu Isusovu; počnem devetnicu. Ali mjesto pomoći, eto novih nevolja i jadi, da ih ne bi ni najlučem neprijatelju svome poželjela. Ali kad se svrši devetnica, nesti i moje bolesti i svih onih ljudih neprijatelja. Neizmjerna vam hvala, slatko Srce Isusovo i dobra Majko Marija, na tolikoj pomoći i obrani!

Najbolji liječnik i branitelj časti.

Hrvatska. — Prošlo već više godina, kako sam oboljela teško od vratobolje. Uzalud svaka liječnička pomoć. Trpjela sam neizrecive boli. Napokon se utičem Presv. Srcu Isusovu i obećam zahvalu. Jedva sam to učinila, kad mi bol prestao, ko da je niješam ni imala. — Oboljela mi i sestra,

te je liječnik rekao, da mora u bolnicu radi boljeg liječenja, ali poslije, dok joj bude malo lagije. Odem ja i padnem pred sliku Srca Isusova te obećam jednu sv. misu. I sto, za nekoliko dana ozdravi moja sestrica i bez bolnice.

Još jednu zahvalu dugujem! Prošle jeseni najednom se moj zaručnik odbio od mene. Poslije sam doznala, da su me teško oklevetali pred njim. Što će u nevolji teškoj? Počnem devetnicu Srca Isusovu i dadem odslužiti tri sv. mise. Za malo dana povratio se moj zaručnik. Vječna da je hvala Presv. Srcu Isusovu!

Zahvalnica sv. Antunu Padovanskom.

Bila sam u velikoj nevolji: Ostala sam bez braća i kruha. Kukuruze ponestalo, novcu ni traga, a za porez traže, i dužnici hoće svoje. Trebalo bi i kukuruz saditi, a ja ga nemam ni zrna. Petero nejaciadi plaće od glada, muž ne može dobiti posla. Na sreću dopade mi ruku molitvenik sv. Antuna. Odmah počnem devetnicu od 9 utoraka postedi i moleći na čast sv. Antunu. I gled, jedva sam prvi utorak postila, kad mi sv. Antun već tri velike pomoći posla. Hvala mu od srca!

Močan zagovornik.

Hrvatska. — Muž mi otišao u Zagreb za poslon i obećao, da će se za 8 dana povratiti. On od kuće a ovrhoditelj u kuću, pa mi odnese sve rublje i opravu, jer nijesam mogla da platim 44 krune poreza. Što će jedna s petero gole i bose djece, a muža nema kod kuće? K tomu me natjerali u strah i susjadi govoreći, da su mi muža zatvorili, drugi opet, da su ga Srbi uhvatili i u Srbiju odveli. Bilo mi, da zdvojam, to više, što je prošlo već 11 dana, a od muža ni glasa ni traga. — Sad se preporučim sv. Antunu Padovanskom, da mi pomogne u mojoj nevolji. I gled, već drugi dan devetnice evo muža kući. Veći, da je onoga dana, kad je krenuo na put, imao 3 K nadnica, ali da mu je sve nešto u srcu kazivalo: Ostavi sve i vrati se kući! I nije, kaže, mogao odljeti tomu nutarnjem glasu, nego ostavi sve i vrati se. Kad bi sutradan, donese mi dijete iz škole poruku, neka dodem po svojih 40 kruna, što sam ih imala na jednom mjestu dobiti. I tako mi sveti Anto za tri dana vrati muža, namakne porez i spasi ono malo sirotinje moje. Od srca mu hvala!

Cesta pričest u kongregaciji.

Dobro, reče netko, da je često primanje sveće pričesti u kongregaciji najbolji tlakomjer i toplomjer gledom na njezin duhovni život, vjerski žar i napredak. I s potpunim pravom! Ta nije li što uže sjedinjenje s Kristom glavnih cilja i središte svekolikoga odgoja mlađeži i odraslih? Na zemlji je takvo sjedinjenje moguće po svetoj pričesti. A i iskustvo pokazuje, da samo ona kongregacija ima pravog života, da samo ona radi i napreduje, te donosi željene plodove kršćanske savršenosti, u kojoj se često primaju sveti sakramenti pokore i oltara.

Marijine kongregacije dužne su već po svojim pravilima ne samo braniti svetu Crkvu od napadaja, nego ju i svojski podupirati u svakom njezinom nastojanju, pa i u provođanju njezinih odluka o čestoj i svagdanjoj pričesti. Najuspješnija potpora u tom pogledu jest dobar primjer zbornika ostalim vjernicima. A budući da je po nauci Crkve česta i svagdanja pričest za sve vjernike bez ikakve razlike u dobi, spolu ili u staležu; očito je, da se česta i svagdanja pričest ima promicati u svim kongregacijama, malenih i velikih, muških i ženskih.

A kako da se promiče? Iskusni upravitelji predlažu ova dva prokušana sredstva: 1. generalnu pričest; 2. euharističku sekciju. — Generalna pričest, kažu, treba da se drži redovito svakog mjeseca. Da bude neke razlike, a zato i više privlačnosti, neke kongregacije imaju 6 puta u godini osobito svečanu pričest: isповijed dan prije, posebna misa, posebno mjesto u crkvi pod vlastitim barjakom (ako ga imade); oltar je osobito ukusno iskićen i rasvjetljen; zbornici pristupaju s gorućim svijećama, svi na jednoj strani i odijeljeno od drugih pričesnika; na koru se pjevaju većinom pjesme o presv. oltarskom Sakramantu. — Pjeva se samo do podizanja i jedna pjesma na koncu zahvale, osim ako bi pjevao kakav drugi zbor, a ne zbornici. — Svaki drugi mjesec obavlja se generalna pričest nešto manje svečano, ali ipak dostoјno i svečanije nego li inače. Zbornici i opet imaju svoje posebno mjesto u crkvi i kod pričesne ograde; ali ovaj put bez barjaka, već samo sa svojim zborničkim znakovima. Zahvala poslije pričesti traje oba puta nešto dulje te se po mogućnosti svi zbornici u isto vrijeme udalje sa svoga mesta. U sekcijama će biti dosta, ako

svaki član zabilježi, koliko se puta u mjesecu pričestio a bez potpisa svoga imena. Sve ovo veoma djeluje i na njih i na druge vjernike, kongregaciji diže to ugled i poštovanje, druge potiče na revnost i pobožnost.

Euharistička sekcija ima obično tri stepena: Jedni primaju svetu pričest svakih 14 dana — i ovo je najmanje! — drugi svakog tjedna, a treći svaki ili skoro svaki dan (t. j. barem 4 puta na tjedan).

Bez nadzora nema ništa! Stoga preporučuju svi iskusni upravitelji strog nadzor i glede generalnih pričesti i glede onih u sekcijskim, osobito kod djece i mladeži. Posebni pazitelji paze na svoje ljude i nemarne točno bilježe u svoju bilježnicu, ili svaki zapiše svoje ime u bilježnicu kod vrata ili svaki dobije pismeni poziv s kuponom, koji preda sabiračima poslije pričesti i zahvale. Upravitelji će u svoje vrijeme i na zgodan način — najbolje u četiri oka — upozoriti nemarne na njihovu dužnost, riješiti im poteškoće, olakšati ispunjajte pa i samu pričest, ako ne mogu prisustvovati s drugima. Glavno je napokon, da se svatko u označeno vrijeme pričesti, pa makar i sam, ako ne može s drugima.

Posvetna molitva Presvetomu Srcu Isusovu

što se molila 7. veljače 1915. po svim crkvama Hrvatske i Slavonije.

Na vječnu uspomenu potomstvu, a i za pobožnost sadanjega naraštaja, donosimo ovu posvetnu molitvu, kojom smo se ove godine svećano posvetili Presv. Srcu Isusovu.

Premilostivi Isuse, Otkupitelju ljudskoga roda, sa živom vjerom ispunjajte, da si u presvetom Oltarskom Sakramentu kao Bog i čovjek, dakle i s presvetim Srcem svojim u istinu, stvarno i bistveno nazočan. Klanjam Ti se s dubokim strahopučitanjem. Tvoji smo po nezasluženoj milosti vjere, Tvoji hoćemo da ostanemo. A da uzmognemo biti s Tobom što čvršće sjedinjeni, posvećujemo presvetomu Tvojemu Srcu danas sebe i domovinu svoju.

Predobri Isuse, usliši milostivo osobito danas molitve naše. Onima od nas, koji te preziru i Tebi se rugaju, oprosti, jer ne znaju što čine. Ostani uz nas, o Isuse, jer se već približuje večer, a Tvoja je istina među nama veoma oslabila. Prožmi silom svoje ljubavi sva srca, koja Ti se opiru; potresi, ako je potreba, kušnjama nehajne, koji za Te ne mare. Daj da oni, što sreću društva vide u beskonačnom napretku bez Tebe, upoznaju, da si Ti jedini put, istina i život, a da bez Tebe među ljudima nema mira ni slobode.

Božanski Spasitelju, otari suze onima, što plaču; i vidiš li, da tko očaja, otvoru mu utočište u svojem Srcu, i ulij mu nadu za oproštenje i za život.

Preslatki Isuse! Gle, krvavi nam je rat već donio briga, boli i žalosti. Smiluj se na oce, na muževe, na sinove i na braću našu u boju. Podaj im hrabrosti i snage, da svladaju neprijatelje. Vrati nam ih sretno, ili ako ih već nema među živima, daj nagradi ih za žrtvu njihovu, da gledajući Tebe uživaju život vječni. Blagoslovni našega cara i kralja, blagoslovni vladalačku kuću, blagoslovni domovinu, koja hoće, da Ti do vijeka ustraje u vjeri. Skrati dane našega kušanja. O daj da slava pobjede bude Tvoja, a mi ćemo blagodati mira zahvalni držati za dar dobrote Tvoje. Udjeli svim narodima naše države mir i red, da od jednoga kraja do drugoga odjekne glas: Slava Presvetomu Srcu Isusovu, koje nam je donijelo spasenje. Njemu slava i čast u vijeke. Amen.

Bl. Andrija Bobola D. I.

Mjesečni zaštitnik, 21. svibnja.

Vele ugledna grofovská porodica polska, Bobola — porijetlom iz Češke — pope se na vrhunac svoje slave s našim blaženikom. Bl. Andrija se rodio godine 1592. na obiteljskom dobru u sandomirskom okružju. Škole je polazio kod isusovaca u Sandomiru. Ne treba napose ni isticati, da je mladi Andrija bio u kongregaciji, kad i u dnevniku tamošnje škole stoji, da su ga poglavari stavljali njegovim drugovima na izgled poradi andeoske mu pobožnosti i neobične marljivosti.

Bez otpora bogoljubnih roditelja zaodjenu se g. 1611. redovničkim ruhom družbe Isusove. Dne 22. ožujka 1622. bi posvećen za misnika.

Kad je u onim stranama godinā 1625., 1630. i 1633. harala kuga ne bojeći se ni kuge ni smrti poletio je među bijedne okuženike, da im njeđuje i tijelo i dušu. Žao mu je bilo samo, što nije i sam među okuženima preminuo kao mučenik ljubavi kršćanske.

U ono doba raskolnički Rusi i Kozaci bili uprili sve sile, da Poljacima otmu katoličku vjeru i narodnu samostalnost — upravo tako, kako su to i sada pokušali u Galiciji. Bobola je obilazio neumorno sjeveristočnu Poljsku i gladan i žedan pa je priveo mnoštvo otpadnika natrag u krilo jedino spasonosne Crkve, a bezbroj neodlučnih učvrstio u pravoj vjeri. Napokon ga uloviše. Kozaci provalili u okolicu grada Janova. U obližnjem selu bio

sluga Božji upravo odslužio svetu misu, kad ga zlikovci uhvatise.

Nemilim udarcem obore ga na tle. Nato ga napola gola privežu uz jedno stablo i do krvi ga izbičuju, a obručem od hrastovih mlađica ogule mu jedan dio kože s glave. Onda ga privezaše o sedla dvaju konjanika i odvukoše u Janov. Tu istom započeše prave muke. Kad ga uzeli nagovarati, da se odrekne katoličke vjere, on stade njih nagovarati, da se ostave raskola. Razjareni poglavica kozački obori ga sabljom na zemlju i rani ga teško na nozi, a jedan od krvnika iskopa mu bodežem jedno oko.

Krvlju oblige na mučenika odvuku u jednu mesaru. Tu mu gorećim zubljama isprže kožu i meso na prsima i rebrima, nožem ogule mu kožu sa zatiljka i s dlanova; jedan mu izbi šakom dva zuba, dok su ga drugi nemilo šibali. Ni to im ne bi dosta. Ogule mu kožu i s leđa

Bl. Andrija Bobola.

pa ga polože nauznak na izrezukanu slamu, da budu boli još groznej. Zatim mu zatjeraju pod nokte na rukama oštro trnje i odrežu mu vrhove nosa i ušiju. Cijelo to vrijeme junak Isusov zazivao Isusa i Mariju, prikazivao svoje muke Bogu i molio ga za svoje mučitelje. To dozlogrdi onim zvijerima u ljudskoj prilici pa mu prorežu zatiljak i odanle isčupaju jezik iz korjena. Na pola mrtva odvuku ga na gnojište, gdje mu sablja razbojničkog vođe prekinu nit svetoga života 16. svibnja 1657.

Mučenikovo tijelo nadioše iza 60 godina posve cijelovito i u čudesnom miomirisu. Bog je svoga vjernoga borca proslavio i mnogo-brojnim drugim čudesima — jedan pisac navađa više od 250 čudesa, — a među ostalim da je i šestoricu mrtvih uskrisio. Pio IX. proglašio ga je blaženim dne 5. srpnja 1853.

Gospodin Bog nerijetko znade

i svoje dobre prijatelje zaroniti u more boli i gorkosti, košto je učinio i s bl. Andrijom. U današnjem strahovitom ratu čini slično i s mnogim čestitim kršćanima. Blago si ga njima, podnesu li to i oni po primjeru bl. mučenika Bogu za ljubav držeći sa sv. Pavlom, »da se patnje ovoga vremena ne daju prispopodbiti s budućom slavom.« (Rim. 8, 18.)

P. P. D. L.

Sreća zbornika Marijina.

Piše: Josip Predragović D. L.

»Ko mene nalazi, nalazi život i dobiva spas od Gospoda.« (Prič. VIII. 35.). — Najveće i najdragocjenije blago kongregacije jest bl. Dj. Marija. Ah gledajte je samo! Čelo je njezino kao zlatni vjenec, što je sjao nad škrinjom zavjeta i oda-va prisutnost Božju; na usnama njezinim stoluje mudrost i blagost; pogled joj dolazi s neba i silazi na zemlju poput sunčane zrake, što nam podaje život, svjetlo i toplinu; srce je njezino svetište, gdje se ponizna službenica klanja i ushićena raduje, što ljubi Boga u čedu svome; a djevičanskoj duši djevičansko tijelo jest zlatna posuda milosti. Ona je jedina čista kao rajske jutro, odraz vječnoga svijetla; na njoj kao na čistom ogledalu odsijeva Božija dobrota i veličina.

1. Marija — gospodarica, kraljica; zbornik — službenik, podanik, vitez Marijin. — Neka služi ovaj zlatu i srebru, pa će s njim zajedno propasti; onaj drugim neuređnim strastima, dok ga ne strovale u ponor grozote vječne; treći nauči i znanosti bez Boga i vjere... vi ćete služiti bl. Dj. Mariji. Pod barjakom Marijinim služiti znači: kraljevati.

Zbornik je podanik, vitez neprispodobive kraljice, kćeri Boga Oca, majke Sina Božjeg, zaručnice Duha svetoga; gospodarice i vladarice čitavoga svijeta, kraljice neba i zemlje. Marija daleko nadilazi sve Svece i zborove andeoske i po časti i po krepostima — nadvisuje je samo trojedini Bog; a ne dostiže ju niko ni od ljudi ni od Svetaca ni od Andela; prva do Boga, a iza Boga najuzvišenija, najslavnija, najmoćnija; svemožnim zagovorom kao kraljica rajske visine i zemne nizine može sve.

Nije li dika i ponos stojati u redovima vitezova Gospinih?

Prije sedam godina dođe kongreganist-biskup prvi put u svoj rodni grad kao biskup. Bilo to uvečer pred špiljom ludske Gospe. Javno i glasno prizna pred sakupljenim narodom, kako sve milosti, pa i ovu da je biskup, pripisuje Mariji, bl. Gospu. A onda nadoveže: »Neka mi kaže kogod hoće: ti ne znaš ovo, ti ne možeš ono. Makar! Ali jedno mogu — mogu ljubiti Gospu. I da je Gospa na Vlašiću (= 1923 m visoka gora iznad Travnikaj), rad bih vidjeti onoga, koji bi prije mene dotrčao do nje!« Tako je govorio biskup Marijin. — Lijep primjer dade i ugarski palatin, kongreganist-knez Pavao Esterhazi, koji je sav svoj posjed predao svećanoj Mariji, te je sebe smatrao samo upraviteljem, a ne neograničenim gospodarom tih dobara. — »Blago čovjeku, koji me sluša stražeći na vratima mojih svaki dan i čuvajući pragove vrata mojih.« (Prič. VIII. 34.)

2. Marija — odvjetnica, zaštitnica, pokroviteljica; zbornik — štićenik Marijin. Kano gospodarica prima te, zborniče, u stalnu svoju službu, kano odvjetnica i zaštitnica pomaže ti u svim djelima tvojim; kano gospodarica ravna stazom života, u borbi i smrti do vječne slave; kano

zaštitnica brani te u svim pogibeljima: kano gospodarica i kraljica, ona je zborniku kruna, ideal i vrhunac savršenosti, do koje može čovjek doprijeti; kano zaštitnica i pokroviteljica dovukuje mu u svim tjeskobama života: ko mene nalazi, nalazi život. — »Niko se ne spasava, o Presveta, van po tebi; niko se ne izbavlja od zla, o Prečista, van po tebi.« (Sv. German.) — »Od koga se ti, Preblažena, odvratiš, taj mora poginuti; a komu se prikloniš, koga milostivo pogledaš, taj se mora spasti.« (Sv. Anzelm.)

Slatka je utjeha i nada brojiti se među štićenike Marijine! Veliki zbornik, car Ferdinand, često bi se potpisao: Ferdinand II., štićenik bl. Djevice. A sin mu car Ferdinand III. napisa u imenik kongregacije ovu divnu posvetu: »Tebi sebe i sve svoje, ženu i djecu, Tebi rimske carstvo, kojemu me Bog na čelo stavio, Tebi sve svoje naslijedne zemlje, Tebi i zaštiti tvojoj narod i vojsku svoju, koja za Tebe i sina Tvoga vojuje, izručujem... Tvoja će biti sva moja dobra, kraljestva i moja carska kruna, Tvoji će biti narodi i vojska: štiti ih, pobijedju po njima, ravnaj i vladaj njima! Tako obećajem 1640. Tvoj iz ljubavi i po dužnosti Ferdinand.«

3. Marija — majka; zbornik — dijete, miljenče Marijino. Iskustvom je utvrđeno: Majčino će srce najposlije ostaviti zalutalo dijete, a najprije će se k njemu povratiti. Majčino srce ima osobitu tajnu moć za dijete. Materinsko srce Marijino posljednje je, što će katolik, što će kršćanka ostaviti prije nego se baci u ponor zloće. Pa opet Marija je blaga »zvijezda mora«, koja zalutalo dijete prva dovodi iz bure strasti i grijeha u luku vjere i pobožnosti.

Svi su ljudi djeca Marijina. Ali zbornici su odabrana čeda, miljenici Marijini. »Pustite, gospodo«, reče jednom revni upravitelj kongregacije, »sada sam već prošao 60 godina života svojega i još mi treba danomicu majke, bez koje ne mogu ni živjeti ni umrijeti.« Tako govori i pravi član kongregacije. Ne zaboravi nikada nebeske majke svoje! Osim Boga niko se za te toliko ne brine, niti te toliko ljubi na nebu i na zemlji, kao Marija.

Oj slava Gospo, koja nježnim materinskim srcem ljubi zbor; a slava i zbornicima, koji djetinjom ljubavi ljube Gospo! Zato je i zbornicima milo i drago Ime Marijino, koje kroz 2000 godina nije ništa izgubilo niti od jakosti i moći niti od slatkosti i utjehe; mila i draga haljina Marijina — sveti škapular, što ga uvijek uza se nose; mio i drag kraljevski grb njezin — medalja majke Božje; mio i drag ružičnjak Gospin — sv. krunica, koje se ni pred kim ne srame; mile i drage svetkovine i blagdani Gospini, na koje se pomno pripravljaju; mila i draga slika i kip Marijin, koji pouzdano gledaju i razmatraju; mio i drag dom Marijin — kongregacija Marijina.

Nad kongregacijama je vazda razastrto svibanjsko modro nebo. Jest: nad životom i smrti zbornika rasprostrat je uvijek modri nebeski svod — plašt njihove gospodarice, zaštitnice i majke.

S bojnih poljana.

Jedan ranjenik iz Hrvatske piše nam:

Dne 13. rujna prošle godine dobismo zapovijed, da pod vodstvom jednoga desetnika pregledamo našu obalu Drine, da nema možda neprijatelja na našoj strani. Međutim je naša pukovnija već prešla preko Drine, kad smo se mi vratili, Čamci nijesu više prevažali, pa ja za to vrijeme odnesem dva ranjenika do povijalista. U to su moji drugovi prešli, a ja osta sam usred puščane i šrapnelske vatre. Legnem u jedan jarak i

čekam ili smrt ili pomoć, zazivajući pri tom neprestano Isusa i Mariju u pomoć. Napokon evo jednog desetnika s dva momka sa zapovijedu od pukovnika. S njima sretno prijedem Drinu posred prave kće od topovskih taneta; ali svoje pukovnije ne mogu nikako naći. Popadali mnogi časnici, pa momčad bila sva izmiješana. Ostanem dakle kod druge čete. Neprijatelja smo sretno potjerali.

U žoru dana 14. rujna neprijatelj se za čas prividno povukao, da nas to žeće iz zaspjede napadne sa strane. Strahovito nas je proredio. Ja se s još dva druga sakrjem u jednu jamu između Drine i mlade šume. Tu smo se nas trojica branili puna dva sata te poubijasmo situ Srba. Osvetili smo nemilo svoje pale drugove, a neprijatelj nije dugo znao, odakle pucamo. Napokon nas opaze i obidu s desne strane. Sasuće na nas strašnu vatru. Jedna kugla pogodi mene u desnu nogu, a druga u prsa. Ova ista kugla prošavši kroz me pogodi moga druga baš u srce. Padosmo dvojica; on mrtav, ja teško ranjen. Treća kugla udari trećega druga u lijevu nogu i pretrgne mu je u bedru. Padoh u nesvijest, da se probudim istom sutradan. Tad podignem glavu, ali nesvijest opet prijeti. Ležim tako i govorim s ranjenim drugom. Naši su se vratili preko Drine; mi smo ostali pred neprijateljem Orozna nas žeda muči. Jedan drugoga moli, da si neizmjernje rane povežemo; ali se nijedan ne možemo ni maknuti. On je mogao vikati, i stane dozivati naše u pomoć. Ali se nitko ne usustuje preko Drine. Tako dočekasmo i treći dan sa strašnim mukama. Toga dana moj drug oko podne zaspi — za uvijekte. Ostadoh sâm bez pomoći i ljudske utjeche.

Osvanulo četvrtu jutro. Gladan i žedan i sav u krvi, ne mogu ni da se maknem. Ako Srbi dođu, past će u ropstvo, koje će mi teže biti od smrti. Sjetim se Srca Isusova i preporučim se njemu da me izbavi. Skupim sve svoje sile i uspravim se, te sjedjem. Stanem moliti krunicu, kako sam mogao. Jedva sam ju svršio, kad se na nasipu Drine pokaže jedan naš vođnik, koji me opazi i pošalje 4 momka, da me donesu. I odniješe me na naše povijalište, gdje mi tako četvrti dan pružiće pomoć. Bijah spasen od očite smrti i od nemilog sužanstva. Do neba da je hvala slatkom Srcu Isusovu i miloj Majci nebeskoj.

Molitva za mir.

Donosimo ovu lijepu molitvu, što se molila u svoj Evropi dne 7. veljače ove godine, a koja se još i danas moli u nekim biskupijama svake nedjelje.

Potreseni strahotom ratnom, koja je zahvatila puke i narode, k Tebi se, Isuse, utječemo, u Tvoje se preljubazno Srce, kao najsigurnije utočište zaklanjamо; k Tebi, Bože o milosrđu, vapijemo, neka prestane taj ljuti bić; od Tebe, Kralju mira, ištemo, da nam podaš žuđeni mir.

Iz svojega Božanskoga Srca obasjavao si svijet ljubavlju, da bi među ljudima nestalo svake nesloge, a kraljevala im samo ljubav. Dokle si hodao ovom zemljom, Tvoje je Srce najnježnije kucalo za nevolje ljudske. O, kad bi se Tvoje Srce tako ganulo i u ovaj čas, užasan za nas po radi svoje pogubne mržnje i strahotnoga proljevanja krvi!

Smiluj se tolikim majkama, koje su u tjeskobi za sinove svoje; smiluj se tolikim obiteljima, koje su bez svoje glave; smiluj se nesretnoj Evropi, na koju se sleglo toliko zlo!

Nadahnji vladaoce i puke duhom blagosti, ukloni razdor, koji cijepa narode, i podaj ljudima, da jedan drugoga cijelivaju poljupcem mira. To im podaj Ti, o Isuse, koji si ih cijenom Krvи svoje učinio braćom. I kao što si nekoć vapaj Apostola Petra: »Gospode, izbavi nas, izgibosmo« milostivo uslišio, te utišao oluju na moru; tako i danas ublažen usliši naše pouzdane molitve, i vrati izmučenome svjetu pokoj i mir.

I Ti, Djevice Presveta, kako u prijašnja vremena teških kušanja, tako nam i sada pomoći, zatrili nas, spasi nas! Amen.

(300 dana oprosta svakiput za vrijeme ovoga rata, tko tu molitvu izmolje skrušena srca. Benedikt XV.)

Sadržaj: Prečisto Srce Marijino 97. — Kraljica neba, raduj se! (pj.) 98. — Kako se najbolje staje Srce Isusovo? 99. — Svibanska pobožnost, Reče ljudi u srca svom: Nema Boga! 100. — Opustjeli dvori 101. — Srce Isusovo, veličanstva beskrnjeno! 105. — Prava ljubav 107. — Slike iz života Isusova 108. — Život bl. Margarete 110. — Zigm, tko me štiti 112. — O Cista (pj.). Zajednička pričest župe u mjesecu 113. — Zahvalnice 114. — Česta pričest u kongregaciji 115. — Bl. Andrija Bobola 117. — Srca zbornike Marijina 118. — Na vojnim poljanama 119. — Molitva za mir.

Broj 6.

LIPANJ 1915.

Tečaj XXIV.

Proglašenje bl. Margarete „svetom“.

Opća nakana molitava i dobrih djela u lipnju,
blagoslovljena od sv. Oca pape.

Konu je još poznata pobožnost k Presv. Srcu Isusovu, on zna i za onu presretnu dušu, što je bila oruđe u ruci Božjoj, da se uvede u javno bogoštovje pobožnost k Presv. Srcu. Bila je to bl. Margaret Alacoque († god. 1690). On zna i za ogromne poteškoće i zaprke, što se bile podigle proti ovoj pobožnosti. Nije gotovo moguće opisati, koliku je buru duh pakleni podigao proti ovoj pobožnosti. Najprije ustadoše proti Margareti njezine sestre u samostanu, gdje je živjela. One su ju držale sanjarkom, korile ju, uklanjale joj se držeći ju prevarenom, pače opsjednutom od duha paklenoga, tako te bi se gdjekoji od njih škropile sv. vodom, kada se s njome sastadoše. A kada se umiriše u samostanu, još se silnije užvitlao vihor izvan zidina samostanskih. Krivovjerci-jansenisti sasuze svu silu sumnjičenja, osvada i rugla na pobožnost k Presv. Srcu. Ali je napokon i jansenistā gotovo sasvim nestalo, a pobožnost k Presv. Srcu održala sjajnu pobjedu.

Bl. Margaret u velike je proslavila Božansko Srce Isusovo. Ona je živjela samo za njega. »Ni čim drugim,« piše, »ne mogu da se bavim, van jedino s Božanskim Srcem; i ja ću rado umrijeti, ako uz mognem doprinesti štogod za proslavu njegovu... Samo ako njega uzlijubim, samo ako ono zavlada: to mi je dosta!«

Ali i Božanski Spasitelj proslavio je Margaretu. Još za života njezina on se udostojao ukazati joj se više od 100 puta. Jednom takvom prilikom kazivao joj sam u pero ove riječi: »Ja te postavljam za baštinicu Srca svoga i svega blaga njegova za sada i za uvijek; i dopuštam ti, da njime raspolažeš, kako najbolje umiješ. Ja ti obćajem, da ti moje pomoći nikada uzmanjkat će. Ti ćeš vazda biti premila učenica Srca moga, predmet veselja njegova i žrtva ljubavi njegove. Ono će ispraviti i nadoknaditi pogreške tvoje i udovoljiti dužnostima tvojim.«

On ju proslavio svetom smrću, jer je Margareta glavarici svojoj, prije nego li će umrijeti, mogla reći po duši: »Majko! Meni ne treba ničega, nego Boga samoga i da uronim u Srce Isusovo, — O kako je slatko umrijeti, pošto smo vazda gojili pobožnost napram Srcu onoga, koji, će nas suditi!«

No prava proslava počinje se tek poslije smrti njezine. Najprije ju Bog proslavio mnogobrojnim čudesima. Onda ju Crkva na usta namjesnika Kristova na zemlji pape Pija IX. dne 19. kolovoza 1864. proglašio »blaženom«. U povodu toga sjajno nakićeni Paray-le-Monial (gradić, u kojem je živjela i umrla bl. Margareta) 22. lipnja 1865. vidio je, gdje ulicama njegovim prolazi ophod crkveni, kakova jošte nikad nije bio. 100.000 hodočasnika, 400 svećenika, 5 opata s mitrama, 9 kardinala, nadbiskupa i biskupa učestvovalo je kod ove divne procesije, kojoj je središte bila škrinja s časnim moćima bl. Margarete Alakok. 24 svećenika, obučena u dalmatike, naizmjenice su kroz tri dana nosili tu škrinju po nakićenim ulicama gradskim, dok je napokon ne smjestiše u koru samostanske crkve Pohoda bl. Dj. Marije pokraj velikog oltara. Tu sad počiva Margareta na istom mjestu, gdje je nekođe dane i noći klečeći sprovela u molitvi, gdje joj Isus otkrio tajne Srca svoga i naredio, da ih obznani ljudima. Sada je sv. Crkva odredila najveće časti njojzi, koja se u svojoj poniznosti držala nedostojnom, da ju i zemlja nosi. Oj, kako se oko nje sve promijenilo! Ona, koja je bila u životu prava slika siromaštva, odricanja, mukâ i zastidjenja, sada eto počiva položena na zlato i srebro, opkoljena i čašćena zastavama svih naroda kršćanskih. Biskupi i svećenici, dostojanstvenici i ljudi niskoga roda u velikom broju ovamo hrle, da se na grobu njezinu pomole i poktione Srcu Sina Božjega.

Jedno jošte preostaje, da ju sv. Crkva proglaši »svetom«. Godine 1890. slavila se dvjestogodišnjica blažene smrti Margaretine. Opet se u Paray-le-Monialu to proslavilo neobičnim slavlјem. Tom su prigodom onamo hodočastila 2 kardinala, 4 nadbiskupa, 34 biskupa i 12 opata. Svi hodočasnici bilo je oko 150.000. Za to vrijeme služilo se u malom gradiću Paray-le-Monialu 6.772 misa, a pričestilo se 52.850 bogoljubnih duša. Kardinal Perrau podastro je tada sv. Ocu papi Leonu XIII. poniznu molbenicu, potpisano od 270 biskupa cijelog svijeta, neka bi sv. Crkva proglašila bl. Margaretu svetom.

Molimo se i mi pouzdano Presvetome Srcu, osobito u ovome mjesecu, neka ono pospješi čas, kada će savkoliki katolički svijet zavizati i štovati učenicu njegovu kanoti »sveticu«. Slavlje potpuno bl. Margarete bit će podjedno i slavlje Presvetoga Srca. J. C. D. I.

Majčina riječ.

Uhvatili i zatvorili neku žensku skitalicu, jer da je nešto ukrala. Čula to jedna druga žena pa će svojoj susjedi:

»Kako je ta žena spala na takve grane?«

»Kako?« ova će. »Pomisli: Ta se ženska nikad nije Bogu molila ni u crkvu zavirila...«

»Nikad se nije Bogu molila? Bit će, da nema djeca...«

»Ima ih pun koš!«

»Onda joj nije nikad nijedno dijete bilo bolesno.«

Kraljevsko Srce.

Iesusovo Srce puno većma rasvijetljuje, oživljava i oplođuje sva srca roda ljudskoga, nego prirodno sunce ovaj svemir.

Trakovi su njegove ljubavi protjerali smrtonosne tmine, što su zastrle grješni rod ljudski. To svijetlo, što vazda izbjija iz toga kraljevskog Srca, prosvijetljuje i sada svakoga »čovjeka, koji ulazi u ovaj svijet«, a čisti svakoga, koji poslije upada u grijeh. Tisuć su puta sjačniji i silniji njegovi trakovi od sunčanih. Što nijedno drugo svijetlo ne može osvijetliti i ugrijati, to prosvijetljuje i ogrijava ovo kraljevsko Srce.

Kako je svijetao život Kralja-Isusa! Svaka je riječ njegova oganj, što rastapa mrzlost srdaca ljudskih. »Još nikada nije čovjek tako govorio, kao ovaj čovjek« moradoše mu prznati i sami protivnici. A nije prestao ni danas govoriti. Isto tako govorи i sada na usta sv. svoje Crkve, kako je govorio, dok je bio na zemlji. Koliko svijetlo, kolika mudrost svaka crta njegova života! S jednom izrekom nauči sve ljude veliku tajnu; kako treba urediti srce ljudsko. Blagost i poniznost je što uređuje, umiruje i posvećuje svako srce. Srce je ljudsko država. Koliko zakona treba, da se uredi cijela država! Isus s jednom rečenicom posveti sva srca ljudska.

To kraljevsko Srce pregoruća je peć ljubavi, otkud potječe svaka toplina za hladna srca ljudska.

Nema prave ljubavi, što ne bi izvirala iz toga Božanskoga vrela. Što narodi i ljudi u zvijezne kuju; savezništvo i dobri odnošaji, većinom su samo naravska prirodna sklonost, što u svrhunaravskom redu nema nikakve vrijednosti. Vrelo pravoj ljubavi prema Bogu i ljudima jest kraljevsko Srce Isusovo.

Zato je to isto kraljevsko Srce izvor pravoga života i razvoja u svakom čovjeku. Ono oplođuje svojim zaslugama i milošću svojom svaku naše djelo. To je Srce naša žrtva. Zasluge nam njegove priliču kroz sedam otajstvenih cijevi sv. sakramenata. Posvećuje nam muke i borbe naše; daje krepot i zaslugu našim molitvama; skrušene grješnike čini milim i dragim posincima Božjim! To Srce je postalo: »Kraljem i središtem sviju srdaca,« kako ga pozdravlja i zaziva sv. Crkva u litanijama.

Svemir se vrti. Narodi postaju i umiru; a to kraljevsko Srce neprestano i nepomično stoji i sipa u izobilju svim narodima: život i svijetlo, snagu i jakost, riječju: razvoj. Ne zatvarajmo prozore svoje

Dodite k meni svi!

duše: pamćenje, razum i volju ispred toga Božanskoga Sunca. Sjećajmo ga se svaki dan. Upoznajmo ga što bolje. Prigrlimo ga svim srcem, i očutjet ćemo sve blagotvorne učinke njegove. Živjeti ćemo, napredovati ćemo i ustrajat ćemo.

M. K. D. J.

Ozbiljna riječ u ozbilnjom času.

Po riječi blagopokojnoga pape Pija X. i po općenitom sudu svih naroda i država prije rata, naša je država imala potpuno pravo, da za užasan sarajevski zločin i za onako sramotno i podmuklo veleizdajničko rovarenje u državi traži doličnu zadovoljštinu, pa makar to bilo i mačem u ruci, ako je ne dobije na mirni način. Prema tomu po sudu samoga Isusova Namjesnika i po sudu svih naroda, dok im slijepa strast nije razum potamnila, naša monarkija vodi najpravedniji rat, što se ikada vodio na svijetu. Na kocki je bila njezina čast, njezin opstanak; na kocki je bila i sveta vjera katolička, radi koje je Austro-Ugarska slovila kao jedina katolička velevlast na svijetu i upravo zato bila trn u oku svim bezbožnicima. Ne zaboravimo, da se pri svem tom radilo najviše baš o našoj koži, o propasti naroda hrvatskoga i svete vjere naše, za koju su oci naši kroz vjekove čitave potoke krvi proljevali.

Kada sve to uvažimo, pa kada još promotrimo, kako velike žrtve i u novcu i u krvi doprinose krvni neprijatelji naši, pitamo: zar bi se mogao naći ma samo jedan Hrvat ili ma samo jedna Hrvatica, koji ne bi bili za svoj rod i dom, za svoga kralja i domovinu svoju, te za svetu Crkvu i vjeru katoličku spremni žrtvovati sve i sva? Ta to je slava naša, da je Hrvat vazda bio vjeran svome kralju i Crkvi svojoj, da je za ta najviša dobra svoja radije mrtav padao, nego se predao ili dao svladati. To vidimo i danas; to nam priznaju čak i oni, koji su nas sve do nedavna najcrnje klevetali: to priznaje i sam sjedi vladar naš: Hrvati odlučuju gotovo svakom bitkom; Hrvatima ne može odljeti nijedna sila na svijetu. A i kod kuće gledamo, kako si narod od usta otkida i daruje za vojnike i ranjenike; kako roni doduše gorke suze, što gubi na hiljadu i hiljadu najboljih svojih sinova; ali kako junački duh njegov nije ni izdaleka još iscrpljen. Ne samo da muškarci polaze u boj puni svetog oduševljenja, već ista ženskadija žali, što ne može vojsku još izdašnije poduprijeti na samim bojnim poljanama, kako bi muškarci što prije izvojevali željenu pobedu.

Sve je to lijepo i svake hvale i priznanja vrijedno; ali se ne da poreći, da se ovdje ondje nađe i po koji malodušnik, koji pun grješnoga samoljublja misli samo na se i svoje vremenito dobro, a ne gleda na ona najviša vremenita i vječna dobra, koja su nam bila u pogibelji i radi kojih se borimo. Ovakovi znadu onda i gdjekoji inače junačku dušu za časak uzdrmati, da klone duhom i da stane mrmljati i prigovarati ne samo zemaljskim oblastima već i samomu Bogu. Narode, čuvaj se ovakovih kukavica i izdajnika! Ne sramoti prošlosti svoje, ne sramoti slavnog imena djedova svojih! U Božjoj je ruci sve; bez njegove svete volje i pripuštenja ne će se i ne može se ništa dogoditi. Svršio se rat ovako ili onako, Bog će u svakom slučaju postići ono, što on hoće; a tko smo mi, da ga za njegove osnove pitamo, da ga za njegov postupak čak i na račun zovemo? Naša je dužnost činiti

sve, što je u našoj vlasti, što od nas traži naša podanička daleko poznata vjernost, pa makar upravo svi dojednoga izginuli. Ništa slavnije i časnije pred Bogom i pred ljudima nego umrijeti za vjeru i za domovinu. Hrvat se nikada toga nije žao, pa sa ne smije žacati ni sada.

Daleko ipak budi od nas i sama pomisao, da je pogibelj tolika, te bismo doista mogli svi slavno izginuti! Tko nas kroz devet mjeseci nije svladao, ne će ni kroz devetdeset i devet, nikada! Istina, trpimo mnogo; ali smo — ruku na srce! — i skrivili mnogo! Pače, kad još i danas slušamo onako strahovite psovke i kletve, kad još i danas gledamo tolike i tolike javne grješnike, kako na najveću sablazan domaćih i stranih ne će da prestanu izazivati srdžbu Božju: kako bismo mogli i očekivati, da će nas Bog pomilovati prije nego se temeljito popravimo? I upravo stoga, narode, ti, koji si ostao kod kuće, bori se isto tako junački proti ovim nutarnjim, domaćim neprijateljima našim: proti psovačima, pijancima, preljubnicima, smutljivcima, svadljivcima, rasipnicima, ljencinama, lakomcima i svim drugim grješnicima, kako se naši junaci bore na ratištu. Ne trpi takve u svojoj sredini ni u svojoj blizini, ne opći s njima, ne podupiraj ih; izbjegavaj ih, dok se god ne poprave. Opominji ih, kori ih, svjetuj ih, pomaži im do popravka, moli se puno za njih; a što je najvažnije, prednjači im sâm dobrim primjerom svojim i ne daj, da oni možda još tebe okuze.

Još nešto! Prirođena je svakomu čovjeku znatiželjnost; ali da ta ide tako daleko te i samoga Gospodina Boga kuša, to je očito sotonski grijeh. A eto, svaki se čas štije u novinama, kako se u narodu šire kojekakve molitve, koje da treba brzo prepisati i slati drugim osobama, i tada da će se dobiti dobar glas ili što slično; a ako se to ne učini, da će ga zadesiti velika nesreća! Isto tako počinje se u gdjekojim krajevima javljati najodurnije praznovjerje, nedostojno i onoga zadnjega divljaka, a nekmo li Hrvata katolika. Narode, čuvaj se i tih zlih pro-roka, koji ti dolaze u ovčoj koži! Ako ne znaš, je li pravo ili nije, a ti pitaj svoje svećenike! Ta čemu ih imaš? Ima vam puno ljudi, koji dosele nijesu vjerovali ni u što, a sada vide, da ima ipak netko, koji ravna i upravlja sudbinom naroda i pojedinaca. Ti ljudi, koji su se odmetnuli od Boga i Crkve njegove, koji su odbacili pravu vjeru; sad vam se utječu kojikakvom praznovjerju ili sujevjerju misleći, da će na taj način umiriti svoju savjest. Ljuto se varaju! Ne daj se, narode, ni ti varati od njih, već pokaži vrata svakom takvom smutljivcu; a svako takvo pismo, molitvu, baci smjesta u vatru. U Boga se jedino uzdaj — pa što Bog dade i sreća junačka!

Vi pak, koji ste do sada izgubili u ratu milu i dragu osobu, makar to bila jedina nada i potpora vaša: ne zaboravite, da je za mnoge i mnoge, pa možda upravo i za vaše, hiljadu puta bolje, što su sada slavno i časno i s Bogom pomirenici u ratu pali, nego da su ostali živi pa možda kasnije pošli po zlu putu, i tako se izgubili za svu vječnost. Ne lije dakle za njima suze malodušja, nego ih preporučite Božjemu milosrđu; a vi sami ne zaboravite, da vas nije nipošto ostavio onaj, koji vam je najviše dobru rad, i koji vam jedini najbolje može i hoće pomoći; a to je Bog. K njemu se dakle pouzdano utičite, u njega sve svoje ufanje postavite, jer on svojih nikad ne ostavlja. — Braća naša u Americi neka ne budu u brizi za nas. Sve do sada pobjeda je na našoj strani. Mi smo ovdje sigurni i za konačnu pobjedu. Pomozite nas molitvom i novcem, da ublažimo teške posljedice rata.

B.

Mjesec lipanj.

Običaj, da se mjesec lipanj posvećuje Presv. Srcu Isusovu, potječe iz novijeg vremena. Povod tomu dade pobožna redovnica Ana od Križa u Parizu godine 1833. Jednog dana dođe joj misao posluje svete pričesti: Zašto ne bi i Srce Isusovo imalo svoj posebni mjesec, slično, kako ga ima Majka Božja? Ta joj misao ne dade mira, dok ju ne odkri svojoj glavarici, a onda s njezinim dopuštenjem i pariškom nadbiskupu. Nadbiskupu se taj prijedlog svidi i on odmah naredi, da se još iste godine s tom pobožnošću otpočne »za obraćenje grješnika i za spas Francuske. Tko zna,« pridoda, »što će još iz te pobožnosti biti!« — Mi znademo, što je iz nje postalo: Raširila se po svem svijetu i svuda donosi obilate plodove. Sveti Oci pape uzeli su je pod svoju zaštitu i obdarili mnogim oprostima. Evo tih oprosta:

1. Tko kroz čitav mjesec lipanj obavlja bilo sam za se (ma i kod kuće) bilo javno (drugima, u crkvi) kakve posebne molitve ili druge bogoljubne vježbe na čast Presv. Srca Isusova, može dobiti:

a) oprost od 7 godina i 7 četrdesetnica jedamput na dan, kad skrušenim srcem ovu pobožnost obavi;

b) potpun oprost jedamput u mjesecu, ako pobožno primi sv. sakramente i pomoli se po nakani sv. Oca pape. Da se ovaj oprost dobije, dosta je, ako tko barem 10 puta prisustvuje javnoj pobožnosti u crkvi (Leo XIII. 1902).

2. U onim crkvama, u kojima se ova pobožnost obavlja javno i to tako, da se je propovijedalo svaki dan ili barem kroz osam dana u obliku duhovnih vježba, može se dobiti zadnje nedjelje mjeseca lipnja potpuni oprost svaki put kad se god toga dana ta crkva pohodi (kao na »Porciunkulu«).

3. Svi, koji lipansku pobožnost budu kako promiču, dobivaju:

a) 500 dana oprosta za svako dobro djelo, kojim nastoje ovu pobožnost promaknuti;

b) potpun oprost svaki dan kroz mjesec lipanj kad se pobožno pričeste.

A kako se obavlja lipanska pobožnost privatno?

1. Ako imas u kući kakvu sliku ili kip Presv. Srca Isusova — ako nemaš ništa drugo, a ti uzmi jedan broj Glasnika Srca Isusova — okiti je češće svježim cvijećem, i pred njom moli svaki dan Litanije Srca Isusova ili Zlatnu Krunicu u čast Srca Isusova ili koju drugu molitvu. Tko ne zna čitati, neka moli danomice jedno pet Očesača i pet Zdravo Marija na čest Presv. Srca Isusova.

2. Nastoj kroz ovaj mjesec da što češće prisustvuješ svetoj misi i u posleni dan, barem, komu to kučni ili poljski poslovi dopuštaju.

3. Primaj često kroz ovaj mjesec sv. pričest, a najbolje, komu ikako može biti, svaki dan.

4. Nastoj, da se kroz ovaj mjesec odučis od najveće svoje pogreške, koja god to bila i da se vježbaš u kršćanskoj poniznosti, strpljivosti, poslušnosti, ljubavi, boguodanosti, revnosti za spas duša itd. Ratno vrijeme daje ti dosta prilikā.

5. Gledaj, da kroz ovaj mjesec i druge uputiš na Presv. Srcu Isusovo i raširiš ljubav i štovanje njegovo. Najbolje za to sredstvo bit će: ponuditi Glasnik Srca Isusova takvim osobama, koje ga ne drže i ne čitaju, ili im štograd čitati iz njega.

6. Devet dana prije blagdana Srca Isusova (2. do 10. lipnja ove godine), obavljaj svoje pobožnosti u čest Srca Isusova što svečanije i što gorljivije.

7. Na blagdan Srca Isusova, a taj pada ove godine u petak, dne 11. lipnja (ili barem u slijedeću nedjelju) primi svakako slike sakramente i izmoli bilo sam za se bilo s drugima u crkvi »Otprošnju«.

Svakomu preporučamo najtoplje molitvenik: »Srce Isusovo spasenje naše«, što se u raznim uvezima uz cijenu od K 1:20, K 1:60 i K 2:50 može dobiti kod Uprave Glasnika Srca Isusova u Zagrebu. U tome molitveniku ima veliki izbor molitava i pjesama u čest Srca Isusova. Tu ćeš naći i 2 devetnice i druge upute, osobito za mjesec lipanj.

Isus uzima na se križ.

Srce Isusovo, svijetlost u tmini.

Fr. Gj., Varaždin.

Glas učenikov:

Tamni puti na tom svijetu,

Tebe molim, učitelju,

Tamni puti krivudasti:

Izvedi me iz te tmine;

Tko bi mogo nezabludevit,

Znam, da ne ču tad zastranit,

Tko bi mogo tu se spasti!

Kad mi Tvoja svjetlost sine!

Glas Isusov:

Sta ćeš više! Zar ne vidiš

Tko za majim svijetlom ide,

Plamsajući žarki plamen,

Tko me sluša, tko me slijedi,

Što iz moga Srca bukteć

Ne tumara stramputice,

I ljubavi je moje zlamen?

Pravim putem grē po srijedi.

Uprav zato siđoh zgora

Čuvajuć se od pogibli

U zemaljske ove tmuše,

Paklenoga ljuta zmaja,

Da iz ropstva paklenoga

Niti treba u životu,

Oslobodim bijedne duše.

Nit u smrti on da zdvaja.

Moja svjetlost umiljata

Sveđer će mu svijetit jasno,

Dok ne ugleda u nebesim

Božje lice milo, krasno!

Srce Isusovo, hrame Božji sveti!

postol Pavao kaže o kršćanima, da su hram Božji i da Duh Sveti stanuje u njima. (1. Kor. 3, 16). I doista, ako pazimo što biva u hramovima, veli sv. Augustin, vidjet ćemo, da se to isto zbiva i u nama.

U našim hramovima stanuje Bog pod prilikom kruha u presvetom oltarskom Sakramenu. U hramovima se Bogu molimo i Bogu žrtvu prikazujemo. To isto biva i u duši pravednika: U

srcu njegova stanuje Duh Sveti po milosti posvećujućoj; svaki dan diže pravednik pamet i srce svoje k Bogu u molitvi; svaki dan, dapače i svaki sat žrtvuje Bogu pobožna čuvstva: poklonstva, prošnje, patnje, borbe u napastima, poniznosti, ljubavi, pouzdanja, vjere itd.

Istina je dakle, što sv. Pavao veli, da smo hram Duha Svetoga.

Ako je srce, duša svakoga pravednika hram Božji, koliko većma je to istina o Presvetom Srcu i o duši Isusovoj! Rekli smo, da u srcu svakoga pravednika stane Duh Sveti po milosti posvećujućoj. Kako je istom Bog stanovao u Srcu, koje je bitno, osobno bilo s Bogom sjedinjeno? Koliku je milost posvećujuću razlio Duh Sveti u to Božansko Srce!

Duh Sveti to više milosti daje svakomu pravedniku, što je većma spremam da primi milost; zatim što brižnije čuva dobivenu milost i što pomnije sudjeluje s milošću Božjom. A tko bi mogao izreći, koliko je divno bilo spremno nevino i Presveto Srce Isusovo za svaki upliv milosti Duhu Svetogu; koliko je Isus čuvao te darove Duha Svetoga i koliko je vjerno sudjelovao sa svakom milosti!

Sv. Toma Akvinac veli, da to više u čovjeka pritiče iz izvora milosti, što mu je on bliže. Ali nitko nije bio tako blizu izvoru milosti, kao Presveto Srce Isusovo. Ta Srce njegovo bitno je s Bogom sjedinjeno; ono je pravo Božje Srce. Zatim uči isti Svetac, da je duša Isusova i zato neizrecivo mnogo milosti primila od Duha Svetoga, što je imala da bude, pa i jest, izvor, iz kojega potječe milost za sve ljude, kako to sv. Ivan evangelist kaže: »Od punine njegove svi mi primismo« (Iv. 1, 16). Nije dakle moguće, kako i sv. Toma veli, da stvoreni razum shvati onu silu milosti, što je stanova u Presvetom Srcu Isusovu. Kako divan i svet hram Božji mora da je to Presveto Srce Isusovo!

Hram je mjesto molitve.

Kršćani se u hramovima Bogu mole. Sv. Crkva kaže u časoslovu o posvđebi hrama: »To je mjesto sveto, na kojem svećenik moli.« Ali ne samo svećenik, nego se i puk moli Bogu u hramu. To je pravo mjesto molitve, gdje Bog najradnije prima prošnje naše. Toga radi i drže kršćani od vajkada hramove svoje u velikoj časti; na tom mjestu moli se Bog.

I svaka duša pravednika po nagonu milosti diže se danomice Bogu u pobožnoj molitvi. Zato i vele sveti Oci ukratko i krasno o molitvi, da je »disanje duše«. U molitvi se očituje, da je duša uistinu sveti hram Božji.

No tko bi mogao dokučiti koliko i kako se je molio Isus Ocu svome nebeskome za nas ljude, za koje je čovjekom postao! Njegova je molitva bila sasma čista od svake nesavršenosti, kojima je naša molitva oskvrnjena. Presveto Srce njegovo ne samo da je od prvoga časa, kad ga je Duh Sveti u utrobi djevičanske Majke satvorio, pa za cijelog života i za cijelu vječnost k Bogu uzdignuto u najuzvišenijoj molitvi, nego je s Bogom na sve vijekte bitno sjedinjeno.

Presvetc Srce Isusovo dakle najdivniji je hram Božji, u kojem se Bogu Ocu najdostojnije i neprekidno klanja sam jedinorodeni Sin njegov.

Hram je mjesto žrtve.

U hramu se sakupljamo, da prisustvujemo sveloj žrtvi novoga Zavjeta. To je najodličniji čin, što ga Bogu u hramovima prikazujemo.

Rekli smo, da i pravednik u svom srcu žrtvuje Bogu sebe i sav svoj rad. Ali što da reknemo o onim žrtvama, koje je Isus u Srcu svom svaki čas prikazivao Ocu svomu nebeskomu!

Sv. Pavao apostol govori, kako Bogu nijesu bile ugodne žrtve staroga Zavjeta, i da je zato odlučio dati Sina svoga za neokaljanu, nevinu žrtvu. Ove riječi stavlja sv. Pavao u usta Sinu Božjem u poslanici svojoj Hebrejima 10, 5. 6. i 7: »Zato ulazeći u svijet govori: Žrtava i darova nijesi htio; ali si mi tijelo pripravio. Žrtve i prilozi za grijeh nijesu ti bili ugodni. Tada rekoh: Evo dodođ! U početku knjige pisano je za mene, da učinim volju tvoju, Bože.«

Sve su žrtve starozavjetne bile teška slabašna sjena najsavršenije i jedine žrtve novoga Zavjeta; a to je Isus Krist sam. Smrt Isusova na križu bila je najdostojnija žrtva, da savršeno i preobilno zadovolji uvrijedjenom veličanstvu Božjem. Kao čovjek trpio je i umro; kao Bog dugo je toj svojoj muci i smrti neizmijernu vrijednost. Kao čovjek trpio je i umro je za ljudi; kao Bog pružio je uvrijedjenom Bogu dostojnu zadovoljštinu. Samoga sebe prikazao je Isus za žrtvu iz savršene pokornosti, da zadovolji za nepokornost Adamovu i za sve nepokornosti naše. Sam je bio nedužan, a trpio je grozne muke svake vrsti, da zadovolji za kazne, što smo ih mi zaslužili za grijehu svoje.

Sve te grozne muke kao i samu smrt očutio je Isus i prikazao Ocu nebeskomu u svom Srcu kao na najsvetijem žrtveniku. Zato punim pravom pozdravlja sv. Crkva i uči nas, da i mi pozdravljamo to Srce: »Srce Isusovo, hram Božji sveti!«

Kako je ovaj zaziv Presvetomu Srcu mio, a nama koristan i zasluzan, tako je on i neprestana opomena za sve nas.

Kad se god opominjemo toga svetoga i živoga hrama Božjega, sjećamo se i dužnosti svoje, da taj »hram Božji sveti« častimo i po riegovu uzoru da uredimo svoj hram, svoje srce.

Ne može biti nikoje sumnje, da je Sin Božji postao čovjekom ne samo za to da za naše grijehu zadovolji pravdi Božjoj, nego i za to, da nam bude uzor svake kreposti.

Udi dakle često, svaki dan, u taj hram, osobito kad se molis. Sjedini svoje molitve s molitvama Presvetoga Srca; svoje patnje i žrtve s patnjama i žrtvama Presvetoga Srca. Tako će naše molitve, patnje i žrtve ovamo Bogu biti milije, a onamo nama korisnije i zasluznije.

Cini kao sv. Bonaventura što je učinio. Kad se je jednoć zadubio u promatranje pet rana Isusovih i kroz bok njegov došao k probodenomu Presvetomu Srcu, tada reče: »Budući da smo se približili Preslatkomu Srcu Isusovu, i budući da je dobro, što smo kod njega, ne dajmo se od njega odijeliti! U ovom hramu, u ovom svetištu, u ovoj škrinji novoga Zavjeta hoću da se klanjam, hoću da slavim Ime Gospodnje, hoću da s Davidom govorim: „Našao sam srce moje, da se molim Bogu svojem!“.

M. K. D. I.

Hrvatskim vojnicima na srce.

Rat se otelo, pa svu težinu njegovu osjećamo i mi kod kuće, a ne samo vi, kojoj ste na bojnoj liniji. Radi toga stradavaju mnogi vaši kod kuće, koji se bez vas nijesu kadri u današnjoj skupoći kako treba prehraniti. Mnogi od vas dobivaju sada za vrijeme rata znatan doplatak, kojim biste, kad bi ste znali malo bolje štediti, mogli otrti mnogo suzu ne samo svojih milih i dragih kod kuće nego i druge sirotinje, a te je sada na pretek. Novine doniješ, da su bavarski vojnici samo u mjesecu prosincu prištedili u ratu i kući poslali sedam milijuna maraka, a koliko istom od početka rata! Imao bez sumnje i među vama, koji su se također sjetili svojih domara; ali da se baš puno šalje, to se ne čuje i ne vidi. Mnogi od vas i tako ne mogu za novac ništa kupiti, a još se manje mogu novcem samim najesti i napiti: Ne trošite ga dakle u ludo, okanite se nesretnih karata, gdje vam je glava neprestano u torbi; manite se pića, gdje vam sva pamet mora biti u glavi, s najvećom odvratnošću tjerajte od sebe koje-kakve ženturine, kad možete svaki čas Bogu na istinu. Pred ne-prijateljem se držite, kako i treba, junački, da se s vama mi svi kod kuće ponosimo: dajte, svladajte junački i ove svoje još veće neprijatelje: igru, zabavu, pijanstvo, psovku, blud, karte, koji vam mogu ne samo glavu oduzeti nego i svu blaženu vječnost, te i vas upropastiti i vaše kod kuće i sav narod naš. Štedite dakle što više možete, i šaljite kući, koliko se više dade; a čuvajte se svakoga grijeha.

Izbor staleža.

Sin svrši stanoviti razred, i sad valja, da se odluči: hoće li nastaviti školu ili će odabrati zvanje, za koje se traži baš toliko razreda, koliko ih je svršio. Dobro uzgojeno dijete zapitat će svoje roditelje ili svoje skrbnike za savjet; a ovi će opet dobro uvažiti dosadanji napredak njegov u školi, a tako i njegovo vladanje te mu prema tomu savjetovati što da čini. Zašto mnogi roditelji ne paze u takvom času toliko na sretnu budućnost djeteta nego više na svoja novčana sredstva ili na ono, što su si oni zabilje u glavu te odlučuju često i ne pitajući sina: »Ti ćeš u preparandiju za učitelja!« Ili: »Ti ćeš u sjemenište, da budeš svećenik!« Ili: »Ti ćeš do maturu; a onda ćemo vidjeti, što ćemo s tobom!« — a siromašno dijete mora da sluša kao da je nerazlošno živinče. Ne smije svoju želju, koja je možda sasvim drugačija od ove odluke roditelja, ni izdaleka da očituje.

Tako se odgajaju propalice, a ne potpuni ljudi; tako si roditelji odgajaju tugu i žalost pod stare dane svoje.

Pravi kršćanski roditelji, koji nijesu nikad svoje dijete pustili s vida, ma kako daleko bilo od kuće; koji su pomno pratili njegov tjelesni i duševni razvitak; koji su se za svoje dijete puno Bogu molili, da bude danas sutra u svijetu čestito i pošteno, da im bude jednoć na diku i ponos; a što je najvažnije od svega drugoga: koji su vazda pred očima imali vječno dobro svoga djeteta: takvi će roditelji lako pogoditi, za koji je stalež njihovo dijete kao stvoreno pa će ga prema tome od male maloće njegove uzgajati.

Ali baš u tom grijese mnogi roditelji, što već zarana uguše u klici kod djeteta pravo zvanje te kušaju svim silama, da ga uzgoje za onaj stalež, u kom ga oni žele, a ne Bog. Otac je n. pr. vojnik pa misli, da mu svi sinovi moraju biti vojnici; ili otac je činovnik pa misli, da je to jedini stalež na svijetu, koji bi morali svi ljudi odabrati, pa i njegova djeca. Drugi opet misli: »Nitko ne živi tako kao svećenik: Moj sin mora dakle biti svećenik pa puklo kud puklo!« Ili ovako: »Imam odviše kćeri; tko bi im svima pribavio pristojan miraz! Ova mora u samostan, htjela ne htjela!« Tu se ne pita, što hoće i što razborito želi dijete, već što hoće nerazumni i zasljepljeni roditelji.

Pitajte dakle svoju mušku djecu, kad svrše četvrti, šesti razred, ili kad polože maturu, što bi sami htjeli odabrati. Pače, ne čekajte

ni to vrijeme, već ih dobro proučavajte, da sami pogodite njihovu naravnu sklonost i njihovu želju, pa da ih obodrite i osokolite. Nikad ne valja djecu niti silom tjerati u koji stalež, niti ih silom od koga odvraćati. Iskustvo pokazuje, da su takva djeca gotovo bez iznimke poslije nesretna, da znaju radi toga proklinjati svoje roditelje i u grobu.¹ Pravim roditeljima mora vazda biti pred očima, da im dijete bude sretno na ovom i na onom svijetu. Ako dakle dijete misli, da će biti najsretnije u polju i kod marve, ili u zanatu; ili da će svoju pravu sreću i zadovoljstvo naći u upravi, u sudstvu, ili kao uzgojitelj mlađeži; ili napokon da će biti najsretnije i ono i roditelji njegovi s njime, ako se posveti staležu svećeničkome ili pače redovničkom: roditelji, kad su se jednom uvjerili, da sin ima potpuno pravo, ne samo da ga ne smiju od odabranog staleža odvraćati, nego moraju gledati, kako će dijete u toj odluci što više učvrstiti.

Nijedan stalež ne pravi toliko muka i djeci i roditeljima, koliko stalež svećenički, po gotovo redovnički. Izrazi li dijete želju ma za koji drugi stalež, obično će se mirno saslušati i bez velikog ispitivanja i prigovaranja odobriti. Ali ako dijete izjaví, da želi u sjemenište, ili pače da želi u samostan: onda ustaju roditelji, ustaje sva rodbina, ustaju svi zvani i nezvani, da djetetu »izbjiju tu ludu misao iz glave«.

Nema sumnje, da dvostruko široko treba otvoriti oči, kada tko kani odabratи stalež svećenički i redovnički, jer su ti staleži najsvršeniji, najuzvišeniji i najsvetiјi, pa zato i iziskuju osobitu pažnju. Nema sumnje, da čovjek, koga je Bog pripustio u svoje svetište, može najviše dobra učiniti za s v o g a b l i ž n j e g a , i to ne samo za jednu vrst, kao n. pr. učitelj, profesor, sudac, upravni činovnik, već za sve bez razlike, pošto su svi povjereni negovoј duhovnoj pastvi, brizi i odgovornosti, pošto on jedini raspolaže najuspješnjim sredstvima. Nema napokon ni o tom ni najmanje sumnje, da stalež svećenički, a još više redovnički, pruža čovjeku najviše sredstava, da s v o j o j d u š i osigura vječni spas, a zato napokon i jesmo na svijetu.

Ali zar mislite, da se roditelji zato opiru takvome izboru, što će im sin kao svećenik ili kao redovnik moći najlaglje spasiti svoju dušu i što će u tom staležu moći najviše dobra učiniti svome narodu? O ne! Na to oni i ne misle! Što je dakle uzrok tomu? S l a b a , da ne reknem n i k a k v a v j e r a takvih roditelja. Gledajte samo, koji se to roditelji obično opiru tomu, da im sin bude svećenik ili redovnik? Zar roditelji prožeti životom vjerom i žarkom ljubavlju prema Bogu i bližnjemu? Baš naprotiv: To su vam s veće strane roditelji, koji ne mare za vjeru, koji se boje, da njihov život ne će biti u skladu s takvim staležem, da će sin svećenik ili redovnik biti za njih vječna opomena, da moraju svoj život temeljito popraviti. To su vam roditelji, koji su duboko ogrežli u ovu zemaljsku te sanjaju samo o svjetskoj slavi, o udobnom i bezbržnom životu, o masnoj placi i velikoj mirovini. To su obično one tajne želje i osnove svjetskih roditelja; u novcu i jedino u novcu vide oni svu sreću ljudskoga života.

Tu nema drugoga sredstva nego da se takvi zaslijepljeni roditelji privedu natrag k praktičnom kršćanstvu, da naše obitelji pronikne živa vjera, da nam se djeca odgajaju u prvom redu za nebo, a onda istom za zemlju.

A i mnogi sin snivao je u nedužnoj mladosti svojoj samo o tom, kako će danas sutra biti svećenik, kako će kao takav Boga dostoјno slaviti kod njegova oltara, kako će kao svećenik i bližnjemu, a u prvom redu svome narodu, iz koga je niko, i svojoj domovini, u kojoj je ugledao svijetlo Božje, što više koristiti. Ali kad se bliže primakao cilju, sad ga najednom ne veseli više ni molitva ni crkva ni škola ni propovijedanje ni ikoja služba svećenička. Sad se najednom čudi sam sebi i stidi se, što je nekoč u djetinjstvu gradio oltariće, čitao mise, dvorio kod službe Božje. Odakle ta nenadana promjena? Zar se sada najednom Bog dragi predomislio te ga u djetinjstvu zvao u stalež svećenički, a sada ne će više, da mu služi kao svećenik?

Koliko je do Boga, on je uvijek isti, jer je nepromjenljiv. Bit će dakle negdje drugdje krivnja. I jest! Krivnja leži možda na roditeljima, koji nijesu znali u djetetu ovu naravnu sklonost dovoljno nijeti, koji su mu svojim pričanjem i bajanjem možda sami omrazili ovaj najsvetiji stalež. Slab i nedostatan nadzor od strane roditelja, prevelika sloboda; odviše novaca u djetinjem džepu, a i prevelika škrrost od strane roditelja, kojima nije baš tolika sila, da tako škrtarne; nevaljalo društvo i zlo štivo: to su obični i svagdanji uzroci, koji potkapaju i otimaju mladeži iz srca ljubav i sklonost k staležu svećeničkom i redovničkom. Ako još k tomu dak sasvim zađe s pravoga puta te se poda lijenosti, igri, športu, čaši i ženskome društvu, onda nije čudo, da se od takvog raspuštenog mladića kadikad i sam Bog s odvratnošću odvrati te mu oduzme milost, koju mu je nekoč tako velikodušno ponudio.

Ipak i takov mladić ne smije da zdvaja. Neka se povrati na pravi put; neka se raskrstii s nevaljanim drugovima, neka se svojski prihvati knjige; neka se marljivo moli, svete sakramente, osobito sv. pričest često i dostoјno prima: pa će se silom i prigušeno i umjetno uspavano zvanje možda opet pojaviti.

St. Babunović D. L.

Slike iz života Isusova.

Smrt na križu bila je kod Rimljana određena samo za najveće i najprostije zločince. Da ih još više osramote, naprtili bi im križ na ramena, da si ga sami nose do mjesta, gdje će ih razapeti. Židovi su kliktali od veselja, što su mogli kod Pilata baš tu kaznu izposlovati za Isusa. Naprtiše mu dakle preteško breme na nemilo izranjena pleća te ga stadoše voditi posred grada, kako će ga pred domaćim i pred strancima, kojih se sva sila onih dana radi vazma našlo u Jeruzalemu, osramotiti i ponižiti. »Evo vašega kralja, evo, kome ste vjerovali, za kime ste kao pomamni letjeli! Sad smo ga raskrinkali. Gdje su sad njegova čudesa? Gdje je sad njegov Otac nebeski, da ga otme iz naših ruku?« — Ovako i tomu slično govorahu farizeji, književnici i svećenici židovski.

A Isus prihvatio križ objema rukama, kako ga vidimo na slici, otisnutoj na strani 127., te koraca teškom mukom kroz neravne i tjesne ulice. Da mu muku povećaju i križni put još više otešćaju, povlače ga okrutni vojnici za užeta na sve strane tako, te se jedva drži na nogama. I dok sve gradske ulice odzvanjaju od silnih poruga zavedenog naroda,

Isus stupa tiho bez ijedne žalne riječi. Ide, kao da će sjesti na prijestolje. I hoće; ali na onakvo, kakvo dolikuje kralju, koji nije od ovoga svijeta. To je tajna svetoga križa, radi koje se židovi smutiše, a pogani ju smatraju ludošću. Ne zna tu tajnu ovaj svijet dovoljno cijeniti.

Zemlja ova danas je svakomu čovjeku zemlja progonstva. To je posljedica prvoga grijeha oca našega Adama. Svaki čovjek dobiva svoj križ, što ga mora htio ne htio nositi sve do smrti. I nitko si ga ne može skinuti sam, dok mu ga ne skine ili barem ne olakša Bog. Isus nam ga je svima uvelike olakšao i zasladio bremenom svoga križa. Blago onom, koji ga nosi strpljivo po primjeru Isusovu, za pokoru svojih grijeha i iz ljubavi prema Spasitelju svome, koji ga je davno prije nosio iz ljubavi prema njemu! Jer, ako smo slični Isusu u mukama i u križu, bit ćemo mu slični i u slavi nebeskoj.

Neka nitko ne misli, da Isus nije osjećao svu težinu križa; jer da je bio pravi Bog. Ne zaboravimo, da je trpio ne kao Bog, jer Bog ni ne može trpjeti, nego baš kao čovjek. Tako je Isus okusio svu gorčinu pregorke svoje muke i svu težinu preteškoga križa svoga. Predaja nam kaže, da je Isus tri puta pao pod njegovim teretom; a to daje naslućivati i sveto Pismo, kad veli, da mu je drugi morao pomoci nositi križ. Vidi sliku na strani 135.

Ne misli, da mu je tako težak bio samo onaj drveni križ, na koji su ga razapeli; ne, puno teži bio mu je onaj silni teret tvojih grijeha, radi kojih toliko trpi. Pravda iziskuje zadovoljštinu za grijehu; Sin ju je Božji ponudio Ocu svome nebeskome, i sad plača ono, što je obećao. Istina, on je mogao i na laglji način zadovoljiti pravdi Božjoj; ali on odabra baš ovaj, da nam s jedne strane pokaže, kako je veliko zlo grijeh, a s druge strane, kako je velika njegova ljubav. Razumiješ li ti to, dušo kršćanska? Ako razumiješ, a ti daj, okani se svakog svojevoljnog grijeha i nastoj, koliko samo možeš, da ga spriječiš i kod drugih: tako ćeš najbolje olakšati Spasitelju svome teško breme njegovo.

S bojnih poljana.

Piše nam jedan vodnik iz Bosne.
Znao sam, kakve me nevolje čekaju i kakva mi pogibelj prijeti u ratu, pa sam još kod kuće primio slike sakramente i sasvim se izručio milostivom Srcu Isusovu i Marijinu. I nijesam se prevario u svojim nadama. Nebrojeno puta očutio sam močnu zaštitu njihovu i strpljivo podnosiо teret, glad, žedu, zimu i sav napor. — Pod konac studenoga mjesnjah, da je Božja volja te i meni kucne zadnji čas. Granate, šrapneli, taneta strojnih pušaka padala oko mene poput kiše, da su šume sjekli i svu zemlju izorali. Mnogo sam izgubio tu drugova, jer su padali kao snoplje. Poznavali me mnogi i u svojoj nevolji u pomoć zazivali; a ja sam zazvavši u pomoć Srcu Isusovu na otvorenom polju uslijed željezne kiše zavijao rane ranjenima, tješio i bodrio na ustrajnost umiruće. I ostadow živ i neozlijeden — pravo čudo Božje!

Jedne večeri odrediše navalu Noć tamna kô u rogu, te nas neprijatelj opkolji i zabori. Bijaše mi u sužanjstvu veoma teško. Preporučim se i opet Srcu Isusovu, Majci Božjoj i sv. Antu pa s nekoliko drugova — put pod noge! Pobjegosmo. Ali nas opaziše i otvorise silnu vatru za nama. Ipak ne pade od nas nijedan. Na bijegu dodosmo do rijeke; i već mišljasm: sad smo gotovi! Prekrstisemo se i zazvamsm i opet u pomoć Srce Isusovo, pa svi u vodu. I preplivamsm sretno svi i prijavismmo se svom zapovjedniku i ispri-povjedismmo mu sve, što se dogodilo. Odmoriv se malo, evo nas opet u bojnoj liniji. Od silnog napora razbolim se, i tako dodoh u kolmicu, odakle vam ovo pišem. Budem li se i opet povratio na bojno polje, spremat sam i ne bojam se ničesa: ta Sreća Isusova je sa mnom!

Isus pada prvi put pod križem.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović.

Zaručnica Isusova.

„Napokon je došao toli željno očekivani dan, kad ēu položiti zavjete. Na taj dan udostojao se Božanski Učitelj moj zaručili se sa mnom. Nije moguće opisati, kako se to dogodilo. Reći ēu samo, da me je izabrao i smatrao zaručnicom svojom od brda Tabora. To mi bijaše teže od same smrti. Vidjela sam naime, kako sam daleko od svog zaručnika, kojino bijaše na Kalvariji sav izmučen i izmrvaren. Ali on mi reče! »Pusti! Sve ima svoje vrijeme. Sad hoću da budeš igračkom moje ljubavi, koja će se zabaviti s tobom po volji, kao što se djeца zabavljaju svojim lutkama. Treba dakle da se sasvim meni prepustiš bez ikakvih želja i bez opiranja dopustivši, da činim s vama blagom, što hoću. Ti ne ćeš pri tom ništa izgubiti.«

Obećao mi nadalje, da me ne će više ostaviti, te mi reče: »Budi uvijek pripravna da me primiš, jer si želim odsele prirediti stan u tebi, da se s tobom razgovaram i zabavljam.« Usrećio me također i Božanskom prisutnošću svojom kako nikad prije. Takvu milost, koliko mogu suditi po plodovima, kojima je ta prisutnost njegova urođila u meni, još ne bijah primila. Ja sam ga gledala i osjećala, da mi je blizu; ja sam ga slušala daleko jasnije, nego što se može čuti tjelesnim čutilima; pomoću ovih naime mogla sam se rastresti i od njeva odvratiti; ovome se pak nijesam mogla oprijeli, pošto se sve to dogodalo bez ikakvog sudjelovanja moga.

Bjaje 6. studena 1671., kad je Margareta požila redovničke zavjete u ruke ē. majke Marije Franje Saumaise (citaj Somez), koja je te godine postala glavaricom u Paray-u. Nova redovnica bila na vrhuncu sreće svoje. Gospodin joj veselje izvanrednim svojim darovima još povećao. Čujmo je dalje, što o tom piše.

Božanska ova prisutnost njegova veoma me poništavala; činilo mi se kao da se nalazim u ponoru svoga ništavila, iz koga se ne mogu izvući. Puna strahopočitanja i poštovanja spram ove veličine neizmjerne htjela bih pred njom ležati uvijek licem prostrta na zemlji ili klečati. Pa to sam i činila, kad su mi god dopustili moji poslovi i bolesljivost moja. Ni u jednom drugom manje doličnom položaju nije mi dao mira; i tako se poradi svoje nevrijednosti nijesam usudila sjeti, osim ako je tko bio uza me.

Moja mi se nevrijednost pričinjala vazda tako golemom, te bih se samo s velikim stidom pokazala među drugima. Odatle želja, da me nitko ne spominje, osim ako me kani ukoriti, ponižiti i pogrditi; drugo nijesam ni zasluzila. Ta jedina ljubav moje duše uživala veoma, kad bi me tko doista ovako u lice počastio. Ma da je moja ohola narav bila veoma osjetljiva, nije mi dao među stvorovima ništa drugo tražiti do ovakvih prilika prigovora, ponižanja i zapostavljanja. To bijaše moja slasna hrana, za koju se on brinuo, da mi ne pomanjka; i ne bi rekao: Sad je dosta! Naprotiv, kad mi je ne bi pružili stvorovi, ili ja sama, pružio bi je on. Način, kako si mi ti tu hranu, Bože moj, pružao, bijaše kud i kamo osjetljiviji, da ga ni izreći ne mogu.

Kadikad bi me počastio svojim razgovorom sad kao prijatelj, sad kao ljubomorni zaručnik, sad kao u jedinče svoje zaljubljeni otac, ili tomu slično. Ne spominjem, kakvim su sve plodovima ovi razgo-

vori urodili u meni. Reći će samo, kako mi je jednoč pokazao na sebi dvije vrsti svetosti, jednu ljubavi, a drugu pravde. Obadvije bijahu stroge; ali svaka na svoj način. Obadvije će odsele djelovati u meni.

Usljed one prve svetosti trpjela sam neku vrst čistilišnih muka, da pomognem tamošnjim svelim dušama, kojima će Gospodin dopustiti, da se obrate na me. Ova pak druga svetost pravde, štono je tako strašna i užasna grješnicima, silila me, da podnosim tešku pravdu njegovu trpeći za grješnike; »osobito,« reče, »za one duše, koje su mi posvećene, a koje će ti u svoje vrijeme pokazati. Ona će te također poučiti, što ćeš sve morati meni za ljubav podnijeti.«

Ali, o Bože moj, koji znaš, kako sam neuka i kako ne umijem opisati sve, što se dogodilo medu neizmjernim Veličanstvom tvojim ter slabom i nevrijednom ropkinjom tvojom; napose one plodove, što ih tvoja ljubav i milost tvoja neprestano donosi u njoj — daj da mogu barem štogod reći i pokazati, kako te je tvoja ljubav učinila darežljivim prema tako jadnom i nevoljnog stvoru.

Uzalud se opire duhu milosti.

Pred svojom glavaricom i učiteljicom ništa nijesam tajila, premda često nijesam ni sama znala, što im gorovim. Mišljahu, da se ovi izvanredni putevi ne dolikuju kćeri Marijinoj, a to me veoma žalostilo i nukalo, da se svim silama protivim i drugim putem udarim. Ali sve bijaše uzalud. Ovaj duh tako je sa mnom obladao, te mu se nijesam mogla oprjeti. Ni s ostalim moćima svojim nijesam mogla vladati, jer bijahu njime sasvim proniknute.

Nastojala sam, da naučim onako razmatrati i sve druge duhovne vježbe onako vršiti, kako su me učili. Ali ne mogah ništa zadržati u pameti. Točke razmatranja čitala sam doduše kao i do sada; ali niti sam razumjela niti zapamtila što drugo osim ono, što me bijaše Božanski moj Učitelj naučio. Bijaše mi veoma teško; jer sve, što se događalo u meni, nastojahu, koliko samo mogahu, porušiti. Naložiše pače i meni, da i ja isto činim. Upustih se dakle s Gospodinom, koliko sam mogla, u borbu vršeći točno sve, što je poslušnost od mene tražila, da se otmem moći njegovoj. Ne mogah mu odoljeti. S toga mu se potužih:

»Žašto mi, neograničeni Gospodaru moj, ne daš, da idem istim putem, kojim idu sve kćeri svete Marije? Zar si me zato doveo u ovu svetu kuću, da me upropastiš? Podaj ove izvanredne milosti onim odabranim dušama, koje će se njima bolje poslužiti i većma te proslaviti nego ja, koja ti se samo opirem. Ja ne želim ništa drugo osim tvoju ljubav i križ tvoj; i to će mi biti dosta, da budem dobra redovnica. To je, eto, sve što želim!«

A on mi odgovori: »Borimo se, kćeri moja! Ja sam zadovoljan. Vidjet ćemo, tko će pobijediti: Stvoritelj ili njegov stvor, jakost ili slabost, Svetomogućnost ili nemoć. A tko jedamput pobijedi, ostat će pobijeditelj za uvijek.« — Ovo me smelo do kraja.

»Znaj,« reče mi, »da me ni najmanje ne vrijeda tvoja borba i opiranje, u koliko od poslušnosti dolazi, radi koje sam ja žrtvovao svoj život. Ali, ja će ti već pokazati, da sam neograničeni gospodar svojih darova i stvorova svojih, i da me ništa ne može zapriječiti, da ne izvedem svojih osnova. To je, zašto hoću, da činiš ne samo ono,

što će ti tvoji glavari reći, nego i da ništa od svega onoga, što će ti ja naložiti, ne učiniš bez privole njihove; jer ja ljubim poslušnost i bez nje mi nitko ne može ugoditi.«

Ova se pouka veoma svijedala mojoj glavarici, pa mi dopustila, da se slobodno prepustim sili njegovoj. Ja sam to učinila s velikom radošću i mirom u duši, kojano je podnosiла okrutno mučeništvo.

Jednoć poslije sviće pričest zatražio Gospodin, da mu obnovim žrtvu, kojom sam mu već žrtvovala svoju slobodu i cijelo biće svoje. Ja to i učinih od sveg srca rado i rekoh: »Ali samo pod jednim uvjetom, vrhovni Gospodaru moj, da se naime na meni ne opazi ništa neobično, osim što me može pred stvorovima poniziti i osramotiti, te čim će njihovo poštovanje izgubiti. Ja osjećam slabost svoju, oh Bože moj! ja se bojam, da će te izdati i da tvoji darovi nijesu sigurni kod mene.« A on će meni: »Ne boj se, kćeri moja! Ja će se već za to pobrinuti, i ja će sam biti tvoj čuvar, i ja će učiniti, da mi se više ne uzmogneš oprijeti.«

Slika iz protestantskih misija u Indiji.

Bio sam u Kalikutu — pripovijeda jedan Isusovac misijonar iz mangalorske misije — da pohodim staroga svoga znanca. Bio je i po godinama starac; ta brojio je već 92. godinu! Bijaši oslijepio te nije nikud izlazio iz kuće; ali je zato ipak znao sve, što se vani događa. Starac — ko i drugi starci! U razgovoru pripovjedi mi ovu zgodu:

»Jučer je bilo živo u anglikanskoj crkvi!«

»A što to bijaše?«

»Kad se narod sabrao na molitvu, mjesto pastora eno na propovjedaonici najednom — njegove žene! Vjernici se ne malo začudili; ali znajući, da bolje ređenje nema od nje ni njezin muž, pustiše je, neka govori. Tko zna, šaputahu, možda će ona bolje propovijedati nego on!«

»Pa o čem je propovijedala?«

»Smjelo i neustrašivo postavi odmah u početku dva najvažnija pitanja, o kojima anglikanci danas najviše razpredaju: Je li Isus u presv. Sakramantu uistinu prisutan ili nije? I opet: Je li ispunjeno dobra i čovjeku potrebita?«

»Gle, gle! Pa kako je odgovorila na oba pitanja?«

»Odgovorila je posvema jasno i

odrešito sa: »Da!« I pridoda, da se Gospodinu valja na oltarima klanjati upravo tako, kako to i katolici čine; a isto tako da valja isповijediti svoje grijeha, tko hoće da nađe izgubljeni mir duše svoje. Na koncu pozva sve vjernike, neka se nipošto ne ustručavaju doći njezinome mužu na izpovijed!«

»To je zanimljivo! A što slušatelji na to?«

»Isprva su slušali s velikim zanimanjem; a poslije se razpalile, što ih hoće »pokatoličiti«. Kako su smiješni! Ljute se, kad im se rekne istina! Ne priznaju papu ni nepogrješivo učiteljstvo Crkve, već tvrde, da sveto Pismo može svatko sam tumačiti, kako ga tobož nadahnjuje Duh Sveti; a kad ustane eto tko drugi te im rekne onako, kako misli, da ga je Duh Sveti nadahnuo, onda se ljute! Kad kod njih može svatko da bude učiteljem, zašto ne bi i ženska? Oni ne priznaju sakramenta svetoga reda, pa koja je onda razlika između pastora i pastorice?!«

»Pravo kažete, prijatelju! Ali što ćete, kad su slijepci i vođe slijepaca, a k tomu veoma zagriženi te ne će da poslušaju pravu istinu. Bog dragi neka ih prosvijeti!« J. K. D. I.

Vjerski duh u kongregaciji.

Danomice vidimo, kako u svijetu sve više ponestaje žive vjere. Odje su danas obitelji, u kojima se svi domari zajednički mole jutrom i večerom? To danas već ni djeca nažalost ne čine, kamo li odrasli! U koliko se kuća moli danomice krunica, u koliko barem nadjeljom i blagdanom čita koja dobra knjiga? Davno su prošla ta vremena! Kad bi svi barem poslušali svetu misu! Ali i to već izlazi iz običaja, pa se u mnogim župama mogu na prste prebrojiti muškarci, koji dolaze na misu i propovijed. Nije bolje ni s nedjeljnim počinkom; radi se kao u obični dan, i isprika nikad ne manjka. Tako je i s crkvenim postom i s javnim crkvenim pobožnostima, procesijama itd. Ženski svijet još se nekako drži, a muškarci sve se više odbijaju od crkve. Istina, rat je malo potresao mnoge mlake i nemarne duše; ali ljudi su ljudi: dok je nužde, dotle je i molitve; a kad nestane pogibelji, mnogi će opet po starom.

Tu mogu puno pomoći dobre kongregacije. Kongreganisti moraju biti uzor-katolici; a što je više takvih uzora, bit će i takvih, koji će se za njima povesti. Ali da zbornici budu doista onaj pravi kvas, koji će prožeti svu župu ili barem stanovite slojeve vjernika, treba da su sami puni pravoga vjerskoga duha. To će pak biti, ako kongregacija bude *prava kongregacija*, a ne spadne možda na kakvu jednostavnu bratovštinu, u koju se primaju svi redom, i u kojoj nema strogoga nadzora. Kongregacija pruža svojim članovima dovoljno sredstava, da ih posveti i u svom staležu usavrši. Treba samo sva ta sredstva marljivo upotrijebiti.

Amo ide prije svega **moltiva**. Gledom na nju propisuju opća pravila, zajednička svim kongregacijama, ovo: »Kongreganisti neka velikom brigom nastoje obaviti one bogoljubne vježbe, što su nada sve nužne za kršćanski život. Svaki dan ujutro, čim ustanu, neka ukratko probude djela vjere, ufanja i ljubavi, neka Bogu zahvale za primljena dobročinstva, i neka mu prikažu djela svoja s nakanom, da zadobiju ovaj dan sve oproste, što ih mogu dobiti; neka u pomoć zazovu bl. Dj. Mariju moleći barem tri puta »Zdravo Marijo«. (Svaka kongregacija propisuje obično stanovite molitve svojim članovima, što ih mole svaki dan.) Najmanje četvrt ure neka razmišljaju. (Ovo dakako vrijedi za one članove, koji to lako mogu te su dovoljno podučeni.) Ako mogu, neka slušaju pobožno svetu misu (razumije se: svaki dan; i to vrijedi samo za one, koji to lako mogu). Neka mole krunicu ili koju »službu« Majke Božje. U večer, prije nego li će na počinak, neka si pomno ispitaju

savjest i skrušeno neka se pokaju za grijeha cijelog života, a osobito za grijeha onoga dana počinjene.« (Poglavlje 6, točka 34.)

To su »one bogoljubne vježbe, što su nuda sve nužne za kršćanski život«. Bez njih ostaje duša hladna, miltava, pusta, nezadovoljna, izvrgnuta mnogim napastima i pogibeljima. Kad bi svi vjernici marljivo obavljali ove duhovne vježbe! Ali tko će ih na to često poticati? Tko li ih strogo nadzirati, opominjati, do potrebe i ukoriti i kazniti? Pa i kad bi to tko pokušao: koliki će ga poslušati? U kongregaciji sve se to dade, i čini se.

Vjerski duh nijeti u kongregaciji **često primanje svetih sakramenata**. Kako često da se svaki zbornik i spovijeda, to ne propisuju pravila, jer to spada na isповjednika. Jedan će morati češće, drugi rijede. Običaj je, da se osobito gorljivi zbornici isповjedaju svakih osam ili svakih četrnaest dana: rijetko rjede. A to zato, da ih isповjednik može laglje rukovoditi i da sigurnije napreduju putom kreposti. Pravila samo kažu: »Koliko je moguće, neka ima svaki kongreganist svoga stalnoga isповjednika, i to svećenika bogoljubna, učena i razborita (gdje se može birati, a gdje je samo jedan svećenik, valja se zadovoljiti s njime; Bog će se već pobrinuti, da duša, koja samo njega traži, ne zađe s pravoga puta). Ovomu neka potpuno otkrije dušu svoju, i neka pusti, da ga ravna i vodi u svemu, što spada na duhovni život.« (6, 36.)

Primitak u kongregaciju svakako je izvanredan dan u životu; i tko ga je dočekao, ne će ga lako zaboraviti, dok je živ. Za mnoge je to početak novoga, pravoga kršćanskoga života. Stoga propisuju pravila, da kandidat prije primanja obavi u veliku ili opću ispjoviju o svem životu, osim da bi isповjednik drugačije svjetovao (6, 37). Još pravila ističu: »Vrlo je dobar savjet, što ga svim kongreganistima daje sv. Otac papa Benedikt XIV., da naime svake godine učine veliku ispjoviju, jednom ili dvaput, počevši od zadnje velike ispjovije« (6, t. 38).

(Svršit će se.)

Vijesti iz raznih kongregacija.

Djakovo. Kongregacija učenica više djevojačke škole u konviku osnovana je dne 13. prosinca prošle godinе. Prvput je primljeno 17 članica. Od onda kongregacija lijepo napreduje te ima euharističku sekciju »klanjanja« i sekciju sv. Ceciliјe za crkveno pjevanje. Dne 25. ožujka ove godine primljeno je 7 novih članica. Toga dana predvečer započele su trodnevne duhovne vježbe pod vodstvom samoga upravitelja.

A.P.

Sinj. Kongregacija u franjevačkom sjemeništu bila je na teškim kušnjama ove tri zadnje godine. Dva puta vojska ukončena u ovomu sjemeništu priječila je razvoj i djelatnost njezina. Ali skupštine su obdržavane, na kojima se je čitalo dosta poučnih i nabožnih sastavaka. Članovi su u svojim sastavcima poticali sve druge, da ne klonu duhom, i ako su bili priječeni u poletu i životu. — Kongregacija ima 28 članova. Imamo i književno-nabožnu sekciju, koja se sastaje svakih 14 dana. Mladi sekcionisti čitaju dosta pjesmica, sastavaka, koji odaju nabožnim duhom. Drže se zapisnici, sastavlja se dnevni red, kritičar sve prošrešta i ocjeni. — Članovi mole svakog jutra Presv. Sreću Isusovo za pobjedu našeg oružja.

Nove Marijine kongregacije. — Pod konac prošle godine 1914. osnovane su i Primae-Primariae pripojene ove kongrecije: Đakovo, za učenice internata, pod naslovom Majke dobrog savjeta i zaštitom sv. Ceciliјe; Modrić: za djevojke, pod naslovom Bezgrješnog Začeća, i zaštitom sv. Katarine; Našice, za žensku školsku mladež pod naslovom Bezgrješnog Začeća i zaštitom sv. Janje.

Zbornik i Srce Isusovo.

Piše: Josip Predragović D. I.

»Muževno radi i neka se ohrabri srce tvoje« (Ps. XXVI. 14). — Pobožnost k Majci Božjoj, ako je prava, vodi k njezinu Sinu Božanskom: Po Mariji k Isusu. A gdje da nađete Isusa bolje, nego u pobožnosti k Presvetom Srcu njegovu, u ovoj kraljici sviju pobožnosti? Nije moguće da gledate na Presv. Srce Isusovo, a da ujedno ne gledate i na svoje vlastito srce. U sjajnim zrakama, što probijaju iz Božanskog Srca, jasno ćete vidjeti, koliko ste u buri i navali života podmakli na putu, kojim Marija vodi zbornika k Isusu. — Što srcu našem treba, zorno nam prikazuje slika Srca Isusova. Tuj se nalazi: križ, plamen i trnova kruna.

1. Križ je znak vjere naše; vjera treba da je usadena u srcima našim. Nego vjera naša niješu molitve, što ih obavljamo; niješu sv. sakramenti, što ih primamo; nije štovanje slike Svetaca i Svetica Božjih — ne; nego načela i Bogom objavljene istine, koje su nam tako čvrsto i duboko usadene u srce, da smo spremni prije umrijeti, nego li ih se odreći.

Nemamo dva srca: jedno s križem, a drugo bez križa, t. j. jedno s vjerskim katoličkim načelima, a drugo s protukatoličkim nazorima; niti imademo, recimo, drugo srce za privatni život, a drugo za javni; niti možemo isto svoje srce razdijeliti, da njime dijelom ravna križ, sv. vjera, a dijelom neprijatelj križa. Jedno jedino srce ima svaki od nas, a ovo jedno ili stoji pod znakom križa ili ne stoji. O da vam niko ovaj znak iz srca ne iščupa, da nikomu ne pođe za rukom, da vam vjerska načela otme ili okrnji! A pogotovo pazite, da vi sami ne izbacite iz srca sv. križ vjere (zlo društvo, pa i onakovo pod krikom pukog čovjekoljublja, držanje zlih novina, čitanje knjiga kojekakvih)! Nemojmo se ravnati po nazorima ovog ili onog, nego po istinitosti i pravednosti Božjoj bilo to drugima pravo ili ne.

Kongreganist imao držati nadgrobno slovo za preminulim prijateljem. Zaboravilo se na osmrtnici spomenuti, da li je pokojnik primio svete sakramente. To govoriku ne da mira; ide, da se upita. I reklo mu se: Providen je; u ostalom to nije tako važna stvar. — Što? To nije važna stvar? Tako važna, da ja ne bih govorio, kada bih znao, da je pokojnik hotimice odbio sakramente. Ja sam kongreganist, a kongreganist ne smije sve, što drugi rade. Da, kongreganist zaista ne smije sve, što drugi rade; on mora da je značajan!

Temeljito znanje, katoličko uvjerenje i rječitost, kojima je K. P. († 1900), član đačke kongregacije u Meranu, branio svoja načela vjerska, katolička protiv napadaju liberalnih i radikalnih đaka, služili mu, te je mnoge njih sasvim predobio.

2. Križ je u Presv. Srcu Isusovu vas optočen plamenom. Plamen svijetli, plamen grijе. Svjetlo savijesti i vatra ljubavi odlikuju svakog zbornika, koji revno štuje Presveto Srce Isusovo. No to svjetlo savijesti — bistru, jasnu savjest — ne možete postići nego iskrenošću i čistoćom,

Čuje se tuj i tamo: u kongregaciji gaji se licemjerje. Na to odgovaram: Ako onaj, koji tako govoriti, nije katolik, ne treba se na nj ni osvrnuti. Što zna o bojama, koji se slijep rodio? Ako je katolik: neka se stidi, da zadružu, koju je Crkva od njezina početka pa sveudilj kroz stoljeća izvanredno odlikovala, nazivlje školom licemjerstva. Ako se možda tuj i tamo i nađe koji licemernik između toliko hiljada članova, kao što je bio i Juda među dvanaestoricom apostola: nije dotičnik licemjerac zato, što je član kongregacije, nego zato, što je zao član njezin

Tako kongreganist znade, da laganje i pretvaranje nijesu još nikomu donijeli mirnu savjest; takav da se ima uvijek bojati, da ne bi njegova himbenost izbila na bijeli danak. Ko je iskren, prostodušan, nema se ničega bojati.

Iskreno, prostodušno srce većinom je i čisto. Plamen ljubavi Božje spalić će i uništitiće sva neuredna nagnuća i preobraziti zborničko srce tako, da mu bude svaka nečistoća — u knjigama, u slikama i slikovnicama, i u riječima i pogledima uopće u svem — ne samo neugodna nego upravo mrška i ogavna. — Umirućim glasom opršta se član trgovачke kongregacije N. M. od svoje sestre ovako: »Ostani i ti nevina, kao što sam i ja uščuvao čisto srce svoje.« — Plamen Božje ljubavi ne trpi napokon uza se nikakovu mržnju ili zavist. Zbornik, koji Srce Isusovo štuje, ne može nikada drugoga mrziti.

3. Oko Presv. Srca Isusova ovila se **trnova kruna**. Ovu si je izabrao sam Spasitelj; mogao si izabrati i zlatnu, punu bisera i alem-kamena; nu on je volio oštru trnovu krunu. Pa da dokaže Isus, koliko još i sada ljubi ovu svoju trnovu krunu, htjede da njome bude ureseno Srce njegovo.

Drage volje i bez prigovaranja stavit ćeće sami oko svoga srca trnovu krunu svih zapovijedi, što ih imadete izvršivati. Ljudsko srce čezne za neograničenom slobodom; a eto jedino srce, kojemu pripada sva sloboda, veže se trnovitim sponama.

U koliko se vaše srce mili Srcu Isusovu time, da usadite u nj križ sv. vjere, da se rasplamti u njem sjajni plamen ljubavi Božje i da bude ovijeno trnovom krunom podložnosti: u toliko će se vama otvoriti rana Presv. Srca, pa će se iz nje izliti u vaše srce obilje milosti. »Crpet ćeće vode u radosti iz izvora Spasiteljevih.« (Iz. XII. 3).

Pitaju nas s raznih strana dobre hrvatske djevojke, koje su pozorno pročitale naš članak u 1. i 2. broju „Kršćanska djevojka za domovinu“, kako bi i u koji bi samostan stupile. Njima, kao i svim drugima, koje se još spremaju, da nas možda za isto pitaju, odgovaramo ovo: Prije svega valja znati, da nije svaka djevojka za samostan, niti Bog i domovina od svake traži takvu žrtvu; ali — blago onoj, koja misli, da će time doista ugodići Bogu, koristiti narodu i domovini, a spasti sebe. Nijesu ni svi samostani jednaki, niti je svaki za svaku; zato i tu treba dobro otvoriti oči. Redovnički se život sastoji u glavnom u neprestanom radu, molitvi i samozataji. Prema tomu, koja želi u samostan, treba da je potpuno zdrava, da je tjelesno i duševno dobro razvijena, da je marljiva i radina, da je od srca pobožna, da je spremna odreći se ne samo svijeta, već i same sebe, te se kroz sav svoj život slijepo pokoravati svojim prepostavljenima. Djevojke dakle, kojima molitva ne mitriši, koje treba na posao silom goniti, koje se ne znaju ni mrzu syladati, koje su od naravi veoma prkosne i svojeglave te niti ne misle, da

se tih svojih mana ostave: takve djevojke neka o samostanu i ne sanjaju.

Maloljetne djevojke moraju imati privalo svojih roditelja ili skrbnika; mnogi ženski redovi traže i neki miraz, neki opet ne traže nikakav. Najbolje će zato biti, ako se svaka obrati izravno na predstojništvo onoga samostana, u koji želi stupiti. Aako koja ni sama ne zna, u koji bi stupila, neka uzme u ruke Kalendar Sreć Isusova i Marijina od ove godine, pa će tamo na strani 37. i 38. naći sve ženske samostane nabrojene. Pisati treba na maticu; a gdje u Kalendaru nije matica označena, može se pisati na najbliži samostan, pa će se čć sestre već pobrinuti, da pismo dođe u prave ruke. Pripominjemo i to, da svaki red ima svoju kušnju ili svoje novatište, te da se zavjeti polazu istom onda, kad se novakinja za vrijeme te kušnje pokaže vrijednom i sposobnom za red. Nesposobne se odpuštaju; a isto tako i svaka novakinja, ako vidi da taj red nije za nju, može uvijek slobodno istupiti. Bolje je ipak i ne dolaziti u samostan, nego doći pa svojom krivnjom poslije izići. Stoga svaka neka se prije posavjetuje sa svojim ispodjednikom.

Sv. Petar apostol.

Mjesečni zaštitnik, 29. lipnja.

Bio neki priprosti galilejski ribar, koji je sa svojim bratom Andrijom, također ribarom po zanatu, rado slušao propovijedi sv. Ivana Krstitelja. Tako je bio sretan, da je jednoga dana vidio nekoga neobičnoga čovjeka, kojemu je Ivan dao svjedočanstvo, da je veći od njega, da je dapače Jagajac Božji, koji oduzima grijehu svijeta; drugim riječima: da je to onaj željno očekivani Mesija.

Jedamput se usmijeli njegov brat Andrija te pohodi toga čudnovatoga čovjeka. Došavši navečer kući reče Šimunu: »Našli smo Mesiju!« Petar bio izraelita pun žive vjere, pa se toj vijesti od srca obradovao; i eno ga sutradan kod Isusa. A kad ga Isus ugleda, reče mu: »Ti si Šimon, sin Jonin; ti ćeš se zvati Cefal, što će reći, Petar.« Tomu istomu Šimunu, odsele Petru zvanomu, reče Isus drugom prilikom kod jezera galilejskoga, baš kad je sa svojim bratom Andrijom razapeo mrežu na lov: »Dodite za mnom, i ja će vas učiniti ribarima ljudi.«

Odsele je Petar bio vjeran pratilac Isusov i marljiv učenik njegov. Odlikovao se osobito životom vjerom i nježnom, vatrenom ljubavlju spram Božanskog učitelja svoga. Zato je i učitelj odlikovao njega nad sve druge učenike i apostole svoje: učinio ga je njihovim poglavicom, a svojim na zemlji namjesnikom, davši mu puninu apostolske vlasti, koju nije dao nijednom drugom apostolu. »Ti si Petar (to jest stijena); i na toj stijeni sazidat Ću Crkvu svoju, i vrata paklena ne će je nadvladati. I tebi će dati ključeve od kraljevstva nebeskoga; pa štogod svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebesima; i štogod razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima.«

Petar je odavna umro; ali vlast, koju je Isus preko njegove osobe

dao Crkvi svojoj, ostala je nataknuta i neograničena i danas u Petrovim nasljednicima na rimske biskupske stolice njegovoj. Urimskim biskupima, papama, živi i djeluje Petar; a preko Petra sam Isus Krist. Na kakvo dostojanstvo uzvisi Božja premudrost priprostog i neukog ribara! I od toga ne odvrati ga ni nagla i žestoka narav Petra, da ni isti teški grijeh njegov, što ga je sramotno zatajao! Ali je Petar taj grijeh, i te kako gorko oplakao. Umro je u Rimu za progonstva cara Nerona, dne 29. lipnja godine 67.

Sv. Petar, apostol.

Život svetoga Petra rječit je dokaz neizmjerno ljubavi Božje spram svega roda ljudskoga i spram svakoga grješnika napose. Štujmo svetoga Petra, kako to on i zasluguje; ali u Petru poštujmo i njegova nasljednika, svetog Oca papu, zajedno sa svim biskupima i svećenicima katoličkim; štujmo i branimo Crkvu Isusovu, kojoj je Petar bio vidljiva vrhovna glava i budimo pokorna djeca te iste Crkve.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svomu obćanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu u redništву, ne upravi pošalje, makar je one i ne objavilo. Za oglas zahvalnice ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširene Glaznike.

Obratio se čitajući Glaznik.

Kod kuće me dobro uzgajali u strahu Božjem; ali društvo, to nesretno društvo, ono me zavelo, te sam domala luta poput ovce bez pastira. Nigdje mira ni pokoja; uzalud sve svjetske zabave, svi svjetski užici; prave srdeči i pokoja nema nego samo u Bogu. — Napustio sam svaku molitvu osim 1 Očenaša, Zdravo Marije i 1 Vjerovanja na čast Presv. Srca Isusova; ali, koliko mu je to moje moljenje bilo na čast, to će najbolje znati on sam, a ja se stidim, kad se i tih svojih molitava sjetim. — Pred godinu dana dođe mi u ruke Glaznik P. S. I. On mi je toliko lijepa, poučna i utješna priopovijedao, te sam malo po malo usao u se i počeo sprovoditi sasvim drugi život. Doskora sam se ostavio grijeha sasvim. Sad sam opet našao onaj davno izgubljeni i toli željno traženi mir. Vječna nek je hvala i slava Presv. Srcu!

Našli se izgubljeni novci.

Hrvatska. — Moj suprug izgubio prošle godine veliku svotu novaca. Javi na žandarsku postaju, da mu mogu tražiti. Ja kod kuće žalosno molim Boga, da ih nađe. Svijet već svašta govoriti, a naši neprijatelji već se veseli, da ih je pronevjerio. Još me veća tuga obuze. Sjetim se odmah Presv. Srca Isusova i sv. Antuna i sv. Josipa, da mi budu u pomoći. Obedam, ako se novci nađu, da će dati jednu sv. misu i javno se zahvaliti u Glazniku. I bvala Presvetom Srcu Isusovu i sv. Antu i sv. Josipu, još su isti dan našli sve novce. Budi hvala sto i sto puta Presvetom Srcu Isusovu, sv. Antu i sv. Josipu!

Dobro prodao blaže.

Piše nam jedan postolar iz Hrvatske: Godine 1909. bio sam u velikoj novčanoj nevolji. Imao sam junca, ali bez jednoga roga, pa sam ga vodio na sve sajmove u okolici, da ga prodam; ali jedva da bi ga tko onako šušata i pogledao. Napokon dođe i opet jedan sajam, a ja odlučim, da će ponovno sreću pokušati, pa makar ga prodam samo za 100 kruna. Prije nego sam pošao od kuće, sjetim se Glaznika i njegovih zahvalnica. Vratim se u sobu i

pred slikom Presv. Srca izmolim vruće 3 Očenaša i 3 Zdravomarije. Pa eto, nijesam još došao na sam sajam, kad mi dođe kupac i ja prodam junce za 146 kruna, premda su mi kod kuće govorili, da ne će ni 100 kruna dobiti za njega. Sve badava: Nema ti pomoći nad one Srca Isusova.

Očita pomoć Srca Isusova.

Međumurje. — Velika me snažla bolja; ne znam, da li je veća tjelesna ili ona duševna. Cijelo mi se tijelo treslo od ljuštih grčeva, a duša puna teške zdvojnosti. Ne pomazu nikakvi lijekovi ni sva vještina liječnika. Padoh u krevet i mišljah, da mi se vec približuje zadnji čas. Primim svete sakramente umirućih. Tad me pohodi povjerenik Glaznika u našem selu i donese mi Glaznik. Nijesam ga do onda ni držala ni čitala. Lijepo zahvalnice u njemu uliše mi nadu u srce. Počnem odmah devetnicu i obećam, da će, ako ozdravim, dati svake godine 1 K milodara za svetu zemlju i da će držati Glaznik dok budem živa. I eto, sve me nešto nuka, da to obećanje ponovim u franjevačkoj crkvi u V. Zamolim povjerenika, da me prati onamo. I doprati me napola mrtvu. Dovedzli smo se željeznicom. Tu se ja opet ispovjedim uvečer, a ujutro ču na sv. pričest. Kad bilo ujutro, a ja — zdrava zdravčata! Obavim svoju pobožnost i mjesto u kola i na željeznicu, dodem ju kući pješice, premda nam je selo 1 sat daleko od V. Tko tu ne vidi očiti prst Božji? O, na sve vijeke da je slava Presv. Srcu Isusovu!

Postolar dobio pune ruke posla.

Hrvatska. — Kupio sam si šivači stroj za postolare i platio 250 K. Ali eto jada iznenada: stroj stoji kao i moje ruke: nema posla pa nema. Treba platiti dugove, treba živjeti i majci i braći i meni, a filira ni odkud. Reknem stoga jednog dana mojima: Dajte, pomolimo se svi zajedno Majci Božjoj, neka nas preporuči slatkom Srcu Isusovu, da nam nade posla i zarade. I počnemo devetnicu, a ja se odlučim još i ispovjetiti. I evo ti zamalo pune ruke posla, da ga jedva mogu svladati. Slava stoga Srcu Isusovu i Majci Božjoj!

Sadržaj: Proglasenje bl. Margarete „svetom“ 121. — Krajevsko Sreć 123. — Ozbiljna riječ u izbijnom času 128. — Mjesec lipanj 126. — Sreć Isusovo, svijetlo u tmini (pj.). Sreć Isusovo hramje Božji sveti 128. — Hrvatskim vojnicima na srce 130. — Izbor staleža 131. — Slike iz života Isusova 133. — S bojnim poljama 134. — Život bl. Margarete 136. — Slike iz protestantskih misija 138. — Vjerski duh u kongregaciji 139. — Vještici iz raznih kongregacija 140. — Zborište i Sreć Isusovo 141. — Odgovor hrvatskim djevojčicama 142. — Sv. Petar apostol 143. — Zahvalnice 144.

Broj 7.

SRPANJ 1915.

Tečaj XXIV.

Ranjeni, zarobljeni i postradali u ratu.

Opća nakana molitava i dobrih djela u srpnju,
blagoslovljena od sv. Oca pape.

Apravo je godina dana, kako se u Sarajevu dogodio užasni zločin, koji je bio povodom strahovitoga rata, kakav svijet još doživio nije. Već se tada govorilo, da će do rata svakako doći; ali da će taj rat tako dugo trajati i da će toliko zla prouzrokovati, tomu se regbi nitko nije nadoao. Nije dugo bilo, a bolnice se napuniše ranjenicima svake vrsti; njihove muke i boli nadose živ odziv u svacijem srcu i duši. A i kako ne bi? Tu eno leži bogalj bez ruke ili bez noge, tamo opet drugi, koga su ubojita taneta na više mjesta prosvirala; ovdje vidis jednoga umotane glave, onđe drugoga prikovana, mislio bi, uz krevet, jer se nikud ne može maknuti. Jedni su samo lako ranjeni, i ovi su sretni i veseli; drugi se bore sa smrću, i ti se ozbiljno spremaju na daleki put u vječnost. Utješno je, što gotovo svi imaju pod uzglavljem krunicu, a na sebi kakav nabožni znak, ponajčešće škapularsku medaljicu. Svi se rado mole, svi najpripravnije primaju sv. sakramente.

Nade se dodušć tui i tamo po gdjekoji slabici, koji na bojnoj liniji nije drhtao pred smrću, a sada se boji svećenika i svetoga ulja; ali blaga riječ milosrdnih samaritanki svladava obično svaku opornost, tako te malo koji otide Bogu na istinu, a da se nije prije s njime skrušeno izmirio. Kako su potresni kadikad takvi prizori! Evo na primjer jednoga, koji već umire. Svećenik mu daje sveto odrješenje i preporučuje mu dušu milosrdnom Sucu živih i mrtvih. On za njime opetuje svaku riječ, dok može micati jezikom. Još jednom poljubi po-božno raspelo, ponovi sveta Imena Isusa i Marije i preminu spokojno. — Ondje opet eno leži jedan Dalmatinac, sav uzet na cijelome tijelu. Tu o životu nema ni govora. Znade on to dobro i spreman je podvrći se volji Božjoj. Jedno ga ipak muči, što ne će nikada više na ovome svijetu vidjeti svojih kod kuće. Malo prije njegove smrti javiše mu, da mu je sinčić prohodao; kako se je tomu radovao! Dva su mu puta morali te retke čitati. »Samu da mi ga je jednom vidjeti!« govoraše.

Ipak žrtvuje i to Bogu, te se predaje sasvim u svetu volju njegovu. Časna sestra dala mu sličicu Srca Isusova. Držao ju u ruci, dok je mogao; često ju pobožno ljubio i pred njom se s Bogom razgovarao. »Ako Bog hoće, da umrem, evo me; pripravan sam!« znao je reći. Pričešćivao se svaki dan, dokle je god mogao.

U jednoj vojničkoj bolnici u Galiciji leži ranjenik i moli svećenika, da napiše pismo njegovima kod kuće. U pero je svećeniku kazivao, kako je samo lako ranjen i kako se nada, da će doskora sasvim ozdraviti. Kada je pismo bilo gotovo, reče svećeniku: »Velečasni, ne čudite se, što sam Vam ovako u pero kazivao. Oduševljen svoje, da bi im već u prvom listu smio reći potpunu istinu. Moram ih po-malo pripraviti na to. Meni su odrezane obadvije noge; ali oni to ne smiju odmah dozнати. Meni je više za njih nego sebe samoga. Kakva ljubav izbjiga iz tih riječi! Da, misao na mile i drage zadaje našim junacima više muka i boli nego i najluće rane. Pa da nemamo smilovanja i sažaljenja s njima!

Drugi opet dobiju glas: »Zarobljen je!« Često puta ne zna se, gdje je; samo se to zna, da mu nije dobro, bio gdje mu draga. Koliko treba vremena, dok se dobije kakav glas od njega! Pa i tada, kako je teško dozнатi pravu istinu! Zarobljenici ne smiju pisati, kako je, navlastito, ako im je zlo. Rodbina se tješi, da je barem živ i goji stalnu nadu, da će se prije ili kasnije ipak povratiti kući; ali nema sumnje, da će mnogi sužanj ostaviti svoje kosti u tuđini, jer je mnogo stradavao bilo od glada, bilo od zime, bilo od kakve zarazne bolesti. Pa sve da mu je i najbolje, srce ga vuče k milome domu; junačke mišice ne mogu mirovati, dok je domovina u velikoj pogibelji. Tko da nema i s njima iskrenog smilovanja!

Treći su eno ozdravili od zadobivenih teških rana, ali su ostali kroz sav svoj život sakati i unesrećeni; možda za svaki rad zauvijek nesposobni. A koliko je kod kuće ostalo sirota i udovica! Koliko roditelja oplakuje smrt svoga jedinca! Koliko ih je ostalo pod svoju staru glavu poput okljaštrenoga stabla: svi su im sinovi izginuli ili teško postradali. Koliko je siročadi ostalo bez svoga hranitelja, koliko tužnih udovica bez miloga vojna svoga! Ah, tko bi mogao zaći u sve kuće i izbrojiti sve nevolje, što ih je prouzročio ovaj strahoviti rat!

I eto, dok se sva Evropa međusobno kolje i dok se nitko ne usuduje ni riječ prozborigi, da se tomu strašnomu krvoprolju stane na kraj: dotle eno sužanj Vatikanski. Otac svega kršćanstva, u Rimu diže svoj glas i radi neumorno, da što više olakša bijedno stanje svih, koji su u ovom krvavom ratu ranjeni, zarobljeni ili ma kako nastrandali. I pošlo mu je za rukom otrti mnogu suzu, pribaviti mnogom nedužnomu zlatnu slobodu. A da mu očinsko nastojanje njegovo bude okrunjeno još većim uspjehom, obraća se evo u ovom mjesecu na sve članove apostolstva molitve i na svekolike štovatelje Presvetoga Srca Isusova, da ustrajnom molitvom podupru plemenito nastojanje njegovo, a i sami da od svoje strane učine sve što mogu, kako bi svima, što su bilo u samome ratu bilo uslijed rata ma kako nastrandali, što više olakšali tešku bijedu i nevolju.

Ljubav se pokazuje djelima: pokažimo je i mi, te pomozimo bližnjemu, koliko samo možemo. Pružimo na sve strane ruku pomoćnicu, radilo se o tom, da se komu pomogne u gospodarstvu ili u kućanstvu, ili da se ma i od usta otkine koji suvišni zaloga te pruži ubogoj si-

rotinji. Mnogo je tuge i žalosti, mnogo bijede i nevolje, pa nije čudo, što se kupi na sve strane. Neka nas to nipošto ne straši; djelotvorna i nesobična ljubav bližnjega stvara čudesa, pa će doskočiti svima potrebama. Jednoga se samo čuvajmo, da ne činimo dobro svijetu za volju, već jedino Bogu za ljubav. Tada nas neće minuti nagrada, koju je Bog obećao i pripravio svima, kao da smo njemu samomu dobro učinili.

F. H. D. I.

Pohod Marijin.

*Mirite ružice, pjevajte ptičice,
A ti vjetriću tihu lahoru;
Savijaj se travo u sitne uvojke,
Da bude mekan čilim po gori.*

*Kad putuje Prečista Djevica Majka
U pratinji nebeskih anđela,
Sva priroda neka joj čast iskazuje,
Da bude sretna, vesela!*

*Kad stigne u daleku judejsku goru
K dragoj si tetki Jelisavi;
Iz punoče srca da radosno klikne:
Moja duša Gospodina slavi!*

Fr. Gj.

Rusi hoće da sve poruse.

Kako su za balkanskoga rata Srbi i Crnogorci kušali svom silom, da sve Turke pokrste i sve Bugare Grke sprave pod vlast svojih biskupa, tako u ovom ratu nastoje Rusi, da sve poruse. Naša je vojska radi mudrih razloga za neko vrijeme prepustila Rusima veći dio Galicije, e da lagle utzmogne svladati silnoga Rusa u ruskoj Poljskoj i u Karpatima. Rusi upotrijebise svoj boravak u Galiciji na to, da sve tačnošće unijate poruse, a tako i katoličke latinskog obreda, koliko se bude dalo.

U tu svrhu poslali su Rusi u Galiciju svoga biskupa Flavijana iz Kijeva, koji je na silu zatvarao rusinske crkve i štava sela privadaju u rusku raskolnu crkvu. Na skupštini, što se držala dne 26. rujna prošle godine, zaključili su Rusi, da se iz Galicije imadu istjerati Bazilijanci — to su unijatski redovnici poput naših Isusovaca — a da tako i svi Isusovci, jer su im oni najviše na putu. Svi biskupi i svećenici unijatski imadu se također protjerati; a da se narod ne pobuni, neka mu se ostave njegovi običaji i pobožnosti. Sve se tako i dogodilo. Isusovački i bazilijanski red progasili su ukinutim, redovnike su odvukli u naturnjost Rusije te ih pozatvarali, crkve su unijatima pootimali, puk jednostavno proglašili »ruskim«. Samo ime »Rusin« zabranili su; u škole su uveli ruski jezik; nadbiskupa rusinskoga zarobili su i odveli u Rusiju, gdje ga drže još i danas zatvoreniem. Tako su protjerani i rusinske svećenike i postavili svoje. Sve se to činilo uz najveće nasilje pa se ni sami ne stide priznati, da su ljudi najprije »zarobili«, a onda ih porusili, i sad ih istom kao gotove »dragovoljne« Ruse puštali. Tako su radili i s ratnim zarobljenicima i ranjenicima. I tako su se Rusi pokazali kao pravi i vrijeđni učitelji svoje srpske braće na Baikalu. Sva sreća, što nijesu dugo gospodarili u Galiciji!

Arapska priča.

Arazi pripovijedaju: Kad je Bog zasadio prvu lozu, zolio ju je sotona krvljiju paunovom. Kad je čokot prolistao, zolio ga krvljiju majmunovom; kad je bio u cvijetu, poškropio ga krvljiju lavljom; napokon kad je grožđe dozrelo, zolio ga je krvljiju svinjskom. Uslijed toga dobilo je vino, a po vinu i pijanica, svojstva od ove četiri životinje: Dok još umjerenog piye, lice mu se razvedri i srce razveseli, pa se šepiri poput pauna; kada pak malo jače potegne, puna mu je glava, postaje veseo i stane skakati kao majmun; kad se jednom opije, pobijesni poput lava! a kad se napokon sasvim opije, tad već ne zna za se, te se valja po zemlji poput....

Srce Marijino ogledalo čistoće.

ili čitatelju, odavno nijesmo uzeli u ruke čisto ogledalo, da vidimo, nemamo li kakve mrije na duši svojoj. Zato se ogledajmo ovaj put nešto dulje i bolje.

Vidjeli smo, kako je Majka Božja od srca ponizna, blaga, čedna. Tolika je krasota ovih kreposti u njezinu Srcu, da ju samo Presveto Srce Isusovo u tim krepostima nadilazi. Pogledajmo sada u tom najvjernijem ogledalu Srca Isusova jednu krepost, za koju mnogi kao da malo mare, a bez koje ipak ne bi smio biti nijedan kršćanin. A koja je to krepost? To je prava biser-krepost, krepost sv. čistoće.

U velikoj obitelji Kristovoj, kojoj je Marija Majka, u sv. Crkvi naime, treba da su sví članovi, sve do najzadnjeg čisti. Djevičanska ili barem ženidbena čistoća jest onaj ures, koji mora da resi svaku kršćansku dušu. Krist Gospodin tako strogo zahtijeva čistoću u svim svojim sljedbenicima, da nikoga ne pripušta u kraljevstvo svoje, čiju dušu ne resi ova krepost.

Dvije je zapovijedi dao Bog kojima zapovijeda svakomu krepost čistoće pod gubitak neba i pod prijetnjom pakla. U šestoj zapovijedi hoće Bog, da očuvamo čisto tijelo svoje. Zato nam zabranjuje svaki vanjski nečisti grijeh. U devetoj zapovijedi hoće, da i dušu čuvamo od svake nečiste želje. Zabranjuje dakle i nutarnje nečiste grijeha. Zato opominje po svom apostolu sve kršćane: »Ne varajte se: ni bludnici, ni preljubnici, ni mehkoputnici ne će posjedovati kraljevstva Božjega« (1. Kor. 6, 9. 10). »Bludnicima je dijel u jezeru, što gori ognjem i sumporom« (Otkriv. 21, 8).

A da nitko ne bi mislio, da Bog ne mrzi i na nepristojne šale i bezposlice, i to je napose po sv. Pavlu apostolu zabranio: »A bludnost i svaka nečistoća... da se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima! Tako i sramotne i lude rijeći ili šale što se ne pristoji« (Elež. 5, 3. 4). Bog hoće, da nam srce i duša bude čista kao hram, u kojem On stanuje: »Ako tko oskvrni hram Božji, pogubit će ga Bog; jer hram Božji je svet, a to ste vi« (Kor. 3, 17).

Zato je Bog već u narav našu usadio stid i sram od nečistoga grijeha. Kršćani su se vazda strašili ove opaćine i zaraze. Što su bili kreponiji to su većma mrzili na nečistoću. O sv. Mariji Magdaleni Paciskoj veli sv. Leonardo, da je bila tako čista, te je i u mrtvačkom lijisu, kad joj je nečisti mladić u lice pogledao, odvratila od njega mrtvo lice svoje. — Lohner piše o jednoj aleksandrijskoj djevici, kad je doznala, da su nekoga mladića začarale oči njezine, da si je izvadila obadva oka i poslala ih na tanjuru dotičnom mladiću. Voljela je biti bez očiju, nego da ma i nehotice koga zavede na grijeh.

Na vapaj sv. Kolumbe posla Bog jednog medvjeda iz zverinjaka, koji rastrga na komade mladića, koji je naumio napastovati sv. Kolumbu. A tko bi mogao izbrojiti sve one djevice, koje su žrtvom života svoga očuvale sv. djevičanstvo? 21. listopada svake godine

slavi Crkva uspomenu sv. Uršule i mnogobrojnih njezinih drugarica, što su ih divlji Huni sasjekli kao žrtve sv. čistoće. Tako slavi Crkva i uspomenu sv. Lucije, sv. Cecilije, sv. Agneze i bezbroj drugih sv. djevica, o kojima sam Duh Sveti veli: »Kako li je lijep čisti naraštaj sa sjajnošću; jer je besmrtn spomen njegov, i u Boga je i u ljudi priznat!« (Mudr. 4, 1.)

A nije se ni čuditi tomu, što je u Crkvi Kristovoj Ilijan sv. čistoće uvijek cvao i što sveudilj cvate; jer u kojoj je obitelji majka čista, tamo će se i sva dobra djeca odlikovati materinom krepošću.

A tko da opiše čistoću Majke Božje! Sv. Crkva sama govori na svetkovinu čistoće Majke Božje, treće nedjelje listopada: »Sveta i neokaljana čistoća Marijina, ne znam, kojom slavom da te proslavim; jer po tebi dobjismo Spasitelja, Gospodina našega Isusa Krista.«

Marija je od prvoga časa svoga bezgriješnoga začeća rasla u milosti, čistoći i u svakom daru Duha Svetoga. Zato je i u čistoći daleko natkrilila sve puke stvorove, ne samo ljude nego i andele. Kako u svim krepostima, tako je i u djevičanskoj čistoći Kraljica sviju stvorova.

Sv. Franjo Saleški veli, da je s ociju Majke Božje za života njezina rosila djevičanska čistoća, i da je čistila sve one, kojegod je pogledala. »Tko se ne oči divio,« veli sv. Bazilije, »prednosti Majke Božje nad svim ostalim Svecima? Kad je Bog svojim slugama toliko milosti dao, kakve je i koliko ih je dao istom svojoj Majci!«

Nije li, mili čitatelju, Marija i u sv. čistoći presjajno ogledalo? Zato veli sv. Ambrozije: »Nek vam bude kao na slici napisana čistoća i život blažene Djevice Marije, iz kojega kao iz zrcala svijetli uzor čistoće i primjer kreposti. Odovud si uzimajte uzor za život, gdje se kao u prekrasnem primjeru sve nalazi, što treba da popravite, da izbjegavate, da naslijedujete. Prvi razlog, govori nadalje sv. Ambrozije, zašto da revno naslijedujemo učitelja, jest njegova plemenitost. Što je plemenitije od Majke Božje? Tko je sjajniji od one, koju si sam Sjaj izabra? Tko je čistiji od one, koja tijelo porodi bez tjelesne ljage. O ostalim krepostima njezinim što da kažem? Djevica je bila ne samo tijelom, nego i dušom, koje se nikada nije taknuo dah neiskre-

Slatko Sreć Marijino, budi mi spas!

nosti. Srcem pionzna, u riječima ozbiljna, dušom mudra, u govoru štedljiva, u štivu marljiva. Nadu svoju nije stavila u bogatstvo, nego u pionznu molitvu. U radu marljiva, u govoru stidljiva, nastojala je da ugodi ne ljudima nego Bogu. Nikoga nije vrijedala, svakomu je dobro željela. Oholosti se je bojala, razum je slijedila, krepot je ljublja.» (Sv. Ambrozie. Knjiga 2. o djevičanstvu.)

Nema nijedne krepotи, koje ne bismo našli u najvećem sjaju u Majci Božjoj. Njena se čistoća napose razlikuje od čistoće sviju djevice. Ona je ne samo djevica, nego ujedno i Majka. Dolikovalo je, veli sv. Augustin, da si Bog djevicu izabere za majku. A time, što je Bog svoju čovječju narav od krvi Marijine uzeo, posvetio je i uzvisio njezino djevičanstvo i čistoću duše i tijela, da je sjajem i miomirisom svojim, ne samo daleko natkrilila sve što je ispod Boga, nego je uz Isusa postala drugi izvor i uzor svake čistoće i svetosti.

Veselimo se zato, što je naša predobra Majka tako čista. Ona će nas, kako ju i sv. Crkva pozdravlja, povući neizrecivim miomirisom svoje čistoće za sobom. A zato je potrebito, da se što češće ogledamo u presjajnom ogledalu čistoće Marijine. Čudnovato je to ogledalo. Ne samo da ti pokazuje i najmanju mrlju, što ju imaš na duši svojoj, nego ju ujedno i čisti. — Što misliš, koliki bi novac dali ljudi za tako ogledalo, koje bi ujedno poljepšavalo sve one, koji se u nj ogledaju?! Eto, mili čitatelu, Majka prečista daje ti takvo ogledalo, jer u njemu ne samo da se vidiš baš onakav, kakov si, nego te ono i poljepšava i to svaki put, kad se u nj pogledaš. Uzmi ga zato svaki dan, da ogledaš u njem i poljepšaš srce i dušu svoju!

M. K. D. I.

Zagrebačka procesija k Majci Božjoj ispod Kamenitih vrata.

Na Spasovo ove godine, dne 13. svibnja, poveo je posvećeni biskup presvjetli gosp. dr. Josip Lang veličanstvenu procesiju iz župne crkve sv. Marka do Gospe ispod Kamenitih vrata, a onda opet u crkvu sv. Marka. Kažu, da tako sjajne procesije još nijesu doživjeli u Zagrebu. Daleko preko 20.000 duša sudjelovalo je u njoj. Prisustvovala je i sva visoka vlada s preuzvišenim g. banom na čelu, gradski načelnik sa zastupstvom, svi profesorski i učiteljski zborovi, mnogobrojni činovnici, rektor sveučilišta s profesorima, više hrvatskih velikaša, prvostolni kaptol s prebendarskim zborom i klericima, a na čelu im presv. g. Dinko Premuš, posveć. biskup i generalni vikar u zastupstvu odsutnoga nadbiskupa.

U procesiji su sudjelovala po prvi puta svakolika zagrebačka katolička društva i svih 18 zagrebačkih Marijinih kongregacija zajedno s muškim i ženskim članovima III. reda sv. Franje. Odbor gospoda društva »Vječnoga klanjanja«, koji je ovu procesiju i priredio, bio je pred svećenstvom s gorućim svijećama u ruci. Uzoran je bio red, usrdna pobožnost kako kod svih, koji su u procesiji išli, tako i kod onih, koji su je duž ulica pobožno na koljenima s krunicom u ruci i sa suzama neodoljivoga ganuća u oku pratili.

Kod Gospe se izmolile Litanijske i molitva sv. Oca pape za mir. Pred crkvom sv. Marka bijaše podignut oltar sa slikom bl. Gospe, na koji se postavilo presveto Otajstvo. Tu je pred nepreglednim mnoštvom naroda, koje je ispunilo sav prostrani Markov trg i sve susjedne ulice, izrekao

o. I. Gavrić D. I. prekrasnu, jezgrovit i savremenu propovijed, u kojoj upozori narod na blaženu Gospu, kraljicu mira, koja nam je rodila i odgojila nebeskoga Kralja mira, bez koga nema pravoga i trajnoga mira na zemlji. A kako se na svijetu bez mira ne da živjeti, nije druge nego da se narodi, koji su se grijehom i očitim bezboštvo odvratili od Isusa, opet k Isusu povrate. Da nam pako žuđeni mir, za kojim svi vapijemo i u koju je svrhu bila i ova procesija upriličena, bude trajan i blagoslovan, treba da se okanemo i svih svojih poroka, osobito da stanemo na put bogumarskoj psovki, koju bi valjalo svom strogoštu zakona iskorjenjivati. Isto tako treba se čuvati i zla štiva i zle mode i zlih društava, osobito onih najpogibeljnijih, tajnih, koji od svog osnutka proganjaju Crkvu Božju i njezinu vidljivu vrhovnu glavu.

O samoj slici Gospe ispod Kamenitih vrata ne zna povijest ništa reći ni kad je prvi puta ovdje postavljena ni tko ju je postavio. Zna se samo to,

Kamenita vrata u Zagrebu.

da je tu od davnine i da su je zagrepčani odvijek veoma častili. Kad je godine 1674. buknuo u gradu strahoviti požar, koji je uništil velik dio grada, kažu, da se je ovdje kod Gospe zaustavio. Radi toga ju zagrepčani odonda još više štuju. I danas gore pred slikom neprestano uljenice, a na oltaru svijeće. Svaki se prolaznik rado tu zaustavlja, da barem za časak pozdravi blaženu Gospu. Kapelicu uzdržaje grad Zagreb, koji ju je prošle jeseni dao sasvim obnoviti. Naša gornja slika pokazuje ulaz u Kamenita vrata iz Duge ulice donjega grada; a ona na str. 165. samu kapelicu ispod vrata. U prostorijama nad Kamenitim vratima smještena je danas gradska knjižnica. Kuća je također vlasništvo grada Zagreba.

Molitva pravednika klijuč je neba... Premda je zemlja nisko dolje, a nebo visoko gore, čuje ipak Bog jezik čovječji, ako mu je samo savjest čista... Za njegove uši dovoljna je kiša (suza) iz očiju: plač prije čuje nego li glas.

Sv. Augustin.

Srce Isusovo, šatore Višnjega!

Pohvale Presv. Srca, što ih je sv. Crkva u litanijama nanizala, uzete su većinom iz sv. Pisma. Ova je pohvala uzeta iz 45. Psalma, što se moli u časoslovu na svetkovinu Presv. Srca: »Navala potoka veseli grad Božji. Posveti šator svoj Svevišnji. Bog je usred njega, ne će se uzdrmati.«

Šator dakle znači »stan Božji«, prebivalište Božje. Bog je u starom Zavjetu u šatoru stanovao među svojim odabranim narodom. Zapovjedio je Mojsiju, da mu napravi šator i rekao mu, kakav da bude taj šator: »A šator ćeš načiniti od deset zavjesa od tankoga platna, satkana i od porfire i od skrleta i od crvca; i po njima da budu izvezeni kerubini« (2. Mojs. 26, 1).

Najznamenitiji predmet u šatoru bijaše zavjetni kovčeg. Povrh kovčega stanovao je Bog kao kralj na prijestolu; odanle je dijelio narodu mir i milost. Zato se je zvao poklopac od toga zavjetnoga kovčega sa kerubima nad njim »pomirište«. A bio je od suhog zlata. U zavjetnom kovčegu bile su sahranjene dvije zakonske ploče; zlatna posuda s manom i čudotvorni štap Aronov. U »svetinji nad svetinjama«, kamo je samo veliki svećenik smio unići jedamput na godinu, bio je sam ovaj zavjetni kovčeg.

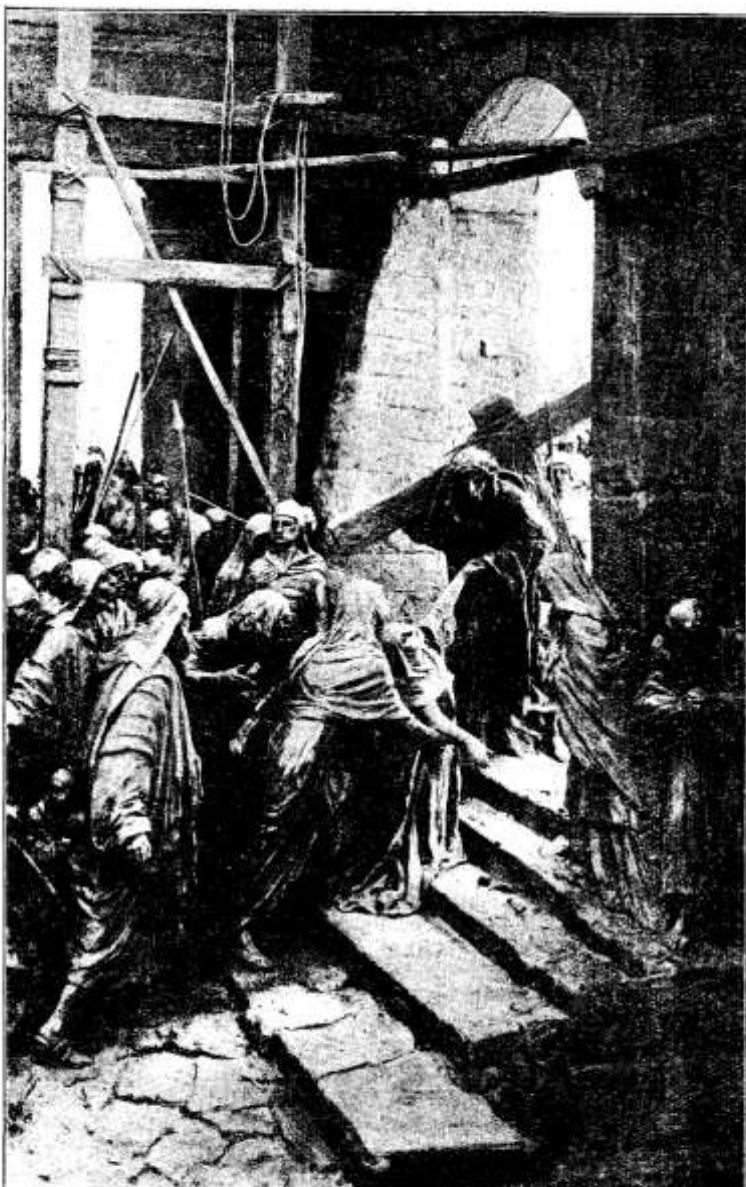
U »svetinji« pred ulaskom u »svetinju nad svetinjama«, u sredi je bio zlatni oltar ili oltar kadioni, jer se na njemu svaki dan ujutru i uveče palio kâd na ugodan miris Gospodinu. Južno od njega stajaše svijećnjak od suhog zlata sa sedam grana i sedam žižaka. Sjeverno od kadionog oltara bijaše postavljen stol za hlebove; na koji se od subote do subote metalo 12 prijesnih hlebova. Pred šatorom je bio žrtvenik za žrtve. — Po uzoru ovoga šatora sagradio je kasnije Salomon veličanstveni hram u Jeruzalemu.

Stari Zavjet

kao pralik iliti slika pokazivao je na Spasitelja, koga su svi narodi očekivali. Bog nam ga je obećao odmah poslije pada prvih ljudi. Najznamenitiji pralik, kip Spasiteljev bijaše sveti šator sa svetim stvarima u njem. Sv. Ciril Aleksandrijski lijepo kaže: »Premda je Krist samo jedan, mi ga ipak na više načina shvaćamo. On je zavjetni šator zbog krova — zavoja tijela svoga. On je zavjetni kovčeg, u kojem bijaše sahranjen zakon Božji, jer je on Riječ Božja. Krist je stol, jer je naše jelo i pilo. On je svijećnjak, jer je svijetilo duše. Krist je kadioni oltar, jer je miomiris za naše posvećenje. On je žrtvenik za žrtve paljenice, jer se je na križu kao žrtva prikazao za život svega svijeta.«

Sve što sv. Ciril iz staroga Zavjeta na Krista Gospodina primjenjuje, može se dobro razumjeti i o Presv. Srcu Isusovu. I sama sv. Crkva tako veli o Srcu Isusovu u himnu časoslova na svetkovinu Presv. Srca: »O Srce, ti zavjetni kovčegu, što zakon sadržaje, — ne staroga sužanstva, nego milosti, oproštenja i milosrđa.«

Da vidimo, kako je u ovom »šatoru Višnjega«, u Presv. Srcu Isusovu pohranjen zakon novoga Zavjeta!

Isus susreće prežalosnu Majku svoju.

Sv. Pavao apostol, govoreći o utjelovljenju Sina Božjega, meće mu u usta proročke riječi Davidove iz 39. Psalma: »Žrtve paljnice i one za grijeh ne tražiš. Tada rekoh: evo idem! kao što je u knjizi pisano za mene, da činim volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj usred srca moga.«

Znamo, kako je Krist Gospodin često govorio, da je samo zato došao na svijet, da izvrši volju Oca svoga, da je vršenje volje Čeve njegova hrana. A razlog, zašto je vršio volju Oca svoga, bila je najsavršenija ljubav njegova prema Ocu. Žarište pak te ljubavi bijaše Srce njegovo, kako je to sam rekao blaženoj Margareti.

Zakon novoga Zavjeta nije zakon ropstva, straha, kao što to bijaše stari Zavjet, nego je zakon milosti, oproštenja i milosrđa, to jest: ljubavi. O zakonu ljubavi veli Prorok, da će biti upisan u srce očekivanoga Spasitelja svijeta: »Zakon je tvoj usred srca moga.«

Kako je Bog u starom Zavjetu na osobit način stanovao pod šatorom u zavjetnom kovčegu i otuda govorio narodu svom, tako je u novom Zavjetu pod šatorom presv. tijela svoga, u Presv. Srcu svom, otvorio izvor, odkud teku nepresahnjive milosti za sve narode: »Srce moje Božansko, tako je puno ljubavi prema ljudima, ... da ne može dulje zadržati u sebi plam ove ljubavi goruće, nego mora da mu tvojim posredovanjem dade oduška i da se objavi ludima te ih obogati blagom, što ga u sebi pohranjuje«, ovako reče »ednom Isus bl. Margareti.

Tko bi mislio, da je onaj starozavjetni šator sa zavjetnim kovčegom unaprijed označivao i pokazivao na tako divni, Božanstveni Šator: na Presv. tijelo Isusovo i na njegovo Bož. Srce? Sva utjeha i nada odabranoga naroda bijaše sv. šator sa zavjetnim kovčegom. A što da reknemo mi kršćani, koji mjesto sjene imamo živu istinu? Mi doista posjedujemo ono, čemu su se oni u dalekoj budućnosti nijesu nadali!

Ispunilo se obećanje Božje te možemo sa sv. Ivanom u Otkrivenju reći: »Evo šator Božji među ljudima; i živjet će s njima, i oni će biti narod njegov, i sam Bog bit će s njima Bog njihov. I Bog će otrti svaku suzu iz očiju njihovih i smrti ni plača ni vike ni bolesti ne će biti više; jer prvo prođe« (21, 3. 4).

Sv. Ivan govorи ovdje o obnovi zemlje, što će Bog učiniti poslije svršetka svijeta; ali u otajstvenom značenju ispunilo se to već sada, pošto je Krist Gospodin dovršio otkupljenje svijeta.

Presveto Srce boravi među nama.

Ne samo da je s nama u našim hramovima, nego dolazi osobno i u srce naše u sv. pričesti, kolikogod puta hoćemo. Ono otire svaku suzu iz očiju naših, čim mu se pouzdano obratimo; ono nas ljubezno zove k sebi: »Dođite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti« (Mat. 11, 28). Tako je dobar i tako moćan, te ne dopušta, da smrt gospoduje nad onima, koji u njega vjeruju i njega ljube: »Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će; i nijedan, koji živi i vjeruje u mene, ne će umrijeti uvijek« (Iv. 11, 25. 26). Tko tješi tužne, tko suši suze, tko ublažuje bolesti, muke i nevolje? Nije li to onaj, koji među nama stanuje u šatoru tijela čovječjega?

Ovaj je poziv privabio sv. Bernarda, te se približio k Presv. Srcu Isusovu. Što je tom zgodom očutio, zabilježio je ovako: »Kad

sam se upustio u razmatranje čovječanstva Isusova, probudi se u meni želja, da se ne samo dotaknem skuta haljine njegove kao žena, koja je bolovala od krvotoka, ili da ga samo vidim i dotaknem ga se kao Toma; nego sam htio da pristupim k presv. boku njegovu, k onom otvoru na lađi Noemovoju; htio sam ne samo prst svoj nego i cijelu ruku da unutra metnem. Dà, ja želim sasvim unići sve do samoga Srca Isusova, do najsvetijega, do kovčega zavjetnoga, do zlatne posude duše njegove, koja sadržaje Manu Božanstva!«

M. K. D. L.

Rana misa.

»Gospodine kapelane, ja vam tu ne mogu pomoći, kad se vi sami ne znate čuvati: radi ono par »bogomoljki« vi služite misu već u 5 sati po takvoj studeni!«

»Molim lijepo, gospodine doktore, to nije »par« bogomoljki, već to je 80 do 90 duša, a kad god i dvaput toliko.«

»A čemu to, ma koliko ih bilo? Samo nedjeljom i blagdanom dužni smo misu slušati, a ne poslenim danom. Zar ne bi te vaše »bogomoljke« mogle i kasnije doći na misu, ako baš hoće?«

»Moje »bogomoljke«, kako ih vi, gospodine doktore, volite zvati, ne mogu čekati na kasniju uru.«

»Onda neka radije puste i misul.«

»Ne biste tako govorili, kad biste znali, kakve su to »bogomoljke.««

»Kako to?«

»Evo, kako! Prve tri »bogomoljke« su tri časne sestre, koje su cijeli dan od zore do mraka zabavljene, ne baš ugodnim poslom: dvorbom bolesnika. Zar biste im i tu utjehu uskratili, da poslušaju svetu misu i prime svetu pričest te mogu cijeli dan ustrajati?«

»Njima ne, ali drugima da!«

»Osim njih je kod te rane mise puno služavki, koje su kao prave robinje cijeli bogovetni dan na nogama, a uz to ipak često puta ne mogu nikad dosta ugoditi svojim gospodarima. Zar da im ne dám prilike, da si barem u ranu zoru izjadaju srce Spesitelju i od njega jakosti i strpljivosti zatraže?«

»Pravo velite!«

»Potom je tu mnogo radnika i seljaka, koji rano moraju biti na svom poslu, te ne mogu kasnije doći na misu. Zar i njima da ovu utjehu uskratim?«

»Priznajem, da to ne bi bilo lijepo.« »Još imam dva »bogomoljca« kod moje mise. To su dva daka, koja vi dobro poznajete.«

»Što? Da nijesu to možda moji nećaci Franjo i Josip? Ali moram priznati: To su dečki!«

»Imam još kod mise više mladog svijeta obojega spola, koji u svetoj misi i pričesti traži i nalazi jakost, da svoju mladost sprovedu u strahu Božjem i potpunoj nevinosti. Što bi bilo od njih, kad ne bi ovako radili? Gledajte samo, kakvi su s veće strane oni, koji to ne čine!«

»Imate posvema pravo, gospodine kapelane! Znate, mi svjetovnjaci govorimo kadikad, što ne spada ni u kola ni u saone, jer ne mislimo dalje od nosa. Evo moje riječi, da ne čete više iz mojih ustiju čuti porugljivu riječ »bogomoljka! U ostalom dajte, sjetite se sutra kod svete mise i jednog starog grješnika, koga mi obojica vrlo dobro poznajemo!« S. B. D. L.

Slike iz života Isusova.

Blažena Gospa blagovala je posljednji vazam s ostalim pobožnim ženama u drugoj sobi iste kuće, u kojoj ga je blagovao i Gospodin sa svojim učenicima. Odonda ga nije više Majka njegova židjela. Apostol Ivan ostao je uz nju, kad se vratio iz Getsemana, pošto su židovi uhvatili Isusa. U svu zoru ode s Petrom do Kaife i uvede ga u dvorište, a sam zađe u sudnicu, da vidi, kako će se cijela stvar svršiti. Kada će, da su ga svi jednodušno odsudili na smrt, pohiti tužnoj Majci, da joj i tu žalosnu vijest dojavi.

Marija je doduše znala dobro, da Isus mora trpjeti i umrijeti, i da će samo na taj način po višnjoj odredbi Božjoj otkupiti grješno čovječanstvo; ipak je početak muke Isusove bio i za nju početak duševnih muka njezinih. Dâ, ona je bila pripravna, da i sama trpi s njime, kad bi joj to on dopustio. Ali zato je ona to veću muku podnijela u svojoj duši, kad je izdaleka u duhu promatrala, što joj sve Božanski Sinak njezin trpi.

Napokon ne moguće dobra Majka da srcu odoli, a da ga barem još jedamput tužne ne vidi. Na jednom uskom prolazu, kako to prikazuje slika na strani 153., dočekala ga i pala mu pred noge. Kakav susretaj! Gdje je to srce, koje ne bi ovaj prizor do u dno duše potresao? To je dakle njezin mili Sinak! Kako su ga nemilo izranili, da ga jedva može prepoznati! Neopisiva bol obuze joj materinsko srce te ne može ni riječi da prozbori. A Isusu puca Srce više radi tuge žalosne Majke njegove nego radi vlastitih muka. I diže ju eno nježno i milo, a pomaže joj i jedna pratilica. Eto, što učiniše naši grijesi; evo, kako ražalostište dva najsvetija Srca, što su samo za nas kucala!

Isus je izgubio mnogo krvi, pa je uslijed toga veoma oslabio. Židovi se pobojaše, da će im još na putu umrijeti, pa da se ne će moći zvjerski naužiti gledajući ga, kako visi na križu. U taj čas naiđe Šimun Cirenejac s dva svoja sina, vraćajući se iz polja kući. Njega dakle prisiliše, da pomogne nositi Isusu križ. Šimun se isprva nečkao, stideći se križa Isusova; ali kad ga ma i prisiljen prihvati, kako je bio sretan i Bogu zahvalan! Vidi sliku na strani 157.

Tako se i danas mnogi stide raspetoga Isusa i njegova križa. Rado bi ga pratili, dobro veli pisac knjige »Naslijeduj Krista«, na gozbe i časti; ali putem na Kalvariju – podnipošto! A ipak to je jedini put, kojim se najlaglje i najsigurnije dolazi u raj. Križ je težak onome, koji bježi od njega; a sladak je onomu, koji ga iskreno Bogu za ljubav traži. To su iskusile tolike sveste duše, pa su zato i molile Gospodina, da im pošalje što više križeva. Neke su pače govorile, da vole trpjeti nego li umrijeti i da za njih nema života, ako nemaju što da trpe. To su pravi slijedbenici Kristovi, to pravi učenici i učenice njegove! Budimo takvi i mi.

Kažu, da je jednom papa Pio IX. opazio, kako se netko nelijepo prignuo pred oltarom, u kom se čuva presveti oltarski Sakramenat, i da je rekao: »Taj čovjek mora da je ili bezvjerač ili — sakristan!« Da je to bilo dijete, sigurno bi rekao: »... ili ministranti!«

Sakristani, ministranti, čuvajte se ovakva prigovora! Nikad ne smije čovjek zaboraviti, da je crkva kuća Božja, u kojoj Bog dan i noć boravi te sve dobro vidi. Vrijedi to i za mnoge druge, koji se u crkvi bez svake potrebe na svaki najmanji šušanj okreću, razgovaraju, smiju — vladaju gore nego djeca.

Šimun pomaže Isusu nositi križ.

Stalež svećenički — najuzvišeniji stalež.

prvoj knjizi Kraljeva pripovijeda nam sv. Pismo o Ani, ženi Elkaninoj, koja je već poopodmakla u dobi, a nije imala od srca poroda. To je kod Židova bila velika sramota, jer su takvu žensku smatrali kao od Boga odbačenu. Prigovarali su tako i pomenutoj Ani i gledali je poprijeko. Nju je to ljuto boljelo. Ta Bog sam znade, kako bi rado imala od srca poroda; ali kad je Bog drugačije odredio, nije druge nego da se ponizi i pred Bogom i pred ljudima te svoju sudbinu strpljivo podnosi. Nije ipak prestala i proti ljudskoj nadi danomice slati Bogu usrdne molbe, da joj se smiluje. Tako se jednom u Jeruzalemском hramu moljaše ovako: »Gospode vojska, ako se obazreš i pogledaš na nevolju službenice svoje, ako ne zaboraviš ropkinje svoje, nego dadeš službenici svojoj muškića; dat će ga Gospodinu kroz sve dneve života njegova« (I. Kralj. 1, 11). I dobila je, što je molila i prikazala svoga sina Samuela Gospodinu, koji posta sudac i prorok u Izraelu. Molitvom ga isprosila od Boga, i to tek onda, kad ga je obećala Gospodinu.

U tu čestitu majku staroga zavjeta ugledale se poslije i mnoge majke u novom zavjetu te isprosile od Boga, kako to kazuje crkvena povijest, djecu, koju posvetiše još prije njihova poroda Bogu, i koja poslije proslaviše svetu Crkvu velikom svetošću i krepošću svojom. Tako i danas mnoga majka u potaji uzdiše: »O da mi sinak hoće odabratи sveti stalež svećenički! O da mi ga je vidjeti na oltaru: ne bih marila odmah iza toga umrijeti!« I ulaze sve svoje sile, da si dijete, od Boga primljeno, odgoji u strahu Božjem, da ga sačuva od pokvarenog zadaha ispravnoga svijeta ovoga. Nastoji, da mu u dušu ulije iskrenu pobožnost, da djetetu omili crkva i služba Božja, misa, molitva, sveti sakramenti. Kako uživa, kad joj sinak stane kod kuće »misu« citati!

I pravom! Nema staleža nad staležom svećeničkim. Što su patrijarsi, proroci, suci, kraljevi i veliki svećenici staroga zavjeta spram zadnjega svećenika u novom zavjetu? Sjena tek i slaba, veoma slaba slika! Svećenika novoga zavjeta zove pravom sv. Bernardo drugim Isusom; jer što radi kao svećenik, radi u ime Isusovo i s njegovom Božanskom vlašću. Vlašću Isusovom i u ime Boga Trojedinoga opršta svećenik skrušenom grješniku grijehe; u ime Isusovo i s vlašću od njega dobivenom pretvara on kod oltara kruh u tijelo, a vino u krv Isusovu. Što više, u tom svećanom času, kao da svećenik nije više puki čovjek; on uzima na se rekao bih osobu Isusovu i govoriti u ime njegovo: »Ovo je tijelo moje... ovo je krv moja«, to će reći: Isusova, ne svećenikova. Tko ima takvu vlast na zemlji? Tko se može u tom trenutku prispodobiti sa svećenikom? I anđeli padaju u taj tren na lica i klanjaju se Bogu i Stvoritelju svome, samo svećenik, gle, stoji uspravno i prinosi Veličanstvu Božjemu žrtvu, dostoјnu Boga velikoga.

Nije čudo, da su sveci drhtali i bježali te se sakrivali, da ne prime na se takove časti i vlasti, ali i odgovornosti. Nije čudo, da je jedan sv. Franjo volio biti do smrti samo đakon nego svećenik. Nije čudo, da sveta Kata Sijenska ljubi tragove svećenika u prahu,

jer u njemu ne gleda čovjeka, već samoga Gospodina Isusa. I danas je to najbolji i najsigurniji znak, kakav je tko katolik: ako iskreno poštuje svećenike. Tko se naprotiv na njih nabacuje kojekakvim osvadama i klevetama, time upravo dokazuje, da nema ni vjere u Boga. Tko vjeruje u Boga, vjeruje i u ustanove njegove. A među te ustanove spada i ustanova svetoga reda, svećeništva. Tko dakle vjeruje u Boga, taj visoko cijeni i svećenike, kao Božje služe i namjesnike.

Pa kako to, da je u našim stranama sve manje i manje svećenika? Je li to možda uslijed prevelikog počitanja pred službom svećeničkom? Ili strah pred teškom odgovornošću? Kamo sreće! Glavni uzrok leži u rastrovanom obiteljskom životu, u promašenoj svrsi naših škola, u zlom društvu i u zlom štivu.

Ne da se poreći, da je u onim krajevima i kod nas i kod drugih naroda, gdje je sva obitelj i sav domaći odgoj djece proniknut životom vjerom, puno veći broj svećenika i klerika. Da, mladež se u tolikom broju posvećuje staležu svećeničkom, te su ti krajevi kadri slati dobre svećenike i u tuđe, daleke krajeve među neznačiošće, da ih obraćaju. A kod nas, gle, koliko je ne samo kapelanja, već i župa nepotpunjenih! Ali zavirimo samo malo u naše obitelji na selu, a osobito u one u gradu! Kakav je u njima vjerski život? Jutrom i večerom rijetko i djeca Boga mole, a odrasli gotovo nikada; nedjeljom se ide u crkvu onako iz pukog običaja, a s dana u dan muškarci već i na selima izostaju od mise. Kršćanski se nauk ne posjećuje već gotovo nikako; on se drži još samo za djevojke. Koliko je u župama nezakonitih parova, koliko nezakonitih poroda! Koliko javnih sablaznih na očigled cijele župe, osobito u selima, odakle se svijet puno seli u Ameriku!

Kako će djeca, koja to gledaju dan na dan, koja u takvom kužnom zraku živu i rastu, kako će takva djeca ostati dugo nedužna i bogobojažna? Zar nije pravo čudo, ako se iz takve župe uopće još nađe dijete, koje želi biti svećenik?

Naše škole imadu vrlo lijepu zadaću, da mladež ne samo uče već i užgajaju, i to vjerski užgajaju. Ali to je tako samo na papiru. Ne da se poreći, da već iz pučkih škola, a pogotovo iz srednjih, izlazi mladež vjeri sasvim otudena. Dajte zaredajte kod mlađih ljudi od jednoga do drugoga, pa ih pitajte, kad su se zadnji put isповijedili i pričestili. Uz razmjerno vrlo rijetke iznimke svi će vam reći: »Kad sam ostavio pučku školu«, ili: »Kad sam ma-

Podite za mnom, i ja ću vas učiniti ribarima ljudi.

turirao . . .« Ta mladež misli, da su sakramenti samo za djecu; isto tako da nedjeljom i blagdanom moraju u crkvu samo djeca, žene i starci. A propovijed? Imadu oni druge propovjednike: zle i po-kvarene novine i drugove.

K tomu dolazi svakidanje napadanje na svećensivo, svakidanje laži, klevete i sumnjičenja! U našim dnevnicima, tjednicima i mje-sećnicima rijetko ćeš čitati koju pohvalnu, koju časnu po svećenstvo; ali zato to više o niskim zemaljskim užicima, o povišici plaće raznih svjetovnih staleža, o udobnom životu ovoga i onoga. U društvenom saobraćaju svećenika gotovo izbjegavaju, ili ga trpe kao kakvo nužno zlo, ili jer ga trebaju. Zar je onda čudo, ako i ona mladež, koja je u svojim nevinim godinama uživala u oltarima Božjim, sada ohladi te se počinje stidjeti i same pomisli na stalež svećenički? Neka pokuša samo koji svjetovni profesor ma na kojoj našoj gimnaziji javno u razredu zapitati svoje dake, što će biti, koji će stalež odabratiti; koliko će ih se naći odvažnih, koji će otvoreno pred svim svojim sudrugovima i pred profesorom svojim smjeti reći: »Ja ču u sjemenište!«? Pa da se i nađe takav junačina, ne bi više imao mira ni od svojih drugova, a nažalost često ni od svojih starijih.

Tako se događa, da u sjemenište danas dolazi u velikom broju samo velika sirotinja, koja se nije kadra dalje školovati, ili slabiji daci, koji misle, da se u sjemeništu ništa ne uči, pa da će tako bez ikakve daljne muke lako do kruha; a kad se uvjere o protivnom, onda ostavljaju sjemenište redom jedan za drugim. Mnogi dolaze i zato, jer se napokon »nekako mora živjeti«. Kad je svršio barem 6 razreda, nije vrijedno, da čuva svinje ili pase koze; još je manje sposoban takav gospodići za teške poljske poslove; a i za zanat je već prestar. Hajde dakle u sjemenište! Tamo nema nikakvih troškova; a neka svijet govori što hoće, ipak — popovi dobro živu! . . .

Koliko gorke istine u ovim riječima!

Takvi mladići, koji nijesu s čistom nakanom došli u sjemenište, izačiće iz njega, a da ni sami ne će znati, kako. Najednom će se naći pred oltarom i pred biskupom. A što sada? Uvjereni su možda u duši i sami, da nijesu za svećenika; ali sramota, ali tolike godine, što bi sada bile izgubljene, ali novi troškovi i ponovna školska prašina tako im vid potamni, te se ne žacaju primiti i sveti red tješeci se, da »nijesu valjda baš oni najgori« . . . Tako se događa, da Crkva dobije doista ne samo manje vrijedne, već upravo sasvim nevrijedne svećenike, koji joj ni malo nijesu na diku. A sad se diže čitava hajka na sve svećenike, kao da su svi takovi! . . .

A tko to viče najviše na zle svećenike? Oni, koji su sami svojim životom, svojim primjerom, uzgajanjem svojim krivi, da nemamo čestit svećenički podmladak. —

Uprimo svi sve svoje sile, da uzgojimo Crkvi valjan podmladak. Roditelji treba da zarana njete u djeci poziv i volju za stalež svećenički, učitelji i profesori morali bi iz svih sila takvu klicu što više zalijevati i njegovati, a ne čupati, kako je to dojako nažalost dosta puta bivalo. Strah Božji, iskrena pobožnost, neograničena poslušnost i odanost roditeljima i isповjednicima, marijivost, čednost, umjerenost, često primanje svetih sakramenata: sve su to prokušana sredstva, koja zvanje čuvaju i usavršuju.

S. B. D. I.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović.

Tajinstven križ.

Jednom uskliknuh: »Što, Bože moj, zar ćeš me uvijek pustiti bez muka?« I gle, odmah mi se ukaza ogroman križ, komu nijesam mogla dogledati kraja; a bijaše sav posut cvijećem. I odmah začuh glas: »Evo postelje za čistu zaručnicu moju, na kojoj će je slatka ljubav moja uništiti. Cvijeće će malo po malo pođapadati; napokon će ostati samo trnje, što se sada radi tvoje slaboće pod cvijećem skriva. Ali ćeš njegove šiljke već osjetiti; i to tako živo, te ćeš napregnuti svu svoju ljubav, da bolove podneseš.«

Ove me riječi veoma obradovale. Mišljah, da nema te nevolje, toga poniženja i toga prezira, koji bi mi ugasio silnu žđu za tim. Da, činilo mi se, da za me nema veće muke od te, što ne trpim dosta, je mi ljubav njegova nije dala mira dan i noć. Ali upravo ta slast mučila me jako. Ja bih htjela križ sasvim čist; htjela bih vidjeti, kako mi se tijelo neprestano svija pod teretom strogih pokora i poslova. I ja bi ih uzimala na se, koliko bi mi to samo sile dopuštale, jer bez trpljenja ne bih mogla ni jedan čas živjeti. Što sam više trpjela, to je zadovoljnija bivala ova sveta ljubav, koja mi u srcu gojila ove tri želje, što me neprestano mučile: Prvo, za Boga trpjeti; drugo, ljubiti ga i u svetoj pričesti primati, i treće, umrijeti, da se s njime sjedinim.

Najveće joj veselje bijše klanjati se Gospodinu u presvetom oltarskom Otajstvu. Stogod bi joj preostalo slobodna vremena, otišla bi u crkvu, kamo ju je Gospodin nekom neodoljivom silom privratio. A kad bi se morala opet k svome poslu povratiti, misljaše, da joj srce kidaju u grudima. Ali poslušnost joj bijaše nuda sve. Zato bi vrude molila Gospodina, kad ona ne može dulje da ostane kod njega, neka bi se on milostivo dostojavao poći s njome; tā i onako ga samo radi njega ostavlja.

Nedjeljom i blagdanom, kad nije imala posla u kući, sprovevala bi cijelo slobodno vrijeme u crkvi bez umora, bez dosade i bez najmanje rastresenosti. Cijelo bi vrijeme klečala, ruke držala sklopljene, tijelo nepomično i bez potpore. Ovo nije malenkost ni za najzdraviju osobu, nekmo li za nju, onako slabu i bolesljivu. Dogodi li se, te joj pogled makar nehotice kamo umakne, ili joj se ma samo za časak pomete, ili možda pokusa zauzeti udobniji položaj tijela: eto tužbe i plača, kao da je počinila kakav zločin! Svoju bi pogrešku iskreno priznala glavarici i molila je, da joj naloži oštru pokoru.

Gospodin joj uslišao i drugu žarku želu: da izvanredni darovi njegovi ostanu za druge sakriveni i da bude prezrena i proganjena u svijetu. One iste naime sestre, koje su joj se do nedavna divile, uzeće joj sada u svemu prigovari. Njezinu točnost bijaše mlakima trn u oku, a boljima pretjeravanje. Da, i savršene osobe mišljahu, da im valja odsuditi svako isticanje, što prelazi obične granice. Tako su sve mislile, da imadu neko prevo prigovarati svakoj njenoj riječi i svakom činu njezinu. Njezinu sruhu pripisivahu tupoglavnost; njezine pokore smatrahu nepotrebnim isticanjem; njezinu ljubav bližnjega mazenjem i ulagivanjem. Ako je bolovala, to je, govorahu, više utvaranje nego istina; ako se često pričešivala, to je pogibeljna varka i samoobmana.

Tako osta Margareta sasvim osamiljena, jer u cijeloj kući ne bijaše osobe, koja joj ne bi ma što zamjerila i prigovorila. Bog je pripustio, da su je i naj-savršenije, a takvih je bilo dosta u ono vrijeme u parejskom samostanu, progone, duboko uvjerenе, da ne smiju sutjeti, kad vide, da se jedna toliko ističe među svima. Mišljahu dakle, da su u savjesti obvezane upozoriti Margaretu, da se nalazi na krivome putu, koji će je za uvijek upropasti. Stogod je sirota u takvim prilikama učinila, svemu se prigovaralo. Ili se ponizila ili pokoru činila, ili radila ili molila: nikomu nije prava bila.

Prigovarahu joj pak ne samo po tragu, nego i u lice. Pa ipak: nitko sretniji i veseliji od Margarete! Jedna sestra reče kasnije na crkvenoj istrazi, kako joj je jednom povjerljivo rekla, da se ne može dosta načuditi njezinu strpljivost kao ni bezobzirnosti njezinih neprijateljica; a ona da joj je sasvim mirno odvratila: »Te me osobe bolje poznaju nego što se poznajem ja sama. Hvalite stoga Boga sa mnom zajedno; jer i to je velika milost, kojom me usrećio.«

Jedna druga opet sestra, kojoj je već dodijalo ono svagdanje peckanje, reče Margareti: »Vaša je strpljivost doista prevelika, kad možete sve to mirno slušati.« A ona će joj: »Podimo pred presveti Sakramenat, pa molimo Gospodina, da nam oprosti naše grijeha. A pomoći ćemo se i za one, koji mi daju lijepu priliku, da nesto za Gospodina trpim.«

Sve je to Gospodin dopustio, da se divna krepost njezina kasnije u to ljepšem svijetu prikaže. Sve je to ona podnosila mirno, strpljivo, ponizno, bez jednog znaka uzrujanosti ili negodovanja. Nikada se ne bi tudem sudu oprija, nikad se branila i ispričavala, nikada izbjegavala možda one, koje joj toliko jada zadavaju. »Ja se ne mogam dosta načuditi,« reče jedna njezina glavarica, »njezinu ravnodušnost. Uvijek bijaše pripravna priključiti se onima, koje joj najviše prigovaraju. Prema njima se ponašala isto tako, kao prema onima, koje joj bijahu iskreno odane. Nikad nijesam opazila, da bi se ma najmanje na njih potužila ili rasrdila. Nikada je nijesu stvorovi tako ponizili, te ne bi mislila, da je još više zasluzila.«

Margaretu je pri svemu tome boljelo samo to, što se time Bog vrijeda. Stoga se gorko tužila na se, što im svojim ponašanjem daje za to priliku. Svoje bi protivnike vazda branila i ispričavala, a svoje čine najstrožje ispitivala i izbjegavala svaki opravđeni povod. Zato je Gospodin to većim milostima obasuo u duši, te je na neki način postala neosjetljiva za sav vanjski svijet.

Čujmo je dalje!

Otkako me Gospodin pratio posvuda, nijesam marila ni za vrijeme ni za mjesto. Bijah ravnodušna prema svemu, što bi mi udijelio, znajući, da mi daje bez ikakvih mojih zasluga, jedino iz čiste ljubavi svoje; i dosljedno, da mi to nitko ne može oteti. I tako bijah sasvim zadovoljna.

To sam navlastito iskusila u duhovnim vježbama, što sam ih učinila uoči mojih zavjeta. Naložili mi, da čuvam u vrtu magariću i njezino mlado. Obadva ta živinčeta zadavala mi puno posla. Nijesu mi dali, da ih sputam, a opet nijesam ih smjela pustiti iz malog kuta u vrtu, što su mi ga pokazali, bojeći se, da im ne naprave štete u vrtu. Magarad samo trkala. Nijesam imala mira sve do večernjeg pozdrava Gospina, kad sam pošla na večeru. Pa i poslije, dok su sestre molile časoslov, morala sam ići u staju, da ih nahranim.

Pa ipak pokraj svega toga bijah tako zadovoljna, te ne bih marila, da je to kroz čitav život potrajal. Vrhovni moj Gospodar bijaše neprestano uza me, i tako me sva ona trka nije ni malo smetala. Što više, upravo toga dana primih milosti, kakve nikad prije ne bijah primila. Tako me na primjer poučio o otajstvu muke i smrti svoje. Ali kad bih htjela o tom pisati, ne bi pismu bilo ni kraja ni konca; pa stoga radije šutim o svemu. Samo ču to reći, da me od onda obuzela tolika želja za križem, te ne bih mogla ni časak živjeti bez njega. Htjela bih pak trpjeti u tišini, bez utjehe, bez polakšice i bez sučuti; dà umrijeti bih htjela s Gospodinom svojim i podleći križu svakojakih poruga, poniženja, zaboravi i prezira. Ta me želja nije više ostavila kroz sav život. Dobra i čista ljubav Božja brinula se, da mi nikad ne ponestane u izobilju ovako slasne — po njegovu ukusu — hrane, i nikada ne reče: Dosta je!

Vjerski duh u kongregaciji.

(Svršava se.)

Glede svete pričesti vele mudro pravila: »Svi neka drže, da za njih poglavito vrijedi onaj poziv na čestu i svagdanju sv. pričest, što ga sv. Crkva upravila na sve kršćane. Toga radi svima i svakome se kongreganistu toplo preporuča, da se bogoljubno pričesti ne samo u one dane, kada kao kongreganisti mogu dobiti potpuni oprost, nego svaki neka gleda poprimiti ovaj od Krista i njegove Crkve toli vruće preporučeni običaj česte i svakdanje svete pričestie« (6, 39).

Na ove se propise nažalost dosta slabo pazi kod nekih kongregacija, te se kongreganistikušaju ispričati velikim poteškoćama. Mogu gdjegdje doista takve i biti; ali da su za sve jednako nesvladive, to je ipak malo teško vjerovati. Osobito bi morala mlađe da se privikne na čestu pričest; a baš u dačkim se kongregacijama, kojih članovi stanuju vani, u gradu, razmjerne slabo goji ova navada. Odje je puno crkava, gdje je dovoljno svećenika, gdje misa na milu volju, tu se je teško ispričati. Prava je ljubav i domišljata i požrtvovna, pa će već naći način, kako da duša dobije svoje, a da pri tom ni škola ne izgubi svoje.

U kongregaciji su običajne svakoga mjeseca po jedamput tako zvane »opće« ili »generalne« pričesti, kod kojih sudjeluje sva kongregacija. I o tom govore opća pravila u pogl. 2., točki 8. Ove opće pričesti izvanredno djeluju ne samo na same kongreganiste, već i na sve vjernike. To sokoli mnoge plašljivce, te potiče na revnost mnoge pospance i militavce; a događa se ne rijetko, da takav primjer dovede na pravi put i koju zabludeju ovcu.

Daljnje sredstvo, vlastito samo Marijinim kongregacijama, jesu **redoviti zbornički sastanci**. Opća pravila kažu glede toga: »Marijine kongregacije treba da imaju svoje sastanke po mogućnosti jedamput u tjednu, i to u dan i u uru određenu ili svojim pravilima ili posebnom navadom (2, 57). U nekim se kongregacijama ne mogu držati ti sastanci svakog tjedna, pa se drže svakog drugog tjedna. I to je najduži rok, što se može dopustiti. Kongregacija, koja bi se sastajala samo svakog mjeseca, ne bi već bila kongregacija; brzo bi se izrodila u bratovštinu i promašila svoj cilj.

Ti su sastanci strogo vjerski. Prijateljski razgovor, nedužna kakva zabava, igraju samo sporednu ulogu. Što kongreganiste na te sastanke privlači, to je duhovno štivo, što se običaje čitati prije sastanka, to je pobožna pjesma; to je upraviteljev govor, prilagođen sasvim prilikama

i potrebama kongreganista; to su zajedničke molitve, koje dušu jačaju i krijepe. Na te sastanke povraćaju se još jednom pravila (6, 41), kad kažu: »Svi, koliko je samo moguće, neka su u određeno doba kod općenitih sastanaka, ne samo redovitih, nego i kod izvanrednih (n. pr. prigodom primanja u kongregaciju, ustoličenja novoga poglavarstva, proslavě glavne svetkovine i zaštitnikova blagdana itd).« Pravila pače propisuju, da se ta prisutnost kongreganista mora strogo nadzirati. Nemarni se opomenu; a ako opomena ne pomogne, premda nemaju opravdanog razloga, da izostanu, onda se ili za neko vrijeme ili za uvijek brišu i isključuju iz kongregacije.

Koliko dobra čine ti sastanci! Tu se kongreganisti bruse, čeliče, oduševljavaju za sve dobro i plemenito, tu se podučaju u apostolskom radu, tu uče vježbati se u raznim krepostima, osobito za ružnog vremena ili ako su daleko od mjesta sastanka.

Još je jedna pobožna vježba, što se osobito preporuča svim kongreganistima, a koja je u našim prilikama za sada za mnoge neizvediva: **duhovne vježbe**, koje bi se imale obavljati svake godine. U našim je prilikama to za sada nemoguće, jer nemamo dovoljno ni svećenika, koji bi takve duhovne vježbe s uspjehom rukovodili, ni mjesta, gdje bi se takve duhovne vježbe davale. Ima ipak nade, da će i u tom pogledu biti s vremenom bolje.

Svim ovim sredstvima posvećuju se i usavršuju kongreganisti sami, da onda što većim uspjehom mogu apostolski djelovati i među drugima. Tako postaju dobro izvježbani zbornici pravi duhovni pomoćnici svoga duhovnoga pastira, koji laglje imadu pristup svakamo i čija se riječ, potvrđena životom vjerom i primjerom, puno više srca dojimlje. Jer kad rekne štograd svećenik, kažu: »To mu je zanat!«, a kod rekne svjetovnjak, uvjereni katolik, to im veže jezik i ruke; takvomu se odmah predaju.

Sv. Alojzije — uzor zborniku.

Piše: Josip Predragović D. I.

• Blagoslovljat ďu Gospoda u svako vrijeme: hvala njegova bit će vazda u ustima mojim. (Ps. XXXIII. 2.) — Za dačke kongregacije nastali su već praznici. Ali — u službi Marijinoj nema praznika. Nasuprot, upravo su praznici vrijeme rada za pravog zbornika! Tad on istom pravo pokazuje, kako svoju zborničku dužnost ozbiljno shvaća. U tom neka nam bude uzorom zaštitnik omladine, andeoski mladić, zbornik sv. Alojzije. Budite andeli, kao što je on bio: andeli molitve, andeli čistoće, andeli ljubavi.

1. Prva slika — andeo molitve. — Alojzije kao dijete kleći kod molitve. Ruke sklopio, srce i pamet uzdigao k Bogu, k bl. Dj. Mariji. Kleći i moli zaklonjen za grmom, dok mu se drugovi sigraju. To je slika zbornika u praznicima!

Dok sve oko njega misli samo na igru, samo na zabavu i uživanje, zbornik ne zaboravlja svoje molitve. Jutrom i večerom i na pozdrav Gospin, prije i poslije jela; dobra nakana. Barem to — ali to je i najmanje! Neka bude vaše načelo: Nikada ne ďu leći, dok nijesam izmolio svoje zborničke molitve.

2. Druga slika — andeo čistoće. — Alojzije već kao dječak od devet godina kune se pred oltarom Gospinim vječnom mržnjom na nečisti grijeh. Tko može tu sliku beščutno gledati, a da se i njegovu srcu slična misao ne pojavi? Ta zbornik je sin prečiste Djevice, pa što je narav-

nije nego da i sâm bude čist? Obećajte dakle Gospo i Kraljici svojoj, da cete ostati anđeli čistoće, kao što je čist i bijel onaj ljiljan do Gospe. Izručite joj srce svoje! Neka ga ona primi od vas kao oprosni darak vaš, neka vam ga čuva i sačuva čista i neokaljana.

Ali ne zaboravite i onih zlatnih riječi sv. Alojzija: »Anđeoski život traži anđeoske hrane.« Često se hranite hljebom anđeoskim i u praznicima! Što ćešće to bolje.

Znadem za dvojicu zbornika iz viših razreda gimnazije, koji su za produljenih (četveromjesečnih) praznika g. 1914. u Zagrebu dnevice prisustvovali sv. misi, dvorili kod mize i dnevice se pričešćali. Od toga ih ništa nije bilo kadro odvratiti, niti daljina puta do crkve, niti ružno vrijeme, niti išta drugo. Tako se radi! — —

3. Treća slika — anđeo ljubavi. — Alojzije dvori, tješi, obilazi bolesnike, i to okužene. Ljubav njegova spram bližnjega svladava i odvratnost i slabost tijela i nježnost njegove duše i napor i trud.

To je pravi duh Marijine kongregacije, apostolski duh. Pomozite, gdje samo možete! Budite anđeli Gospini: prema roditeljima — anđeli poslušnosti, prema mlađoj braći i sestrama — anđeli čuvare. Odvraćajte svoje drugove od zla štiva, od zla puta; širite zdrave, katoličke knjige. Budite napokon sami anđeli, a ne kamien smutnje drugima.

Nastojao sam — piše jedan zbornik — za cijelih praznika, da iskorijenim iz očinske kuće svaku psovku. Svakoga psovača opominjao sam u ime Božije, da se toga prođe. Spočetka mi nije pošlo za rukom. Istina, kad sam koga opomenuo, on bi se zarumenio, te mi nije odgovorio ni bijele ni crne: nu opet bi psovao. Ali ja nijesam prestao opominjati, te na moje veselje iza nekoliko vremena ne čuh više ružne riječi i psovke u svojoj kući. — Drugi opet: »Čitao sam više puta preko tjedna Glasnik Srca Isusova svojim roditeljima, a u nedjelje i drugome svjetu.« — Treći: »Odvraćao sam ljudе od praznovjerja.« — »Širio sam po mogućnosti škapular Majke Božje.« — »Postigao sam, da mi roditelji više mole, nego što su dosada običivali.« . . . Idi, čini i ti tako!

Pa kada navečer medaljicu Gospinu poljubite, pogledaště Gospu i pitajte je: »Majko, kako ti se sviđam?« To neka bude vaš svagdanji ispit savjesti: Majko, kako ti se sviđam? Jesam li bio danas anđeo molitve, anđeo čistoće, anđeo ljubavi? Ako jesam, hvala Bogu i Gospu. Slatko snivaj u Gospodu! Ako nijesam: Majko, oprosti; daj da drugi dan budem, što nijesam bio danas!

Kapelica Gospina pod Kamenitim vratima u Zagrebu.

Narode, uči se radu i urednosti!

Jedna dobra naša povjerenica sa granice Hrvatske i Slavonije piše:

»Primila sam svojih 30 Glasnika. Sama sam kod kuće, jer mi je muž u ratu. Svaki se dan molim u 7 sati Presv. Srcu Isusova, da naša Austrija potuće sve neprijatelje svoje. Jedanput sam molila i sv. Antuna, baš u utorak, da mi i on pomogne kod Presv. Srca; i doista, do sada su naši uvijek pobijedili! Pobrinula sam se i za jednu svetu misu u čast Srca Isusova, da naša vojska svuda pobijedi; a sabrala sam i K 10-52 za crveni križ. Ljudi su jake škrti. Kad se radi o gizdi, dat će i par kruna; a kad se kupi za koju dobru stvar, onda im je odviše i 5 filira!

Sad me puno napastuju, da im kažem, što pišu novine, je li njihov muž pao. Ja njima kažem: »Dajte 6 kruna pa čete čitati i sami, i to ne samo dok traje rat, nego i cijele godine.« A one vele: »Šest kruna! Ta to je šest rubaca, dosta za cijelu godinu!« — »A gledajte moj rubac! Nosim ga već osam godina! A vi svaki drugi mjesec kupujete novi! Tko bi vam ih nakupovao! Ja moj izperem; i dobro izgladim, pa svi mislite, da je nov; a vi u svoj, kad vam se umaže, mećete kukuruz i nosite židovu, a onda ga bacite. Imate barem ruke, pa ga perite! To ne stoji niti filira, a na taj će način prištediti ne samo puno filira nego i puno kruna.« — »Ali mi ne znamo tako dobro prati. Mi radimo, kako su nas naši stari učili.« — »Zato i jeste takvi bokci i nemate nigdje ništa, jer ne znate ni raditi ni štediti!«

Takav vam je naš svijet: Dok mu je dobro, ne mari ni za što; a kad dođe do gusta, onda trči na sve strane, onda: »Bože pomozi!« Za Boga znaju samo kad ga trebaju; a kad Bog treba njih, da štograd dobra učine, onda ne znaju za njega. Na Srbe vičemo, a gle, srpske žene

znaju i tkati i šiti; a naše živu kô kakve gospoje: Sve daju drugom šiti, a one idu od susjeda do susjeda pa pretresaju bezposlene cijelo selo. Tako barem rade ovdje, a Bog bi dao, da nije tako nigdje više! Muž uživa, kad mu žena puno novosti pripovijeda, a djeca im hodaju prljava i musava... Već dijete od pet šest godina kune i psuje, da se Bog smiluje; a o Očenašu i Zdravomariji ni govora! Ni prekrstit se ne zna!

I muževi su u ovom kraju lijeni i nemarni. Noću idu kao kakvi grabežljivci u »lov«, a po danu spavaju; sirote pak žene neka vuku sav teret, neka i oru i kopaju! Tako ne rade valjda ni divljaci. Kad im čovjek štograd kaže, onda ti se narugaju: »Ti voliš pope; zato tako govorиш.« Tako porugljivo nijesam nigdje čula govoriti o svećenicima, kao ovdje. Ima toga puno; dao bi se napisati čitav roman...«

Narode! Žalosna je ovo svjetodžba, koja ti se tu izdaje. Ne valja tako! Prošla su stara vremena, pa treba da produ i stari nevaljali običaji. Danas treba raditi i štediti na sve strane. Žalosno je doista, kad čovjek dođe u neke krajeve pa misli, da je došo među cigane: sve je, i malo i veliko, prljavo, blatno, otrcano, poderano, kuće su kao marvinske staje: neumazane, neubijeljene; u dvorištu nikakoga reda: sve izrovano, izkopano, porazbacano, kao da tu ne stanuju ljudi. A istom, kad uđeš u sobu! To je brlog, a ne ljudski stan! Tu je smeća, kao da se nije melo godinu dana; tu praha, tu paučina, tu nereda najvećega; tu nigdje bijele žice: sve je crno i neoprano. Ta ljudi Božji, barem ruke i vode imate! Gdje čete biti zdravi u takvoj sobi? Kako čete se danas proturati u svijetu uz ovaku lijenosť i nerad? Moli i radi! — Radi i moli!

Sveti Ana, majka bl. Djevice Marije.

Mjesečna zaštitnica, 26. srpnja.

Sveti Ana bila je rođena Davidova, u dana za sv. Joakima, također iz kuće Davidove. Oboje bijahu, kako nam kazuje stara kršćanska predaja već u dobi prilično poodmakli, a ne imadaju od srca poroda. I kako ono nekoć Ana, majka Samuelova, tako sada Ana, žena Joakimova, moljaše se zajedno s njime neprestano Bogu, da im ne uskrati blagoslova svoga u djeci. I ukazao im se anđeo Gospodnj i navijestio im, da im je Bog uslišao molbu. »Dobit ćeće,« reče im, »kćerku, kojoj nadajte ime Marija. Ona će biti puna milosti i na čudo svima od svoje mladosti služiti će Gospodinu.« Tko sretniji i to veseliji od njih dvoje! Odmah se zavjetovaše, da će svoju kćerku, kada malo odraste, prikazati Gospodinu i hramu. Tako i bi.

Kad su Mariji bile tri godine, odnesoše ju u hram, da se tu uzgaja s drugim djevojčicama i da trajno služi Gospodinu. Nema sumnje, da se je pobožnim roditeljima paralo srce od boli, kad su se rastajali s takvom kćerkom; ali vjerni zavjetu svojemu i od srca zahvalni Gospodinu, održaše svoju riječ. Malo zatim, veli predaja umre sv. Joakim, a iza nekoliko godina i sv. Ana.

Sv. Ana može nam svima služiti kao živi primjer nepokolebitive vjere, a kršćanskim roditeljima kao uzor, kako im valja odgajati svoju djecu; po svojim pako rodbinskim svezama s Majkom Božjom i s Isu-

som može ona puno kod Boga. Nije stoga čudo, što su ju kršćani od najstarijih vremena štovali i zavivali. Evo dakle uzora svima majkama, svima poglavarama; evo moćne zagovornice svima zbornicima! U nju neka se osobito ugle-

Sv. Ana, majka bl. Djevice Marije.

daju roditelji, od kojih Bog dragi traži kakvu veliku žrtvu, kada im na primjer koje dijete zove u sjemenište ili u samostan, kada im koje miljenje njihovo oboli ili ga Bog čak k sebi pozove. On je Gospodar, njegovi smo svi; i kad on što zatraži, tko bi mu smio uskratiti?

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati panim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svemu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uređi u ništu, a dragovoljni mладари upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Povratila se braća na domaće ognjište.

Hrvatska. — Poslije smrти majčine ostasmo nas tri brata: ja najstariji u gimnaziji još, a srednji sa najmlađim kod kuće. Najednom se razbježasmo na

sve strane, roditeljsko ognjište ostade nam pusto, a starinski dom razvaljen.

Već 13 godina ne vidjeh najmlađeg brata, a 17 godina srednjega — pobabriše se! Poslije svršenih nauka po-

hodio bili kakakda razvaljeno ognjište, djedovinu svoju. Srce me peklo, kad gledah razvaljeno kamenje naše starijske kuće i pusto, neobjelano ono zemljište. O kako je tužno gledati razvaljenu koljevku djedova svojih, a još teže pomicati, da će one razvaline umaknuti pod dračem i izčernuti ono mjesto, gdje su prvi traci svjetla Božjega, obasiali čovjeka i njegovu dušu!

Uticah se molitvom duže vremena Bogu, da mi povrati braču na domište staro, pa da obnove ognjište djedova svojih. Propitkivao sam amo tamo, ne bi li začno za horavak barem od jednoga brata, pa ni to! Uticah se dalje neprestano molitvom Bogu, a naročito sveću-imenjaku jednoga brata i Presv. Srcu Isusovu. Pa gle! Pred mjesec dana piše mi: »Došao ti brat najmladi,« a zamalo po tom: »Došao ti i drugi brat Tko veseliji od mene! Zahvalim se molitvom Bogu i pisah po najmladeg brata. Dode. Razgovorim se s njime i vidim — makar da se pobario — (pronavaljao) da mu je srce još dobro i ne-pokoren, i da se Bogu rado molit. Objeća mi, da je čvrsto nakano ostati u svom kraju do proljeća, da će kuću graditi; živjeti odsele mirnim životom. Odosmo potom u crkvu i zahvalismo se Bogu* *koji vrati, što je izgubljeno*.

Užasne боли.

Hrvatska. — Imala sam, piše nam jedna gospoda, veliko trganje i otecene ruke, da se nijesam mogla sama ni obući a kamo li što raditi. Potrošila sam mnogo novaca na vraćanje i na toplice, a meni sve gore. Napokon se vruće zagovorim Presv. Srcu Isusovu i Majci Božjoj Lurdskoj i meni brzo krenulo na bolje, pa sada mogu opet obavljati sve kućne poslove. U zahvalu šaljem 3 K Svetištu Srcu Isusova.

Svemogući Liječnik.

Dalmacija. — Već od rane dobi moja me je majka učila na osobiti način da se molim Presvetom Srcu Isusovu. Ja sam ovaj lijepi običaj ljubio i gdje god mogao i vršio. Otišavši u vojsku, a potom u oružništvo, koja je služba punih 26 godina trajala, nešto uslijed ovih teških i odgovornih služba, nešto uslijed valova mladosti i nehaja, ponešto sam se studio od ovog lijepog i po dušu i po tјelu korisnog običaja; ali sam se ipak, ako i rijetko, preporučavao Presvetom Srcu Isusovu, te sam za sve ovo dugo vrijeme, naime sve do svoje 48. godine uvijek ostao potpuno zdrav i jak. Uvj-

ren sam, da me je jedino Presveto Srce Isusovo očuvalo. — Na svršetku godine 1910. spopadne me teška, baš smrtonosna bolest. I u ovoj teškoj bolesti zazovem Presveto Srce Isusovo u pomoć običavši, da će se na njegovu slavu zahvaliti u Glasniku. Od onog časa pa sve do danas osjećam, da mi se zdravlje sve to više učvršćuje; a nadodati mi je i to, da je poslije moje vruće preporuke Presvetom Srcu Isusovu i prečistoj Djevici Mariji moj liječnik otkrio posve drugu bolest, pa me prema tome i sa svim drugačije stao liječiti. I to ja moram nedvojbeno pripisati osobitoj volji i pomoći Presv. Srcu Isusovu. Zato zahvaljujem predobrom Srcu Isusovu kao sve-mogućem Liječniku i prečistoj Djevici Mariji na ovome osobitom daru.

Očita pomoć Srcu Isusova.

Hrvatska. — Lanjske mi je godine bila kćer Ivkica teško bolesna. Uz škrlet dobila je upalu bubrega, ukoćenje sije i upalu mozgovih opnica. Liječnici mi izjavili, da bi bilo pravo čudo, kad bi mi dijete ozdravilo, jer od 100 takih slučajeva ne ostaje jedno dijete na životu. Kamo sada? Ima nebeski liječnik, pomislim i preporučim malu Presv. Srcu Isusovu i preč. Srcu Marijinu. Dva su to Sreca, koja suše suze tužnim, vidaju rane bolnim, čuju molbe potrebnih te pomažu nevoljnim. I gle, za kratko vrijeme ozdravi dijete sasvim.

Ozdravila 7-godišnja bolesnica.

Hrvatska. — Bolovala sam sedam godina od uloga (reumatizma), a najviše u nogama. Tako su moji najmlađi dani, kada sam svršila škole, prošli u najvećoj žalosti, jer ni odkud nikakve pomoći nije bilo, niti je ikakav lijek pomagao. Videći, kako mi je išlo uvjek na gore, da se nije znalo, da li je ljeti ili zima, uvjek se bol umnožavala, i do toga sam došla, da sam već jedva hodila; podem opet k liječniku, a on mi preporuči kupke. Sjetih se Presvetog Srcu Isusova čitajući mnoge zahvalnice; i počnem za svojom majkom veliku devetnicu, tako da smo svakog prvog petka postile o kruhu i vodi, i obećam, ako ozdravim, da će se javno zahvaliti u Glasniku i da će Glasnik držati dok budem živa. I još sam se utekla vrućim molitvama Majci Božjoj čudotvornoj u Molvama, i evo zadobila opet prijašnje zdravlje. Zato kličem iz dubine srca svoga: vječna da je hvala i slava Presvetom Srcu Isusovu i Prečistom Srcu Marijino!

Sadržaj: Ranjeni, zarobljeni i postradali u ratu 145. — Pohod Marijine (nj.). Rusi hoće sve da poruše. Arapska priča 147. — Srce Marijino ogledalo cistoće 148. — Zagrebačku procesiju k Majci Božjoj ispod Kamenitih vrata 150. — Srcu Isusovu, žatore Višnjeva 152. — Rana misa 155. — Slike iz života Isusova 156. — Stalež svećenički — najuzvišeniji stalež 158. — Život bl. Margarete Alatok 161. — Vjerski duh u kongregaciji 163. — Sveti Alojzije — uzor zborniku 164. — Narode, uči se rado i urednostil 166. — Sv. Ana, Zahvalnice 167.

Broj 8.

KOLOVOZ 1915.

Tečaj XXIV.

Obraćenje protestanata.

Opća nakana molitava i dobrih djela u kolovozu,
blagoslovljena od sv. Oca pape.

La posljednjoj večeri moljaše se Gospodin Isus Ocu svome nebeskome za apostole i za sve, koji će na njihovu riječ uzvjerovati u njega, da svi budu jedno, kao što je on jedno s Ocem svojim nebeskim (Ivan, 17, 20 i 21). On je došao na svijet, da sve ljude otkupi i spasi, da ih sve okupi u jednoj i jedino spasonosnoj Crkvi svojoj, Crkvi katoličkoj. Ali onaj stari zavidnik sreće ljudske i onaj ubojica roda ljudskoga od početka — Sotona — stade sijati već za živih apostola sieme razdora i sjeme krivovjerstva među kršćanima.

I podje mu za rukom prouzročiti velike smutnje u Crkvi, osobito velikim istočnim raskolom i velikim zapadnim krivovjerstvom — protestantizmom. U kratko vrijeme odmetnuše se od Crkve čitave pokrajine, čitava carstva, cijeli narodi. Još i danas pripadaju protestantizmu u velikoj svojoj većini Nijemci i Englezi, te njima srodni narodi Danske, Švedske, Norveške i prostrane Amerike.

Ocjepivši se od Crkve, izgubiše protestanti pravu vjeru, izgubiše nepogrješivo crkveno učiteljstvo, izgubiše svete sakramente tako, te danas mnoge njihove sljedbe nijesu više niti kršćanske. Mnogo ih naime danas ne vjeruje više ni u božanstvo Isusovo, ne priznavaju sakramenta svetoga krštenja: što im onda još preostaje od kršćanstva, kako li bi se mogli još zвати kršćanima?

Sve se više i više drže onoga načela: »Ništa nije istinito, i sve je slobodno!« Prema tomu načelu nije istina, da ima Bog, pa ga oni doista već i niječu; nije istina, da ima prekogrobni život i vječna pravda, pa to oni već i s propovijedaonica počimlju naučavati. Ako pak nema Boga, nema ni zapovijedi Božjih; ako pak nema zapovijedi Božjih, nema ni drugih, jer tada prestaje svaka istina, svaka pravica, svaka čudorednost.

»Sve je slobodno!«: dakle i sila i otimačina i nepravda svake ruke, i gazonje svega, što smo dojako smatrali naravskim i Božan-

skim zakonom! . . . Kamo to vodi? Do posvemašnjeg poganstva. I doista, već podižu hramove poganskim bogovima, već ne daju svoju djecu krstiti — poživinčuju se sve to više.

Tako je protestantizam sav u rasulu; izgubivši pravu vjeru, gubi malo po malo svaku vjeru, i prelazi u potpuno bezvjersvo i posvemašnju bezbožnost. To je grana, odsječena od svoga stabla; loza je to, odrezana od čokota svoga. A šteta, vječna šteta! Ti narodi, što prigriši protestantizam, obdareni su od Boga rijetkim naravnim sposobnostima; kako bi mogli proslaviti Crkvu Božju, da su joj ostali vjerni! Svi se dive danas u ovom svjetskom ratu žilavosti, radinosti, ustrajnosti i spremi Njemačkog saveznika našeg; a ne možemo zanijekati rijetki dar vladanja, izuma, trgovine Englezima, spretnost, praktičnost, smionost, darežljivost Amerikancima. Koliko bi ovi narodi koristili Božjoj stvari i čovječanstvu, da ih prožimlju načela Crkve katoličke, a ne ono njihovo: »Ništa nije istinito — sve je slobodno?«

Molimo se stoga u ovom mjesecu vruće Bogu, da ih on svojom milošću prosvijeti i na pravi put privede. Pravoga katolika ne će pri tom smetati ni krvavi ovaj rat ni sve nepravde, što ih neki od tih protestantskih naroda nanješe i nanose čovječanstvu svojom pohlepom, svojom sebičnošću, slavohlepljem, silom i otimačinom svojom. Sto je tko više zalutao, to je više našega smilovanja vrijedan.

Molitva može više, nego što mi mislimo. Kad je glasoviti engleski učenjak, a kasnije kardinal katoličke Crkve Newman stao kolebatи u svojoj protestantskoj vjeri, pobojaše se za njega njegovi istovjerci, da će ih ostaviti, ponajviše zato, jer su katolici puno molili za njegovo obraćenje. I doista te su molitve postigle svoju svrhu. — Jedan propovjednik ganu svoje slušatelje do suza i prouzrokoval pravi preokret u srcima njihovim; on je mislio, da je to plod njegove govorničke vještine; a u istinu to je bio plod molitve one priproste ženice, koja je crkvu mela i čistila . . .

Da molitva bude uspješnija valja s njome spojiti i kakvu žrtvu. Imamo ih sada na pretek; treba samo da se njima znademo dobro okoristiti. Neki povjesničar reče, da su tri poglavita uzroka bila, koja su prouzročila toliki otpad od Crkve na Zapadu: slavohlepnost, lakovost i mekoputnost. I doista, slavohlepnost tadanjih vladara bijaše uzrok, da su prekinuli sve sveze s Rimom; njihova lakovost nagnala ih je, da su ispružili svetogrđne ruke svoje za crkvenim dobrima; a njihova mekoputnost razriješila je svetogrđno nerazrešivost katoličkoga braka, i tako počela redom rušiti sve sakramente i druge vjerske istine.

Klin se klinom izbjija. Ovim opačinama suprotstavimo mi protivne kreposti: poniznost, duh siromaštva i kršćansku samozataju, te sve to prikažimo Bogu za obraćenje ovih nesretnika, što danas lutaju kao ovce bez pastira. K tomu primajmo često na ovu nakanu svetu pričest, po kojoj postajemo svi jedno duhovno tijelo Isusovo, kako to lijepo ističe veliki apostol naroda sv. Pavao (I. Kor. 10, 17). Sjedinjujmo se što uže s Isusom, od koga su protestanti otpali, te svojim primjerom povedimo i druge za sobom. Tako će ojačati Crkva, tako će još više porasti životna snaga njezina; a što Crkva posjeduje više u sebi te životne snage, to više privlači k sebi one, koji su se odalečili od nje.

E. S. D. I.

Presveto Srce Isusovo.

Sve ga kršćanske duše poznaju; ali kolike ga poznaju, kako treba? O kad bi ga sve dobro poznavale! Tadžbi bio strah Božji življ i moćniji, a isčeznule bi sasvim neke bojazni, koje nikako ne dolikuju pravomu kršćaninu.

Kad je Isus blaženoj Margareti Alakok pokazao svoje Srce, reče joj ove znamenite riječi: »Evo Srca, koje je toliko ljudi ljubilo!« To su riječi, kojih bi se svikolici morali spomenuti, kad čitaju sv. Evandelje, kad razmatraju vječne istine, kad misle na pravednost Božju.

Dakle ako koja duša padne po nesreći u težki grijeh, neka ne kasni pristupiti k sakramenu pokore, a pri tome neka misli na ovo presveto Srce, koje ljudi toliko ljubi. Ako je dušu pomisao na strašni i pravedni sud Božji prestravila, ako zdvaja o milosrdju Božjem: neka pomisli na Krista i na njegovo premilosrdno Srce, koje ljudi toliko ljubi. — Ako ju obuzme strah od nagle i nepripravne smrti: neka se opet sjeti predobroga Srca Isusova i njegove ljubavi naprama ljudima. — Ako joj dode na pamet nezahvalnost, kojom je u prošlosti vrijeđala dobrotu Božju: neka joj dođe na pamet i presveto Srce Isusovo, koje toliko ljudi ljubi. Ako ju nepouzdanje u Božju milost obuhvati, ako misli, da se ne može obratiti, ili da ne može ustrajati u dobru: neka se sjeti Srca Isusova — onoga Srca, koje toliko ljudi ljubi.

Ako... ali dosta je! Bogoljubnost naprama presvetomu Srcu Isusovu ne stoji samo u molitvi, nego poglavito u praktičnoj vjeri u njegovu neizrecivu ljubav naprama ljudima. O kad bi duša kršćanska svaki dan barem kroz kratko vrijeme razmišljala ovu istinu: »Presveto Srce Isusovo me ljubi,« kako bi brzo isčeznuo neopravdani strah, a na njegovo mjesto nastupila sveta odvažnost, koja bi pospješila napredak u kreposti i kršćanskoj savršenosti!

Kao što se zabacuje svaki nauk, koji se protivi sv. Evandelju, tako valja postupati i sa svakom riječi, misli ili načelom, koje se ne sudara s riječju Isusovom: »Evo Srca, koje je toliko ljudi ljubilo!«

Nije bez razloga što bivši i sadašnji Janzeniste vode ogorčeni i neprestani boj proti pobožnosti k Presvetom Srcu Isusovu. Znadu oni, da onaj, koji je jednput upoznao Presveto Srce, ne može, a da ga žarko, vruće ne obljubi; a ako ga je jednom svim srcem obljubio, osugurao si je vječno spasenje.

August.

Poruka jednog ranjenika.

Piše nam jedan ranjenik iz Budimpešte: »Velečasni, dajte Vi preko Glasnika, kad ja ne mogu, upozorite tolike nemarne i nehajne kršćane kod kuće, da se bolje okorište blagodatima svete vjere i Crkve te marljivo polaze službu Božju, primaju svete sakramente, slušaju riječ Božju. Kako mi, vojnici, znademo to sada cijeniti, kada po više mjeseci dan i noć nosimo glavu u torbi, a nemamo prištice, da si dušu izlijemo pred Bogom! Evo ovdje, u ovoj peštanjskoj bolnici, dolazi svećenik svake druge subote pa propovijeda madžarski i njemački, a mi siromasi Hrvati ne čusmo dugo ni riječi utjehe u svom jeziku. Sad je taj dobri svećenik naučio hrvatski moliti Odenaš, Zdravo Marijo i Slava Ocu, pa to moli s nama; i da vidite, kako smo sretni, da i toliko od njega čujemo! O kako se vjerski nehaj teško osvećuje! Sada, kad vjerske utjehe najviše trebamo, sad je nemamo, jer ju nijesmo htjeli primati onda, kad smo je mogli! Da bi je barem svi, koji su ostali kod kuće, bolje cijenili!«

Leon XIII. i česta pričest.

Culo se je nažalost već više puta, kako mlaki i mlitavi katolici, da ispričaju svoj nemar i nehaj, kažu: »Čestu je pričest uveo Pijo X., a kada dode drugi papa, ostat će sve pri starom.« Tko ovako govori, očito gleda u papi pukog čovjeka, a ne Namjesnika Kristova, koga u upravi Crkve vodi Duh Sveti. Tako i ona tvrdnja, da je česta pričest, na koju danas svećenstvo potiče vjerni svoj puk, nečuvena novotarija, radi koje su neki neupućeni svoga duhovnoga pastira čak i biskupu tužili, tako, velim, i ta tvrdnja odaje samo veliko neznanje i neupućenost. Poznata je naime glasovita okružnica Leona XIII. »O Euharistiji«, koja počinje s rjecima: »Mirae caritatis«, a i ovaj list, što ga je blagopokojni papa upravio na Coubeta, kad mu je ovaj prikazao svoju knjigu, koja raspravlja o čestoj pričesti, zaslzuje, da se ovdje spomene. Leo XIII. odgovori piscu:

»U današnjem vrijeme i u današnjim prilikama opažaju sve dobre i pobožne duše s velikom boli u srcu, kako sve više ponestaje kod velikog broja ljudi vjerske gorljivosti i stare čudorednosti.

Ako se potraži uzrok tomu zlu, naći će se u tom, što je kod većine ljudi ljubav prema euharističkoj gozbi ohladnjela, a kod mnogih upravo sasvim ugasla. Na to se tužio već Apostol pišući Korinčanima: »Zato je među vama mnogo bolesnih i slabih i zato mnogi umiru.« Nije se tomu ni čuditi: samo onaj može, da savjesno ispunja kršćanske svoje dužnosti, koji je Krista obukao; a Krist se oblači, kad se često sjeda za euharistički stol. Po čestoj pričesti ostaje Krist doista u nama i mi u njemu. Ko dakle nastoji, da ojača vjeru i popravi čudorede, pravo radi, kad si uzme za zadaću, da potiče katolike, da se što češće približuju k stolu Gospodnjem; što tko češće pristupa, to obilatije plodove svetosti ubire.

Budući dakle i Ti, predragi sine, marljivo oko toga nastojiš te svoje govore o tom predmetu na novo izdaješ, to te Mi svojski sokolimo u Tvom naumu i u Twojoi revnosti, te želimo od svega srca, da se što više katolika privikne na nedjeljnu pričest...«

Dano u Rimu kod sv. Petra, dana 10. siječnja 1900., dvadeset i druge godine Našega pontifikata. — Lon XIII., papa.

Ovo pismo sadržaje tri velike istine, koje valja malo izblize promotriti.

1. Razlog, zašto danas sve više ponestaje vjere, jest zanemarivanje sv. pričesti. Sasvim naravno! Tko se pričešće, oblači Krista, koji je svijetlo svijeta i vrelo svega vrhunaravnoga; takav ostaje u Kristu, a Krist u njemu. Tko se pak tudi od pričesti, tudi se od Krista, suši se poput loze, od čokota odsječene. Zato mora nužno smalaksati vjera, kad smalakše gorljivost u primanju Euharistije.

»I povijest svjedoči,« piše Leo XIII. u okružnici »Mirae caritatis«, »da je kršćanski život u ono doba najviše cvao, kad se presv. pričest najčešće primala. Naprotiv, kad su ljudi stali zanemarivati blagovanje kruha nebeskoga, te ga gotovo prezreli, tad je malo pomalo slabila i živahnost duha kršćanskoga. Da toga ne ponestane sasvim, mudro je naredio papa Inocent III. na

saboru Lateranskom, da se svaki vjernik mora barem o Uskrsu pričestiti. Takav je zakon dakako izdan vrlo nerado i označuje samo ono, što je za spas neophodno nužno.« Da su se katolici u srednjem vijeku češće pričešćivali, ne bi bilo ni jansenizma, a valjda ni današnje nevjere u svijetu, barem ne u tolikoj mjeri.

2. Bez razmjerno česte pričesti ne može se provoditi pravi kršćanski život. Mnogi dakako misle, da je dosta, ako se čovjek pričesti jedampot u godini. Ali ne zaboravimo, da je Euharistija hrana duše, a hranu valja uzimati često. Ded, neka tko pokuša te se najede na Uskrs, a onda neka čeka do drugoga, da vidimo gdje će mu kosti biti do drugoga Uskrsa! A ti kukavna duša, ti čekaj do drugoga Uskrsa! Ti se ne smiješ za to vrijeme ni razboljeti ni oslabiti, a kamo li umrijeti! Koliko je takvih duša, koje mogu ovakav užasan post izdržati? Neka je malo ogledaju oni, koji doista sa svojom dušom ovako okrutno postupaju.

Sveta je pričest i lijek; a lijek, što se uzima veoma rijetko, možda samo jedampot u godini, ne djeluje nimalo. »Ali kad se Crkva zadovoljava samo s uskrsnom pričešću, što hoćete onda vi novotarići, zar ćeće vi biti veći od Crkve?« Polagano, brate moj, polagan! Tko to sačinjava »Crkvu«? Zar nije to u prvom redu Namjesnik Isusov? I ti se nega usuđuješ zvali »novotarom«? Zar ne govorimo baš o Leonu XIII.? Zar je i on bio novotar? Zar nije Glasnik već spominjao i Piju IX.? Zar je i on novotar? A tako bismo mogli navesti svu silu papa, koji su upravo tako o čestoj i svagdanjoj pričesti sudili, kao i Pijo X. Čitatje knjižicu: »O čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti, hrvatskom katoličkom puku« na strani 16. do 26. pa ćeće vidjeti, da tu o kakvoj novotariji nema ni govora. Crkva se, kažu, zadovoljava s uskrsnom pričešću. Ni to baš nije potpuna istina, kako to najbolje svjedoče malo prije navedene riječi Leona XIII. Crkva traži uskrsnu pričest kao ono najmanje, što katolik mora da učini, ako se hoće još zvati katolikom; ali Crkva izrijekom kaže: »najmanje jedampot! Nemojte prijeći preko onoga »najmanje!« Danas, kraj ovako velike iskvarenosti u svijetu, uskrsna je pričest kao kap vode spuštena na kuću, što je sva u plamenu. Češće, češće!

3. Tko hoće danas, da pomogne Crkvi i čovjekanstvu, treba prije svega da širi čestu pričest. Tu je istu misao izrekao veliki papa Leo XIII. već prije u pomenutoj okružnici: »Prije svega valja nastojati, da običaj česte pričesti kod kršćanskih naroda opet oživi i da se raširi. Na to nas nuka običaj stare Crkve, kako smo to već prije spomenuli, na to nas potiču naredbe sabora, nauk sv. Otaca i svetih muževa u svim stoljećima. Kao što treba tijelo tako treba i duša hrane, a najizvrsnija hrana pruža nam se upravo u presv. Sakramantu.« Na koncu te okružnice kaže papa: »Najveći zadatak imadu svećenici, jer je njima Krist dao vlast nad presvetim tijelom i nad presvetom krvljom svojom. Za tu preveliku odliku ne mogu mu se oni bolje zahvaliti nego ako s svim silama porade oko toga, da mu pribave štovanje u presv. Sakramantu, da se odazovu vratio želi Srca njegova te pozivaju i privlažaju ljudi k ovom izvoru spaša.« E.S.D.I.

Srce Isusovo, kućo Božja i vrata nebeska!

Prva knjiga Mojzijeva pripovijeda nam, kako je Jakov patriarka pošao iz doma očinskoga u daleku zemlju ispred srdiće brata si Esava. Esav je odlučio da će ga ubiti, jer je ugrabio ispred njega prvorodenčki blagoslov.

Kad ga na putu stigla noć, uze si kamen pod glavu i zaspri. U snu mu se ukaže veličanstven prizor: Vidio je ljestve od zemlje do na nebo, i kako se andeli Božji po njima penju i silaze, a gore stoji Gospodin govoreći: »Ja sam Bog Abrahamov i Isakov i Jakobov; tu zemlju na kojoj spavaš, tebi ću dati i potomstvu tvojemu. I potomstva će tvojega biti kao praha na zemlji: i blagoslovit će se u tebi i u potomstvu tvojem svi narodi na zemlji. I bit ću čuvat tvoj, kamogod podješ« (1. Mojz. 28, 13—15).

Kad se probudi Jakov, reče: »Kako je strašno mjesto ovo! Ovdje je doista kuća Božja i vrata nebeska« (1. Mojz. 28, 17). Ovu zadnju izreku iz prve knjige Mojzijeve uporavlja Crkva na Presv. Srce Isusovo.

U petoj pohvali litanija Presv. Srca Isusova govorili smo o Srcu Isusovu kao hramu, kući Božjoj, stoga ćemo sada promotriti samo zašto se Presv. Srce Isusovo zove:

Vrata nebeska.

Krist Gospodin sám je nazvao sebe: vrata: »Ja sam vrata. Ako tko kroz mene uđe, spasti će se« (Iv. 10, 9). — Grijeh našega praoča protjerao nas je iz naše prave domovine, a oteo nam je pravo i na nebesku domovinu, što je Bog u prvom čovjeku po milosti posvećujućoj svim ljudima dao. Nikad više raja ne bismo vidjeli, da nam se Bog nije smilovao! Znamo, kako se je to dogodilo. Sin je Božji iz neizmjerne ljubavi prema nama ponudio Ocu svome nebeskomu, da će mu naš dug isplatići i da će nam opet pribaviti veliko pravo na izgubljeno kraljevstvo nebesko.

Neizmjerna ljubav Isusova dakle jesu ona prava vrata, kroz koja čovjek može u nebo.

Svi čitatelji »Glasnika Presv. Srca Isusova« znaju, da se ovom riječju: »Srce Isusovo« ima razumijevati osobito ljubav Isusova; ljubav Božanska i čovječanska Spasiteljeva, predstavljena u njegovom pravom i tjelesnom Srcu, kao u pravoj i najkrasnijoj slici ili znaku Božansko-čovječje ljubavi njegove. Dakle u pravom pravcatom značenju je Presv. Srce Isusovo »vrata nebeska«. Kroz ova su vrata unišli svi pravednici, koji su u nebu; kroz ova vrata jedino mogu se nadati svi, koji su do sada živjeli i koji će još živjeti na zemlji, da će biti pripušteni u krasan raj. Drugih vrata nema!

Ali Presv. Srce Spasiteljevo je i u drugom značenju vrata nebeska — u

Poniznosti.

Bez milosti Božje nitko se ne može spasti; da, Bog samo poniznima daje svoju milost, dok se oholima opire, kako nas uči sv. Petar apostol. Kad nam je Krist Gospodin poniznost preporučio, uputio nas je na svoje Presv. Srce. »Učite se od mene, jer sam krotak i ponizan srcem.« (Mat. 11, 29.) Praizvor i uzor najsavršeniji poniz-

nosti jest Božansko Srce Isusovo. To su vrata, kroz koja se ulazi u raj. Zato je Isus rekao, da je oholim bogatašima teže unići u raj, nego devi kroz usku vrata poput iglenog uha.

Kad je poniznost tako potrebna, da se bez nje ne ulazi u raj, moram nešto reći o poniznosti, i to više, što mnogi krivo shvaćaju poniznost.

Sv. Ignacije najrazumljivije tumači što je poniznost. On veli, da je prvi i za spasenje svakomu potrebnii stupanj poniznosti, kad je čovjek tako razpoložen, te je pripravan prije sve izgubiti, pa i sam život, nego zapovijed Božju u većoj mjeri prestupiti. Drugim riječima, da smo pripravni prije umrijeti, nego smrtno sagriješiti.

Ali gdje je tu poniznost? Kad o poniznosti govorimo, uvijek si predstavljamo, da se nekomu podvrgavamo, da držimo drugoga za višjega, a sebe za nižega. To je sasvim dobro, istinito shvaćanje poniznosti. Tako to razumijeva i sv. Ignacije, kad veli: da je na prvom stupnju poniznosti onaj, koji ništo neće, da učini smrtnoga grijeha, jer takav se podvrgava zapovijedima Božjim, to jest volji Božjoj ili Bogu samom. I to tako čvrsto drži Boga za svoga Gospodara, a sebe za slugu Božjeg, da prije hoće umrijeti, nego da se u velikoj stvari usprotivi svom Gospodaru. Nije li to prekrasna poniznost za stvor Božji, kakav je čovjek? Nije li to neophodno potrebno, da se spasimo? A evo to nas uči, to nam krasno predstavlja Presv. Srce Isusovo! Zato Srce Spasiteljevo zovemo »vrata nebeska«!

Presv. Srce Isusovo nas zorno uči svojim cijelim životom, kako nam treba

Mnogo trpjeti,

da uđemo u nebo. I zbog ovoga je razloga Srce Isusovo vrata nebeska.

Sv. Pavao kad je poučavao kršćane, kako moraju prema nauci Kristovoj živjeti, reče im: »Da kroz mnoge nevolje valja ući u kra-

Ovo je tijelo moje!

ljevstvo Božje. (Djel. 14, 21.) Tako sokoli i sv. Petar kršćane: »Krist je trpio za nas; ostavio vam primjer, da slijedite stope njegove« (1. Petr. 2, 24). Na koji drugi način i ne možemo biti pravi kršćani, ako ne ćemo, da nosimo križ za Isusom, to jest, ako ne ćemo da trpimo. »Ako tko hoće za mnom, da ide — reče Isus — neka se odrekne samoga sebe i neka uzme križ svoj, i neka ide zamnom« (Mat. 16, 24). Svako srce kršćansko mora se procistiti u vatri kušnje, patnje i nevolje prije nego što uđe u slavu Božju.

Kako je Presv. Srce Isusovo u svim krepostima, tako je u trpni, patnji i u svakoj gorkosti naš najuzvišeniji uzor. Pravi je div Krist Gospodin u svakoj muci i gorkosti. Dosta je, da se sjetimo njegove muke i smrti, i moramo se diviti dovre još nikada neviđenom i nečuvenom trpljenju. Koliku žalost pretrpi u maslinskem vrtu! Kakve udarce i boli u strašnom bičevanju! Kako duboko poniženje kod krunisanja trnovom krunom! Tri puta se sruši pod teretom križa, noseći ga na Kalvariju! Sve muke duše i tijela u najvećoj mjeri podnosi je kroz tri puna sata razapet na križu!

A što je rekao učenicima svojim pošto je uskrsnuo? »O bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega, što govorise proroci! Nije li trebalo, da Krist to pretrpi i tako da uđe u slavu svoju?« (Luk. 24, 25, 26.) Tako i mi ne ćemo da razumijemo, da se u nebo ne može, van samo kroz zasluge i primjer Isusov, a to je patnja.

Presv. Srce Isusovo nije samo naš uzor za trpljenje, nego i jedina pomoć, da ne malakšemo, da po njegovu uzoru sve do kraja ustrajemo. — A zato obećaje Spasitelj svima najizdašniju pomoć, osobito koji to traže u Božanskom Srcu njegovu.

Bl. Margaretra govori, da joj Isus više puta reče: »Ovo ljubezno Srce neizmjerno želi, da ga stvorovi njegovi spoznaju i ljube; ono hoće u njima stalno da gospoduje, kako bi im podalo sve, što oni trebaju, jer je izvor svega dobra. No zato hoće, da se sasma pouzdano k njemu obratimo.«

Eto nam, kršćani, vrata u nebo! Može li biti što milije od Srca Božjega, što vjernije od Srca Spasiteljeva, što utješljivije od Sreća, koje je sama ljubav i silna želja, da nam pomogne u našim nevoljanu? »Ali on hoće, da se posve i u svem k njemu obratim!« Ponovljaj stoga često i pun pouzdanja: »Srce Isusovo, kućo Božja i vrata nebeska, smiluj nam se!«

M. K. D. I.

Stogodišnjica Makarske kuge.

Nazad sto godina harala je ovdje strahovita kuga, koja je za tri mjeseca svalila u grob 555 žitelja i uništila sasvim 42 obitelji. Tada je Makarska učinila zavjet sa Presvetim Srcem Isusovim; a ove godine, prigodom stogodišnjice toga događaja, obnovismo tu posvetu naših otaca na dostojan način. U tu svrhu stvorilo je općinsko vijeće vrlo lijepi zaključak, od kojih samo da nekoje spomenem: Ovogodišnji blagdan Sreća Isusova ima se što svečanije proslavit ne samo u gradu već i u okolici, kao u vrgorskom, neretvanskom i imotskom kraju. Cijelo općinsko zastupstvo pristupit će na blagdan k sv. prilesti, prisustvovati u potpunom broju svečanoj biskupskoj misi i procesiji. Općina će nabaviti u stolnoj crkvi oltar Sreća Isusova, i t. d. Grad je bio svečano iskićen, osobito za vrijeme sjajne procesije. U ophodu se nosila slika Sreća Isusova, pred kojom je izmolio prvi općinski prsjednik gosp. S. Matulović u ime grada posvetu Srcu Isusovu moljeći ga, da i u današnjim teškim vremenima poštedi grad od svake nevolje, navlastito od kuge. Tada je presv. gosp. biskup Carić izrekao ganutljivo slovo. Potom je podijeljen u crkvi narodu blagoslov s presv. Otajstvom. **Makaranin.**

Veronika pruža Isusu rubac.

Proslava blagdana Srca Isusova u Zagrebu.

Ove se godine proslavio blagdan Srca Isusova posvuda pa i u Zagrebu kao nikada prije. Mnogo su tome doprinijele teške ratne prilike i općenita nevolja, koja nas skrušene nuka, da si potražimo pomoći na pravom izvoru: u Presv. Srcu Isusovu. Središte proslave bijase Svetište Srca Isusova. Cijelih osam dana prije — od nedjelje do nedjelje — bila svaki dan propovijed i večernjica. Uoči samoga blagdana osvanula crkva u najsvećanijem rahu: iznutra sva ukrašena, što naravnim, što umjetnim vijencima — do 600 metara! — glavni oltar Srca Isusova sav u cvijeću i raskošnoj električnoj rasvjeti; isto tako lijepo bijaše iskićen sav portal crkve zelenim vijencima, kojih bijaše oko 160 metara. U sredini portala, povrh glavnog ulaza stajao je veliki kip Srca Isusova pred grimiznom pozadinom; u pobočnim prozorima pokraj kipa dvije goleme slike: križ u oblaci s mukokazom i veliki kalež s hostijom, iz koje se odbijaju sjajni zlatni traci. Povrh pokrajnih vrata, a ispod spomenutih slika bijahu smještene dvije druge slike: Isus pred Pilatom i posljednja vecera. Sve nam ovo dozivalo u pamet poglavita dobročinstva Božanskoga Srca Isusova: pregorku muku i smrt njegovu, kojom nas je otkupio, te presv. oltarski Sakramenat, kojim podržaje u nama plodove svetoga otkupljenja. Povrh kipa Srca Isusova čitao se natpis od zelenila sastavljen: »Srce Isusovo, u te se ufamo!«

Na sam blagdan bijaše u crkvi Srca Isusova cijeli dan izloženo presveto Otajstvo na klanjanje. Kongregacije, što imadu svoje sjelo pokraj Svetišta, mijenjahu se redom pred Presvetim, a tako i djevojice u bijlini, što su ih kongreganistice sabrale i nadzirale, ispovaljedi i pričesti bijaše onih dana na hiljadu.

Međutim je preuzišeni gospodin nadbiskup, dr. Antun Bauer, posebnim proglašom oglasio zagrepčanima, da će u nedjelju, die 13. lipnja, povesti veliku procesiju iz prvostolne crkve u Svetište Srca Isusova. Pozivu se održavala u prvom redu svakokliku ovdasnika katolička društva, navlastito brojne Marijine kongregacije, a i neka druga društva, koja se priključiše procesiji sa svojim znakovima i barjacima. Red u procesiji podržavale su uz pripomoć trojice svećenika kongregacije građana i radnika, a bijahu im izdašno na ruku i redarstvo te dobrovojni zagrebački zbor. Tako se mogla krasno razviti procesija, kakve po jednodušnom sudu sviju grad Zagreb valjda još nikada doživio nije. Jedna redovnica reče, da je već 43 godine u Zagrebu, ali ovako što da nije nikada vidjela. Naroda bijaše toliko, te sve novine u svojim izvještajima priznadoće, da ga nije bilo moguće brojiti. U remetskoj procesiji prisustvovalo je jesenja oko 30.000 duša; ova je bila kud i kamo brojnija i dirljivija. I premda se bilo toliko mnoštvo sleglo, nigdje niješ primijetio nijedne riječi, nigdje viđio ni najmanje smetnje, stiske ili zbrke: sve je bilo prožeto jednim osjećajem, da se time daje Bogu dužno poštovanje, kakvo mu slabi stvorovi samo mogu iskazati. U procesiji se izmjenično pjevalo i molilo; a i oni, koji su po ulicama stajali i čekali procesiju, padahu na koljena i prebirahu krunicu u ruci. Jednom riječi: to bijaše red, to bijaše pobožnost, to bijaše odusevijenje, koje se ne da perom opisati.

Prema proglašu Nj. Preuzišenosti ovom se procesijom imala Božanskomu Srcu iskazati javna počast, ljubav i zahvalnost za sva dobročinstva njegova, pružiti mu javno zadovoljstvu za grijehi svoje i svega svijeta, te mu ponovno preporučiti živu želju srdaca naših: da nas i nadalje milostivo štiti i brani i skoro nam udijeli trajan i pravedan mir. Još spomenu nadbiskup, kako smo se početkom ove godine posvetili »svikolicu: djeca i odrasli, muževi i žene, mladići i starci, oni, koji su doma, i oni, koji su na bojnom polju, biskupi i svećenici — svi vjernici ove metropoliye javno, svečano i neopozivo Presv. Srcu Isusovu u stalnoj nadi, da ćemo ovih teških dana u njemu naći jakost i utjehu, strpljivost i odanost u svetu volju njegovu, da ćemo po njemu doći do konačne pobjede i do časnoga pravednoga mira.« Prema tomu obnovila se pri zaključku procesije u Svetištu Srca Isusova ona posveta Srcu Isusovu od 7. veljače i izmolila molitva sv. Oca pape za mir.

U Zagreb je toga dana pohrillo na hiljadu vjernika iz Vugrovcu, Brdovcu, Kašine, Vrabčiću, Zaprešiću, zatim iz moslavackih župa: Jelenske, Kutine, Osečkova, Ludine, Voloderu; a bijaše naroda i iz Međumurja. Svi su ovi prisustvovali i prekrasnoj procesiji te joj podali osobiti čar. Neposredno pred presvetim Otajstvom stupao je u procesiji prečasnji kaptol, sjemenište, redovnici; aiza presv. Otajstva gradski načelnik, podnačelnik s više činovnika te ostali vjernici.

Srce Isusovo, u te se ufamo! To je bio jednodušni vapaj nebrojenih onih hiljada, što su onih dana polohidle ovo Svetište Srca Isusova; to je i danas jednodušni vapaj sviju nas, koji radi pravedne stvari toliko stradamo. A Srce Isusovo vidi sve kolike nevolje naše i čuje naše vapaje. Srce Isusovo, koje si nas pomagalo do sada: u te se ufamo i u buduće, ti ćeš nas oslobiti od svih neprijatelja, vidljivih i nevidljivih.

Oče, budi volja Tvoja!

„Mamice, naučio sam svoju lekciju: jeli, sad smijem poći u vrt i nabratи svježeg cvijeća, te izmjeniti ovo već povenulo pred kipom Majke Božje?“

„Ne, sinko! Sad ja imam prešnoga posla, a ti moraš ostati kod tvoje sestrice i pripaziti na nju.“

Sinak pogledao tužno kroz prozor kao da hoće pozdraviti mirisavo cvijeće, a onda mu se oko zaustavi na lijepom kipu blažene Gospe, koju je htio razveseliti. Oko mu zapne i na križ, što je pred kipom, i kao da začu molitvu Isusovu na Kalvariji: »Oče, ne moja već tvoja volja budi!« Uzdahne duhoko, ne reče ni riječi već pride k sestrici i stane se s njom zabavljati, dok ga nije majka izmijenila. Kad majka došla, te mu rekla, da sada može slobodno po cvijeće, reče joj, da će rado još ostati kod sestrice, ako ona ima posla; to da mu nije ni malo teško, pače da je sav sretan i veseo.

»A znaš li, sinko, zašto?« zapitati će majka. »To je zato, jer si bolje ugodio i Bogu i Gospu, kad si mene poslušao i svladao svoju volju, nego da si im nabrao sav vrt cvijeća, što ga nijesi ti zasadio ni uzgolio. Budi uvijek tako dobar i uči se svladavati Bogu dragom za ljubavl!«

Bacanje karata.

U broju 6. Glasnika upozorili smo cijenjene štioce, da se čuvaju svakoga praznovjerja, što se osobito u ovo ratno doba na razne načine u narodu pojavljuje. Sad ćemo progovoriti navlastito o jednoj vrsti praznovjerja, koje se danas već posvuda gotovo ubičajilo, a to je gatanje iz karata.

Ne ćemo puno trošiti riječi; spomenut ćemo samo riječi jedne čestite djevojke, koja se dala od jedne takve babe-kartašice, ili ako hoćete ciganke, ili pače gospode - »ciganke« — jer imade i odličnih inače gospoda, koje tjeraju taj ciganski zanat — podučiti o toj njezinoj »umjetnosti«, da poslije uzmognе lagle druge od nje odvraćati. Evo, što ona piše uredništvu: »Boravila sam neko vrijeme u Srijemu i tu se upoznala s jednom »babom vračarom«, premda to nije bila baba već jedna bolja gospoda. Svijet dolazio kao muhe na med; a ona im promiješala karte i gatala tobož budućnost. Ludi svijet silom joj turao novac u ruke, pa što će nego primiti ga, kad su tako nepametni!«

Jednog dana zamolim ju, da mi pokaže tu svoju umjetnost. I ona uze karte, 32 ih na broju, različito islikane. Promiješa ih dva tri puta i stade redati po stolu. Tada mi uze tumačiti, što koja slika znači i kako se imade tumačiti, kada dvije stanovite slike dođu mijesanjem jedna uz drugu. Nasmijale smo se obadvije od srca gledajući, kako se slike čudnovato sastaju i kako se odatle mogu smiješni i upravo ludi zaključci izvesti. Sastanu se n.pr. karte, na kojima su naslikani magarac i smrt; to znači, da će magarac krepati. Čudne mi mudrosti reći ludoj znatiželjnoj ženskoj glavi, da će joj magare — ako ga ima, a to valja oprezno prije isipati — krepati! Pa zar to ona ne zna i bez karata? Ta valja nije baš tako luda, da ne bi znala! Da, ali to joj je rekla vračara! A zaboravlja ograničena ženska glava, da joj враčара nije rekla, kada će joj magare krepati, jer to naprosto ne zna i ne može znati.

Karte se redaju pukim slučajem, a do potrebe, osobito, ako ti je osoba poznata i ako unaprijed znadeš, što ju najviše zanima, mogu se i sasvim samovoljno sastaviti. Sad ne treba drugo nego da čitaš i — što je još važnije — puno toga sama nadodaš, i — eto ti »proročanstva«! Ovako završi moja »učiteljica«.

»Pa zašto vi onda zaluđujete taj narod, kad ni sami ne vjerujete u ono što im govorite?« zapitam je.

»Ne zaluđujem ga ja, nego se zaluđuje on sam. Zašto je tako lud pa hoće da dozna ono, što samo Bog može znati? A kad već pita, moram mu nešto reći! Međutim ja sam dosta oprezna, da ne ustvrdim ništa posve izvjesno i bezuvjetno, već samo tako, da se može i ne može dogoditi. Navlastito nikad ne govorim rado o vremenu, kada se ima nešto dogoditi. Svijet je tako ograničen, da svaki razumije moje riječi onako, kako sám hoće, da mu se dogodi i za vrijeme, u koje sám misli, da bi se moglo što dogoditi. Ako se nikad ne obistini, što mu je rečeno, nasmijat će se i reći, da враćara ništa ne zna. Ali to ga ne će odvratiti, da i drugi puta ne dođe do nje! Ispunili se pak ono, što mu je rečeno; onda će враćaru u zvijezde kovati i svakomu ju preporučivati, jer je njemu tobož pogodila. Da, pogodila je, onako kao što i čorava kokoš kadikad pogodi nači zrno! . . . «

Eto vidite, što do tih враčolija drže te »ciganke« same, a ti da im slijepo vjeruješ i dopuštaš, da ti se u lice rugaju!?

Koliko su zla te nesretne karte prouzrokovale! Koliko su supruga ljuto zavadile, koliko velikih prijateljstva razvrgle, na kolike težke i posve neopravdane sumnje bacile, kolike teško oklevetale! Tko bi mogao nabrojiti sve zle posljedice tih nesretnih karata, a sve radi puste ženske znatiteljnosti! Da si one krune, što si ih dala takvoj »ciganki« na biljegu, pružila čista srca i puna prave kršćanske ljubavi siromaku, ili da si njima koje drugo dobro djelo učinila: koliko bi ti to koristilo i duši i tijelu! A ovako eto sad imać grijeh na duši, nemir u srcu, svadu u kući ili izvan kuće i bezbroj možda drugih nepričika.

Nikad više takvim cigankama na oči! Nikad više ne puštaj ih u svoju kuću! Nikad više ne vjeruj njihovim izmišljotinama i lažima! Tko iskreno štuje Srce Isusovo, taj samo u njega polaže svu svoju nadu, pa mu ono do potrebe izdašno i pomaže. Ali štovati Srce Isusovo, čitati njegov Glasnik i dati si bacati karte: zar može biti žalosnije poruge i pogrde za Srce Isusovo?

Ne bojte se!

N e b o j t e s e, ma kakva vas napast snašla; jer je Bog puno jači od svake i najače, pa vas može od nje oslobođiti.

N e b o j t e s e, ma na kakav križ naišli; jer je Isusov bio puno teži od vašega, a time je i vaš u velike olakšan.

N e b o j t e s e kojekakvih kukavelja, koji hoće da vas odvrate od vaših kršćanskih dužnosti; jer se samo Boga treba bojati i nikoga više.

N e b o j t e s e, što će drugi govoriti o vama, kar se radi o dobroj stvari; jer Bog je onaj, koji će vas suditi, a ne ljudi.

N e b o j t e s e, ako koji put i koju gorku morate čuti; jer je čast nad sve časti: podnijeti nešto za Isusa.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović.

Učitelj poslušnosti.

Jednoć mi Božanski Učitelj radi neke pogreške očitao ovu čitanju: »Znaj, da sam ja svet Učitelj i da u svetosti poučavam. Ja sam čist, pa ne mogu trpjeli ni najmanje ljage; zato treba da se u mojoj prisutnosti ponašaš bezazleno, s pravom i čistom nakanom. Ja ne trpim ni najmanje stramputice. Ja će ti već pokazati, kako me je samo ljubav moja sklonula da ti budem Učitelj i da te po svojoj volji i prema svojim namjerama uzgajam; kako ne mogu trpjeti mlake i lijene duše; te kako, premda tvoje slaboće strpljivo podnosim, nijesam stoga manje pravedan i točan, da kaznim tvoju nevjernost.«

Kraljica neba i zemlje.

Ovo sam često iskusila u svom životu. Moram priznati, da nije propustio ni najmanju pogrešku, koju bi s ma kako neznatnom privolom ili nemarnošću učinila, kojoj ne bi prigovorio i radi koje me ne bi kaznio; premda je to uvijek činio neizrecivo blago i ljubežljivo. Priznajem ipak, da ništa nije bilo teže ni strašnije, nego kad bih vidjela, da se ma najmanje na me ljuti. Sve druge boli, opomene i kazne gube se prema ovoj. Zato bih odmah molila za pokoru, da tako okajem svoje pogreške; jer mu uvijek bijaše mila kazna, koju bih ovršila iz poslušnosti.

Najviše me korio radi slabog počitanja i sabranosti pred presv. Sakramentom, osobito za vrijeme časoslova i razmatranja; zatim radi pomanjkanja prave i čiste nakane i radi isprazne znatiželjnosti. Kako

njegovo bistro i oštra oko vidi i najmanju povredu ljubavi i poniznosti, strogo sve to kazni. Ali nijedna se pogreška ne da isporediti s neposluhom bilo prema poglavarima bilo prema pravilima. I najmanji prigovor redovničke duše spojen s kakvim znakom protivnosti proti poglavarima, njemu je nepodnosiv.

»Varaš se,« reče mi, »ako misliš, da mi možeš omiljeti djelima ili samozatajama, što ih izabireš po svojoj voljici; pri čemu ti je više stalo do toga, da volju svojih glavarica na svoju stranu privučeš, nego li da se svoje volje odrekneš. O znaj, da ja sve to odbacujem kao trule plodove, samovoljom pokvarene, koje mi se kod redovničkih osoba upravo gade. Draže bi mi bilo, da iz poslušnosti malo popustiš svojoj udobnosti, nego da po svojoj volji nagomilaš stroge pokore i postove.«

I doista, kad bih htjela ovršiti kakvu samozataju ili pokoru po svom izboru, bez naredbe njegove ili glavarice, ne bi dopustio ni da mu to djelo prikažem, nego bi me još kaznio jednako strogo kao i za druge pogreške. A te kazne znale bi biti tako oštре, kakve se nalaze samo u čistilištu. Tako bi me čistio, da budem vrijedna uživati njegovu prisutnost, njegova objavljenja i djelovanja; on je činio sve u meni.

Kad sam se jednom bičevala, kako su mi naložili, dok bi izmolio pjesan »Zdravo zvijezdo mora« (»Ave maris stella«), reče mi: »To je bilo za me.« A kad ja nastavih, on će: »To je za davla, što činiš sada!« Ja naravski prestadoh s mjestu. — Drugi put opet bičevala sam se za duše u čistilištu. I eto, u času, kada htjedoh prekoracići dopuštenu mjeru, zaokružiše me ove duše i potužiše se, da udaram po njima. Stoga odluciš radije umrijeti, nego ma najmanje prestupiti granice poslušnosti.

Po tom me učio, kako mi valja činiti pokoru. A to mi ne bijaše težko, jer je u ono vrijeme svu žestinu mojih nevolja i patnja zasladio milom i slatkom ljubavlju svojom. Pače, često sam ga molila, da se natrag povuče, te okušam gorčinu smrtne muke njegove, njegove osamljenosti, smrtne borbe, pogrda i svih drugih muka njegovih. A on mi odgovarao, da moram biti sasvim ravnodušna prema svemu. »Kasnije ćeš,« reče, »spoznati, da sam ja razborit i mudar vod, koji umijem duše, ako se meni sasvim povjere i na se zaborave, rukovoditi bez pogibelji.«

Tajne Presv. Srca Isusova.

Jednom sam se molila pred presv. Sakramentom imajući malo više vremena — moji poslovi malo mi ga daju — i očutjeh, kako me prisutnost Božja sasvim proniknula; i to tako silno, te zaboravih na samu sebe i na mjesto, gdje sam bila; pa se prepustih tome Božanskome duhu i predadoh srce svoje žaru ljubavi njegove. A on mi dopustio dostaugo počivati na svojim presvetim prsim, i otkrio mi čudesnu svoju ljubav i nedokučive tajne presv. Srca svoga, što ih do sada preda mnom skrivao. Sad mi dakle po prvi put otkri Božansko Srce, i to tako očito i tako osjetno, te gledom na učinke, što ih ta milost proizvela u meni, o kakvoj sumnji nema ni govora. Uvijek se naime bojim, da se ne varam u onom, o čem govorim i što se u meni događa. Dogodilo se to, kako mi se čini, ovako:

»Srce moje Božansko,« reče mi, »puno je ljubavi prema ljudima, a prema tebi napose, te ne može već dalje da zadrži u sebi plame te ljubavi goruće, nego mora da se tvojim posredovanjem otkrije, ljudima objavi, te ih dragocjenim blagom, što ga u sebi počhranjuje, obogati. Tebi otkrivam vrijednost toga blaga: ono sadržaje u sebi milosti potrebne za posvećenje i spas, da se čovjek izvuče iz ponora propasti. Tebe sam, prem nevrijednu i neuku, odabrao, da izvedem ovaj veliki naum, neka se to bolje vidi, da je to sve djelo moje.«

Iza tih riječi zaiska moje srce. Zamolih ga ponizno, neka ga sam uzme; što on i učini, te ga uroni u svoje poklona vrijedno Srce, u kojem se moje srce pričini maleno poput sićušna praška, što se uništaje u žarkoj peći. Po tom ga opet izvadi. Sad bijaše slično gorućem plamenu u obliku srca. I opet ga stavi, odakle ga bijaše uzeo, te mi reče: »Evo ti, mila moja, dragocjen zalog moje ljubavi. Stavio sam ti u prsa neznačnu iskricu od žarkog plamena te ljubavi; neka ti bude mjesto srca i neka te grije sve do zadnjeg časa žica tvoga. Žar njegov ne će se nikad stišati; i proti njemu ne ćeš naći drugog lijeka, nego da ti se ispusti malo krvi na uspomenu moje krvi prolivenе na križu. Pa i to će ti sredstvo pribaviti više poniženja i boli nego olakšice. Hoću pak da zato moliš, neka bi ti krv pustili, da tako izvršiš, što ti tvoji propisi nalažu i da imaš priliku prolići svoju krv na križu poniženja. Da te napokon uvjerim, kako ta velika milost, koju ti ovaj čas udijelih, nije nikakvo utvaranje, te da ti ista milost bude izvorom svih onih milosti, koje ti još namjeravam dati, to će ti boli, premda sam ti ranu u prsima zacijelio, za uvijek ostati. Dosad si se zvala samo ropkinjom mojom, sada ti dajem ime pre mire učenice presvetoga Srca moga.«

Iza tako velike milosti — potrajalo to dobrano dugo, ja pak ne znahod za to vrijeme, jesam li na nebu ili na zemlji — bilo mi kroz više dana, kao da sam posve opojena i sasvim užgana. Bila sam kao izvan sebe, te se ne mogah sabrati i ma samo rijeccu prozboriti. Morala sam skrajnje sile napregnuti, da se malo odmorim i da mogu jesti. Ova me milost veoma postidjela. Nijesam mogla spavati, jer me rana — ah, drage li su mi boli njezine! — veoma žestoko pekla, gotovo uništavala me i spaljivala živu.

U sebi osjećah tako puno Božanskih milosti, te ih nijesam mogla glavarici onako otkriti, kako sam željela i kako bih to učinila uza svu muku i smetnju, što me snalazila, kad mi valjalo govoriti o takvim milostima. Ta je smetnja poradi velike nevrijednosti moje bila tolika, te bih hiljadu puta radije svemu svijetu otkrila svoje grijehu nego te milosti. I doista, to bi za me bila velika utjeha, kad bi mi dopustili, da javno u blagovaonici obavim općenitu isповijed od svega života, da pokažem, kako sam duboko pala i da nitko ne pripisuje meni milosti, što ih primam.

Ovo je tako zvana prva velika objava Presv. Srca. Bilo to, kako Margaretama sama piše svom ispovjedniku o. Rolin-u D. L, na svetkovinu sv. Ivana, Evangeliste, dne 27. prosinca 1673.

Slike iz života Isusova.

Pobožna predaja pripovijeda, da je žalosnu povorku susrela neka pobožna žena, po imenu Veronika. Ova da je pritrčala i pružila Gospodinu rubac, da si otare krvavo, prašno i zaplijuvano Božansko lice, te barem da može gledati, kuda nogom stupa. Eno je naslikane na strani 177. Baš kleći pred Gospodinom, a on joj vraća rubac. Kako ju je bogato nagradio za tu ljubav! Na rupcu je utisnuo sliku presvetoga lica svoga. Taj je rubac pobožna Veronika čuvala kao veliku svetinju, pa se još i danas čuva i časti u Rimu.

Što je učinila Veronika Gospodinu, to može učiniti i svaki od nas još i danas. Ne reče li Isus: »Što učiniste jednomu od ove braće moje najmanje, meni učiniste? Činimo dakle marljivo djela tjelesnog i duševnog milosrđa. To će Isus primiti, kao da smo učinili njemu samomu. Sliku Spasiteljevu, osobito ovaku iz krvave muke njegove, treba da svaki kršćanin nosi duboko utisnutu u svom srcu. Kad bi tako bilo, ne bi više bilo grijeha među kršćanima; a što griješe, znak je, da ne misle na muku Isusovu. Tko bi mogao biti tako okrutan te mu grijehom zadavati ovakove patnje, kad bi na njih mislio!«

Već se približavalo i podne. Gospodin nije od sinoć imao ni časak mira ni pokoja. Sinoć ona smrtna borba u vrtu getsemanskem; noćas ono povlačenje po ulicama gradskim; ono mučenje u tamnici; ono preslušavanje i gonjenje od jednog suca do drugog; napokon strahovito ono bičevanje i trnovo krunisanje; a sada ovo preteško breme velikoga križa: sve ga je to izmučilo tako, da se jedva drži na nogama. Slaba pomoć i od Šimuna Cireneca, kad ga krvnici neprestano potežu konopcima na razne strane tako, da svaki čas gubi ravnovjesje. Koje čudo, da je i po drugi put pao pod teretom križa?

Pogledaj sliku na strani 185. Promatraj na smrt izmučenog Spasitelja svoga! Gledaj bijesne farizeje, kako se ljute, što povorka svaki čas staje, i što je opet pao. Boje se, da će podleći mukama već na putu; a oni bi ga tako rado vidjeli u još većim na križu! — Evo, dok se ti grijehom želiš poput Lucifera popeti povrh oblaka, Bog se tvoj ponizuje do crne zemlje! Zaista, »Nema izgleda ni ljepote; vidjesmo ga i ne mogastmo ga prepoznati, i poželjesmo ga, prezrenoga, zadnjega među ljudima; muža boli, i koji zna, što je nevolja; i lice mu kao sakriveno i prezreno, da ga niti ne prepoznamo. Zaista je duševne nevolje naše on nosio i boli naše on podnosio, a mi smo ga smatrali kao da je gubav i udaren i ponižen od Boga. On je pak ranjen poradi naših grijeha, smravljen je poradi naših opaćina... Svi smo mi kao ovce zalutali; svaki je otišao svojim putem; a Gospodin je na njega postavio zloče sviju nas. Žrtvovao se, jer je sam htio, i nije otvorio usta svojih« (Izajia, 53, 2—7).

Sve se to eto doslovno ispunilo sada na Isusu. Tako će se ispuniti i sve ono, što je on sam rekao glede pravednika i glede griešnika: »Ako ne budete činili pokoru, svi ćete ovako poginuti!« Oj placi i uzdiši, suha grano, ne bi li se uz milost njegovu ozelenila, prolistala i urodila još kakvim plodom! Nitko ne smije očajati, dok je još duše u njemu. Sve se još može popraviti skrušenom isповijedu i iskrenom pokorom.

Isus pada drugi put pod križem.

Ne šuti, kada treba govoriti.

Pozvao Šimu susjed na večeru; klapo je naime susjed krmke, a to ne biva svaki dan, pa je mislio, da mu je dužnost podijeliti dobar zalogaj s prijateljima i susjedima. I sa-bralo ih se jedno desetak osoba.

Ali bila srijeda, a Šimo nosio Gospin škapular, pa se ne bi rado omršio. On se već tolike godine uzdržavao srijedom i subotom od mesa bl. Gospa na čast, pa ne bi htio ni sada da se iznevjeri svome običaju i obećanju. Dode ipak na-večer k susjedu, ne da večera, već da znancima štogod iz Glasnika Srca Isusova čita. Bilo svima drago. Tek jedan majstor — lončar — pogledao ga nekako nezadovoljno i nestrpljivo ispod oka. I ne mogao se svladati, a da ne dovikne Šimi, neka već jednom prestane «s tima popovskim izmišljotinama», jer da «nema ni Boga, ni neba, ni pakla».

Ljudi se iznenadiše. Domaćina ko na žeravici. Niti mu je milo, da se u njegovoj kući tako govoriti, niti bi rado da se zamjeri majstoru, kad je kod njega cijeli taj dan radio pa ga zato i na večeru pozvao. Ali mu Šimo ne osta dužan. Odgovori mu, neka bude malo pristojniji te ne vrijeda duboko uvjerenje svih prisutnih i tolikih miliijuna uvjerenih katolika. Ili zar je on jedini pozobao svu mudrost? mišljaše dobri Šimo.

Ali se ni majstor ne da. Kad već nije znao, što da mu kaže, otkreće mu: »Nitko nije došao s onoga svijeta, da nam kaže, e je sve istina što popovi uče!« Reče, i — ostane živ! Mišljaše, da je time pobio i Šimu i sve, koji s njime drže.

A moj ti Šimo raskopča kaput i prihvati križić, što mu visio o vratu, te reče: »Sram te, majstore, bilo! Zar nije ovaj, što se dao za nas propeti na križ, sišao s neba i došao s onoga svijeta, te nas o svemu tomu podučio? Zar nam ne svjedoče za kršćanske istine i svi apostoli, i nebrojeni sveti mučenici, koji su za njih dali svoj život? — A kaži mi: Bi li ti htio svoj život dati na muke i u smrt za istinu? A oni da su dali svoj za laž?«

I zašutti majstor, te ne pogrdjuje više vjera i svećenstvo.

Žalosno je doista, što nevjera u našim selima šire baš oni, koji bi je mogli i morali najviše braniti, razni naime majstori. Ali eto velike slaboće i kukavštine: prošli malo svijetom, namjerili se na bezbožnu čeljad, koja im je pokvarila pamet i srce, pa sad i oni kvare druge, mjesto da ih od zla brane i odvraćaju. Da bi se barem više ovako odvažnih ljudi našlo, koji će znati takvim mudrijašima kako treba odgovoriti, kako je to naš Šimo učinio lončaru!

Poučavajte djecu, da budu strpljiva u bolesti!

Bolest je već sama po sebi veliki križ; a kad je još i bolesnik nestrpljiv, onda je to dvostruki križ. Nikad takvom čangrižljivcu ugoditi, nikad ga kako treba poslužiti. Što se čovjek više trudi, da mu ugodi, to će više prigovarati i zanovijetati. Često puta krivo je tomu to, što se takav čovjek nije nančio još u svojoj maloći strpljivo podnositi razne križeve i nevolje, bez kojih se ne može živjeti na ovome svijetu. Pri-učavajte stoga, roditelji, svoju djecu zarana, da se ne tuže na svaku tricu, da budu strpljiva, zadovoljna, boguodana, svakom za svaku uslugu od srca zahvalna. Priučite ju, da u nevolji podižu oči k nebuh, da trpe rado Bogu za ljubav, koji je radi nas puno više trpio. Ne recite: »Djeca su djeca; tko će od njih tražiti, da budu bolja od odraslih?« jer da su odrasli bili bolji kao djeca, bili bi i sada bolji kao odrasli.

Osnivajmo kongregacije za djecu!

od nas su kongregacije još »mlade« i dosta nepoznate; pa stoga mnogi ne razumiju, da bi one mogle biti i za djecu. Pa ipak! Ne otimlju li se i neprijatelji već za djecu? Zar se jedan pokvario već kao dijete, da ga poslije jedva možeš popraviti? Ne želi li i Crkva, da se djeca zarana prihvatu na čestu i svagdanju pričest, kako će jojova brzo prieći u krv te se tako djeca na vrijeme sačuvaju od opće iskvarenosti, koja joj već u školi prijeti?

I doista u drugim zemljama, poimence u Njemačkoj, u Švicarskoj, pa i u Austriji, uspijevaju dječije kongregacije izvrsno. Zašto da ne bi i kod nas?

A kada da se djeca prime u kongregaciju? Svi se prezesi slažu u tom, da djecu treba primiti odmah poslije prve pričesti. Jedni ih primaju još isti dan popodne, drugi iza tri mjeseca kušnje. Nama se čini ono prvo bolje i praktičnije. Ta svaki vjero-ucitelj poznae dobro sve svoje prvočesnike; znade dakle i to, jesu li vrijedni, da ih odmah primi u kongregaciju, ili da ih pusti, neka još malo čekaju. One pouzdane neka primi odmah; a one, o čijoj valjanosti opravdano dvoji, neka primi u kandidaturu, pa će se vidjeti, hoće li ih moći kasnije primiti.

Gdje nema nikakve kongregacije, najbolje je osnovati ovakovu za djecu. Gdje pak već postoji kongregacija mladića i djevojaka — dvije odijeljene ili jedna zajednička, svejedno je — tu se može ili osnovati posebna kongregacija za djecu ili se mogu dječaci primiti u kongregaciju mladića, a djevojčice u kongregaciju djevojaka; ali tako, da se ipak s ovima nipošto ne mijesaju, već da sačinjavaju kao neku posebnu sekiju u toj kongregaciji ili njezin podmladak. Ne valja ih ipak ostaviti za cijelo vrijeme školske obvezatnosti u kandidaturi, jer ih većina ne će izdržati do kraja; a opet, dok nijesu kako treba primljeni u kongregaciju, ne uživaju ni oprosta kongregacije. A zašto toliku djecu lišiti tih plodova?

Ako su djeca primljena u kongregaciju, valja s njima držati sastanke na pose. Hoće li imati svoje posebno vijeće ili samo po jednog pazitelja iz svakog razreda: to ovisi o okolnostima i uvidljavnosti upraviteljevoj.

Pitanja i odgovori.

I. Ne bi li trebalo u mlađeničkim kongregacijama više pažnje posvetiti zabavama, da mlađe ne čeze radi njih za svjetskim društvima? — **Odgovor:** Svakako! Ali se valja čuvati, da se ne naglašuje opet previše zabava, kako to biva u svjetskim društvima. Nikad ne smijemo metnuti s umom glavni cili, za kojim ide kongregacija mlađe, da naime Crkvi i domovini odgoji značajnih muževa i značajnih žena. A ta se svrha može samo onda uspješno i sigurno postići, ako se strogo pazi na ovaj red: Najprije valja mlađe osigurati vrhunaravni život milosti; onda joj pomoći, da lijepo razvije svoje duševne darove i sposobnosti, u prvom redu da joj se uzgoji, kako treba, volja i značaj; zatim da se nauči savjesci vršiti svoje staleške dužnosti; napokon na četvrtom istom mjestu dolazi tjelesni razvitak te duševni i tjelesni odmor i zabava.

Na ovaj se red zaboravlja u svjetskim društvima, ili se upravo izvraca; a plod takvoga društvenog uzgoja jest: sveopća pokvarenost i podivljajost mlađe. Tko hoće tomu zlu da doskoči, mora druga sredstva da upotrijebi.

II. Osnovao bih dačku kongregaciju; kako da počnem? **Da govorim o tom javno u exhorti ili privatno u četiri oka?** — **Odgovor:** Privatno u četiri oka! Najbolje je odabratи iz svakog razreda po jednoga ili po dvojicu, koji se odlikuju i u naucima i u vladanju, a što je najvažnije: i u iskrenoj pobožnosti. Ovi se pozovu na privatni dogovor i tu im se rastumači svrha kongregacije. Kad se ovi oduseve, bit će najbolji apostoli u svom razredu. Dosta je za početak, ako svaki nađe ma samo po jednoga. Ove valja tada dobro podučiti i pripraviti. Samo nikad ne tražimo velikoga broja! Velik broj u početku — velika je klica rasula u zametku kongregacije. Slično — privatno — valja postupati, kad se god ma kakva kongregacija kani negdje osnovati.

III. Kakva svojstva treba da imaju članovi »Vijeća? — **Odgovor:** Najbolja! U kongregaciji moraju uživati najveći ugled; i to ne možda radi svoga staleža u svijetu ili službe, ili kakvih drugih svetskih obzira, već poglavito radi savjescnog vršenja svih zborničkih dužnosti. Život njihov mora biti u svakom pogledu neporočan i uzoran. To vrijedi kako za njihov privatni, obiteljski život, tako i za njihovo javno djelovanje, u koliko su ljudi u javnoj službi. Od naravi treba da je svaki odbornik ili vijećnik ljubežljiv, čedan, poučljiv, spretan i okretan, neumoran i ustajanj u radu, zauzet za svaku dobru stvar, osobito u kongregaciji.

Vrlo važno svojstvo vijećnika jest i ovo: da umije šutjeti i čuvati tajnu o onome, o čem se raspravljalo u »Vijeću«, u koliko to mora da ostane tajnom. Vijećnik, koji ne zna ništa zadržati za se, već mora da sve prvom prilikom ispri povijedi zvanomu i nezvanomu, može dovesti u veliku nepriliku ostale članove »Vijeća« i cijelu kongregaciju. Isto tako treba paziti na to, da vijećnik bude marljiv i savjestan. Vijećnici, koji su samo — za paradu, izabrani radi pukih ljudskih obzira, npr. tobož da »repräsentiraju« ili da se pomoći njihovom postigne koja stanovita ma kako inače plemenita svrha, obično su nepodnosiv teret u »Vijeću« i u samoj kongregaciji. Takve, koji bi samo »paradirali«, ne treba trptjeti ni u kongregaciji, a kamo li u »Vijeću«. Kongregacija poznaje samo počasnih članova, ali nipošto počasnih vijećnika.

IV. Dnevno ispitivanje savjesti: To je malo odviše za svjetovnjake! — **Odgovor:** Podnipošto; to je jednaka potreba kako za osobe duhovne tako i za svjetovne. To je najbolje sredstvo, da si čovjek sačuva čistu savjest i da bude u svaku dobu pripravan na smrt. A jer od napasti i od smrti nitko nije siguran, bio mlad ili star, to se svagdanje ispitivanje savjesti ne može nikomu dosta preporučiti, dakle i mlađe.

Treba samo zbornike dobro podučiti, kako se to ispitivanje s korišću obavlja. Dosta je, ako im se ovo dobro u glavu usadi: Pomoli se na početku Bogu i zahvali mu za sva dobročinstva, kojima te je dosad u životu tvomu na duši i na tijelu obasuo, a osobito današnjeg dana. Zazovi Duha Svetoga u pomoć, da ti rasvijeti pamet, te se sjetiš svih svojih današnjih grijeha i pogriješaka. Prijedi u tu svrhu u svojoj pameti svoj dnevni red od jutra do mrača, i pitaj se: je li sve bilo u redu? Kako si obavljao svoje dužnosti prema Bogu, prema roditeljima i drugim pretpostavljenima i ostalim ljudima, a kako prema samome sebi? Na koncu se što usrdnije pokaji ponovi dobru odluku, da ćeš se sutra bolje čuvati. Ne prigovori li savjest ništa veće, zahvali se Gospodinu, što te je danas čuva; i moli ga, da te čuva i nadalje. Koliko je samo moguće, neka se ovo obavi klečeći, jer će tada biti ozbiljnije i savjesnije.

Sv. Alfons de Liguori.

Mjesečni zaštitnik, 2. kolovoza.

»Ovo će dijete dugo živjeti, postat će biskup te će mnogo uraditi za slavu Božju.« Ovako proreće budućnost Alfonsovu već kod njegove kolijevke sv. Franjo od Hieronima, svećenik Družbe Isusove. — Bio je Alfons roda odličnoga i od mladosti brižno uzgajan. Kod igre spočitnu mu jednom drug, da ga je tobož prevario. Alfons mu baci dobiveni novac i reče ogorčen: »Zar misliš, da ti je radi toga kukavnog novca slobodno vrijedati Veličanstvo Božje?« Nikad ga više nijesi vidio kod igre. Kao mlado člače svaki je dan prisustvovao sv. misi, svake se nedjelje ispojedao i pričećivao, a to u ono doba, kad je to bila velika rijedkost; k tomu je svaki dan znao više sati sprovesti pred presvetim Sakramentom. I pored svega toga tako je krasno napredovao u naucima, da je već u 16. godini postao doktor prava i izvrstan odvjetnik.

Roditelji ga zaručili s princesom Terezom Pressicco; ali Alfons im pomrsi sve račune: ostavi službu i posveti se i proti volji očevoj staležu svećeničkom. Nerazumno otac nije ga radi toga htio kroz godinu dana ni pogledati. Iza godinu dana zađe iz puke znatiželjnosti u crkvu, u kojoj je Alfons, klerik od 30 godina, propovijedao. I gle, tu ga milost Božja ganu te poviće na glas: »Istom me je sin moj naučio poznavati Boga!« Došav kući zagrlj ga i zamoli, da mu oprosti, što mu se je protivio, kad je odabrao ovaj stalež.

Da priskoči u pomoć neukome i zapuštenome narodu, osnova Alfons novi crkveni red pod imenom »Presv. Otkupitelja« ili »Redemptorist«, te ga stavi pod zaštitu blažene Djevice Marije. Kroz 30 godina bio je svojoj kongregaciji na čelu, a tada ga imenova papa Kle-mens XIII. biskupom sv. Agate Got-

ske. Kroz 20 godina svjetuje, hodri, opominje, propovijeda, putuje i pregleda, neprestano moli, posti i bdiće za svoje stado. I još dospijeva, da napiše mnoga učena bogoslovска djela, koja mu poslije smrti pribavije naslov »crkvenoga učitelja«. Kad mu bilo 80 godina, napusti dopuštenjem sv. Stolice biskupiju te se povrati u svoj samostan, gdje je proživio još punih 12 godina i doživio tako 92. godinu života. Umro je godine 1787. Grgur XVI. proglaši ga g. 1839. »svetim«. Još kao dijete

Sveti Alfonze, moli za nas!

Iljubio je sv. Alfons blaženu Gospu veoma nježno. Nikad se nije latio kakvog posla, nikada nijedan dovršio, da se nije preporučio svojoj nebeskoj Majci. Kad je izlazio iz kuće, kad se vratio kući: kleknuo bi pred sliku Gospinu i pozdravio ju nježno. Povrh toga je svakoga sata prekinuo za časak posao, da izmoli jednu »Zdravo Marijo« Gospinu čast. Kakav primjer dade nam svima, a osobito zbornicima Marijinim!

Zbornik — apostol.

Piše: Josip Predragović D. I.

»Radi kao dobar vojnik Krista Isusa« (2. Tim. II, 3). Marijina kongregacija stoji pred nama kao kakav 350-godišnji gorostasni hrast, koji uvijek s nova izbjija snažne grane, tjera svježe lišće i donosi zdrave i obilne plodove. Preletimo u duhu sva četiri svijeta: sve onamo od ledenoga sjevera do užarenoga juga, i opet od ružičastog istoka pa do plavetnog zapada; — zaredajmo po spolu, po dobi, po staležu: posvuda našljazimo na kongreganiste i kongreganistice. Vesele duše i razdragana srca smijemo istaknuti, da ima širom katoličkoga svijeta 38.000 kongregacija Marijinih i u njima preko milijun članova. Utješljiva, veličanstvena pojava! I svu ovu golemu vojsku Marijinu vežu u glavnom ista pravila odobrena od sv. Stolice, vežu iste zborničke dužnosti; sva je prožeta istim duhom, apostolskim duhom.

I. Zbornik — apostol dobrog primjera. — »Primjeri privlače.« Moć je primjera silna. Tako ko će se oprijeti svijetu, da ga ne obasja; zrakama sunca, da ga ne griju? Što ne mogu ni riječi ni savjeti ni opomene ni obećavanja ni prijetnje ni kazne: to može dobar primjer. Lijep izgled, što ga daje zbornik u bogoljubnosti, u stališkoj čistoci, u odricanju i samozatajima, u ustrpljivosti i kršćanskoj ljubavi: živa je i praktična propovijed, koja poput magneta privlači i potiče druge, da se klone zla, a čine dobro. Djela govore: zbornik je apostol!

Što je neko rekao Ferdinand II.: Marijine su mi kongregacije pomogle, da sam Štajersku opet učinio katoličkom; to može i danas mnogi duhovni pastir reći: Marijine su mi kongregacije pomogle, da sam mogao u župi svojoj opet probuditi katolički život. To isto potvrđuje i mnogi uzgojni zavodi: Marijina mi je kongregacija pomogla, da sam mogao unijeti dobar duh u svoje prostorije. — U raznim izvještajima kongregacijā našljazimo opetovanja na opaske: Kongregacija je u našoj općini izvanredno mnogo doprinijela te je vjerska misao oživjela u muževima, ženama i mlađeži. Kongregacija je za našu župu tvrdjala žive katoličke vjere. »I skustvom našim rado potvrđujemo,« piše duhovnik jednog odgojilišta, »da dobar primjer naših kongreganistica neizmjerno mnogo doprinaša oživljavanju i napretku dobrog duha u našem zavodu.« Bečki kongreganisti dogovorili se te već od nekoliko godina hodočaste k Majci Božjoj u Maria-Zell. Krasan plod tih hodočašća je taj, da su hiljade ljudi, koji su samo imenom bili katolici, obratili u praktične katolike. To je apostolat dobrog primjera!

Zbornik, koji bi bio na sablazan, zaboravlja, što godimice moli u posveti »milost mi isprosi, da se tako ponesem riječju, djelom i mišlu, te nikada ne uvrijedim ni Tvojih ni presvetoga Sina Tvoga očiju«; sramoti zbor, koga je član; mjesto da grie, on rashlađuje; mjesto da svijetli on trne; mjesto da gradi i diže, on ruši i obara. — »Tako neka se svijetli svijetlost vaša pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega, koji je na nebesima« (Mat. 5, 16).

II. Zbornik — apostol dobre knjige. — Od pamтивjeka bore se među sobom djeca svijetla i djeca tmine. U novije doba jednim i drugim jedno od najglavnijih sredstava je štampa. — Jednoga dana izdade glasoviti francoski slobodnozidar (Cremieux) ovu poruku: »Prijatelji, pamtite: štampa je sve! Zaokupite je potpunoma i sve je vaše! Poslušaše ga njegovi, skočiše na noge i počeo rovati žilavo i ustrajno; i razrovaše njivu Gospodinovu. Na tisuće cvijetnjaka pretvorile su isto toliko pustoši. I što je najgore: bujica od dana na dan nove poplavljaju krajeve, ostavljajući iza sebe mulj, pijesak i golo kamenje. »Uzalud ćete graditi crkve, priređivati

poslanstva, utemeljivati škole i druga dobra djela tvoriti: svi vaši naporibit će uzaludni, ako ne umijete upotrijebiti moderno oružje za obranu i navalu: poštenu i iskrenu katoličku štampu.« Ovako pokojni papa Pijo X.

Štampa je sila, div-sila. Dvije činjenice stoe: da su zle knjige i knjižice, novine i časopisi nanijele Crkvi i dušama neizrecivo mnogo zla ne samo drugud po svijetu nego i u hrvatskim zemljama; i da se u nas na žalost još uvijek premalo shvaća važnost i zamašaj dobre štampe. Ako iko, to je upravo zbornik pozvan da revnuje za dobro, zdravo štivo.

Valjani neki kongreganist nije mirovao tako dugo, dok nije odstranio iz svratišta svoga oca sve novine, koje pišu protiv Crkve i dok ih nije nadomjestio dobrim katoličkim novinama. — Kongreganistica, kćerka sveučilišnog profesora u Beču, znade nježnom mudrošću odstraniti sve sumnjive spise iz sobe, u kojoj su primali goste. — Hrvatski radnik-zbornik stekao si je kroz petnaest godina svog dičnog apostolstva već veliku vještina. Uz ženu njegovu pomaže mu drug i zbornik Marijin raspačavati mjesечно 92 Glasnika Srca Isusova, 16 Glasnika sv. Josipa i 7 drugih dobrih časopisa razne vrste, k tomu još na stotine Kalendara Srca Isusova i Marijina i preko 130 raznih dobrih knjiga u jednoj godini!

Koliko si učinio za dobru štampu dosele? Kad bi svaki zbornik našao svake godine samo jednog novog preplatnika za katolički časopis ili za katoličke novine; svaka kongregacija da godimice upiše bar jednog ili od svojih članova ili koga drugog u društvo sv. Jeronima ili u Pjevo društvo; kako bismo brzo pokročili naprijed!

Van sa protuvjerskom, protukatoličkom štampom! U boj i proti onim knjigama i novinama, koje su tobože bez boje ili koje da bolje zastru otrovne strjelice pišu tui i famo veoma pobožno! Borimo se protiv toga! A podupirajmo Pjevo društvo, širimo, preporučajmo, preplaćujmo, radimo za katoličku štampu!

Nije to baš tako mučan apostolat; ali je veoma zahvalan! Najbolje je neko označio Marijinu kongregaciju imenom: »apostolski red svjetovnjaka.« Bude li svaki zbornik revnovo — apostolatom dobrog primjera, bude li apostol dobre knjige, punim je pravom onda kongregacija škola i rasadište laičkog apostolata. Apostolski duh kongreganista: to je bitna zadaća kongregacije, to je karakteristika (značajna crta) zbara Marijina.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svemu obećaju udovoljavaju svačko, ako zahvalnicu u redništvu, ne upravi pošalje, makar je ono i ne oglašilo. Za oglas zahvalnice ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za rasirenje Glasnika.

Ozdravile oči.

Slavonija. — Moju kćerku zabiljele oči još u sedmoj godini njezinoj. Sad joj je već četrnaest godina, a oči nikako na bolje. Uvijek su je bolje, uvijek su joj suzile, neprestano je njima prevrtala; pa je već i usta počela siroticu iskretati. Što ču sada da počnem? Sjetim se onoga Liječnika, koji je meni u mojoj bolesti pomogao i koji je mogu druga iz Amerike zdrava i sretna kući doveo. Naš gosp. župnik kaže na prodići: »Tko ima volju, nek se još za

8 dana dode upisati u Glasnik Srca Isusova.« I ja odem i upišem se, sad je tomu druga godina. Jedva čekam, da mi Glasnik dode. Odmah ga svega čitam i drugima tumačim, osobito zahvalnice. Pa sam svašta u njemu našla dobra za dušu. Obećanu dakle Srcu Isusovu, da ču mu se svaki mjesec pokloniti u presvetom Sakramantu, da ču se isповjetiti i prisjetiti, da ču obaviti u zahvalu i devetnicu i darovati dvije svijeće u našu crkvu, ako mi pomogne, te mojoj kćerki oči ozdrave.

I gle, čim sam sve ovo obećala, pa još zamolila sv. Antuna i sv. Vida, da me zagovaraju kod Božanskog Srca Isusova; mojoj kćerki bivalo danomice sve bolje i bolje. Sad je treći mjesec, kako ja to obdržajem, a međutim mojoj kćerki su oči sasvim ozdravile. Hvaljeno neka je zato na vječne Bož. Srce Isusovo, taj najbolji liječnik u svakoj nevolji!

Na umoru.

Slavonija. — Oboljela moja su-sjeda od pošaline (tifusa). Bolest ju tako izmuciла te nije nitko mislio, da će se to čeljade ikada pridići. Uzalud je više nas molilo za nju devetnicu: njoj ništa bolje. Svekrva već izgubila svu nadu pa reče: »Danas već ni Bog ne čini takva čudesa, da napola mrtve diže s postelje.« Uza sve to predložim ja, da počnemo drugu devetnicu i da tri dana na suho postimo. Pristane na to i svekrva bolesničina. Ispovjedimo se svim i pričestimo, a ukućani obećaju još i mali darak za svetište Srca Isusova. I nije bilo ovaj puta uzalud: Srce Isusovo pomoglo; bolesnica se poče brzo oporavljati, dok ne ozdravi sasvim. Po njezinoj želji šaljem ovu zahvalnicu i hvalim zajedno s njom Presv. Srce Isusovo.

Pomirila se supruga.

Hrvatska. — Već je više puta došlo medu nama do svade, tako da smo se maline i rastali. Već nijesam ni sam znao, što da činim; tako mi bilo teško pri srcu, što ne možemo u miru živjeti. Tako jednog dana kao da baš hoće neprijatelj sasma razoriti srcu našu, dove opet do velike prepiske. A ja se sjetim našega miloga Glasnika i mnogih zahvalnica u njemu; utečem se odmah Presvetom Srcu Isusovu sa malom devetnicom i obećam, da će primiti svete sakramente, ako mi se supruga umiri. I od onoga dana, hvala i slava budi Presvetom Srcu Isusovu, kao da smo se preporodili: uvijek vlasta mir i zadovoljstvo medu nama.

Dvije neizlječive bolesnice.

Slavonija. — Oboljelam je kćerka, kojoj je bilo deset godina, na »skrof-lama«, što svi liječnici drže neizlječivim. Tražio sam pomoć gdje sam god što čuo. Bilo je sve uzalud. Liječnik mi je u zadnje vrijeme rekao, da je već sušica

započela i da je uzalud trošit novac i vrijeme. Ja odlučim sa svojom suprugom, da ćemo se Bogu moliti i u Бога помоći tražiti. Započnemo dakle moliti devetnicu Srca Isusova i preporučimo je Majki Božjoj Almascjo, te obecam, da će prvom zgodom pohodit svetište njezino i zahvaliti joj se za njezina tolika dobroćinstva. Kad na moju veliku radost rane prestanu curiti i počnu obrascivati. I ja se odma sjetim, da je to prevelika ljubav Srca Isusova i Marijina.

Dok sam još promatrao i razmišljao ljubav Srca Isusova, da se još nalazi Isus medu nama kao svemogući liječnik, dove i opet vrijeme, da me Bog kuša. Oboli mi druga kćerka od 17 godina. Usljed rashlade dobije upalu crijeva i odmah mi liječnici reknu, da je pomoć isključena. A ja sa svojom suprugom opet odlučim Bogu se moliti; i tad smo se utjecali Srcu Isusovu i Marijinu, svetom Josipu i svetom Antunu. I opet na moje veliko čudo od take velike bolesti i drugo mi dijete ozdravi.

Zato od danas posvećujem sebe i svu svoju obitelj preslatkome Srcu Isusovu i Marijinu, te će držati odsele Glasnik; a šaljem i miodar Svetištu Srca Isusova u znak duboke harnosti.

U duševnim potrebama.

Zagreb. — Velečašni gospodine! Uslobodujem se ovime Vas najljubljnije zamoliti, da bi izvili uvrstili u Glasnik presvetog Srca Isusovog zahvalnicu, kako dolje nize slijedi:

Snašlo me je silno nezadovoljstvo i počele me oblijetavati razne misli tako, da već nisam znao kako bi si pomogao. — Običavao sam čitati Glasnik Srca Isusova kao i razne zahvalnice, — našto odlučih, da će i ja poduzet veliku devetnicu u čast presv. Srcu Isusovom, i da će se javno zahvaliti u Glasniku, te ujedno darovati 10 K za Svetište Presv. Srca Isusova.

Smišljeno i učinjeno! — Već nakon prvog mjeseca devetnice počeo sam bivat sve zadovoljniji — razne misli su me prestale oblijetavati, i čutio sam se, kao da je novi duh života unikao u mene, našto sam počeo sve više i više ljubiti Božansko Srce mog Isusa.

Ovim putem neka ti bude tišću put hvala, Božansko Srce mog Isusa, i molim te, budi mi cijelog mog života u pomoći!

Sadržaj: Obraćenje protestanta 169. — Presveto Srce Isusovo. Poruka jednog ranjenika 171. — Leon XIII. i čestni pričest 172. — Srce Isusovo, kućo Božja i vrata nebeska! 174. — Stogodišnjica Makarske kuge 176. — Proslava blagdanom Srca Isusova u Zagrebu 178. — Oče, budi volja Tvojih Bacanjskih karata 179. — Ne boj se! 180. — Život bl. Margarete Marije Alakok 181. — Slike iz života Isusova 184. — Ne šuti, kada treba govoriti. Ponavljajte djeci, da budu strpljiva u bolesti 186. — Osnivajmo kongregacije za djecu! 187. — Pitana i odgovori 188. — Sv. Alfons de Liguori 189. — Zbornik — apostol 190. — Zahvalnice 181.

Broj 9.

RUJAN 1915.

Tečaj XXIV.

Katolički liječnici.

*Opća nakana molitava i dobrih djela u rujnu,
blagoslovljena od sv. Oca pape.*

Dsvojoj očinskoj dobroti ne zaboravlja sv. Otac ni pojedinih staleža već i njih preporučuje toplim molitvama vjerne svoje djece. Ovaj puta nuka nas, da se molimo za katoličke liječnike. Liječnička je znanost danas napredovala kao nikada prije; vidi se to najbolje u sadanju ratu. Stoga se rado mlađi ljudi posvećuju ovome staležu u želji, da što više koriste bijednome čovječanstvu. Šteta samo, što pri svemu tomu ne vodi sve ona prava kršćanska ljubav bližnjega, već često puta kojekakvi ljudski obziri: ugledan stalež, dobra poznanstva, neiscrpljivo vrelo puste novčine, i — tko bi sve nabrojio! Ljudi su oduvijek bili ljudi — tašti i sebični; to se opaža više manje kod svih staleža pa i kod ovoga. Posljedica ovako naopako shvaćenoga poziva jest ta, da se takvi ljudi nikada ne će svom dušom posvetiti plemenitomu zvanju svomu, da će se brzo zanemariti, da će brzo otvrđnuti i postati beščutni spram svake bijede i nevolje ljudske, na vječnu i vremenitu propast svoju i svih onih, koji im se povjeravaju.

Katolički liječnici! Da, imademo liječnika dosta, i katolika liječnika; ali dali su svi ti ujedno i pravi katolički liječnici? Žaliboze iskustvo dokazuje, kako su baš u ovom staležu dosta rijetki praktični katolici. Jedni svaljuju za to krivnju na srednje škole, jer da već one otimlju mladeži najnežnija i najsvetija čuvstva vjere i katoličkog čudoreda; drugi se tuže na sveučilišta, koja da su danas s veće strane rasadišta svega i svačega samo ne prave nauke i pravoga odgoja. Čini se, da imadu i jedni i drugi pravo; jer današnje škole, otkako su prešle sasvim u druge ruke i otele se oku i nadzoru Crkve, kao da ne znaju, zašto je čovjek uopće na svijetu, a po tom ni koja je svrha školi. Nije čovjek poput živine stvoren samo za ovu zemlju, a potom ni samo zato, da si ovaj vremeniti život učini što udobnijim i bezbržnjim; nego je živa slika i prilika Božja, koji treba da si na ovome svijetu osigura vječno blaženstvo u lijepome raju nebeskome. Ali gdje

se baš najviše nijeće i opstanak Boga i duše i raja i vječnosti? Baš u današnjim školama, srednjim i najvišim.

Nije tomu kriva možda sama znanost; ta pravoj znanosti zadnji je uzrok sam premudri Bog, koji ne može samome sebi protusloviti, pa prema tomu ne može ni znanost, koja potječe od njega, da protuslovi njemu ili čak da ga nijeće. Sva nam prošlost i svagdanje iskustvo to potvrđuje. Ako se dakle ipak nađe ljudi, koji tobože u ime znanosti nijeću vječne istine, to je samo znak, da takvi ljudi nijesu nikakvi učenjaci već pravi neznajše, i da njihova nazovi-znanost nije nikakva znanost već pravo neznanje. Tko se znanosti svom dušom posveti te iskrenim srcem traži istinu, taj će ju i naći, taj će biti pravi vjernik pun nutarnjega uvjerenja. Naprotiv oni, koji u pokvarenosti srca svoga ne će ni da čuju za pravu istinu, koji ju naumice izbjegavaju i onda, kada se na nju namjere, koji silom pred istinom zatvaraju oči, da ju ne vide i ne priznaju: takvi gube vjeru djetinjstva svoga, a da se o istinitosti druge nijesu mogli pravo uvjeriti; a naravna posljedica toga jest ta, da su takvi ljudi nezadovoljni sa samim sobom i s drugima te ruše i obaraju sve oko sebe. Uzalud si kušaju na taj način umiriti savjest, kad ni sami ne vjeruju u ono, o čemu bi druge htjeli uvjeriti. Tko jedan put pode stramputicom, mora prije ili kašnje nastradati, i do cilja ne će nikada doći. A takva su vam dandanas s veće strane ta »velika« i ta »učena« gospoda.

Nema prave znanosti bez prave poniznosti, a prave poniznosti nema nego pravi uvjereni katolik. To je razlog, da uvjereni katolici stvorile djela, kojima se sav svijet divi; dok svi drugi grade na pijesku i uvijek iznova počimlju, a da nikada ni temelja ne mogu iskopati, a kamoli čvrste zgrade podignuti. Ovakove ljude valja iskreno sažaljevati; ali nipošto ne smijemo dopustiti, da nas oni — slijepci — vode. Stoji bo pisano: »Ako slijepac slijepca vodi, obadva će pasti u jamu.«

Što je dakle naša dužnost na očigled ovakovih činjenica? Da se prije svega mnogo molimo, te Bog dragi sačuva našu tako zvanu inteligenciju od kuge bezvjerja, da nam se mladež odgaja kako to Bog hoće, a potrebe ljudske traže, da se u našim školama ne bi nikada čula riječ proti Bogu, Crkvi, vjeri i čudoredu kršćanskog. Dužnost je sviju, da paze na mladež kao na zenicu oka svoga, jer na njoj ostaje budućnost i Crkve i domovine. Iskustvo dokazuje, da ne će lako s pravoga puta zaći mladić, koji je kod kuće kako treba vjerski uzgojen; pa ako se i dogodi, da koji puta nesretno posrne, brzo će se takav mladić podići. Naprotiv, mladić, koji se ni u svome djetinjstvu nije naučio Boga bojati i ljudi se stidjeti, izgubit će brzo i ono malo što je imao, čim samo riječ čuje, koja pogoduje njegovim hirima, ili zađe u nevaljalo društvo, ili dobije u ruke pokvareno štivo. Dode li takav na kakvo ugledno i uplivno mjesto, koliko može škoditi!

Dobar katolički liječnik, koliko može dobra učiniti! Koliko može pružiti patniku ne samo tjelesne već i vjerske utjehe, koja je daleko važnija i potrebitija čovjeku od one tjelesne! Bilo nekoć u Rimu, da nijedan katolik nije smio pozvati k sebi liječnika prije nego se je ispovjedio i s Bogom izmirio. Danas nažalost mnogi ne mare za svoju dušu ni poslije, kad im i sam liječnik izjavi, da im nema spasa. Odlučna riječ dobroga liječnika i tu može puno, više nego i najgorljivijega svećenika.

Dodi kraljestvo tvoje.

Piše: Tomo Omerović D. L.

Jeruzalem pade nekrstu u ruke godine 614. Kroz nekoliko stoljeća uljudniji kalife duduše trpjeli, da kršćani pođaju sveta mjesa, no god. 1009. Hakom u svojoj bjesnoći orobi i poruši crkvu sv. Groba, te počne progoniti kršćane. Još gora nastadoše vremena, kadno god. 1073. Turci osvojile sv. zemlju. Od istoka do zapada čuje se bolan glas nad tolikim gubitkom. Papa Urban II. žarkim riječima sokoli kršćanske vitezove, te sakupi prvu križarsku vojsku god. 1096. »Bog to želi« zaori svijetom, te pripnuv na rame križ od crvena sukna podoše hiljade i hiljade križara da oslobođe svetu zemlju ispod turskog jarma.

Kraljestvo je Božje i danas donekle u rukama — ne Turaka — nego još gorih neprijatelja. Trebalо bi dakle nove vojske, da nam to kraljestvo opet predobije i osvoji; vojske, koju će poput križara vezati jedna misao i jedan cilj: »Dodi kraljestvo tvoje«, t. j. koji će se boriti za raširenje kraljestva Božjega u srecima ljudskim.

I doista, takva vojska postoji na svijetu, to je: Apostolstvo molitve.

Dodi kraljestvo tvoje!

O tom Apostolstvu molitve, o njegovu postanku, razvitku, ustrojstvu i životu govorio je Glasnik godine 1912. podrobno u broju 3., 4. i 5.; a sada da vidimo kakvim plodom rada Apostolstvo molitve u svagdanjem životu. Po plodovima njihovim poznat će ih. To što Isus reče o lažnim prorocima, vrijedi i za dobre, kao i za svaku ustanovu. Po plodovima, kojima rada, lako se pozna, je li dobra ili zla. Tako je i s Apostolstvom molitve.

Prvi plod njegov jest, da su svi članovi Apostolstva molitve svezani međusobno najčvršćim vezom prave bratske ljubavi, a svi skupa opet sa Božanskim Srcem Isusovim. Radi toga jedinstva članovi postaju dionicima premnogih duhovnih dobara.

Tako se na primjer događa, da se jedan član moli za raširenje kraljestva Božjega, za obraćenje grješnika, i Bog mu uslišava molitvu tako, da u isti čas obilnom žetvom blagoslov rad i nastojanje koga svećenika, koji se upravo trudi, da obrati zalutale duše.

Ta je misao veoma plodna. Na taj način mi smo uvijek sigurni, da nam je molitva uslišana; jer ako i ne dobijemo mi ono što molimo, dobiva netko drugi; kao što i mi često puta možemo iskusiti izvanrednu pomoć Božju, a da ni sami ne znamo odakle ni kako: plod je to nečije molitve ...

Glavno je pri svemu tomu to, da sve nesavršenosti ljudske ispravlja Presveto Srce Isusovo, s kojim u zajednici članovi Apostolstva molitve mole se i rade. Tako nas onda Otac nebeski uvijek uslišaje, ne toliko možda radi nas i naše molitve, nego radi Sina svoga i njegove molitve i rada.

Kada to znademo, ne ćemo li onda kao članovi Apostolstva molitve puno pobožnije moliti? Ne ćemo li onda sva svoja djela puno savršenije obavljati?

Na taj način nastaje po svem svijetu plemenita upravo utakmica: ogromna vojska od preko 25 milijuna duša moli se po svem svijetu dan i noć da dode kraljestvo Božje, da svi ljudi vrše volju Božju te se spase. Ako pak molitva samo jednog pravednika, — kako nas uvjerava sveto Pismo — puno vrijedi, koliko onda vrijedi usrdna i ustrajna molitva tolikih milijuna!

O sv. Tereziji se po nekom viđenju veli, da je ona sama spasla do 30 hiljada duša. Kako to? Ta ona je mirno i skromno živjela, sakrivena od očiju svijeta među zidinama svoga samostana. Ništa zato! Bog je dragi njezine molitve, što ih je usrdno i ustrajno slala pred njegovo prijestolje za spas duša, uslišao tako, da je blagoslovio trud i rad mnogih svećenika, osobito misjonara. Radi njezinih molitava padala je iza svećeničkih riječi obilno rosica milosti Božje u srca grješnika. Nešto slično događa se i među članovima Apostolstva molitve. Ne mogu ni oni zaredati od sela do sela, od kuće do kuće, a još manje mogu svi poći među krivotvornike i nevjernike, da im navijeste pravi nauk kršćanski; ali zato mole svi danomice: »Dodatak kraljestvo tvoje!« te u zajednici s Božanskim Srcem Isusovim žrtvuju premilosrdnom Srcu ovomu sve svoje molitve, djela i trpljenja svakoga dana na sve one nakane, na koje se to isto Presv. Srce Isusovo danomice žrtvuje i prikazuje Ocu svom nebeskom, na oltarima našim. A koje su to nakane? Upravo te, da dode kraljestvo Božje u srca svih ljudi, da se Crkva njezova što više raširi i proslavi, da se po njoj Bog proslavi i svi ljudi spase.

Vanredni su plodovi molitve djece, upisane u Apostolstvo molitve. Sam je Spasitelj veoma ljubio nevinu djecu. Nevino se srce lakše, odanije vine k Ocu nebeskom, pa ga zato Bog dragi i prije posluša. Osim toga je molitva apostolstva baš za mlađež važna, jer obično kakva zora, taki je i dan, pa i večer. Pode li dijete za mlađa dobrim putem, nade je, da će i ostati na njem, ili barem da će se sa krivog puta lako vratiti na pravi. I samo iskustvo uči, da Apostolstvo molitve rašireno među mlađeži, krasan plod donosi. Evo primjera! U nekom seoci u Koruškoj nije bilo baš odviše katoličkog života. Pokušaše s djecom. Nekoliko njih predobiju za Presv. Srce Isusovo, i počnu pobožnost devet prvih petaka. I gde! Isprije ih slijedi i ostala mlađež, a onda i stariji! Četiri mjeseca poslije u jutro prvog petka je svećenik podijelio do 250 sv. pričestii! Bilo tu djece, žena i muževa.

Osobito se ova udruga preporuča u zavodima, jer je kadra uz malo mara i truda dignuti i oplemeniti duh cijelog zavoda. Evo pisma iz Nizozemske. Pisano je u dječačkom zavodu sa 230 gojenaca:

»Prvi članovi primljeni su svećano dne 17. veljače, baš na poklade... Na taj dan, kada se djeca ovoga svijeta naslađuju niskim nasladama, gojenci i uzgojitelji ovoga zavoda nađoše obilnu utjehu u Presv. Srcu Isusovu. Suze zahvalnosti staklike su se ne u jednom oku... Uspjeh u odgoju jest velik. Hvala Bogu! Ne bih zaista znao za drugo sredstvo, koje bi u dječjim srcima toliku pobudilo ljubav k Božanskom Spasitelju i prijatelju malenih, kao Apostolstvo molitve. Zato smo odlučili, da ćemo ovu udrugu uvesti u sve naše zavode... Uslijed te udruge zavladala je među gojencima velika revnost. Kazne su postale malne posve suvišne...« itd.

Ali nemoj misliti, da je Apostolstvo molitve možda samo za djecu, a za žene, pogotovo za muževe da nije! Zar da muževi ne bi znali toliko učiniti za raširenje kraljestva Božjega koliko djeca i žene? To bi bilo doista žalosno. Pa u istinu i nije tako.

Tako je prije kojih desetak godina jedan svećenik u Njujorku pokušao uvesti Apostolstvo molitve među mornarima. Tokom jedne godine brojilo društvo preko hiljadu članova! Broju je odgovarao i uspjeh. Kao da su se promijenili ovi tvrdi muževi! Prije bi jedva koji isao k svetoj misi, o primanju svetih sakramenata kod većine ih ni govorio. Neumjerenoš u jelu, a osobito u piću te bestidni govor i šale bijahu njihovo svakdanje veselje. — A sada se može često puta vidjeti, kako čitava četa po 15 do 40 muževa, okićena medaljom Srca Isusova, a na čelu joj njihov revnitelj, pristupa k svetoj pričesti.

Jesi li već članom kojega stepena Apostolstva molitve, a ti budi marljiv; nijesi li još, a ti idi, pa se upiši što prije! . . .

„Pomodnima“ na razmišljanje.

Jedna između triju sestara priopćuje u američkom Glasniku (njemačkom) ovo:

Roditelji su nas uzgajali strogo kršćanski. Što nam je trebalo to su nam davali; jedino glede odijela htjeli su, da budemo što jednostavnije. Malo po malo počela se i u našem selu uvlačiti nova moda, pa smo i nas tri mislile, da kao kćeri općinskog činovnika ne smijemo zaostati za drugima. Majci smo dale to u raznim zgodama dosta jasno razumjeti; ali ona ni čuti o tom. Tad se dogovorismo, da ćemo zamoliti oca, neka on posreduje. Mene je zapala dužnost, da mu iznesem našu želju.

Sluša otac i smijucka se. Kad sam svršila, reče mi, da pozovem i druge sestre, jer da će nam svim trima odgovoriti. Pozovem ih. Otac mjesto kratkog povoljnog odgovora, kakav smo mi očekivale, uze nam pri povijedati ovu priču:

U nekom selu živio siromašni postolar. Do njega stanova bogat gospodin, koji je imao majmunu u kući. Taj je majmun znao često put kroz prozor doći postolaru, te mu na svoj način „pomagati“ u poslu. Dogodilo bi se naime, da bi postolar zaboravio zatvoriti prozor, kad je otišao na ručak, a dotle bi njegov „pomoćnik“ izrezao kožu, pokvario mu kalupe, rasporio sašiveno, riječju: napravio puno štete i kvara. Dosadilo to postolaru pa smisli, kako će se riješiti svoga „šegrtu“. Uze dakle britvu te ju tupom stranom stade povlačiti sebi ispod brade, a tada položi britvu pred majmuna i ode. Majmun se odmah dakako našao u poslu. Uzme britvu i ne pazeći, koja je strana oštra, koja li tupa, stade se njom igrati te ju povlačiti ispod brade. Nije dugo trajalo, majmun si prerezao vrat.

„Tako prolaze svi,“ završi otac s oštrim naglasom, „koji se povode za majmunom pa hoće, da sve što čine drugi, čine i oni. Ovako oponašanje rada taštinom, taština ohološću, a oholost je majka sviju zala.“

Bilo nam je dosta! Vidjeli smo, da se otac slaže s majkom. Više ih nijesmo napastovali. Ta nijedna nije htjela da bude majmun. Bijasmo izlijecene.

Rat i naša javnost.

(Čitaj, ne pitaj za ime!)

Domovina lije krvave suze. Naši oci, naša braća, muževi i sinovi krvlju natapaju zemlju i smrtni uzdasi dižu se s bojišta. — A mi kod kuće, mi, do kojih ne dopire onaj ljuti plač, što srca para, mi regbi da jedva znademo, da je rat... Ne, mi ga zapravo, u našoj javnosti barem ne znamo, mi ga ne osjećamo, mi to barem ne pokazujemo.

Istina, dnevice čitamo vijesti s ratišta, dnevice gledamo ranjene junake u našim bolnicama, dnevice susrećemo udovice u crnini i dječiću, koja plaču; i srce nam se steže. Ali isto tako dnevice gledamo šetališta, puna gizdava svijeta u svili i u zlatu, u perju i u cvijeću, namirisana i namaljana, nasmijana i... Prodi pokraj kavana i slastičarna, i pokušaj naći još nezapremljeno mjesto!... Svaku večer puni naš odlični svijet skupa mjesta u kazalištima, a srednji i niži, kad god pak i viši, u kinematografima; i dok naši junaci na bojnom polju umirući pogled svoj upravljuju na Stvoritelja i pravednoga. Suca svoga: ovdje se plješće preljubu i uspaljuje krv sramotnim prizorima, zavodljivim pjevanjem i bestidnim plesom. I još tvrde, da kod nas nemoralna — nema!...

Čudnovato, da su baš u ovo tako ozbiljno doba učestale u kazalištima i kinematografima takve predstave, koje vrijedaju ne samo stid već svako plemenito čuvstvo ljudsko, a još više pale i razdiru rane ratom zadane. Sramota je napose za naš bijeli Zagreb, a ima toga i drugdje, što to se baš danas tako često koče po ulicama plakati s огромnim slovima, kao n. pr. onaj »Gola žena«, »Zamke bluda«, da drugih i ne spominjemo...

Zar smo na »dnu života«?

Tako nas ove, inače lijepi i po sebi indiferentne ustanove, niti naobražavaju niti tješe niti bode u nama patriotska i druga plemenita čuvstva, već baš protivno: nijete i raspaljuju najniže, živinske strasti u čovjeku; a sve to pod imenom »lijepi umjetnosti!... Bit će valjda, da i ovdje vrijedi ono »pravilo«, što smo ga upravo na Spasovo čitali u jednom zakutnom listiću, koji se s tolikom reklamom po Zagrebu prodaje, da si moraš uši začepiti, kad prolaziš Jelačićevim trgom, da je naime sve jedno, je li umjetnost moralna ili je nemoralna... Ma to je baš tako, kao da bi tko htio spojiti pojam domoljublja s pojmom veleizdaje, ili da bi tko rekao: Svejedno je, da li je naš patriotizam patriotski ili antidiplastičan...

Kad već naše muze ne mogu ni u ratnoj buci da šute, kad već moraju i kazališta biti otvorena, i kad već kina ne smiju ni najmanje štetovati, premda tolika druga daleko potrebitija poduzeća stradavaju: da se barem daju u njima plemenite stvari! To je najmanje, što možemo tražiti, kad gledamo, kako se pravi domovi prosvjete — škole — zatvaraju, kako se obuka skraćuje, kako se i sjemeništa ispražnjuju, i sve otvara svoja vrata ranjenim junacima.

Nećim se osobito ističe naša javnost! To je njezina dobrotvornost. Ali i ta je dobrotvornost svoje vrsti. Ona se ne može ni zamisliti bez predstava, koncerta, čajanka, tombola, luka sreće, vraćare... Vi, sinovi dragi, vi braćo neprežaljena, vi, drugovi nezaboravni: vi kukajte, vi plačite, vi skrapavajte, vi ginite; a mi ćemo se

Ne plačite za mnom, nego za sobom!

smijati, šaliti, zabavljati, plesati — da vama olakšamo muke i patnje, da vama vidamo smrtonosne rane, da vama olakšamo smrtni čas! ...

Naša javnost ne može da bude bez zabave. Da ju svu pošaljemo na bojnu liniju, i tamo bi valjda plesala ... Tako ona umije i ovo teško ratno vrijeme mudro izrabiti; pa kad već ne može da bude bez zabava i užitaka, nazvat će ih — dobrotvornima, ratnima! ... Ta od njenog će veselja i raskoši i sirotinji i ranjenicima nešto dopasti. Ovako je i Lazar kupio mrvice, što su padale sa stola bogataševa ...

Jesmo li u vijeku kršćanstva ali poganstva? ... Odje je tu samo trag nadnaravnoj kršćanskoj ljubavi bližnjega, koja rado žrtvuje sve, i isti život svoj za dobro brata svoga? »Caritas! Božanstvene li riječi! A eto, i nju povlači po blatu odurna sebičnost, da pokrije svoju golotinju, kad joj je već i izraz »humanitarnost« postao otrcan, a »altruizam« odviše ogavan. Sebičnost, prosta sebičnost javlja se na sve strane. Bez nje nema ni sažaljenja ni smilovanja ni pomoći — ništa ...

Kada se hrabra naša braća, sinovi i muževi vrati s bojišta, željna razumijevanja, željna iskrene i tople sučuti i ljubavi onih, za koje su krv svoju lili, dok su se oni zabavljali; pa kada vide ovu »dobrotvornost« i ovo »ozbiljno shvaćanje teških prilika današnjih«, kad na svakom koraku susreću toliku raskoš i rasipnost: kako da im se srce ne para? Je li čudo, ako im se izvine iz bolnih grudiju uzdah: »To li je zar narod, za koji smo mi išli u smrt!...«

A nije to samo jedan već rekao ...

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović D. L.

Ljudska nezahvalnost.

Ove boli u prsim, o kojima sam мало prije govorila, povraćale mi se svakog prvog petka u mjesecu ovako: Presv. Srce ukazalo mi se poput žarkog i presjajnog sunca. Jarki traci njegovi padali mi upravo na srce, što se užgalo tako silno, te mišljah, da će me u prah pretvoriti. Tako je bilo osobito onom prilikom, kad mi je Božanski moj Učitelj otkrio, što želi od mene, i objavio mi tajne toga preljubeznog Srca.

Tako među ostalim jednom, kad bijaše izloženo presv. Otajstvo, očutjeh, kako sam s neobične sabranosti sviju svojih čutila rekla bih u nutarnjoj nekoj zabitici. Isus Krist, slatki Učitelj moj, dođe k meni slavan i sjajan sa pet rana svojih, što se sjahu poput pet sunaca. Od presvetog tijela njegova probijao plamen na sve strane, a najviše iz njegovih poklona vrijednih prsiju, za koja se činilo, da su ognjena peć. Iza toga se prsi otvorile, pa sam mogla vidjeti njegovo preljubezno Srce, što je bilo živo vrelo onoga plama. U isti čas upoznahn nedokućiva čudesna čiste ljubavi njegove, i do kojeg obilja dovela ga ljubav spram ljudi, od kojih prima samo nezahvalnost i prijezir.

»To je,« reče mi, »što me boli više nego sve, što sam podneo u svojoj muci. Kad bi mi barem htjeli uzvratići ljubav, sve bih ono, što sam za njih učinio, držao za malenkost; pače želio bih još više za njih učiniti, kad bi bilo moguće. Ali u njih je srce hladno i

oporno za sva napreza moja, da im učinim dobro. Ti mi barem tu utjehu pruži i zadovolji, koliko samo možeš, za njihovu nezahvalnost.« A kad mu ja predstavih svoju slabost, otpovrnu: »Evo, gle, čim ćeš nadoknaditi, što ti manjka!« U isti mah otvori se ovo presv. Srce, a iz njega suku plamen tako silan, te sam mislila, da će me spaliti. Pošto me ovaj oganj obuzeo skroz na skroz, da ga već nijesam mogla podnosititi, stadoh mu se moliti, da bi se smilovao mojoj slabosti. Na što će on: »Ja ću biti snaga tvoja! ne boj se ništa! No pazi na moje riječi i na ono, što od tebe tražim, da te osposobim, kako ćeš izvesti namjeru moju.

Prvo: Ti ćeš me primiti u sv. pričesti toliko puta, koliko ti to dopusti posluštost; pa ma kakvo trpljenje i poniženje odatle po te poteklo; ti ćeš ju primiti meni za ljubav. **Druge:** Pričestit ćeš se svakog prvog petka u mjesecu. **Treće:** Svake noći od četvrtka na petak dijelit ćeš sa mnom onu smrtnu žalost, koju ja htjedoh očutjeti u vrtu maslinskem. Pri tom ćeš trpjeti neku vrst smrte stiske, puno teže od same smrti. Da mi se pak pridružiš u onoj smjernoj molitvi, koju sam tada slao Ocu svome nebeskom u tješkobama svojim: ti ćeš ustati među jedanaestom i dvanaestom urom u noći, da sa mnom proboraviš jedan sat u molitvi, licem prostrta na zemlju; jedno da ublažiš srdžbu Božju moleći milosrđe za grešnike, a drugo, da mi bar donekle osliдиš onu gorčinu, koju sam tada očutio, videći da sam zapušten od svojih apostola. Radi toga sam morao ukoriti njihovu mlakost, što ni jedan sat nijesu mogli sa mnom da probdiju. U to ću te vrijeme poučiti, što ti valja činiti.

Ali pazi dobro, kćeri moja, da ne povjeruješ lako svakome duhu niti se u nj pouzdaš; jer je davo na te bijesan, pa hoće da te prevari. Zato ne čini ništa bez privole onih, koji s tobom upravljaju, da ti ne uzmogne, kad činiš iz posluštosti, ništa naškoditi; jer davo nema nikakve vlasti nad onima, koji su poslušni.«

Za cijelo vrijeme nijesam ništa osjećala ni znala, gdje sam. Napokon dodoše, da me odvedu. A kad opaziše, da ne mogu go-

Gle ovo Srce, koje je toliko ljubilo ljudе!

voriti i da se jedva na nogama držim, odvedoše me našoj majci. Bijah smetana; drhtala sam i tresla se sva. Bacih se na koljena, a ona me oštro ukori i postidi. Meni je to bilo veoma draga i ja se tomu obradovah neopisivo. Tā znala sam, da sam grješnica i da sam kriva, pa bi mi se i najveća strogost pričinila blaga. Kad joj pak sva zbuđena ispriporijedih sve, što se dogodilo, navali još jače na me i ne dopusti mi ovaj put a ma baš ništa od svega onoga, što je, kako mi se čini, Gospodin od mene tražio; nego odbi prezirno sve, štogod joj rekoh. I ovo me veoma utješilo, tako sam se primirila sasvim.

Ovu je objavu Margareta primila u osmini Tijelova godine 1674. To je tako zvana druga velika objava Presv. Srca Isusova.

Čudesno ozdravljenje.

Vatra, što me izgarala, navukla na me tešku i dugotrajanu groznicu. Ali meni bijaše tako draga, što trpim, te ne rekoh ni riječi, dok mi sile sasvim ne klonuše. Liječnik opazi, da je bolest odavna počela; i doista, grozница me protresla više od šezdeset puta. Nikad prije nijesam primila toliko utjehe. Dok mi je cijelo tijelo skrajne boli trpjelo, moja želja za patnjom bijaše sasvim zadovoljna. Ova se vatra podržaje i zadovoljava samo drvom križa, te svakojakim mukama, prezironom, poniženjem i bolima. Najveća mi je bol, kad nemam dosta da trpim.

Mišljahu, da ēu umrijeti. Naš Gospodin međutim oopsipao me svojim milostima. Tako mi jēdamput iskazao milost upravo nepri-spodobivu. Jednoć naime, kad me spopala nesvjestica, pričini mi se, da vidim pred sobom tri Osobe klanjanja vrijednoga Trojstva. Njihova prisutnost napuni mi dušu velikom utjehom. Ne mogu opisati, što se onda dogodilo, nego ēu samo ovo spomenuti:

Pričinilo mi se, da mi vječni Otec pruža veoma velik i trnjem sasvim opletenu križ — a bilo tu i ostalo oruđe muke — te mi govorit: »Evo, kćeri moja, darivam te istim darom, kojim sam darivao preljudljivog Sina svoga.« — »A ja,« reće na to Gospodin naš Isus Krist, »ja ēu te na taj križ pribiti, kako sam i ja bio na nj pribijen; bit ēu ti drug u bolovima.« — Treća od tih klanjanja vrijednih Osoba reće mi, da će me, budući da je sama ljubav, u ljubavi usavršiti i očistiti. Duša mi plivala u neizrecivom miru i veselju. Dojam, što mi ga ove Božanske Osobe ostavile u duši, ostat će mi neizbrisiv. Prikazale mi se u prilici u bijelo obučenih mlađića, sasvim sjajnih i jednake dobe, veličine i ljepote. Nijesam onda razumjela — istom kasnije bijaše mi jasno — kako strahovite patnje bijahu mi tada naviještene.

Podmladak Vojske Srca Isusova u zagrebačkom nadb. orfanotrofiju.

U prošloj je školskoj godini društvo lijepo napredovalo. Članova je bilo 91, a podijeljeni su u dvije skupine. Svaka skupina prima 3—4 puta u tjednu sv. pričest s nakonom, da se iskorijeni psovka i kletva u hrvatskom narodu. Članovi su revno vršili svoje dužnosti, pa je broj sv. pričesti u pojedinim mjesecima bio ovaj: u prosincu 700, u siječnju 1184, u ožujku 1065, u travnju 1077, u svibnju 1350; ukupno 6594.

Društvo je ujedno središte podmlatka »V. S. I.« za sve hrvatske zemlje. O novoj godini poslali svima »Vojskama« poslanicu, u kojoj smo ih potakli na ustrajnost i zamolili, da nam pošalju izvještaj o radu i o broju sv. pričesti.

Srce Isusovo, žarka peći ljubavi!

Sveto Pismo pripovijeda, kako je kralj Nabukodonozor zapovjedio, da u sedmerostruko ražarenu peć bace ona tri mladića, koja mu se ne htjedoše pokoriti i pokloniti se zlatnom kipu, što ga je dao napraviti. I sami ložaci su izgarali, kad su se peći približili, tolika bijaše njezina žestina. Ova je peć slabašna slika Bož. Srca, koje sveta Crkva zove »žarkom peći ljubavi«. Slabašna, velim, slika, jer se peć Nabukodonozorova opet brzo ohladila, a u Srcu Božanskom nikada nejenjava silna vatra ljubavi. Promotrimo malo izbliže taj oganlj ljubavi, što bukti u Presv. Srcu Isusovu.

Jedino Srce Isusovo ljubilo je Boga dostojno.

Žarka peć ljubavi na zemlji.

Prva je zapovijed Božja, da ljubimo Boga »svim srcem svojim«. O sv. Stanislavu Kostki kažu, da mu je ljubav prema Bogu bila u srcu tako žarka te je morao hladnom vodom ili snijegom rashladivati prsa svoja: tako mu se srce znalo rasplamijeti pri razmatranju života Isusova. — Sv. Franjo Ksaverski molio je Gospodina, da mu pošalje što više križeva i patnja, a da mu ne daje toliko utjehe, jer da ih ne može već da podnese. — Sv. Franjo Asiški prolazi zanesen od ljubavi Božje Rimskim ulicama i plače; a kad ga zapitaše, zašto plače, odgovori, zato, što ljudi ne ljube »Ljubav«, to jest Boga. — Sv. Terezija ljubila je Boga poput anđela, pošto je Bog po jednom anđelu sulicom joj dao probosti srce. Tako bismo mogli nabrojiti sve pravednike Božje, jer su svi ljubili Boga sa svim srcem svojim.

Ali kako je ta ljubav malena, kad ju prispodobimo s ljubavlju, kojom andeli ljube Boga! Kerubi i Serafi, koji su najbliži prijestolju Božjemu, slični su žestokom ognju raspaljenom ljubavlju Božjem. Majka Božja ih natkriljuje kao kraljica i u ovoj ljubavi Boga. Kolika je onda istom morala biti ljubav Boga u Srcu Isusovu! Ne čudi se dakle, kršćanine, i ne misli, da je to možda odviše rečeno, kad ga Crkva pozdravlja kao: »Žarku peć ljubavi«. Slabašna je to slika, al u našem životu nemamo bolje, kojom da označimo silnu ljubav Presv. Srca.

Bog je najdostojniji naše ljubavi. Nikoga nije bilo na zemlji, koji bi ga tako ljubio, kako je zasluzio. Jedino je Srce Isusovo plamijelo ljubavlju, kako to njegov Otac nebeski zasluzuje.

Presv. Srce Isusovo je ljubilo Oca svoga vazda. Nije bilo ni jednoga časa, od kako ga je Duh sveti u krilu Djevice satvorio, u kojem ne bi plamijelo to Presv. Srce žarkom ljubavlju prema Ocu nebeskom i prema nama ljudima. — Čim se je začeo, odmah je jasno upoznao Boga i u većoj svjetlosti gledao biće Božje, nego najsvršeniji anđeli. A prema toj neizrecivo savršenoj spoznaji i ljubio ga je savršeno.

Duša je Kristova bezdno sviju kreposti; a znamo, da je ljubav život i kraljica sviju kreposti. Zato nema stvorena razuma, koji bi mogao shvatiti neizrecivi žar one ljubavi spram Boga, koji je buktio u Srcu Isusovu.

Prava je ljubav djelotvorna; i što je veća i savršenija, to je i djelotvorna. To vidimo i kod Srca Isusova: Ono je bilo najveće svetište na zemlji. Nikada nije prestalo ljubiti Boga. Svaki su se čas radala u njem najsavršenija čuvstva: poklonstva, poniznosti, strahopočitanja, požrtvovnosti, otpošnje i sviju ostalih kreposti. Zato veli sam Spasitelj: »Onaj, koji me posla, sa mnom je; i ne ostavi me sama, jer ja svagda činim, što je njemu ugodno« (Iv. 8, 29). A kad su mu učenici donijeli jelo iz Sihara i ponudili ga da jede, reče im: »Jelo je moje, da izvršim volju onoga, koji me je poslao« (Iv. 4, 34).

Tako je Isus svaki čas svoga zemnoga života žarko ljubio Oca svoga. Tako je svaki čas divnim djelima očitovao tu ljubav, dok nije i zadnji čin ovršio, što ga je Otac njegov od njega tražio, dok nije rekao umirući na križu: »Svršeno je!« dok nije priklopuvši glavu predao duh svoj (Iv. 19, 30).

Presv. Srce Isusovo je žarka peć ljubavi prema Bogu i nama i na nebu.

Žarka peć ljubavi na nebu.

Srce Isusovo neprestano se zahvaljuje Ocu nebeskom za sve neizrecive darove, što ih je udijelio čovječjoj naravi njegovoj; što se je dostoјao primiti žrtvu života i smrti njegove kao zadovoljštinu za naše grijeha; što je mogao slavu Očevu očitovati svijetu; što je dopustio, da osnuje Crkvu i po njoj da priopćuje svim narodima blago otkupljenja; što joj je poslao Duha Svetoga, da ju ravna i uzdržaje; što mu je udijelio svu vlast na nebu i na zemlji.

Sveci Božji vazda su se zahvaljivali Bogu za muke i križeve, što im je Bog dao, da pretrpe za slavu imena njegova. To učini i Isus svim žarom Presv. Srca svoga. Osobito se zahvaljuje Ocu, što mu je dopustio, da u Presv. Euharistiji među nama stanuje, za nas se moli, i naše duše hrani do konca svijeta.

Presv. Srce Isusovo ljubi Oca nebeskoga i nas silno.

Nitko nije tako divno ispunio prvu zapovijed Božju, kao Isus, zakonoša novoga zavjeta. A znamo, što ta zapovijed iziskuje od svakoga čovjeka: »Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom misli i svom snagom svojom. To je najveća i prva zapovijed.« Kolika je sila Srca, duše, misli, snage Isusove! Vidili smo kako je Isus svaki čas svom snagom duše i tijela žarko ljubio Oca. Znamo kako su divna i neshvatljiva djela, kojima je tu ljubav zasvjedočio.

Tko bi mogao shvatiti kolika bijaše žalost Spasiteljeva u Getsemanskom vrtu, u koju mu je duša zaronila i sve do smrti ostala žalosna poradi tolikih grijeha ljudskih?! Kolika bijaše bol, što je u tijelu svom pretrpio u groznom bičevanju, da zadovolji Ocu za putenost roda ljudskoga! Koliko je bilo poniženje, što ga je pružio Ocu svome kao zadovoljštinu za našu oholost, kad su ga krunili trnovom krunom! Tri se je puta srušio pod teretom križa, da zadovolji za sve nemarnosti što ih ljudi počinjaju u vršenju svojih dužnosti. A sve muke duše i tijela ponovi u neizrecivoj mjeri, viseći razapet na križu. Tko će dokučiti silu ljubavi, koja ovakim plodovima urodi! Sv. Augustin veli: »Ljubav je mjera čovjeka. Toliko vrijedi svaki pred Bogom, kolika mu je ljubav.«

Kako silna dakle mora da je ljubav Presv. Srca Isusova! Doista je »žarka peć« preslabi slika te silne ljubavi, što vazda bukti u Srcu Isusovu!

Isus je rekao: »Oganj sam došao da bacim na zemlju, pa šta hoću nego da se zapali?« (Luk. 12, 49.) Što hoće drugo i ova po-božnost k Presv. Srcu Isusovu, što hoće drugo i ovaj Glasnik, nego da ovaj oganj ljubavi Srca Isusova obuhvatiti sva srca ljudska?

Kad se bl. Margaretu potužila Isusu na svoju slabost te se ispričavala, da ne može izvesti, što Isus od nje zahtijeva, reče joj Isus: »Evo čime ćeš nadoknaditi ono, što ti manjka!« I u isti mah pokaza joj Presv. Srce svoje iz koga buknu u taj čas plamen tako silan, te Margaretu mišljaše, da će je svu spaliti. »Pošto me ovaj oganj« — veli ona — »skrozimice prožeо, te nemogah više da ga podnosim, stanem se moliti Gospodinu, neka bi se smilovao na moju slabost. Na to će on: „Ja ču biti snaga tvoja; ne boj se ništa!“

Hladan si, kršćanine, te misliš, da ne možeš svladati napasti, zapovijedi držati, dužnosti svoje vršiti: Idi k Presv. Srcu, žarkoj peći ljubavi; ono će te ugrijati. Obećao je: »Mlake duše postat će revne, revne duše brzo će se uspeti do velike savršenosti.«

M. K. D. L.

Ogledalo Srca Isusova.

Ne bi li se i opet ogledao u prejasnom ogledalu?! Ne ćeš u njem vidjeti svoje smrtno lice. Vidjet ćeš u njem toliki sjaj, ljepotu, te bi mislio, da je to samo Božje Srce, kad ne bi od drugud znao, da je to samo vjerno ogledalo Srca Božjega, da je to prečisto Srce Majke Božanskoga Srca.

Od izobilja srca govore usta, veli sv. Pavao. Što je Krist govorio, sve mu je od Srca poteklo. A o Majci Kristovoj veli sv. Evandelje, da je sve riječi Kristove čuvala u svom srcu. Hoćeš li da vidiš, kakvo treba da ti je srce po nauci Kristovoj, a ti samo pogledaj na Majku njegovu.

Krist Gospodin u najznamenitijoj svojoj propovijedi, koju je izrekao na gori, a sv. Matej ju zabilježio u petom poglavljiju, označio je u osam blaženstva jezgru svoga Božanskoga nauka. Divno je pogledati, kako sjaje poput osam dragulja ovo osam blaženstva u Srcu Majke Božje.

»Blago siromašnima duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.«
(Mat. 5, 3.)

Što misliš kako je sjajila duševnim siromaštvom ona, koja je Kraljica kraljevstva nebeskoga? Kad je kraljevstvo Božje onih, koji su »siromašni duhom«, koliko je to blaženstvo u srcu Kraljice neba?!

Pogledaj samo što je duhovno siromaštvu? Duhovno-siromaštvu ima više stupnjeva. Ljudevit de Ponte veli, da je na prvom stupnju onaj, koji je pripravan prije sve, što ima izgubiti, nego Boga uvrijediti. Sigurno je, da poslije Isusa nije nitko tako čist od grijeha, kao njegova prečista Majka. Samo je ona i u začeću svom posve čista. Samo je ona između svih ljudi bez grijeha začeta. Samo je ona pro-

vela cijeli život, a da nije ni najmanjom pogreškom Boga uvrijedila. Zato je njezino srce najkrasnije ogledalo Srca Isusova.

Na drugom stupnju duhovnoga siromaštva je onaj, koji je sve svoje ostavio, da naslijede Isusa. Malne svi su prvi kršćani prodali svoje imanje, novac donijeli apostolima, zajednički živeli i u siromaštvu naslijedovali Isusa.

Tako je radila i Majka Isusova. Al i u ovom je daleko natkriliла sve kršćane. Ništa nije tako posve otkinuo svoje misli od prolaznih stvari i upravio ih na Boga, kao Marija. Zato je njezino srce i u tom najsvršnije ogledalo Srca Isusova.

Na trećem je stupnju onaj, koji nije ohol, koji ponizno misli o sebi, o svojim sposobnostima. I u ovoj kreposti je Majka Božja nedostizna. Ona je najsavršenije naslijedovala poniznost Isusovu, a zato je i srce njezino najkrasniji biser duhovnoga siromaštva, najsavljajnije zrcalo Srca Isusova.

Na četvrtom stupnju duhovnoga siromaštva je onaj, koji rado podvrgava volju i sud svoj tuđoj volji i суду; koji sa svakim u miru i slozi živi. Majka Božja je među prvim kršćanima bila stožer i središte mira i utjehe. Oko nje su se kupili kršćani kao pčele oko svoje matice. Još nikad nije puki čovjek rasprostirao toliki mir i blagoslov na zemlji, kao Marija. Njezino je srce poput Srca Isusova gorjelo neizrecivim plamenom mira i utjehe za svakoga čovjeka.

Na petom i najuzvišenijem stupnju duhovnoga siromaštva je onaj, koji iskreno i od srca priznaje, da su svi naravski i svrhunaravski darovi, što ih ima, pa i samo bivovanje njegovo dar Božji. Jest, tako mi ovisimo o Bogu, da bez Boga ni biti, ni djelovati ne bismo mogli. To nas uči sv. vjera, a i zdrav razum isto potvrđuje. Tko bi to mogao izreći, kako je Marija bila živo o tom uvjerenja i prema tom živjela? U njoj je živa vjera postigla najviši vrhunac. Ona je kraljica apostola, koji su stupovi sv. vjere.

Marija je dakle najkrasnije zrcalo Presv. Srca Isusova i u duhovnom siromaštvu.

Druge blaženstvo je proglašio Krist Gospodin na gori ovim riječima:

»Blago krotkim, jer će oni posjedovati zemlju.«

O vanrednoj kročnosti, blagosti Majke Božje već smo pisali prošle godine u »Glasniku«. Zato prelazimo sada na blaženstvo, što ga izreće Isus na trećem mjestu:

»Blago onima, koji plaču, jer će se utješiti« (Mat. 5, 5).

Već unaprijed znaš, da je poslije Isusa najviše trpjela, žalostila se i suze ronila njegova prežalostna Majka. Kakogod je bilo Srce Isusovo pogrdama upravo nasićeno, tako je bilo i precisto Srce Marijino. Uvjerimo se o tom malo točnije!

U čem se očituje ovo blaženstvo? Prvo u tom, da se uklanjamo ne samo svakoj nedopuštenoj zabavi i veselju, nego često i dopuštenima. Majku Božju samo jednoć vidimo s Isusom na svadbi u Kani Galilejskoj. Nije ni tamo zato otišla, da se zabavlja i veseli, nego kako i Isus zbog svetih i uzvišenih razloga. Ali znamo, da je vjerno pratila Isusa na križnom putu; da je sve do kraja ustrajala

pod križem i onda, kad su ga osim sv. Ivana, ostavili svi apostoli. Presv. Srce Isusovo i Marijino puno je gorkosti i žalosti. Ta Srca su zadovoljila Bogu za sve griešne radosti roda ljudskoga. — Nikada još nije ljudsko srce tako naličilo žalosnomu Srcu Isusovu kao srce žalosne Majke Božje.

Blaženstvo žalosti pokazuje se osobito u oplakivanju svojih i tudihih grijeha. Majka Božja nije mogla oplakivati svoje grijeha, jer nije nikada sagrijesila. Ali je to većma oplakivala tuđe grijehе. Kao što je Presv. Srce Isusovo sve žalosti svoga života za naše grijeha pretrpjelo, tako je s njim zajedno i njegova Majka sve svoje žalosti žrtvovala Bogu Ocu za naše grijehе. Oh koliko dugujemo mi ovom prečistom i prežalosnom srcu Majke naše! Kao što nas je Srce Isusovo, za nas probodeno, na vijeke obvezalo na najveću zahvalnost; tako nas je i srce Marijino, u žalosti najsličnije Srcu Isusovu, na vječitu zahvalnost obvezalo.

Sveta je žalost kroz sve vijekove osobito zato napunjala nevinu srca, što su čutila progonstvo u kojem borave i što su čeznula za kraljevstvom Božjim. Tko ne čuti sa sv. Augustinom, da je naše srce nemirno, dok se u Bogu se umiri? Što je tko pravedniji, to silnije teži za Bogom, u kom svaka duša nalazi svoj mir i blaženstvo.

Što misliš, kršćanine, koliko je čeznulo za Bogom prečisto srce Majke Božje! Obično je to veće čeznuće za kojim dobrom, što ga bolje i točnije poznajemo. Ali tko je Boga bolje poznavao od Majke Božje? Zato je Majka Božja većma čeznula za Bogom od svih razumnih stvorova skupa; zato je ona većma osjećala svoje progonstvo od svih pravednika zajedno.

Koliki sjaj i ljepota u prečistom srcu Marijinu! M.K.D.I.

Prečisto Srce Marijino.

Kalendar Srca Isusova i Marijina za g. 1916,
već je doštampan. Naručuje se kod Uprave „Glasnika S. I.“
(Vidi str. 2. omota.)

Slike iz života Isusova.

Mnogo je svijeta pratilo Gospodina na Kalvariju, gdje će ga propeti, ali ih je samo malo bilo, koji su ga iskreno žalili. Sv. Pismo spominje samo one pobožne žene, koje su ga i inače običavale svuda pratiti i služiti mu. Ove su mu i sada izšle u susret i gorko naricale za njim. Na našoj slici (strana 199) vidi se više žena, što su nosile vodu, te kod gradskih vrata čekale na Isusa.

A Isus obazrevši se na njih, reče: »Kćeri jeruzalemske! Ne plaćite za mnom, nego plaćite za sobom i djecom svojom; jer gle, idu dani, u koje će se reći: Blago nerotkinjama i utrobama, koje ne rodiše, i sisama, koje ne dojiše! Tad će početi govoriti gorama: Padnite na nas! i bregovima: Pokrijte nas! Jer kad ovako rade od zelena drveta, što će biti od suha?« (Luk. 23, 28—31.)

Zeleno je drvo Isus, a suho je drvo svaki grješnik. Kad ovako dakle prolazi nevini i nedužni Sin Božji: što će istom biti od grješnika, ako za vremena ne čini pokoru? Usadi si ovu strašnu riječ duboko u srce! Jer znaj, da će proći i nebo i zemlja, a Isusova riječ ne će proći! Okorijelomu grješniku mjesto je samo u vječnom paklu.

Već je povorka stigla izvan grada. Eno je, kako nam kaže naša slika na strani 209, upravo na gradskim vratima. Tu je put još gori nego u gradu, a Isus je već sasvim iznemogao. Tu po treći put posrnu i pade pod teškim teretom.

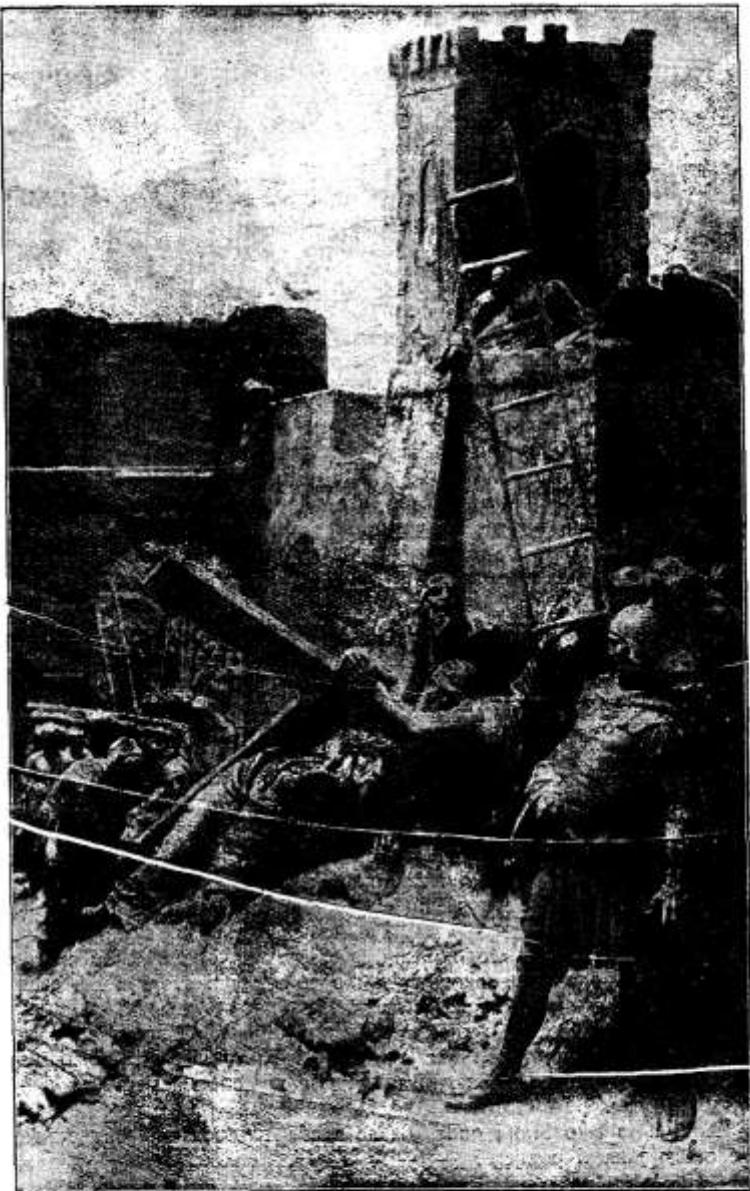
Što misliš, dušo kršćanska, da si ti bila u taj čas u onoj povorci: bi li mogla mirno gledati Isusa, gdje leži onako izranjen i krvav i izmučen na zemlji? Zaciјelo da ne bi. Priskočila bi i pridigla bi ga. Još više: Zamolila bi krvnike, da ti dopuste te mu možeš ponijeti križ, da mu tako muku olakšaš. O kako bi gorko plakala, kako bi ga iskreno žalila!

Sve to možeš učiniti i sada, samo ako hoćeš! A kako to? Ponajprije: oplakuj iskreno svoje grijeha i ne vrijedaj ga nikad više. Onda: gledaj da zapriječiš grijeh, gdjegod samo možeš; navlastito ne daj nikad, da tvoji mlađi ili ukućani grijese, pa još pred tobom i na tvoje oči! Pokaraj, ukori, do potrebe i kazni, ako imaš kakvu vlast; ali grijeha ne trpi u svojoj blizini. Potom: zadovolji pravdi Božjoj, koliko bolje možeš, ne samo za svoje nego i za tude grijeha. U tu svrhu moli, posti, dijeli milostinju, strpljivo podnosi vremenite nevolje, kojima te Bog možda pohađa. Napokon: iskreno sažali tako prezreno i tako teško uvrijedeno Srce Isusovo. Sto ga više drugi mrze i progone, ti ga to više ljubi i gini za njim; što ga više drugi preziru i omalovažavaju, ti ga to više cijeni i časti.

Ljudi često puta ne znaju, što da počnu od puste dosade: evo im posla, evo im zanimanja, do sudnjega dana! Kad bi ovako radili, prošla bi ih volja za svaku obijest i za svaki grijeh.

Mi katolici znademo jako dobro, da nam naš spas i svi vrhunaravni darovi od Boga priteču. Ali što obično veoma malo uvažujemo, to je istina, da je Isus u presvetom Sakramentu onaj, po kome nam, kako kaže rimski katekizam, kao iz izvora svaka milos dozasi... Tko hoće da dobro živi, treba da po Bogu živi; tko hoće da živi po Bogu, mora živjeti po Isusu; a tko hoće da živi po Isusu, mora živjeti po presv. Sakramentu.

(Emil Springer D. I.)

Isus pada treći put pod križem.

Ta joj valja!

S nikim se ne bi mijenjala, tako je sretna bila! Dobila je muža, kakvog si je željela: dobra, plemenita, marljiva, brižljiva, razgovorna, duhovita, pametna, uz to još i bogata; što joj više treba? Kako je istom bila sretna i Bogu zahvalna, kad ju je njezin Franjo kao zaručnicu svake nedjelje vodio u crkvu, te se u crkvi ponašao da ne može bolje!

Vjenčali su se. Došla prva nedjelja iza vjenčanja. Mlada gospoda spremila se u crkvu. I Franjo je pripravan. Sva blažena koraca pokraj njega. Eno ih kod crkvenih vrata. Tad će Franjo odjednom:

„S Bogom, ženice, do vidova!“

„Što je? Ti ne češ sa mnom u crkvu?“

„Ne ču!“

„Imaš li kakav prešni posao?“

„To baš ne!“

„Pa što je onda?“

„Ne ču! Eto, što hoćeš drugo da ti kažem? Ja u crkvu ne idem!“ Dakle dok je bio zaručnik išao je svake nedjelje u crkvu radi nje; sada, kad su se uzeli, sad ne treba više crkve ni Boga!... Tko da opiše ljutu bol mlade supruge! Ipak se svlada te ga nagovori, da se s njome vrti kući. I vrtiše se. Mlada gospa uze odmah sve svoje stvari spremati.

„Dušice, što ti to radiš?“ suprug će „nježno.“

„Vidiš, što radim! Spremam svoje stvari,“ odvrati mu naoko mirno, a u duši joj sve kuhalo.

„A zašto?“

„Ti još pitaš? Idem odmah, odakle sam i došla: k svojim roditeljima.“

„Ma ne luduj, zaboga!“

„Tako? Ja sada ludujem? A ti si pametno uradio, kad si me na sred ceste, pred crkvom htio ostaviti? Zar misliš, da mogu i da smijem ma samo jedan sat dulje ostati kod jednog licumjerca i lažljivca?“ I sad mu istrese svu svoju ojađenu dušu prigovarači mu, kako ju je cijelo vrijeme zaruka nedostojno zaludivao, kako se pretvarao i kako se ona ljuto u njemu prevarila. Ne, s takvim čovjekom, da je to prije znala, ne bi se ona nikad vjenčala.

Videći Franjo, da tu nema šale, da će doista otici i osramotiti ga pred cijelim svijetom, stane je moliti i zaklinjati, kako je najbolje znao i izjaviti se spremnim, da će ju odsele u svemu slušati, samo neka mu ne nanese takvu sramotu. Obeća joj, da će s njom svake nedjelje na misu, svaki mjesec na ispunjaj, da će s njome strogo postiti, sve, sve joj obeća, samo neka se smiri i ostane. I ona se napokon smiri i opet raspremi svoje stvari, a onda odoše opet obadvoje u crkvu na misu.

Franjo je održao svoju riječ. Možda mu i nije išlo isprva sve od srca; ali s vremenom privikao se i bilo mu drago. Nikad više nije došlo medu njima do kakvog nesporazumka, nikad ga više nije morala sjećati na vjerske dužnosti njegove.

A bi li to tako bilo i onda, da se mlada gospoda nije one prve nedjelje onako junački ponijela? — —

Duša pravednika slična je zdravom čovjeku, koji neumorno obavlja svoje poslove; duša pak grijesniku slična je lješini mrtvačkoj, što prelazi već u trulež, koja nije više za ljudsko društvo, nego je valja iz sobe iznijeti i u grob zakopati.

(E. S.)

Okupljajmo mladež u kongregacije!

Ugledna Zadarska »Mladost«, list za hrvatsku katoličku mladež (izlazi 19 puta na godinu; cijena joj je za mladiće i seljake K 2—), dobro je opazila već u više navrata, kako se podnipošto ne smije di-
rat u kongregaciju, gdje već postoji, nego da ju treba osnovati ondje, gdje je još nema; a to zato, što će bez kongregacije prije ili kasnije nestati i same organizacije.

A tako i jest. Jer ma da su i naše organizacije i seoska omladinska društva prava katolička društva, nijesu ipak ni izdaleka ono, što su Marijine kongregacije; naime strogo vjerska društva, što stoje pod neposrednim nadzorom, pače vodstvom i upravom Crkve. Sasvim je druga svrha svjetovnih društava, kakova su sva napomenuta, a druga Marijinih kongregacija. Isto su tako često sasvim druga sredstva, kojima se služe svjetovna društva, od onih, kojima se služe kongre-
gacije. Napokon je velika razlika i u članovima. Kako su naime puno lakše i jednostavnije dužnosti, što ih preuzimaju na se članovi svje-
tovnih društava, nego li obveze i dužnosti zbornika Marijinih; to je i sasvim naravno, da u takvo svjetovno društvo može netko posve lako biti primljen, koji neće i ne može biti primljen u dobro vođenu Ma-
rijinu kongregaciju.

Članovi svjetovnog društva, ma kako strogo katoličko ovo bilo, znaju vrlo dobro, da se ne sastaju na molitvu, na crkvenu pjesmu, na propovjed; već da se malo porazgovore, pozabave, provesele, poigraju, nečemu dobrom i praktičnom nauče. U početku, dok je još sve puno prvog oduševljenja, rado će poslušati još i koju vjersku poduku; ali s vremenom ohladi to vjersko čuvstvo i stiša se onaj prvi žar i polet, te članovi misle, da su dosta katolički, ako ne čine ništa zla, pa ma ništa dobra ne činili. Tako može nastati s vremenom ozbiljna pogibelj da društvo bude samo po imenu katoličko.

Mi hvala Bogu još nemamo takvih gorkih iskustva, a Bog bi dao, te ih nikad i ne imali; ali ih zato imaju drugi na pretek, pa se od njih moramo sami učiti. Nigdje valjda nije katolička mladež tako dobro organizovana, kao među Nijemcima u Austriji i u Njemačkoj. A eto, baš odanje dolaze danomice tužbe, da se takva mladež daje teško rukovoditi, da joj postaje težak nadzor svećenika, da joj se hoće samo veselja i zabava, katoličkom da se pokazuje samo kad se radi o kakvom svećanom istupu, dakle o kakvoj vanjskoj paradi, a da nema u sebi pravoga praktičnoga duha katoličkog.

To je sasvim drugačije u Marijinim kongregacijama, koje su odmah u svom početku pošle pravim putem. Tu su prije svega probani članovi, s kojima se dade i govoriti i raditi, koji su vični zaptu i posluhu. Tu su nadalje stroga pravila, koja ne može ni cijelo vijeće ni sva kongregacija po volji mijenjati; jer to ne spada u njen djelokrug, za to ona nema nikakve vlasti. Tu se ne može skupiti većina, koja će po časovitim hirima odlučivati o bitnim obvezama i dužnostima članova; jer nijedan zaključak, ako ga ne odobri svećenik-upravitelj, ne vrijedi ništa. Kongregacija ima svu silu izvrsnih sredstava, da nemarne članove nauči redu i stezi, da nepopravljive i sasvim izključi; a to nije u kongregaciji ni izdaleka s onakim poteškoćama skopčano kao kod svjetovnih društava, kad se hoće koga isključiti.

Kongreganisti imadu i puno veće polje rada nego svjetovna društva. Jer ne samo da se mogu baviti svim onim, čim se bave svjetska katolička društva, n. pr. pjesmom, igrom, zabavom, glazbom, kakvim čednim športom, znanošću, umjetnošću; nego i puno više. Reci ded običnom pjevačkom ili gombalačkom društvu, da na Tijelovo javno prati presv. Otašto s gorućim svjećama: da vidimo, koliko će ih se odazvati ili nadalje u društvu ostati! A kongreganisti će sami doći, pa će moliti, da im se to dopusti! Kongreganisti se mogu baviti svim djelima duhovnoga i tjelesnoga milosrda, to im je pače i dužnost; dok će se od svjetovnih katoličkih društava samo iznimno moći tako što tražiti.

Ali mi moramo ići za tim, da su hrvatsku mladež katolički organizujemo i tako ju sačuvamo Crkvi i domovini! To se lijepo dade postići i s Marijinom kongregacijom. Istina, u nju se primaju samo probani i prokušani članovi; ali zar je uzalud u svakoj kongregaciji kandidatura? U nekim paće postoji još jedan stepen, a to su takozvani »aspiranti«, koji se poslije pripuštaju u kandidaturu; a onda istom, tko se pokaže vrijednim, bude primljen za člana. Ta aspiracija kao i kandidatura traje svaka barem pô godine, a obično godinu dana; prema tomu ima svatko kroz dvije godine dovoljno vremena, da se dotjera i popravi, ako prije nije bio uzoran.

Za aspiranta naime može se primiti svatko, tko se prijavi, da želi stupiti u kongregaciju i savjesno obdržavati sva njezina pravila. U kandidaturu će se primiti samo onaj aspirant, koji je do sada bio revan, marljiv, gorljiv, pobožan ili barem pokazao ozbiljnu volju, da se želi temeljito popraviti, te je tu svoju dobru volju i činom zasvjedočio. Istom onda, kad se je mladić i kao kandidat odlikovao i pokazao stalan i značajan, tako te se na njega može u svako doba računati, prima se za pravoga člana zbornika.

Na taj eto način može se lijepe okupiti sva mladež; a što je pri tom također od velike važnosti: svećeniku je time, a taj je obično samo jedan, barem samo jedan stalan u župi, u velike olakšan posao i umanjen teret, jer ima samo jedno društvo mjesto dva.

Na sličan način mogu se i sve djevojke primiti kao aspirantice, poslije istom kao prave kandidatice, a onda tek kao zbornice. Dakako, da ovu aspiraciju ne treba uводiti ondje, gdje nije nimalo potrebna, kao n. pr. ondje, gdje već postoji kakvo katoličko društvo, iz koga se najbolji članovi primaju u kongregaciju

S. Babunović D. I.

Pobožni kongreganist.

Piše: Josip Predragović. D. L.

«Pobožnost je korisna za sve, imajući obećanje sadašnjeg života i budućeg.» (I. Tim. IV. 8.) — Malo ima riječi, s kojima se svijet toliko igra i titra, kojima se toliko nabacuje, kao što je riječ »pobožnost«. A odakle ta omraza i poruga i prezir? Jer ne pozna razlike između »biti pobožnim« i »praviti se, graditi se pobožnim«. Ovo posljednje je odurno, pa zato i svaki zbornik mrzi to kao fari-zeštvo i pretvaranje. Ali zato više cijeni pravu, temeljitu pobožnost. Koju?

I. Ko je pobožan? »Istina je jedna, a bludnja ima puno,« stara je riječ. Jedna je prava pobožnost, iz uvjerenja; a krivih, lažnih ima na pretek. Pripovijedaju za Marka Aurelija, koji je bio slikar rimske, da je na svojim slikama slikao one, koje je osobito cijenio. Tako isto slikaju često ljudi sami sebi pobožnost prema svojoj sklonosti i mašti. Onaj, koji je prionuo za post, misli da je pobožan, ako samo često i puno posti, makar inače u srcu gojio recimo kakvu tajnu mržnju na svoga bližnjega. Ovaj se opet drži pobožnim, što ima običaj da izmoli dugi niz molitava, a uza sve to ipak ogovara, psuje, proklinje. Drugi opet drukčije . . . To su tek sjene i kipovi pobožnosti, ali prava pobožnost nijesu. Ovakova šta bilo daleko od naše kongregacije!

Pobožan je samo onaj, koji Boga štuje, ljubi ga i služi mu; koji se Boga boji, — a taj sv. strah ne čini dušu potištenom, turobnom; usuprot daje joj snage i jakosti protiv navala neurednih strasti; koji ima Boga vazda pred očima: ne samo za molitve ili u crkvi, nego pri svakom zboru i tvoru; koji revno vrši dužnosti svoga zvanja; koji napokon ima pravi crkveni duh: štuje, sluša i ljubi Crkvu i njezine poglavare, posvećene osobe te cijeni uredbe, obrede i običaje crkvene. To znači živjeti pobožno. Ovakova se pobožnost traži od člana kongregacije.

Čuvajmo se svake hinjene, puke izvanje pobožnosti, na oko samo; a to jače pregnimo za pravom, unutarnjom, trajnom. Dakako naravni izliv i izraz nutarnje pobožnosti bit će, da se uvijek lagano križamo, pristoјno klečimo, pred crkvom da se otkrijemo, u crkvi da se vladamo kako dolikuje . . .

II. Poticala na pobožnost. — Potrebno je. Bez pobožnosti ne da se ni zamisliti pravi kršćanin katolik: ko nije pobožan — po Bogu — taj je bezbožan — protiv Boga. »Ko nije sa mnom, taj je protiv mene« (Mat. 12, 30); kršćanin je sljedbenik Isusov; a slijediti Krista ne može, komu je teško ili pače mrsko općiti s Isusom. Bez pobožnosti još se manje dade zamisliti zbornik Marijin, komu je srce daleko od Boga, hladno prema Kristu, daleko i hladno spram Gospe. Pobožnost, t. j. spremnost i revnost u službi Božjoj i u službi Marijinoj, pretpostavlja ljubav k Bogu i bl. Djevici. Bez pobožnosti ne će zbornik nikako ili će samo površno moliti; ne će ga veseliti zborni sastanci; ne će tačno vršiti zborničkih dužnosti; nerado i rijetko primat će sv. sakramente; ne će se oduševiti za krepost i savršenost stalešku; ne će revnovati za slavu Marijinu. Na kraju konca ne će mu od kongregacije ništa ostati nego ime, diploma (povelja) i medalja. A posljedica dalnja? To će biti uzrok, te će ili sam od svoje volje ostaviti dom Marijin, kongregaciju, ili će ga odbor iz zbora Marijina isključiti. Odatle se bar donekle vidi, od kolike je potrebe pobožnost svakome članu Marijine kongregacije: tako je potrebna kao hrabrost vojniku, kao nauka učenjaku.

Korisno je. Cijeli naš rad unaprijeduje, pospiješuje i posvećuje. Neki nebeski pečat udara na sva djela naša prava pobožnost. Misli i

riječi zadahnute su svrhunaravskim dahom, kojim odiše pobožni zbornik. Spremniji je na žrtve i odricanja; pomoći će bližnjemu, gdje i kako samo može. Na pobožnog zbornika oslonit se možemo potpuno i u svem. Tā nije ni čudo, kad sam Duh sveti veli: »Pobožnost je korisna za sve.« I navodi dva razloga: »imajući (jer ima) obećanje sadašnjeg života i budućeg (J. Timot. 4, 8). Poznato je, da nojevi imadu doduše krila, ali ne lete nikako. Domaća perad ima krila, ali leti rijetko i to nisko. Orlovi imadu krila i lete visoko i gotovo neprestano. Isto tako grješnici ne lete nikada k Bogu, oni se drže zemlje. Pravednici, koji nijesu savršeni, čine dobra djela, ali teško. Oni, u kojih je prava pobožnost, dižu se k Bogu brzo i gotovo neprestano.

Pobožnost je jedan od najdragocjenijih plodova, što u zboru Marijinu kao na stablu života raste i dozrijeva. Što je vatra zimi, a rosa ljeti, cvijet bilini, a sjaj dragome kamenu: to je pobožnost duši zbornika: onaj miomiris, kojim odiše pobožno srce kongreganista.

O Marijo! Posudo uzorna pobožnosti, moli za nas!

Pitanja i odgovori.

Trebaju li dodaci »Općih pravila« kakve potvrde? — **Odgovor:** Ne trebaju nikakve. »Opća pravila« kažu naime izrijekom: da upravitelji kongregacije mogu — dakako bez povrede ovih općenitih pravila — izdati takva posebna pravila, ustanove i naredbe, koje oni prema svojoj uvidljivosti drže za shodne; pa mogu i prijašnje svoje naredbe promijeniti ili sasvim preinaciti, a da zato ni u kojem slučaju ne moraju dobiti ili zatražiti privolu ili mnenje članova kongregacije. (IV, 16). Ovakovi dakle dodaci ne trebaju nikakve potvrde s nikoje strane, pače ni privole same kongregacije.

U praksi, kad se osniva nova kongregacija, najbolje je postupati ovako: Biskupu se podnesu »Opća pravila« — pretpostavivši, da mu nijesu poznata i da ih nije već kojom prilikom odobrio, n. pr. prigodom osnutka koje druge kongregacije — bez ikakvih mjesnih pravila i iznimaka. Ako kongregacija želi prema mjesnim prilikama i potrebama postići koju posebnu svrhu, bit će najuputnije, da to odredi upravitelj, sam ili u sporazumu s »Vijećem« — premda za valjanost takovih odredaba nije potrebna ni privola ni mnenje »Vijeća« — te jednostavno proglaši u kongregaciji. Tako ne će biti ni upravitelju ni kongregaciji vezane ruke u slučaju, da na temelju iskustva budu poslije prisiljeni promijeniti te posebne ustanove. Razumije se, da se zbornici moraju i ovakvim odredbama ili zaključcima »Vijeća« upravo tako pokoravati kao i samim pravilima.

Sv. Mihajlo Arkandeo.

Mjesečni zaštitnik, 29. rujna.

Sv. Mihajla nazva arkandeo Gabrielj »jednim od prvih poglavica« andeoskih (Danijel, 10, 13.) i knezom Židovskim. On je dakle bio zaštitnik naroda Izraelskoga. Na mjesto starozavjetne židovske sinagoge stupila je Crkva katolička, koja ga zato smatra i svojim zaštitnikom kod Boga, svojim andelom čuvarom.

Crkva u velike poštuje sv. Mihajla. U općoj ispovijedi spominje

njegovo ime; kad svećenik kod oltara za svečane službe Božje blagoslovije tamjan, moli, da se Gospodin dostoji blagosloviti ovaj kād »po zagovoru sv. Mihajla arkandela, koji stoji ob desnu kationoga oltara«. U knjizi sv. Ivana apostola i evanđeliste, »Otkrivenje« zvanoj, čitamo, kako se on zauzimlje za stvar Božju, kako porazuje sotonu paklenu i brani svetu Crkvu. Taj ljudi boj sa sotonom traje nepre-

stano; zato crkveni slikari slikaju sv. Mihajla kao hrabroga viteza, kako probada paklenu aždaju. Crkva ga od davnine zazivlje i na smrti našoj, da nam bude u pomoći i da nam dušu povede u raj. Isto tako spominje ga i u svetoj misi, što se služi za pokojnike.

Već je car Konstantin Veliki sagradio lijepu crkvu u Carigradu u počast sv. Mihajlu arkandelu. Pod konac 5. vijeka ukazao se sv. Mihajlo u pećini brda Gargano blizu Napulja u Italiji. Tu mu podigše veliku crkvu, kamo su hodočastili vjernici sa svega zapada. God. 590. prestade u Rimu strahovita kuga, kad su vjernici obavili javnu procesiju. Za vrijeme molitve opaziše nad grobom cara Hadrijana sv. Mihajlo arkandela, kako je stavio mač u korice, a od toga časa prestala je kuga sasvim. Od onda se taj grobni spomenik još i danas zove »andeoska tvrđa«. I u 10. stoljeću ukazao se sv. Mihajlo na jednome brdu u Normandiji i zatražio, da mu se onđe podigne crkva.

Miholje se nekoć slavilo u mnogim crkvama kao zapovjedni blagdan, pa ga još i danas naš svijet smatra nekim posvetačcem i uzdržava se dragovoljno od nekih težih poslova. Lav XIII. stavljao je veliko pouzdanje u sv. Mihajla pa je naredio, da se poslije svake tihe sv. mise, ako iza nje ne slijedi nikakva druga služba, uz one molitve Majci

Božjoj na čast, doda i molitva na čast sv. Mihajlu arkandelu, da bi bio u pomoći sv. Crkvi u današnjim teškim vremenima. Taj su običaj odobrili i zadržali i potlanji pape: Pijo X. i Benedikt XV. Molimo ga često i mi, da obrani sv. Crkvu, osobito u današnjim teškim vremenima. Svi smo na to kao djeca sv. majke Crkve obvezani, a navlastito

Sv. Mihajlo Arkandeo.

zbornici Marijini, kojima je jedna od poglavitih zadaća, da se mole za svetu Crkvu i da ju brane.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svemu obecanju udovoljava svakako, ako zahvalnicu uređištu, ne upravi pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnice ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Srce Isusovo pomoglo do samostana.

Hrvatska. — Bila sam siromašna, a gojila sam vruru želju, da se posvetim Bogu u redovničkome staležu. Čitajući uobičajene svete knjige, mnoge zahvalnice u slavi sv. Josipa, dosjetim se, da i ja njega zamolim, da mi uza sve moje siro-

maštvo pomogne. Čvrstim pouzdanjem započinem devetnicu sv. Hranitelju moga Spasitelja te obećam, da će za dobivenu milost također zahvalnicu svoju dati u Glasnik Srca Isusova. I eto — nadario me Bog na zagovor miloga sveca službom u jednoj filijali naših milosrdnica, gdje sam mogla privrijediti ono malo, što mi

je trebalo, da budem primljena u njihovu družbu. God. 1911. primljena sam u kuću maticu kao kandidatkinja, 2. veljače 1913. primila sam sv. redovničko odijelo, a 2. veljače 1914. položila sam sv. zavjete. Svoju sreću i svoje zadovoljstvo zahvaljujem dakle sv. Josipu. Neka ga slavi čitav svijet! Neka ga zazivaju svi, bit će im na spasenje!

Operiran na želucu.

Istra. — Moj brat bolovao dugo vremena na želucu. Svakim danom bolest se pogoršavala, dok mu napokon nije tako poziljno, da je bio sproven sa Svetotajstvima umirućim. Taj isti dan tri vrstna liječnika su mislili, e bi do skora imala nastupiti katastrofa. U zdjavnosti utekli smo se gorućom molitvom za dragocjeni njegov život Presvetom Srcu Isusovu, Majci Božjoj u Lurdru, sv. Antunu, sv. Josipu i sv. Jakovu, i gde, brat počeo jačati, a nakon 19 dana, u pratinji jednog liječnika, otpuštanju je u Beč na operaciju, aiza 20 dana povratio se kući dosta oporavljen. Tomu je eto sada 17 mjeseci, što je bio operiran, i čuti se sada skoro sasvim zdrav i veselo kao i prije. — Slava Vama, koji ste naše molbe uslušali i nas utješili!

Na smrt bolesno dijete.

Hrvatska. — Otac pao na bojnom polju, a malu mu sinčić Mika, učenik prvoga razreda, pogibeljno oboli tako, te smo već počeli pripravljati sve, što je potrebno za sprovod. U ovoj tuzi pohitim u Zagreb, dne 8. siječnja o. g. u Svetište Presv. Srca Isusovog. Kako je upravo počela sv. misa kod oltara sv. Vjekoslava, u vrucoj molitvi preporučim maloga Presv. Srcu Isusovom i zaštitniku mladeži sv. Vjekoslavu, a kao trećorednica i sv. o. Franji. — Kad sam se vratila kući, začudim se, našavši dječaka posve kod svijesti. Zapitam majku, kada mo je odlanulo? Odgovori mi, da se je malji jutros oko 1/8 sati najedampurt osvijestio, sjeo u krevetu i propitkivao: Gde je baba? Puna ganuća i zahvalnosti pomislih u sebi: to je ona ura, kad sam u crkvi za ovu milost prosila! Svetu mi je dužnost, da se na ovaj milost i dobroti javno zahvalim Presv. Srcu Isusovu, sv. Vjekoslavu i sv. Franji.

Ozdravilo troje djece.

Međumurje. — Godine 1913. u rujnu mjesecu oboljelo mi sve troje djece,

dvoje muške i jedno žensko, od priljepte bolesti u grlu, što je u ono vrijeme posvuda kod nas vladala. Tužna nijesam znala, kamo da se okreneh, pogotovo, kad liječnik izjavlji, da su mi djece u zlom stanju i da bi mogla i ja nastradati i umrijeti u toj bolesti, ako se ne budem jako ugibala djeci. A tko će mi djecu njegovati u toj bolesti, ako joj se budem ugibala? Nego ja se preporučim Presvetom Srcu, neka ono čuva mene i moju djecu od toga zla. Presveto Srce pomoglo je, da mi je jedno žensko i jedno muško dijete ubrzano ozdravilo. Samo sinčić od 4 godine zapao u takovu pogibelj, da su ga i liječnici napustili, jer da ne će nikad ozdraviti. I doista, tako je od ove bolesti po svem tijelu otekao, da ga je bilo teško prepoznati, a osobito u grlu, da nije mogao ni disati. Sad se ja i opet utečem Presvetom Srcu Isusovu, moleći ga, da mi ozdravi sinčića. Običam, da će tri petka postiti o kruhu i vodi i da će dati 2 krune za Svetište Srca Isusova i da će javno zahvaliti u Glasniku i držati Glasnik dok sam živa. Od tega dana sinčiću išlo na bolje i on posve ozdravio. Zato kličem: da je Srcu Isusovu sva hvala i slava po sve vijekе!

Svladala sve zapreke i stupila u samostan.

Bilo mi je šest godina, kad sam upoznala duhovne kćeri sv. Vincencija Paulskoga, i u mojoj se duši probudi žarka želja, da se posvetim dragome Bogu u njihovoj družbi. Čim sam svršila pučku školu, zamolila sam oca, da me dade u t. zv. malo sjemenište njihovo, no molba mi nije bila uslušena. Kad mi je bilo trinaest godina, umrije mi otac. Žalost moja bijaše dakako neizreciva; ali me ipak tještila misao, da me sad ništa ne veže uz svijet. No eto nove neprikljuk! Uza zapreke, što mi ih stavlju braća i rođaci, zaboljele me oči. Međutim nada me ipak ne ostavi, već jednom zavapih: »Božansko Srce Isusovo, ti vidiš, kako čeznem za redovničkim životom, izlijeci mi oči! Kad položim sv. redovničke zavjete, zahvalit će ti se javno u tomu Glasniku.« Moja bolest krenula na bolje. U sedamnaestoj godini stupih u družbu i ove godine na 2. veljače položila sam sv. redovničke zavjete. — Budi hvala uvijek Presv. Srcu Isusovu!

Sadržaj: Katolički liječnici 193. — Dodi kraljevstvo tvoje! 195. — „Pomodnima“ na razmišljanje 197. — Rat: naša javnost 196. — Život bl. Margarete 200. — S. I. žarka peći ljubavi 203. — Oglasio Srca Isusova 205. — Slike iz života Isusova 206. — Ta joj valja! 210. — Okupljajmo mladež u kongregacije 211. — Pobožni kongreganist 215. — Pitaja i odgovori, Sv. Mihajlo Arkanđeo 214. — Zahvalnice 215.

Broj 10.

LISTOPAD 1915.

Tečaj XXIV.

Djetinja duša.

**Opća nakana molitava i dobrih djebla u listopadu,
blagoslovljena od sv. Cca pape.**

Duša je čovječja već po naravi svojoj slika i prilika svoga Stvoritelja; a istom po vrhunaravnoj milosti posvećujućoj! Pa kad Bog ljubi svako djelo ruku svojih, kako istom mora da ljubi dušu čistu i nevinu, tu nepokvarenu sliku svoju! A ima li duše čistije i nedužnije od duše nevinoga djeteta, koje još i ne zna, što je grijeh, koga još nije opržila trostruka pohota grijeha, koje još blještiti sjajem krsne nevinosti? Takvo dijete privlači k sebi svakoga i osvaja svačije srce, pa i Srce Božje.

Isus je rado prizivao k sebi nedužnu dječicu, stavljao na njih svoje svete ruke i blagoslovljao ih. Što više, tu nevinu dječicu stavio je kao uzor svima i rekao veliku riječ, da ne će nitko unići u kraljevstvo nebesko, ako se ne ponizi i ne bude kao dijete čist, nevin, bezazlen, s malim zadovoljan, ponizan, poslušan, strpljiv, boguodan itd. Po primjeru Božanskoga Spasitelja našega treba da se i mi na osobiti način staramo za djecu, da joj pružimo i osiguramo čestit kršćanski odgoj, kako bi sav svoj život ostala onako nevina i nedužna, kakva bijahu u nejakoj dobi svojoj. Nažalost mnogi roditelji ne shvaćaju svojih roditeljskih dužnosti, kako treba, te misle, da je dosta, ako im djeca nijesu gladna i žedna, ako im ne budu uvijek na vratu, pa im u tu svrhu natmaknu što više zemaljskoga blaga, uplivnih mjesata i unosnih služba. Pa ipak nije čovjek stvoren za to, već za ona vjećna i neprolazna dobra u raju nebeskom. Ali dā, ima i danas takvih roditelja, koji se poput onih starih neznačajaca rugaju svemu tomu i vele: Daj ti meni, da bude i meni i mojoj djeci ovdje, na zemlji, dobro; a šta će biti poslije smrti, na to ćemo poslije misliti! A kada to? Zar možda istom poslije smrti?

Ali ne samo roditelji, već i svi drugi treba da paze, te ne smute ni jedno miljenče Božje. Strahovita kazna čeka takve, koji su uzrok duševnoj propasti nevine djece. Bolje bi bilo takvom čovjeku, da mu se mlinski kamen objesi oko vrata i da potone u dubinu morsku. Prijetnja je to Božja! Kako će dakle opstati na Božjem sudu roditelji i ukućani, a i

drugi, od kojih se djeca zarana nauče lagati, prkositi, starijemu odgovarati, podavati se lijenošti, proždrljivosti, lakomosti, taštini, svojeglastnosti, piću, a možda čak i psovati, i prokljinjati...? Ili zar može dugo ostati dobro dijete, koje nikada ne vidi oca i majku, da se Bogu mole, da se međusobno poštuju, da sa svima živu u skladu i miru? Što će istom biti od takvoga djeteta, koje dan na dan sluša iz ustiju rođenoga oca i majke svakojake nelijepje, pače posve ružne riječi; ili koje gleda, kako se roditelji često svadaju i prepiru, kako se u njihovoj kući ne zna za zapovijedi Božje ni Crkvene? A nađe se pače i takvih bezdušnih roditelja, koji sami nagovaraju djecu na grijeh, na primjer, da slažu, da štograd ukradu, da si sama pravdu kroje, kad se s drugom djecom posvade itd. — Ništa bolje ne djeluje na djecu ni onaj odgoj po salonima, gdje dijete na svakom koraku susreće sablažnje slike bilo na zidu bilo u albumu bilo u časopisima, ili im se upravo tura u ruke zlo i pokvareno štivo. Ili zar doista moraju djeca sve znati i vidjeti? Zar i djeca moraju na svaku predstavu, na svaki ples, u svaki »kino«, stati pred svaki izlog na ulici...? Ogorocna je čitulja, prema kojoj bi roditelji trebali često da ispitivaju svoju savjest.

Prave kršćanske obitelji temelj su dobroj općini i dobroj državi. U rastrovanim obiteljima leži uzrok rastrovanom narodu i rastrovanoj državi. Obiteljska rastrovanost odaje se najbolje u malom broju obiteljskih članova. Narod, koji se ne množi naravskim prirastom, već useđivanjem, mora prije ili kasnije propasti. Za to ne treba drugih dokaza nego samo pogledati one naše krajeve, gdje je veći godišnji pomor negoli porod; ili ona sela, gdje je puno razvaljenih kuća i opustijelih dvorišta, jer su vlasnici izumrli.

Kad su Ninivljani činili pokoru za svoje grijeha, nije Bog toliko pogledao na njihov strogi post i molitvu, koliko na ono što i devedeset hiljada nedužne dječice, kako to sam reče proroku Joni, što su živjeli u gradu, a koju bi morao zajedno s odraslima da kazni. Kako bi i dan danas sasvim drugačije bilo u mnogom selu, gradu, državi, da je tu više ovakovih nedužnih duša! Je li to puki slučaj, što li je, da i u ovome strašnom ratu najgore profaze baš oni narodi, kod kojih je bračni život najviše rastrovan, koji najmanje broje djece?...

A koliko će i naših jedinaka ostaviti svoje kosti u tuđem i dalekom svijetu? Ne će li i kod nas iza rata opustjeti mnoga kuća, a samo zato, što je majka htjela biti bez brige i muke, što se ocu nije htjelo skrbiti se, kako treba, za svoju obitelj, što oboje nijesu poznavali glavnu svrhu kršćanskog braka? Bog je spor, ali dostižan, pa će tako sada mnoge dostići pravedna desnica njegova već na ovom svijetu...

Kršćanski roditelji neka budu dakle i u tom pogledu uistinu kršćanski; neka se boje Boga, pred kojim nema nikakove tajne; neka se bolje skrbe i za svoju budućnost, kad budu imali više štapova starosti, a ne samo jedan, da se i taj prije reda možda slomi; neka paze na svoju djecu kao na zenicu oka svoga, jer je to prva i najpreča njihova dužnost pred Bogom.

Ne zaboravimo u svojim molitvama i dobrim djelima na duše vojnikâ, palih u ratu! Utješimo žalosne, pomozimo siročadi Srcu Isusovu za ljubav!

Odvaži se, bojažljiva dušo, i ojunači!

Da se možeš svaki dan dostoјno pričestiti, ne traži se od tebe ništa više nego što bi se tražilo, da se samo u Uskrsu pobožno pričestiš. O tom se je već toliko govorilo i pisalo, da postaje gotovo dosadno; a ti se još uvijek bojiš i skanjivaš! Nije druge, treba da si i opet u pamet dozoveš one glavne i jedine uvjete, uz koje se svaki kršćanin, koji je došao k razumu i znade razlikovati pričest od svagdanjega kruha, smije i može svaki dan pričestiti. To su ovi: Čisto srce i čista nakanica. Ništa više! Zapamti si dobro: Ništa više!

Čisto srce! To baš i jest ono, što me uznemiruje i što me odvraća! Tko ima čisto srce? Bog je i u anđelima našao manu, a ne bi u slabom čovjeku! Tko smije od nas kukavnih grješnika reći o sebi, što je rekao Božanski naš Spasitelj o sebi: »Tko će me od vas prekoriti zbog grijeha?« Koliko toga oko preko dana vidi, koliko toga do ušiju dopre, koliko se puta i jezik sad o ovo sad o ono spotakne, koliko se toga i u srce kradomice ušulja! Kakav je danas svijet, čovjek se ne može ni okrenuti, a da se ma najmanje ne oprlja, da ne pobere štograd prašine. Ta nije li sam sveti Pavao rekao, da bismo morali otići s ove zemlje, ako bismo htjeli biti tako čisti, te ništa zla ne vidimo i ne čujemo? A s druge strane, koja svetost i koje veličanstvo u Božanskom Spasitelju! Ah tko je čovjek, da se usudi ma samo približiti mu se! Kako će dakle ja, ovako slab i kukavan svaki dan sjesti za nebeski stol?...

Dosta je toga, dušo kršćanska, dosta je! Daj, ostavi se toga mudrovanja svoga te poslušaj, što će ti reći! Kaži mi dakle:

Je li Isus pravi i sveznajući Bog?

Bože sačuvaj, da bih ikad o tom podvojio!

Onda on bez sumnje najbolje poznaje svoje neizmjerno veličanstvo, ali i našu slaboću i nevrijednost. Je li tako?

Jest; tako je!

Kad on dakle tako vruće želi, da ga svi vjernici bez razlike dobi, spola i staleža, blaguju u svetoj pričesti što ćešće mogu, a najbolje svaki dan: tko si onda ti, da se usuđuješ njemu prigovarati i njega o njegovoj svetosti i o svojoj nevrijednosti podučavati?

Je li Isus dao svojoj Crkvi potpunu vlast, da ona može odrediti sve, što je potrebno za naš spas, a on sam nije odredio, i da Crkvu treba slušati kao njega samoga?

I to je istina!

Kada dakle Crkva kaže, da se svaki vjernik, bio dijete ili odrastao, bio muško ili žensko, bio ovoga ili onoga staleža, može pričestiti svaki dan, makar imao na duši puno lakin grijeha, makar ovi bili i sasvim promišljeni, samo ako nema ni jednoga smrtnoga: tko smije onda prigovarati? Nije li to: prigovarati Crkvi, ispravljati ju, podučavati ju, praviti se pametniji od nje i od onoga, koji ju je ustanovio i koji joj je dao svu vlast? — —

Ne slušaj dakle više kojekakve besmislene prigovore, ma s koje strane došli, već se drži nepokolebivo onoga, što te uči Isus Krist i nepogrješiva Crkva njegova!

(Svršit će se.)

Srce Isusovo, pravde i ljubavi posudo!

Srce Isusovo jest posuda, ali ne ograničena, kakvih mi imamo, već tako duboka i tako široka posuda, da ju nitko izmjeriti ne može. Veća je to posušta nego što su sva mora na zemlji, veća nego cijela naša zemlja. Što kažem? Veća nego sav svemir. Nitko ne može do granica njezinih doseći.

U prijašnjem smo zazivu vidjeli, da je Srce Isusovo puno ljubavi prema Bogu i nama, da je tom ljubavlju većma prožeto nego li najražarenija peć ognjem i toplinom. Nikada se nije Srce Isusovo ohladilo; vazda je u njemu buktio onaj silni oganj, što je sam Bog u tom Srcu zapalio u prvom času, kad ga je stvorio. Jasno je dakle, zašto ga Crkva zove posudom ljubavi! Nego da vidimo sada što je »pravda«, i zašto se kaže, da je Srce Isusovo »posuda pravde«.

Sv. Pismo često zove pravdom ono, što bismo mi nazvali velikom krepšću ili svetošću. Tako na primjer zove sv. Josipa, zaručnika Majke Božje, »spravednim« mužem, t. j. mužem kreponim i svetim. Veli također i za Noa da je »pravedan i savršen«. A najčešće zove sv. Pismo Boga pravednim, to će reći neizmjerno svetim i savršenim.

Da nekim načinom možeš pojmiti, kako velika je posuda Srce Isusovo, i kolika je pravda, koje je to Srce puno, pomislimo, kako su veliko i široko srce imali mnogi sveci Božji!

Veće je od svih srdaca.

Sv. Franji Ksaverskomu nije bila dosta velika Europa; ode u veći dio svijeta, u Aziju. Kad je bosonog proputovao Indiju, sveto Evanelje propovijedao, i na hiljade duša pokrstio, ode u Japan. Stidio se je, kad je čuo, da su prije njega već mnogi trgovci radi vremenitog dobitka preplovili more do Japana. Kad je u Japanu mnoge obratio, pode u Kinu. Tu ga na pragu Kine, na otoku Sancianu, shrva od napora i umora smrtonosna bolest. Tko će izreći, što je sve prepatio kroz deset godina među divljacima, dok ih je za Isusa predobio? Ali veliko srce njegovo samo je ovo izgovaralo: »Još više Gospodine, još više« muka i križeva daj mi; jer sve bi želio pretrpjeti za sveto Ime Tvoje! Divno je to i veliko, pravo apostolsko srce!

Koliko je srce imao sv. Vinko Fererski! Cijelu je Europu učinio pozorištem svoje apostolske djelatnosti. Često je propovijedao više puta na dan tolikim uspjehom, da su griešnici padali na zemlju od vanredne skrušenosti i pokore. Uvijek ga je pratilo desetak svećenika, da mogu ispovijedati narod, što ga je svetac svojim propovijedima ganuo na pokoru. Na njegove propovijedi neprijatelji bi se izmirivali, lihvari i tati tuže povraćali, bludnici se odjevali u pokorničko odijelo, svake vrsti griešnici se obraćali. Kolika je to ljubav, pravednost, svetost, što ju Bog izli u srce ovoga sluge svojega!

A tko bi istom mogao dokučiti veličinu srca preslavne Majke Božje?! Ona natkriljuje sva ljudska srca kako dostojanstvom tako i svetošću svojom. I kao što ne možemo ispitati što sve u sebi

krije duboko i široko more, tako ne možemo shvatiti ni svu onu pravdu i svetost, što ju u sebi sadržaje prečisto srce Matere Božje!

Al gle, Presv. Srce Isusovo neprispodobivo je veća posuda ne samo od svih srdaca njegovih Svetaca, nego i od samog prečistog srca Matere svoje. Ne da se izmjeriti, sve nadilazi, i ono što se može, i ono što se ne može izmjeriti. To je pravo Božje, to će reći: neizmjerno Srce.

Veće je od svega svijeta i od svega i svemira. Sav svijet i svemir ne mogu obuhvatiti Boga; a Presv. Srce obuhvaća ga, jer je bitno sjedinjeno sa Sinom Božjim s drugom osobom presvetoga Trojstva, s Bogom dakle samim. Kako je velik i neispitljiv sav svijet i svemir! Kako istom mora da je veliko i neispitljivo Srce Isusovo!

Na koncu devetnaestoga stoljeća, godine 1900. došlo je sila naroda u Paray-le-Monial, na mjesto, gdje se Presv. Srce ukazalo bl. Margareti. Bilo ih je iz sviju narodnosti. Budući da nije bilo toli prostrane crkve, u koju bi mogli stati, prirediše u jednom velikom dvorištu oltar. Na oltar postavise Presv. Sakramenat. Tu bijaše propovijed i sv. misa. U propovijedi je govornik pozdravio sve narodnosti kao zastupnike svega svijeta i pozvao ih, da se poklone Presv. Srcu, Kralju svega svijeta i sviju naroda; što su svi prisutni najvećom pobožnosti i učinili.

Zatim je rekao govornik, da se je minulo devetnaesto stoljeće zvalo stoljećem Presv. Srca, a onda nastavi: »A ti dvadeseto stoljeće, kako ćeš se ti nazvati? Hoćemo li vjerovati radosnim proglašenjima ili nesretnim slutnjama? Deder, budi i ti stoljeće Presvetoga Srca! Uzmi si za lozinku: Krist mora vladati nad nama!« Da bi Bog to dao sada iza ovih strašnih ratova!

Veće je od neba.

Kad je kralj Salamun sa svojim narodom uz velike svećanosti posvetio veličanstveni hram Božji, reče: »Nebo i nebešta nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, a kamo li ovaj dom, što ga sazidah!« (3. Kralj. 8, 27.) Veličanstvom Božjim je puno nebo i zemlja, a to Veličanstvo stanuje u Presv. Srcu ne samo učinkom, kao u Srcu mu, nego i osobno; ta to je Srce Sina Oca vječnoga! A tko će dokučiti neizmjerno veličanstvo Božje? Tko će dokučiti i neizmjernu veličinu Srca Isusova? Na isti način ne možemo izmjeriti ni sadržaj

Učite se od meni!...

božanstvene ove posude, svetost naime i savršenost, ukratko: pravdu, kojom je puno Srce Isusovo.

Sv. Pavao apostol veli, da je u njem: »Sakriveno sve blago mudrosti i znanja« (Kloš. 2, 3). A tko bi mogao prebrojiti blago mudrosti i znanja Božjega?

Još bih te, kršćanine, na nešto upozorio. Imamo različitih posudā za različite stvari. U jednoj se posudi drži jedna, u drugoj druga, a u trećoj treća stvar. Presv. Srce je posuda od pravde. U njemu je samo pravda, hoću reć: svetost i milost. Nema nijedne druge posude, iz koje bismo mogli ovu pravdu uzimati, osim od Isusa, iz Presv. Srca njegova. I ovu veliku istinu doziva nam sveta Crkva na pamet, kad Presv. Srce pozdravlja »posudom pravde«.

Pravda može značiti i izmirenje s Bogom, jer tada čovjek ispravlja ono, što je s grijehom Bogu skrivio.

Samo po Isusu dođe pravda, izmirenje i otkupljenje u svijet. Od njega i po njem se opravdava svaki čovjek. A tu neizmjernu pravdu, milost, otkupljenje zasluzio nam je Isus po tjeskobama, mukama, gorkosti i žalosti svoga Presv. Srca.

Koliko pouzdanje moramo zato imati u Presv. Srce, kolikim ga strahopočitanjem moramo pozdravljati, kako žarkom ljubavlju moramo ga ljubiti!

Božanski je Spasitelj rekao bl. Margareti kad ju je snašla malo-đušnost radi njezine nesavršenosti i pogrešaka, da se baci u nje-govo Presv. Srce, pa će njegova pravednost sve spaliti i nadoknadići, što njoj manjka. To isto veli Isus i nama. Sjeđlinujmo stoga s njime sva svoja djela i trpljenja, da ih ono upotpuni i usavrši.

M. K. D. L.

Seoskome svijetu na dušu.

Sa svih strana čuju se danomice teške tužbe, da mnoge mlade, a dosta puta i starije žene, čiji se muževi nalaze na ratušu, zaboravljaju na svoju čast, na svoju zakletvu, te nose svoje poštene na pazar i sramotno krše bračnu vjernost. Ženske glave, zar se ne bojite Boga i pravednoga gnjeva njegova? Zar vam je malo ovih ratnih strahota, te hoćete i drugih još težih? ili mislite, da vas ni Bog ne vidi, što vas ne vidi vaš zakoniti drug? Pred Bogom nema tajne! A ne zaboravite niti na onu našu: Zaklela se zemlja raju, da se sva otajna znaju... Sve će doći na vidjelo, a onda bi istom mogao nastati puno gorji i teži rat, kad se muževi povrate i zarate sa svojim nevjernim ženama... Ovakova raspuštenost sramoti nam sav narod i izazivlje srdžbu Božju. Radi ove razvratnosti može Bog kazniti sav narod i svu vojsku. Tko će primiti pred Bogom i pred svim narodom na se ovako tešku odgovornost?

U nekim krajevima dobivaju žene novčane potpore od države te ne znaju, što bi počele s tolikim novcem. I eto ih, kako ga uludo troše na suvišnu gizdu, na masne zalagaje, dà i na piće. Lude ženske glave ne misle na budućnost i ne znaju, da valja bijele noge čuvati za crne dane; a ti će doći prije nego im se i nadamo.

Ciju se također tužbe, kako se nezrela mladež, koja je tek ispalila iz školskih klupa, u nekim mjestima strahovito pronevaljala tako, te pred njezinom razuzdanošću nije sigurna nijedna djevojka, nijedna poštena žena, da se o tudem torovima i ne govori. Stariji ljudi, gdje ste, pa trpite takve nepodopštine? Uložite sav svoj ugled i upliv, da prestanu takve strahote i sramote! Nijesu ovo vremena obijesti, raspuštenosti, lijencarenja, pijančevanja, skitanja i drugih opaćina; nego vremena Božje kaštige, vremena pokore. A što će nam koristiti molitva i zavjeti, ako ovakove opaćine trpimo u svom selu, gradu, ako ih mirno i bezbržno na svoje oči danomice gledamo i trpimo i u svojoj kući?

Isus na Kalvariji.

Dodi kraljevstvo tvoje!

Piše: Tomo Omerović D. L.

Tajna naše sile.

ko nije čuo za Skender-bega, za tog neumrlog deliju kršne Albanije? Jednom čuše, da sultan želi vidjeti sabiju, kojom on jednim mahom u dvoje prepolovi konja i konjanika. Vojvoda mu je pošalje. Sultan ugledav to oruđe, na prvi pogled nije se više začudio nego preplašio nad veličinom i težinom njegovom. Napokon se i ražljutio, što ga za luđaka drže: Pa tko bi tom sabljom mogo ma samo zamahnuti! Na to mu poruči Skender-beg: »Rado mu vjerujem, da ne može toga razumjeti; ali nek padišah pomisli, da je video sablju, ali nije video mišice, koje njome mašu...«

Gle sad Apostolstva molitve! Kako je ova udruga na oko priprosta i jednostavna, a kakvu silu i jakost u sebi krije! Odakle joj ta jakost i ta sila? Odakle crpi svoju snagu?

Ponajprije iz molitve. To je ona sila, koja nebom i zemljom kreće i vlada. »Molite, i dat će vam se; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvorit će vam se« (Mat. 7, 7). Molitva i uspjeh dvije su nerazdjelive sestrice. Nema obično uspjeha bez molitve; a obratno molitva po duhu Kristovom svemođuća je u svemu što je na veću slavu kraljevstva Božjeg. Nema nevolje, kojoj molitva ne bi našla lijeka; nema tužna srca, kojemu ne bi molitva boli ublažila; nema poteškoće ni zapreke na putu spasa duša, koje molitva ne bi odstranila.

Ali neka bude molitva ustrajna, puna pouzdanja, pobožna ili sabrana. Jer u molitvi ne ustrajati, značilo bi: na vratima pokucati — pa prije nego dobiješ odgovor otrcati... Bez pouzdanja moliti, značilo bi: napisati pismo pa ga baciti u peć mjesto predati na poštu... Bez sabranosti moliti, bilo bi isto kao napisati pismo — a zaboraviti napisati i adresu...

Ako je molitva već sama po sebi tako moćna, još je moćnija u zajednici s drugim.

To je drugo vrelo, iz kojega apostolstvo molitve crpi svoju moć i snagu. Pa ni Galiciju nije jedan vojnik osvojio, kao što ni na Soći, da se obrani granica, nije samo stotinu života palo: tako i u drugim stvarima često može deset, što ne može jedan.

Apostolstvo molitve prava je vojska, koja se — moli. Na barjaku mu vidiš Srce Isusovo s lozinkom: »Dodi kraljevstvo tvoje!« Oružje mu: molitva i dobra djela. Što ne može jedan, mogu svi skupa. Moglo bi se dogoditi, da je moja molitva slabašna, rastresena, nesavršena, pa bi se moj juriš sasvim izjalovio. Al ja nijesam sam: podupire me preko dvadeset i pet milijuna srdaca, među kojima je sva sila pobožnijih i kreposnijih od mene. Ne dođem li ja do cilja, doći će drugi. Ima nas, hvala Bogu, dosta — a bit će nas još i više!

A što tu zajedničku molitvu čini upravo neodoljivom, to je Sjedinjenje sa Presv. Srcem Isusovim. To je treće vrelo snage i jakosti apostolstva molitve.

Citao sam jednoć o engleskom kralju Rikardu, kako je jednom naumio da kraljevski nadari velikane svoje države. Pozove ih

dakle u kraljevsku dvoranu i nagradi svakoga doista kraljevski. Tada se okrene ka kraljeviću, pruži mu ključ od svoje blagajne te mu reče: »Vjerne ove sluge moje nadario sam bogato, koliko sam mogao; ali tebi, da ti pokažem svoju osobitu ljubav, predajem evo ovim ključem neograničeno pravo i potpunu vlast nad svim svojim blagom. Razpolazi njime po volji!«

I članovi Apostolstva molitve imadu takovog kraljevića u taboru, koji ima svu vlast nad bogatstvom kraljevim, a to je Isus Krist, komu »predade Otac nebeski svu vlast na nebu i na zemlji«. Riznica, iz koje on vadi blago nebeskih darova, — to je Presv. Sreće njegovo.

Po njemu i uz njega mogu i članovi Apostolstva molitve puno. Oni naime svako jutro prikazuju Božanskom Srcu Isusovu sve svoje molitve, djela i trpljenja onoga dana i sjedinjuju ih s molitvama i djelima Presvetog Srca Isusova, štano živi i radi za nas na olatarima našim. Na taj način dobivaju njihove molitve i djela u neku ruku neizmjernu božansku vrijednost — kao što se i gorski potočići i pritoci sjedinjuju u veliku rijeku, i šaljući svoju vodu u more, postaju i sami neizmjerno more.

Evo, to su ove junacke mišice, što šire kraljevstvo Božje na zemlji! To je ona moć, sila i snaga, kojom članovi Apostolstva molitve uvijek uspješno jurišaju na Srce Isusovo i uspijevaju u svom apostolskom radu na slavu Božju i spas duša.

Nova crkva Srca Isusova.

Antunovac je ubavo mjesto pitome Slavonije, filijal župe Gaj u nadbiskupiji Zagrebačkoj. Još prije pedeset godina bile onjige šume, gdje se danas smjestilo veliko selo s vlastitim općinom i velikom poštom. Žitelji su većim dijelom naseljenici, a imade ili gotovo svih narodnosti prostrane naše monarkije: ima tu Slovaka, Čeha, Mađara, Nijemaca, a i domaćega svijeta. Narod je veoma marljiv i štedljiv, a živi upravo u uzornoj slozi i ljubavi.

Plod te lijepe slike i žive vjere jest nova crkva Presv. Srca Isusova, koju su počeli graditi jedva prije koje šest godine, a sada ju sasvim dovršili, da joj ništa ne manjka, nego još samo da bude izmaljana; a i to će biti, čim se stijene dobro isuše.

Isprva pomisliše, da si sagrade jednostavnu kapelicu, u kojoj bi se mogla služiti sveta misa. Osokoljeni pobudom iz Zagreba, složiše se, da će sami žrtvovati, koliko više mogu, a ostatak da će zamoliti od preč. kaptola, visoke vlade i drugih dobitnih duša. Tako im pode za rukom sabrati lijepe svotu od 50.000 kruna, a toliko su upravo iznosili izdaci u gotovu novcu. Narod je pakao sam dao svu ručnu radost, sav dovoz, pijesak, vapno, svu građu, sav unutarnji namještaj, zajedno sa zvontovima, urom, propovijedaonicom, krstionicom, ispvjedaonicom, keramitskim podom, crkvenim rukhom, svetim posudem, riječju sa svim, što treba da bude u jednoj pravoj kući Božjoj. Ne desetice, ne stotinare, već i hiljadarke davali su marljivi i bogobojazni seljaci za svoju crkvu, da njihova pozrtvovnost i darežljivost može služiti za uzor svima, kad valja što dati za crkvu.

Pri sveniju temu najviše si je zasluga stekao tamošnji učitelj A. Pintarić, koji je cijeli posao i zamislio i rukovodio i sretno kraju priveo tako, te je crkva mogla dne 20. lipnja ove godine biti svećano posvećena. Malo je i župskih crkava u našim stranama, koje su posvećene; obično su samo blagoslovljene. Posvetu je o¹ više presvjetili gosp. posvećeni biskup Lang uz brojnu podvorbit okolišnoga a i zagrebačkoga svećenstva. Propovijedao je o. Hamerl, isusovac i profesor bogoslovija u Sarajevu, koji je tada boravio u Zagrebu. Urednik je Glasnika tom prilikom snimio crkvu, kako ju donosimo na strani 227. Na posvetu je došlo mnogo naroda iz susjednih župa u brojnim procesijama. Sveti su obredi započeli u 8 sati i dogotovljeni istom oko podne, tad je bila svećana biskupska misa.

Svaka čast vrijednim i požrtvovnim Antunovčanima! U lijepi primjer njihov ugledali se i drugi!

Ogledalo Srca Isusova.

Prečisto srce Marijino je posve čudovito ogledalo. Obično zrcalo pokazuje samo vanjštinu našu, kad u nj pogledamo; a srce Majke Božje pokazuje i nutarnjost Srca Božjega. Pogledajmo samo četvrtu blaženstvo:

»Blago onima, koji gladuju i žedaju pravde,
jer će se nasiliti« (Mat. 5, 6),

i uvjerit ćemo se o tom. Što je pravda? Pravda je volja Božja. Zato željeti, da se u svem i vazda ispunja volja Božja, kao što gladan i žedan želi jesti i piti: to će reći gladovati i žedati pravdu.

To je izrično rekao Krist Gospodin: »Jelo je moje, da izvršim volju onoga, koji me je poslao« (Iv. 4, 34).

Nitko ne može dokučiti, kako je silno gladovao i žedao Isus za pravdom. Zato je i došao na svijet, da digne nepravednost, što je grijeh, i da uspostavi pravednost. Zato hoće da se svi molimo: »Budi volja tvoja (t. j. Božja) kako na nebu, tako i na zemlji.«

Tko bi zato mogao izreći, kako je bila silna želja Majke Božje, da svi ljudi čine volju Božju!? Ona je između svih ljudi najsvršenije u svem i svagda vršila volju Božju. Najkrasnije je zrcalo Srca Isusova, ne samo izvana, nego i u duši svojoj.

Volja je Božja da budemo savršeni, kao što je on savršen. Na toj savršenosti je radila Majka Božja poput marljive pčele. Toliku je zgradu savršenosti podigla u svom srcu, da nitko ne može izmjeriti visinu ni duljinu te divne svetosti. Postala je kraljicom ne samo sviju svetaca, nego i anđela.

Žedati pravdu reći će čeznuti za Isusom Kristom, za njegovim tijelom i krvlju u sv. pričestii, za njegovom utjehom, za što ćešćim općenjem s Isusom u molitvi i razmatranju.

Ovo je bila jedina želja Majke Božje. Kad je samo za tri dana izgubila Isusa, koji je zaostao u hramu, s kolikom ga je žalošću tražila! Bit će da nije ni jela ni pila, dok nije našla Isusa. Lakše bi bilo, kako blaženi Ljudevit Grignon veli, rastaviti svjetlo od ognja, nego Mariju od Isusa. Marija je skroz Isusom prožeta. Ona je s Isusom i za Isusa živjela. Kad Majku Božju gledaš, moraš uskliknuti: Uistinu »Blago onima, koji gladuju i žedaju pravde!«

Žedati pravdu napokon reći će, žednjeti za krunom vječnoga života. Kao što to sv. Pavao reče: »Želim se raspasti i biti s Kristom« (Fil. 1, 23).

Vidjeli smo u prijašnjem blaženstvu, da nitko nije imao toli silnu želju za Bogom, kao njegova preblažena Majka.

Kad pogledamo u presjajno zrcalo Srca Isusova, vidimo i svoje mrlje. Vidimo, da većma želamo i gladujemo za tjelesnom i prolaznom hranom i pilom, nego za duševnom, i to je uzrok našem duševnom siromaštvu. Zato smo tako siromašni u milosti, u kresti, u zaslugama. Povedimo se za premudrom Majkom našom i obilovat ćemo duševnim dobrima, a prema tomu i utjehom Duha Svetoga.

Krist Gospodin na petom mjestu reče:

»Blago milosrdnima, jer će oni milosrđe postići« (Mat. 5, 7).

Milosrdni su oni, koji vrše tjelesna i duševna djela milosrđa. Da postanemo dionici nagrade, što još Isus milosrdnima obećaje, moramo djela milosrđa na izvrstan način obavljati. A zato je potrebno, da naprama svakomu budemo milosrdni, da ne isključimo ni neprijatelje; zatim da vršimo tjelesna i duševna djela milosrđa prema mogućnosti. »Ako mnogo budeš imao, obilato udjeluj; ako li budeš malo imao, gledaj da i malo drage volje udijeliš« (Tobija, 4, 9).

Ako nemamo čim da bližnjemu pomognemo, a mi mu pritećimo u pomoć željom i molitvom, da Bog gane na milosrđe one, koji imaju.

Isus je samo milosrđe. Prošao je zemlju tvoreći dobro. Cijeli život Isusov nije bio drugo do vršenje neprekidnoga milosrđa. U nedostizivoj mjeri vršio je i tjelesna i duševna djela milosrđa. To je bio znak, kojim su proroci budućega Spasitelja označili, da će biti milosrdan.

Isaija prorok veli: Da će, kad obećani Spasitelj dođe, slijepci progledati, hromi hoditi, gubavi se očistiti, gluhi čuti, mrtvi ustajati, siromašnim da će se propovijedati Evanelje. Žnamo, da je Isus sva ova djela upravo božanskim načinom vršio. I na čudesni je način gladne nahrario; svake vrste bolesti je iscijelio; mrtve uskrisiyao; od đavlja opsjednute oslobođio.

Još je puno većma pokazao milosrđnost u duhovnoj našoj potrebi i nevolji. Neuke nas je naučio. Svaku dvojbu i sumnju je posve isključio u najvažnijem poslu našega spasenja. Žalosne nas je utješio. Svemu je svijetu pravi, božanski mir donio. Tim duhom milosrđa nadahnuo je i svoje apostole. Pripravio ih je za apo-

Nova crkva Srca Isusova u Antunovcu.

stolsku službu: da idu po cijelom svijetu i vrše najkrasnija djela milosrđa. Tim duhom milosrđa odiše njegova Crkva. Tim duhom odiše svaki pravi kršćanin.

Što misliš, kršćanine, kako milosrdno srce mora da je imala Majka Božja?! Punim ju pravom zove sv. Crkva »Majkom milosrđa«. Nema čovjeka na širokom svijetu, koga Majka Božja ne bi tolikim dobročinstvima zadužila, kojima ćemo se diviti, kad ih Bog na sudnjem danu sve otkrije. Koliko je prošteništa Majke Božje na cijelom svijetu! Kolike su utjehe i pomoći, što ih neprestano pruža osobito kršćanima!

Sv. Crkva ju pozdravlja: »Ufanje naše«. Neprestano vrijedamo Božje Veličanstvo. Komu ćemo se uteći, da nas obrani, zaštiti od zaslужenih kazna pravednosti Božje? Majka Božja je naša najjača zaštita. Ona je: »Utočište grješnika«.

Bez milosti Božje ne možemo ni najmanje dobro pomisliti, započeti, nastaviti, ni dovršiti. Koga ćemo zaprositi za pomoći? »Majku Božje milostī«. Sv. Oci uče, a Crkva i svi kršćani životom svojim potvrđuju, da svaka milost dolazi kroz ruke »Majke milosrđa«. Nema ni tjelesnoga ni duševnoga djela milosrđa, što ih ne bi Majka Božja upravo na kraljevski način vršila napram svim ljudima. To dokazujemo, kad joj se molimo: »Spomeni se o predbroštiva Djevice, kako se još nikad nije čulo, da si koga zapustila, koji se tebi utekao« itd.

Kako u svakoj krepsti, tako je i u milosrđu srce Majke Božje najvjernije i najsajnije zrcalo Srca Isusova.

Pogledajmo često na neizrecivo dobro srce Majke Božje. Imo ono ne samo privlačivu silu za svako ljudsko srce, jer je to srce materinsko, nego i preinačuje svako srce, koje se njoj utječe. Privlači nas u kolo onoga Srca, koje je »Kralj i središte svijeta srdaca«.

M. K. D. L.

Muke sjedinjenih u Galiciji.

Piše dr. Kamilo Dočkal.

Već dugo prije rata rovarila je službena pravoslavna Rusija u Galiciji. Novcem, časopisima, novinama i brošurama nastojala je stići pristaša u rusinskom puku. Nije se zadovoljavala pristašama političkim, već je tražila i pristaša vjerskih. Nastojala je uzdrmati unijom. I doista opasno se rusofilstvo širilo, a prijatelji monarkije kao i prijatelji katoličke vjere s bojazni i zebnjom u srcu prstom su upirali u nj kao u strašnu pogibiju.

Kad je pukao rat, bilo je kudikamo gore. U okupiranim krajevima radila je vojnička i samovoljna Rusija po svojoj volji protiv unije želeći da je uništi, kako ju je uništila ujcem 19. stoljeća u svetom carstvu.

Prvi pade stup galicijske unije, rutenski metropolit u Lavovu, grof Szeptyckyj. Dobro nam je svima u pameti njegov junački boravak u Lavovu, njegovo uhvaćenje i odvedenje u Niži Novgorod, a onda u Kursk, gdje trpi sve patnje jednoga zarobljenika. Slična kob zadesi vjernog mu svećenika i pomoćnika dra. Bocijana, ravnatelja rusinskog sjemeništa u Lavovu. Padom Przemysla pao je i drugi stup ukrajinske

unije, sada već blagopokojni biskup K. Čechović. I on morade da iskusi surovost i brutalno postupanje ruskih vojnika, koji ga ne mareći za visoku čast sramotno zlostavlja. Iz Stanislavova odveden bi u rusko ropolstvo ravnatelj rutenskog sjemeništa O. Lomnickýj.

Iz dnevnih novina znademo, kako su Rusi u osvojenim krajevima progonili najrevnije širitelje i podržavatelje unije, redovnike Bazilijance. Mnogi su od njih bačeni u zatvor, mnogi prognani u Sibiriju, a drugi su opet utekli pred neprijateljem u tudištu. Tako znademo za izvjesno, da je odvedeno u Rusiju 5 otaca i 8 školastika (klerika); dva su oca naše čete u Lavovu oslobođene iz tamnice; a za 45 ne zna se sve do danas, gdje su ni kako su. Razumije se, da je stradalovo i ostalo svjetovno sjedinjeno svećenstvo; osobito oni pojedinci, koji su se radi svoje revljenosti u ispunjavanju katoličke vjere činili Rusima većma škodljivima. — Kako »Ukrainische Korrespondenz« u travnju ove godine javlja, Rusi su preko 400 ukrajinskih svećenika prognali u Sibiriju.

Sad je u stadi bez pastira ili uza sumnjiwe pastire bilo lako vuku razdiraću. Jezda protiv unije započela otvoreno. Glava pokreta — volinski metropolit Eulogije — zaškao u nadprokuratora sv. sinoda, neka dozvoli podići u oslobođenoj Galiciji 100 pravoslavnih župa i neka se pobrine za uzdržavanje njihovo. Nadprokurator predložio ministarstvu molbu samo za 50 župa. Plaća svećenika uređena je tako, da svećenik dobiva godimice 1200 rubalja, a dakon 300 rubalja. Javilo se do 20 ruskih svećenika iz chlumske eparhije, da će prijeti u Galiciju, dadne li im Eulogije jamstvo, da će imati istu plaću kao i doma. Na molbu Eulogijevu obratio se sv. sinod na biskupe u Kijevu, Charkovu, Litvi, Podolju, Poltavi, Kišinjevu, Chersonu i Grodnu, neka pozovu svećenstvo svojih eparhija, da pođu u Galiciju vršiti pastirska služba u novoosnovanim ruskim župama. Kad je i to bilo pre malo, zamolio je zloglasni metropolit volinski rektore svih duhovnih sjemeništa u Rusiji, neka pouče bogoslove o prilikama u Galiciji i neka ih potaknu, da nakon rukopolanjanja pođu onamo u dušobrižničku službu.

U Petrogradu ustrojen bi zavod zabjegunce iz Galicije, koji prijeđe na pravoslavlje. Azil je podignut u najjačoj tvrdi ruskom nacionalnom pravoslavlju, u monastiru sv. Jovana Kronštatskoga. Pod kinkom obrane i narodnog odgoja odvode Rusi i nevinu siročad iz istočne Galicije u nutarnju Rusiju, da ju ondje u azilima odgoje za neprijatelje svojoj rođenoj vjeri i domovini. »Utro Rossiji« u br. 107. piše, da je 100 ukrajinskih sirota dovedeno u Moskvu i smješteno u poseban za njih izgrađen azil. Iz Lavova odvedeno je 300 rutenske djece protiv volje roditelja u Charkov, da budu ondje odgojena u pravoslavlju. — »Ukrainische Nachrichten« javljaju koncem svibnja, da broj sadanjih žrtvi iznosi 2000, a da taj broj svakim danom raste.

Velika kneginja Tatjana Nikolajevna ostavila je »Galicijskom ruskom društvu« u Petrogradu 150.000 rubalja za rusko-ortodoxnu propagandu u Galiciji. Tko će pak znati, koliko je vlada dala!? Sv. sinod dao na svoj račun štampati na tisuće primjeraka knjižica galičkog otpadnika protvjereja Naumovića, koji je radi svog rusofilstva u Austriji izazvao istragu protiv sebe, a onda uskočio u Rusiju i otpao od vjere.

(Svršit će se.)

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović.

Naložiše mi, da molim Gospodina, neka bi me ozdravio. Ja to učinih, ali ne bez straha, da bi me mogao doista uslišiti. Ali kad mi rekoše, da će im moje ozdravljenje biti dokaz, da sve, što se u meni događa, polazi od Duha Božjega, i da će mi se dopustiti sve, što je Gospodin od mene tražio, tako ono gledе pričesti prvoga petka u mjesecu, kako ono gledе jednosatnog bdijenja svake noći od četvrtka na petak — ne propustih sve to iz poslušnosti preporučiti Gospodinu; i u onaj čas zadobih svoje prvašnje zdravlje.

Presveta Djevica naime, dobra Majka moja, ukazala mi se i odlikovala me osobitom ljubežljivošću, ter mi iza oduljeg razgovora napokon reče: »Samo odvažno, draga moja kćerko, stupaj zdrava: jer ti dajem u ime Božjega Sinka svoga zdravlje. Još ti valja dug i mučan put prevaliti, uvijek na križu, čavlima na nj prikovanoj, trnjem izbodenoj, bičevima izmrcvarenou. Ali ne boj se! Ja te ne ću napustiti; ja ti obećajem svoju zaštitu.« Bijaše to obećanje, što se odsele u svakoj mojoj nevolji ispunilo.

Tako, eto, posta bolesnica, koja čas prije bijaše na umoru, sasvim zdrava, kao da nikad bolesna ne bijaše. Čudo bijaše očito; glavarica ga dobro razumjela. Tu prestaje svaka razborita sumnja, da je Margareta doista na pravome putu. Da joj dopusti dakle one neobične duhovne vježbe? Na to ju je silio zdrav razum. Ali poniznost čestite ove redovnice prinudi je, da se prije posavjetuje s drugim kreponsim i razboritim osobama, da se tako za svake strane osigura.

Margareta ne bijaše do sada o svojim objavama ni živoj duši — osim glavarici — što kazala. Sad joj glavarica naloži, neka sve otkrije svojim i povjednicima i drugim nekim kreponsim osobama u gradu.

Lako je pomisliti, kakve su to muke bile za poniznu službenicu Božju: Koliko ju je muke stajalo, kad je morala samo glavarici sve otkriti; a sada da sve očituje i vanjskim osobama, pa još i takvima, koje inače nikakve vlasti nad njom nemaju! A kakve su to bile osobe? Svijet ih je cijenio kao mudre i pobožne. Ali koliko su razboritosti uistine posjedovale, pokazalo se ovom prilikom: Svi, do jednoga, odsudile složno i »sanjarku« sestrui i »lakovjernu« glavaricu. Tako na žalost biva često i danas. Mjesto da se stvar mirno i zrelo ispiša, do potrebe i svestrano iskuša, odsuđuje se naprečac sve, što nosi na sebi kakav vrhunarsav biljež.

Margareta je veoma mnogo trpjela. S jedne strane duh je Božji očit; ona mu se ne može ni za čas oprijeti mu koliko se naprezala; s druge pak strane svi tvrde, da je prevarana i zavedena. Svagdanji prigovori i neprestani progoni zavedoše napokon i nju samu, te bijaše i sama uvjerenja, da je postala igračkom duha paklenoga. Strašne li misli za nju! To zar da je duh pakleni, koji je uči mrziti grijeh, ljudihi krepost, koji je nuka na molitvu, koji joj zasladije križ? O ne! To nije moguće!

I ona se uze podvostručenom revnošću moliti Bogu, da je oslobodi ovako užasnih sumnja, da je izbavi iz ovog zdvojnog položaja. I Gospodin, koji htjede da do skrajnosti iskuša njezinu poniznost i poslušnost, usliši je i obeća, da će joj poslati muža, koji će je utjesiti, i koji će preuzeti nu se zadaču, koji je njoj povjerio. O tom govori bl. Margareta sama kasnije. U svom priopovijedanju ne drži se skoro nikakvog reda, i zato često mijesna pozniye dogadaje s prvašnjim, pa tako i ovdje. Pustimo je dakle, neka nam najprije prilopci dalje pouke, što ih je primila od svog Božanskog Učitelja.

Učitelj duboke poniznosti i čistoće srca.

Vrhovni moj Gospodin usrećivao me i nadalje pravom i osjetljivom prisutnošću svojom, kako to malo prije spomenuh. Obećao mi, da će to uvijek tako biti. I doista, nije mi tu milost uskratio, ma kako pogrešila.

Njegova svetost ne može podnijeti ni najmanju ljagu; stoga bi me upozorio na svaku i najneznatniju nesavršenost protimbe ili nemarnosti. Kako sam bila nesavršena i nevoljna, bilo tih pogrešaka dosta, ako i ne bijahu sve baš svojevoljne. Kad bih mu se u čem iznevjerila, a potom bi morala stupiti pred ovu Svetost — ah! to bijaše, priznajem, za me muka nepodnosiva.

Nema tih nevolja, koje ne bih na se uzela; samo da se ne moram pokazati, dok mi je duša kakvom ljamom okaljana, pred ovim svetim Bogom. Hiljadu puta radije bih se bacila u ražarenu peć.

Tako se dадох једном завести таštinom говрећи о себи. Oh, Bože мој! колико ме та погрешка стјала суза и уздисај! Кад smo naime poslije остали сами, укори ме строгим licem i reče: »Што имаш, pepele i praše, чим се можеш подићи? Ништа немаш сама од себе осим нишавила и неврједности своје. То је бездно, на које никад не би смјела зaborавити и никад из њега изаћи. Зато, да те не заједе мноштво мојих дарова и да не зaborавиш, што си — показат ћу ти сада твоју слику.« И одмах ми откри ту ужасну слику, у којој видјех, што сам. Осунућу се и препадох од same себе тако јако, те бих се onesвјестила, да ми nije on помогао. Нијесам могла дојући, како може бити тако добар и тако милосрдан; како да нијесам већ у пакленом понору и како ме још трпи, кад ја саму себе не могу да трпим.

To је била казна, којом је обично казнио и најманji знак самолјубља. Гдјекад бих рекла: »О Bože мој! Или дай да умрем или mi уклонi tu sliku ispred očiju, jer ne mogu da je gledam i živim. Ta me slika neprestano нukala, da mrzim same себе i da se самоj себi osvetim; ali посјуност mi nije dala, da iskalim srce na себи, i zato ne mogu reći, koliko sam poradi тога trpjela. Znajući pak, da je neograničeni мој Gospodar задовољан sa svim, što mi se под послухом налоži, i da ga osobito veseli, kad me vidi понижену, откivala sam своје погреšке напомните, само da mi налоže kakvu покору. I ova bi mi se onda, ма како била teška, činila slatkom okrepom prema onoj, коју bi mi on сам налоžio; а он је налазио погрешку и у оном, што се менi činilo čisto i savršeno. O tom sam se osobito osvјedočila na blagdan Sviju Svetih, kad primijetih u себи јасно ове ријечи: »Nevinost ne trpi никакве ljage; svemogućnost моја ништа не зaboravlja; sve је trajno u slavi nebeskoj, где ljubav usavršuje sve.«

Dugo sam razmišljala, што значе ове ријечи: »Nevinost ne trpi никакве ljage«; то значи, да не smijem trpjeti никакве ljage ni na svojoj duši ni u srcu svome. »Svemogućnost моја ништа не зaboravlja«, то јест: njemu treba sve da predam i poklonim, jer je svemoguć; i zato ne може ништа izgubiti онaj, који sve njemu izruči. Ostale rијечи valja razumjeti o nebu, где је sve vječno i где ljubav sve usavršuje.

U isto vrijeme pokazao mi slabu sliku slave nebeske. O Bože! kako me taj pogled od радости i želje zanio! Upravo sam obavljala duhovne vježbe, па tako sprovedоh cijeli onaj dan u tom neisrecivom veselju. Mišljah, da mi treba još само u to veselje ući; ali u то зачuh rијечи, које me poučише, da sam još veoma daleko od тога: »Uzalud čezne srce твоје за tim. Da čovjek u to veselje uđe, nije dosta da то само želi, kao што ti činiš; u nj se ulazi само putem

križa. — Onda mi objavi, što će sve u ovom životu još trpjeti. Cijelo mi se tijelo treslo, premda nijesam mogla u toj slici sve onako jasno razabrati, kao što sam kasnije razabrala, kad su me sve te nevolje snašle.

Slike iz života Isusova.

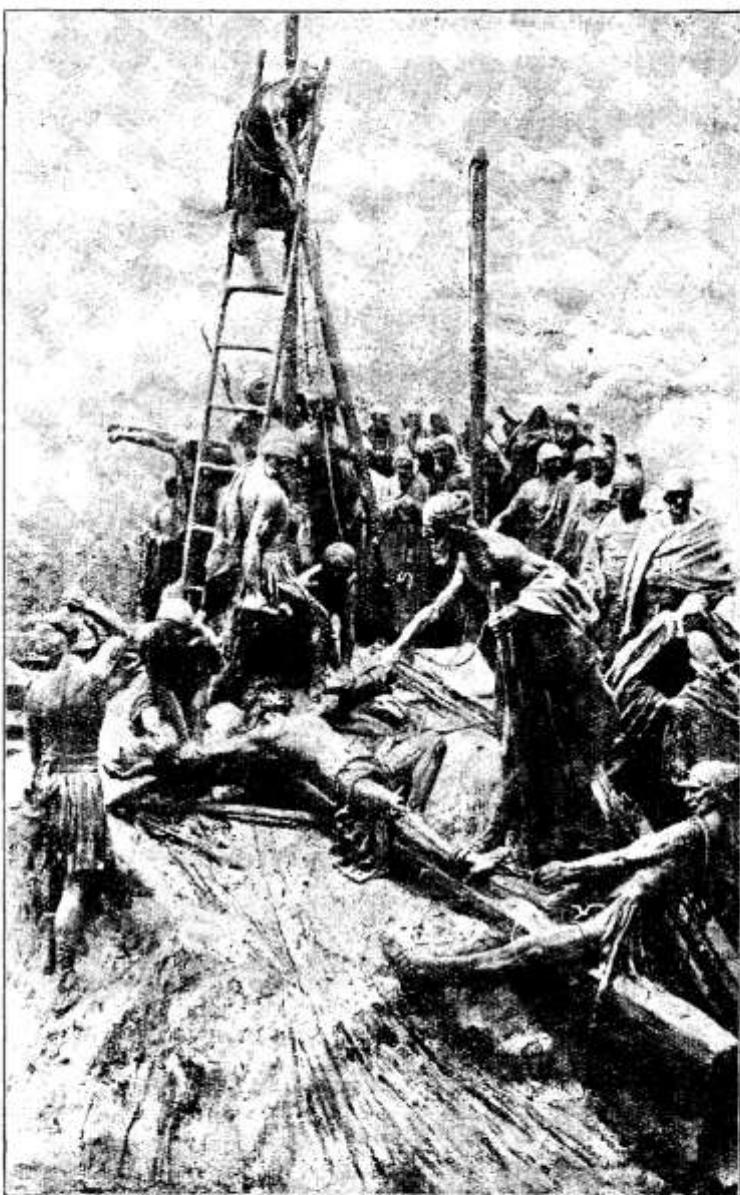
Došli su na Kalvariju. Pogledaj sliku, što je na strani 223. Križ su bacili na zemlju i na vrhuncu zabili visoku motku, da ga mogu laglje podići u vis. Jedan nosi ljestve, a drugi su zaokupili Isusa skidajući, bolje: derući s njega odijelo, koje se prilijepilo uz otvorene rane. Strahovite su to morale biti muke, kad su mu se sve one ljute rane od bičevanja sada ponovno otvorile i prokrvarile. Isus opet mora da pred tolikim narodom zadovolji za tolike besramnosti i nečistoće ljudi. I ne samo za to, već i za onu silnu lakomost, koja rađa tolikim nepravdama, dà, čitavim ratovima u svijetu. Dok se svijet otimlje za blagom i bogatstvom, Sin Božji odlaze od sebe i isto odijelo te umire, kako ne umire ni zadnji prosjak. Siromašan je došao na svijet, siromašan i polazi s njega.

Blago onomu, koji srce svoje ne prilijepi uz dobra ovoga svijeta, nego se zadovoljava s onim, što mu baš treba, ili barem s onim, što dolikuje njegovu staležu bez pretjerane gizde! To su oni »siromašni duhom«, koje Gospodin zato nazivlje »blaženima«. Još sretnijih onih, koji se Isusu za ljubav odriču svega i odabiru dragovoljno siromaštvo u kojem redu!

Došao je najodlučniji čas. Bacili su Gospodina na zemlju, nadvukli ga na križ; i sad ga eno razapinju. Slika na strani 233. govori rječito sama od sebe. Na križu su najprije izvrtili rupe; a onda mu prikovali najprije ruke, zatim noge. Ali kako se iza prve ljute rane cijelo tijelo skupilo, to su morali drugu ruku i noge vući, da dođu do određene rupe. Zato vidimo na slici, kako mu je jedan bezdušnik stao nogom na lijevu ruku, a međutim gleda, dok mu sasvim prikuju desnu, da onda i on započne svoje krvavo djelo. U isti čas poteže jedan drugi desnu nogu, da dođe do svoga mjesta. Tko da opiše one grozne muke i boli, što ih je u taj čas Isus podnjo tebi, grješnike, za ljubav! Još od onog nemilog bičevanja bijaše mu cijelo tijelo jedna rana. A sad gledaj, kako krvnici postupaju s njime! Grabe ga za ruke i za noge bez svakog obzira, kao da je najzdraviji: povlače ga po hrapavom drvetu križa i olivaraju mu nove rane. A istom oni oštri čavli! One ljute rane na najosjetljivijim mjestima, gdje se najviše živaca sastaje! I gle, osim tužne Majke, kojoj ljudi mač boli ponovno probada materinsko srce, one tri žene, što ih vidiš uz nju i ono nekoliko osoba sasvim u pozadini, nema nikoga, koji bi ga žalio! Sav ga svijet ostavio, svi su ga se odrekli.

Daj, reci, je li ikada tko toliko trpio, koliko Isus? Pa ipak on ne prozbori nijedne žalne riječi, nego sve podnosi besprimjernom strpljivošću, moleći Oca svoga nebeskoga, da primi tešku žrtvu njegovu i milostiv bude svemu svijetu, pa i istim onim krvnicima, koji ga propinjaju. Tko se može na pogled ovih muka tužiti, da trpi oviše, da ga je sav svijet ostavio? Tko ne bi bio pripravan s Isusom i na sam križ, kad vidi, koliko trpi radi njega? Ipak to Bog od nas ne traži, nego samo, da ono malo križa, bez koga nije nitko na ovom svijetu, strpljivo podnosimo.

Isusa razapinju na križ.

Svećenstvo samo plaši neuki svijet.

Nerijetko kuša koji okorjeli grješnik, da ovim smiješnim izgovorom ispriča grješnu savjest svoju: »Svećenstvo samo plaši neuki narod, kad mu priča o nekakvima strašnim i vječnim mukama u paklu.« Tako mislio i неки коčijaš, što je vozio jednog svećenika te se upustio s njim u razgovor o vjeri. Svećenik će tada upitati toga mudrijaša:

»Pa mislite li vi, da to tobožnje »pričanje« što pomaže? Mislite li, da je svijet zato bolji i da se uslijed toga straha pred paklom čuva od mnogih grijeha?« — »Dakako! Oganj, što na sve vjeke gori i muči u paklu — to ipak nije šala!«

»Priznajete dakle, da svećenstvo svojim propovijedima i svojim prijetnjama ipak mnogo dobra čini za narod? Ja mislim naime, da je puno bolje, kad narod živi u slozi i ljubavi, kad se međusobno poštuje, kad se ljudi čuvaju nepravde, sile, neumjerenosti, varke, neurednosti i tolikih drugih zala.« — »I ja tako mislim.«

»A mislite li vi, da se neće dobri Bog još više zauzeti za ovaj svijet, te ga nastojati odvratiti od zla i grijeha?«

»Bože sačuvaj! Kad sam ja to tvrdio!«

»Lijepo, prijatelju! Ali sad mi recite: Kad svećenici iskazuju po vašem priznanju veliko dobroćinstvo ljudima time, što ih svojim pripovijedanjem o strahovitim mukama u paklu odvraćaju od zla: zar je čudo, ako to isto i Bog čini? Ili zar mislite, da ne odgovara jednakobroćinstvo Božjoj, ako on ljudi ne samo dobrotom svojom privlači k sebi nudajući im nebo već i strogošću svojom prijeteci im paklom? Imaju ljudi svakojakih! Jedne privlači dobrota, a druge drži na uzdi strah.« — »To je istina!«

»Zar može dakle ovako dobiti Bog, kakvim ga i vi smatraste, mirno gledati, što sve ljudi rade, a da im ne dovikne: Čuvajte se i pazite na se, jer vas čekaju strahovite muke paklene!«

»Ali zar zato moraju te muke biti vječne?«

»Dakako da moraju! Ta vidimo, eto, na vlastite oči, kako ljudi žive, premda im se neprestano govori o vječnim mukama paklenim: kako bi istom živjeli, kad bi bili uvjereni, da je to samo bajka i da takvih muka u istinu nema?« — »Ali tko zna, da li ima uopće pakao i da li su muke u njemu vječne?« — »Prijatelju, vi ste katolik: Kako vi to govorite? Vjerujete li u Isusa Krista?«

»Bog s vama, velečasni, kako možete o tom dvojiti?«

»Kako ne bih dvojio, kad ovako govorite! Ali dajte, da vas još nešto zapitam: Vjerujete li vi, da je Isus pravi Bog, koji ne može prevariti niti prevaren biti?« — »Ma kako ne bih vjerovaon!«

»Dobro, ali onda morate vjerovati i sve ono, što nam je Isus Sin Božji objavio, pa i sve ono, što je govorio o paklu. A eto, on reče: da će na sudnjemu danu zli »otići u muku vječnu, a pravednici u život vječni« (Matej, 25, 46). Kako to, da ste si dobro zapamtili samo ove zadnje riječi: »a pravednici u život vječni«, dok ste na one prve ne manje važne za sve nas: »ovi (grješnici) će otici u muku vječnu«, zaboravili?

»Imate pravo, velečasni!« — »Da, tu nema pogodašnja ni izbiranja: Ili valja vjerovati sve, što nas Sin Božji uči, ili ništa! Ali u tom slučaju, neka se takav ne zove više kršćaninom.«

Apostolska srca.

Kod prošteništa Majke Božje na vrhuncu od La Salette sabralо se oko tisuću muževa. Poslije zajedničke svete pričesti ustade voda poklonstva i pred izloženim Svetotajstvom govori sakupljenome mnoštvu o kraljevstvu Isusa Krista i o dužnostima, koje vežu podanike toga nebeskog Kralja. Nakon kratke stanke svečano će propovjednik: »Katolički muževi, ustajte!«

I u tili čas ustadoše svi upravo na vojničku.

»Desnice u vis! Posvjedočite Isusu Kristu, da vjerujete u stvarnu prisutnost njegovu u presvetom Sakramentu!«

Iz grudih sviju izvi se žarki poklik:

»Vjerujemo, Gospode, da si ovdje!«

»Vjerovati samo nije dosta. I davli vjeruju, ali pri tom ipak dršču. K činu vjere treba da se pridruži i čin ufanja i ljubavi. Muževi, koji sada eto pokazate vjeru svoju, recite: Ljubite li Gospoda našega Isusa Krista?«

»Ljubimo!«

No govornik sjetivši ih na trostruku ispovijest svetoga Petra, ponovi svoje pitanje i drugi i treći put. I još se odlučniji povik razliježe stonom Božnjim:

»Mi ga ljubimo!«

»A ljubite li Gospoda našega, kako su ga ljubili apostoli, i do tamnica i do smrti?«

»Ljubimo ga i do smrti!«

»Dobro. Podite dakle kao apostoli Kristovi, podite k svojima, podite i dalje po svijetu: propovijedajte svuda Isusa Krista, branite ga, nastojte, da ga i drugi uzljube!«

Tu je zgodu prikazao jedan svećenik zboru djece Marijine. I oči se njegovih slušateljica zasjale, a usne im stale da podrhtavaju od zanosa. I pričinilo se njemu, kao da gleda pred sobom Anđele, prožete životom željom, da šire kraljevstvo Božje.

Samo jedna od njih osta sred toga sveopćeg oduševljenja sjetna; obuze je kao neka tuga. A kad ju je poslije sastanka zapitao svećenik, što bi bilo uzrok žalosti njenoj, reče ona:

»Vele časni, mene veseli, kad vidim, da se Isus časti, ljubi i štuje; no ja — oprostite mi to — ja zavidim svim onima, koji mogu da se ovako žrtvuju za Boga. Boli me, što i meni nije moguće da poradim

oko slave Božje. O, kad bih mogla da barem u jednom srcu uspalim ljubav prema Isusu Kristu, da ma samo i u jednoj duši uspostavim Spasitelja svoga!... Ali ja sam tako neugledna i neznačna! Bože moj! Bože moj!...«

I tu joj zape riječ u grlu. Svećenik ne odvrativši ništa, pruži joj da čita ovo:

»Jeste li već imali prilike da razgovarate sa čestitom, katoličkom seljankom? Prostodušnost i iskrenost, to je njezin značaj. U vjeri nalazi svijetlo, snagu i utjehu; vjera je njezina čista kao i život joj, a čvrsta kao i krepost njezina. Divnom požrtvovnosti obavlja teške poslove na polju, neumorno vrši svoje dužnosti, koje ima kao majka obitelji. Ona si odgaja djecu u strahu Božjem i primjerom svojim pridržava muža svoga na putu zapovijedi Božjih. Mir i blagostanje kuće visi samo o njoj. Ne zna ona mnogo molitava, ali joj je dragi Bog dao da shvaća duboki smisao riječi Očenaša: Dodi kraljevstvo Tvoje, budi volja Tvoja!... Ta se molba vine često kroz dan iz srca njezina. Inače se ona vlada u svemu kao i ostali ljudi: jednostavna je, radina, strpljiva, puna ljubavi za nevoljnike i siromahe, zaboravlja na se, samo da druge usreći.

»Dakako, ta žena ne će biti poslije smrti na oltar postavljena; ali ne će li baš takove kršćanske žene i majke sačinjavati većinu izabranika? Mislite li, da upravo takove duše ne pridonose veoma mnogo, da se raširi kraljevstvo Kristovo na zemlji? One duduše ne propovijedaju, ali vuku blagoslov s neba na propovjednike. O, kako bi bez vas, vi skromne i priproste duše, kako bi bez vas ostale bez uspjeha mnoge ljepo riječi svećenika! I blažena je Djevica zabitnim životom svojim i usrdnom molitvom pridonijela više od sviju k uspjehu apostola!...«

Pročitavši do kraja tu stranicu razvedri se lice dobroj kongregacionističke predstavnice svome upravitelju govoreći: »Hvala, Vele časni! To je pravi melem. — — —

Glavna dužnost zbornika.

Piše: Josip Predragović D. I.

»U svim dijelima svojim budi izvrstan!« (Crkven. XXXIII. 23).

Točno obavlja zbornik dnevico jutrom i večerom uobičajene zborničke molitve, redovito polazi u određeno vrijeme na sastanke kongregacije, bogoljubno prisustvuje zajedničkoj sv. pričesti. Ove je osobite dužnosti preuzeo zbornik Marijin dragovoljno i revno ih vrši. I ništa od toga ne će propustiti osim radi bolesti ili osobito važnog razloga. Hvale je to vrijedno; ali to još nije sve. Najbitnija dužnost, glavna je dužnost zborniku: savjesno ispunjavanje one sv. odluke, što ju je stvorio i očitovalo već prvi dan zborničkoga života. Ovu veliku odluku ne smije nikada s umna smetnuti, ako hoće — a ko od vas ne bi htio? — da bude cijeli, potpun kongreganist.

1. »Čvrsto odlučujem, da će odsele uvijek Tebi [o Mariji] služiti.« Bližnja svrha Marijine kongrecije i jest: nježna ljubav i štovanje bl. Dj. Marije. Zbornik - papa Benedikt XIV. veli u zlatnoj buli: »Kongregacija upućuje članove svoje, kako će se posvetiti službi i štovanju bl. Dj. Marije.« Na osobito štovanje Majke Božje veže zbornika već prvo pravilo kongregacije: »Marijine kongregacije idu za tim, da u članovima svojim goje usrdnu pobožnost, štovanje i djetinju ljubav k blaženoj Djevici Mariji«; veže ga svećano obećanje i čvrsta odluka, kada je primljen u zbor; veže ga samo ime. Čiji je zbornik? Zbornik Ma-

rijin. Jedno natjecanje neka je među vama, mili zbornici, da što nježnije, usrdnije, ustrajnije ljubite i štujete bl. Gospu, te uzmognete reći sa zbornikom sv. Ivanom Berchmansom: Da imam hiljadu srdaca, sa hiljadu srdaca ljubio bih Mariju!

Nego zbornik mora još dalje. Štovanje Marijino tek je prijelaz k zadnjoj svrhi. Zadnja i glavna svrha Marine kongregacije jest, da štujući i naslijedujući bl. Dj. Mariju postigne zbornik što veću kršćansku savršenost prema svojoj dobi i svom staležu. »Preko ove pobožnosti i uz pomoć tako dobre Majke«, ističe prvo pravilo kongregacije, »oni, koji su se okupili pod njezinim imenom, neka budu dobri kršćani, koji će ozbiljno nastojati, da se svaki u svojem staležu posveti.« To je osnovni zakon kongregacije. I gdjegod i kad god se od toga osnovnoga zakona odstupilo: svagdje i svagda je kongregacija tek kukavno životarila, dok nije napokon i uginula.

Zivot kongreganista treba da bude počasna služba Marijina. Pomoću ljubavi k Majci Božjoj izobrazuju se u kongregaciji najplementitiji i najljepši značajevi.

Piše zbornica, kako joj bijaše zadnja godina tegotna. Oboljela joj majka. Tako je sav posao spao na njezina leđa, morala je mlada i neiskusna voditi brigu za cijelu kuću. No u toj nevolji prišapnula joj nebeska njezina Majka opet one riječi, koje je negda čula u kongregaciji, da je samo ona dobra zbornica, koja djetovorno ljubi svoje roditelje. Sjetila se, kako kaže, nauka upraviteljivih, da je majka ne samo namjesto Boga nego iza njega i najveći dobrotvor dijetetu; i misleći na to strpljivo ju je i rado dvorila iz ljubavi prema Majci Božjoj. — Vrla je kongreganistica ovako ugodila i nebeskoj i zemaljskoj majci svojoj, jer je savjesno vršila dužnost i u teškim prilikama.

Gospodin visoka roda uđe u kapelu kongregacije, gdje je kao učenik bio primljen u zbor Marijin. Baci se na koljena pred slikom Gospinom. Iza odulje molitve povuće i svoju suprugu k oltaru, da zahvale ljubeznoj Majci Božjoj za sve milosti, što ih je kao zbornik zadobio. »Da sam svoju mladost čisto sproveo i da smo danas zajedno tako sretni, to zahvaljujemo ovoj dobrostivoj Majci, koju sam u ovoj zborničkoj kapelici tako rado pozdravljaو i poštivao. Cijeli svoj život ostat ću joj zahvaljan.«

Kongregacije ne ide samo za pojedinim djelima kršćanskim niti za određenom mjerom kreposti i svetosti svojih članova. Njezin je cilj sve-strana savršenost, koja se samo dade postići u pojedinom staležu: da izobrazi savršenu omladinu, savršene muževe, činovnike, građane, majke — izabrani cvijet od ljudi sviju staleža. A sve to hoće služeći i štujući Mariju, Majku Božiju. — Kakova je naša kongregacija? (đačka, radnica...) Koje su vaše staleske vrline, oko kojih morate svom dušom pregnuti?

2. »I koliko uzmognem, nastojati, da Ti svi vjerno služe.« — Revnost za spas drugih. Vatra ne miruje, već zahvaća sve, što može: jedno grije, drugo rasvjetljuje; ovo tali ili topi, ono utvrđuje ili otvrđnuje. Pa tako je i u zborniku. Marijina kongregacija je zbor muževa, žena, mlađih ljudi, koji u službi Marijinoj za najvišim teže: za posvećenjem samoga sebe i bližnjega svoga! Prvo općenito pravilo jasno to naglasuje, kad veli: »... i koliko im to njihov društveni položaj dopusti, svojski se brinuti, da i druge spasu i posvete, Crkvu pak Kristovu da obrane od navala bezbožnih ljudi.« Širiti kraljevstvo Božije, carstvo Marijino, revnovati za spasom i posvećenjem bližnjega: ima li što od toga užvišenje?

Koliko je mladića, muževa, radnika, trgovaca, kojima je ikad palo na pamet, da budu nešto više od svojih vršnjaka, da djeluju više od njih; da se popnu na vrh savršenosti kršćanske; pa da još i druge vode do tolike visine? Ali netom takvi stupe u kongregaciju, već osjećaju u sebi, da su i tomu dorasli, da su i zato sposobni. Ideal ih regbi uzeo na svoja krila, pa ih nosi do onih visina, do kojih se sami nikada ne bi bili uspeli. »Ljubav je domišljata«, pa zato lako nalazi puteve, načine i sredstva, što će i kako će zbornik doprinijeti spasu i usavršavanju bližnjega svoga: 2. i 3. zapovijed crkvena, molitva, izmirenje neprijatelja, ponuka na često primanje sv. sakramenata, suszbijanje psovke, rasipnosti, pjanstva, zle štampe, zlih običaja u mjestu itd.

Ugovor sklopljen na dnu oltara, potvrđen ključanom vlasti svetih Otaca papa, jest uzajamni: Zbornik obećaje, da će Mariji uvijek služiti i koliko uzmogne nastojati, da joj svi vjerno služe; Marija obećaje, da će ga primiti u štićenike svoje i za vječitog službenika, da će mu biti u pomoći u svim djelima njegovim, a u čas smrti da ga ostaviti neće. Ne mislimo samo na obvezu Marijine već u prvom redu na obveze svoje.

Sv. Terezija, djevica.

Mjesečna zaštitnica, 15. listopada.

Još kao dijete čitala je Terezija sa svojim starijim bratom životopise svetaca. To je na djecu tako potresno djelovalo, da su jednoga dana potajno pobegli od kuće u nakani, da će otići u Španiju i ondje navještati riječ Božju Saracenima, pa možda i mučeničkom smrću umrijeti, jer to im je bila najvruća želja. Ali na bijegu se namjeriše na ujaka, koji ih otpremi kući. Sad su si u vrtu napravili malu pustinjačku špilju, pa će kao pustinjaci živjeti kod kuće, kad ne smiju nikuda dalje.

Kad bilo Terezi 12 godina, umre joj majka, a ona kleče pred Gospinu sliku, te zamoli bl. Djericu, da joj ona odsele bude majkom. Ali ta pobožnost ne potraja dugo. Lukavi i zamamljivi svijet turi joj u ruke kojekakve romane i izmišljotine, koje je neiskusno djevojče čitalo na dušak. Dakako, da to nije moglo ostati bez posljedica. Mlada Tereza postala prpošna, počela se gizdati, tražiti svjetskih zabava i društava dala se pače i sama na pisanje jednog romana! Ali kada budno oko očeve opazi pogibelj, što je

zaprijetila njegovu mezimčetu, posla je na odgoj u samostan sestrara. Mladoj jogunici to ne bilo isprava nikako po volji; ali valjalo je slušati, pa se s vremenom sasvim prijatelji sa samostanom. Što više, kad se radi bolesti morala iza dvije godine vratiti kući, a onda odlučiti, hoće li se udati, odabra samostan. Ali tomu se opre otac. Tereza po drugi put uteče od kuće. Ovaj put bijaše sretna: Primile su je karmeličanke.

U samostanu htjede ju Gospodin najprije sasvim očistiti i od svijeta odlučiti. Posla joj dakle tešku bolju, tako te je kroz osam mjeseci trpjela neizrecive muke na svemu tijelu. Jednom je pače puna četiri dana ležala obamrla, da su u jednom samostanu držali već zadušnice za nju. Zatim ju snađe ukočenost udā, što je potrajalo tri godine. Sad je ozdravila na tijelu; ali nadodoše druge, još teže duševne muke: molila se hladno i besčutno, radila je silom i proti volji, obavljala je svoje dužnosti bez svakoga čuvstva ljubavi. Rado je općila s vanjskim

osobama i pretresala razne novosti u gradu. Tako je dugo kolebela između Boga i svijeta.

Jednoga dana razmatrala je muku Isusovu. Tad joj najednom kao puče pred očima novi svijet: ona jasno upozna, kako je varav i nezahvalan ovaj zemaljski svijet i kako čovjek ne može biti bez Boga nikada potpuno sretan. I rasplaka se gorko i uze moliti Gospodina, da joj dade toliko jakosti te odsele uzmogne jedino njemu pripadati i jedino njega svim srcem ljubiti. To bijaše početak njezinoga pravoga obraćenja. Bog juj je odsele obasipavao mnogim i velikim milostima. Poslao joj pače i jednoga Serafa, koji joj je zlatnom strijelicom probio srce u znak žarke ljubavi prema Bogu. Revnost za slavu Božju ponuka ju, te se dala na obnovu svoga reda, koji je tada znatno popustio u revnosti. I slaba ženska podiže do 60 novih samostana, što muških što ženskih, u kojima se odsele strogo obdržavala prvoibitna pravila reda.

Uživala je uza sve suprotivštine veliki ugled i kod papa i na kraljevskim dvorovima. Napisala je i mnogo dušobudnih spisa, te ju Španjolci poštuju kao kakvu crkvenu naučiteljicu. Umrije blaženo g. 1582., a godine 1622. proglaši ju papa Grgur XV. »svetom«.

Mladost sv. Tereze vjerna je slika mnogih mlakih i mltativih duša, koje bi rado služile i Bogu i svijetu. Da bismo ju svi naslijedovali vjerno i u njenom potonjem životu, punu samozataje, punu križeva i pokore, ali i punu preobilnih utjeha, o kakvima ljudi duha svjetskoga i ne sanjaju!

Sv. Terezija, djevica.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvršiti. — Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uređi ništva podaće, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnice ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Sprječena pogibelj otrovanja krvi.

Hrvatska. — U listopadu g. 1913. zabolje me od neznatnog prištića desna ruka. Počeo s domaćim lijekovima; ali sve gore. Već osmi dan trebalo je liječnika, koji je rezao i ranu uredio te rekao, da je opasno, jer da bi moglo biti otrovanje krvi. Providnost Božja htjela, te mi kroz jednu djevojčicu dođe Glasnik Presv. Srca Isusova na oko. Zamolim tu djevojčicu, da mi ga posudi, da čitam,

a ja će joj ga vratiti. Dade mi ga; i ja čitam u njem puno toga, ali zahvalnice mi se najbolje dopale. Tad se i ja uteknam k najboljem Liječniku, k Presv. Srcu Isusovu i obećam, da će devet dana moliti na čast Srcu Isusovu zlatnu krunicu, da će jedan petak postiti ništa ne jedući i ne piјuci osim vode; da će kupiti dvije vožtanice po 1 krunu i paliti ih pred slikom Srca Isusova; da će preplatiti dvije siromašne obitelji na

Glasnik i napokon, da će poslati 2 krune Glasniku za njegovo raširenje. I bilo mi je odmah bolje, na moje i mojih ukućana veselje, tako te sam već k Božiću g. 1913. počela raditi sa svojom desnicom i danas evo sasvim zdrava pišem obećanu zahvalnicu i izvršujem svoje zavjetje. — A ne samo ovđe, već i u više još i težih slučajeva pomoglo mi je Presv. Srce, pa preporučam i drugim, da ga u svakoj boli i nevolji zovu u pomoć; a ja mu se od sve duše zahvaljujem.

Nestalo velike smutnje.

Hrvatska. — Još godine 1913. dogodila se nesloga u mojoj obitelji. Jedan član naime, do koga nam je svima mnogo stajalo, zamrzio upravo na mene, da me nije htio zapravo ni vidjeti. Razloga nijesmo znali, a ja sam si bila svjestna, da nijesam ništa kriva. Sestra moja bila upravo zdvojna, jer smo obje udove i sirote, pa nam bilo teško, što smo tako ostavljeni i od onog člana obitelji, koji bi nam mnogo mogao nadomjestiti i koji je to uistinu i činio, dok se nije bez razloga sasvim udaljio. Komu će se uteći nego svom milom i mogućem zaštitniku Božjem Srcu? I stanem molitvama juštati na nj i obećam, da će se javno zahvaliti u Glasniku. Međutim njemu se ovaj put svijedjelo družkije, te je puštilo, da čekam, a ja sam to dragovoljno podnosiла kao naknadu za sve uvrede, koje mu se nanose u Presv. oltar. Sakramentu.

Punu godinu dana to je trajalo, mnogo sam pretrpjela, bila zamećnuta, ponizena, a polovicom svibnja 1914., kad sam se još više motila nego obično, okrenula stvar još na gore. I navališe na mene takvim pogrdama i osvadama, kao da sam najpokvarenija žena na svijetu. Sad je bilo previše, više nijesam mogla izdržati. Bacim se pred kip Božnjeg Srca i zavapim: «O Isuse, više ne mogu, odveć sam slaba. Skinis mene taj križ i udijeli mi koji god drugi, kako se tebi svidi; pokaži, da nijesam kriva.»

Pak što se dogodilo? Ta osobu nije imala od gržnje savjeti nigdje mira; osobito onu cijelu noć iza moje molitve grozno se mučila. I odmah sutra, 24 sata nakon najvećih pogrda i uvreda, došao je na moje najveće začuđenje — nije niti u istom mjestu sa mnom, nego se je dovezao i molio me za oproštenje.

Isto tako i moju sestraru i zaželio, da se sve izravnava i da ja na sve zaboravim. Kad spomenem, da taj čovjek nikad u svom životu nije nikog molio ni za što, a kamo li za oproštenje, svatko će uvjeti, kako je moćno Srce Isusovo. Hvala mu i slava na vijek!

Ozdravila djeca.

Po čitavoj okolici vladala je priljevica bolest po djeci, da gotovo nije bilo kuća, gdje nije bio bolesnik. Ja sam se već bojao, da će bolest doći i na moje dvije kćerkice. I doista, za par dana obole iznenada i one; a ja se brzo utečem devetnicom Presvetom Srcu Isusovu, da ih ono sačuva od teže i opasnije bolesti. I za dva dana dječica sasvim ozdravila i nikakova druga bolest nije se više pojavila, a da nijesam zvao liječnika u pomoć, osim jednoga, koji može i najopasnije bolesti u jedan čas izlječiti, a to je — Presveto Srce Isusovo, koje će hvaliti, dok budem živ, i preko groba.

Okrenuo se muž.

Zagreb. — Živjela sam već dugo vrijeme sa svojim suprugom u slozi i ljubavi; kad u zadnje vrijeme počeo se moj suprug protiv moje volje držati s kojekakim ljudima, a zlo mu društvo promjenilo pamet, čud. On je izgubio brižnu ljubav za obitelj i počeo mi pripovijediti o rastavi bračke, neka se selim sama; ako ne ču, on će tražiti rastavu.

Silna mi žalost pritisla srce, a ponajviše od straha, što će biti s djecom; kakav je to odgoj djece, koja slušaju kojekakove riječi očeve, koja ga ne vide nikada mila ni ljubezna prema meni, njihovoj majci; izgubiti će štovanje i prema njemu i spram mene, a onda kakovi smo odgajatelji! Sjetila sam se u skrajnjoj svojoj nuždi Presvetog Srca Isusova; čula sam, da kada je hudska pomoć najdalja, tad je Božja najbliža; utekla sam se Presvetom Srcu sa živom vjerom i pouzdanjem, te započela devetnicu, obećala zahvalu, ako mu se promjeni čud, ako postane obitelji pravi otac. — Ispunjav ovinu svoju ugodnu dužnost, te od srca zahvaljujem Presvetom Srcu, jer osmi dan devetnice on se je posve promijenio, postao sasma drugi.

Sadržaj: Djetinja duša 217. — Odvazi se, hojači! dušo, i ojuncni 219. — Srce Isusovo, pravde i ljubavi posuđi 220. — Seoskome svijetu na dnu 222. — Dodi kraljevstvo tvoje! 224. — Nova crkva Srca Isusova u Antunovcu 225. — Ogledalo Srca Isusova 226. — Muške sjedinjenja u Galiciji 228. — Život bl. Margarete 230. — Silke iz života Isusova 232. — Svećenstvo samo piški nemka svijet 234. — Apostolska srca 235. — Glavna dužnost zbornika 236. — Sv. Terezija 238. — Zahvalnice 240.

Urednik: Stjepan Babunović D. L. u Zagrebu — P. J. Kunstelj u Ljubljani.

Broj 11.

STUDENI 1915.

Tečaj XXIV.

Zvanje.

Opća nakana molitava i dobrih djela u studenom,
blagoslovljena od sv. Oca pape.

Kada čuješ o »zvanju« govoriti, redovito pomišljaš na neki stalež i na dužnosti, što ih taj stalež sobom nosi. Ali prije nego je tko došao do toga svoga zvanja ili staleža, bio je »zvan«, to će reći: očutio je u svojoj duši kao neki tajanstveni glas, koji mu je sad jače sad tiše govorio: »Ovo bi bilo za tebe; u tom bi staležu bio zadovoljan!« Evo i taj glas zove se »zvanje«, pa je baš tako važan, kao i sâm već odabrani stalež. I kakogod je potrebno, da se molimo te sretno odaberemo stalež, koji je baš za nas, tako je potrebno, da se molimo, e bi nas Bog u taj stalež pozvao. Jer odakle onaj glas? O kome ovise najviše, da ga ostvarimo? Tko nam pomaže, da izvršimo dužnosti svoga zvanja? Tko drugi nego onaj, od koga nam je sve i sva.

Kad graditelj naumi da sagradi kuću, načini već unaprijed posve točnu osnovu i odredi svakome dijelu i predmetu kuće veličinu, jakost i oblik prema mjestu i svrsi, za koju kuću gradi. Gospodin je Bog najmudriji graditelj. On ima s cijelim svijetom uzvišenu nakantu, da se proslavi, a stvorovima svoju dobrotu saopći. U ovoj jedinstvenoj svjetskoj gradevini doznačena je svakome stvoru, a navlastito čovjeku, posebna zadača. Svaki ima svoju posebnu narav, osobujnost, sposobnosti, iz kojih se razvije nagnuće za neki stalež, koji odgovara tim sposobnostima. Jesi dakle zadovoljan, što si baš u ovom staležu: zahvali Gospodinu Bogu, koji ti je dao takove sposobnosti, takovu dušu, iz koje je niklo nagnuće i potonja sreća tvoja. Želiš li doći do kojega staležu, ili koga drugoga privesti, to moli Svetogućega, da mu dade sposobnosti i nagnuće.

Ili kao što vrtlar, da uredi ukusni perivoj, ne sadi samo jednu vrstu cvijeća, nego zasaduje i hladovito drveće i rodno voće i raznovrsno cvijeće, sve lijepo, skladno poredano: tako je i Gospodin uredio u ljudskome društvu razne staleže i zvanja, već prema potrebama, štono istječu iz naravi ljudske. Hoće li dakle čovjek, da sigurno upozna

stalež, u koji ga Gospodin zove, neka mirno i bez strasti razmisli, kojemu je stalež već od rane mladosti najviše naginjao.

Tijekom vremena razviju se u čovjeku i zla nagnuća; a i roditelji i prijatelji salijeću ga svojim savjetima i željama; odatle se vidi, kako je od rasloj mlađeži potrebno osobito rasvjetljenje, da upozna pravo zvanje svoje. Očito je dakle, kako je potrebna molitva za zvanje. Katkada objavi Gospodin čovjeku svoju volju izvanrednim načinom, kad naime naravna sredstva ne bi dostajala. Djевич Orleansku na primjer pozivao je Bog očitim glasom Andela, da pode oslobođiti narod svoj; sv. Stanislava, rodom veiikaša, pozva posebnom objavom blažene Gospe u siromašne redovnike. Obični je ipak način taj, da rasvjetli onoga, koji se o zvanju ispituje, te upozna razloge za neko zvanje kao i one proti tome zvanju, pa se onda ili sam ili savjetom iskusnoga muža odluči.

Prigrlići neki stalež bez promišljanja i molitve, samo onako od ugodnosti ili na silu roditelja, znači izvrći svoju zemaljsku i vječnu sreću najvećoj pogibli. Glasovitoga državnika Talleyranda dali roditelji u svećenike, jer se bojali, da ne bi mogao radi jedne kraće noge svoje, a potom radi nенaravnoga hoda drugdje sjajno napredovati. Pokori se i postade kasnije i biskupom. Ali za prevrata pogazi i stalež i vjeru, pa se tek na samrti obrati. Nemirna mu savjest ogorčavala sve časti, što ih je u državi obnašao, pa je vazda prokljinjao čas, kad je stupio u stalež, u koji ga Gospodin nije pozvao.

Ozbiljan je to dakle posao: upoznati svoje pravo zvanje; a jednako je ozbiljno i nastojanje, da do tog zvanja čovjek i dode. Svetoj Francki bacio se sin barun na kućni prag, da je zaustavi te ona ne ode u samostan; ali ga ona, prem s izvanrednom boli, ipak prekoraci i junački izvrši poziv Gospodnj. Sv. Alojzije vodio je nekoliko godina kućni boj s ocem markgrofom i na nježnoj duši trpio pri tome neizrecive боли, dok napokon otac ne uvidi, da se Bogu opire, kada se opire pozivu sina u redovnički stalež. I ti ćeš, čitatelu, sigurno poznavati kojega, a možda i više njih, koje su roditelji i znanci sasvim odnemarili te neće ni da čuju za njih, što su odabrali stalež proti njihovoj volji, a oni su ipak u svom staležu sretni i zadovoljni. Gospodin, koga su slušali, daje im jakost.

Koliki ipak idealni nekoć mlađići ne sustanu već kod samog ispitivanja o zvanju, a još više u borbi za spoznano već zvanje! Misliš li, čitatelu, da nam nije Gospodin namijenio mnogo vrlo sposobnih radnika na prosvjetnom i socijalnom polju, da podignu narod? Misliš li da ne zove više nego samo onu stotinu mlađića, koja se godimice javlja — iz cijelog hrvatskog naroda u svećenički stalež? Ili da on daje tek kojoj stotini duša od četiri i pô milijuna Hrvatâ katolika godimice redovničko zvanje, dok mnogo manji slovenski narod u tom pogledu pokazuje veće brojke? Nije manjak na pozivu Božjem, već na plemenitoj, odlučnoj volji; a stotine ih se pokažu svojim neurednim životom nevrijednima onih milosti, koje im je Gospodin u svojoj dobroti bio namijenio.

Molimo se dakle Presv. Srcu, koje je obećalo svojim štovateljima svaku pomoć u staležu njihovu, da podigne izvanrednom milošću svojom hrvatskom narodu u svakom staležu značajnih katolika, a one, koji si već odabraše zvanje, da ojači te svaki neumorno i nesebično poradi za pravo dobro naroda.

J. V. D. I.

Majci Božjoj Bistričkoj.

*Hrle Hrvati Mariji Bistrici,
Zavjetne nose Nebeskog Kraljici.*

*Pjevaju žene, pjevaju muževi,
Biser su bieli pobožni napjevi!*

*Ori se pjesma sve jače i jače,
Puk se naš moli, uzdiše i plače:*

*„O Majko Božja, naša Pomoćnice,
O Majko naša, Nebeska Kraljice!*

*Pogledaj na nas sa svoga oltara
Očima punim ljubavi i žara!*

*Pogledaj na nas, svoje vjerne sluge,
Pruži nam ruke u danima tuge:*

*Sinci su naši na vojnu pozvani,
O Gospo sveta, gledaj ih i brani!*

*Neka nam budu, kao i djedovi,
Za Vjeru i Dom sivi sokolovi!*

*Za Vjeru i Dom silni i čelični,
Za Vjeru i Dom ko hrid nepomični!*

*Za Vjeru i Dom, ako nam izginu,
Ti im tad podaj rajska Domovinu!*

*Neka nam s Tobom živu i umiru,
Vrela života iz Tebe izviđu.*

*O Majko Božja, naša Pomoćnice,
O Majko naša, Nebeska Kraljice!*

*Naše sve blago, znaš, njive su naše,
Livade, polja, gorice, ispaše.*

*Kraljevskim plaštjem sadnam ih zakrili,
Da ih dušmani ne bi izgazili!*

*Ne daj među nas da ta rulja uđe,
Ognjište naše da postane tuđe!*

*Vaj, ne zapusti naše Otadžbine,
Od nje odagnaj mirke oblačine!*

*Četama našim lovore podieli,
O Gospo sveta, daj nas obeseli!*

*Daj blagoslov žive nam i mrtve
Za Vjeru i Dom prinesene žrtve!*

*Tvoji Hrvati u svakoće doba
Hvaliti Tebe — vjerni Ti do groba!*

Sarajevo.

Iv. Ev. Sarić.

I nama sirotama!...

Morlo zaslužno »Društvo za sveudiljno klanjanje presv. oltar. Sakramentu« u Zagrebu, poznato po svojim darovima za siromašne crkve po svoj Hrvatskoj, razaslalo je nedavno vatreći poziv na sve Hrvate katolike, da se svojski zauzmu i za onu siročad, koja najviše treba naše pomoći, a za koju se možda najmanje do sada što uradilo, a to su duše naših palih junaka. Mi taj poziv posvema usvajamo i njegov prijedlog i s naše strane svim štovateljima Presv. Srca Isusova najtoplje na srce stavljamo. Poziv glasi doslovce ovako:

Hrvati katolici!

Upravo je bajoslovno, kako se hrabro drže i kakva junačka djela izvode naša djeца, muževi i braća na bojnim poljanama; nečuveno je, kako se obilni darovi neprestano sabiru za ratnike, za ranjenike i za siročad onih, koji su u ratu junački pali. Svaki dan iznosi nove dokaze, kako veliko, kako plemenito i požrtvovno srce imade dobri naš puk hrvatski. Nitko ne će da zaostane, kad se radi o tom, da se pomogne našim vojnicima. Čitavi bregovi preražnih milodara šalju se danonice na bojište i u bolnice. I još se uvijek ljudi brižno raspitkuju, što bi se još moglo učiniti za vojsku: tako je velikodušno, tako zlatno srce naroda hrvatskog!

Vi napose, predraga braćo katolici glavnoga nam grada Zagreba, posvjedočite nedavno, kako znadete uvažiti ne samo tjelesne već i du-

Ševne potrebe naših vojaka, kad ste u onako kratko vrijeme bez svake ovih teških i preozbiljnih vremena nedolične buke i vike, držeći se one evanđeoske: »Neka ti ne zna ljevica, što čini desnica!« upravo zamjernu svotu sabrali za prenosne oltare, namijenjene našim hrvatskim pu-kovnjama.

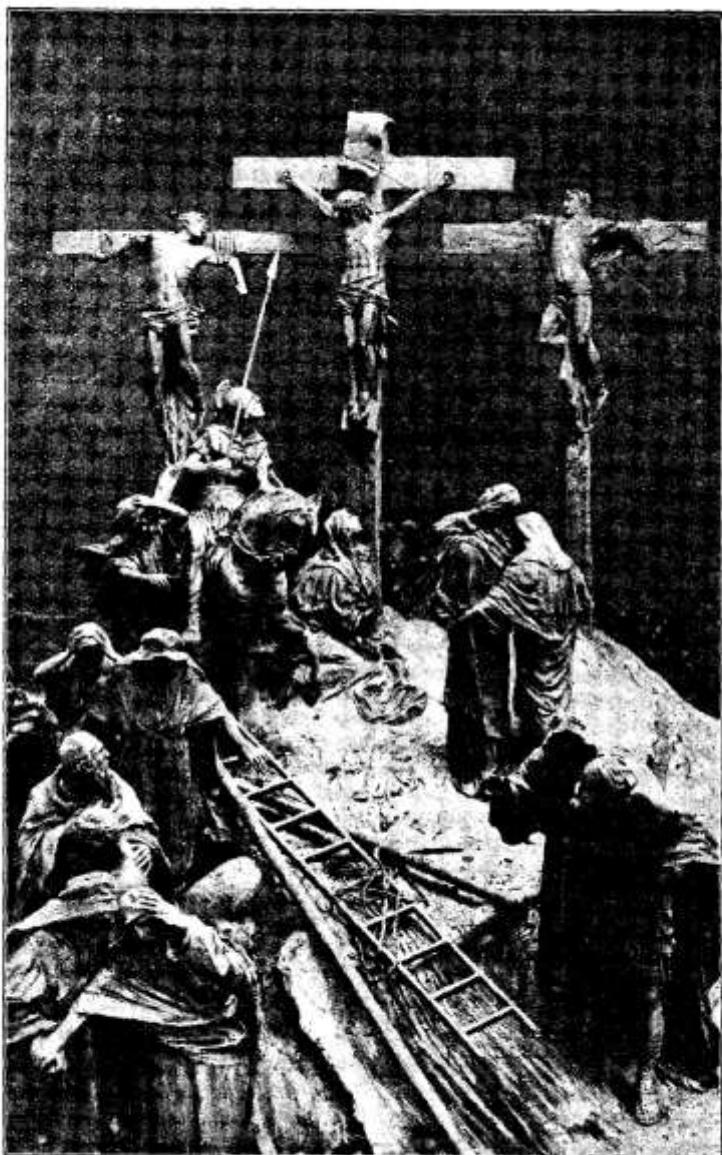
Nakon takvih dokaza ljubavi, požrtvovnosti i jednodušnosti svega hrvatskoga naroda diljem svih hrvatskih krajeva, usuduje se svom učitosti zagrebačko »Društvo za sveudiljno klanjanje presvetom oltarskom Sakramentu« najtoplijie vam, braćo Hrvati katolici, gdje vas je god širom bijelog svijeta, preporučiti još jedno djelo prave kršćanske ljubavi; a to je: da se svojski zauzmem i za vjerne duše onih, što su u ratu junački poginuli, za nas — uvažimo! — poginuli!

Ili zar samo živi junaci trpe i stradavaju? Zar da se samo za žive marljivo sabiraju izdašni milodari? Ili možda pali junaci ne trebaju naše pomoći? Zar da se za njih zauzima samo najbliža rodbina, a oni su i za nas krv svoju prolili i život svoj žrtvovali?

Katolici! Mi znademo dobro, kako je velika slabost ljudska; mi vjerujemo tvrdo, da je svetost Božja neizmerna, koja ne trpi uza se ni najmanju ljugu; mi svi isповijedamo, da je i pravda Božja velika, koja traži zadovoljštinu bilo na ovom bilo na onom svijetu. Mi znademo dobro, što je čistilište! Zar da za sve srca imademo, samo ne za duše onih naših sinova, one naše braće, onih naših muževa, onih naših milih i dragih, nad čijim smo životom toliko drhtali, čiju smo smrt tako gorko oplakivali, a koji se sada možda nalaze u onom mjestu strašnih muka, iz kojih ih samo mi možemo izbaviti? Pokažimo se katolicima i posvjedočimo živu vjeru svoju u općinstvo Svetih i djelom! Evo prilike, da se prava djelotvorna ljubav kršćanska pokaže u svoj svrhunaravskoj veličini i ljepoti svojoj!

Sveta majka Crkva otvara nam širom vrata riznice duhovnoga blaga svoga: tu je svakidašnja nekrvna obnova krvne žrtve Isusove na križu, iste neizmjerne cijene kao i ona na Kalvariji; tu su sveti sakramenti; tu razna djela duhovnoga i tjelesnoga milosrđa, što ih možemo iskazati živima, a namijeniti za ispokoj duša u čistilištu; tu nebrojeni djelomični i potpuni oprosti, koji se također mogu prikazati za vjerne mrtve. Kolikim duhovnim blagom raspolažu članovi raznih bratovština, kongregacija, trećih redova i drugih pobožnih crkvenih ustanova! Okoristimo se što izdašnije tim blagom nebeskim u korist neprežaljenih palih junaka naših! Primajmo navlastito što češće možemo s vratu pričest za pale ratnike! Tko to ne može činiti svaki dan, neka čini barem svaki tjedan ili najmanje svaki mjesec. To je najizdašnije »ratno podavanje«; to najsigurniji i najplodonosniji »ratni zajam«; to su najsavršenija djela ljubavi, koja pomažu ne samo drugima nego i nama samima.

Njegova Preuzvišenost Nadbiskup zagrebački dr. Antun Bauer propisao je za svoju nadbiskupiju, da se sve do koračnoga mira u svim župnim crkvama imade svakoga mjeseca odslužiti po jedna tiha sveta misa za naše pale junake, te pozivlje vjernike, da toj misi u što većem broju prisustvuju i marljivo primaju svete sakramente. Odazovimo se očinskom glasu svoga Natpastira i Metropolite, i sabirajmo što obilniju duhovnu milostinju i duhovne milodare za duše svih onih, koji su u ovom strašnom ratu dosada poginuli ili će još poginuti! To od nas punim pravom traži naša sveta vjera, to od nas ne manjim

Svršeno je!

pravom očekuju duše, koje su se za sve nas žrtvovale, a ne samo za svoju bližnju rodbinu.

Na to vas, braćo, Hrvati katolici, nuka i svesrdno pozivlje

U Zagrebu, mjeseca listopada ratne godine 1915.

*Društvo za sveudiljno klanjanje presv. oltar. Skaramentu
i potporu siromašnih crkvi.*

Odvaži se, bojažljiva dušo, i ojunači!

(Svršava se.)

Ali znam već, što ti je opet na jeziku! Ti se bojiš, da nijesi smrtno sagriješio: i zato se ne usuđuješ ići na pričest. Ti ne znaš razlikovati smrtni grijeh od lako grijeha; ili barem ne znaš kod sebe samoga razlikovati, je li u stanovitom slučaju ono bio smrtni ili samo laki grijeh. To je nešto drugo. Ako je ovo pravi razlog, koji te odvraća od česte pričesti, onda ga valja iskreno i priznati, a ne navoditi pojekakve isprazne razloge, u koje ni sam ne vjeruješ.

Pamti dobro: Grijeh je promišljeni i svojevoljni prestupak koje zapovijedi Božje ili Crkvene. Troje se dakle traži za svaki grijeh: 1. da se prestupi zapovijed Božja ili Crkvena, nipošto možda samo savjet ili nešto, što nije ni savjet; 2. da taj prestupak bude promišljen, to će reći: da znaš, da ti to Bog ili Crkva zabranjuje pod grijeh, a ti da to ipak činiš; 3. da rečeni prestupak bude svojevoljan ili hotomičan, a ne možda nehotičan, u zabuni, u naglosti, u rastresenosti ili s kojega sličnoga uzroka. Manjka li samo jedan od ova tri uvjeta, nema niti lako grijeha, a kamo li smrtnog a.

Da pak onaj promišljeni i svojevoljni prestupak zapovijedi Božje ili Crkvene bude smrtni grijeh, hoće se još ovo dvoje: 1. da taj prestupak bude u velikoj stvari, a ne u kakvoj malenkosti i 2. da bude sasvim promišljen i sasvim svojevoljan. Primjer će nam to najbolje razjasniti.

Peta zapovijed Božja zabranjuje, da se bud na koji način naškodi tijelu ili duši bližnjega. Netko se ipak ražljuti pa rekne kakvu nelijepu riječ — mački, jer ga je malo ogrebla. Je li se ogriješio o petu zapovijed Božju? Nije! A zašto nije? Jer »nagrđiti mačku« ne zabranjuje nijedna zapovijed, ni Božja ni Crkvena. — Al recimo, da se netko nelijepo izrazi o kome poštrenom čovjeku: bi li to bio grijeh? Bi! A zašto bi? Zato, što je svaki čovjek naš bližnji; a vrijedati bližnjega zabranjuje peta zapovijed Božja. — A je li to smrtni grijeh? Da se na to može odgovoriti, trebalo bi znati, kakvi su to bili oni »nelijepi« izrazi o bližnjemu. Ako su bili takvi, da bi se bližnji punim pravom teško uvrijedio, onda bi to bio doista smrtni grijeh; ali ako su to bili izrazi, koji doduše nijesu baš u redu, ali nijesu niti jakači uvredljivi, onda je to bio samo laki grijeh.

Uzmimo ovaj slučaj: Netko se onako nelijepo izrazio o bližnjemu, a da ni sâm nije u onaj čas na to mislio, ili barem nije držao, da bi to moglo biti »nelijepo«. Je li u tom slučaju sagriješio? Nije! A zato nije, što nije ono rekao promišljeno. Pa još kad bi mogao

po duši reći: Izmaklo mi se, a da nijesam ni sâm htio tako reći: onda ne bi taj izraz bio ni hotomičan, a po tom i opet ne bi bio nikakav grijeh, jer mu manjka jedan od tri bitna uvjeta za svaki grijeh: da je hotomičan.

Povratimo se još jednom na isti primjer! Recimo, da je onaj izraz o bližnjemu bio doista vrlo nelijep ili uvredljiv, ali da ga je netko rekao u naglosti tako te može reći, da se je doduše htio malo o njega očesati, ali da nije htio baš ovako oštros. U tom bi slučaju to bio samo laki grijeh, jer prestupak zapovijedi Božje ne bijaše sasvim hotomičan, niti sasvim promišljen, premda je po svojoj naravi velik.

To, što je rečeno o ovom jednom primjeru, vrijedi za sve: gdje se ne radi o zapovijedi, bilo Božjoj bilo Crkvenoj, nema ni grijeha. I opet gdje se zapovijed Božja ili Crkvena, ma bila i velika stvar, ne prestupa sasvim promišljeno i sasvim hotomično: nema smrtnoga grijeha. Tko se toga drži, oslobođbit će se mnogoga suvišnoga grizoduša. A tko ne zna, da li nešto doista Bog ili Crkva zabranjuje, neka pita svoga isповjednika; ne možda koga neukoga svjetovnjaka, koji ni sam ne zna, a htio bi drugomu biti učitelj.

Razlikuj nadalje dobro

Napast i grijeh.

Ti se tužiš: »Ja ne znam ni sam, što je to: cijeli me dan salijeću kojekakve zavidne ili osvetljive ili možda neuredne i nečiste misli i slike. Ni kod molitve, ni u crkvi, dâ ni kod same svete pričesti nemam mira; pače onda najmanje, kad bih morao biti najpobožniji i naj-sabraniji. Mrske su mi, oduerne su mi; ja ih ne trpim, ja gledam svakiput, da ih se riješim, da ih otjeram; ali one se opet povrate. Ja sam ne jedamput i dobru odluku učinio, da ne ču pod živu glavu na takve misli nikada pristati; a sve uzalud, one mi se sveudilj vrte po glavi. Tako to znade biti kadikad i po više dana. Kako ču se u takvom duševnom raspoloženju svaki dan pričešcati?«

Kako češ? Upravo tako, kao da svih tih napasti i nemaš! Znaj naime, da su to samo napasti; a napast još nije grijeh. Drugo je šta: imati napasti, osjećati napasti, boriti se s

Krunica, sastavljena od srpskih patrona i krugljica, kojima se pune šrapnelli. (G. 1914.)

napašću; a sasvim drugo pristati i privoljeti u napast. Ono prvo nije nikakav grijeh, a ovo drugo jest; i to veliki ili mali prema tomu, je li velika stvar ili samo mala, i je li privola bila sasvim svojevoljna i promišljena ili nije.

»Ali ja ne znam ni sam, kako je bilo. Dogodi se, da se za koji časak u tim mislima i zadržim; čini mi se, kao da sam za koji treutak u njih i privolio; a onda se opet kao osvijestim i uplašim, te ih iznova potjeram. Bojim se dakle, da nijesam možda ipak sagriješio; i stoga se ne usuđujem bez isповijedi na pričest; a opet jako mi je neprilično svaki čas ići na ispovijed.«

Naopako radiš! Očito je, da nijesi sagriješio. Ta sâm kažeš, da si se poslije »kao osvijestio« — znak je to, da si u onom času, kad si se u tim mislima zadržavao, nijesi bio toga sasvim svijestan, da ta tobožnja privola dakle nije bila promišljena, barem ne sasvim promišljena. A tada u prvom slučaju nije to bio nikakav grijeh, u drugom pak nije bio barem smrtni, pa sve da su misli bile i veoma grešne, te možda još i s grešnom željom skopčane. Napokon ne valja ni ovo smetnuti s umu. Kada sotona ima nekoga u svojim rukama, onda ga pušta na miru; a doklegod na njega navaljuje, to je obično znak, da ga još nije dobio u svoje šake. Ne plaši se dakle takvih napasti, ma kako teške i dugotrajne bile. Dok su ti mrske i odurne te se proti njima boriš i otimleš: nijesi sagriješio, barem ne smrtno, i zato ne propuštaj podnipošto slike pričesti. Radi takvih napasti ne treba trčkati često na ispovijed.

Treba poznavati lukavost sotone paklene. Ako vidi, da ne može čovjeka navesti na očiti grijeh, on će kušati, da ga barem odvrati od dobra; u našem slučaju, da ga odvrati od slike pričesti. Ne treba ga slušati!

Dâ, znade se on pretvoriti i u anđela pa šaptati: »Možda je ono ipak bio smrtni grijeh? A što onda? Zar bi se ti usudio pričestiti u smrtnom grijehu?...« — »Kidaj mi se s očiju, sotono!« odgovori mu. »Ti bi morao biti još veseo, kad bih se ja nedostojno pričestio! Gle ti njega! Sad on najednom voli radije ispovijed nego li pričest! Nosi se u pakleni ponor; a ja će ipak na pričest; i to baš tebi uz prkos!«

Prenosni oltari za vojsku.

»Društvo sveudiljnog klanjanja pre-svetom oltar. Sakramenut u Zagrebu zauzele se, da uz sudjelovanje Marijinih kongregacija sabere oveću svetu, te se uzmognе nabaviti što više prenosnih oltara za naše vojničke dušobrižnike. I doista, za malo dana sabrala se što u zagrebačkim crkvama, što na privatnu pobudu u gradu i po nadbiskupiji zagrebačkoj lijepa sveta od kojih 7.000 kruna. Vrijedno je društvo samo jednim oglasom oglasilo svoj naum javnosti, i uspjeh je bio tako krasan: najbolji dokaz, kako se za dobre svrhe može puno sabratи i bez nekršćanske

halabuke. — Od vanjskih župa stigli su pomenutom odboru ovi prinosi: Tiske Szent György K 15—, Ivanska K 51—, Klenovnik K 3—, Sela Zagorska K 56'79. Drašković K 20—, Tompojevci (dakov. bisk.) K 20—, Desinić K 53'20. Završje K 8—, Vel. Erpenja K 40'80. Caglić K 17'06. Štrigovo K 112. Bosiljevo K 15'90. Belica K 100—. Poljana K 18—. Sunja K 81—. Sv. Ivan Zelina K 25—. Remetinec K 14—. Oriovac K 15—. Vetovo K 52'04. — Ugledale se u ove župe i druge te izdašno podupirale ovo tako plemenito i tako potrebito društvo! Neka ne bude Isus najveći siromah među nama.

Dvije slike s južnoga ratišta.

1. Upravo pade mrtva noć, i ja dobih nalog, da s nekoliko momčadi pokupim ranjenu braću našu. One večeri naime valjalo nam je uzmaći ispred pretežne nadmoći neprijateljeve. Dok su dakle moje čete uzmicali, ja se s nekoliko momaka sretno približih k ranjenim drugovima. Jedno sto koračaja pred nama leži ukopan neprijatelj, a iza nas gusta, neprohodna šuma. Nije bilo vremena, da se puno razgledam. Istom rečkom momčima: »Naprijed!« kad im moradov već doviknuti: »Natrag!« I počešmo se vraćati s ranjenicima. Ali tek sada započeše prave muke! Noć mrkla i tamna, šuma neprohodna, vatru ne smiješ uzgati, da se ne odadeš, a časa ne smiješ časiti. Put nam pokazivali neprijateljski šrapneli. Umorni do ne smrt padosmo u jednu dolinu. Tu nabasamo na brzi potok, koji se ne da prijeći. »Ne možemo dalje!« jadikovali momci. Čuli se već i povici: »Strijeljajte nas sve, ali naprijed ne možemo!« Što ču? Ne može se naprijed; a ako ostanemo tu, a naša četa, međutim daleko uzmakne, kako čemo ju stići? A ni tu ne bijasmo sigurni. Ne bijaše ipak druge nego da legnemo na mokro tlo i čekamo, dok počne svitati.

Od umora nije se dalo ni spavati. A i tko bi spavao u smrtnoj onoj opasnosti? Kad u zoru opazim jedan puteljak i povedem momke naprijed. Valjalo nam se s dragim teretom penjati na brdo. Kad smo već bili blizu vrha, opaze nas neprijateljske patrule i pozdraviše nas ubojitom vatrom. Na svu sreću mi ipak zadosmo sretno na brdo, i tu uadosmo svoju pukovniju, koja je sveudilj uzmicala. Dobijem i opet zavoj, da idem na desno. Uza me je oko 40 ljudi, što zdravih što ranjenih. Ove potonje valjalo je predati u bolnicu. Tek što učinimo nekoliko koračaja, kad nabasimo na neprijatelja. Krenusmo nuz brije. Za nama neprijatelj, pred nama pećine, a ispod njih Drina, a desno također neprijatelj, a s lijeva veliko brdo. »Pomilosmo!« pomislih u sebi. O opiranju nema ni govora; to bi značilo, dati svu čeljad jednostavno pouzbijati. Bože mili, što ču sada?

Najednom mi suno glavom misao, da se prepričim sv. Josipu. Imao sum uza se i jednu njegovu sliku, koju mi je na polasku u rat dao jedan isusovac. Uz daljnem duboko i zavapim iz dna duše: »Sveti Josipe, pomozi!« I eto, dok sam se ja njemu toplo prepričavao, javi mi jedan momak, da je našao maleni puteljak ispod grebena, kuda prolaze čobani. Bijasmo spaseni! Šrapneli su dodože padali oko nas kao kiša, ali mi smo ipak do noći sretno stigli do obale Drine, a ondje smo našli opet svoje ljude. Obećah onom zgodom javnu zahvalu, i sada se evo odužujem.

2. Poslije pet dana dugog i napornoga hoda evo nas napokon u blizini neprijatelja. Dobisemo pet dana odmora, a onda čemo u bojnu liniju i mi. Na dan odlaška evo našega vojnoga svećenika. Trubljač zatrubi na molitvu. Svećenik stupi isred ulice, u kojoj smo se bili skriveni. Sunce se bilo tek pomoljilo; dan bijaše vedar; tek na okolišnim brdinama vidiš po koji oblačak. Ozbiljan bijaše to čas, jer se ide u očitu smrt. Bog sam znade, koliko će nas sutra još biti na životu!... Vi, koji nijeste bili u takvom položaju, ne možete ni pojmiti ozbiljnost ovoga časa.

Svi smo mladi i aktivni momci, tek nešto malo pričuve. Uz male iznimke svi smo neoženjeni, u napomnu snage i života. Jedva da je koji ulhatio trideset. Na licima čitaš odlučnost i hrabrost, ali i svu ozbiljnost velikoga časa. Svećenik počne govoriti:

»Vojnici! Mladi i krepki odazivate se puni svetog zanosa pozivu svoga uzvišenoga vladara, da branite svoj rod i dom. Ne zaboravite, da vršite volju Božiju, kad vršite volju svoga zakonitoga kralja, pa još u ovako pravednoj stvari! Bog nikomu ne ostaje dužan, pa će i vama naplatiti vaše muke i trudove. Vi njemu darujete svoju krv i svoj život, najveće dakle svoje blago na ovome svijetu: zar može to ostati bez nagrade? Još samo nekoliko sati i mnogi će od vas stajati pred pravednim Sudcem živih i mrtvih, komu ste obećali vjernost do smrti... Pokajte se za sve svoje grijeha, za sve od male maloće svoje, pa sve do ovoga časa! Kajite se — Jere zora rana — Nać će mnogog — Kud za vazda gre se! — Kajite se!...«

I naš dobri kurat ne moguće dalje od dubokoga ganuća. Krupna suza suza poleti mu niz lice na pogled toljih nevinih žrtava... A vojnici spustili glave, uzdišu i jecaju... I ja sam plakao...

I poduze svećenik posvećenu desnicu svoju i dade nam svigla općenito odriješenje, jer o pravoj ispovijedi nema tu ni govora. Bilo to za mnoge i mnoge od nas doista zadnje odriješenje. Većina je mojih drugova sada već na drugom svijetu, gdje očekuju još mnoge od nas. Njihovi se redovi ispunili drugima. U mojoj samo satniji od koje tri stotine preostade jedva koji tridesetak: svi ostali ili su poginuli ili su ranjeni ili su teško oboljeli. Neka milostivi Sudac pogleda s nebeskih visina naše nevolje i patnje; a naša braća, koja nas pretekoše, neka se mole, da tolike žrtve ne budu uzaludne...

Slike iz života Isusova.

Na vrhuncu Kalvarije tri su usaćena križa, kako se vidi na strani 245. U sredini visi među dva razbojnika utjelovljeni Sin Božji, kao da je najveći zločinac na svijetu. Sva njegova krivnja stoji u tom, što je neizmjerno i besprimjerno ljubio ljude. Radi njih je postao čovjekom, radi njih se ponizio evo sve do križa. Crv je postao, reče o njemu prorok, a ne čovjek (Psalam 21, 7).

Slika je naša puna života; kao da je slikar htio da na jednoj slici predoči sve, što se dogodilo na Kalvariji. Odatle one crne oblačine, što odaju tmine i trešnju zemlje; odatle i ona zdvojnost židova, što bježe niz brdo glavom bez obzira, prestrašeni velikim događajima i čudesima. Žalosna Majka njegova stoji podno križa s Ivanom, a Marija Mandaljena obujmila križ, kao ono nedavno noge Isusove u kući Šimuna gubavca. Isus kao da je već mrtav na križu.

Pristupi, mili čitatelju, u duhu k tomu križu i promatraj, što se sve tu događa. Premda u smrtnim mukama, Isus ipak ne misli na se, već na one, što su oko njega i na svekoliko čovječanstvo, radi kojega se i uspeo na ovaj prijestó. Prva mu je riječ namijenjena krvnim neprijateljima i krvnicima njegovim. Dok mu niti na križu ne dadu mira, već mu se rugaju, on vapi: »Oče, oprosti im, jer ne znadu, što čine!« To je eto osveta njegova! Oj ti, koji nosiš u srcu svom, bilo očitu bilo otajnu mržnju na bližnjega svoga, ne puštaj Glasnika iz ruke, ne skidaj pogleda svoga s ove potresne slike, dok nijesi od svega srca oprostio svima, da tako i tebi jednom Bog oprosti.

Ugledav pod križem prežalosnu Majku svoju i vjernoga učenika, koji je ustrajao s njime sve do križa, izruči njemu, što mu je najmilije na onome svijetu, žalosnu Majku svoju; a njega opet njoj, da joj on bude sinom mjesto njega. Tko da opiše boli tužne Majke, kad je čula tu riječ i doznala, koga gubi, a koga dobiva! Tko je Isus, a tko je Ivan! — U Ivanu je Isus po nauci svetih Otaca izručio Majci svojoj svekoliko nas. Stuj ju dakle i ljubi kao Majku!

Tu se još jedan potresni događaj odigra: Jedan od razbojnika drznu se, da i on Isusa javno pogrdi. I dok sav narod šuti, pače odobrava, nađe se drugi razbojnik, koji ga uze u obranu, prizna javno svoju krivnju, radi koje pravedno trpi, i zamoli Isusa, da ga se spomene u kraljevstvu svome. I ču više nego što je sám molio: ču, da će još danas biti s njime u raju. Evo divne utjehe i nade za svakog grješnika, ma već i na umoru bio; da će tako i njemu Isus biti milostiv, ako se skrušeno pokaje i po mogućnosti ispovjedi. Ali eno i strahovite opomene za svakog okorjelog grješnika, kao i za sve, koji odgađaju pokoru pod stare svoje dane i pred smrť: drugi naime razbojnik umire bez pokajanja i zato propada zauvijek.

Još je Gospodin očitovao, kako ga mori ljuta žeda, da može okušti u smrtnoj muci svojoj još i gorku žuč te tako zadovoljiti pravdi Božjoj za sve neumjerenosti u jelu i u pilu, i za sve grijehе, što ih pijači počinju u piću. Osamljen i zapušten od svega svijeta, dopusti, da ga ostavi i Otac njegov nebeski, da time olakša svim proganjениma i ostavljenima, svim sirotama i nevoljnicima teški udes njihov. Napokon ispovjedi, da je svršeno sve, što su o njem proroci prorekli, te izručiv dušu svoju Ocu nebeskomu, prikloni glavu i izdahnu.

Isusa skidaju s križa.

Bezdušni krvnici nijesu mu dali ni poslije smrti mira. Dodoše naime vojnici, da raspetima razmrskaju kosti, kako će odmah umrijeti, da ih još danas sahrane, jer na sutrašnji veliki blagdan nijesu smjela tjelesa kažnjениka ostati na križu. I razmrskasće onoj dvojici; a Isus je međutim bio već umro, zato će njemu jedan vojnik za veću sigurnost probosti Srce. I rinu uboijito koplje u bok i otvori mu Presveti Srce, a iz njega potječe krv i voda — znak, da je doista mrtav. Tako je Isus i poslije smrti pokazao, koliko nas ljubi, kad je dopustio, da mu probodu Presveti Srce, koje će odsele biti za sve vjerne njegove izvor preobilnih milosti.

Josip iz Arimateje dobi od Pilata dopuštenje, da smije sahraniti Isusa. Skinuše ga dakle s križa s najvećim počitanjem i položiše, kako predaja kaže, žalosnoj Majci u krilo. Kako ga je nježno ljubila, kako tužna nad njim kukala! Doista je bol njezina bila tada velika kao more, kako to proreće prorok (Plać Jeremijin, M. 13). Položiše ga potom na tle, oprase i namazaše mirodijama, što su ih donijeli Josip i Nikodem. Tako je Isus pored svega svoga siromaštva bio sahranjen upravo kraljevski, kako je to i dolikovalo. On je proslavio svoga Oca, sad Otac počinje proslavljati njega. Židovi mišljahu: Sad je svemu kraj; a kad tamo, sad se istom počinje pravo slavlje za Isusa. Još pod križem prizna kapetan, da je Isus pravi Sin Božji; sada plahi i strašljivi Nikodem dolazi, da ga sahrani, priznavši se tako javno učenikom njegovim. Sad će Isus, pošto je uzvišen na križ, sve privući k sebi, kako je sám prorekao. O da bi nas doista sve k sebi privukao!

Procesija muškaraca u Zagrebu.

U nedjelju, dne 29. kolovoza o. g. opet je naš Zagreb doživio, što dotada još vidio nije: Velika procesija samih muškaraca stupala je pod vodstvom presvjetelog gospodina posvećenoga biskupa Josipa Langa gradskim ulicama sve do gotovo izvan grada, do kapele Svetoga Duha. — „To ne bijaše kakvo svjetsko sjajno slavlje“, pisao je tom prilikom jedan zagrebački dnevnik, „uz svirku i balabuku, već tiba, veličanstvena vjerska manifestacija uz molitvu i pjevanje naboznih pjesama.“ Zagreb još nije video ovakove procesije, gdje su sami muškarci tako mnogobrojno, tako lijepo i tako javno posvetođili svoju živu vjeru. Premda je ratno vrijeme, gdje je većina muškaraca na bojnim poljanašima, premda su baš u ovo doba zaredale druge svjetske zabave, izleti, šetnje itd., ipak se održavao veliki broj muškarci svijeta, da su se ljudi u čudu pitali: Otkud toliki muškarci u ovoj procesiji? Put od preko jednog kilometra ispunili su ljudi stupajući po četvorica u redu, otkrite glave s krunicom u ruci. Tu si video sve, gospodu iz svih činovničkih razreda, profesore, učitelje, časnike, svu silu najotmjenijih građana i čestitih radnika. Građanstva se osobito dojmilo, što se procesiji pridružio lijep broj vojnika, koji su zajedno sa svojim vojnim superiorom i prelatom presvjetiljim gosp. M. Ristićem putem javno molili krunicu i pjevali pobožne pjesme.

Procesiju su priredile muške Marijine kongregacije pokraj crkve Srca Isusova, da od Duha Istine isprose pobjedu i skorajšnji pravedni mir. Procesija je pošla iz crkve Srca Isusova, te se pred večer u nju i povratila, gdje je bio svećani svršetak i blagoslov.

Tri mise na Dušni dan. — Sv. Otac papa Benedikt XV. dopustio je dne 10. kolovoza ove godine, da na Dušni dan može svaki svećenik služiti tri svete misse za vjerne mrtve, slično kao što se služe na Božić. Jednu od tih triju misa mora svećenik namijeniti za sve vjerne mrtve, drugu po nakani sv. Oca pape, a istom treću po volji svojoj ili po želji vjernika. Sv. Otac veli izrijekom, da ga je na taj korak potakao ovaj strahoviti rat, koji je pokosio toliko nevinih žrtava. Tako nam efo i ova odredba sv. Oca svjedoči, kako ima dobro i plemenito srce te želi pomoći svima, i živim i mrtvim. Okoristimo se toga dana s potpunim oprostima! (V. Gl. 1914. s. 350.)

Srce Isusovo, dobrote i ljubavi puno.

Siroko i duboko je Srce Isusovo. Šire je od srdaca sviju svecata; šire od svega svijeta; šire od neba. A što je u tom dijnom, širokom Srcu Božjem? Eto sv. Crkva nam kazuje, da je to široko Srce puno dobrote i ljubavi.

Srce je Isusovo sama dobrota.

Koliko je već dobrih srdaca kucalo na ovom svijetu među ljudima! O sv. Franji Saleškom piše njegov životopisac, da je bio blag i prema svojim neprijateljima, te je rekao: Ako bi mi tko jedno oko izvadio, ja bih ga drugim prijateljski pogledao. Kolika je to blagost, kolika dobrota! Sveti je Vinko Paulski cijeli svoj život posvetio djelima milosrđa. Nije bilo duševne potrebe, kojoj nije doskočio, ni tjelesne nevolje, koju ne bi ublažio koliko je samo mogao. Bio je poput pobožnog Joba: oko slijepima, nogu hromima, potpora starosti. Sve je nosio u naručaju svoje ljubavi. Nije mogao da gleda potrebu, nevolju bližnjega, a da joj ne pomogne. Molio se je, postio, suze prolijevao, bićevo se, poučavao, primjerom svoga života sve na krepostan život poticao. Sve je svoje sile do zadnjega daha života svoga istrošio u djelima milosrđa. Kolika je to ljubav, kolika dobrota!

Na što sve ne nagna sv. Pavla apostola goruća ljubav njegova! Sam govori u drugoj poslanici na Korinćane: »Tri sam puta bio šiban, jednom kamenovan, tri puta brodolomje pretrpio, noć i dan bio u dubini morskoj. Mnogo sam puta putovao, bio sam u strahu na vodama, u strahu od razbojnika, u strahu od rodbine, u strahu od neznabozaca, u strahu u gradovima, u strahu u pustinji, u strahu na moru; u strahu među lažnom braćom. U poslu i nevolji, u mnogom bdijenju, u gladovanju i žeći, u mnogom pošćenju, u zimi, u golotinji. Osim one svagdanje navale ljudi izvana i brigâ za sve crkve« (11, 25—28).

Želio je biti izopćen za braću svoju. Kao mučenik je umro, samo da potvrdi istinu sv. vjere, koju je svijetu propovijedao. — Kolika je to ljubav, kolika dobrota!

Promisli sada, kršćanine, da je dobrota sv. Pavla i sviju ljudi skupa, samo iskrica iz one goruće peći ljubavi prema Bogu i ljudima, što je neprestano buktila u Presv. Srcu Isusovu! To je prava Božanska dobrota! Mi se divimo krasnoj dobroti svetaca Božjih, jedva ju možemo shvatiti, al ipak ju možemo pojmiti i donekle mjeriti. Al dobrotu Srca Isusova ne možemo ni pojmiti ni izmjeriti. Jer dobrota Presv. Srca Isusova jest

Dobrota Božanska.

Ako s dobrotom Srca Isusova isporedimo dobreту ljudsku, onda se ljudska dobrota i ne može za pravo zvati dobrotom. To je Isus rekao onom mladiću, koji ga nazva dobrim, držeći Isusa za pukoga čovjeka, proroka, »Što me zoveš dobrim? Niko nije dobar osim jedinoga Boga« (Luk. 18, 19). Jedino se dobrota Presv. Srca nikada ne može mijenjati, rasti, umanjiti ili je nestati. To je dobrota nestvorena, bitna, te zato nepromjenljiva, što se ne može i ne smije se reći ni o jednoj dobroti ljudskoj.

Dobrota se obično kuša strpljivošću. Što je veća debrota, to više trpi i podnosi. Zato je Presv. Srce Isusovo neiscrpljivo u strpljivosti. Dosta je, da se sjetimo muke Isusove, e da se osvjedočimo o njegovoj strpljivosti.

Sv. Oci vele, da je davo huškao neprijatelje Isusove, da ga što većima i grozne muče. Al što su ga većima mučili, to se sjajnije očitovala strpljivost i poniznost Spasiteljeva. Same neprijatelje ljutilo je, što nijesu mogli svladati strpljivost i blagost njegovu.

Strašne i velike su bile muke, što ih je Spasitelj za nas podnio. Ali pomislimo, da su još tisuć puta veće i grozne bile, ni onda ne bi mogle prouzrokovati ni najmanju nestrpljivost u Srcu Isusovu, jer Isus nije mogao sagriješiti ili ma kaku pogrešku učiniti.

Sv. Lidvina je trideset i osam godina u mučnoj i velikoj bolesti ležala prikovana uz krevet. Nije imala tko bi ju dvorio; u svom siromaštvu i nevolji nije ništa drugo od Boga željela i prosila, osim da joj muke i patnje poveća, samo da se grješnicima smiluje i da jih obrati. Vidiš, kršćanine, sv. Lidvina je dobro upoznala dobrotu i ljubav Isusovu. A nije samo upoznala, nego ju je i naslijedovala vježbajući se u njoj za cijelo vrijeme dugotrajnih svojih muka.

Sv. Katarina Sijenska moljaše se jednom Gospodinu: Gospodine, ja bih bila zadovoljna, ako bih za spasenje sviju ljudi paklene muke trpjela, samo da ostanem u tvojoj ljubavi — ako bi to bilo na tvoju veću slavu. I da me postaviš na paklena vrata, da svakomu zaprijećim ulaz, ja bih u tom uživala veliku radost, samo da ostanem u tvojoj ljubavi.

I sv. je Katarina dobro upoznala dobrotu i ljubav Presv. Srca Isusova. Pripravna je bila pretrppjeti u ljubavi Božjoj i same paklene muke, samo da uzvrati Bogu ljubav za ljubav.

To je, kršćani, što i od nas traži Isus u pobožnosti prema svom Božanskom Srcu!

Nemojmo se zato zadovoljiti sa neplodnim čuvstvima; sa nekoliko molitava; pa ni s time da se nekoliko puta ili ma i često pričestimo, da nadoknadimo nanesene uvrede Presv. Srcu; već tražimo da mu strpljivošću svojom postanemo slični u vršenju svojih dužnosti i u podnašanju poteškoća i napasti, što nam ih providnost Božja šalje ili pripušta. Buduć da je Presv. Srce ne samo uzor dobrote, ljubavi, strpljivosti nego i izvor, zato ga pravom nazivamo: Srce Isusovo, dobrote i ljubavi puno, smiluj nam se! M.K.D.L.

Uz naše slike iz Volodera.

Ako malo i okasno, šaljem Vam, vč. g. uredniče, dvije slike iz Volodera o proslavi ovogodišnjeg blagdana sv. Antuna. Ne će, držim, biti na odmet, jer vjerno odrazuju pobožnost ovoga puka kako spram sv. Antuna tako još više spram Presv. Srca Isusova. Prigodom prošlogodišnjih misija, što ih je u ovom kraju držao vč. o. Micheli D. L., osnovana su i kod nas neka vjerska društva, bez kojih bi, kako to iskustvo dovoljno dokazuje, plod misija brzo isčeznuo. Tako broji sada ovđje »Vojska Srca Isusova« proti psovki 126 članova; »Apostolstvo molitve« 234 člana, »Djevojačko društvo« za naknadnu svetu pričest 186 članova, a podimladačka toga društva 43 člana. Društva upravo sjajno napreduju i najvećom savjesnoću vrše svoja pravila. Ona su dobar kvas za svu župu; njihovi članovi vjerni su pomagači župnikovim u svakom poduzeću u župi, što smijera na duhovno dobro naroda. Na prvoj su slici prikazana ta domaća društva, kako idu u susret sličnim društvima iz susjednih župa, da ih uvedu u crkvu; a na drugoj se vidi »naš Starci«, kako ovđe narod općenito zove o. Micheli, gdje oduševljeno govorii sabranom narodu.

Muke sjedinjenih u Galiciji.

Piše dr. Kamilo Dočkal.

(Svršava se.)

Varkom i silom uspjelo je Rusima na mnogo mjesta urediti ruske župe, jer su raskolni svećenici naprosto stali u unijatskoj obudovjeloj crkvi služiti misu. No to nije svagdje lako išlo. Bilo je mjesta, gdje su svijesni sjedinjeni Ukrajinci za svoju katoličku vjeru podnijeli muke i smrt. U ožujku ove godine bilo je prema ukrajinskim vijestima 250 ovakovih mučenika za katoličku vjeru. Dakako da se službena Rusija stidi pred svijetom svoga nasilja, pa ga prikriva plaštem zakonitosti. »Ukrainische Nachrichten« donosi u broju od 13. svibnja ove godine podmukli izvještaj, što ga je zloglasni grof Bobrinskyj, vojni ruski upraviteљ u Galiciji, dao dopisniku petrogradskog lista »Ruskoje Slovo«:

Voloder: Procesija na Antunovo.

»Držanje katoličkog svećenstva spram nas je bez prikora. Između nas i katoličke Crkve ne dolazi do prepričanja. Ali pitanje unije čini nam velike teškoće. Radi se o prijelazu sjedinjenih Rutena na rusku vjeru. Mi ne govorimo rado o obraćanju unijata na pravoslavlje, jer mnogi unijati ne priznaju bitne razlike između unije i pravoslavlja. Mi izbjegavamo svaku silu (!!). Izjavili koja župa želju, da prijeđe na pravoslavlje, to se među pučanstvom uredi slobodno tajno glasovanje posebnim glasovnicama (znade se, kako to bivalo op. p.). Jedan križ znači našu vjeru, dva križa uniju. Izjave li se dvije trećine pučanstva za našu vjeru, to pošaljem u župu ruskog svećenika. Ali zato ne odstranjujem sjedinjenog svećenika (kad bi ga bilo! op. p.), već ga puštam, da obavlja službu Božju zajedno s ruskim svećenikom. Međutim imade u Galiciji vrlo mnogo župa, gdje su sjedinjeni svećenici

s austrijskim četama odbjegli (a još više odakle su svećenici prognani! op. p.). U takovu župu šaljem odmah ruske svećenike bez ikakova glasovanja. Dakako da se u tako škakljivoj stvari ne mogu izbjegći nesuglasice i zaoštrenja s jedne i druge strane, ali mi malo pô malo uspije zauzeti pravi položaj. Moje je mnijenje, da unijatska crkva nema budućnosti (zapravo ne smije je imati po volji Rusije! op. p.). Jedan mali dio unijata prijeći će na katoličku vjeru (kao da sada nisu katoliči! op. p.), a drugi ogromno veći dio prijeći će na pravoslavlje bez ikakova siljenja.*

Prema riječima grofa Bobrinskoga odlučila je Rusija zapečatiti udes unije u Galiciji, kako je to prošlog stoljeća učinila s unijom Ukrajinaca u carstvu. Snovalo se utemeljiti jedno rusko sjemenište u kojem većem galicijskom gradu. Ruski sinod odlučio je, da metropolit volinijski prenese svoju stolicu u Lavov, jer da potrebe ruske crkve u Galiciji nužno iziskuju nazočnost biskupovu.

A što sada, kad Rusi uzmakše i svoje »oslobodene krajeve« napustiše hrabro savezničkoj vojsci? Što će biti, kad se uz pomoć Božju i zadnji komadić Galicije očisti od Rusa? Trebat će uniju svim mogućim dopuštenim sredstvima opet gajiti i jačati.

Jake vjerske svijesti nema bez dobrog i dostatnog svećenstva.

Nažalost bogoslovski sjedinjeni zavodi, škole i sjemeništa u Galiciji uslijed rata i okupacije prestadoše. Redovni kao i svjetovni bogoslovi razbjegoše se tražeći zakloništa. Hrvatska bila je tako sretna, te je primila gostoljubljem č. oo. Franjevaca više Baziljanaca u Zagrebu, Varaždinu, Jaski, Karlovcu i Križevcima (svih zajedno imade 35). Petoricu primiše oo. Isusovci u Zagrebu. Drugi nadoše zaklonište u Mödlingu, treći u Beču. Dok su se redovni bogoslovi razbjegali u većim ili manjim skupinama, pa uz nadzor svojih redovnih poglavara provodili ipak zajednički život u stezi i zaptu, gore je bilo sa svjetovnim bogoslovima ukrajinskim, koji se razidoše na sve strane bez zajedničkog duhovnog života tražeći na svoju ruku skrovište, kako je tko znao.

Da se tomu zlu doskoči, uze središnji »Apostolat sv. Ćirila i Metodija«, koji se po svojoj svrsi smatrao dužnim zauzeti se za stradajuću uniju, na sebe veliku i zamašitu zadaću. »Apostolat« je pribrao raspršene bogoslove ukrajinske iz sjemeništa u Lavovu, Stanislavu i Przemyslu, pa je ustrojio u Kroměřížu moravskom, sijelu zbornog kaptola, privremeno središnje sjemenište. Sabrao se lijep broj bogoslova — njih 60, većina iz Lavova, nekoliko iz Przemysla, a nekoliko iz Stanislavova. K ovim pridoše još 12 bogoslova iz ukrajinskog

* Koliko je istine u ovim licumjernim riječima, svjedoči jedan svećenik u kakovskom »Glos Narodu«, koji iznosi jedan slučaj iz biskupije Przemysl, gdje se 17 župljana javilo, da želi prijeći u rusku crkvu, a 200 da hoće ostati u uniji, pa je uza sve to unijatski župnik morao već treći dan ostaviti svoje stado, koje je na njegovo mjesto dobio ruskoga popa. U Brody-u zabranile su ruske oblasti i rimokatoličkim svećenicima, da ne smiju unijate niti na umoru ispolijediti! Tako je i ruski poslanik u Vatikanu dao izjavu u službenom listu sv. Oca, da »nijedan svećenik nije nikada odveden u Rusiju kao taoc«. Na tu izjavu odgovorio je odmah mnoge novine švicarske i austrijske, koje donose imena mnogih svjetovnih svećenika i redovnika (Isusovaca i baziljanaca), koje su Rusi iz Chyروا, Lavova, Tarnopola, Przemysla i t. d. prognali većim dijelom u Sibiriju. Bečka »Reichspost« piše u broju od 11. srpnja: »Nebrojena su imena grčko-katoličkih svećenika, koje su Rusi poradi njihove vjere iz Galicije otpravili u Rusiju; a još je više takvih u Galiciji, Bukovini i Ugarskoj, koji su podnosići nevjerljatu silu i okrutnost od strane Rusa.« — Uredništvo.

kolegija u Rimu, koji radi rata moradoše ostaviti Italiju. Tako broji pri-vremeno unijatsko sjemenište u Kromerižu 72 bogoslova.

Članovi »Apostolata sv. Ćirila i Metoda«, a i drugi vjernici umoljavaju se, da ne zaborave Apostolata; ima nevolja i većih od naših. Svaki dar u tu svrhu primaju pokrajinski tajnici Apostolata, a to su ovi:

1. Za Hrvatsku i Slavoniju (privremeno za Bosnu i Hercegovinu) *Dr. Kamilo Doškal, Zagreb, Kaptol 29.*

2. Za Istru i Primorje: fra *Ignacije Radić, Krk*, franjevački samostan.

3. Za Dalmaciju: *Andeo Mateljan, svećenik, Šibenik, Subića ulica.*

4. Za grkokatolike svih hrv. zemalja: *Dr. Janko Šimrak, Zagreb*, Grčkokatoličko sjemenište.

Voloder : Propovijed pod vedrim nebom.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović D. I.

Duh Božji.

Nekog dana, kad sam se pripravljala na veliku godišnju ispo-vijed, pa se mnogo mučila, da istražim sve svoje grijehe, reče mi Božanski Učitelj moj: »Što se mučiš toliko? Čini, što možeš, a ja će manjak popuniti. U tom sakramentu tražim samo srce skrušeno i ponizno, koje isповijeda svoje grijehe iskreno i sa čvrstom voljom, da me ne će više uvrijediti. Takvom ja opraćam smjesta sve, i takav se temeljito popravlja.«

Ovaj Duh Božji djelovao u meni neovisno od mene i vladao neograničeno cijelom dušom mojom, dà i istim tijelom tako, te nije-sam mogla u srcu probuditi nijedno čuvstvo, ni radosti ni žalosti,

osim u koliko je on to htio. Isto tako nije mi se duh mogao ničim drugim zabaviti, do li onim, što mi on označi. To me pak neprestano plašilo, da ne budem zavedena, ma koliko me o protivnom uvjeravao on sam i osobe, koje su me rukovodile, to jest moji poglavari. Ovi su imali ispitati sve, što se u meni događa, pa im bilo slobodno odobriti ili zabraniti. Na mojo žalost mjesto da me iz varke izbave, u koju mišljah da sam zapala, oni me još većma u nju zapletali. Tako moji isповједnici, kao i drugi, govorahu, da se sasvim prepustim sili toga duha, neka me rukovodi bezuvjetno.

Ovo se ima razumjeti istom o ocu Colombière-u (čit. Kolombjer-u) i krsnjim isповједnicima njezinim; jer prijašnji bijahu svl proti njoj.

Učinih dakle svoju godišnju isповijed. Poslije isповijedi činilo mi se, kao da vidim i osjećam, kako mi svlače odijelo i oblaće me u bijelo ruho; a uz to primitijetih ove riječi: »Evo odijela nevinosti, kojim ti dušu zaodijevam, e da živiš životom Boga-čovjeka; to jest, da tako živiš, kao da ne živiš više ti, nego ja u tebi. Jer ja sam tvoj život, i ti ćeš odsele živjeti samo u meni i po meni. Hoću da djeluješ; ali tako, kao da ne djeluješ više ti, nego da prepustiš meni, te ja djelujem i radim u tebi i za tebe i da meni prepustiš brigu za sve. Ti ne smiješ više imati svoje volje; ili bolje: ti moraš biti, kao da je nemaš, i pustiti meni, da ja hoću za te u svemu i vazda.« Jednoć mi se prikazao jedini ovaj ljubimac duše moje, nošći u jednoj ruci sliku života blažena, kakav si Bogu posvećena osoba samo poželjeti može; a u drugoj slicu života siromašna, odnemarena i puna svakojakih poniznja, prezira i prigovora, života bônonoga na tijelu i na duši. Pokazujući mi dakle ove dvije slike, reče: »Biraj, kćeri moja, koju hoćeš! Iste ču ti milosti dati, kojegod izabrala.« A ja padoh preda nj na lice, poklonih mu se i rekoh: »O Bože moj! Ja ništa drugo ne želim osim tebe samoga. Zadovoljna sam s onim, što mi ti izabereš.« Ali on me silio, da biram sama. Odgovorih mu: »Ti si meni, Bože moj, dovoljan sâm. Odaber mi ono, što će tebi biti većma na slavu; ne obaziraj se niti na moju korist niti na sklonost moje. Ti samo budi zadovoljan; to je meni dosta!«

Nato mi reče, da sam s Marijom Mandaljenom najbolji dio odabrala, koji mi se ne će oduzeti, jer će on sam biti baština moja na vijeke. I pružajući mi sliku mukotrpnog života nastavi: »Evo, što sam odabrao za te! Ovaj mi se život najviše mili. Tako ču najlaglijie izvesti svoje osnove i učiniti te sličnom sebi. Ovaj drugi život jest život uživanja, a ne zasluga; za vječnost on je pridržan.«

Uzeh dakle tu sliku smrti i križa, i poljubih ruku, koja mi je pružila. I premda mi se sva narav pokrenula, obujmih je ipak svom nježnošću srca svoga, pritisnuh je na grudi i očutijeh, kako se duboko u njih utiskuje, te mi se činilo, kao da se sva sastojim od onoga, što sam u toj slici vidjela. Po tom osjetih takvu promjenu u sebi, da se sama nijesam više prepoznala. Svojoj pak glavarici prepustih, da sudi o svemu tome; jer pred njom nijesam ništa skrivala, kao što nijesam ni propuštalni ništa od onoga, što bi mi ona naložila, u koliko je to neposredno od nje polazilo. Duh naime, što je sa mnom obladao, protivio se veoma svemu, što bi mi glavarica naložila, ali po tudem nagovoru. On će je, obećao mi, uvjiek koliko treba, rasvjetliti, da me rukovodi po njegovoj želji.

Osnivajmo ženske kongregacije!

Piše Kamil Zabeo D. I.

Vjerska organizacija ženske omladine upravo je nužna.

Cdraslu djevojku umije duh našega doba veoma primamljivo, a na žalost i veoma uspješno dovesti na putove lako-mišljenosti, taštine i uživanja; ili da se poslužimo biblijskim izrazom — »na široku cestu«, što upravice u ponor vodi. Zar nam iskustvo ne podaje žalosnih slika, kojima se ove riječi osvjetljaju groznim bojama?... Dan danas i socijalna demokracija i pogansko-narodni tabor razapinju posvuda svoje mreže, te vabe u svoje kolo mlade neiskusne djevojke. Toga radi treba da očuvamo žensku omladinu od ovih ptica grabilica.

Upravo ženskoj omladini u velike je potrebita zaštita i obrana, potrebita dobra riječ, potrebita pomoćnica ruka. Odrasla djevojka tek dolazi u dodir s himbenim svijetom. Ona još nesigurnom nogom zalazi u društvo. Načela joj nijesu jošte dovoljno čvrsta. Značaj joj je nalik na čamac, kojim se igraju valovi.

Blago djevojci, koju Marijina kongregacija uzme pod svoje okrilje, te ju čvrsto drži, dok joj snažna ruka vjerna muža ne bude sigurnom potporom, ako joj dobri Bog ne dade drugi viši poziv!

Dobro upravljati kongregacijom za djevojke, za gospojice nije lako.

Već sama mladost, kojom mal ne vlada mašta i nestalnost, zadaje dosta potesoča. Tomu dodaj katkad još i osjetljivost, ljubomornost, brbljavost, neiskrenost — onda se nimalo ne će čuditi Talijanu, koji veli:

Djevojka i vihor — laki su i pokretni.

Hoćemo li da cvate takova kongregacija, upravitelj mora da je i uman i neporočan i značajan, u saobraćaju razborit, a to će najbolje polučiti — duhom molitve. On mora voditi kongregantice k pravoj plemenštini duha i srca, mora ih jednako poticati i oduseviti za prave, nadnaravne idejale. Uza to mora biti čvrst, da u kongregaciji uzdrži red i pravila.

Svrst je to pogibeljnija, kad se primajuć nove kandidatkinje budnim okom ne gleda, kad se ne drži vrijeme određeno za kušnju (kandidaturu), kad se prenagli primajuć nove članice u kongregaciju.

Vazda je opasno primiti ih premnogo najedamput.

Kažiprst za upravu djevojačke kongregacije.

Amo ide živa riječ — molitva — pjesma — sekcijs — svečanosti — zabave.

Riječ. Svakih osam ili 14 dana treba da se drži sastanak — inače bolje da nema kongregacije. Propovijed neka je kratka (20 časova), živahna, predmet joj valja mijenjati. Samo se kaže, da se upravitelj mora dobro pripraviti za takovu propovijed. Uvijek se ima isticati — dašto u novom obliku — svrha, sredstva i znamenitost kongregacije.

Molitva. Neka je osobito lijepa, usrdna, kratka i dobro uvježbana. Propovijed skupa s molitvom neka ne traje preko pola sata.

Pjesma. Obično više djeluje nego bi čovjek i rekò. Bogoljubna će pjesma čovjeka uzdignuti, a duh će bogoljubnosti oživjeti. Bez pjesme lako se uvuče neka mlakost, tromašt.

Sekcije. Nema gotovo potrebe u modernom životu, za koju se ženska vrsna kongregacija, osobito ako su uvedene u njoj sekcijs, ne bi mogla zauzeti. Zbornice se brinu za siromašne crkve, za siromake i bolesnike, one šire dobre knjige i novine, one rade za siromašnu djecu u dalekim misijonskim krajevima; promiču svako dobro u župi.

Svečanosti. Glavnu svetkovinu kongregacije treba osobito srčano proslaviti; pa i svečano primanje novih članova valja obaviti što sjajnije. Nekoliko puta preko godine primit će se zajednički sveta pričest. Bit će to od vanredne koristi.

Zabave. Nekoje su kongregacije uzele i ovu točku u svoj program. Iskustvo nas uči, da su rijetke, kratke, vesele i Bogu mile zabave pod upravom ili pod nadzorom, osobito po manjim gradovima, urodiile vrlo dobrim plodom. Ove zabave moraju biti prožete duhom kršćanskim.

Nije vrijedno započeti kongregaciju tamo, gdje isprvice samo onako bukne plamen gorljivosti, što će se doskora utrnuti. No gdje ima u općini svećenik razborit, revan, darovit, jak, gdje ima srdaca, koja će se htjeti oduševiti za kongregaciju, ondje neka samo otpočne u ime Božije! — S početka bit će dosta muke, a možda i razočaranja. No doskora pojavit će se i prekrasni plodovi, što će zasladići i olakšati uloženi trud i napor.

Zbornikova medaljica

Piše: Josip Predragović D. I.

«Evo to je znak saveza» (Post. IX, 12). — Slavodobitno i ushićeno stupaju naši hrabreni vojaci. Na junackim prsima blištaju im kolajne. — Hrabrena četa Marijina nosi na grudima medaljicu. I kad je sastanak u zborničkoj kapeli i kad je svečani ophod i kad je zajednička sv. pričest, uopće pri svim zgodama, gdje i kad god kongregacija kao takova istupa, članovi se njezine okite ovim obliežjem. Što je carskome vojniku ratna medalja, to je zborniku Marijiniu medaljica kongregacije. Svaki je kongreganist cijeni: i mlado daće i odrasli muž i otmena gospođa i čedna djevojka ljubi ovaj počasni znak — medaljicu kongregacije. Pa kako i ne bi? Medaljica je na prsima kongreganistima kolajna za zasluge, kolajna za hrabrost, kolajna za uspomenu.

1. Kolajna za zasluge. Zaciјelo ti još živo lebdi pred očima onaj svečani i ganutljivi trenutak, kadno si klečao pred oltarom Gospinim i na osobit način stupio pod barijak bl. Dj. Marije. Svečan je to bio čas, kada si prvi put svečano molio i s čitavim srcem, svim žarom duše svoje: »Odaribem Te». Ganutljiv je to bio čas, gdje si se službi Marijinoj posvetio i postao odabranim djetetom Marijinim. Usta su ti govorila posvetu, a

ovlašteni svećenik uručio ti je zborničku medaljicu u znak, da te je bl. Gospa zaista primila u odabranu kolo vanrednih štovatelja svojih i uvrstila među svoje zbornike. Ti si postao kongreganist. Prviput zasja na grudima tvojim kolajna kongregacije.

»Zbornik sam Marijin,« govoraše u tebi neki nutarnji glas; »zbornik sam Marijin,« odrazivalo se na sjaju zborničke kolajne — kolajne za zasluge. Ili zar nije upravitelj i poglavarstvo smatralo te vrijednim da budeš primljen u zbor Marijin? Nijesi li je svojim uzornim vladanjem za čitavo vrijeme kušnje regbi zasluzio? — I kad god je nosiš, sjeti se, da ti valja tako živjeti, da možeš uistinu reći: ja sam dostojan! — Nu dakako, ova će ti medaljica biti kolajna za zasluge osobito na zadnjem času života tvoga, kada te bude sjećala mnogobrojnih zasluga, što si ih za života stekao preko kongregacije. »Primi znak kongregacije za obranu duše i tijela, da po milosti božanske dobrote i pomoći Marije, Majke Tvoje, zavrjeđiš postići vječno blaženstvo,« reče ti svećenik, kada ti objesi oko vrata medaljicu kongregacije.

2. Kolajna za hrabrost. Što je kongregacija, što su kongreganisti? Vojska Marijina, odabранa četa Gospina; a kongreganisti su po izbor-vojnici, vitezovi bl. Dj. Marije. Članovi su kongregacije bojnici, što idu u boj proti četama nečastivoga, a pod barjakom one, koja je satrla glavu zmiji i koja nosi dično ime »Naša mila Gospa od Pobjede«. Stoga i svakog pravog zbornika resi ona najljepša vrlina vojnička: srčanost i odlučnost.

U djačkoj kongregaciji u Miljanu, mladić visoka roda, običavao je u neke dane u tjednu sam svojom rukom čistiti i kititi kapelicu i žrtvenike Gospine. Jednom ga zatekoše neki suučenici i stadoše ga ismje-hivati i ruglu izvrgavati. Zbornik-plemič odvrati srčano: »Što sam do-sele u potaji radio, to će odsele javno pred svima. Luda je, ko se stidi služiti bl. Dj. Mariji.« — Osmoškolci jednog hrvatskog zavoda bili svi zbornici. Valja im polagati ispit zrelosti. Pripravljali se doduše čestito, ali ispitno povjerenstvo je od drugud. Što će? Oni su kongreganisti. Okićeni zborničkom medaljom pristupaju k zelenom stolu. I dok je ispit trajao, gorjele su u zborničkoj kapelici dvije svijeće kao moleća straža. Pa gle prostoše sretno svi. Ispit bijaše tako sjajan, kako već mnogo godina nije bio. — Otac jedne kongregantice u V. bio je javni protivnik Crkve. Često i često rugao se kongregantičkoj medaljici svoga djeteta. Kongregistica sve to mirno podnašala, no danomice bi sve srdačnije preporučila svoga oca zagovoru bl. Dj. Marije. Sada joj je otac praktični katolik. — Gojenac jednog zavoda, zbornik Marijin, čuva kroz cijelu godinu novac, što mu ga dadešte roditelji »za zabavu.« Dašto da je nerijetko morao čuti od svojih drugova, gdje ga zovu »tvrdicom«. Pri koncu godine položi 25 kruna na oltar kongregacije kao »Petrov novčić« svestom Ocu papi.

Kongreganisti i mladi i odrasli, ne mareći za obzir ljudski, javno primaju sv. sakramente. Neka grofovска obitelj imala je u svojem grbu ovu čudnu lozinku: »Evo me!« Baština je tu lozinku od nekoga od svojih pređa. Bio je to veoma ratoboran vitez. Gdje bi god odjeknula bojna trublja i ko bi ga god pozvao da doste sa svojima u boj, vazda bi spremno odgovorio: »Evo me!« Tako su i kongreganisti gotovo posvuda na čelu katoličkim poduzećima i djelima kršćanske ljubavi; ljudi, jaki na djelu; gdje se radi o katolički vjeri i Crkvi: »Evo me!«

Jedan Tilly, Ivan d'Austria, princ Eugen Savojski, bili su veliki vojskovođe; ali i veliki kongreganisti, bojnici Marijini.

Zar onda medaljica, koja je spoljašnje obilježje ove obrambene udruge, ne zaslužuje, da je zovemo kolajnom za hrabrost?

3. Kolajna za uspomenu. Časna uspomena. Kod jednoga stola zatmula se riječ o Marijinoj kongregaciji. Tada će ugledni gospodin izvaditi iz džepa svoga pozlaćenog medalju kongregacije. Onda je diže u vis, pa će s nekim ponosom: »Ja sam tako sretan te sam kongreganist! Ješ od svojih školskih dana nosim jednako uza se ovaj časni znak.« — Mila uspomena. »Nema gotovo ni dana,« piše odsutna jedna zbornica kongregacije u Z., »da mi se ljudi ne rugaju, što nosim otvoreno medaljicu. Ali ja se ne sramim, što sam dijete Marijino i što mi je Marija majkom. Ta valjda se i oni ne će stidjeti svoje majke!«

Medjalja kongregacije jest kolajna na uspomenu onog svetog saveza i ugovora, što ga je zbornik sklopio na dan primanja s bl. Djevicom; na uspomenu one udruge, što ide za najvišim ciljem — za svetim življenjem, nalog onome presvete Bogorodice; dozivlje nam u pamet milosti i povlastice što ih prima, ali i dužnosti, što ih ima zbornik prema Mariji.

Oj cijeni, zborniče, svoju zborničku medalju! Drži je u časti i na stoj, da vazda nosiš kolajnu za zasluge, za hrabrost, za uspomenu na srcu, koje nije grijehom okaljano.

Vijesti iz raznih kongregacija.

Cernik Primorski, djevojačka kongregacija. Prigodom javnoga klečanja u župi prošle godine niknula je prva misao, da se u župi osnuje Marijina kongregacija. Djevojke same zaželješe kakvo djevojačko društvo, a domaći im župnik, veleć. g. Blažević, preporuči kao najbolje savremeno društvo Marijinu kongregaciju. U više navrata rastumači im svrhu i dužnosti kongreganističa, razloži im opća pravila i pozva na upis. Javilo se 15 kandidatkinja. Dne 6. prosinca prošle godine obavio se u župskoj crkvi prije sastanak i odabralo prvo vijeće, a na sam blagdan kongregacije, na Bezgrješno Zacheće, obavilo se prvo primanje. Uz dupkom punu crkvu domaćega pučanstva prisustvovalo je primanju i djevojačko društvo iz Grobnika sa svojom revnom nadstojnicom, učiteljicom Wimmer.

Tecajem godine stala se kongregacija lijepo razvijati i napredovati. Broj kandidatkinja dobro se povećao; u kongregaciji se osnovale dvije sekcije: euharistička i pjevačka za crkveno pjevanje. Članice su revne, odvažne, neustrašive i uzorne, pa sve, što je bolje, kupi se oko njih. Cvala i napredovala i nadalje! — c —

Zagreb. Radnička kongregacija. — Euharistička sekcija ove kongregacije malko se brojem ove godine umanjila, jer su neki članovi pošli na bojno polje; ali je reвnost članova ostala ista. Sekcija se sada uređila ovako: Prva skupina prima sv. pričest svaki dan; broj 9 članova. Druga se skupina pričešće najmanje dvaput na tijednu; broj 10 članova. Napokon treća skupina prima sv. pričest svakoga tjedna, te broj 12 članova. Svaka skupina ima stanovit broj dobrih nakana, na koje prima sv. pričest. Tako prva skupina ima 24 određene nakane na mjesec; druga 8, a treća 4 nakane. Na taj je način primjerice samo za pobjedu našega oružja i za skorošnji pravedni mir primijenio u prvom polugodištu ove godine u svemu 2.706 pričesti. Članovi ove sekcije klanjavu se redovito presv. Otajstvu, kad je javno izloženo u crkvi Srca Isusova. Tako su se u prvih šest mjeseci ove godine klanjali u svemu 77 sati.

Kongregacija gospoda i gospojica pod naslovom »Navještenja Marijina« osnovala je polovicom prošle godine također euharističku sekciju, kojoj je svrha »usrdno štovati i što više promicati štovanje presv. Euharistije, navlaštiti pohanjanjem, pričešćivanjem te opskrbom siromašnih crkvi crkvenim runom.« Članice prve skupine pričešćuju se barem četiri puta na tijedan; članice druge skupine barem svakoga tjedna jedamput. Prva je skupina brojila u prva tri mjeseca 12 članica, a druga tri 17. U drugoj je skupini bilo spočetka 13, a poslije 10 članica. Pričesti je bilo u prvom polugodištu preko 2.800. Ove se jeseni uveo u sekciju i zajednički ručni rad za siromašne crkve, i to po tri sata dva puta u mjesecu; a osim toga može svaka članica ponijeti posao i kući te ga tu dovesti. Zajednički se rad počinjije i svršava s molitvom, a začinja i kratkim duhovnim štivom.

Sv. Elizabeta.

Mjesečna zaštitnica, 19. studenoga.

»Blaženi siromašni duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.« Malo ih je u svijetu ovu riječ Spasiteljevu tako dobro razumjelo i k srcu primilo, kao sveta Elizabeta, kćи ugarsko-hrvatskoga kralja Andrije, a žena Ljudevita, grofa tirinškoga. Na kraljevskom dvoru odrasla, svakojakim raskošjem okružena, od svih na rukama od milja nošena, živjela je, kao da nije u svijetu niti od ovoga svijeta, već u samostanu, kao kakvo više biće s neba.

Muž joj umro polazeći na križarsku vojnu, a tu priliku upotrijebi zločudna svekra i okrutni djever, da ju stave na svakojake muke; dok ju jednoga dana zajedno s četvero njezine siročadi ne bacise na ulicu. Tako osta kraljeva kćи dulje vremena u najvećoj bijedi i nevolji, dok se velikaši zemlje ne vratiše s vojne kući i ne napraviše red, te povrativši Elizabeti sve, što su joj nepravdom bili oduzeli.

Ali ni sada ne imalaše pravoga mira ona, koja je Isusu za ljubav odabrala njegov križ i prezrela svu raskoš ispraznoga svijeta. Bog joj posla isповједnika veoma stroga, upravo nesmiljenoga, koji joj zapovjedi, da se rastavi od svoje drage dječice, da otpusti najvjernije svoje dvorkinje, da ne smije nikomu više davati nikakve milostinje; a ona ga slušala kao da je na posluh bila vezana zavjetom svete poslušnosti. Napokon s dopuštenjem isповјednikovim primi na se pokorničko odijelo trećega reda svetoga Franje i posveti se sasvim tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa. O svom trošku podiže veliku bolnicu, u kojoj je bolesnike dvorila, prala rublje za njih šivala i najniže poslove obavljala, kao da je njihova sluškinja.

Što je Elizabeta više obamirala svijetu i prijala uz Gospodina, to je i Gospodin bio podatljiviji spram

nje i opsipavao ju velikim duševnim utjehama. Što više, da obrani njezinu nedužnost ili da joj pomogne u njezinoj darežljivosti, priskočio bi joj nerijetko i čudom u pomoć, kao na primjer onda, kad je u po zime hrana siromaha, koju je nosila u krilu, da joj ne dosaduju ukućani, pretvorio u prekrasne ruže; ili kad su je pred mužem optužili, što je gubavca položila u njegov krevet ne imajući u

Sveta Elizabeta.

taj čas drugoga mjeseta, a muž joj mjesto gubavca ugledao u postelji protog Spasitelja. — Umrla je mlada godinama, ali stara dobrim djelima u dobi od 24. godine, ljeta 1231.

Evo i opet jednog lijepog uzora za sve zbornike i zbornice, kako se i u svijetu može Bogu služiti, kako valja upotrijebiti dobra zemaljska, komu ih je Bog dao, kako treba ljubiti bližnjega ne jezikom već djelima, a Boga nada sve!

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svemu obećanju udovoljeva svaki, ako zahvalnicu nrednjišnju pošalje, makar je ono i ne oglašalo. Za oglas zahvalnice ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za rasstreno Glasnika.

Ozdravila ranjena ruka.

Hrvatska. — Bio sam u životnoj pogibiji. Vraćao sam se kući u večer iz vinograda, i tu me na putu pričekao neprijatelj sa kocem; te me je iz osvete udario njim po lijevoj ruci tako, da sam bio nesposoban za svaki rad. Ja sam isao odmah k liječniku i liječio ruku; ali bolest išla sve na gore i svi su mi rekli, da mi neće ruka nikad ozdraviti. A ja se odmah sjetim Presv. Srca Isusova i počnem se njemu moliti i zavjetovati; i moja je molitva uslišana i danas sam posve zdrav na ruci kao i prije. — Izgubio sam bio jednu općinsku stvar i počnem moliti devetnicu na čast Srcu Isusovu; i ja sam našao izgubljenu stvar, pak se zato zahvaljujem Presv. Srcu Isusovu, koje mi uvijek usliša molitvu i prošnu moju.

Plod velike devetnice.

Hrvatsko Primorje. — Snašlo me je veliko zlo; zlobni jezici oklevetaše me; i nastadoše za mene teški dani. Mislila sam, da će zdvojiti od boli i tuge. Položaj, u kojem se nalazih, bio je za mene grozno težak; i moram priznati, da nijesam vidjela izlaza iz njega.

S najvećim pouzdanjem obrath se k Oonomu, koji mene nikada ostavio nije, premda sam ja njegu već često odnemala bila, a to je Božansko Srce Isusovo. Utekoh se k njemu velikom devetnicom obećav mu, da će se preplatiti za Glasnik i ujedno se u njemu javno zahvaliti, budem li uslišana. I gle čuda! Već nakon treće isповijedi i sv. pričesti evo milosti Presvetoga Srca! Ono je tako naglo i upravo čudnim načinom preokrenulo život moj, i oslobođilo me ljudske zlobe tako, te danas mogu reći: sretna sam i presretna. — Čujevi vi svi malovjerni! Tražite li utjehe, tražite li pomoći u tuzi i nevolji; obratite se Presvetom Srcu Isusovu i njegovoj miloj Majci. I budite uvjereni, svaka vaša Bogu mila želja bit će uslišana, jer oni još nikoga ostavili nijesu. Zato im budi hvala i slava po sve vijke!

Utjeha žalosnih.

Dalmacija. — Bijah u gorkoj duševnoj i tjelesnoj borbi a pomoći ni o kuda. Sve gore i pogibeljine bivalo je moje stanje. Kad jednog dana dođe mi pošta i vidjeli među ostalim i nekoliko Glasnika Presvetoga Srca Isusova. Ja do tada nijesam vidjela taj Glasnik; tako me zanimalo odmah pogledati njegov sadržaj, i stodoh razmatrati i čitati neke članke. Najednom opazim mnogobrojne zahvalnice i stodoh ih čitati; skoro svaka izmamila mi suze na oči. Odma pomislih: Evo mi utjehe! To je bio prvi dan, što sam očutjela lakše. Opazila sam, da je krasan taj Glasnik, te se odmah preplatalim na nj, a i nastojala sam odsele, da što bolje vršim dužnosti kršćanske. Naručila sam i neke druge knjige što upućuju pobožnosti Presv. Srcu Isusovu. Učinila sam veliku devetnicu i obećala sam, da će preplačivati jednu osobu, što i činim. Preslatko Srce Isusovo utješilo me, smirilo me i u mnogobrojnim tugama i nevoljama pomoglo me. Viečna mi hvala!

Ozdravilo dijete na umoru.

Slavonija. — Razbolio mi se jedinac teško. K silnoj vrucici, što ga na smrt izmučila, pridružili se i nemili grčevi tako, te jedne večere dijete bilo već na umoru. Oslabilo, ohladnjelo, hrapilo, da mu pjenja došla na usta, a onda ostalo mirno i nepomično, kao da je već dušu pustilo. U tom strašnom času padne mi oko na sliku Presv. Srca Isusova, što je visjela nad djetinjnim krevetom te obecam, da će poslati po 25 kruna Svetiju Srcu Isusova i Lurdskoj Gospinu na Rijeci, ako mi dijete ozdravi; a uz to počnem s mužem odmah devetnicu i odlučim na Srcu Isusovo dati odslužiti svetu misu za dijete. I dok sam ja te zavjete činila, dijete najednom duboko uzdahne i počće se rumentiti, grčevi popustiće; i od onoga časa dijete se stalo brzo oporavljati, i sada je već izvan kreverte i na nogama. Puna zahvalnosti žaljem, što sam obećala.

Sadržaj: Zvanje 241. — Majci Božjoj Bistrčkoj (pi.). I nama sirotinac! 243. — Odvazi se, bojazniva dušo, i ojuniti! 246. — Prenosni olharti za vojsku 248. — Dvije slike s južnog ratista 249. — Slike iz života Isusova 250. — Procesija muškaraca u Zagrebu. Tri mise na Dušni dan 252. — Srce Isusovo, dobrote i ljubavlji puno 253. — Uz sušne slike iz Volodera 254. — Muške sjedinjene u Galiciji 255. — Život bl. Margarete Alakok 257. — Osnivanje ženske kongregacije! 259. — Zbornikova medaljica 260. — Vijesti iz raznih kongregacija 262. — Sv. Elizabetha 263. — Zahvalnice 264.

Broj 12.

PROSINAC 1915.

Tečaj XXIV.

Sveta misa.

Opća nakana molitava i dobrih djela u prosincu,
blagoslovljena od sv. Oca pape.

Svaki pravi kršćanin prisustvuje svake nedjelje i svakog blagdana svetoj misi. Svi katolički znaju dobro, da se u svetoj misi pretvara kruh u tijelo, a vino u krv Isusovu, i da je sveta misa nekrvna obnova krvne žrtve Isusove na križu. Dobro podučeni znaju također, da se sveta misa sastoji poglavito od tri dijela: prikazanja, pretvorbe i pričesti; a od ova tri dijela da je najvažniji pretvorba. Mnogi razumiju dobro i svete obrede, uz koje se sveta misa služi, što nam predviđaju, na što nas sjećaju, itd. Ipak na jedno se obično zaboravlja.

Znači li ti na primjer, dragi čitatelju, zašto svećenik kod svete mise ulijeva u kalež i malo vode, pošto je u nju najprije ulio vina? Odgovorit ćeš mi možda: »Tako je bez sumnje uradio i Gospodin Isus na posljednjoj večeri; tako su radili i Židovi, jer je vino istočnjaka veoma jako, da se neda pitи bez vode; to se čini i na uspomenu onoga događaja, kad su Gospodinu, dok je visio na križu, proboli bok, a iz rane mu potekla krv i voda.« Odgovor bi taj bio doduše dobar i ispravan; ali ne bi bio potpun, jer ne spominje glavni razlog, zašto se u vino ulijeva i voda.

Glavni je razlog ovaj: Vino označuje Gospodina Isusa, a voda nas, njegove sljedbenike, narod, Crkvu njegovu. Spasitelj se ne može ni pomisliti bez onih, koje je spasio; a isto tako ni njegovi vjernici bez njega, koji im je svetu vjeru s neba donio. Isus dakle mora da bude uvijek sjedinjen sa svojim pukom, a puk opet s Isusom. To isto biva i kod svete mise. To su vrlo dobro znali stari kršćani; pa kad su neki novovjerci počeli propuštati ulijevati vodu u vino kod misije, doviknu im sveti Ciprijan, biskup u Kartagi, koji je godine 258. umro mučeničkom smrću: »Što vam pada na pamet! Misa se ne služi ni samim vinom ni samom vodom. Kad bi se prikazalo samo vino, bio bi Krist sam, bez puka; a kad bi se prikazala sama voda bez vina, bio bi puk sam bez Krista. Mora se dakle voda pomiješati s vinom, da Krist bude zajedno s pukom i da se tako žrtva dostojno Bogu prikaže.«

„punim pravom! U svetoj misi, toj žrtvi novoga Zavjeta, puk je nerazdruživo sjedinjen sa svojim Spasiteljem. Isus nije prvu krvnu žrtvu novoga Zavjeta prinesao Ocu nebeskomu za se, nego za sav svijet. Sa Isusom prikazuje Ocu nebeskomu svetu misu i sav prisutni puk zajedno sa svećenikom. Zato pruža kod prikazanja u svečanoj misi đakon svećeniku kalež i diže ga zajedno s njime u vis, jer on u taj čas zastupa sav prisutni vjerni puk. Zato i svećenik moli tom prilikom: »Prikazujemo ti, Gospodine, kalež spasa...« Tako se i u drugim molitvama kod svete mise jasno izriče, da se ova žrtva Bogu prikazuje zajedno s pukom i u ime puka.

U svetoj misi mi se zajedno s Isusom žrtvujemo Ocu nebeskomu. Isus naime nije u svetoj misi samo veliki svećenik, nego i žrtva; i to takva žrtva, koja se prikazuje Bogu zajedno sa svim svojim vjernicima, zajedno s cijelom Crkvom svojom. Mi smo s njime jedno duhovno tijelo, pa smo kao razni udovi njegovi i u svetoj žrtvi nerazdruživi od njega. U svetoj se misi dakle i mi s njime žrtvujemo, sa svim svojim mislima, željama, riječima i djelima. Orijeh i grješnici dakako ne spadaju ovamo; grješnici nijesu živa već mrtva uda Kristova, odijeljena od njega; zato se niti ne mogu žrtvovati s njime. Ta u misi se prikazuje voda pomiješana s vinom, i to tako, da se ta voda u vinu sasvim izgubi te zadobije i boju i miris i okus i jakost vina. Tako treba da i nas milost posvećujuća sasvim preobrazi u Isusa, te njegovu pravednost, njegovu svetost, njegove kreposti i zasluge poprimimo. Samo će tada naša molitva biti njegova, naš rad biti njegov rad, naše patnje biti njegove patnje; samo tada možemo omiliti Bogu i reći s Apostolom, da ne živimo više mi, nego Isus u nama.

U svetoj misi sjedinjeni s Kristom mi se i u istu svrhu žrtvujemo zajedno s njime. A koja je to svrha? Sto moli svećenik kod oltara, kada prikazuje kalež s vinom i s vodom? Da taj kalež spasa bude na spas nama i svemkolikom svijetu. Po svetoj misi prikazujemo dakle mi Bogu sebe i sve svoje na korist i na spas svega svijeta. Kako je ta misao uzvišena, kako utješna!

Nedavno sam se sastao s jednim odličnim gospodinom, koji je išao na štakama. Prošle zime bio ranjen u Srbiji. Topovsko zrno shvatilo ga u desni kuk. Četrdeset i osam sati ležao je u snijegu, dok ga nijesu našli i odveli na prvo povijalište. Odrezali mu nogu. Bile to boli neiskazane. K tomu nastradala mu i pluća; a kako i ne bi, kad je u onom snijegu bio sav pomrzao. Sam uvida, da neće dugo: najviše dvije tri godine... Pa ipak je bio veseo i zadovoljan. A zašto? Sto ga je tješilo? »Za domovinu! Sve neka bude za tužnu domovinu, samo da mi ona jednom bude sretna!« reče. Eto, misao, da i on svojim mukama može nešto doprinijeti sreći domovine, tješi ga, da strpljivo podnosi sve svoje muke, i da je pripravan i isti život svoj rado žrtvovati. Kako istom mora da nas tješi u našim svagdanjim brigama i nevoljama misao, da smo u sv. misi sve to prikazali Bogu za svu Crkvu Božiju, za spas svega svijeta! Ta domovina je prolazno kraljevstvo, a kraljevstvo Isusovo je vječno! Svrha domovine jesu dobra zemaljska, prolazna; svrha kraljevstva Isusova jesu dobra neprolazna, vječna.

Spas svijeta ovisi o svetoj misi. Euharistija je naime po nauci svete Crkve vrelo svih milosti. Kad nebismo imali Euharistije, ne bismo imali ni toliko milosti. Euharistiju pak, to jest presveti oltarski Sakramenat, imademo samo po svetoj misi. Tako je sveta misa doista onaj

kanal, kojim nama i svim vjernicima, dà i svemu svijetu neprestano pritjeću nebrojene milosti. Kad ne bi bilo slike misi, ne bi bilo ni ovoga »vrela vode žive, što pritjeće u život vječni«; prestao bi svrhunaravski život na zemlji, kao što bi povenulo svekoliko bilje i drveće, da nema vode.

Odatle se vidi, što znači lako umno propustiti samo jednu svetu misu. Tko ne će k misi, a mogao bi lako, kao da govori: »Ne marim za muku Isusovu; nije mi stalo do dijela te njegove muke i smrti; ne ču da sudjelujem s njime u otkupu roda ljudskoga; ne ču da svoje poslove i trudove sjedinim s poslovima i s naporima Isusovom; rastaviti će se od njega . . .« Kako je naprotiv korisno, ako pobožno prisustvujemo svetoj misi! Tada se sjedinjujemo s Isusom i s njegovim životom i radom; mi ostajemo vazda živa i svježa uđa tijela, u kojem Isus sam živi i djeluje, moli se i trpi. Sad razumijemo, zašto nas Crkva uči, da je sveta misa jedno od najboljih i najzaslužnijih, Bogu najmilijih, a nama najkorisnijih dobrih djela. Sad znademo, zašto dobri kršćani rado i često daju služiti svete mise za razne duševne i tjelesne potrebe svoje, svoje obitelji i pokojnika svojih.

Cijenimo stoga svetu misu, kako ona to i zaslužuje. Prisustvujmo joj kad god možemo, a pogotovo ne propustimo je nikada nedjeljom i blagdanom.

E. S. D. I.

Poruka uprave Glasnika.

Znademo svi, kako su teška današnja vremena. Sve je silno poskupilo; pa da se i za skupe novce može dobiti, što čovjeku treba! Tako vam je i štampanje knjiga, novina, listova, Glasnikâ, poskupilo gotovo za dvostruko. Nekoji su listovi radi te skupoće prestali izlaziti, jer ne mogahu podmiriti velikih izdataka; drugi se opet pomažu, kako bolje znaju, pa izdaju po dva, po tri broja najedamput, da prištede na papiru, na tisku i na poštarnici. Mi smo se do sada još nekako držali, ako i s velikom mukom i s velikim žrtvama; ali dalje se tako ne može. A zar da Glasnik koji mjesec ne izade? Ili zar da ga pače sasvim napustimo? Podnipošto! Znademo, kako je baš danas potreban; danas možda više no ikada. Nije bilo dakle druge, nego da učinimo ono, što su i drugi jeftini listovi učinili: da povisimo pretplatu. Uvjereni smo, da bi svatko radije platio i puno veću povisicu, nego da ostane bez Glasnika, toga staroga i prokušanoga prijatelja.

*Javljamo stoga svim vrlo cijenjenim predplatnicima, da pretplata na „Glasnik Srca Isusova“ od nove godine 1916. iznosi na cijelu godinu s poštrom **1 krunu i 50 filira** (komu se ne šalje poštrom, već sam dolazi po Glasnik u Upravu: 1 krunu i 30 filira); a za one, koji su izvan Austro-Ugarske monarhije i izvan Njemačke: **2 krune i 50 filira**. — Pojedini broj stoji bez poštarine 12 fil.; s poštrom 15 fil.; a izvan monarhije i Njemačke 25 filira.*

One vrijedne pretplatnike, koji su nam već unaprijed poslali pretplatu za godinu 1916. — kako bi trebalo da svi čine — ali po starom (K 120), molimo najujudnije, da nam višak prema gornjim cijenama ljubezno pripošalju što prije.

Uprava „Glasnika Srca Isusova“.

Kako Bog može dopustiti ovaj rat?

Presvjetli gospodin dr. Josip Marušić, novi biskup senjsko-modruški, odgovara na ovo nekršćansko pitanje, što se na žalost ne rijetko čuje i iz ustiju dobroih inače katolika, u prekrasnoj prvoj svojoj pastirskoj poslanici ovako:

Mnogi kažu: »Ako Bog svijetom vlada, kako može dopustiti grozni ratni pokolj?« Ljudi, koji ovakovo pitanje postavljaju, umišljaju sebi Boga s ljudskim slaboćama i pogriješkama; traže od Boga, da misli i radi onako, kako ljudi misle i rade. No sveto Pismo prikazuje Boga u posve drugoj slici. Tu je Bog uzvišen nad sve ono, što je zemaljsko, a njegovom beskrajnom veličanstvu odgovara njegova mudrost. Sv. Pavao, koji je posjedovao potpuno obrazovanje svoga vremena, promatrajući Božansku mudrost uskljiknuo je pun strahopočitanja: »O dubino bogatstva i premudrosti i razuma Božjega! Kako su neispitljivi njegovi sudovi i neistražljivi njegovi putovi!« (Rimlj. 11, 33). A oholim Korinćanima piše isti Apostol: »Mudrost je ovoga svijeta ludost pred Bogom« (I. 2, 19). Božji dakle um beskrajno nadilazi našu umnu spoznaju. Nemojmo se stoga čuditi, što naš slab um ne može shvatiti Božjih misli i što su nam Božje naredbe često puta nerazumljive. I prosti vojnik katkada prigovara naredbama vojskovode, jer ih nerazumeće. Naš je um omeđen, dok Bog sve zna i vidi; pred njegovim je očima otvorena cijela prošlost, sadašnjost i budućnost.

Bog upravljujući svijetom ne isključuje čovječje slobodne volje. Bog ima svoje osnove s ljudima; ali pušta ljudе, da oni te osnove izvode svojom slobodnom voljom. Dobra i zla djela pojedinaca imaju svoje dobre i zle posljedice. A zar nijesu i ovaj strašni rat uzrokovali grijesi pojedinih ljudi? Najbliži uzrok, radi kojega je ovaj rat planuo, jest umorstvo, počinjeno na blagopokojnome nasljedniku pjestolja. I daljni uzroci ovoga rata zar nijesu grijesi, zavist, mržnja i pohlepa? Jednom riječi: rđava čovječja volja jest uzrok ovoga rata.

No Bog može i najgoru nakanu ljudi okrenuti na dobro. On zna u svojoj mudrosti sve tako urediti, da i rđava volja pojedinih ljudi može služiti njegovim dobrim nakanama. A tko sumnja o tom, da Bog ne bi mogao i ovaj grozni rat, što ga je uzrokovala ljudska zloba, na dobro okrenuti? Možda ćemo mi jošte doživjeti čas, kad će se za ovaj rat moći kazati, da je uza sve pretrpljene nevolje i prinesene žrtve bio blagoslovan za ljudstvo. Povijest nas uči, da su već mnogi ratovi bili ishodišne točke za sreću i blagostanje naroda. A zar ne bi Bog mogao takve dobre posljedice spojiti i s ovim ratom? Bog hoće, da se ljudski rod sveudilj razvija i usavršuje, a takav razvitak stoji znoja i krvi.

Sveti Otač papa opominje katolike zaraćenih država, da se ne svadaju. — Njemački su se biskupi sastali kao svake godine tako i ove u Fuldi, da viječaju o svojim zajedničkim poslovima i o potrebama Crkve. Na njihov pozdrav odgovorio je sveti Otač papa Benedict XV. kardinalu Hartmannu oduljim pismom, u kojem među inim piše: »Ne drže za kraljevskoga puta (mira) oni, koji kao da misle, da im je slobodno tako napadati držanje katolika drugoga naroda bilo riječju bilo pismom, te ih, kako veli Apostol (Galacanima, 5, 26.) izazivaju i zavide im, i tako još više gradiva pružaju, da se ogorče, mjesto da žalac te ogorčenosti otupe pravednim sudom i blagim shvaćanjem. Dok mi dakle neprestano molimo za mir, koji će udovoljiti i zahtjevima pravednosti i dostojanstvu naroda, opominjemo podjedno sve katolike, da se klone svake neslogi i da bratskom ljubavlju sjedinjeni uznastoje oko takvoga mira.«

Srce Isusovo, kreposti sviju bezdno!

Misinu neba i širinu zemlje tko je izmjerio? pita nadahnuti pisac. (Crkv. 1, 2.) Pa ipak bi puno lakše bilo izmjeriti visinu neba i širinu zemlje, nego bi ono bezdno kreposti, što je Presv. Srce Isusovo.

Svaka je krepstva divna, što resi srce čovječje, nalazila se u njem ma i na najnižjem stepenu. Krasna je u svecima Božjim, koji su je imali u junackom stepenu; ali što da reknemo, kad gledamo krasne kršćanske kreposti u njihovom izvoru, u Presv. Srcu Isusovu? Tu se ne mogu mjeriti, tu je bezdno sviju kreposti!

Zavirimo malo u to bezdno, da se o tome osvijedočimo.

Kreposti dijelimo u dva razreda: bogoslovne i čudoredne kreposti. Bogoslovne su: vjera, ufanje i ljubav. Mnogi bogoslovi redaju među bogoslovne kreposti i: bogoštovlje. Čudoredne stožerne kreposti su: mudrost, pravednost, jakost i umjerenost. Na ove četiri čudoredne stožerne kreposti svatdaju se sve ostale čudoredne kreposti.

Krepstva vjere je u Isusa zamjenjivalo jasno gledanje bića Božjega i svih njegovih tajna. Što je kod nas u vjeri koprenom zastrto, to je u Isusa posve otkriveno i jasno. Zato će i naše vjere nestati, kako sv. Pavao veli, kad budemo u kraljevstvu Božjem ugledali Boga licem u lice, a u njemu sve one tajne, o kojima nam govorи sv. vjera. Ono dakle što mi sada vjerujemo, to je Isusu u najvećem svjetlu otkriveno, i to ne samo tako, kako to blaženi i Anđeli gledaju, nego u onom svjetlu, što jedino Sinu Božjemu pripada. To je pak svjetlo pravo bezdno, što ga ljudsko oko i razum ne mogu isipati.

Krepstva ufanja bila je u Isusu, Na prostoj slami Isus se nam porodi!, kako sv. Toma uči, samo gledom na uskrsnuće i proslavu tijela, jer sve drugo, na što se ufanje proteže, već je imao Isus. Ovo je ufanje tako čvrsto i nepomično bilo, da ga nikakva ljudska zloba za vrijeme najvećih muka nije mogla uskolebiti.

O ljubavi Presv. Srca smo već opširnije govorili u prijašnjim pohvalama. Vidjeli smo, da je goruća peć ljubavi prema Bogu Ocu i nama. Nikad ne jenjava u svojoj žestini. Započela je gorjeti u začeće Isusovu, i gorjet će na sve vijeke. Na tom plamenu Presv. Srca zapaljuje se svako ljudsko srce, što pravom ljubavi gori.

Bogoslovne kreposti su temelj i mjera svim čudorednim krepostima, navlastito stožernim. Zato se ni mu drost Isusova ne da mjeriti. Mudrim zovemo onoga, koji ne samo hoće, što je dobro, nego koji pravi put k dobru izabere.

Svi su se divili mudrosti Salamunovoj. Kraljica je Saba došla iz daleka, da čuje mudrost njegovu. A pošto ga je čula i sve uredbe njegove vidjela, reče: da mu je mudrost uistinu puno veća, nego glas, što se o njem raznio. A Krist Gospodin kori nevjerne židove, što ne će da mu vjeruju, koji je veći od Salomuna. Za koliko veći? To se ne može reći, jer se veličina mudrosti Isusove ne da mjeriti; to je bezdno!

Pravedan je, koji je spremam svakomu dati, što mu je dužan. Eto i opet jedno bezdno kreposti u Presv. Srcu! Kako nas divno i krasno nauči Isus, da damo: »caru što je carevo, a Bogu što je Božje!« (Mat. 22, 21.) Nepravda se nije ni mogla nikada dotaknuti pravednoga Srca Isusova!

Umjerenim zovemo onoga, koji si kroti putene i druge neuredne želje, što odvraćaju od dobra. Božanski je Spasitelj naučio rod ljudski na umjerenost. Posvetio je post svojim svetim primjerom i naukom. Poglavit sadržaj svete nauke njegove jest, da ne živimo po tijelu; »Jer ako po tijelu živite, veli, umrijet ćete.« (Rim. 8, 13). »Uzdržavajte se od putenih želja, koje se protive duši« (1. Petr. 2, 11). Znamo, da je Isus rekao, da svaki, koji hoće da za njim pade, mora zatajati sebe. To je prvi uvjet, da čovjek bude kršćanin. U Srcu Isusovu nije bilo nikakvih požuda, ili kakih neurednih želja. Od svoga začeća bio je sveti hram Božji. On je pravi i jedini izvor umjerenosti. On proizvada i uzdržava u nama tu krepost. Pomislili mi ma kakvu veliku umjerenost, još ni izdaleka nije tolika, kolika je u Presv. Srcu. To Srce pravo je bezdno umjerenosti!

Pogledajmo krepost, koja se rijetko nalazi u srcu ljudi: krepost jakosti! Jak je onaj, koji se ne da nikakvom tegobom ni progonom odvratiti od dobra. Ovo je krepost, kojom se odlikovaju kršćanski mučenici i isповједnici. Mučenici podnašaju junački silovite muke, što im nanesoše krvnici; a isповједnici svakidašnje, što se nalaze na putu kreponoga života.

Isus je kralj sviju mučenika ne samo imenom, nego osobito životom svojim. Psalmista piše o njem: »Zavapi kao div, da trči na putu« (Ps. 18, 6).

Znamo, da nije bilo poteškoća ni muka, što ih Isus ne bi divnom strpljivošću podnio. Ljudski se um gubi u onom ponoru, u koji zaroni duša Kristova, da ispije sve do dna onu gorkost i žalost, što mu pripravismo svojim grijesima. Tijelo smo mu raskidalo groznim bićevima i osušili ga na križu vanrednim mukama. Sve smo mu nanijeli, što smo mogli, a Isus je i one muke primio na se, što mu mi ne mogosmo zadati, da pokaže, kako i koliko nas ljubi. Samo jedno ne mogoše neprijatelji kod Isusa postići: ne mogoše uzdrmati onu neizrecivu jakost, kojom je sve muke svladao! Presv. Srce je njegovo pravo bezdno jakosti!

Samo se sv. Pismo divi jakosti majke sedmorice sinova Makabejaca. Vlastitim očima je gledala groznu smrt, što ju jedan za drugim podnese za zakon Mojzijev. Kad je kralj Antijoh nagovarao majku, da ih barem ona skloni, da mu se pokore i tako si spase život, ona ih nagovaraše, da prije sve podnesu, nego da prekrše zakon Božji.

Kad su svj sručki podnijeli grozne muke i smrt, reče majka junakinja, koja zatim i sama bi mučena i usmrćena: »Ne znam, kako se ukazaste u mojoj utrobi, jer nijesam vam ja dala duh i dušu i život, i uđa svakoga nijesam ja sastavila.« Zatim puna zahvalnosti priznaje, da im je Bog dao kako život, tako i vanrednu hrabrost, kojom sve muke i smrt podnesoše i zakon Božji proslaviše.

Što bi ova divna majka Makabejka rekla, i kako li bi se zahvalila Presv. Srcu Isusovu, da je u naše doba živjela! Da je upoznala ovo pravo bezdno sviju krepstvi! Što Bog njoj nije očitovao, objavio je nama. Kolika je naša sreća, što možemo svaki dan gledati, a uistinu i primati ovo Presv. Srce, u svetoj pričesti, otkud izvire svaka krepstva, osobito pak krepstva jakosti! Črpanje iz živoga vrela jakosti, te čemo i mi, kao braća Makabejci sve do kraja ustrajati u vršenju zakona Božjeg.

Srce Isusovo, o Srce najdraže!

Srce Isusovo, o Srce najdraže,
Srce Isusovo, o Srce najblaže!

Srce Isusovo, o Božja ljubavi
Ti nas samo nikad ne ostavi!

Srce Isusovo, mi Tebe hvalimo,
Mi Ti se klanjamo, mi Tebe slavimo.

Srce Isusovo, vrelo svih milosti,
Ti nas miluj sada, miluj u vječnosti!

Srce Isusovo, o srca veselje,
U Tebi su naše sve nadje i želje.

Srce Isusovo, srce nam osvoji,
Da budemo Tvoji, živi, mrtvi Tvoji!

Srce Isusovo, o drvo života,
U sjeni je Tvojoj počivat milota.

Srce Isusovo, o Srce najdraže,
Srce Isusovo, o Srce najblaže!

Sarajevo.

Iv. Ev. Šarić.

Glasnik Srca Isusova utjeha ranjeniku.

Dobivamo iz ljubljanske bolnice ove retke u pjesmi:

Vječni Bože, na svemu ti hvala!
Tvoja slava svim se svjetom ori
I tebi se sav taj narod molí.

Molit će se tako i nadalje:
Daj, umiri ti zemaljske kraljev!
Grješnici smo na zemlji veliki;
Vrijedamo te nebrojeno puta:
Na put pravi, Bože, nas ispravi,
A grješnike ti od nas odstrani! —

Ranjen bratac uza mene leži;
Ne govori, već mi rukom teži:
»Daj mi Glasnik Srca Isusova!«
jer je teška ova moja bolja.
Malo čita, zatim i govori —
Citajući otklanja si boli. — —

Taj isti, koji je ovo napisao, kaže o sebi, da je bio kod kuće svakojaki. I u samom ratu bio je, veli, veoma nestrpljiv, uzrujan, nezadovoljan i pun praznovjerja. Obratile ga dobre knjige, a među ovima i Glasnik Srca Isusova, pa je sada strpljiv i odan u volju Božju. Naruči ga i ti, ako već nijesi!

Ogledalo Srca Isusova.

Isvenu je Majka Božja vjerno i sjajno zrcalo Srca Isusova. Al osobito u ovoj kreposti, što ju Krist Gospodin na šestom mjestu izriče:

»**Blago onima, koji su čista srca; jer će oni
Boga vidjeti**« (Mat. 5, 8).

Mnogi su Sveci slični Majci Božjoj u drugim krepostima, ali u čistoći nema joj preanca. Samo je ona jedina djevica i majka. Nego ovo blaženstvo ima još šire značenje.

Savršena čistoća srca jest savršena ljubav, a savršena ljubav po sv. Pavlu troje iziskuje. Prvo: srce čisto, ne samo od smrtnoga grijeha, nego i od lakoga, uz koji volja posve i iz običaja pristaje. Drugo: čistu savjest od taštih, svjetskih i nekorisnih misli i želja. Treće: srce prostodušno i pravedno prema Bogu i ljudima, prosto od svake himbenosti i licemjerstva.

Ova se čistoća zove čistoća »srca«, jer čisti dušu i volju, otkud prodire i na tijelo te čini svakoga čistim prema staležu njezovu. Savršena je u redovničkom staležu i u djevicā.

Sv. Crkva veli u časoslovu na uznesenje Majke Božje, da se njezina srca nije nikada taknula svjetska misao ili čuvstvo. Vazda je bila puna Boga i njegove ljubavi. Tako silan oganj buktio je u njezinu srcu prema Bogu i ljudima, da bi mogla zapaliti ognjem Božje ljubavi sva hladna srca ljudska. Ništa griešno ili nepravedno ne može u njezinu blizinu. Nepristupačna je svakoj himbenosti. Jedina ona posve je satrla glavu neprijatelju i svim njegovim zamkama. Riječ u jednu: njezino je srce najvjernije i najčistije zrcalo Srca Isusova. Zato ju je Bog već za života njezina nagradio nagradom, što je obećao onima, koji su čista srca. Ona je gledala Boga u tijelu; s njim zajedno živjela; u svom naručaju ga nosila. — Gledali su Isusa i mnogi drugi, ali nitko ga nije tako video, kao Marija.

Bog se ne može tjelesnim očima vidjeti. Duša je, veli sveti Augustin, oko, kojim se gleda Bog. Što je oko čistije, to bolje može vidjeti predmete. Što je čistija duša, to jasnije uživa Boga. Zato je Majka Božja vazda bila zaronjena u Boga. Ona je prekrasno ogledalo, u kojem se sjaji sâm Bog.

Koliko razloga za nas, da svom silom nastojimo oko čistoće srca! Zatim reče Krist Gospodin:

»**Blago miroljubivima; jer će se sinovi Božji nazvati**« (Mat. 5, 9).

Miroljubivi su oni, što ljube mir u sebi; između sebe i drugih. U sebi ljubi mir onaj, koji kroti svoje pohote, podvrgavajući ih razumu, a razum volji Božjoj. Između sebe i drugih ljubi mir onaj, koji se svemu uklanja, što bi mir s bližnjim moglo narušiti; ujedno nastoji, da ljubav i jedinstvo što većma učvrsti. Među bližnjima ljubi mir onaj, koji nastoji, da odstrani svako neprijateljstvo, razdor, nesporazumak i sve, što se protivi pravoj ljubavi.

Napokon su miroljubivi u najuzvišenijem i najplemenitijem smislu oni, koji izmiruju ljudе s Bogom, koji vode ljudе k Bogu;

Isusov ukop.

svaki onim sredstvima, što mu ih stalež njegov pruža; dakle barem molitvom i dobrim primjerom.

Prema tomu je Krist Gospodin najveći ljubitelj mira. Kako je golemi mir nosio Krist Gospodin u Srcu svom! Ni najveća progonstva, ni gorke muke, što je za nas pretrpio, nijesu mogle njih za čas uzdrmati onim božanskim miron. Nije ga moglo ništa iznenaditi, jer je sve znao; nikakve ga muke svladati, jer je svemoguć; nije ga moglo ništa smesti, jer je sama mudrost.

Ovaj božanski mir donio je na svijet. »Mir vama!« reče Apostolima. A kad ih je poslao u svijet, da propovijedaju, zapovjedio im je, da pozdrave, kamo god uništu, kako ih je on pozdravljao: »Mir ovoj kući! — Nije pozdrav Isusov, a ni pozdrav Apostola bio puka uljudnost i prazne riječi. Što je Krist Gospodin rekao, to je i u srcu tvorio. Dao im je mir, što ga dotada svijet niti je poznavao, niti ga je mogao dati; a to je mir iz Srca Isusova, to je pravi božanski mir. Da se taj mir na zemlji vazda uzdrži, otvorio je u sv. Crkvi svojoj sedam vrela, iz kojih neprestano teče mir Kristov na sve članove sv. Crkve njegove.

Koliko ih je na rubu očaja pristupilo sakramentu pokore, a u isti čas odrešenja useli se nedokučivi mir u očajano srce! Što bi bilo od grješnoga svijeta, da mu oduzmeš sakramenat pokore? Očajnost i zdvojnost bi zavladala kršćanskim narodima; pali bismo natrag u poganstvo. A što bi nam koristilo otkupljenje, kad ne bismo uživali njegovih plodova, koji nam pritječu kroz sedam otajstvenih cijevi?! Kad je Luter zabacio sv. sakramenat pokore, dođe građani iz Nürnberga k caru Karlu V., moleći ga, neka bi svojim carskim ugledom opet uspostavio isповijed, jer da su se općine strašno umnožile, otkako su novovjerci odstranili sv. isповijed. A i od nas mora svaki priznati, da nije nikada očutio veće utjehe, nego poslije skrušene isповijedi.

Najveća, dapače jedina prava na zemlji ljubiteljica mira je sv. Crkva Kristova. Tko je divlje narode upitomio? Tko ih je pravom naobrazbom usrećio? Tko je zapalio toli žarku ljubav u ledenim srcima ljudskim i prema progoniteljima njihovim? Nije li onaj, koji je rekao: »Oganj sam došao da bacim na zemlju, i što hoću, nego da se zapali!« Što je Krist Gospodin sam činio, dok je na zemlji boravio: to čini sada po svojoj sv. Crkvi.

Kršćanski pisci označuju sv. Crkvu slikovito ovako: Bog je njezin osnovatelj; Krist otkupitelj; Duh sv. posvetitelj; blažena Djevica njezina kraljica; Anđeli njezini čuvari; Sveci zagovornici; patriarsi njezini praoci; Apostoli njezini temelji; papa njezina glava; stozernici savjetnici, biskupi pastiri, svećenici njezini glasnici.

Krst joj je kolijevka, sv. potvrda sila, presv. oltarski Sakramenat hrana; pokora i zadnja pomast njezin lijek; sv. red njezin sud, ženidba njezin rasadnik.

Deset zapovijedi Božjih njezin su zid; pet zapovijedi crkvenih njezina tvrđa, evandeoski savjeti njezino predgrađe; Tijelo Isusovo njezino blago; neprevarljivost njezin biljeg; evangelje njezino jamtvo; jedinstvo njezino središte; katoličanstvo njezin pečat; sveto Pismo njezin dokaz; sv. predaja njezina jakost; sv. sabori njezino dostojanstvo; pravednost njezina mjera; blagost njezin duh; jakost njezin izvor; molitva njezin štit; strpljivost njezina pobjeda.

Vjera njezina su vrata; ufanje njezin put; ljubav njezina svrha; milost Božja njezino bogatstvo; djevičanstvo njezin cvjet; pravednost njezina krasota; mudrost njezino oko; oduševljenje njezine ruke; umjerenost njezino tijelo.

Pravednici su njezina radost, grijeh njezina mrzost; grješnici njezina skrb; stalnost u dobru njezina želja; slava Božja njezin ponos.

Presveto Trojstvo je komu se klanja; Sin Božji njezina žrtva. Zemlja je njezino progonstvo, križ njezina baština, nebo njezina domovina. Njezina je Majka a blažena Djevica Marija, sasvim krasna, sasvim čista, skroz svijetlo i najvjernije zrcalo Presv. Srca Božanskog joj Sina. Koliko je dostojanstvo, kolika sreća biti članom tako divne zajednice, sv. Crkve Kristove! Koliko odlikovanje, kolika utjeha imati tako dobru, ljubeznu i milosrdnu Majku, kakva je Majka samoga Boga! Kako je sveta dužnost tako plemenitoj i svetoj Majci ugadati svojim životom i djelima!

Proroci prorekoše, a Evandelje opisuje Spasitelja kao muža od mukâ. Nije dakle moguće biti sličan Spasitelju, a mnogo muka ne podnosi. Zato je Spasitelj rekao:

»Blago onima, koji progonstvo trpe radi pravde; jer je njihovo kraljevstvo nebesko« (Mat. 5, 10).

Koja su to progonstva, što ih pravednici podnose? Od koga, zašto i kako ih podnose? Progonstva se zovu sve nepravednosti i nevolje tjelesne i duhovne, što ih zadaje pravednima bilo davao iz mržnje, bilo ljudi nepravedni i nenavidni. — Zašto podnose pravednici progonstva? Ne svoje krivnje radi, nego upravo zato, što su pravedni, što u svemu ljube i vrše volju Božju. Kako podnose pravednici progonstva? Strpljivo i rado po primjeru Apostola Kristovih. Apostoli se radovahu, što su dostojni bili radi imena Isusova sramotu i muku trpjeli.

Tako su i poslije Apostola sva kršćanska stoljeća ukrašena mnogim progonstvima, kojima Bog odlikova svoje odabranike. Mogli bismo reći, da su progonstva porodila sv. Crkvu Kristovu. Krštenjem krvi stupila je Crkva u život. Tristoljetna velika krvava progonstva su minula; ali stranom krvna, stranom nekrvna nijesu ni u jednom stoljeću prestala.

Najpravedniji nosilac nepravednosti jest Krist. Kako je on u svom pravom tijelu podnio najveće muke, tako će ih podnosići sve do konca svijeta u svom otajstvenom tijelu u Crkvi; dapače u svakom pojedinom udu toga otajstvenoga tijela podnosi Isus progonstvo. Zato veli sv. Pavao: Da je Bog one, za koje je predvidio, da će biti slični Sinu njegovu, preodredio za vječni život. Patnja za pravdu, znak je preodređenja; jer Kralj preodređenih najveći je Patnik. Zašto je taj Patnik trpio progonstva? Zato, što je bio pravedan. Zato, što je on jedini mogao reći o sebi: »Tko će me od vas ukoriti za grijeh?« Pitao je svoje protivnike i progonitelje: Mnogo sam vam dobra učinio, za koje me progonite? Oni mu odgovoriše: za dobra djela te ne progonimo, nego zato, što se gradiš Bogom. A to je prva i poglavita istina, što o Isusu moramo vjerovati.

Moraju doduše svi ljudi trpjeti, pa i nepravedni; ali ne trpe svi radi pravde. Upravo zato i jest velika razlika, kako pravednici, a kako nepravednici podnose progonstva.

U Krista Gospodina su sjale sve kreposti u nedohitnoj mjeri za njegove muke. Nije moguće opisati onu vanrednu poniznost, kojom se podvrgao i zadnjemu krvniku; onu strpljivost, radi koje ni u najvećim mukama nijesu mogli izmamiti iz njega ni najmanju tužbu ili znak, kojim bi bio očitovao nezadovoljstvo.

Tolika mu bijaše velikodušnost i odanost u volju Božju, da je djelima švojim očitovao ono, što je na početku muke svoje riječima rekao: »Oče, ne moja, već tvoja volja budi!« Kolika mu bijaše ljubav, očitovao je, kad se je viseći na križu srdačno molio za svoje krvnike. Svi, koji su kod muke Isusove učestvovali, onaj je stotnik progovorio iz srca: »Doista je ovo Sin Božji!« Jer tako trpjeli ne može puki čovjek; to samo Bog može, i koga Bog na osobiti način pomaže!

Slično su trpjeli i odabranici Božji. Nijesu nikad ni jednom riječju proklinjali svojih progonitelja. Nijesu dali razloga progonteljima, da ih muče. Progonstva su primili kao odlikovanje iz ruke Božje. Strpljivo, velikodušno, a često radosno i veselo su podnosi i najgroznejne muke. Za progonitelje su se Bogu molili, kako to naučiše od Isusa. Kad svi odabranici podnosiše mnogo progonstva, koliko i kakvo je trpjela progonstvo istom Kraljica mučenika i sviju odabranika?

Svaki kršćanin zna, da je Majka Božja i Žalosna Majka. Sveti Crkva posebnim svetkovinama štuje dva puta preko godine sedam Žalosti Majke Božje. Ne veli sv. Crkva zato »sedam« Žalosti, kao da se je Majka Božja samo sedam puta žalostila u svom životu, nego sv. Crkva označuje ovim brojem kanoti sedam glavnih izvora, iz kojih potekoše neizrecive žalosti, što ih je Majka Božja kroz cijeli život svoj podnosila. Kao što Isus nije samo jedan dan podnosi muke, premda su ga samo jedan dan mučili, nego je te muke u duši svojoj čutio cijeli život; tako je to i Majka njegova.

Jedna privatna objava veli o Majci Božjoj, što je i inače vjerojatno, da je cijeli život svoj poslijе uzašaća Isusova, u četvrtak na večer povukla se u samoču, i tu živo i potanko u svim okolnostima svojim opetovala i velikim čuvstvom razmišljala muku Isusovu sve do nedjelje, kad je Isus uskrsnuo. Tako je činila svakoga tjedna. To je veoma vjerojatno, jer se i obični kršćani petkom na osobit način sjećaju muka i smrti Isusove. Mnogi obavljaju križni put i druga bogoljubna djela.

Jedva ima ganutljivijega od Žalosne Majke Božje, kako drži na materinskom krilu svom mrtvo tijelo Isusovo. Koliko je već umjetnika pokušalo, da taj vanredni prizor živo predoči kršćanskom narodu! Duhovni naučitelji vele, da je Bog htio, te barem jedno ljudsko srce očuti i dostoјnjim čuvstvima proslavi neiskazanu muku Isusovu. A to je srce bilo prečisto srce Marijino. Tko da razumije, koliko je saučešće zasluzilo Srce Isusovo, pogrdama napunjeno!? To je pokazala prežalosna Majka njegova. Punim pravom ju štuje zato sv. Crkva kao Kraljicu mučenika. Kako se muke Isusove ne dadu stvorenim razumom dokučiti, tako ni žalosti Majke Božje. Kako je Majka Božja u svakoj kreposti vjerno i sjajno ogledalo Srca Isusova, tako je osobito i u mukama.

A tko bi mogao opisati, kako je Majka Božja te goleme i dugotrajne žalosti podnosiла?

I u tom je ona najsličnija Isusu. Sve Isusove i svoje muke prikazivala je Ocu nebeskom neizrecivom strpljivosti, velikodušnosti, potpunom odanosti u volju Božju, neopisivom ljubavlju i blagosti za naše grijeha. Tolike je zasluge stekla s Isusom za nas, da joj se nikad ne ćemo moći dosta odužiti. Ogledajmo se barem često u tom prečistom zrcalu! Nikada ne ćemo bolje i vjernije vidjeti svojih pogriješaka i grijeha, nego kada ih gledamo u tom sjajnom ogledalu Božjem. Al to nam ogledalo ne pokazuje tek mrlje naše, nego kao najčudovitije ogledalo privlači nas svojom ljepotom, preinačuje nas svojom vanrednom silom, tješi nas svojom vjernošću, poziva nas svojom prijaznošću.

Zato ga uzimajmo svaki dan u ruke! Nikad se ne ćemo u njem ogledati, a da ne postanemo ljepši. Svaki put će nam nestati po koje mrlje s naše duše, a i neopasce će ukrasiti naše poteze i množiti ljepotu duše.

M. K. D. L.

Ostani mu vjeran!

Kaže sveto Pismo: »Ne ostavljaj staroga prijatelja; jer novi neće mu biti sličan.« To se već nebrojeno puta ispunilo; to su i mnogi bivši pretplatnici Glasnika na sebi iskusili. Tako nam ljetos pisao jedan povjerenik: Ove godine ne htjedeš nekoje osobe, da se i opet pretplate na Glasnik. Kada sam ih upitao, a zašto ne će, rekoše mi: »Imamo dosta knjiga na tavanu; već ne znamo, što ćemo s njima!« — »Ta Bog bio s vama, ljudi Božji!« ja ču njima: »Zar vi mislite, da Glasnik uvijek isto piše? Ili zar mislite, da ste se dosta naštovali i naljubili Srca Isusova? Nemojte tako! Ako ga ove godine ne možete ljubiti više nego prošle, nemojte ni manje! Moglo bi se inače dogoditi, da se radi toga ljuto pokajete.«

I pokajali su se doista, veli povjerenik. Poslijе su dolazili i naštovali me, da im ga ipak naručim, jer da ne mogu biti bez Glasnika. Otkako su ga napustili, da im savjest neda mira, jer im se sve nekako čini, da će ih za tu nemarnost Bog dragi kazniti. Ne će ih dakako kazniti, dobro primjeće vrali povjerenik, zato, što Glasnik ne drže; ali bi ih mogao doista kazniti, što su se zalijenili, zapustili; što su postali mlaki i militavi. Prije ih je Glasnik poticao na dobro, a sada niti čitaju Olasnika niti koju drugu dobру knjigu, pa nije čudo, što ih se ni riječ Božja u crkvi puno ne prima. Dobro štivo naime najbolje podupire i potpomaže kršćanski nauk, što se u crkvi sluša. To ja najbolje vidim na svoje oči. — Dobro je rekao!

Ostani mu dakle vjeran i do godine! Pače pokaži mu se za sav nauk, što si ga ove i prijašnjih godina u njemu čitao, zahvalan, te mu nađi što više pretplatnika. Ne reci: »Za to neka se brine povjerenik!« Jer zašto mu ne bi i ti bio povjerenikom? Zašto ne bi barem svojemu povjereniku olakšao posao? Zašto ne bi i ti na taj način zadužio Srce Isusovo? Nemojmo samo onda misliti na Srce Isusovo, kad nas snade kakva nevolja te kada sami trebamo kakvu milost i pomoć; već ga se sjećajmo rado i požrtvovno i onda, kada ono treba nas, da mu pomognemo promicati slavu njegovu i širiti ljubav njegovu u srcima vjernika. Ostani Glasniku i do godine vjeran!

Slike iz života Isusova.

Bio je običaj, da se zločinci sahrane na mjestu, gdje su bili smaknuti. Tako bi rimski vojnici uradili i s Isusom, da se nije za nj zauzeo Josip iz Arimateje i Nikodem. Josip je donio velik komad sasvim novoga platna; a Nikodem smirne i aloja oko sto funti. Židovi nijesu stavljali tijelo u škrinju, nego bi ga ovili u platno, koje bi bogati napunili raznim mirodijama, da se tijelo što dulje uzdrži od truleži. Tako su priredili i Gospodina za ukop.

Blizu Kalvarije imao Josip svoj vrt, u kom si je u kamenu bio priredio grob. Židovi naime nijesu imali zajedničkoga groblja, kako je to običaj danas; nego su se obično pokapali na svom zemljištu. A ni grobovi njihovi nijesu bili kao naši. Mi kopamo grob u zemljii; oni su ga kopali u kamenu kao kakvu krušnu peć, a ulaz bi zatvorili velikim kamenom. Takav je bio i grob, što ga Josip bio pripravio sebi. Grob je bio sasvim nov; nitko nije bio do sada u njem sahranjen. I to je naime bio običaj, da su u isti grob metali i po drugi i po treći put mrtvaca, kad bi prvi istrunio.

U taj dakle novi grob sahraniše Isusa. Sve se je moralo obaviti brzo, jer se već približila večer, kad već nije po zakonu bilo slobodno raditi. Sprovod je bio veoma čedan i jednostavan. Kako nam slika na strani 273. kaže, bilo bi tu samo malo osoba. Uz Josipa i Nikodema bio prisutan i Ivan Apostol te, kako se na slici vidi, po svoj prilici onaj kapetan, koji se kod smrti Isusove obratio. Jedan stupa oprezeno naprijed noseći goruću baklju u ruci; četvorica nose mrtvo tijelo Spasiteljevo u plahti na nosilici, a iza njih stupa žalosna Majka s pobožnim ženama.

Kako je sve to priprosto i jednostavno! Tko bi i pomislio, da je to sprovod Spasitelja svijeta? Tako nam pruži Gospodin i kod svog ukopa primjer, kako moramo biti skromni i s malim zadovoljstvom, kako moramo prezirati svjetsko slavlje. Ima u nekim našim hrvatskim krajevima čudan običaj, da iza ukopa svakog pokojnika drže u njegovoj kući čitavu gozbu. Zna se tu pititi i bez mjere, a sve "u počast pokojniku"! Sirotinja potroši tom prilikom sve, što je ostalo iza pokojnika; pa se još tješi, da je on sve to privrijedio, kao da se onda sve to mora odmah i rasuti! Ružan je to običaj, a nipošto kršćanski. Pokojniku ne pomažu gozbe i pijanke, već pobožna molitva i dobra djela. Dajte radije odslužiti za taj novac svete mise za svog pokojnika; to će mu i te koliko pomoći!

Grob, u koji su položili tijelo Isusovo, imao je najprije malen ulaz, a onda je istom slijedila udubina samoga groba. Na grob je Josip po običaju navadio veliki kamen, da nitko u grob i u mrtvaca ne dira. Sveti Matej kaže, da je Marija Mandaljena s drugom jednom Marijom sjela naprotiv grobu. Te se pobožne žene vide i na našoj slici na strani 279. Već je zanočilo, a one od velike tuge i žalosti smalaksale. Židovi se pak sjetiše, da je Isus proreko, da će treći dan uskrsnuti, te zatražiše od Pilata stražu, da čuva grob, kako ne bi tobož došli učenici pa ga ukrali, a onda razglasili, da je uskrsnuo. Luđaci! Ili je istina, što je Isus prorekao, ili nije. Ako jest, uzalud je svaka straža; ako pak nije, sami se izvrgavaju ruglu, kad čuvaju mrtvoga, da im ne uteče! A što kleveću učenike, to je novi dokaz, da se ipak boje, da bi Isus mogao doista uskrsnuti. Ta oni su mogli jednostavno učenike pohvatati i zatvoriti. To bi bilo puno sigurnije, nego dati čuvati grob, da ga ne ukradu! A gdje su ti učenici njegovi? Nigdje im ni traga! Posakrivali se svi redom. I oni,

Grob Isusov.

da bi se usudili ukrasti Isusa; oni, koji se nijesu usudili ni iz sobe izaći! Ali Bog je tako htio, da o Isusovu uskrsnuću nitko ne uzmogne razborito posumnjati.

Pilat ih upozori, da oni imadu sami stražu u hramu, pa neka straže, kako znaju. I oni postaviše stražu; a grob za veću sigurnost službeno zapečatiše. Pravi slijepci i vođe slijepih, kako ih je Isus nazvao. Kako će se brzo pokazati, da pred Božjom svemoći isčezaava svako ljudsko umijeće!

Učitelji duhovnoga života rado isporuđuju grob Isusov s dušom, koja prima sveto tijelo Isusovo u svetoj pričestvi. I ta duša, kažu, mora biti sasvim čista i nikakvim truležom grijeha nenatrunjena. Vanjska čutila, to su kao ona straža kod groba, koja čuva dušu, da joj sotona ne otme dragocijeno blago milosti. Nastojmo dakle, da svakiput primimo Gospodina sa što većom čistoćom srca i sa što većom vatrom ljubavi.

Što koristi u ratu vjera u Boga?

Iz prve pastirske okružnice senjskoga biskupa Marušića.

Vjera daje u ratu vojnicima hrabrost, a hrabrošu se stiču pobjede. U svetom Pismu staroga Zavjeta češće čitamo, da je izraelski narod pobijedio neprijatelja brojem pretežnjeg. Nadvladao ga je, jer mu je Bog obećao, da će on sam biti s njime u boju i pomagati mu. To se isto opetuje kod svakoga bogoljubnoga vojnika. Pobožan je vojnik svjestan, da je Bog s njime u ratu; i ta mu svijest daje odvažnosti i snage, da pobijedi. Lijepo govori o tom bogoduhu pjesnik: »Da podem i dolinom smrte sjene, ne ču se bojati zla, jer si ti sa mnom.« (Psal. 22, 4). »Gospodin je vidjelo moje i spasenje moje koga da se bojam? Gospodin je krepost života mojega; koga da se strašim? Ako oko mene vojska u okô stane, ne će se uplašiti srce moje; ako se na me rat digne, ja se ni onda ne ču bojati.« (Psal. 26, 13). Vjera dakle podaje vojniku srčanost na bojnim poljanama. Tajanstvena nebeska snaga, koja iz vjere izlazi, ne da se ničim naknaditi. To znaju i vojskovođe, pa stoga nastoje, da vojnicima dadu duhovnike, koji će vjersko čuство vojnika oživjeti službom Božjom i propovijedima.

Ali i onima, koji ostaju kod kuće, daje vjera snage, da mogu ispunjavati dužnosti, što su u svezi s ratom. I od nas, koji boravimo kod kuće, zahtijeva rat mnogo žrtava. Ovo nam ratno vrijeme pruža dovoljno prilike, da tvorimo djela kršćanske ljubavi. Mnogo nam treba suza osušiti, mnogo nevolja ublažiti... Kršćanska vjera ulijeva utjehu u dušu onih, koji imadu u ratu svoje rođake, sinove, oce i muževe. Često moramo čekati mjesecce i mjesecce, dok od njih koju vijest dobijemo. A kako nas strašna bol spopada, kad u listini gubitaka čitamo, da je koji naš mili rodak pad u ratu! Često je lakše podnijeti tjelesne rane nego li duševne... Što koristi razlošćeni rod tješiti riječima, da se je tako i drugima desilo i da je najveća slava umrijeti junakom smrću za kralja i dom? Istina, i to su razlozi za utjehu; ali vjera nas tješi jačim razlozima. Ona kaže rastuženoj obitelji: »Ovu žrtvu Bog traži od tebe, i on zna, zašto je traži. Bog će i ovu nesreću na twoje dobro okretnuti, ako se podvrgneš njegovoj volji. Twoji mili pokojnici, koji su pali u ratu, nijesu ti posvema oteti. Poslje ovoga mučnoga zemaljskoga života ti ćeš se opet s njim sastati i u vječnoj ćeš sreti s njima živjeti.« U ovim mislima nalazi ranjena duša okrepu i mir u burno ratno doba...

I upravo zato, jer samo u vjeri nalazi čovjek utjehu, postali su bezvjerci u ovo ratno vrijeme šutljivi. Oni ne znaju kazati ljudima, što bi bilo podobno ublažiti optu nevolju. I nikone ne pada danas na um, da ide u skupštine bezbožaca utjehu tražiti. Naprotiv crkve još nijesu nikada bile posjećenije nego li danas. Posvuda se drže ratne pobožnosti, vojnicima se na bojno polje šalju nabožne knjižice i novine, koje oni s veseljem primaju i čitaju. U premnogim pismima govore vojnici o svojem uzdanju u Boga kao izvorni svoje jakosti; a kad umiru, krijepli ih i tješi jedino vjera u Boga. U velikim događajima naših dana svi osjećamo, da stojimo pred višom voljom, protiv koje je najjača ljudska volja posve netočna.

Obnovimo svi pretplatu na Glasnik (vidi str. 267.)
što prije!

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše: Sjepan Babunović D. I.

Napasnik.

Najviše milosti, kojima me njegova dobrota obdarila, primih u svetoj pričesti ili za probdjevenih noći, navlastito u noći od četvrtka na petak; onda bi me upravo izvanrednim milostima obasuo.

Tako mi jednom objavio, kako ga je davo molio, da me smije kušati prigovorima, poniženjem, napastima i duhovnom sušom; a on da mu je sve to dopustio izuzev jedino napasti proti čistoći; jer ne će da mi ikada ni najmanju nepriliku u tom pogledu pribavi. Te su mu napasti tako odurne, te mu ne će nikada dopustiti, da me s te strane ma najmanje napastuje. A glede ostalih napasti, treba, reče, da budem veoma oprezena; osobito glede oholosti, zdvojnosi i proždrljivosti. Ujedno me mirio, da se ne trebam ništa bojati. On će biti u meni poput tvrde nepredobive, on će se za me boriti i on će biti nagrada za moje pobjede. Okružit će me svojom svemogućnošću, da ne podlegnem; ja da neprestano pazim na svoju vanjštinu, dok će se on brinuti za moju nutarnjost.

Nijesam dugo čekala na navalu napasnikovu. Ukazao mi se u slici strašnog crnca. Oči mu sijevale poput dva živa ugljena. Zarežio na me zubima i rekao: »Čekaj, ti prokleti stvore! Dobit će ja već tebe! A kada te jednom u svoje šake dobijem, pokazat će ti, tko sam ja! Škodit će ti svagdje.« Ali premda mi se tako i tomu slično prijetio, nijesam ga se ipak ništa bojala; jer bijah okrijepljena iznutra. Činilo mi se pače, da se ne bih bojala ni svih paklenih bjesova: takvu sam snagu u sebi osjećala; ili bolje: imala sam križić, komu je Gospodin dao moć, da može suzbiti sve navale paklenih duhova. Nosila sam ga dan i noć na prsim, i on mi mnogo pomogao.

Učinili me bolničarkom. Bog sam znade, koliko sam tu moral trpjeti, koje od žive i osjetljive naravi svoje, koje od stvorova, a osobito od sotone. Često bi me bacio na zemlju, te bih porabijala sve, što sam imala u rukama. A on bi mi se onda narugao, u lice mi se cerio i govorio: »Ti nespretnice! Ništa ne činiš, kako treba.« Radi tog sam bila veoma žalosna i potištena, da nijesam znala, što bih počela. Često puta doveo bi me dotle, da ne bih mogla po običaju sve pripovjediti našoj majci; uzdrmao bi mi naime poslušnost i oduzeo toj kreposti svu snagu.

Kad sam jednom nosila sud pun žive žari, strovalio me preko stuba. Koji su me vidjeli, kako sam pala, mišljahu, da sam si noge polomila; uistinu pak nijesam se nimalo ozlijedila. Vjerni moj anđeo čuvar obranio me oda zla. I njega sam često vidjela; i on me opominjao i korio često.

Često puta vidjele su sestre, kako neka nevidljiva sila otima Margareti iz ruku stvari, što ih nosila, da je ražljuti ili barem zastidi. Kad bi za vrijeme odmora sa sestrama sjedila u toploj sobi, istrgla bi ta nevidljiva sila ispod nje stolicu po više puta uzasepcce, te bi svom težinom pala na tlo.

Ovako ju, eto, davo progonio i pred drugima, da joj pribavi što više neprilika; a u potaju napastovao ju još više. Najteže su bile napasti na taštini i častohleplje. Margareta skoro izgubila glavu. Svekolike one slatke utjehe prestale sasvim, a na njenovo mjesto došla grka gorcina i tmaste tmine, te već nije mogla razlikovati napast i privolu u napast. I zato se tužila na svaku pojavu taštine, samoljublja, slavohleplja i drugih manu, misleći, da je na njih već time privoljela, što ih je osjetila.

U svojoj nevolji sve je potanko kazivala svojim glavaricama, a ove ju tjesle i mirile, koliko su bolje znale. Tako joj jedna napisala ovo pisamce: »Molim Gospodina Isusa Krista, svemogućeg Gospodina i Spasitelja, da zaprijeti oluci, što u Vama hara, i utisa je. Vama pak poručujem u ime njegovo, da budete mirni. Vaša je duša bastina Gospodinova. Vi ćete ga ipak usprkos Vaših neprijatelja na vijeće ljubiti i kod njega vijekoma se veseliti, ako u ovom životu nijemu za ljubav trpite, kad god Vam za to dade priliku.«

U jednom drugom opet pismu tjesi je ovako: »Gledom na Vaše duševno stanje, napose na pitanje: Odakle Vaše muke? mogu reći, da se Vi tužite na darove Božje. Ja bih smatrala to za veliku milost, kad bих toliko trpjela kao Vi. Rekoh Vam već, da to znači prigovarati Božoj dobroti i zlo o njoj misliti, kad se misli, da on kani zapustiti i od vjećne svoje ljubavi isključiti srce, koje jedino oko toga nastoji, da ga u vremenu i u vječnosti ljubi. Nikad nije on to učinio, pa i ne će. Nikad on ne zapušta sirote i nevoljnike, ako nijesu vlastitom krivnjom takve postale.«

»U ostalom treba da u ovom životu barem donekle pravdi Božjoj zadovoljimo. A osobito smo dužni biti od srca ponizni, strpljivi i Bogu odani u svim mukama i nevoljama, ma kakove bile. Podnosite svoje boli ovako! Treba da ih ljubite i cijenite; ta i onako nije nijedna ravnna ono, što je prokleti trpe u paklu. Veliki su Sveci tako trpjeli, a Vi se tužite na svoje patnje! Primitate ih dakle zahvalno, mirno, ponizno, blago i strpljivo.«

Tako je Margareta i činila, i zato nijesu mogao nikad iz njezinih usta čuti kakvu tužbu ili znak kakve nestrpljivosti. Sto više, duboko uvjerena o svojoj nevrijednosti, molila je neprestano glavaricu, da je mrtvi, sto više može. A ona joj jednom odgovori:

»Ja ču Vas poniziti i mrtviti kad i kako hoću. Prepustite Vi to našemu Gospodinu, neka me on sam uputi, kad i kako ću s Vama postupati, a na veću Vasu duhovnu korist. Ako je njegova volja, da Vasa smrt bude drugima za primjer i da ih napuni strahom i trepetom, a Vi se pokorite. Za to Vam ne će dušu odsuditi, nego će ju milosrdan spasiti. Nitko nije licemjerac, tko ne će takav da bude. Licemjerac samo zato vara stvorove, jer traži njihovu čast i poštovanje. Ali Vi nemate to na umu; stoga se ne mučite tom mišljom, da ste toböž licemjerka.«

Tako je Gospodin tješio svoju vjernu službenicu sada sam nutarnjim rosvijetljenjem, sada po njezinim glavarima, sad po njenom andelu čuvaru. O njemu nam sama dalje priopovjeda ovako:

Jedamput, kad sam se htjela umiješati u razgovor o udaji jedne moje rođače, upozorio me, da takav razgovor ne dolikuje redovnici. Radi toga me oštro ukorio i rekao, da će mi sakriti svoje lice, ako se opet u takve stvari upustum. Na meni nije mogao trpjeti ni najmanju nečednost ili kakvo pomanjkanje strahopočitanja u prisutnosti vrhovnog Gospodara moga. Vidjela sam ga, kako pred njim pada ničice, te zahtijevaše, da i ja tako činim; pa sam i činila, kad sam mogla. Doista, dostoјnjeg držanja tijela od ovoga nijesam mogla naći; ovo je sasvim odgovaralo nevrijednosti mojoj, koju nijesam s vida spuštala ni u žalosti ni u radosti. Dā, ni u veselju ne nalazim nikakve utjehe, jer me sveta ova ljubav tako oduševljava za patnje — kojima jedino mogu da joj uzvratim milo za drago — te ne nalazim mira, doklegod si ne opteretim tijelo mukama, a dušu svoju poniženjem, prezrirom i prigovorom. A Bogu budi hvala, toga mi spasonosnog kruha nikad nije ponestalo. Nijedan čas nije me ostavio bez tih križeva; a dolazili su ili od mene same, ili izvana. Ako bi jednog ponestalo, potražila bih si drugi u mrvjenju. Osjetljiva i tašta moja narav pružala mi ga dosta. Vrhovni moj Gospodin nije dopustio, da propustim nijednu takvu priliku. Ako bi se to ipak koji put dogodilo, kad bi mi se narav žestoko oprla, platila bih to dvostruko. Zašte li što od mene, iskao bi tako uporno, te mu se ne bih mogla oprijesti. Mnogo sam trpjela, jer sam često kušala, da mu se oprem. Obično je tražio ono, što se mojoj naravi i mojim sklonostima najviše protivi, jer je želio, da uvijek radim proti njima.

Margareta se to želji svaki put odazvala; koji put paće i više, nego što bi smjela. Tako na primjer, kad nije smjela postiti, uzeala bi najviše od takvog jela, koje je inače samo s velikom mukom mogla podnijeti, ili bi tražila tvrde i pijesnive komadiće kruha, ili bi u jelo naliila toliko vode, te je svaki tek izgubilo. Od četvrtka do nedjelje nije upotpne nikakvog pića dulje vremena okusila, dok to niješu opazili i javili glavarici, a ova joj zabrenila i povrh toga još naložila, da mora tih dana za stolom tri do četiri puta pitи. Ali budući, da ne bješte rekla, što mora pitи. Margaretu bi znala uzeti i sudopernu i sapuničavu vodu od pranja. Kad to opazi glavarica, pravom je javno pred svima ukori i opomenu, da ne valja paziti samo na slovo zapovijedi, nego i na duh, to jest na ono, što poglavari hoće.

Ljeti, kad bi velika vručina silno pritisla, uzeala bi u usta vruće vode. Jednom opet za vrijeme duhovnih vježba posula si krevet sav crijeponjem porazbinih lonaca i zdjela. Tako je uvijek znala naći novi način, da trpi, ako joj Gospodin sam ne bi kakav križ poslao.

(Nastavit će se i do godine.)

Dodi kraljevstvo tvoje!

Piše: Tomo Omerović D. L.

Bilo je to prije 1900 godina. Muž plemenit, učitelj slavljen, dobrotvor puka, obožavan, zareda mjesta Galileje i navješta Evanđelje, radosnu vijest. Riječu svojom lijeći bolesne, jer im врача zdravlje, lijeći zdrave, jer im ispunjava žudnje srca za Mesijom. Slijedi ga mnoštvo svijeta iz Galileje i iz krajeva deseterogradskih i iz Jerusalima, i iz Judeje i onkraj Jordana. Učitelju, što kasniš? Ne vidiš li puk, koji te, žedan riječi sa usana tvojih, već više dana slijedi? Ustavi se malko na svom putu, progovori mu riječi istine i života!

Isus se smilovao. Eno ga, gle, uzišao je na brdašce, na obali jezera Genezaretskoga, sjede na zelenu travu ili na kakovu stijenu, otvor usta i učase ih. — Divna li govora! Baš je достојан Božanskoga govornika! Govor je to o osam blaženstva i o kraljevstvu Božjem na zemlji među ljudima.

Gle, i stari je Zavjet na brdu primio svoje zakone; i novi ih eto prima na brdu. Ali — kolika razlika! U starom Zavjetu, veli sv. Pavao (Židovima, 2, 2.), Anđeli kazivahu zakon, a ovdje je Gospodin sam, koji govori. Tamo Anđeli priređuju zakon u rukama posrednika Mojzije (Galačan, 3, 19.), ovdje ga Gospod daje neposredno. Tamo na kamene ploče ureza Bog prstom svojim točke zakona, a ovdje ih piše u srca, u živa srca ljudska. Tamo se s izabranim narodom postupa kao sa slugom, ovdje kao sa sinom.

Grmljavinom i trepetom se daje i prima stari Zakon — sa osam blaženstva bez ikakve huke i buke počima novi. Kaznom prijeti stari, želje pobuđuje, nagradu obećaje novi. Smrću prijeti

Dodi kraljevstvo tvoje.

Bog svakome, koji bi se taknuo brda, dok Mojsija stari Zakon prima; a Isus ljubezno sjedi u sredini svojih Apostola i mnoštva naroda.

Gledaju ga licem u lice, slušaju ga svojim ušima. Dà, naslađujte se sretni slušaoci Isusovi, jer ste doživjeli sretni čas, da vam on govori, koji dosad govoraše po ustima patrijarka i proroka.

Oko njega sjede Žudije. Slušaju ga rado; ali ne shvaćaju dubine njegovih riječi. Pripoznali su u njem obećanog Mesiju, o čijoj slavi toliko veličanstvena prorekoše sveti proroci. Sjede i slušaju i čekaju čas, kad će Mesija osnovati kraljevstvo svoje.

Slijepci kod zdravih očiju ne vide i ne spoznaju, da im je sad kucnuo željkovani čas — da se upravo sada osniva novo kraljevstvo Mesijino, da on ovaj čas proglašuje svoj ustav i zakone ...

A zašto oni toga ne vide? Jer to kraljevstvo nije po njihovoj čudi; ono ne ispunjava njihove do tada njegovane želje. Njihova potištena, a opet ohola srca goje nadu, da će Mesija, pomazanik Božji, velikom silom doći na ovaj svijet, te će razbiti vremenite okove i lance s ruku puka svoga, u koje su ga pobedonosni Rimljani bili okovali. Oni su že ljeli i očekivali moćnog zemaljskog vladara, koji će najprije izabranij narod osloboediti iz tuge rostva, a onda raširiti moć i slavu njegovu po svem svijetu.

A mjesto svega toga što to čuju? Kako im se ispunjuje želja srca njihova: »Dođi kraljevstvo tvoje!«?

Isus naviješta kraljevstvo savršenije, uzvišenije, slavnije nego ga je stari Zavjet iščekivao — ali u drugom pogledu. To je kraljevstvo duhovno. Rese ga ne svjetska moć i sila, ne mudrost političara, ni prevrtljivost mudroznacata, već ga rese divne naravne i nadnaravne kreposti. On je rad, da se i svi njegovi podanici takvim krepostima ukrase. Ali ne onako kao farizeji! Uči dakle narod, da im krepost mora biti veća od one farizeja, koji su oholo, bubenjem i trubom u ruci dobro činili, da ih svijet vidi i pohvali, dok su im srca bila puna truleža. U novom se kraljevstvu zahtjeva čista ljubav prema bližnjemu, pa i prema neprijatelju. Stavlja se svima na srce čudoredan život te se svi opominju, da zakon i zapovjedi obdržavaju, da i javno i hrabro dobra djela čine, da im svijetli svijetlo krijepona života; ali ne zato, da ih ljudi pohvale, nego iz ljubavi prema Bogu. Isus poziva sljedbenike svoje, da se otciđe od prolaznih dobara i zabava, da se ne sataraju odviše za života, da se ne zavale posvema u tegobe i muke svagdanjega života; već mjesto svega toga da se u Boga pouzdavaju neograničeno i da što više čeznu za nebeskim neprolaznim dobrima.

Ako budu tako radili — eto kraljevstva Božjega na zemlji!

Napokon pouči Isus svoje Apostole, a po njima sav narod, kako će se odsele moliti Bogu. Ovako ćete dakle moliti: Oče naš, koji si na nebesima... Divne li molitve! U njoj dolazi na drugom mjestu prošnja: »Dodi kraljevstvo tvoje«. To je jezgra svega Očenaša. Kad bismo samo tu jednu prošnju danomice živom vjerom i neograničenim pouzdanjem molili, postigli bismo i sve ostalo, što sadržaju druge prošnje prema onoj riječi Isusovoj: »Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravdu njegovu, i sve će vam se ostalo pridodati.«

Što molimo dakle zapravo, kad pobožno izgovaramo: »Dodi kraljevstvo tvoje«? Molimo, da Bog osnuje kraljevstvo mira i lju-

bavi u srcu našem; molimo, da Bog svetu Crkvu svoju što više na zemlji proslavi i raširi, kako bi se što više ljudi po njoj spasilo; molimo, da nam se teško prognaštvo u ovoj suznoj dolini skrati; molimo nadnaravni, vječni život, i ono bezkonačno blaženstvo, za što nas je Bog stvorio; molimo, da se među ljudima, među tima Kristovom krvlju orošenim janjcima moć vuka paklenoga iz dana u dan što više umanji, te se na taj način ime Božje što više sveti, sveta volja njegova što potpunije vrši.

Sve su te molbe sadržane u onoj jednoj prošnji: »D ođi kraljevstvo tvoje!«

Kalendar Srca Isusova i Marijina za god. 1916.

Jedan gimnazijski profesor piše nam: Krasan je, divan je! Znate, što mi se najviše sviđa? Strana 229.! Tu se vidi sva raznolikost predmeta, pisaca, oblika — divan mozaik-zgrada (*mozaik* je slika iz samih šarenih kamenčića; op. ur.) pouke i pobude, pa to za sve slojeve i za sve dobe i za sve stalaže! Pa da se svi ne jagme za novim Kalendarom Srca Isusova i Marijina! Čudim se, da se cijena nije povisila u ovo doba, gdje i fiksak i papir i radnici puno više stoje. Ali tim bolje: barem ne će nitko imati opravdanog razloga, da ga ne može kupiti . . . *

Jedan profesor svetoga bogoslovija piše uredniku: »Prispio je Kalendar. A ma baš fini! Čestitam Vam na ovom uspehu! Kolika će dobra učiniti u narodu: Sve je dobro uspjelo: i članci i slike . . . *

Sarajevska odlična »Vrhbosna«, službeni list nadbiskupa Stadlera piše u broju 17. i 18. ove godine na strani 28.: »Izašao je ovaj u istinu prekrasni Kalendar hrvatski. Sve je u njemu lijepo i solidno: i članci i pjesme i slike. Čovjek postane nekud veći na duši, kad pročita i najmanju stvarcu u njemu. Ne možemo ga doista preporučiti. Bog blagoslovio ovakav rad na katoličkom književnom polju! Neka zađe ovaj kalendar u svaku kuću! Molimo sve hrvatske svećenike, da na tom samo što svojskije porade. Učinit će time jedno vrlo patriotsko djelo.«

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvo pošalje, makar je ono i ne objavilo. Za oglas zahvalnice ne plaća se ništa, a dragovoljni mlodaci upotrebljavaju se za rasirenje Glasnika.

U teškoj duševnoj borbi.

Medium urje. — Poradi prošloga života svoga pala sam sasvim u zdvojnog. Ispovjedila sam se doduše i pričestila, ali mira nijesam u srcu našla. Činila sam i razne zavjete: sve uzalud. Od silnih i neopisivih duševnih muka razbolim se i tjelesno te padnem u krevet. Došlo dottie, da su mi pozvali svećenika, da se pripravim na smrt. Bilo mi, da poludim. Tu sitna dječica, a muž mi već više godina lunja po svijetu ko bez glave, ne brineći se ni malo za nas. Već sam dječu razdijelila među rodbinu, kako će se tko za njih zauzeti, kad jednog dana ne mogavši već dulje muke podnašati, dadem si dozvati jednog dobrog povjerenika Glasnikova, da dode te me utješi, kako zna i može. A on donese sobom Glasnik te mi ga pruži. Listam ja po njemu i čitam lijepo zahvalnice i to, u srcu mi sinu nova nada. Zavapim iz dna duće: »Srce Isusovo. Ti si već tolikim pomogao: zar da sam ja najveća grijesnica na svijetu, da se meni ne bi htjelo smilovati? Pa sve da i jesam, budi mi milostivo, ne radi mene, već radi sebe, da se ti proslaviš.« Obećam još, da će držati Glasnik, dok budem živa, da će pomoći povjereniku širiti Glasnik i poslati kakav miodar za svetu zemlju. Od toga časa i danu moja se savjest sasvim umirila. Ustala sam, ispovjedila se ponovno, i odonda nikad me više ništa ne muči i ne tišti. Neizmerna hvala Srcu Isusovu, koje nikog ne odjija, tko mu se pun žive vjere uteče!

Nevolje ratnika.

Hrvatska. — Bilo to u studenomu prošle godine. Naša vojska napredovala u velikim marševima sve više i više u nutrinu neprijateljske zemlje. Tmurni jesenski dani, praćeni bladnim sjevernjakom, koji nam svaki čas donosio kišu ili snijeg, bio baš kao naručen za moje već dobrano poremećeno zdravlje. Slabio sam svaki dan sve više, dok već nijesam gotovo sasvim iznenadljivo. Prijavim se odmah liječniku; ali ovaj me jedva i pogleda, nego mi samo reče: »Vi nijeste tako teško bolesni! To znači: Možeš ići, odakle si i došao! Sto će jadan, već dalje, dok ne padnem. Dodosmo u neko seoce. Tko je prvi došao, domogao se do malo krava; mi ostali moradosno prenocići na onome vjetru. Tu prozebem sasvim. Jutrom se nekako došuljam do kuhinje i legnom na malo slame. Kuhač će mi prirediti

malo čaja; ali ga nijesam pio, jer sam brzo pao u nesvijest. Kad sam se probudio, opazim, da me moji drugovi polijevaju vodom i taru, a dva časnika da me promatraju. Njima imam zahvaliti, da su me dali prenijeti u bolnicu.

Tu me čekali novi jadi. U bolnici svaki čas umirali od tifusa. Da i nijesam bolestan, pomislim, tu se moram razboliti. Sjetim se tada Liječnika, koji nikog ne odbija, i preporučim se zaustano Presv. Srcu Isusovu. I eto, brzo me preniješe iz one žive mrtvačnice i takо stiđoh i u Hrvatsku, gdje sam, hvala Bogu, sasvim ozdravio.

Ustrajao u zvanju.

Dalmacija. — Od malenih nogu gojio sam vruću želu, da postancem jednom svećenik. I došao sam u sjemenište. Ali eto, u ono najpogibeljnije doba za mladež snadoše i mene silne napasti tako, te je i samo zvanje moje bilo u velikoj pogibelji; jer da je tako dulje potrajal, ne bi se mogao rediti. U toj borbi utečem se velikim zaufanjem Prešvetom Srcu Isusovu, da me riješi tih napasti, a ja ču mu se javno zahvaliti, do smrti ču držati njegov Glasnik i svake godine, dok živim, preplatiti tri sirote na Glasnik. I Srce Isusovo mi je pomoglo, jako pomoglo, tako te je svih napasti nestalo. Ja sam sada već više godina svećenik; pa ovo po svom obećanju i dužnosti iznosim, da znadu i drugi, što im je u sličnim napastima činiti, kako se ne bi poslije ljuto kajali za sav život.

Brza pomoć.

Hrvatska. — Jedne večeri potuži mi se kćerka, da ju boli jezik. Mišljah, da se je možda ugrizla ili da je što vruće jela, pa se opekla. Ona pak tvrdi, da nije ni jedno ni drugo. Boli su bile sve veće i veće, da je sirota stala već u sav glas plakati. Pogledam i vidim, da je jezik po dužini doista kao opečen; ipak da je to naravna opeklina, ne bi bila onako pravilna. Sto ču? Novaca u taj čas nemam, da zovem u pô noći liječnika; a ovamo dijete se previja od lutoga bola. Sjetim se Liječnika, koji je svako doba dana i noći spremjan pomoci, i obećam Srcu Isusovu, da će primiti svete sakramente i počnem odmah devetnicu. I eto, do sutra prestale ne samo ljute boli, nego se gotovo i svaki trag sinočnoj oteklini zameo. Hvala stoga najboljemu Liječniku u vijeke!

Čistite svoju kuću!

Kako se moli, tako neka se i vjeruje; kako se vjeruje, neka se tako i govori; a kako se govori, neka se tako i radi; kako se napokon radi, tako neka se i čita! Kakva ti je molitva, kakva vjera, kakav govor i kakav rad: takvo neka ti je i štivo! U pravoj kršćanskoj obitelji, koja živi po vjeri, neka je stol čist!

Oče, majko! Čujte: Neka vam je stol čist! Neka vam je sva kuća čista! Neka su vam svi vaši ukućani čisti! To vrijedi za zbornike; to vrijedi za sve dobre katolike.

Svijet danas puno drži do vanjske čistoće. Odličniji se ne usuđuju izaći na ulicu, da ne nataknut na ruke rukavice. Boje se, da će se gdjegod uprljati ili da će gdjegod pokupiti kakve zdravlju škodljive bakcile, gljivice, koje velike bolesti raznose. U istu svrhu izdaju se i redarstveni propisi, da svatko strogo pazi na vanjsku čistoću i red kod svoje kuće i oko kuće. U tu svrhu krečimo ili opet iznova maljamo svoje stanove, steremo po sobama prostirače, peremo česio ruke...

Neka! Ali u čiste kuće i čiste ruke spadaju i čisti spisi, čist listovi, čiste novine, čiste razglednice, sve, što se god štampom izdaje. Ali, vajme, kako su rijetki čisti stolovi u inače veoma čistim kućama i u inače dobrim kršćanskim obiteljima! Mjesto zdravoga kućnoga kruha stavlja se na stol nečista duševna hrana! Dopushtam, da je oprema krasna; dopushtam, da i djelo nije baš bez svake vrijednosti; dopushtam, da bi se njime tkogod mogao i veoma okoristiti; ali sve drugo odlučno poričem! Poričem, da uvez odaje ili čak poljepšava sadržaj; poričem, da knjigovaža ima glavnu riječ kod uredivanja kućne knjižnice; poričem, da svaka knjiga, koja spada u knjižnicu koga učenjaka, spada i u kućnu, obiteljsku knjižnicu. Nije svaka knjiga za svaki stol, a najmanje za čisti kršćanski stol!

Kako je teško gdjekoji kuće prepoznati, jesu li katoličke ili židovske! Na stijenama ne vidiš nikakvoga kršćanskoga znaka, sve su to kojekakvi krajolici, kojekakve lovačke slike, kojekakve golotinje, da se čovjek čudom mora čuditi, kako mogu roditelji, koji bi ipak željeli, da im djeca budu čista i poštena, trpjeti ovakvu izložbu poganskih slika u svojoj kući. — A križ, gdje je križ! Možda negdje tamo u zakutku, gdje ga nitko ne vidi. Ili negdje u služinskoj sobi?.. Bježi, bježi iz takve sobe, jer je sva zaražena najpogibeljnijim kužnim bakcilima!...

Cistimo dakle svoje kuće i svoje stanove! Cistimo osobito svoje stolove; cistimo stijene svojih soba! Usudi li se koji list udariti na koju

osobu, do koje puno držimo, ili na stranku, uz koju pristajemo: kako smo brzi, kako smo hitri, da takav list smješta vratimo, da uredništvu možda još i koju gorku napišemo! A gdje je ona prava katolička osjetljivost, koja ne trpi ni sjene nečistoće, ni trunka nečudorednosti, ni daška vjerske miltavosti?... U katoličkoj kući sve mora da je katoličko: i stol i stijene i ladice i ormari!...

Ostaci i otpaci brzo se odstranjuju; ta pokvarili bi i okužili zrak! A zlo štivo i zle novine? Zar one ne okužuju zrak i sve one, što taj zrak u toj kući udišu? Začudo, kako su ljudi osjetljivi na svaki prašak, na svaki zadar, na svaki i najmanji vonj! A gdje im je ono, što je sv. Klement Hofbauer dobro nazvao »katoličkim nosom?«...

Ne reci: »Meni to štivo ne škodi; znam ja, da to ne valja, pa upravo zato nema za me pogibelji.« Poznam mnoge, koji su tako govorili, pa su — mlaki i hladni katolici; a ne poznam baš nijednoga, koji bi tako govorio i tako radio, a bio odrješit i odlučan katolik, koji će svoje katoličko uvjerenje braniti i zastupati javno. Dà, kod kuće, gdje ga nitko ne vidi, ili negdje u zakutku crkve bit će katolik; ali javno na ulici, javno u društvu, javno u procesiji, javno kad susretne svećenika s presv. Poputbinom... ah, takvih je jako malo!... Otrov nikada nije dobar, ako se kroz dulje vremena uzimije, pa makar to bivalo i u maloj mjeri. U ostalom, ti nijesi sám u kući; ti imaš i ženu i djecu i služinčad. Ti ćeš za sve te osobe jednom Bogu odgovorati.

Razkužujmo stoga svoje kuće i stanove! Sada je to, pri koncu godine najzgodnije vrijeme. Van sa svim kumirima, lažnim bogovima! Natrag sa svima novinama, listovima, časopisima, slikama, koje nijesu izrazito katoličke!... Ali kada takvih — nemamo! A mi ih stvorimo! Tko je kriv, ako ih nemamo? Da ih tražimo, da ih dovoljno podupiremo, imali bismo ih na pretek. Zašto ima toliko zle štampe? Jer se ona toliko traži i širi. Učimo se od naših neprijatelja, pa tražimo i šrimo samo ono, što je odlučno i sasvim, a ne samo polovično katoličko!

Nemamo novaca? Tako smo i prije rata govorili; a gle, koliki se milijuni sabraše u razne dobrotvorne svrhe. A zar to nije i te kako dobrotvorna svrha: podupirati katoličku štampu, podupirati Pijevo društvo? Na vanjske neprijatelje skočimo svi ko jedan čovjek: A tko nam više prijeti vjeri i domovini nego zla i pokvarena štampa? U njoj se danomice huška proti najvećim svestnjima našim, po njoj šire neprijatelji naši pogubna svoja načela i protunarodne ciljeve svoje: Evo dakle neprijatelja daleko pogibeljnijega od svakoga vanjskoga — zla, nekatolička štampa!

Ali sad smo se već iscrpili; ne možemo više! Rat je već sve pokupio!... Ne govoriti mi dalje, kad ti i tako ne mogu vjerovati! Tako si se ispričavao i prije rata koječim, samo da prikriješ svoju netar i nehaj. Krčme, kavane, dućani, trgovine — svjedoče proti tebi. — A da rat potraje još dulje? Zar bismo popružali vratove, da nas kolju? Ne, na to nije Hrvat vičan! — Dok su pune gostione i kavane, dok se troši na kojekakve zakuske, dok se kupuje srebrna, zlatna i prigodna luksus-roba, dok se rasiplje novac na kojekakve utakmice i zabave, dok je novaca za gizdu i nepotrebne svadbe i karmine: dotle mi ne govoriti o skrajnjoj nuždi i nevolji, dotle se ne ispričavaj s nestaćicom sredstava! Tko nema, od toga se i ne traži; taj nije ni do sada bio pretplaćen na kojekakve listove. Tebi se govoriti, Tebi, čitatelju i slušatelju, koji itmaš, a ne ćeš da žrtvuješ...

Hoćeš li se barem na Glasnik preplatiti?...

N. D. I.

Sveti Stjepan prvi mučenik.

Mjesečni zaštitnik, 26. prosinca.

Kad su Apostoli primivši Duha Svetoga stali neumorno propovijedati riječ Božju, nastade toliko oduševljenje u narodu, da su jatomice hrlili k Apostolima, dali se od njih krstiti, donosili im velike svete novca, da bi njime poduprli siromašnu braću kršćansku. Neki su pače i sav svoj imetak prodali, da slijede tako Isusa u potpunom siromaštvu.

Upravljanje tim novcem i razdioba zajedničkoga imetka pravim i dragovoljnim siromasima zadavala je Apostolima mnogo brige i otimala im puno vremena. Zato odlučiše Apostoli, da će za tu službu imenovati čestite i pouzdane ljude, koje će podići na čast đakona, da uzmognu svoju službu sa što većim ugledom i uspjehom obavljati.

Među ovim prvim đakonima bijaše i Stjepan, rodom Grk, pobožan i rječit, k tomu pun Duha Svetoga, da mu se nitko nije mogao oprijeti. Židovi bili bjesni na njega, jer su se na njegove propovjedi obraćali ne samo prostiji ljudi, nego i isti židovski svećenici. Pobojali se dakle, da će im se rasuti sinagoga, ako Stjepan tako nastavi.

I zdogovoriše se tri najglasovitije tadašnje škole židovske u Jeruzalemu: rimska, afrička i azijska, da će ga izazvati na javnu razpravu te ga tobož raskrinkati pred narodom. Ali se dogodilo baš sasvim protivno: Stjepan pun Duha Svetoga obranio se sjajno od njihovih lažnih osvada, dokazao neoborivo božansko poslanje Isusovo, a na koncu osramotio sve svoje protivnike pokazavši, kako se i oni kao njihovi predi uvijek tvrdokorno opiru pozivu Božjem te ubijaju one, koje im je Bog poslao. Tako su i oni ubili samoga Spasitelja, jer im nije stalo do istine već do tašte i isprazne slave svoje.

To ih je sasvim razbjesnilo. Pa još kad im reče, da vidi nebo otvoreno i Sina čovječjega, kako sjedi ob desnu Bogu kao njemu jednaki, skočiše svi do jednoga na nj, izguraše ga iz sinagoge van, izvedoše izvan grada i kamenovaše.

Sv. Stjepan skupi zadnje svoje sile, preporuči dušu svoju Isusu i pomoli se za neprijatelje svoje, da im Bog

Sv. Stjepane, moli za nas!

ovaj zločin ne upiše za grijeh, i potom preminu. To je bio prvi mučenik, koji je za vjeru Isusovu dao svoj život.

Krasan primjer za sve zbornike, kako treba apostolskom otvorenosću i apostolskom revnošću raditi oko spasa i usavršavanja bližnjega sve do smrti, te kako ne smiju na tom putu sustati niti uslijed najvećih potешkoća niti uslijed najcrnje nezahvalnosti ljudske.

S. B. D. L.

Pitanja i odgovori.

I. Kada da se nose zbornički znakovi? — **Odgovor:** Pravila ne propisuju u tom pogledu ništa stalno, nego tek spominju oprost od 100 dana, što ga svaki put može dobiti zbornik, kada svoju blagoslovljenu medalju pobožno poljubi i rekne: »Sa Djetetom svojim svetim svaki čas — Nek Marija Djeva blagoslovni nas!« Prema tomu prepušta se svakoj pojedinoj kongregaciji, da prema uvidljivosti i prema običaju opredijeli, kad će se te medalje — ili drugi kakvi znakovi mjesto medalje — nositi. Tako je n. pr. običaj u nekim kongregacijama, da se zbornički znakovi nose kod svakog sastanka, a tako i članovi »Vijeća« kod svakog vijećanja; drugdje se običaju nositi samo kod svečanih zgoda, javnih procesija, generalnih pričesti i u sličnim zgodama. Upravitelj neka se dakle sporazumi sa svojim »Vijećem« te odredi gde toga nešto stalno, kako misli, da će prema mjesnim prilikama biti najbolje.

II. Jesu li »Opća pravila obvezatna za sve kongregacije? — **Odgovor:** U svojoj bitnosti jesu obvezatna za sve. Istina, biskup ima po tim istim pravilima pravo, da pravila Marijine kongregacije, koja stoji pod negovom vlašću, odobri (IV, 15. bilješka) i da »Općim pravilima« štograd pridodade ili im što oduzme (X, 69. bilješka 1. i 2.); ali i to stoji, da samo general Družbe Isusove može Marijinu kongregaciju pripojiti »Primae Primariae«, e da zbornici mogu uživati oproste, što su ovoj glavnoj kongregaciji podijeljene. Rečeni general može prijenos uskratiti, ako su »Opća pravila« od biskupa tako promijenjena, te se već ne mogu smatrati pravilima »Marijine kongregacije« (I, 2. bilješka, i X, 69. bilješka 1.).

Prema odluci sv. Zbora za oproste od 12. svibnja 1843. smatraju se bitnim one točke pravila svakoga vjerskoga društva, koje sadržavaju dobra djela, s kojima je sveta Stolica skopčala oproste tako, te ove točke ne može ni biskup promijeniti, kako ne bi članovi dotičnoga društva ostali bez ovih duhovnih dobara (Deer. authent. S. C. Indulg. Nr. 320). Ako sad pregledamo popis oprosta Marijinih kongregacija, pridodan »Općim pravilima«, to moramo one točke Marijinih »Općih pravila« smatrati bitnim, u kojima se preporučuju ova dobra djela, obdarena s oprostima:

Stovanje Majke Božje (I, 1; VI, 40);

Drugi zaštitnik (I, 3);

Zbornik ostaje članom svoje kongregacije i onda, kada se drugamo odseli (V, 30; Pijo X., 10. svibnja 1910);

Tjedni sastanci (II, 5);

Generalna pričest (II, 8);

Godišnje duhovne vježbe (II, 9);

Svetkovanje stanovitih blagdana sa sv. pričešću (VI, 39);

Naslovni blagdan kongregacije (II, 10);

Poraba posvetne molitve (II, 27);

Svakidanje slušanje slike misa (VI, 34);

Ispitivanje savjeti (VI, 34);

Često primanje svetih sakramenata (VI, 37, 39);

Poraba zborničke medalje (V, 27; VI, 37);

Pohađanje siromaka, bolesnika, utamničenika (III, 12);

Molitva za bolesne i pokojne (VI, 45);

Prisustvovanje sprovodu (VI, 45);

Izmirenje neprijatelja (VI, 43);

»Mrtački čin« za pokojne (VI, 45);

Sveta misa za pokojne (VI, 45);

Posjećivanje bolesnih zbornika od strane upravitelja (VIII, 64);

Pravo i dužnost zbornika, da se priključi kongregaciji, što postoji u novom prebivalištu njegovom, ako odgovara njegovu staležu (VI, 47).

Glavni razlog, zašto se ove točke ne mogu promijeniti, leži u tom, što biskup ne može ispravljati naredbe sive Stolice. Prema tomu i one točke treba smatrati bitnim, koje se nalaze u odlukama sive Stolice glede Marijinih kongregacija, bile one uzete u »Opća pravila« ili ne bile. Zato i ove ustavove u Marijinim kongregacijama valja smatrati bitnim:

Generalna ispovjed (VI, 37, 38);

Euharistička sekcija (VI, 39);

Bratska ljubav (VI, 45);

Posluh prema upravitelju (VI, 44);

Ovisnost Marijinih kongregacija o Družbi Isusovoj u kućama i crkvama Družbe [IV, 15].

III. Imadu li pojedini članovi svoje posebno mjesto na sastancima? — Odgovor: Opća pravila o tom ne govore ništa; ali je stari običaj, da članovi »Vijedac« sjede na posebnom počasnom mjestu, a iza njih ostali članovi. U redu je također, da kandidati budu odijeljeni od pravih zbornika, a isto tako i aspiranti — gdje takvih imade — odijeljenih od kandidata.

Naš ponos i dika.

Piše: Josip Predragović D. L.

»Ti si slava jeruzolimska, ti radost izraelska, ti čast i dika naroda našega (Jud. XV, 10.) — Okrutni Holoferne pritišnu silnom vojskom grad Betuliju. Judita bez vojske i oružja uputi se u tabor neprijateljski. Za četiri dana evo je slavodobitne kući! Stupi na uzvišeno mjesto; svako oko gleda u nju. Junakinja digne uvis krvavu glavu lјutog dušmanina. U tili čas zaori iz hiljadu grla: »Ti si slava...« Oj sretna li grada, naroda, koji se mogao prodićiti takvom junaskinjom! Nego, mili zbornici, sretnih li i nas, jer imademo Djevicu, o kojoj možemo kud i kamo većim pravom kazati: Ti si slava... Da tom trostrukom krunom slave i časti ovjenčana je bl. Djevica, čiji bezgrješni začetak svetkujemo tolikom svečanošću.

I. Slava jeruzolimska. Jeruzolim bijaše u židova središte čitavog života, mjesto sveto; tim bi se gradom ponosili pred svijetom i vijekom. S toga: »Ti si slava jeruzolimska« toliko je kao: U najboljem gradu ti si najbolja i pravom se vrlinama tvojim svi ponose. Nego otada mnogo je oluja prohujalo preko tog svetoga mjeseta i potamnio mu se sjaj, nestalo mu stare slave, umanjila mu se veličina. A ipak dovikuje sveta Crkva bl. Djevici istim oduševljem iste one riječi: »Ti si slava jeruzolimska!« Ne misli ona na zemaljski Jeruzolim, nego vječni — kraljevstvo nebesko. I baš u toj istini pokazuje se, u koliko natkriljuje čast i slava bl. Djevice slavu Juditinu.

Slava Juditina bijaše skopčana s gradom Jeruzolimom, pa je zajedno s gradom i nestala. Slava Marijina skopčana je s vječnim Jeruzolimom, pa će se o njoj na sve vijeke kazivati: Ti si slava jeruzolimska! Ti si ona, kojoj se klanjavaju rajske duhovи. Anđeli i Arkandeli, koju veličaju slavni zbor Apostola i mučenika, koju priznavaju svi Sveci kraljicom svojom. Ti si slava vječnog nam grada Jeruzolima! Slava ti!

Ali ne priznaje samo nebo golemo dostojanstvo Marijino, nego i svakolika zemlja raduje se u njoj i zbog nje.

Kraljice bez grijeha začeta,
moli za nas!

II. »Ti radost izraelska« i radost vasionoga kruga zemaljskoga! — Ah jedne li zemlje i kukavne bez bl. Djevice Marije! Ništa drugo do no duga tamna noć bez jutranje rumeni-zore. Bl. Gospa, bez grijeha začeta Djevica, navijesti nam Sunce spasa našeg. Ona podiže narod, cijelo čovječanstvo iz tmine na svijetlo, iz srdžbe na ljubav, pa to žrtvom kud i kamo većom nego Judita. Judita je stavila svoj život na kocku, kad je mačem u ruci ubila krvnog neprijatelja i time spasila Izraelce od vremenite propasti. Marija pak žrtvova preljubljenog Sinka svoga, da spasi ne jedan narod nego sav svijet, sve narode od vječne propasti duše i tijela. »Ti radost izraelska, ti uzrok naše radosti!« — Četiri hiljade godina ciljio je tužan i bijedan narod iščekivajući Spasitelja svijeta. Ali tako dugo ne bijaše nikoga, koji bi našao milost u Boga. Kakvu milost? Da rodi Spasitelja i da obraduje sav svijet. Bl. Gospa donese radost svijetu, Otkupitelja našeg i žrtvova ga, da nas izbavi iz teškog sužanjstva i obraduje zlatnom slobodom. Ti radost izraelska, ti veselje svega ljudstva!

I evo nju odabrade zaštitnicom svojom. Blago si vama! Nijeste zacijelo mogli naći moćnije pokroviteljice nego li je bl. Gospa, bez grijeha začeta Djevica.

III. »Ti čast i dika naroda našega« — čast i dika kongregacije vaše! Blaženi oni, koji će danas prvi put stupiti pred žrtvenik Gospin, da se sasvim izruče moćnoj zaštiti njezinoj. Sretnih li vas, koji ste već odavno pod dičnim stijegom Marijinim, jer ste imali dosta prilike, da očutite nježnu ljubav njezinu. — Naš ponos i dika neka bude sveder bl. Djevica Marija: Ti čast i dika naroda našega! Nije to, što je ime upisano u imenik niti ona kolajna, što čini zbornikom Marijinim, nego pravi apostolski duh u službi Marijinoj.

Evo vam Gospo vaše trostrukom krunom okrunjene; evo vam Djevice jake, o kojoj možemo daleko punijim pravom reći: »Ti si slava jeruzolimska, ti radost izraelska, ti čast i dika naroda našega!« Ostajte vjerni toj Djevici jakoj, držite se zavjere svoje po sve dane života svoga, i bl. Gospa, bez grijeha začeta Djevica, obećaje vam obilje sviju milosti; ona će vam pomoći u svim i najžešćim borbama. EVO vam Djevice jake, nebo i zemlja propovijeda moć i slavu njezinu, ona će i vama pomoći u svim potrebama duše i tijela.

Dobra nakana.

Sestra Tereza od malog Isusa, karmeličanka, od duge bolesti oslabila već sasvim. Ipak joj sestra bolničarka savjetova, da se svaki dan kroz četvrt sata vrom prošeće, to da će ju osvježiti. Ona shvati taj savjet kao zapovijed, pa je izlazila danonice na šetnju, premda ju je ova više umarala nego odmarala. Opazila to jedna druga sestra pa joj reče, neka napusti šetnju, kad je sile ostavljaju. Tad će joj bolesnica: »Istina, vrio mi je teško; ali — znate li što me kriješ?« — »Što to?« — »Pomisao na jednog misijonara.« — »Kako to?« — »Evo ovako! Ja mislim: Ti se evo šećer besposlena ovim lijepim vrom, a jedan se misijonar — na pameti mi je samo danas jedan, premda ih je mnogo takvih — puno više izmučen i istrošen jedva vuče negdje među neznabućima: ja prikazujem Bogu svoju slabost, da olakšam muke njegove. I to me kriješ.«

Sadržaj: Sveti misa 265. — Poruka uprave 267. — Kako Bog može dopustiti ovaj rat? Sv. Otac papa za mir 268. — Srce Isusovo, kreplosti sviju bezdno 269. — Srce Isusovo, o Srce najdraže [p]. — Glasnik Srca Isusova utjeha ranjeniku 271. — Osprednje Srca Isusova 272. — Ostani mu vjeran 277. — Slike iz života Isusova 278. — Sto koristi u ratu vjern u Boga 280. — Život bl. Margarete Alcock 287. — Dodji kraljevstvo tvoje 283. — Kalendari Srca Isusova i Marijina za god. 1915. 288. — Cistite svoju kuću 287. — Sv. Stjepan prvi mučenik 289. — Pitnja i odgovori 290. — Naš ponos i dika 291. — Dobra nakana 292.